

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

E.A. General Sv famil.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

AF
AUGUST KINBERG.

I.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF
AUGUST KINBERG.

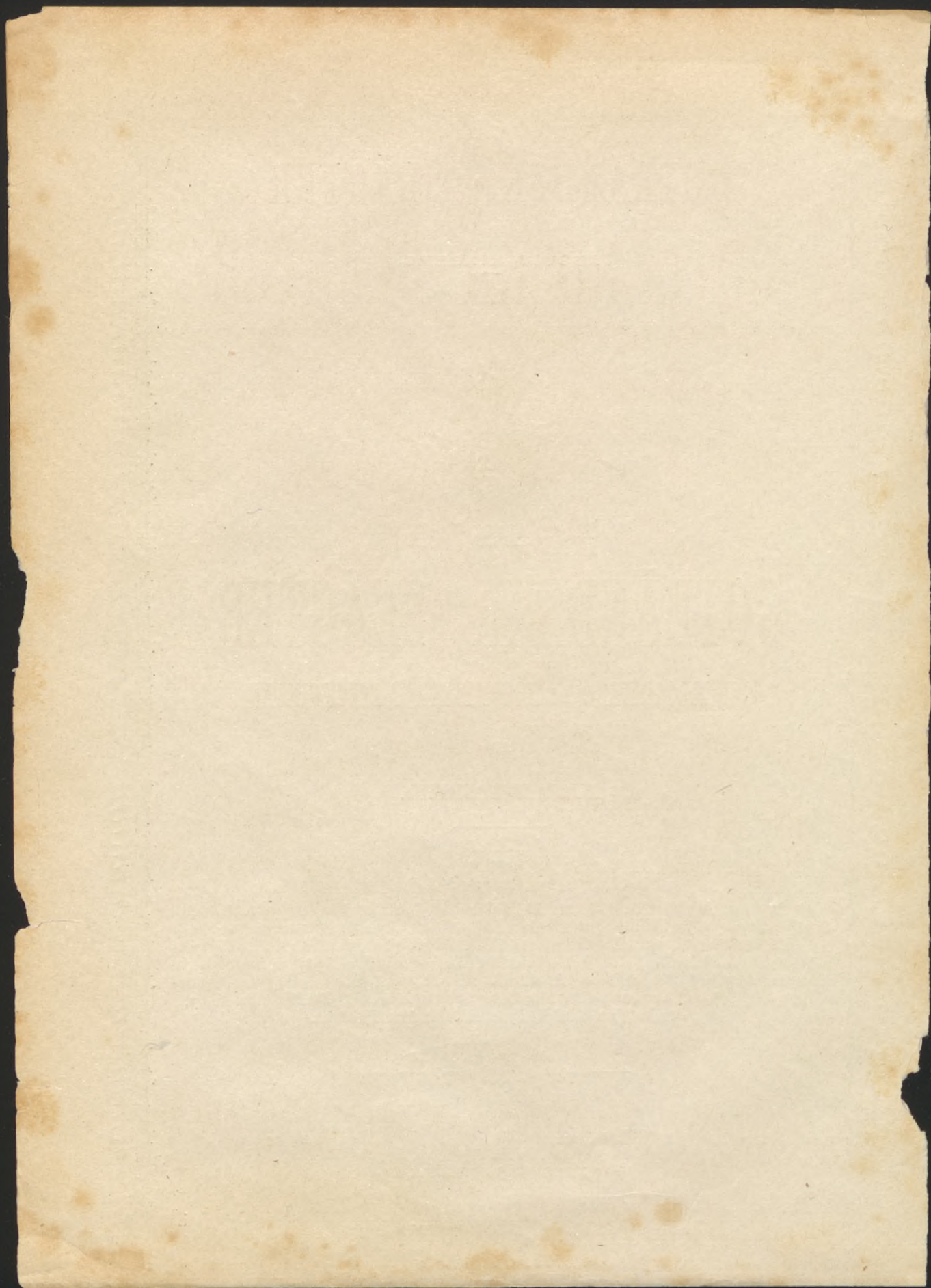
DEL I.

Innehållande 1:sta, 2:dra och 3:dje häftena

med slägterna **Agrell** från Halland, **Ahlander** från Småland, **Ahlberg** från Atlingbo, **Ahlberg** från Alfva, **Ahlberg** från Burs, **Ahlbom** från Upland, **Ahlström** från Eskelhem, **Ahlström** från Lau, **Alfström** från Alfva, **Alexanderson** från Visby, **Alexanderson** från Småland, **Alfvegren** från Alfva, **Alskovius** från Holland, **Andrée** från Dalarne, **Appellöf** från Småland, **Appeltoft** från Skåne, **Aquilon** från Skåne, **Arnelius** från Upland, **Arweson** från Näs, **Assersson** från Öland, **Bachér** från Visby, **Bäckström** från Visby och **Bahr** från Tyskland.

—
VISBY,
NYBERGSKA BOKHANDELN

Pris: 75 öre.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

FÖRSTA HÄFTET

GOTLÄNNINGENS TRYCKERI-AKTIEBOLAGS FÖRLAG.

VISBY, GOTLÄNNINGENS TRYCKERI 1889.

GOTTAFREDA BLANK

1845

Agrell från Halland.

Karl Kristian Agrell, son af komministern i Grimeton Anders Larsson A., var född i Grimetorp vid Halmstad 1780. Kom till Visby och vann burskap som färgare. Egde den vidsträckta egendom vid Södra Kyrkogatan mellan klosterbrunn och läroverksplanen, hvilken på 1700-talet tillhört släkten Bulmering och nu kallas "Agrellska gården". † 1838. Gift med Charlotta Christina Wernström, f. 1786, † 1867.

Barn:

Magdalena Charlotta, f. 1809, † 1842. Gift 1831 med dåvarande rektorn vid Visby skola Olof Hoffman. (Se släkten Hoffman). Barnlösa.

Anna Vilhelmina, f. 1810, † 1849. Gift med handlanden L. J. Ekman på Klinte. (Se släkten Ekman).

* Antoinetta Virginia, f. 1812, † 1875. Gift 1828 med dåvarande lektorn vid gymnasiet i Visby Mattias Klintberg. (Se släkten Klintberg).

Karl Kristian, f. 1813, † i början af 1850-talet i N. Amerika.

Karl Jakob Rudolf, f. 1817, † 1859. Landtbrukare vid Hästnäs i Visby Norra landsförsamling.

Ahlander från Småland.

Lars Johan Magnus Ahlander, son af kronolänsmannen Fredrik Ahlander, var född 1810 i Dörrarps socken, Kronobergs län, Småland. Blef sergeant vid Svea artilleriregemente 1831 och styckjunkare derstädes 1833. Vid Riddarholmskyrkans brand 1835 visade han synnerlig rådighet vid det med framgång krönte räddningsarbetet och tilldelades en förtjenstmedalj. Sistnämnda år kom han till Gotland som underlöjtnant vid Nationalbeväringen. Blef 1843 löjtnant, 1853 kapten derstädes och erhöll 1863 afsked. † 1878. Gift med Jenny Vilhelmina Fahlsten, f. 1829 i Visby, dotter af handlanden och tobaksfabrikören, sedan landtbrukaren Per Gudmund Fahlsten och Elisabeth Johanna Kolmodin. Från begynnelsen af arbetet med vågbrytaren och hamnförbättringen i Visby

var A. dervid anstald, först som biträde åt kaptenen A. G. von Essen, och efter dennes afskedstagande 1848 i oktober,*) som arbetschef intill 1864. Vid de flesta af landthamnarne på Gotland äro jämväl arbeten utförda under ledning och efter förslag af A. Derjämte användes han som kontrollant vid uppförandet af en del offentliga byggnader. Det täcka *Manhem* i strandslutningen invid *palissaderna* är hans skapelse.

Barn:

Johan Fredrik Petter Alfred, f. 1852 i Bro socken. Student i Upsala 1872. Kyrkoherde i Alskog 1888.

Victor Magnus Albin, f. 1854 i Visby. Sjökapten, anstald i japaniska handelsflottan.

Axel Hugo, f. 1855 i Visby. Bosatt i St Francisco i Kalifornien.

Ahlberg från Atlingbo.

Från en bondgård, i Atlingbo socken på Gotland, utvandrade två bröder. Den ene blef sjökapten och kallade sig Alström, den andre bodde vid ingången af vårt århundrade i Kopparsvik vid Visby och var mjölnate. Denne senare, Per Jakobsson Ahlberg, f. 1755 i Atlingbo, fick med sin hustru, Maria Helena, f. 1753 i Eskelhem, barnen

Karl Petter, sjöman (tab. 1).

Katarina Maria, f. 1789 i Follingbo † 1883 i en ålder af fylda 94 år. Gift med sjökaptenen Anders Petter Enbäck. (Se släkten Enbäck).

Anna Margreta, f. 1795, ogift.

TAB. 1.

Karl Petter Ahlberg, f. 1781 i Follingbo, sjökapten. Gift med sjökaptensdottern Margreta Enbäck. (Se denna slägt).

Barn:

Karl, prest (tab. 2).

*) Sedan den första, ytterst klena vågbrytaren, natten mellan 27 och 28 oktober 1845 under en nordvestlig orkan, som räckte från half 8 på aftonen till half 4 på morgonen, sönderslagits, dervid en konsul J. N. Kinberg tillhörig brigg, lastad med salt och förtojd innanför vågbrytaren, kastades på strand och krossades, vann den åsigten mer och mer gehör, att den plan, hvarefter man arbetade, ej vore den rätta och att hamnen snarare borde byggas efter den plan, som den då nyss affidne assessorn Jakob Dubbe framlagt och många praktiskt erfarna Visbybor förfäktat. nämligen att hamnutvidgningen borde ske genom utgräfning inåt af mark, som redan förut varit hamn, och inloppen anordnas der naturen och häfden, icke den i sådana arbeten alldeles oerfarne väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, ville hafva dem. v. Essen försvarade den arbetsplan som blitvit följd och afgick under trycket af en opposition, som tyvärr icke ändå lyckades utverka någon systemförändring.

Anders Henrik, f. 1814, köpman i Visby, der han hade sin bod vid Södra Kyrkogatan nära Stora torget midt för gatupumpen ("Pump-Ahlberg"). Flyttade sedan till Slitehamn. † 1886 derstädes, efterlemnande minnet af en anspråkslös och vänsäll man.

Johan Vilhelm, f. 1818, köpman och skeppsredare i Visby. Rymde på 1850-talet under pågående rättegång angående borning af ett honom tillhörigt fartyg och dog i Amerika.

Maria Katarina, f. 1818. Gift med kaptenen vid Gotlands Nationalbeväring Johan Flodenberg (Se denna slägt). Hon bor som erka i Vexjö.

TAB. 2.

Karl Ahlberg (tab. 1), f. 1810 i Visby, † 1872 i Klinte. Student i Upsala 1828, prestvigd i Visby 1834, konsistorienotarie och domkyrkosysselman 1846, kyrkoherde i Klinte 1855, prost 1859. A. var flera gånger statsrevisor. Gift 1842 med Emilie Sofia Olde, f. 1808, † 1875, dotter af assessorn i Svea hof-rätt Olof Olde. (Se släkten Olde).

Barn:.

Emil, f. 1843, veterinär i Leksand.

Ida, f. 1844 i Visby, † 1887 i Klinte. Gift med kronolänsmannen A. A. Dahlbäck. (Se släkten Dahlbäck).

Emilie, f. 1849, bosatt i Visby med system Idas barn.

Klara, f. 1851. Gift med John Ohlin, förvaltare på Dicksonska firman tillhöriga Baggböle sågverk vid Umeå.

Ahlberg från Alfva.

Fredrik Ahlberg, f. 1727 i Alfva socken, skeppare, bodde på Almunde gård derstädes. Gift med Anna Enström från Viklau socken. Dottern Johanna Fredrika, f. 1765 i Visby, blef 1787 gift med Gustaf Eberhard Bernhard von Schröder. (Se denna slägt). Dottern Maria f. 1768 i Visby.

Ahlberg från Burs.

Butendorff upptager ännu en slägt med detta namn, nämligen Rasmus Johansson Ahlberg, f. 1719 i Burs, † 1796, skeppare, bosatt i Burs och gift 3 gånger: 1:o 1740 med Maria Tomasdotter från Lye, 2:o 1766 med Brigitta

Winter i Gröttlingbo och 3:o med Margareta Petre i Appenrade, f. 1729, † 1791; enka efter en Einbeck derstädes.

Barn:

Johan, f. 1740 i Lye, † 1780; skeppare. Gift med Elsa Charlotta Roxberg. (Se denna släkt).

Tomas, f. 1743 i Lye, sjöman.

Katrina Maria, f. 1749 i Visby, † 1799. Gift 1769 med skepparen Anders Kristoffer Calissendorff. (Se släkten Calissendorff).

Helena Elisabeth, f. 1753. Gift med skepparen Johan Petter Stare. (Se släkten Stare).

Petter, f. 1755, sjöman, "blef borta".

Lorents, f. 1758, diunknade.

Margreta, f. 1770, † 1821. Gift 1793 med skepparen Nils Wahrgren.

Ahlbom från Upland.

Johan Ahlbom, f. 1688 i Almunge socken i Upland, † 1778 på Gotland; en ryktbar karolin, som vid det stora krigets slut erhöll strandridaresysslan (en tullbevakningstjänst) vid Kylejhamn. Han tjänade vid Vestgöta kavalleri och var med under Magnus Stenbock i slaget vid Helsingborg i februari 1710. Han benämndes då kornett. Som kurir sändes han med segerbudet till Stockholm och erhöll i vedergällning 10 dukater — berättar P. A. Sæve i sina Gotländska Minnen. Skalden Karl Snoilsky har diktat ett anslående skaldestycke, "Stenbocks kurir", hvori skildras denna snabbridt från Sundets strand till "Mälardrottningen" med segerbudet. Skalden låter oss se kornetten ila fram på sin löddriga häst, tills han stelriden, nedsmutsad och utmattad, anländer till Kungshuset på Riddarholmen och ledes fram inför Hedvig Eleonora, Karl 12:s åldriga farmor. Och så fortsätter skalden:

Allt djupare på torget
 Sig skockar folkets hop.
 "Vi vilja se kuriren",
 Så hörs ett allmänt rop.
 När borgens port upplåtes
 Och ändtligen han röjs,
 Af hundra armar fattad,
 I luften strax han höjs.

En storm af frågor susar
 I samma andedrag
 En hvar vill veta mera
 Om denna stora dag.
 Der spörjes mer än tio

Att svara på förmått,
Om Burensköld och Dücker
Och om "geschwinda skott".

Och han som budet bragte,
Det gäller honom ock.
Man kyssa vill hans händer
Och röra vid hans rock.
Är det en härlig seger,
Hvars make icke sports,
En sådan ridt ej heller
I mannaminne gjorts.

Skalden har sannolikt ej haft någon annan kännedom om den "Stenbocks kurir" han här skildrat, än den gängse svenska legenden, och likväl — hur väl öfverensstämmer icke beskrifningen med verkligheten. Det är Johan Ahlbom, karolininen till sinnet och gestalten, som han visar oss.

Sedermera var Ahlbom i egenskap af kvartermästare med under samme fältherre i slaget vid Gadebusch i Mecklenburg—Schwerin 1712, Sveriges sista seger under storhetstiden, hvarefter han det följande olycksåret 1713 under belägringen af Tönningen vid ett tillfälle anfölls af 3 fiender på en gång, svårt sårades och föll i fångenskap. Efter 7 års lidanden hemkommen till Sverige erhöll han den omtalade befattningen på Gotland och blef der en verksam och inflytelserik man. Han brände kalk för export och kom i välstånd. Säve berättar att han ej kunde nöja sig med den oansenliga strandridareboställsbyggnaden, utan åt sig uppförde ett i stort tilltaget hus. "Men han måste ändock bocka sig när han gick genom dörrarne hemma — så reslig var han". A. gifte sig 1724 med Elisabeth Malmsten, f. 1709, † 1787, från det närbelägna Malms. Angående denna tilldragelse berättar Säve: "Brudnatten sprang den 15-åriga bruden från honom hem till Malms igen. Men kornetten lät sig ej förtycka, utan steg om morgonen derpå till häst och återförde sin hustru på sadelknappen till sitt hus, der hon sedermera trufdes väl i all ära, för man, barn och tjenare en god husmoder".

"Stenbocks kurir", som sålunda efter den stora ofredens slut framlefvat ett långt, verksamt lif vid Gotlands nordöstra kust, uppnådde en ålder af 90 år. Hans minne lefver ännu i orten och skall ännu länge göra det, ty kornett Ahlbom var pröfvad i krig och fred och hade stått profvet som en — äkta karolin.

Barn:

Lars Andreas, student i Upsala 1747. Kalkpatron vid Kylej. Omkom på sjön 1798. Ogift.

Margreta Elisabeth, f. 1732. Gift 1748 med strandridaren på Kylejhamn Jonas Stare. (Se denna släkt).

Kristina, f. 1735, † 1811. Gift med skepparen Paul Fredrik Procopæus. (Se denna släkt).

Johan Niklas, f. 1738.

Ahlström från Eskelhem.

I Norderrotens i Visby 4:de qvarter nr 48 bodde vid 1805 års ingång i det lilla boningshus, som ännu står kvar vid Norra Kyrkogatan nr 14, midt emot länslasarettet, svarfvaren Johan Ahlström med 5 personers hushåll, näml. utom han sjelf, f. 1775, bondson från Eskelhem, hans hustru Brita Kristina Wigström, bonddotter, f. 1763, den 3-åriga dottern Stina, en lärgosse och en piga. Icke var förtjensten och omsättningen af svarfvadt gods synnerligen stor, men A. var äfven block- och pumpmakare och som sålan hade han synnerligast vår-tiden fullt upp att göra vid utrustandet af Visby den tiden stora handelsflotta. Och så kom ibland beställning på en pumpstock med tillbehör. Då samlade sig grannarne utanför A:s hus för att se på hur A. och hans lärgosse vredo den stora, långa pumpborren, tills den ända till skaffet var försvunnen i furustammen, som blifvit stadigt upplagd på bockar ute i gatan. Den 5 juni samma år (1805) hade hela grannskapet ånyo samlats utanför Ahlströms, oakadt någon pumpstock den dagen ej borrades. Se saken var den att lilla Stina fått en nyfödd bror, som redan höll sin första vokalkonsert der inne! A. gaf sin son namnen Jakob Niklas, och då piltlen blef 7 år sattes han samtidigt i stadens trivialskola och vid svarfstolen. Han skötte sig väl på båda ställena. Fadern såg i honom sin blifvande kompanjon och lärarne i skolan ansågo Jakob Niklas för den fyndigaste bland alla lärjungarne, så bra svarfvade han sina svar. Berättelsen om Jakob Niklas Ahlströms utveckling till en af landets förnämste musikidkare tillhör emellertid hans egen biografi (tab. 1). Han lemnade fadershemmet för universitetet 1824. System, Hedvig Kristina, f. 1801, blef gift med den aktade gelbgjutaren Johan Kullberg (se släkten Kullberg) och dog 1840. Modern dog 1827. Då Jakob Niklas 1841 bodde i Vesterås, öfverenskommo far och son att fadern, som var ensam och sjuklig, skulle flytta dit. Johan Ahlström gjorde därför upp sin sluträkning med fosterön och begaf sig på väg sommarn 1841. Under landstigningen vid Stockholms skeppsbro inträffade den olyckshändelsen, att han fastnade i en tross och fick ena benet afbrutet. Under behandlingen dog han den 10 oktober på Serafimerlasarettet, 6 veckor efter olyckan.

TAB. 1.

Jakob Niklas Ahlström, f. 1805 i Visby, † 1857 i Stockholm. Hans tidigt röjda musikaliska begåfning utvecklades under ledning af dåvarande domkyrkoadjunkten och läraren vid Visby skola, den i musikens både teori och utöfning förfarne, grundlige och nitiske Karl Eneqvist (sedan pastor i Källunge). Han undervisade A. i sång, piano- och orgelspel. Första grunderna i violspel inhämtade A. jämte några flera kamrater af dåvarande läraren vid Visby skola Johan Eneqvist, (sedan lektor och prost). Som gymnasist uppehöll A. en längre tid orgelnisttjensten vid domkyrkan, och i stadens musikaliska sällskap, der han flera gånger vid högtidsdagarne fick mottaga belöningar, deltog han tidigt i spelningen. Vid en högtidsdag öfverraskade han med en *introduktion* i A-moll för piano. Det var hans opus 2. Temat var den bekanta Bellmansepisteln nr

34 "Ack hvad för en usel koja", som han behandlat med variationer. Troligen är det samma variationer som, satta för militärorkester, ännu hvarje Bellmansdag vid nationalskaldens byst spelas af 2:a gardets musikkår, hvars chef A. en tid varit. Opus 1 utgjordes af en *stråkquartett* i Ess-dur. Härefter följde snart opus 3, en mera utarbetad *caprizio* för piano och violoncell öfver melodien "Jag fattige lappman". Den 5 oktober 1824 blef han student i Upsala och uppmärksammades genast för sin musikaliska begåfning, särskildt sitt pianospel. 1825 blef han informator hos kronofogden i Vester-Sysslets fögderi i Värmland, fältkamreraren L. D. Larsson på säteriet Rud. Under de 3 år, han här vistades, fattade han ett visst tycke för göromålen på kronofogdekontoret, i hvilka han deltog, och under uppöfningstämmerorna i den friska, nordiska bygden trodde han sig finna, att det kan erbjudas poetiska stämningar och intryck äfven i ett till utseendet så torrt yrke som det kamerala. Han återvände till Upsala 1828, drömmande om den dag, då han som välbestäld kronofogde skulle åka genom de doftande furuskogarne med sitt biträde vid sidan och en väldig respipa. Med Larsson var öfverenskommet, att A. efter aflagd kameralexamen skulle återvända till Rud. Men sånggudinnorna hade annat beslutit. A. undergick först en förberedande examen och skref derefter för kameralexamen samt reste på sommaren hem till Gotland. I Visby fann han musikamatörerna ifrigt sysselsatta med att biträda Djurströmska teatertruppen, som gaf tal- och sångpjäser å stadens dåvarande teater på vinden till källarmästaren C. J. Unér's hus (det nuvarande Höggska huset) vid Strandgatan. A. öfvertog genast musikdirigentsplatsen och blef sedan för lifvet bunden vid konsten. Han medföljde truppen till de sydsvenska städerna och bosatte sig 1830 i Karlskrona, der han lefde på musiklektioner. Efter någon tid inledde han en korrespondens med Musikaliska akademien som hade till följd ett ganska egendomligt aktstycke af akademien, dagteckadt den 18 februari 1831, hvori akademien på grund af A:s kunskaper och skicklighet som musiklärare samt talang som anförare, förklarade honom vara musikdirektör, oaktadt han, till följd af brist på medel, ej personligen uppvaktat i akademien. 1832 blef han director musices och domkyrkoorganist i Vesterås. Under den tid A. här verkade, ansågs Vesterås som "den treffligaste och mest musikaliska af Sveriges smärre städer". Sommaren 1842 erhöll han ett bref från Stockholm, som gaf honom mycket att tänka på. Det var från den ryktbare kaptan Anders Lindeberg. Eburu personligen okänd, säger L., måste han adressera sig till A., emedan han behöfde honom. "Vid den teater, jag håller på att bygga, behöfver jag en orkesteranförare med de insigter och egenskaper, som erfordras för att dirigera en större sångscen, hvilken jag med tiden hoppas att erhålla, och att nu till en början organisera en sådan. Jag har af ryktet lärt känna Tit. såsom kompositör och varm vän af konsten. Jag behöfver knappast påpeka hvilket gynnsamt tillfälle denna befattning skulle lemna en man med lefvande konstsinne att verka för sin sak, framföra egna och andra tonsättares arbeten och verka för smakens renande, hvilket senare i närvarande stund är ett stort behof". "För detta val står hvarje den sköna konstens vän i stor förbindelse hos denne ovanligt energiske man", säger August Blanche. A. antog platsen och flyttade med sin familj till Stockholm. Den 1 november 1842 öppnades Lindebergska (sedan s. k. Mindre) teatern. Lings sorgespel

“Agne” uppfördes med musik af Ahlström. August Blanche betecknar denna musik såsom uppfylld af “melodirikedom och en sällspord ädelhet i stilen”. A. befann sig nu vid 37 års ålder på höjden af sin verksamhet. Efter hand komponerade och arrangerade han musik till 74 pjäser för denna scen jemte 300 s. k. entreakter. Han aflönades med 16: 50 per afton. Den 21 mars 1843 inleddes på denna teater den lysande raden af August Blanches lustspel med “Positivhataren”, musik af Ahlström. “Det första originalarbete för scenen af en svensk författare och en svensk tonsättare gemensamt”, säger Blanche. Blanche betalade kontant och efter den tidens förhållanden bra. För musiken till “Engelbrekt och hans dalkarlar” (1846) erhöll A. 100 kronor o. s. v. 1845 blef han derjemte pianolärare vid Kongl. Teatern med 200 kronors arvode och 1847—49 var han musikdirektör vid Andra gardet med 500 kronor i arvode. Våren 1854 lemnade A. till följd af missämja med Stjernström, dåvarande direktören, kapellmästarebefattningen vid Mindre teatern, som sedan öfvertogs af August Söderman. Vi finna A. i stället som organist (1854) i Hedvig Eleonoras församling och orkesteranförare vid Humlegårdsteatern, som lärare i musik vid skolan i nämnda församling, som anförare för de flesta sångföreningar i Stockholm, föreläsare och öfversättare. Sist finna vi honom som anförare för kapellet vid Ladugårdslandsteatern.

Öfveranstängd och nedtryckt af bekymmer nedlades A. våren 1857 på sjuksängen. Dödssjuk mottog han kallelse till ledamot i Musikaliska akademien. (!) Han skulle den 1 maj tillträda organistbefattningen å Stora Skedvi i Dalarne, ett slags biskopssäte bland organisttjänster. Denna befattning skulle gifva honom en lugn, för livets höst lämpad verksamhet, men döden trädde mellan. August Blanche egnade honom i illustrerad tidning följande vackra runa: “Säkert är att Ahlström offrat hela sitt lif åt den nyfödda inhemska dramen, att alla vårt lands teatrar njutit frukterna af hans verksamhet, att hela svenska allmänheten under loppet af 15 år har honom att tacka för många njutningsrika stunder och att hans första verkliga hvilodag inträffade, när döden den 14 maj 1857 vidrörde hans hjerta, öppet för allt skönt och godt”.

A:s tonsättareverksamhet gränsar till det otroliga, ehuru endast 27 nummer äro tryckta. Biografiskt lexikon uppräknar alla hans kompositioner — sonater, kvartetter, kantater, teaterstycken, pianosaker. En särdeles väl arrangerad samling folkmelodier för piano utgaf A. i förening med den ansedde musikidkaren Per Konrad Boman. Han skref en musikalisk fickordbok, koralbok i sifferskrift, koralbok för militärer m. m. Hans originalkompositioner sakna dock den originalitet i uppfinningen samt den klarhet i form, som fordras för att fortleva på den dagliga repertoaren. A. var “för mycket jägtad” — som han sjelf yttrade af näringsbekymmer. Hans förmåga som stilist visas af det dagboksutdrag från hans konsertresa till Berlin 1845, som nyss varit infördt i Svensk Musiktidning (N:o 9, 1889). Denna resa afsåg att utföra uteslutande svensk folkmusik, dervid Jenny Lind genom sitt biträde skaffade honom fullt hus och Felix Mendelsohn-Bartholdy, hvars personliga bekantskap A. gjorde hos den firade sångerskan, visade sig mycket intresserad. Sommaren 1850 företog han i samma ändamål en konstresa till Finland med biträde af skådespelarne Stjernström och Torslow. Till sin personlighet var A. okonstlad och blygsam.

Blanche, hans umgängesvän, omtalar flere karakteristiska drag. A:s porträtt, som 1857 var synligt i Illustrerad tidning, finnes i Visby fornsal och hans byst hos familjen.

Gift 1829 i Ystad hos teaterdirektören J. F. Askerbom med Brita Kristina Tullström, f. 1807 i Malmö, hvarst fadern var styckjunkare vid Vendes artilleri. Hon bor som enka i Stockholm vid Götgatan, i ålderns dagar omgifven af sina närmastes kärleksfulla omvårdnad.

Af de 13 barnen hafva 4 dött minderåriga.

Barn:

Johan Jakob Viktor, amerikansk officer och musikhandlare. Tab. 2.

Karl Olof Ludvig, f. 1833 i Vesterås, har varit sjöman, aflagt styrmans-examen vid Visby navigationsskola 1857 och kaptensexamen 1859 i Stockholm samt seglat i engelsk tjenst på Kina. Sedan 1863 bosatt i Stockholm med anställning i firman Helligren & komp:s affär. Eger en vacker myntsamling.

Hedvig Nisida Herminia, f. 1825 i Vesterås, † i Visby. Gift med handlanden V. Norman, † i Visby. 1889

Niklas Gustaf, f. 1837 i Vesterås, † 1863, en sjöman, som med heder genomgått sina examina vid Stockholms navigationsskola samt egde förhoppning att snart blifva befälhafvare på firman Tydén & komp. i Stockholm tillhöriga fregattskeppet "Ludvig", på hvilket han var styrman, då detta på utresa till Bombay med jernlast förläste med manskap och allt vid de holländska barkarne senhösten 1863.

Maria Kristina Charlotta, f. 1841 i Vesterås, † nyårsnatten till 1877.

Ida Elisabeth, f. 1843 i Stockholm, har varit folkskolelärarinna i Skutskär och är för närvarande husföreståndarinna hos kakelugnsfabrikören Pettersson i Stockholm.

Otto Rudolf, f. 1845 i Stockholm, har varit sjökapt. Är nu bosatt i Newyork som snickare och tapetserare, firma Otto Allstrom & komp.

Amanda Matilda, f. 1847 i Stockholm. Bor med modern i Stockholm.

Knut Harald, f. 1849, musikhandlare. Tab. 3.

Elfva Karolina Augusta, f. 1854 i Stockholm. Gift med urfabrikören Gustaf Forsberg i Visby. (Se släkten Forsberg).

TAB. 2.

Johan Jakob Viktor Ahlström, (Allstrom), (tab. 1.), f. 1830 i Kariskrona, kom 1849 på kontor hos notarius publicus Callerholm vid Tyska stallplan, men slutade inom kort, läste på officersexamen och blef volontär vid Uplands dragoner. 1850 for han till Amerika och fick anställning vid Stoddards pianoetablissement i Newyork, der samtidigt Fredrik Anton Ulrik Rosencranz, den blifvande generalinspektören, var biträde. Sedan etablerade han sig som musikhandlare i staden Long Branch i staten New Jersey, en badort vid Atlanten, och var vid det stora krigets utbrott derjemte vald officer vid milisen. Han erhöll nu anställning vid

Potomac-armén som kapten i 14:de New Jersey-infanteriregementet med tjänstgöring i Ulysses Grants generalstab och befordrades efter slaget vid Cold Harbour, 8/8 1864, der det 14:de regementet alldes upprifvits, till major vid ett dragonregemente (3:dje New Jersey kav. reg.). Med detta transporterad från Potomacarmén till general Sheridans armé, kastades han midt in i det hetaste kriget. I bref till sina närmaste i Sverige har han skildrat många äfventyr, hvarur han genom rådighet, tapperhet och sin "egen goda tur" siuppit undan med lif och lemmar i behåll. Genom dessa bref, som ej förut blifvit offentliggjorda, få vi ytterligare göra bekantskap med en tapper svensk krigsman af den nu lefvande generationen, en landsman som i sin mån bevisat, att den gamla stammen af karoliner, dit "Stenbocks kurir" hörde, visserligen icke är utdöd, trots Svenska Dagbladets artiklar om "den siste Karolinen".

Den 17 september 1864 skrifer A. till modern:

"Sedan jag sist skref hem, har jag haft fullt upp att göra. Sommarkampanjen öppnades den 4 maj och sedan dess har armén varit i ständig rörelse. Den 5 maj mötte vi honom i "The Wilderness". Vi hade der en blodig, 6 dagars batalj. Det var ett hårdt arbete, och många tusende lif spildes. Första bataljdagen träffade en 12-punds kanonkula från fienden midt bland vår generalstab, aftog foten på en officer och dödade 3 af våra bästa hästar. Jag fick ett duschbad af blod, men undslapp helskinnad. Den 12 mötte vi fienden vid Spetsylvania och der utkämpades den mest hårdnackade strid, hvori jag deltagit. På ett ställe hade fienden en förskansning med 5 kanoner, som envist försvarades i 12 timmars tid under ihållande kanoneld. Slutligen togo vi förskansningen med storm. Många slagfält har jag sedan sett och jag har fått skåda döden i alla möjliga former, men en sådan syn, som här mötte mig, hoppas jag aldrig mera behöfva skåda. Innanför bröstvärnet var marken betäckt med fallne stridsmän, hvilka lågo i högar — på somliga ställen 5, 6 öfver hvarandra. Somliga bland de fallne voro ännu vid lif. Jag såg här och der ett hufvud eller en arm röra sig i massan. Utanför bröstvärnet lågo våra egna döda och sårade. Somliga voro till den grad genomborrade af kulor och vanställda af sår, att de icke kunde kännas igen. När striden ändats, var manskapet till den grad uttröttadt af den starka kraftansträngningen och långvariga sinnesspänningen, att många dignade ned bland liken på den blodiga valplatsen och föllo i djup sömn. Jag upptäckte på ett ställe en sårad man, ofvanpå hvilken lågo tvenne döda kroppar. Och på denna bädd hade en af våra män försjunkit i djup sömn. Vi förlorade i dessa två slagtingar omkring 40,000 man. Nu följde en mängd manövrer under ständiga små träffningar ända till den 1 juni, då den 3 dagar hårda slagtingen vid Cold Harbour begynte. Genast efter denna batalj lemnade jag general Grants generalstab, emedan jag blifvit utnämnd till major vid 3:dje New Jersey-kavalleriregementet. Sedan jag der inmönstrat den 10, var jag den 12 med i bataljen vid Whiteoak Bridge, den 24 och 25 vid Weldon Rait Road, den 17 vid Winchester och den 21 vid Summit Point. I sistnämnda batalj råkade jag att stå rakt i vägen för en kula, men slapp undan med en lätt skräma. Vidare kämpade jag och mitt regemente vid Charlestown den 22 och den 25 vid Kearnysville, der ett stycke af "ett shell" träffade pistolen i mitt bälte, utan att skada mig personligen. Den 31 augusti och 1 september hafva vi kämpat vid Limestone Ridge, och slutligen i förgår, den 13 september, vid Opequan Creck, der vi tillfångatogo hela 8:de Syd-Carolina-regementet med fanå, öfverste och alla officerare".

Som bevis på de svåra strapatserna vid Sheridans armé, anför A. ytterligare i brefvet, att af 3:dje kavalleriregementets öfver 1,200 hästar, endast 400 funnos kvar efter förloppet af 4 månader.

Den 23 februari 1865 meddelar sig A. från Winchester med en af bröderna:

"Jag skref mitt sista bref hem den 17 september från trakten af Berryville. Följande dag voro vi i sadeln klockan 2 på morgonen och den 19 vid utsatt tidpunkt var Sheridans hela armé i rörelse. Vår kavalleribrigad skulle gå i fronten den dagen. Vi attackerade vid soluppgången, drefvo fienden från hans position samt afstego och fäktade till fots, intill dess vårt infanteri kom upp och våra batterier gingo i position. Och så började den blodiga bataljen vid Opequan. — — — — Vi fortforo att förfölja till sent på qvällen. I en liten by blef jag med en del af vårt regemente omringad. Men vi högg oss igenom och undkommo med förlust af en del kamrater. Redan dagen derpå hade vi åter en träffning, den 21 stod bataljen vid Fichers Hill, der vi togo 22 kanoner och 1,000 fångar, den 22 en ny fäktning och den 28 bataljen vid Waynesboro, der jag hade ett nytt äfventyr. Mitt regemente blef delvis afskuret från divisionen. Det enda sättet för oss att komma tillbaka bestod i att löpa fram i en lång, öppen linie framför det fiendtliga infanteriet. Jag hängde mig på sidan bakom min häst med högra benet i sadeln, alldeles på indianmanér, och passerade på sådant sätt i vild fart oskadd. Men tvenne kaptener och 12 man förlorades vid detta gatlopp. — — — — Den 6 oktober på morgonen bröto vi upp. Fram på eftermiddagen, just som våra trupper passerade Shenandea-floden *) vid Brocks Gap, kom fienden i sigte. Jag blef utskickad med 4 kompanier att hålla honom tillbaka i bergpasset, medan kolonnen passerade floden. *Jag fäktade 2 timmars tid* och blef slutligen omringad. **) För att undgå fångenskap, beslöt jag att fresta min goda lycka igen och söka *slå mig igenom*. Jag drog mitt manskap tillsammans och gjorde ett desperat anfall. Min goda häst, som burit mig i 14 bataljer, föll här genomborrad af en gevärskula. Jag hoppade upp på en annan, som löpte utan rytare, och lyckades trots kulregnet komma undan helskinnad. Men nära hälften af mitt manskap stupade. De följande dagarne marscherade vi framåt och hade på vägen 2 nya affärer med fienden, som fortfor att följa oss. Den 9 vid dagningen formerade vi linie och attackerade vid Iorns Brock. Mitt regemente var först i elden, och vi bröto genom rebellernas led, stormade höjden och togo ett batteri af 6 kanoner, just som artilleristerna voro sysselsatta att skjuta på våra avanserande trupper. Det dröjde icke länge innan fienden var i full flykt och vi smidde medan jernet var varmt genom att i fullt galopp förfölja honom 20 mil (engelska). I denna strid hade jag åter en häst skjuten under mig och vid ett annat tillfälle slets jag om en fiendtlig fana med trenne rebeller, sedan förstärkta af några till. En af dem satte revolvern för bröstet på mig två gånger, men den klickade båda gångerna — det är hvad jag kallar *min goda tur*. Jag hade i detta äfventyr endast 2 man till hands. Den ene blef skjuten, men den andre dödade den fiendtliga fanbäraren och bemäktigade sig trofén. I detsamma tog fienden till flykten. — — — — Rebellernas resurser äro nu nästan uttömda, och det är icke möjligt att kriget kan räcka länge. För min del har jag haft nog af det. Ett hårdt lif är det — alldeles icke något lekverk. För min personliga räkning har jag likväl ingen orsak att vara missnöjd, ty jag har haft god framgång. Efter endast åtta månader vid 3:dje kavalleriregementet, ***) är jag redan förste major här. — — — — Jag har nyligen varit hemma och hälsat på min familj, som du kan se af medföljande notis i en af platstidningarne".

*) Shenandea är ett indianskt namn, i öfversättning "Dödens skugga", ett vid tiden för det inbördes kriget bokstafligen passande namn på denna trakt, ty — säger A. — denna "förut paradiskt sköna dal, var nu en fullständig ödemark".

**) Man erinrar sig vid läsningen här af berättelsen om Leonidas och hans tappra skara.

***) Regimentet bestod af 1,500 man med öfverste, öfverstelöjtnant och 3 majorer. Hvarje man var väpnad med en refflad karbin med 7 skott i samma laddning, en revolver med 6 skott i laddningen och en skarplipad sabel. A. berättar att rebellerna hade stor respekt för detta Nordstats-kavalleri. "De säga att vi ladda om måndagarne och skjuta hela veckan utan att behöfva ladda igen", — berättar han.

Notisen lyder i öfversättning: "Major Allstrom. Denne tapre officer har varit hemma på en kort permission. Han ser rask ut och är vid bon kurage att döma af de hjertliga handslag han gaf oss. Majoren har sett hårda tider (rough times) med 3:dje New Jersey-kavalleriregementet i sista kampagnen under Philip Scheridans strider".

A:s porträtt i träsnitt, utfördt med den smak, hvarmed sådana arbeten i Nordamerika behandlas, finnes infördt i "Daily Graphic", Newyork, den 5 juni 1886.

Gift i början af 1850-talet med Sofia Boije från Stockholm.

Barn:

John Ludvig, f. 1854. Arbetar i faderns affär.

Kristian Herman, f. 1855.

Hulda Amalia, f. 1858. Gift med Alfred Lundgren, bokhållare vid Edisons elektriska bolag i Schenectady i staten Newyorks norra del.

Frank, f. 1860. Kompanjon till farbrodern i Newyork.

Charles	}	yngre.
William		
Viktor		
Lilly		

TAB. 3.

Knut Harald Ahlström (Allstrom), (tab. 1), f. 1849 i Stockholm. For till Amerika 1867. Musikhandlare i Red Bank i staten New Jersey. Gift derstädes och har barn.

Ahlström från Lau.

Den nyligen aflidne klockaren i Lau socken Lars Ahlströms son Carl, f. 1853 på Gotland, for i unga år till Ameiika. Han hade lärt snickarens yrke och fick i sitt nya fosterland anställning i pianofabrikerna. Då han kände sig riktigt hemma i branchen, tog han till sig de flesta af syskonen från Gotland, både bröder och systrar, och har på detta sätt jemte mågar och syskon grundlagt och utvecklat en pianofabriks- och försäljningsaffär i staden Jamestown, N. Y. Fabrikatet är känt under benämning "Ahlstrom pianos" och Carl A(hlstrom) är chef för etablisementet.

Alfström från Alfva.

På Llla Ringome egor i Alfva socken bodde sockenskräddaren Nils Alfström

med hustru, en slägtinge till den sjökaptan Georg Ekström, som skildras i C. J. Bergmans intressanta berättelse "Gerhards sigill". Båda voro födda på 1780-talet.

Sonen

Georg Niklas Alfström, f. 1811 i Alfva, † 1861 i Visby, sjökaptan. Gift med Elisabeth Maria Klintberg från Visby, f. 1812, † 1856.

Barn:

Maria, f. 1840 i Visby. Gift 1862 i Stockholm med bokbindaren Karl Ludvig de Brun. (Se släkten de Brun).

Karolina, f. 1843 i Visby, † 1888 i Östergarn. Gift med kyrkoherden Ernst Fabian Berglund. (Se denna släkt).

Alexanderson från Visby.

Alexander Baltzarson var sjökaptan och bosatt i Visby. Gift med Margreta Mattisdotter Schilder. (Se denna släkt). Deras son antog namnet Alexanderson, som sedan bibehölls i släkten.

Aron Alexanderson, f. 1727 i Visby, sjökaptan. Gift 1755 med Elsa Dorothea Kahl, enka efter löjtnanten Hans Abraham Roxberg. (Se dessa släkter).

Barn:

Magdalena Dorothea, f. 1756 i Visby, † 1761 derstädes.

Anna Margreta, f. 1758 i Visby, † i slutet af 1780-talet. Gift 1784 med godsegaren Tomas Petter Gahne. (Se denna släkt).

Aron, prest. (Tab. 1).

TAB. 1.

Aron Alexanderson, f. 1762 i Visby, † 1822 i Skåne. Student i Upsala 1780. Prestvigd i Visby 1787. Adjunkt i Storkyrkoförsamlingen i Stockholm 1793. Predikant och syssloman vid Sabbatsbergs fattighus i Stockholm 1796. Kyrkoherde i Lösen och Angerum, Skåne, 1809. Kontraktsprost 1814. Gift 1796 i Stockholm med Kristina Margreta Furtenbock, f. 1773 i Stockholm, dotter af assessoren i Svea hofrätt Johan Fredrik Furtenbock († 1773) och hans senare hustru Kristina Margreta Morström. F. egde hus i början af Drottninggatan, kvarteret Loen.

Barn:

Aron Johan, f. 1798, † 1806.

Adolf Martin Joachim, jurist. (Tab. 2).

Fredrik Bernhard, jurist. (Tab. 3).

Margreta Dorotea, f. 1804 i Stockholm. Gift 1:o med konsul Johan Lindegren, Marielund i Blekinge. (Sonen kyrkoherde, se Tab. 2); 2:o med prosten Gustaf Henrik Åkerblom, Onsala, Halland, f. 1808, † 1879. 2 söner.

Abraham Jakob, officer. (Tab. 4).

Kristina Fredrika, f. 1808 i Stockholm. Gift med garfveriföreståndaren Petter Sondén i Lyckeby. Sonen Petter, f. 1839.

Anna Katrina Annette, f. 1810 i Lösens prestgård. Gift med prosten Gustaf Vilhelm Fagerlund i Mörrum, Blekinge, f. 1799 i Karlskrona. 4 söner, 1 dotter.

Vendla Maria, f. 1814 i Lösens prestgård. Ogift.

Tab. 2.

Adolf Martin Joachim Alexanderson, (Tab. 1), f. 1800 i Stockholm. Student 1815. Fil. magister 1820. Juris doktor. Auskultant i Skånska hofrätten 1822. Blef, efter att hafva fullgjort en mängd juridiska och administrativa värf i hufvudstaden (han var bland annat kanslersekreterare hos kronprinsen Oskar och sedan hos kronprinsen Karl), utnämnd till justitieråd 1847. Kommendör med stora korset af Nordstjerneorden 1860. Afsked 1870. Var fortfarande vid öfver 80 års ålder frisk och rörlig som en ung man. Dog af hjertförslamning utan föregående sjukdom i Stockholm våren 1888. Gift 1:o 1831 med Sofia Katrina Louise Zethelius, f. 1814, † 1868, dotter af brukspatronen Erik Adolf Zethelius och Sofia Fredrika af Nordevall; 2:o på 1870-talet med Augusta Johanna Gustafva Björklund, enka efter öfverstelöjtnanten Alexanderson. (Tab. 4).

Barn:

Sofia Kristina Emerentia, f. 1833. Gift med kyrkoherden Adolf Fredrik Lindegren, f. 1827, † 1873. 5 söner, 3 döttrar.

Emma Katrina Augusta, f. 1837. Gift 1862 med protokollssekreteraren Adolf Jakob Lagercrantz, f. 1829, † 1889. 3 söner, 4 döttrar.

Axel Fredrik, jurist. (Tab. 5).

Knut Erik Johan, officer. (Tab. 6).

Ida Gustafva, f. 1840.

Karl Abraham, jurist. (Tab. 7).

Anna Lovisa Charlotta (Lotten), f. 1850. Gift med bankinspektören och byråchefen i finansdepartementet, vice häradshöfdingen Robert Herman Benckert. 2 söner, 1 dotter.

Tab. 3.

Fredrik Bernhard Alexanderson, (Tab. 1), f. 1802 i Stockholm, † 1879 sammastädes. Ingick efter slutade juridiska studier i statens embetsverk 1824 och tjänstgjorde derjemte i Stockholms stads verk, hvilka snart togo hans för-

måga helt och hållet i anspråk. Han blef efter hvarannat stadsnotarie, curator ad litem, ombudsman och slutligen 1847 rådman. Afsked 1872. Gift med Katrina Henrika (Karin) Nordström.

Barn:

Aron Martin, professor. (Tab. 8).

Emerentia Margreta, f. 1843 i Stockholm.

Maria Kristina, f. 1846 i Stockholm, föreståndarinna för Henschenska flickskolan i Upsala.

Lydia Matilda, f. 1857. Gift med teologie kandidaten, lektorn vid Venerborgs allm. läroverk, Edvard Wermerantz, f. 1854.

TAB. 4.

Abraham Jakob Alexanderson, (Tab. 1), f. 1806 i Stockholm, † 1869, Öfverstelöjtnant vid Helsing regemente. Gift med Augusta Johanna Gustafva Björklund, f. 1838.

Sonen Abraham Gustaf Aäolf, f. 1862, e. o. notarie.

TAB. 5.

Axel Fredrik Alexanderson, (Tab. 2), f. 1838, † 1880. Tjenstgjorde efter slutade juridiska studier i Svea hofrätt, der han 1872 blef notarie. Gift med Anna Ebba Maria Lovisa Hildebrand, f. 1846, dotter af främlidne riksantikvarien Bror Emil Hildebrand och Anna Maria Ekecrantz.

Barn:

Ruth Matilda Lovisa, f. 1872.

Anna Elisabeth (*Elsa*), f. 1874.

Ingrid Maria, f. 1876.

Gertrud, f. 1878.

Gustaf, f. 1880.

TAB. 6.

Knut Erik Johan Alexanderson, (Tab. 2), f. 1839. Första officersfullmakt 1859. Kapten vid Lifregementets grenadierkår 1879. Gift 1870 med Agnes Matilda Günther, f. 1848, dotter af främlidne justitiestatsministern, excellensen Claes Efraim Günther och Hilda Augusta Sofia Grewesmühl. Arrenderar och brukar Venngarns kungsgård i Upland.

Barn:

Agnes Sofie Louise, f. 1870.

Karl Adolf, f. 1871.
Anna Emma, f. 1873.
Nils Erik, f. 1875.
Elsa Maria, f. 1878.
Axel *Richard*, f. 1885.

TAB. 7.

Karl Abraham Alexanderson, (Tab. 2), f. 1845. V. häradshöfding. Eger och bebor Ekensholms gods i Södermanland. Gift med *Märta* Sofia Kristina Holmqvist, f. 1856.

Barn:

Adolf *Axel* Teodor, f. 1877.
 Erik Alfred *Gerhard*, f. 1878.
 Allan Robert Karl Gustaf, f. 1884

TAB. 8.

Aron Martin Alexanderson, (Tab. 3), f. 1841. Filosofie doktor. E. o. professor i klassiska språk 1879 vid universitetet i Lund. Gift 1873 med Amelie Charlotta Margreta Heidenstam, f. 1846, dotter af öfversten Karl Verner Heidenstam och Sofia Karolina Abelin.

Barn:

Ernst Fredrik Verner, f. 1878.

Alexanderson från Småland.

Magnus Alexanderson, f. 1770 i Mörlunda socken, Tveta härad, Småland, var student, då han, i egenskap af införsmator för köpmannen Karl Niklas Fåhræus' vid Slitehamn äldre barn, kom till Gotland. Sedermera F:s handelsbiträde derstädes. Genom sina två giften blef han stor jordegare. Bodde från 1797 vid Kylej hamn och flyttade sedan till Påfväls i Lärbro socken, hvarest han 1817 lät uppföra nuvarande boningshuset. Ansågs för framstående jordbrukare och användes mycket i kommunala värf. Kallades bruksegare, enär han egde Barläst kalkbruk i Lärbro. Gift 1:o 1797 med Elisabeth Procopæus, dotter af sjökaptenen P. F. Procopæus och Kristina Ahlbom. Barnlösa. 2:o 1805 med Anna Maria Fardelin, f. 1781, † 1850. Med sin första hustru ärfde han del i Påfväls i Lärbro och Walla i Rute samt Ahlbomska huset vid Kylej hamn. Med sin andra hustru ärfde han del i Fardume gård i Rute.

Barn (i andra giftet):

Kristina Elisabeth, f. 1805 vid Kyllej hamn. Gift 1829 med sjökaptenen Georg Petter Nyberg. (Se denna slägt).

Anna Fredrika, f. 1811 vid Kyllej hamn. Gift 1835 med dåvarande sjökaptenen, sedan handlanden vid Fårösund Edvard Israel Grubb junior. (Se denna slägt). Flyttade som enka till Stockholm, der hon eger hus vid Sturegatan.

Alfvegren från Alfva socken på Gotland.

I Alfva socken och Svie by, nära Mästermyr, lefde den fattige bonden Jöran Mattson, som i sitt andra gifte — med Gertrud Larsdotter — hade sönerna Georg, prest (Tab. 1) och Gustaf, handlande (Tab. 2).

TAB. 1.

Georg Alfvegren, f. 1773 i Alfva, † 1845 i Fole prestgård. Den välvillige hjälppresten i socknen lärde honom — liksom sedan yngre brodern — de första grunderna, hvarefter han 1785 sändes in till stadens s. k. trivialskola. Blifven student i Upsala 1792 mottog han efter några månader kondition i Östergötland och sedan en mångårig sådan i Södermanland hos den förekommande öfversten, baron Leijonhufvud. Begaf sig med en liten samlad studiefond ånyo till Upsala, fullgjorde sina akademiska examina och återvände till Gotland 1796. Här beredde han sig en tarflig utkomst genom att undervisa barn. 1799 prestvigd och stationerad på Fårö, der han hos den liflige prosten G. E. Lyth, sin blifvande svärfar, var både hjälpprest och informator. Hilfeling, som der såg Alfvegren kort efter hans ditkomst, beskriver honom som "snäll botanicus, snäll ritare och god oekonom". Detta sistnämnda framhåller han med anledning af prosten L:s originella sätt att experimentera i praktisk ekonomi med sin närmaste omgifning. 1805 kom A. till Visby som extra lärare vid skolan och biträde åt stadsråden. 1812 blef han kyrkoherde i Barlingbo, 1829 kontraktsprost, 1832 transporterad till Fole. Han ansågs som en lärd man och var utrustad med "de mest lyckliga embetsgåfvor". Gift 1808 med Kristina Elisabeth Lyth. (Se Lyth).

Barn:

Evert Georg, prest (Tab. 3).

Niklas Herman Petter, landbrukare (Tab. 4).

Anton August, landbrukare (Tab. 5).

TAB. 2.

Gustaf Alfvegren, f. 1777 i Alfva, † 1819 vid Fårösund. Kom som biträde

till kronolänsmannen Anders Petter Öman, som egde $\frac{5}{32}$ mtl Audungs i Bunge och blef gift med dennes äldsta dotter, Anna Helena, f. 1786. Bedref handel vid Fårösund.

Barn:

Georg Petter, tulltjensteman (Tab. 6).

Anna Gustafva Elisabeth, f. 1811, † 185 . Gift med Petter Lind, Diskarfe i Roma. 4 barn.

Daniel, f. 1812, innehade först tjenst vid tullbevakningen och blef sedan fyrmästare på Östergarnsholm samt derefter i När. Gift 1:o med Dorotea Katrina, äldsta dotter af sjökaptenen Peter Norrby; 2:o med Elisabeth Olivia Krokstedt, äldsta dotter af färgaren Jakob Elias Krokstedt i Visby. Barnlös.

Karl Fredrik, f. 1815, † 1837. Ogift.

Tab. 3.

Evert Georg Alfvegren (Tab. 1), f. 1809 i Visby, † 1877 i Rone. Student i Upsala 1827, prestvigd i Visby 1832, domkyrkoadjunkt derstädes 1835 konsistorieamanuens 1836, komminister i Lojsta 1844, kyrkoherde i Rone 1864. Gift 1845 med köpmansdottern Katrina Kristina Lovisa Lyth. (Se Lyth).

Barn:

Georg Edvard, prest. (Tab. 7).

Elisabeth Lovisa Karolina, f. 1850 i Lojsta. Gift med landtbrukaren Johan Larsson i Rone.

Tab. 4.

Niklas Herman Petter Alfvegren (Tab. 1), f. 1811 i Visby, † 1877 på Møllegårds i Hörsne. Landtbrukare. Gift med Elisabeth Johansson, hemmans-egaredotter från Norrbys i Hörsne, f. 1809, † 1878.

Barn:

Oskar Edvard, sjöman. (Tab. 8).

Elisabeth, f. 1846. Gift med sjökaptenen August Löffler i Visby.

TAB. 5.

Anton August Alfvegren (Tab. 1), f. 1816 i Barlingbo, † 1862 i Lojsta. Landtbrukare. Gift med Katrina Jakobsson från Hörsne, † 1875.

Barn:

Elisabeth, f. 1841. Gift med sjökaptanen Oskar Gardell i Visby. (Se Gardell).

Augusta, f. 1845.

TAB. 6.

Georg Petter Alfvegren (Tab. 2), f. 1808 i Bunge, † 1862 i Visby. Tullbevakningsuppsyningsman. Gift 1:o med Brigitta Katrina Luth, dotter af tullvaktmästaren vid Slitehamn Lars Luth, (inflyttad från Finland eller Norrland, † omkring 1850); 2:o med enkefru Hedvig Törner i Visby.

Barn (i första giftet):

Georg Gustaf Frithiof, filosofie kandidat, lektor. (Tab. 9).

Solma Georgina Erika, f. 1836. Gift 1:o med sin kusin, sjökaptanen C. Elvius; 2:o med musikanten vid Vestgöta regemente J. E. Björck. (Af de 2 sönerna i första giftet är den ene bosatt i Amerika och den andre "qvartermaster" på ett engelskt skepp. I senare giftet 4 döttrar).

TAB. 7.

Georg Edvard Alfvegren, (Tab. 3), f. 1846 i Lojsta; student i Upsala 1868; kyrkoherde i Ejsta 1879; kontraktsprost 1889. Gift 1871 med Olivia Augusta Qviberg, född i Visby, dotter af snickaren Karl Qviberg derstädes.

Barn:

Ester Marta Olivia, f. 1877 i Martebo.

Seth Edvard Mikael, f. 1881 i Ejsta.

Lydia Emelie Lovisa, f. 1885 i Ejsta, † 1889 derstädes.

TAB. 8.

Oskar Edvard Alfvegren, (Tab. 4), f. 1840; sjöfarande. Bosatt i Linde socken. Hustrun f. 1848.

Barn:

Eva, f. 1877.

Hilda, f. 1879.

Maria, f. 1880.

TAB. 9.

Georg Gustaf Frithiof Alfvégren, (Tab. 6), f. 1840 i När; student i Upsala 1863; filosofie kandidat 1875; extra lärare vid elementarläroverk i Strengnäs stift 1866—71 och Klara elementarläroverk i Stockholm 1876—77. Lärare i lefvande språk vid Sjökrigsskolan i Stockholm 1877. Eger och bebore en villa i Sundbybergs köping vid Stockholm. Ordförande i kommunalstyrelsen. Gift 1876 med Hulda Maria Vilhelmina Vetterberg, dotter af kyrkoherden i Näs-hulta (Södermanland) P. V. Vetterberg och Anna Maria Engelbrecht († 1889).

Barn:

Greta Maria, f. 1885.

Frithiof Ragnar, f. 1887.

Alskovius från Halland.

Matts Paulsson, en borgare i Halmstad, och hans hustru Beata, † 1650, egde sonen

Teodor Halmstadius, som 1643 var kyrkoherde i Alskog på Gotland. † 1680 derstädes. Gift 1:o med Maren Didriksdotter, † 1658, enka efter företrädaren; 2:o med Anne Petersdotter, † 1663. Makarnes grafstenar ligga i Alskogs kyrka. Sonen kallade sig efter fädernehemmet Alskovius. Far, son och sonson voro kyrkoherdar i Alskog i en sammanhängande tidsföljd af hundra år.

TAB. 1.

Mattias Alskovius, son af föregående, f. 1644 i Alskog, † 1725 i Alskog, der han 1667 blef faderns hjälpare och 1681 hans efterträdare som kyrkoherde. Gift med Apollonia Oxenwaldt, prestdotter från Sanda. (Se denna slägt).

Barn:

Anders, prest. (Tab. 2).

Elisabeth. Gift 1727 med hospitalsfogden Jöns Bang.

Johan, prest. (Tab. 3).

Mattias, prest. (Tab. 4).

Maria. Gift med kronolänsmannen Stenbom i Dalhem.

Beata, f. 1710, † 1776 på Grodde hos sonen. Gift 1744 med pastor Mat. Köhler i Rute. (Se denna slägt).

TAB. 2.

Anders Alskovius, (Tab. 1), f. 1678 i Alskog, † 1734 derstädes som kyrko-

herde. Student i Upsala 1697, prestvigd och faderns hjälpare 1711. 1719 rekommenderade konsistorium i Visby honom hos Kongl. Maj:t att få pastoratet efter den ålderssvage fadern, som ville afstå det till honom, och 1720 erhöll han fullmakten. Gift med Anna Dorotea Kollmeijer, f. 1622, † 1754 i Vänge, dotter af färgaren David Kollmeijer i Visby och Johanna Herkulisdotter.

Barn:

Mattias, prest. (Tab. 5).
Anna. Gift med kalkpatronen Sören Lund.

TAB. 3.

Johan Alskovius, (Tab. 1), f. 1698 i Alskog, † 1737 i Fole. Student i Upsala 1720, prestvigd 1717, kyrkoherde i Fole 1730. Gift med företrädarens enka Eva Maria Bozæa, dotter af auditören Johan Adolf Bozæus i Upsala.

Barn:

Mattias, sjöman.
Magdalena. Gift med Jonas Lund i Helvi, f. 1729, † 1782.

TAB. 4.

Mattias Alskovius, (Tab. 1), f. 1701 i Alskog, † 1754. Student i Upsala 1717, prestvigd 1731, kyrkoherde i Follingbo 1736, kontraktsprost 1748. Gift med företrädarens enka Barbara Dalman, som dog 1791 hos sonen i Othem. Barnlösa.

TAB. 5.

Mattias Alskovius (Tab. 2), f. 1721 i Alskog, † 1801. Student i Upsala 1736, prestvigd 1748, komminister i Guldrupe 1756, pastor i Gothem 1770. Gift 1751 med Dorotea Elisabeth Low, prestdotter från Othem.

Barn:

David, prest. (Tab. 6).
Anna Dorotea, f. 1756, † 1794. Gift med skepparen Paul Stake, Qviende i Othem.

Katarina Elisabeth, f. 1760. Gift 1791 med pastor Nils Lundsberg i Eskelhem. Hilfeling, som såg henne i Gothem 1801, då L. var vice pastor derstädes, fann henne "missnöjd, högmodig och öfver all beskifning smutsig". Han talar utförligt om sin gästning i huset och säger att han gerna flyttat i sin "lilla kammare på gästgifvaregården och ätit ägg dag ut och dag in — de voro åtminstone renlige".

TAB. 6.

David Alskovius, (Tab. 5), f. 1752, † 1822. Prestvigd 1778 och adjunkt hos fadern i 19 år. Kyrkoherde i Grötlingbo 1797. Han var enligt Gustafson "skenhelig, otuktig, lögnaktig, i embetet högst försumlig, i 18 år skiljd från pastoralvården, men dock vid pastoratet bibehållen för sina många barns skull, af hvilka dock blef intet". Gift 1:o med Ingrid Maria Lutteman från Gothem, som beskriives som "illa uppfostrad och oduglig"; 2:o med Helena Elisabeth Jungstedt, f. 1777, dotter af artillerilöjtnanten Johan Jungstedt och Margareta Sandelius från Klinte. (Sedan omgift med en äfventyrare vid namn Farstedt).

Barn:

Mattias Niklas, f. 1791, † 1808 eller 1809 på kongl. flottan; Maria Margareta, f. 1802; Johanna Kristina, f. 1814; och 3 andra till, döda i barndomen.

Andrée från Dalarne.

Andreas Andrée, f. 1802 i Stora Skedvi socken i Dalarne, † 1877 i Stockholm, var son till den förmögne nämndemannen derstädes Anders Johansson och Elisabeth Fiskarström. Efter att hafva genomgått Falu läroverk och Vesterås gymnasium blef han student i Upsala 1823, medicine kandidat i Lund 1826, medicine licentiat och kirurgie magister 1828. A. hade redan nu gjort sig bemärkt för sitt goda hufvud och lifliga sinne. Som gymnasist hade han hållit tal på latin och belönats med det Stjernhjelmiska stipendiet och i Lund hade han, midt under de medicinska studierna och med anledning af ett skämtsamt vad, aflagt den presterliga s. k. seminarie-examen. Då han afslutat de praktiska profven erhöill han Kongl. Maj:ts tillstånd att räkna en af honom utgifven vetenskaplig afhandling som disputation prof för doktorsgraden. A. gjorde 1828—29 som uppbördsläkare å en svensk korvett en medelhafsresa. Hemkommen bestridde han en kort tid regementsläkaretjenst i Skåne och praktiserade sedan i Stockholm, tills han flyttade till Gotland. Hans fullmakt som provinsialläkare i Gotlands Norra distrikt är dagteknad den 30 december 1830. Afsked från denna befattning erhöill han 1860 och flyttade derefter med sin familj till Stockholm.

Under de 3 decennier, A. var bosatt i Visby, utöfvade han jämte sin läkarepraktik, en mångsidig verksamhet inom flera områden. 1837 anhöll han om rätt att anlägga ett nytt apotek i Visby. Han ansåg ej det gamla motsvara allmänhetens billiga fordringar, åberopade att vid århundradets början två apotek funnits i Visby, att täflan ätven i apoteksnäringen vore nödvändig och att han med det nya apoteket ville förena en större handel med de på Gotland i betydlig mängd förkommande medicinalväxter och blodiglar. 1846 upprepade han sin anhållan, men utan framgång. A. var en passionerad jägare och till Visby

läroverks samlingar har han lemnat en hel uppsättning af honom skjutna och uppstoppade fåglar. Genealogen Butendorffs gotländska slägttabeller vandrade som bekant till Stockholm, men (enligt uppgift af framl. professor K. Sæve) upptäckte Andrée ytterligare en del på Gotland qvarlemnade Butendorffska tabeller, hvilka han inköpte och skänkte till dåvarande gymnasiebiblioteket.

För musikaliska sällskapet i Visby var A. en god hjälp. Han trakterade flöjt, och då orkestern behöfde komplettering i ett eller annat afseende, tvekade han ej att öfvertaga oboen, trumman eller hvad det kunde vara — för den goda sakens skull. Den lille liflige, originelle och energiske doktorn anordnade musikafstärningar i sitt hem i ett af de nedrifna husen vid läroverksplanen. Der uppträdde äldsta dottern, Fredrika, som kompositör, pianist och fiolspelerska. Sedan bebodde A. en liten numera icke heller befintlig träbyggnad invid södra brohufvudet till inre hamnen. En tid hade han vid stranden stående en vagn, som på utlänningarnes sätt begagnades vid badning i öppna sjön. Genom dessa och dylika åtgärder, t. ex. att slagta och tillgodogöra köttet af otjenstbara hästar, ville han i sin mån bidraga till utrotandet af gängse fördomar.

Som författare var A. med förkärlek verksam. Han skref med ledighet och skärpa. Märket "S:t Görän" begagnade han för sina satirer: Petter Drygbergs romantiska äfventyr vid akademien (Malmö 1830), Unionspolska med variationer (Helsingborg 1830), Dumbom, orimlig poetisk kalender för 1831, m. m. (Se Lindströms boklexika och Wistrands läkarehistoria).

Sin tillgifvenhet för Gotland, der han hemtat sin maka ur en af de äldre, större släkterna, har han bland annat gifvit uttryck i ett poem, kalladt "Gotlands nationalsång", hvartill Karl Laurin satt musik. Sången börjar med de för oss alla välkända orden "När stormen ut på härtåg far", I Vetenskapsakademiens handlingar 1841 finner man "Öfversigt af Gotlands foglar" och i Svenska Läkaresällskapets handlingar 1835 "Medicinsk topografi öfver Gotland" af Andrée. Han var äfven, under det Axel Cedergren egde Visby veckoblad, en kort tid bladets redaktör. Gift 1834 med Eberhardina Lovisa Lyth, prest-dotter från Färö. (Se släkten Lyth).

Barn:

Fredrika, f. 1836 i Visby, † 1880 i Stockholm. Kom 1851 till konservatoriet i Leipzig för att utbildas till pianist och fiolist, men beslutade snart att egna sig åt sångscenen och sjöng för fru Schäffer. Uppträdde på hofoperan i Dessau 1854 och debuterade på Operan i Stockholm den 22 juni 1855 som lady Harriet i "Martha". Studerade ytterligare i Paris för Duprez 1857 och tillhörde sedan, med ett kort uppehåll i slutet af 1867, den svenska nationalteatern intill sin död. Ledamot af Musikaliska akademien 1864. Har från trycket 1869 utsändt ett häfte med 5 sånger vid piano. Hösten 1880 var hon sängliggande sjuk i Stockholm och lät öfvertala sig att för tidigt återtaga sin ansträngande verksamhet vid Operan. Den 24 september utförde hon Leonora; parti i "Trubaduren", ådrog sig stark förkylning och dog i ansigtsros natten mellan 7 och 8 oktober. Hon stupade sålunda på sin post. Under hela hufvudstadens lifliga delta-

gande fördes, efter jordfästning i Klara kyrka, hennes blomsterhöljda kista till Nya kyrkogården. Gedigna kunskaper, sann musikalisk och qvinligt varm hängifvenhet utmärkte hennes konstnärsskap. Hennes förnämsta partier voro i Mozarts och Wagners operor. Sin stora förmåga som lärarinna har hon visat genom att uppfostra sådana sångerskor som Matilda Grabow och Ingeborg Aas. Oöfverträffad stod hon i vårt land som framställarinna af Kjerulfs och Södermans romanser. Som en sista aktningsgärd återgaf Ny Illustrerad Tidning (1880, nr 43) hennes första komposition "Dalens blomma". Vid 1845 års studentfärd var till firande af studenternas besök i Visby anordnad en fest i S:t Lars kyrkruin. Der klingade frisk studentsång i de brustna hvalfven, men äfven en kör af gotlänningar och gotländskor föredrog åtskilliga stycken, bland dem "Dalens blomma", hvartill doktor Andréé skrifvit orden och hans 9-åriga dotter Fredrika musiken. De på Visbyförhållanden häntydande verserna lyda

Dalens blommas friska kind
Bleknar snart för höstens vind.
Minnets blomma, evigt skön,
Gläder oss dock här på ön.

Tempelhvalfven brustna stå,
Sångens hem i forntid grå —
Nu deri en svala bor,
Utår för en blomma gror.

Vågen suckar invid strand,
Längtar stiga snart i land.
Ljuft det är att så få dö,
Slumra in vid minnets ö.

Gift 1863 med Oskar Fredrik Stenhammar, f. 1834, † 1883 i Stockholm, son af kyrkoherden i Häradshammar i Östergötland Kristian Stenhammar och Anna Charlotta Kernell. Han var 1862—65 anställd som tenorsångare vid Operan. Sjöng i "Vilhelm Tell" och "Trubaduren" tillsammans med sin tillkommande hustru. Sedan han förlorat sin röst, egnade han sig åt tullverkets tjänst och blef 1881 kontrollör vid tullpackhuset i Stockholm. Konstnärsparet paret efterlemnade 1 son och 1 dotter, hvilka båda beträdat konstnärbanan.

Elfrida, f. 1841 i Visby, som med höga vitsord genomgått vår musikaliska högskola och en tid tjänstgjort som organist i Finska kyrkan, kallades sedan till organist vid domkyrkan i Göteborg, der hon nu är bosatt. Har offentliggjort ett flertal musikverk, nemligen Qvintett för piano, 2 fioler, alt och cello; Sonat för piano (op. 3); Tonbilder för piano (op. 4); Skogsrået, sång med piano; 5 smärre tonbilder för piano; 3 sånger vid piano (op. 8); Snöfrid, ballad; Trio för fiol, cello och piano, 1887; Till näktergalen., sång med piano.

Thor, f. 1849, student 1866, hofrätts- och kansliexamen m. m. Vice häradshöfding. Ar-anuens i Kammarrätten och Medicinalstyrelsen. Har idkat musikaliska studier och aflagt organistexamen vid Musikaliska akademien samt offentliggjort följande kompositioner: Svenska visan, (1885); Vildfögel; På jorderingen; Har du mig kär? Sånger vid piano, (1886); Aprilvisa, (1887).

Appellöf från Småland.

Johan Fredrik Appellöf, f. 1826 i Mönsterås, Kalmar län, Småland, var son till jaktuppsyningsmannen Gustaf Appellöf, som omkom under resa från Visby till Vestervik i november 1848, och Johanna Fredrika Marks von Würtenberg. Student i Upsala 1849, prestvigd i Visby 1853, kyrkoherde i Roma 1867, † derstädes 1880. Gift med Sofia Adolfinä Bolin, kyrkoherdedotter från Levide. (Se släkten Bolin). Som enka bosatt i Upsala hos enda barnet, sonen

Jakob Johan Adolf Appellöf, f. 1857 i Garda socken på Gotland. Student i Upsala 1877, fil. kand. 1881, fil. lic. 1885, disputerat för graden 1886 och utnämnd docent i zoologi vid universitetet i Upsala 1887. För närvarande Gotlands nations i Upsala 1:ste kurator. Från 1890 års ingång konservator vid Bergens museum efter den bekante Grönlandsfararen Nansen.

Appeltofft från Skåne,

En ursprungligen dansk släkt, som flyttade till Tyskland, hvarifrån Per Ebeltofft i slutet af 1600-talet kom till Skåne. Sonen Anders Julius blef ryttmästare och ändrade namnet till Appeltofft.

Karl Fredrik Appeltofft, f. 1810 i Oppmanna socken och Kristianstads län i Skåne, † 1888 i Uddevalla. Son af majoren Per Appeltofft på Herrevads kloster (äldste son af förenämde Anders Julius) och hans hustru Charlotta Elisabeth Sylvan, blef efter nyss i Lund fullbordade läkestudier, 1838 utnämnd till stadsläkare samt lasarets- och kurhusläkare i Visby. Derjemte sjukhusläkare vid Gotlands nationalbeväring 1840—57 och lärare i naturvetenskaperna vid Visby gymnasium från 1840 till vårterminens slut 1849, då han med statsbidrag företog en utländsk vetenskaplig resa. Vid den afdelning af Göta artilleriregemente, som 1854 öfvervintrade på Gotland, bestridde han läkarevården. 1857 på hösten utnämndes A. till regementsläkare vid Bohusläns regemente och afflyttade med sin familj från Gotland, der han äfven lemnat ett minne efter sig som skapare af det första bayerska bryggeriet, föregångaren till det Wickmanska-Romdalska vid Strandgatan. Bosatte sig på Grindhult vid Uddevalla. Gift 1839 med Charlotta Fredrika Wentzell, f. 1815 i Malmö, dotter af stadskirurgen derstädes Fredrik August Wentzell och Kristina Tideman.

Barn:

Ida Augusta Charlotta, f. 1840 i Visby. Gift 1868 å Grindhult med häradshöfdingen i Rönnebergs domsaga i Skåne, riksdagsmannen Sebastian Oskar Gustaf Bergius, f. 1834.

Agnes Maria Sofia, f. 1841 i Visby.

Hilma Teresia Georgina, f. 1842 i Visby. Gift 1866 å Grindhult med kam-

reraren i Venersborgs enskilda banks kontor i Uddevalla Daniel Bernhard Berggren.

Selma Natalia, f. 1844 i Visby, Gift 1870 å Grindhult med skeppsklareraren i Seffle, Gustaf Hilmer Silvé.

Alma Constantia, f. 1846 i Visby. Gift 1880 i Uddevalla med ingenjören vid Seffle kanal, David Herman Leonard Lilliehöök, f. 1854.

Karl Ludvig Teodor, f. 1847 i Visby, † 1866 i Uddevalla.

Olga Adèle Josefina, f. 1850 i Visby.

Elin Julia, f. 1851 i Visby. Gift 1884 på Nol i Vestergötland med handlanden i Persby, Vermland, Fredrik Riben.

Ernst Axel Teofil, f. 1853 i Visby, † 1859 i Uddevalla.

Helny Tekla Eugenia, f. 1854 i Visby.

Hugo Hjalmar Emil, f. 1855. Handelsbokhållare i Riga.

Aquilon från Skåne.

Johan Olof Aquilon, son af en s. k. klockareprest i Skåne, ättling af den ända från 1600-talet derstädes kända prestslägten Aquilon, föddes 1787 i Önnestad socken nära Kristianstad. † 1875 i Visby. Blef 1808 fändrik vid Kristianstads landtvärns artilleribataljon och beordrades 1811 att tjenstgöra vid Gotlands nationalbevärning, der han 1816 blef löjtnant och 1826 kapten. Erhöll kommandering till Tyskland under 1813—1814 årens krig och deltog i bataljerna vid Grossbeeren och Dennewitz, (orter nära Berlin), Lybecks intagande, vinterfälttåget i Holstein samt belägringen af fästningarne Mastrich i Nederländerna och Jyllich i Rhenprovinsen. 1855 erhöll A., som sedan 1845 bar Svärdsorden, den s. k. Karl 14 Johans-medaljen och 1856 tog han afsked från krigstjensten. Han bodde i Ganthemns socken, der han egde Hartvik, en liten landtgård. Flyttade i äldre år in i staden, der man dagligen regelmässigt såg hans resliga, militäriska gestalt på strandpromenaden och vid hamnen. I medlet af december 1875 uteblef han. Sveriges äldste officer hade gått ur tiden. Hans porträtt, måladt af Mattias Moberg, finnes hos dottern Hilda. Gift med Ulrika Kristina Isberg från Södermanland, f. 1786, † 1878.

Barn:

Otto, militär. (Tab. 1).

Emelie, f. 1821, † 1888. Gift med landtbrukaren Johan Niklas Hansén numera boende i Visby.

Viktor, f. 1823. Landtbrukare i Tråkumla socken.

Hilda, f. 1825. Gift 1851 med färgetfabrikören Johan Viktor Reijhman, från Skåne, som dog 1864 i Visby.

TAB. 1.

Otto Aquilon, f. 1818 på Gotland, † 1867 i Stockholm. Styckjunkare vid

Svea artilleriregemente. Gift med Fredrika Rehn, f. 1826 i Stockholm och der ännu boende.

Barn:

Ernst Otto Johan. Officer. (Tab. 2).

TAB. 2.

Ernst Otto Johan Aquilon, (Tab. 1), f. 1857 i Stockholm. Första officersfullmakt 1876. Löjtnant vid Göta artilleriregemente och besigtningsofficer vid Finspong 1880. Gift 1882 med Agnes Karolina Lyau från Lincolnshire, England, f. 1858.

Barn:

Edith, f. 1883 i Göteborg.

Otto, f. 1886 i Stockholm.

Arnelius från Upland.

Erik August Arnelius, f. 1839 i Tensta socken, Upland. 3:dje sonen af komministern i Tensta Johan Viktor Arnelius, († 1842), och Johanna Katrina Anjou, († 1855), en syster till biskopen Lars Anton Anjou i Visby, († 1884 derstädes). Första officersfullmakt vid Gotlands nationalbeväring 1861. Kapten der 1874. Vice kommissionslandtmätare i Gotlands län 1874. Kommissionslandtmätare der 1878. Gift 1866 med Hilma Ottilia Regnell, f. 1841 i Vestervik, dotter af handlanden i Vestervik, sedan landbrukaren vid Lilla Helvigs i Fole och Stora Wede i Follingbo Sven Fredrik Regnell, f. 1793 på fastlandet, † i Visby, och Margreta Elisabet Olsson från Vestervik, f. 1807, † i Visby.

Barn:

Lars Erik, f. 1867 i Visby. Underlöjtnant vid K. Flottan 1889.

Hanna Elisabeth, f. 1869 i Visby. Telegrafist.

Knut August, f. 1872 i Visby.

Arweson från Näs socken.

Lars Arweson, f. 1817 å Sixarfve i Näs och son till hemmansegaren der-

städes, kyrkvärden Jakob Nilsson, (f. 1772 † 1838) och hans hustru Margreta, (f. 1784 † 1833), blef borgare och handlande i Visby 1846; portugisisk vice konsul för Gotland och Öland 1857; belgisk konsul i Visby från 1865 tills platsen 1883 indrogs; italiensk konsularagent på Gotland från 1862 tills platsen 1883 indrogs. Gift 1858 med Selma Klintberg, prestdotter från När, f. 1835. (Se Klintberg).

Barn (15, af hvilka 2 döda i späda ålder).

Selma Hermanna, f. 1859. Lärarinna.
 Lars Jakob Robert, f. 1862. Vistas i Amerika.
 Karl Johan, f. 1863. Vistas i Amerika.
 Antoinette Elin Matilda, f. 1865. Gift 1888 med kronolänsmannen i Frosta härad, Skåne, Karl Ludvig Burrau, (adr. Hör), f. 1859.
 Lars Niklas, f. 1866, sjöman. Drunknad 1887.
 Emelie Charlotta, f. 1867. Telefonist i Hör, Skåne.
 Oskar Emil, f. 1869, } Student 1888. Bokhandelsbiträde i Visby.
 Ernst Wilhelm, f. 1869, } tvillingar. Bokhållare i Skåne.
 August Mathias, f. 1870. Bokhållare å Fårösund.
 Lovisa Natalie, f. 1872.
 Anton Viktor, f. 1873. Handelsbiträde å Vestergarn.
 Henrik Magnus, f. 1875, }
 Axel Herman, f. 1875, † 1876, } tvillingar.

Assersson från Öland.

Lars Assersson, kronobefallningsman på Öland, hade med sin hustru Maria Johansdotter Humerus *) sönerna

Niklas Assersson, som, f. 1677 på Öland, någon tid synes hafva tjenstgjort inom administrationen på Gotland hvarefter han öfvergick till de centrala verken i hufvudstaden, der han 1719 som assessor adlades med namnet Lagerstolpe. † 1750 i Stockholm, barnlös; och

Axel Assersson, som, f. på Öland, ingick i landsstaten på Gotland och blef kronofogde i Södra befallningen. Han var en inflytelserik, gästfri man, som bodde på Bättarve i Fröjel och öfver gårdsgrinden åt landsvägen hade hängt en stor i ögonen fallande tafsa med denna karakteristiska inskrift:

Käre vän! se min dörr för dig städs öppen står,
 Tag till lifs och var nöjd med hvad huset förmår.
 Någon kräsligan mat jag väl aldrig här brukar,
 Men för torftigom gäst jag mitt bord alltid dukar.

(P. A. Säves "Samfärdseln på Gotland i gamla tider").

† 1729 på Gotland. Gift med Klara Kristina Danielsdotter.

*) Den på flera ställen förekommande uppgiften, att skalden Lucidor var bror till denna Maria Johansdotter, är numera vederlagd.

Barn:

Kristina, f. 1704 i Fröjel, † 1776. Gift 1728 med pastor Lars Barthold Gardell. (Se denna släkt). Makarnes porträtt i olja tillhöra fornsalen.

Maria, f. 1715, † 1784. Gift med strandridaren Johan Akerman i Rone. (Se denna släkt).

Bachér från Visby.

“Hufvudet för denna släkt” — säger Butendorff — “har varit hospitalspastor, sedan stadskaplan Lars Bachér, gift med pastor i Rute Hercules Davidssons dotter Vendla, sedan gift med O. J. Munck”. Butendorff har ej kunnat förskaffa sig upplysning om denne Lars Bachérs härkomst. Utgifvaren af föreliggande arbete har för sin del ej lyckats bättre, oaktadt numera erbjuda sig hjälpkällor, hvilka ej förr stodo till buds. Namnet Bachér återfinnes ej i öfriga delar af Sverige. En sägen inom släkten vill veta att släkten Bachér kommit från Tyskland, men detaljer saknas. Sin befattning som hospitalspredikant erhöll Lars Bachér antagligen under tiden före 1645, d. v. s. under danska väldet på Gotland. Sin presterliga utbildning lär han väl hafva erhållit i Danmark, men sjelf har han antagligen tillhört en på Gotland bofast släkt, möjligen af tysk härkomst. Befattningen som predikant vid hospitalet var ingalunda så afundsvärd att den kunde locka en utländsk prest till Visby. Det boställe, som bestods denne prestman, var helt enkelt öfre våningen af ett kreatursstall. *) 1659 blef Lars Bachér stadskaplan i Visby och 1667 dog han derstädes. Sonen Georg, prest. (Tab. 1).

TAB. 1.

Georg Bachérus, f. 1661 i Visby, † 1718. Student i Upsala 1680, prestvigd 1689 i Visby efter att någon tid hafva tjenstgjort vid stadens skola. Kyrkonerde i Follingbo 1694. Den kyrkotukt, han höll i sina församlingar, skulle utan tvifvel nu för tiden anses mycket öfverdrifven. Hans vaksamhet följde församlingsborna äfven då de befunno sig i Visby eller andra närbelägna orter “utsocknes”, och han fordrade att, då de bevistade gudstjensten i någon främmande kyrka, de skulle styrka detta förhållande med skriftligt bevis från vederbörande prest, så vida de ville undgå att “plikta för sabbatsbrott”. Gift på 1680-talet med Juditta Christensen, f. 1664, † 1732, dotter af den danske pastorn i Fardhem Niels Christensen och Mariche Andersdotter.

Barn:

Lars, prest. (Tab. 2).

*) Se handlingar rörande Visby hospital i Gotlänningen, 1889.

Magdalena Katrina, f. i början af 1690-talet, † 1739. Gift 1714 med karolinen, landtmätaren Johan Fineman. (Se denna slägt).

Vendla, f. 1695, † 1765. Gift med kyrkoherden Lars Neogard. (Se denna slägt).

Juditta, f. i slutet af 1690-talet. Gift med befallningsman Johan Lin(d)berger.

Johan, jurist. (Tab. 3).

TAB. 2.

Lars Bachérus, (Tab. 1), f. 1689 i Visby, † 1734. Student i Upsala 1708, kurator för Gotlands nation 1716—18. Efter aflagd filosofie-kandidatexamen började han tienstgöra vid Visby skola, men kallades till faderns efterträdare i Follingbo prestgäll och prestvigdes 1719. Var riksdagsman 1730. Gift med Barbara Dalman, (se denna slägt), prestdotter från Sanda.

Barn:

Juditta Katrina, f. 1721, † 1796. Gift med fältskären F. W. Neuman.

Jöns, f. 1724, † 1798. Student i Upsala 1743 och Gotlands nations kurator 1749—50. "En orolig människa", anmärkes i matrikeln. Köpman i Visby, rådman, kämnärspreses och vice borgmästare, riksdagsman. Gift 1:o med enkefru Margreta Elisabet Schlau; 2:o med Engel Elisabet Stenman.

Georg, prest. (Tab. 4).

Magdalena Maria, f. 1728, † 1779. Gift 1755 med kalkbruksidkaren Patrik Stürzenbecker på Lenna. (Se denna slägt).

Johan, f. 1730, † 1771. Student i Upsala 1743, auskultant i Svea hofrätt, posttjensteman i Stockholm.

Barbara, f. 1732, † 1781. Gift 1773 med kusinen Johan Fredrik Bachérus. (Tab. 6).

Anna Sofia, f. 1734, † 1810 i Hejnum's prestgård. Gift 1762 med köpmannen Olof Barth. (Se denna slägt).

TAB. 3.

Johan Bachérus, (Tab. 1), f. 1700, † 1754. Student i Upsala 1721, kurator vid Gotlands nation 1728—29, landjägmästare, landsfiskal, sedan rådman i Visby och 1744 kämnärspreses derstädes. Gift 1733 i Visby med köpmansdottern Maria Bulmering. (Se denna slägt). Egde Kallings i Follingbo.

Barn:

Magdalena Elisabet, f. 1734, † 1784. Gift 1760 med pastor Mattias Olde. (Se denna slägt).

Georg Anton, jurist. (Tab. 5).

Juditta Margreta, f. 1741, † 1819. Gift 1:o 1781 med Patrik Sturzenbecker (se denna slägt); 2:o 1794 med prosten Johan Gardell i Garda. (Se denna slägt).

Johan Fredrik, prest. (Tab. 6).

TAB. 4.

Georg Bachérus, (Tab. 2), f. 1727 i Follingbo, † 1793. Student i Upsala 1743, prestvigd 1751, kyrkoherde i Othem 1770, kontraktsprost 1791. "En exemplarisk, högt aktad man". Gift 1767 med prestdottern Anna Kristina Gardell. (Se denna slägt).

Barn:

Barbara Kristina, f. 1768. Gift 1794 med sin kusin, presten Fredrik Sturzenbecker.

Lars, f. 1771, † 1797. Student i Upsala 1787 och promoverad magister 1794. Sedan vice konsistorienotarie i Visby.

Margreta Elisabet, f. 1772. Gift 1:o 1795 med grosshandlaren Georg Mattias Donner (se denna slägt); 2:o 1809 med sedermera majoren Gustaf Carlbom, f. 1776, † 1817.

Juditta Maria, f. 1773. Gift med sin kusin, kronofogden Patrik Sturzenbecker. (Se denna slägt).

Anna, f. 1775. Gift 1800 med köpman Johan Edvard Kahl. (Se denna slägt).

Mattias Georg, f. 1778, † 1852 i Stockholm. Student i Upsala 1795. Tog hofrätts- och kansliexamen. Gift med Jenny Katrina Galetsky, † 1843 i Stockholm. Barnlösa. B. var kanslist i Justitierevisionen m. m. Sterbhuset sattes i konkurs.

TAB. 5.

Georg Anton Bachérus, (Tab. 3), f. 1735, † 1812 å Kallings i Follingbo. Student i Upsala 1755. Stadsfiskal i Visby, sedan magistratssekreterare och rådman. Gift 1770 med sin kusin, Elisabet von Schröder. (Se denna slägt). Barnen, bland hvilka en del kallade sig Bachér, voro:

Herman Emanuel, officer och tjänsteman. (Tab. 7).

Dorotea Maria, f. 1774 i Visby, † 1853 i Othem, hos sonen, kaptenen vid Gotlands nationalbeväring Georg Filip Laurin. Gift 1793 med köpmannen Lars Laurin i Visby. (Se släkten Laurin).

Johanna Elisabet, f. 1776, † 1858. Gift 1:o 1795 med rådmannen i Visby, Eberhard Molander; 2:o 1818 med fältkamreraren Lars Barth. (Se dessa slägter).

Georg Anton, köpman. (Tab. 8).

Nils Fredrik, köpman. (Tab. 9).

Johannes, landtbrukare. (Tab. 10).

TAB. 6.

Johan Fredrik Bachérus, (Tab. 3), f. 1744 i Visby, † 1808 i Hejnum. Student i Upsala 1763, prestvigd 1769, kyrkoherde i Hejnum 1794. Gift 1:o 1773 med sin kusin, Barbara (Tab. 2); 2:o 1802 med Anna Elisabeth Barth. (Se släkten Barth). Sonen Johan Fredrik, militär och tullinspektör, skref sig Bachér. (Tab. 11).

TAB. 7.

Herman Emanuel Bachérus (Tab. 5), f. 1773 i Visby. Student i Upsala 1792, notarie i Kännårsrätten i Visby och fänrik vid Gotlands nationalbeväring (1818). Löjtnants atsked. Gift med Hedda Elisabet Ek, f. 1780, † 1861 Bodde och dog på Ihre i Hangvar. Sonen Georg Petter, officer. (Tab. 12).

TAB. 8.

Georg Anton Bachérus (Tab. 5), f. 1779, † 1852. Bokhållare på Donnerska kontoret i Visby. Gift med Anna Katrina Lutteman (se denna släkt), prestdotter från Källunge. Dottern Antoinette, f. 1820 i Visby. Gift med löjtnanten Ferdinand Wickman. (Se denna släkt).

TAB. 9.

Nils Fredrik Bachér (Tab. 5), f. 1784, † 1830. Handelsbokhållare på Klintehamn. Gift med Johanna Maria Lutteman (se denna släkt), prestdotter ifrån Källunge.

Barn:

Georg Niklas Vilhelm, köpman. (Tab. 13).
Herman Johan Fredrik, köpman. (Tab. 14).

TAB. 10.

Johannes Bachér (Tab. 5), f. 1780, † 1859. Landtbrukare på Kallings. Follingbo. Gift med Anna Dorotea Hansén. (Se denna släkt).

Barn:

Georg Anton, landtbrukare. (Tab. 15).
Elisabet, f. 1820. Ogift.
Herman Johan, sjökaptän. (Tab. 16).
Maria, f. 1824. Gift med handlanden Gustaf Wahlström. 3 söner, 1 dotter
Laura, f. 1826. Gift med handlanden Karl Rundberg.
Lars, handlande. (Tab. 17).

TAB. 11.

Johan Fredrik Bachér (Tab. 6), f. 1804 i Hejnum. Student i Upsala 1823. Fänrik vid Gotlands nationalbeväring 1824. Tullfiskal 1836. Tullinspektör i Rone 1842. † 1861 i Visby. Gift med Johanna Karolina Vestberg, f. 1809, † 1876, dotter af kyrkoherden i Alskog Johan Vestberg och Brita Kristina Engedahl, köpmansdotter från Ljugarn.

Barn: (3 döda i späda ålder).

Johan Axel, köpman. (Tab. 18).
 Karl Fredrik, f. 1830, † 1851. Sjöman. Ogift.
 August Emil, f. 1838, † 1876 i Stockholm. Köpman. Ogift.
 Oskar Alfred. Köpman i Norge. Gift. Död.
 Hilda Fredrika f. 1843. Har modehandel i Visby.

TAB. 12.

Georg Petter Bachér (Tab. 7), f. 1801, † 1859. Kapten vid Gotlands nationalbeväring. Landtbrukare på Ihre i Hangvar. Porträtt i Fornsalen. Gift 1827 med Maria Therese Grubb. (Se denna släkt).

Barn:

Maria Elisabet Therese, f. 1829. Gift 1854 med landtbrukaren Didrik Adolf Malmros. (Se denna släkt).
 Emelie Charlotta Matilda, f. 1831. Gift 1860 med handlanden Lars Bachér. (Tab. 17).
 Herman Edvard, f. 1848, † 1858.

TAB. 13.

Georg Niklas Vilhelm Bachér (Tab. 9), f. 1817, † 1884 på Klintehamn. Handlande på Klintehamn. Gift 1855 med Hedvig Sofia Rothstein. (Se denna släkt).

Barn:

Nils Fredrik, f. 1856. Tjensteman i Skandinaviska Kreditaktiebolaget i Stockholm.
 Hermanna, f. 1860, † 1880.
 Elisabet. † ung.

TAB. 14.

Herman Johan Frédrik Bachér (Tab. 9), f. 1823. Köpman i Lybeck. Gift med Elisabet Maria Lanckhals, f. 1837, från Lybeck.

Barn:

Elisabet, f. 1861. Gift med possessionaten Winckler i Holstein,
Frans, f. 1863, filosofie doktor 1889.

TAB. 15.

Georg Anton Bachér (Tab. 10), f. 1818, landtbrukare, † 1889 i Visby.
Gift med Hanna Nordahl. (Se denna slägt).

Barn: (4 döda).

Hugo, f. 1857. Landtbrukare i Amerika.
Anton, f. 1861. † ung.
Sigrid, f. 1861. Telefonist i Visby.

TAB. 16.

Herman Johan Bachér (Tab. 10), f. 1822. Sjökapten. Gift med Margreta
Regnell. (Hennes föräldrar — se Arnelius).

Barn:

Hilda, f. 1863.
Ada, f. 1864.
Gunnar, f. 1867. Styrman.

TAB. 17.

Lars Bachér (Tab. 10), f. 1828. Handlande. Gift med Emelie Bachér.
(Tab. 12).

Barn:

Emelie Maria, f. 1862. Gift med litteratören Tore Blanche.
Georg Lars Ernfrid, f. 1864. Jernvägstjensteman på Gotland.
Lars Axel Edvard, f. 1868, † 1883.
Maria Charlotta Ingegerd, f. 1874.

TAB. 18,

Johan Axel Bachér (Tab. 11), f. 1829, † 1884. Grosshandlare i Visby
vid Stora torget. Flyttade sedermera till Slitehamn, der han anordnade
skeppsvarf och dref kalkexport. Gift 1861 med Laura Fredrika Hallenberg.
(Se denna slägt).

Barn: (3 döda i späd ålder).

Axelina Fredrika, f. 1862. Gift 1887 med provinsialläkaren Viktor Israel
Nyberg i Hemse, f. 1850.

Johan Herman, f. 1863. Student 1881. Hofrättsexamen i Upsala 1886. Ombudsman vid riksbankskontoret i Visby 1887.

Maria Karolina, f. 1864. Gift 1889 med handlanden John Munthe i Visby. (Se denna slägt).

Karl Gunnar, f. 1865, delegare i Slite varfsbolag.

Hilda Emilia, f. 1869.

Adolf Henrik, f. 1874. Handelsbiträde på Slitehamn.

Ivar August, f. 1877.

Bäckström från Visby.

Karl Johan Bäckström, f. 1815 i Visby, der fadern, sjöfarande, var bosatt. Etablerade sig som handlande 1843 på Burgsvik, der han omkring 1860 gjorde betydande nybyggnader och anlade en vidsträckt trädgård. Hannoveransk konsularagent 1863. Gift 1840 med Olivia Sofia Margreta Andersson, dotter af handlanden vid Burgsvik Olof Andersson och Anna Margreta Delander, (som blef omgift med en Hägg).

Barn:

Ananda Olivia Karola Augusta, f. 1841. Gift 1859 med handlanden Gabriel Teodor Romdahl. (Se denna slägt).

Karl Robert Vitus, f. 1843. Vistas sedan 1860-talet i Amerika.

Herman Reinhold Teresias, f. 1847, † 1863 vid Burgsvik.

Anna Sofia Dorotea, f. 1849. Gift med handlanden Adolf Vilhelm Claudelin. (Se denna slägt).

Fanny Elisabet Natalia, f. 1851. Gift 1870 med handlanden Viktor Hansén. (Se denna slägt).

Bahr från Tyskland.

Utgången på manssidan i Sverige, men manliga ättlingar till köpmannen Jonas Bahr, (Tab. 6), lära finnas i Amerika.

Johan Bahr, en fattig student från Slesvig, kom till Gotland omkring 1630 för att utverka sig understöd af äldre brodern Erik Bähr, som sedan 10 år varit bosatt derstädes. (Se Bähr). Omständigheterna föranledde den resande studenten att bosätta sig på Gotland. Han var förtrogen i musikens konst och erhöll organisttjensten vid S:t Maria kyrka i Visby, hvilken syssla stod ledig efter David Herlicius. Johan Bahr dog 1670 i Visby. Gift med Elsa Munk, syster till stadskaplanen Jakob Munk. Son Peder, organist. (Tab. 1).

Den åttioåriga Petronella Lutteman, f. Bahr, på Mickelgårds i Veskinde, berättade för

sin brors sonson, unge Johan Fredrik Bahr, den blifvande vetenskapsmannen, att slägten hade mycket gamla, utländska anor. De flesta detaljerna hade redan gått förlorade, men hon kunde dock namngifva en Lukas Bahr i Tyskland, hvilken flera sekel förut från förnäm och rik samhällsställning sjunkit ned i elände. Denna berättelse jemte det sigill, som begagnats af slägten på Gotland, (Butendorff har bifogat aftryck), voro de enda källor, Johan Fredrik Bahr lyckades anskaffa under sina forskningar på Gotland. Men under sin mångåriga sysselsättning i in- och utländska bibliotek undersökte han alla de historiska och genealogiska tryckta arbeten från Tyskland, hvilka möjligen kunde väntas sprida ljus öfver hans släkt. Han påträffade dervid spår af en Lüdecke von Bahr, holtzgreffe till Nortorp, af urgammal adlig släkt, hvilken ädling 1462 för något brott dömdes till döden men benådades, dock med förlust af adelskap och förmögenhet. B. anser att denne olycklige ädling, som dog i elände, just var den Lukas Bahr, om hvilken slägtraditionen bibehållit sig på Gotland. Lüdecke von Bahrs efterkommande lefde i Holland. En son eller sonson var derstädes klädväfvare och hade 10 söner. Från någon af dem skulle således de 2 bröder, hvilka kommo till Gotland i första hälften af 1600-talet, härstamma. En afskrift af J. F. Bahrs vidlyftiga tyska släggtaflor förekommer i F. Bergmans manuskriptsamling, skänkt till Gotlands nation i Upsala. Den går tillbaka till tiden före Karl den store.

TAB. 1.

Peder Bahr, kallade sig först Peder Munk, och längre fram Peder Munk-Bahr. Vid faderns död 1670 organist vid S:t Maria kyrka i Visby samt derjemte director cantus och kyrkosyssloman. † 1724 i Visby. Gift 1:o på 1670-talet med köpmannen Ehrenwitz' enka Elisabet Persdotter, † 1685; *) 2:o 1710 med Maria Eneqvist. (Se denna släkt).

Barn:

Johan, prest. (Tab. 2).

Elsa, f. 1678 i Visby, † 1730 derstädes. Gift med rektor Jakob Oxenwaldt. (Se Oxenwaldt). Barnlösa.

Lisken, f. 1681 i Visby, † 1754 derstädes. Gift 1:o 1702 med köpmannen Lars Eneqvist, (se denna släkt); 2:o 1735 med pastor Johan Lutteman. (Se denna släkt).

Sofia, f. 1684 i Visby, † 1750 derstädes. Gift 1:o med en kapten Meissel; 2:o med löjtnanten Nils Schmidt. (Se denna släkt).

TAB. 2.

Johan Bahr, (Tab. 1), f. 1675 i Visby, † 1736 i Eskelhem. Student i Upsala 1695, prestvigd 1702, kyrkoherde i Eskelhem 1735. Gift 1:o 1702 i Hörne med Lythegård Ronander, (se Ronander); 2:o 1722 i Martebo med Katrina Westphal. (Se denna släkt).

*) B. var före hennes första giftermål förlofvad med henne, men under hans resa till Tyskland öfvertalades hon att gifta sig med E., som dock snart dog.

Barn: (3 i första, 9 i andra giftet).

Per, prest. (Tab. 3).
Johannes, f. 1709 i Hörsne. Student i Upsala 1730, jurist. Synes hafva dött ung.

Lars, jurist. (Tab. 4).
Elisabeth Lythegård, f. 1727 i Hörsne, † 1801 i Visby. Gift 1753 med skepparen Johan Lindlöf. (Se denna slägt).

Elsa Katrina, f. 1729 i Hörsne, † 1801 i Follingbo. Gitt 1771 med pastor Karl Adolf Weller. (Se denna slägt).

Maria, f. 1734 i Hörsne, † 1806 i Visby. Gift 1:o 1756 med pastor Karl Lutteman, (se denna slägt): 2:o med pastor Henrik Romdahl. (Se denna slägt).

Jakob, f. 1735 i Eskelhem, † 1776 i Visby. Skeppare. Gift 1769 med Katrina Löfqvist, f. 1733, † 1788 i Visby, dotter af kaplanen i Dalhem Johan Löfqvist.

Jöran Bahr, f. 1736 i Eskelhem, † i Stockholm. Sjöman.

TAB. 3.

Per Bahr, (Tab. 2), f. 1705 i Hörsne, † 1768 vid Kisslings i Fole. Student i Upsala 1724, prestvigd 1740. Domkyrkosysselman i Visby. 1768 kallad till Färö pastorat, som han dock ej hann tillträda. Gift 1740 med Klara Aurora Herlitz. (Se denna slägt).

Barn:

Johan, prest. (Tab. 5).
Magdalena Maria, f. 1744 i Visby, † 1827 i Fole. Gift 1:o 1766 med skepparen Lars Nyberg i Fole, † 1776, bondson från Nyplings i Lokrume; 2:o 1779 med skepparen Georg Stenbom från Moos i Stenkyrka, † 1806. Egde och bodde Kisslings i Fole.

Petronella Lythegård, f. 1755 i Fole, † 1819 i Veskinde. Gift 1:o 1775 med skepparen vid Ostindiska kompaniet Rasmus Bläselius från Mickelgårds i Veskinde, † 1784; 2:o 1785 med salpetersjuderi-inspektoren Johan Lutteman. (Se denna slägt).

TAB. 4.

Lars Bahr, (Tab. 2), f. 1725 i Hörsne, † 1795 i Visby genom ett fall under ruset. Han var landskanslist i Visby och notarie vid kammarsrätten derstädes. Gift 1764 med Katrina Hög, f. 1741, † 1801 i Visby, dotter af kirurgen derstädes Jonas Hög.

Barn:

Jonas, köpman. (Tab. 6).

Karl Emanuel, f. 1766 i Visby, † 1802 i Norge. Skeppare. Ogift.

Gustaf Adam, skeppsklarerare. (Tab. 7).

Petter Theophilus, f. 1780 i Visby, † 1826 på Bjästafs i Sanda, som han egde. Skeppare. Gift 1811 i Visby med Eva Rebecka Bäckström, f. 1784 i Endre. Barnlösa.

TAB. 5.

Johan Bahr, (Tab. 3), f. 1741 i Visby, † 1818 derstädes. Student i Upsala 1761, prestvigd 1765, v. pastor i Veskinde (prebende åt konrektorn vid Visby skola) under 42 år. 1815 vid 74 års ålder blef han tjänstfri och bodde de återstående åren hos dottern i Visby. Gift 1767 med Johanna Maria Lindberg från Faringe i Roslagen, f. 1738, † 1822 i Visby.

Barn:

Johan Petter, prest. (Tab. 8).

Karl Fredrik, sjökapt. (Tab. 9).

Anna Elisabeth, f. 1774 i Veskinde, † 1859 i Visby på fattighuset. Gift 1:o 1810 med färgaren Kristoffer Brygger, (se denna släkt); 2:o 1819 med färgaren Adolf Gardt, f. 1795 i Åbo — G. reste från henne och återkom ej. Båda äktenskapen barnlösa.

Klara Aurora, f. 1775 i Veskinde, † 1867 i Visby. Gift 1895 med sjökapt. Olof Gabriel Svebilius. (Se denna släkt).

Gabriel Teodor, f. 1782 i Veskinde, † 1854 i Visby. Fånggevaldiger vid "Kajsarn" (gamla länsfängelset i östra stadsmuren). Gift 1811 med Johanna Lovisa Westphal. (Se denna släkt). Barnlösa.

TAB. 6.

Jonas Bahr, (Tab. 4), f. 1764 i Visby, köpman derstädes och egare af det hus vid Strandgatan, f. n. sjukhus, som 1821 inköptes till lokal för det nya gymnasiet. B. bodde sedan på Suderbys i Vesterhejde och slutligen i Östergarn hos sonen. † derstädes 1849. Gift 1798 med Katrina Kristina Höök, f. 1781 i Visby. † 1813 derstädes, dotter af köpmannen Hans Höök och Anna Stina Glimberg.

Barn:

Johan Petter Bahr, f. 1799 i Visby, † 1847 derstädes på hospitalet, ogift. Student i Upsala 1817 och efter 1819 aflagd hofrättsexamen auditor vid Vestmanlands regemente. Flyttade sedan till Gotland och tjänstgjorde som stadsfiskal i Visby, tills förståndets ljus hos honom slocknade. Hans bisarra personlighet förskaffade honom namnet "Vildpersiljen".

Katrina Kristina, f. 1800 i Visby, † 1843. Gift 1824 med köpmannen Petter Boman i Visby († 1844) som hade sin gammaldags, trånga och inbygda handelsbod vid Söderplan i Säveska, nu Hedströmska huset.

Anna Maria, f. 1802 i Visby, † 1889 i fattigdom. Gift 1824 med köpmannen Mårten Henrik Procopée. (Se denna släkt).

Karl Gustaf, skeppsombudsman. (Tab. 10).

Barbara Margreta ("Babben"), f. 1804 i Visby, † 1884 derstädes på fattighuset. Gift 1832 på Rosendal i Follingbo med handelsmannen i Visby Jakob Niklas Herlitz. (Se denna släkt).

Magdalena Fredrika, f. 1806 i Visby. Gift 1830 med majoren vid Gotlands nationalbeväring Nils Johan Giertz, † 1864 i Stockholm. Barnlösa.

Johanna Elisabeth, f. 1807 i Visby, † 1839 i Stockholm. Gift 1832 med stadskaplanen Niklas Gustaf Bahr. (Tab. 7).

Lars Niklas, f. 1809 i Visby. Skeppsmäklare i Amerika, der han varit gift och efterlemnad 2 söner, hvilka, om de lefva, för närvarande äro de enda manlige ättlingarne af släkten.

Mårten Emanuel ("Manne"), f. 1810 i Visby, handelsman i Visby, der han en tid hade en mycket anlitad galanteribod i Langeska huset vid Strandgatan. Flyttade sedan till Östergarn, † 1872 i Visby, barnlös. Gift 1853 med Hedvig Charlotta Blom, f. 1826 i Stockholm och nu der boende.

TAB. 7.

Gustaf Adam Bahr, (Tab. 4), f. 1772 i Visby, † 1842 derstädes. Köpman på Slite, der han egde Mojner m. fl. hemman och kalkbruk. Sedan skeppsklarerare i Visby. Gift 1804 i Klinte med Anna Greta Öman, f. 1786 i Lojsta, † 1871 i Visby, dotter af kyrkoherden Kristian Öman och Johanna Lythberg.

Deras son Niklas Gustaf Bahr, f. 1805 på Slite, † 1846 i Visby. Student i Upsala 1822, kollega vid Visby skola 1828, prestvigd 1831, stadskaplan i Visby 1832. "Godt hufvud och godt hjerta, lycklig predikant, omtyckt sällskapskarl — men vårdslösade sina kyrkoböcker", säger Rosman i sina genealogiska anteckningar. Gift 1832 med sin kusin Johanna Elisabeth, (Tab. 6). Barnlösa.

TAB. 8.

Johan Petter Bahr, (Tab. 5), f. 1768 i Fole, † 1828 i Vall. Student i Upsala 1785, kurator i Gotlands nation 1793—94, fil. doktor 1794, prestvigd s. å., pas.or i Vall 1822. Gift 1808 med Katrina Ulrika Svebilus. (Se Svebilus).

Barn:

Johanna, f. 1809 i Veskinde. Gift 1834 i Visby med kronolänsmannen Sverker Johan Landergren.

Katrina Margreta, f. 1810 i Veskinde, † 1884 i Visby. Gift 1837 med skepparen Johan Niklas Krokstedt. (Se denna släkt).

Karolina Emerentia, f. 1812 i Veskinde. Gift 1842 med kronolänsmannen Johan Gustaf Ekman, f. 1807.

TAB. 9.

Karl Fredrik Bahr. (Tab. 5), f. 1772 i Fole. Skeppare. † 1814 i Visby. Gift 1803 vid Skäggs i Veskinde med Johanna Margreta Svebilus, f. 1777, † 1819. (Se denna slägt).

Barn:

Johan Fredrik, adkademisk lärare. (Tab. 11).

Karl Andreas, f. 1807 i Visby, † 1852 derstädes. Guldsmed. Gift 1837 med Anna Katrina Höglund, f. 1794, † 1881 dotter till en tunnbindare. Barnlösa.

Maria Margreta, f. 1809 i Visby, † 1851 derstädes. Gift 1834 på Skäggs i Veskinde med sjökaptenen Lars Fohlin. (Se Fohlin).

TAB. 10.

Karl Gustaf Bahr, (Tab. 6), f. 1803 i Visby. † 1885 i Östergarn. Var skeppare och bodde vid Bjästafs i Sanda till 1859, då han blef ombudsman vid sjömanshuset i Visby. Egde der och bebodde Lefflerska huset vid Adelsgatan. Gift 1831 i Sanda med Sofia Maria Karolina Schoultz, f. 1813.

Barn:

Augusta Rebecka Maria, f. 1833 i Sanda. Gift 1870 med handlanden Johan Petter Ericsson på Östergarn, f. 1827 i Visby. Barnlösa.

Katrina Elisabet Karolina ("Elise"), f. 1838 i Sanda. Gift 1862 med Vilhelm Walström, officer vid Gotlands nationalbeväring. (Se denna slägt).

Anna Matilda Sofia ("Tilda"), f. 1844 i Sanda. Gift 1871 med sedermera häradskrifvaren Karl Johan Nordahl. (Se denna slägt).

Emma Fredrika Hermanna, f. 1849 i Sanda.

TAB. 11.

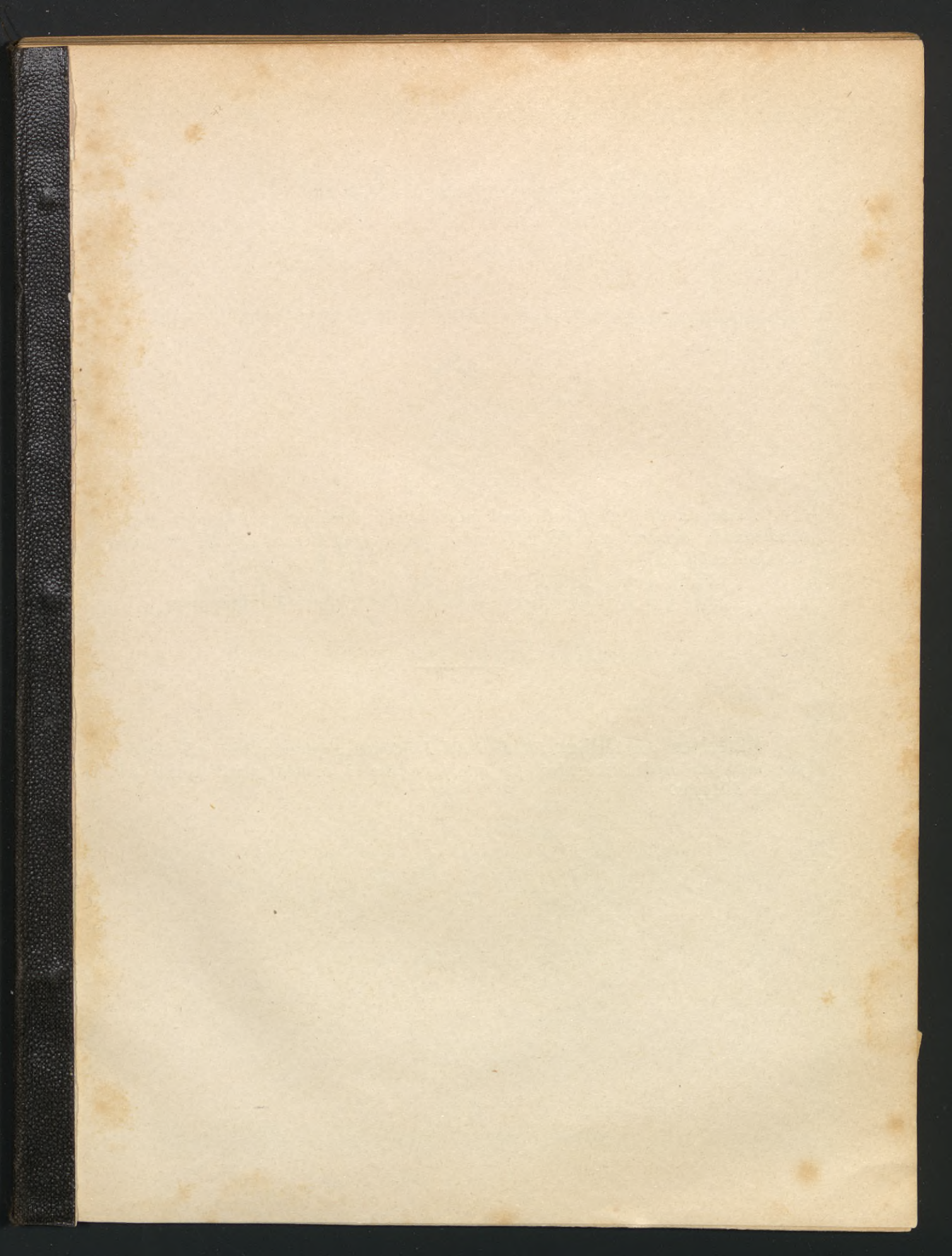
Johan Fredrik Bahr, (Tab. 9), f. 1805 i Visby. Bland den första uppsättningen ynglingar, som det nyinrättade gymnasiet i Visby den 7 februari 1821 mottog, befann sig äfven Johan Fredrik Bahr, som redan då gjort sig bemärkt genom sitt goda hufvud och ovanliga minne. Företrädesvis visade han sinne för språk och historia. Blifven student 1823, nödgades han efter endast 2 läseterminer af brist på medel söka kondition. På grund af sin skicklighet i språk erhöi han en särdeles förmånlig anställning som föreläsare hos den vittre, konstälskande, blinde excellensen, grefve Gustaf Trolle-Bonde på Säfstaholm, der han, omgifven af Södermanlands intagande natur, flera år lefde ett angenämt lif, sysslande med historiska forskningar i det rika biblioteket. På samma gång han ordnade och förtecknade detta, förberedde han sin gradualafhandling. 1832

återkom han till Upsala, tog filosofiekandidat-examen och promoverades 1833. Derefter blef han bibliotekarie hos den lärde ryske ministern i Stockholm van Suchtelen († 1826) och ombestyrde slutligen flyttning till Petersburg af dennes efterlemnade stora boksamlingar. Han begagnade tillfället att genom en resa till Moskwa studera de ryska fö.hållandena. Hemkommen slog han sig med sådan ifver på en för honom ny vetenskap — kemi — att han snart med framgång kunde praktisera i Stockholm. Han verkstälde alla slags kemiska undersökningar och lefde sig så in i kemi och naturvetenskaperna iallmänhet, att de blefvo hans lifsuppgift. Han skriftvexlade med Bunsen och Kirchhoff, tjänstgjorde som lärare vid Mariebergs artilleri- och ingenjörshögskola och utnämndes 1862 till adjunkt i kemi vid Upsala universitet. Förestod 1864 professuren i geologi och mineralogi. 1872 träffades han af ett slaganfall och var sedermera oförmögen till arbete i vetenskapens tjänst. Den 8 maj 1875 skattade han åt förgångelsen. Med honom utgick den äldre ättegrenen. Han egde ett lifligt temperament, var en mångsidigt lärd man och hade i sin krafts dagar nedlagt sina känslor i poetiska arbeten. Då vi nu stå vid slutet af hans mödosamma bana, så må vi här vid den Bahrska ättehögen erinra oss den kraftga, på honom sjelf och hans slägt tillämpliga slutstrofen i hans poem *Den gamle eken*:

Kom då blix! och träffa gamle eken,
 Han är trött att stå och vänta längre,
 Och för himlaflamman vill han falla.
 Hvad i lifvet sträfvat upp mot höjden,
 Önskar sist att der'från få sin död.

Bland B:s tryckta arbeten märkas *Dikter*, 1 häfte (1831) och *Anteckningar om Ryssland*, 2 delar (1838). Gift med Erika Gustafva Kjellén, f. 1844. Enda barnet Ingeborg Fredrika, f. 1867 i Upsala.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and appears to be a formal document or report.

Nästa del af detta för Gotland betydelsefulla samlingsverk utkommer under instundande sommar och del III under hösten samt åter en del vid det kommande årsskiftet.

Visby i april 1890.

Förläggaren.

Rättelser och tillägg till de i del I intagna släktgenealogier och biografier mottagas med tacksamhet, för att framdeles i samladt skick tryckas och arbetet biläggas.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

AF

AUGUST KINBERG.

Del. 1, häft. 4—6.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

DEL I.

4:de, 5:te och 6:te häftena

med släglerna *Bandelin, Barth, von Baumgarten, Beckman, Belfrage, Beijer-
lieb, Berglund, Bergman, Björkander, Blomberg, Bokström, Bolin, Bolling,
Borg, Broander, Brobäck, Brygger, Bull, Bulmering, Burmeister, Butendorff,
Bähr, Börjesson, Calander och Calissendorff.*

VISBY,
NYBERGSKA BOKHANDELN.

Pris: 1 krona.

GÖTTINGEN

1841

GÖTTINGEN

GÖTTINGEN

GÖTTINGEN

1841

GÖTTINGEN

Faint, illegible text, possibly a library stamp or a faint print.

GÖTTINGEN

GÖTTINGEN

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

DEL I.

SENARE AFDELNINGEN

GOTLÄNNINGENS TRYCKERI-AKTIEBOLAGS FÖRLAG.

VISBY, GOTLÄNNINGENS TRYCKERI 1891.

GOTLÄNDSKA SLÄKTER

GENRALISKA och REGALISKA ANTICVINGAR

AV

DE

GENRALISKA och REGALISKA

AV

Bandelin från Lau.

Johannes Bandelin, f. 1795 i Lau, inskrefs 1813 i Visby sjömanshus, mönstrade som matros 1817 och bäste man 1822 samt fick 1828 eget fartyg, skonaren "Anna Sofia", tillhörigt köpmannen Matias Herltz i Visby. Förde till sist handlanden J. P. Åbergs i Visby skonare "Lars" med ständig lycka till hösten 1874, då den 79-årige, liflige sjöbussen lemnade sjön. † 1885. Gift 1823 med Maria Kristina Strömbeck, f. 1800.

Barn:

Anna Kristina Jakobina, f. 1825, † 1846.

Johanna Katrina Maria, f. 1828. Gift 1:o 1851 med sjökaptenen Lars Ödman (se denna släkt); 2:o 1858 med kyrkoherden Lars Henrik Lyth. (Se denna släkt).

Barth från Etelhem.

Olof Bahrt, f. 1694, tog namn efter stället, der han föddes, hemmanet Bahra i Etelhem. † 1779. Sjötullsvisitör. Barnen flyttade h-et till namnets slut och skrefvo Barth.

Barn:

Olof, köpman. (Tab. 1).

Anna Katrina, f. 1731, † 1804. Gift 1753 med tullvisitören Aron Westö, f. 1722, † 1788. Barnlösa.

TAB. 1.

Olof Barth, f. 1727, † 1800. Köpman i Visby. Gift 1762 med Anna Sofia Bacherus. (Se denna släkt).

Barn:

Barbara Sara, f. 1764.

Anna Elisabet, f. 1765. Gift 1802 med pastor Johan Fredrik Bacherus. Lars, kronofogde. (Tab. 2).

TAB. 2.

Lars Barth, (Tab. 1), f. 1771, † 1829. Kronofogde i Norra befallningen. Fältkamrer vid Gotlands nationalbeväring. Gift 1818 med Johanna Elisabet Bacherus, (se denna slägt), enka efter rådmannen Eberhard Molander. Barnlösa.

Baumgarten von från Österrike.

Gammal utländsk adlig slägt från Österrike. Peter B. inflyttade och blef köpman i Kalmar.

Karl Leonard von Baumgarten, f. 1801 i Fliseryd församling i Småland, son till kapten I. T. von B. på Åby säteri, blef 1823 fändrik vid Gotlands nationalbeväring, 1827 löjtnant, 1843 kapten, 1848 major och 1861 öfverste-löjtnant med afsked. 1834—1861 bebodde och brukade han sin gård Ejmunds i Roma församling; flyttade derefter till Visby, der han egde hus. Han var boksamlare och upptecknare af folkmelodier. De sista åren blind. † 1871 i Visby. Från sterbhuset utgingo af honom gjorda donationer till officerskassan vid Gotlands nationalbeväring, till fattiga enkor efter officerare vid d:o, till sjukhemmet i Visby, till Roma församling för skolböckers inköp och fattiga barns beklädnad samt till de fattige i Fliseryd. Sterbhuset sålde den s. k. Westmanska egendomen vid Tranhusgatan till sällskapet D. B. W. Gift 1836 med Johanna Magdalena Laurin, f. 1807 i Burs prestgård, † 1879 i Visby. (Se denna slägt).

Barn:

Hilda Charlotta Johanna von Baumgarten, f. 1837 i Roma församling; lärarinna i pianospelning i Helsingborg.

Karl Johan Fromhold von Baumgarten, f. 1839 i Roma församling; student 1861; underlöjtnant vid Gotlands nationalbeväring 1864; löjtnant 1872; kapten 1884; † 1886 i Visby i lungdot. Liksom syskonen musikidkande.

Thure Reinhold Leonard von Baumgarten, f. 1844 i Roma församling, blef 1868 underlöjtnant, 1874 löjtnant och 1887 kapten vid Bohusläns regemente samt derjemte 1883 gymnastiklärare vid allmänna läroverket i Uddevalla. Bosatt i Uddevalla. Gift 1876 i Visby med Hedvig Anna Rappe, f. 1851, dotter af kaptenen vid Kalmar regemente Karl Gustaf Fabian Rappe och Hedvig Svensson.

Beckman (Bechman) från Nerike.

Olof Anderson Bechman från Nerike, som varit student af Vermlands nation i Upsala, blef 1720 landsfiskal i Gotlands län och sedan vice häradshöfding. Bodde och dog 1748 på Stenhuse gård i Sanda. Gift med Elisabet Dalnan. (Se denna slägt).

Barn:

Jöns, prest. (Tab. 1).

Olof, prest. (Tab. 2).

Nils, köpman. (Tab. 3).

Elisabet, f. 1730 i Sanda. Gift 1758 i Visby med skepparen Rasmus von Niendahl, f. 1724 i Apenrade, Slesvig, † 1764 i Visby.

Maria, f. 1732 i Sanda, † 1765 i Visby. Gift 1756 med dåvarande stads-kaplanen Gustaf Klingwall. (Se denna slägt).

TAB. 1.

Jöns Bechman, student i Upsala 1743, prestvigd 1753, adjunkt å flera ställen, sist i Källunge, der han 1764 dog obefordrad. Gift 1762 i Källunge med Anna Maria Lutteman. (Se denna slägt).

Barn: (uppvuxna i Källunge prestgård).

Laurent, f. 1762 i Källunge. Student i Upsala 1782. Löjtnant vid det i Visby iörlagda artilleriet 1789. † 1793.

Katrina Elisabet, f. den 3 januari 1765 i Källunge, † 1846 i Bål. Gift 1788 med kalkbruksegaren Thomas Petter Gahne. (Se denna slägt).

TAB. 2.

Olof Bechman, f. 1727 i Sanda, student i Upsala 1743, prestvigd 1754, adjunkt på flera ställen, sist i Levide. † derstädes 1781, obefordrad. Gift 1764 i Visby med Margreta Katrina Wiman, f. 1730, † 1812 på Peinartve i Levide. Dotter af köpmannen på Slitehamn Adam Wiman och Gertrud Elisabet Herlitz.

Barn:

Jöns, sjöman. (Tab. 4).

TAB. 3.

Nils Beckman, f. 1727 i Sanda, † 1787 i Klinte. Handelsexpedit på Klintehamn. Gift 1761 i Klinte med Kristina Maria Wickman. (Se denna slägt).

Barn:

Johannes, köpman i Visby. (Tab. 5).

Elisabet Maria, f. 1765 i Klinte, † 1843 i Visby. Gift 1803 med skepparen, sedan navigationsläraren Georg Lundgren, f. 1754 i Visby, † 1828 derstädes.

Barbara Magdalena, f. 1770 i Klinte, † 1825 derstädes, ogift. Känd som utmärkt sångerska.

Nils, köpman. (Tab. 6).

Anna Margreta, f. 1777 i Klinte, † 1861 i Kräklingbo. Gift 1802 i Visby med Karl Gabriel Hansén, officer. (Se denna släkt).

TAB. 4.

Jöns Beckman. (Tab. 2), f. 1769 i Östergarn, † 1835 i Hamra. Styrman. På äldre da'r kringvandrande skollärare. Gift med Kristina Hammarstedt, f. 1775 i Småland, † 1854 i Levide.

Barn:

Olof Immanuel, f. 1802 i Levide. Skräddare i Lojsta.

• Johan Niklas. Skomakare. (Tab. 7).

Karl Jakob. Skräddare. (Tab. 8).

TAB. 5.

Johannes Beckman, (Tab. 3), f. 1763 i Klinte. Köpman. Bodhandel vid Österport i Visby och kalkbränning å Hästnäs. † 1821 i Visby. Gift 1:o 1792 med Kristina Maria Lange, (se denna släkt); 2:o 1795 med Helena Kristina Fähræus. (Se denna släkt).

Barn: (4 döda i späda ålder).

Johanna Helena, f. 1800 i Visby, † 1867 derstädes. Gift 1:o 1820 (vid föräldrarnes silfverbröllop) med handlanden m. m. Jöran Fähræus, (se denna släkt); 2:o 1842 med öfverstelöjtnanten Knut Bildt, f. 1795 i Landskrona, † 1860 i Visby. Barnlösa.

Knut Bildt, tillhörande adliga ätten nr 678, en Bohusländsk kämpasläkt, hvars stamfader tjänade Olof Tryggvasson, var son af öfversten, invaliden från 1789 års krig. Diedrik Bildt och Margreta Elisabet Pettersson. Han erhöi sin första officersfullmakt 1810 vid Bohus regemente, öfvergick 1811 till artilleriet och kommenderades så mot Norge. 1813 kom han till svenska armén i Tyskland och var med vid Leipzig 18 oktober 1814. Dagen derpå efter stadens stormning erhöi han af Karl Johan guldmedaljen för tapperhet i fält. En tid derefter var han adjutant hos general Cardell och sedan deltog han i Norska fälttåget — allt i fändriksgraden. 1840 kom han till Gotland i egenskap af artilleribefälhafvare på Gotland, tygmästare och kommandant i Visby, hvilka befattningar han vid sin död fortfarande innehade. B. var äfven en anlitad, intresserad och sjelfständig kommunalman. Jemte några andra organiserade han en drättselkommission i Visby.

Maria Sofia, f. 1802 i Visby, † 1870 derstädes. Gift 1825 med dåvarande auditören vid Gotlands nationalbeväring m. m. Georg Anton Molander. (Se denna släkt).

Katrina Elisabet, f. 1804 i Visby, † 1886 i Stockholm, dit hon som enka

på 1860-talet flyttat med 2:ne döttrar. Begrafven på Solna kyrkogård vid Stockholm. Gift 1825 i Visby med landssekreteraren i Gotlands län Lars Hambræus. (Se denna slägt).

Anna Lovisa, f. 1810 i Visby, † 1867 derstädes. Gift 1834 med kaptenen vid Kongl. Flottan Kristian Gustaf Sjöbohm, f. 1796, † 1860. 3 söner, 3 döttrar.

TAB. 6.

Nils Beckman, (Tab. 3), f. 1774 i Klinte, † 1847 på Katthamra vid Östergarn. Handlande derstädes och till den grad stationär, att han icke besökte Visby mer än en gång på 50 år. Verksam, gästfri och förekommande. Gift 1804 i Östergarn med Klara Helena Enström, f. 1783, † 1845. Dotter af kalkpatronen derstädes Karl Enström och Helena Elisabet Hallberg.

Barn: (2 döda i späda ålder).

Karl, köpman. (Tab. 9).

Helena Elisabet, f. 1806 i Östergarn, † 1876 derstädes. Gift 1851 med handlanden Nils Anton Reinicke, (se denna slägt). Barnlösa.

TAB. 7.

Johan Niklas Beckman, (Tab. 4), f. 1819. Skomakare. Gift 1848 med en bonddotter från Hafdhem. 2 döttrar.

TAB. 8.

Karl Jakob Beckman, (Tab. 4), f. 1922. Sockenskräddare i Gerum. Gift 1848 med Brita Maria Ahlbom från Hafdhem, f. 1817.

Barn:

Jakob Oskar, f. 1849.

Johan Ture, f. 1853.

Karl Julius, f. 1856.

Margreta Maria Augusta, f. 1862.

TAB. 9.

Karl Beckman, (Tab. 6), f. 1804 i Östergarn, † 1870 vid Fårösund. Köpman vid Östergarn, sedan värdshusidkare vid Fårösund. Gift med Margreta Norberg, f. 1813 i Näs-socken på Gotland. Boende vid Fårösund.

Barn: (2 döda i späda ålder).

Karolina Margreta, f. 1845. Bosatt i Stockholm. Gift 1865 i föräldrahemmet vid Fårösund med vinhandlaren i Stockholm Frans Vilhelm Halling, f. 1831 i Hallsberg, † 1884 i Stockholm. 3 barn.

Helena Elisabet, f. 1848 i Stockholm. Gift 1867 i föräldrahemmet med handlanden vid Fårösund Jakob Herman Nyman. (Se denna slägt).

Anna Fredrika, f. 1856 vid Fårösund. Gift 1874 derstädes med handlanden sammastädes Karl Hugo Nyman. (Se denna slägt).

Belfrage från Skottland.

Gammal adlig ätt. Hans Belfrage kom till Sverige 1624 och bosatte sig som köpman i Venersborg, der han slutligen blef borgmästare. Svensk adelsman 1666. Hans många manlige efterkommande hafva nästan mangrant egnat sig åt krigareyrket och varit bosatte i de vestliga provinserna. Major Åke Gabriel B:s äldste son

Karl Vilhelm Belfrage, f. 1797 i Dalsland, † 1859 på Gotland, blef 1831 löjtnant vid Gotlands nationalbeväring och 1834 kapten derstädes. Gift med Margreta Dorotea Ekelund, f. 1793, † på 1880-talet. Sonen

Vilhelm Leonard Belfrage, f. 1824. † 1883 i Visby. Underlöjtnant vid Svea lifgarde 1843 och 1845 transporterad till Gotlands nationalbeväring. Löjtnant 1849 och 1860 kapten der. Gift 1848 med Sofia Dorotea Johanna Möller, f. 1825 i Schlesvig.

Barn:

Ingeborg Maria, f. 1852. Gift 1879 med nuvarande kamreraren i Fångvårdsstyrelsen, filosofie doktoren Jöns Johan Adam Robbert, f. 1848.

Åke Vilhelm, sågverksförvaltare. (Tab. 1).

Axel Leonard, f. 1859, † som medicine kandidat 1888.

Elin Margreta, f. 1864. Gift 1887 med underlöjtnanten vid Gotlands artillerikår Lars Hjalmar Ernst Nordberg, f. 1859.

TAB. 1.

Åke Vilhelm Belfrage, f. 1857. Ättens nuvarande hufvudman. Förvaltare vid Dals ångsåg i närheten af Hernösand. Gift 1885 med Laura Vilhelmina Billing, f. 1860.

Barn:

Gerda Vilhelmina, f. 1886.

Gösta, f. 1888.

Beijerlieb från Baijern.

Frans Adam Beijerlieb, f. 1729 i Nürnberg, † 1786 i Bunge. Landtbrukare. Bosatte sig i midten af 1770-talet vid Lauters på Fårö. Gift med Kristina Maria Rijper, f. 1734 i Fleringe, † 1824 i Visby, dotter af brukspatronen Lars Rijper och Ermegård Höjer. Deras äldste son Karl Ferdinand, f. 1772 i Köpenhamn, utflyttade från Gotland redan 1784. Den yngre sonen Jöns Lorents. (Tab. 1.).

TAB. 1.

Jöns Lorents (Lars) Beijerlieb, f. 1777 på Fårö, † 1829 i Visby, blef bagare och husegare i Visby. Han, liksom sonen och sonsonen Heliodor, kända för ovanlig kroppsstyrka. Gift med Katrina Kristina Wiman, f. 1768 i Visby, † 1840 derstädes, dotter af sjökaptenen och rådmannen Johan Petter Wiman och Maria Kristiania Becker.

Barn:

Adam Petter, bagare. (Tab. 2).
Lars Kristian, † vid 6 års ålder.
Karl Ferdinand, † helt ung.

TAB. 2.

Adam Petter Beijerlieb, (Tab. 1), f. 1804 i Visby, † 1842 derstädes. Öfvertog bageriet (det nuvarande Vallinska vid Adelsgatan) efter fadern samt egde gårdar i Veskinde och Bro. Gift 1831 i Visby med Helena Dorotea Ruthberg, f. 1803 i Rute, † 1865 i Visby, dotter af sjökaptenen Mårten Ruthberg och Maria Katrina Hanstén. (Hon blef sedan omgift med major:n och förste landtmätaren Anders August Asplund, † 1866).

Barn (födda i Visby):

Laura Katrina Helena, f. 1831. Gift 1854 med dåvarande löjtnanten Knut Vilhelm Sillén. (Se denna släkt).
Lars Adam, sjökapt. (Tab. 3).
Peter Heliodor, officer. (Tab. 4).

TAB. 3.

Lars Adam Beijerlieb, (Tab. 2), f. 1833 i Visby, † 1880 under en sjöresa. Gift 1857 i Stockholm med Betty Benedikta Karolina Jansson, f. 1832 i Karlshamn och nu bosatt i Stockholm.

Barn:

Ellen Karolina Adamina, f. 1858 i Visby.
Teckla, f. 1860 i Visby.

Gerda, f. 1865 i Visby.

Henry, f. 1867 i Stockholm. Sjökapten.

TAB. 4.

Peter Heliodor Beijerlieb, (Tab. 2), f. 1842 i Visby. Blef efter genomgången kurs vid Karlbergs krigsakademi 1863 underlöjtnant vid Norra Skånska infanteriregementet. Deltog jemte flera andra gotlänningar i dansk-tyska kriget 1863—64 och dekorerades med dannebrogskorset. Deltog sedan i 1870 års fransk-tyska krig. Bosatt i Campello, Massachusetts, Norra Amerika, och derstädes gift 1883 med en Wolff från Furfeld i Würtemberg.

Då fransk-tyska kriget 1870 utbröt, vistades B. utrikes. Han ingick då i fransk krigstjänst, erhöil afsked från sin officersbeställning i svenska armén och deltog i det energiska försvaret, tills han efter flera dagars blodiga strider vid Orléans blef tillfångatagen och förd till München. Tack vare den omständigheten att kommandantens maka var svenska, bereddes honom väsentlig lindring i fångenskapen, och efter en tid utvexlades han samt följde vid freden de till Algier aftågande trupperna. Då han sedermera återkom till fosterlandet, fattade han beslutet att bosätta sig i Norra Amerika, erhöil der plats på ett större handelskontor och drifver numera egna affärer.

Barn (födda i Amerika):

Helena Paulina, f. 1885.

Albert Henry, f. 1888.

Berglund från Vestmanland.

I slutet af 1700-talet bodde i Köping kronoinspektoren och magasinshöfdingen Jonas Berglund, † 1818. Gift med Sofia Albertina Tavelin, dotter af bankokommissarien i Stockholm Anders Tavelin, af finsk härkomst, och Anna Kristina Groth. Deras son

Jonas Anders Berglund, f. 1788 i Köping, † 1869 i Valls prestgård på Gotland, blef student i Upsala 1808, prestvigd i Visby 1814, komminister i Guldrupe 1831 och kyrkoherde i Vall 1851. Prost 1864. Gift 1832 med Lovisa Fredrika Klintberg, (se denna slägt), prestdotter från Rone. En syster till prosten B., Sofia Albertina Berglund, f. 1798, afled 1859 i Valls prestgård.

Barn:

Karl Johan, prest. (Tab. 1).

Ida Sofia Adriana Elisabet, f. 1837 i Guldrupe. Gift 1855 med handlanden i Visby Petter Tycho Klingvall. (Se denna slägt).

Beata Maria Adelaide Helena, f. 1840 i Veskinde.

Ernst Fabian, prest. (Tab. 2).

Laura Fredrika Agnes Rosamunda, f. 1643 i Veskinde.

Emil Adrian, f. 1847 i Veskinde. Student i Upsala 1868. Medicine kandidat 1874, licentiat 1879. Provincialläkare i Råneå 1880.

TAB. 1.

Karl Johan Berglund, f. 1834 i Guldrupe. Student i Upsala 1855. Prestvigd i Visby 1857 och tjänstgörande hos fadern tills han hösten 1859 förordnades till vice adjunkt vid elementarläroverket i Visby. Ordinarie adjunkt derstädes 1864. Derjemte konsistorie-amanuens från 1863. Gift 1859 med Anna Karolina Desideria Hoff, f. 1835, dotter af kaptenen vid Gollands nationalbevåring Karl Jakob Hoff († 1859 i Valls prestgård).

TAB. 2.

Ernst Fabian Berglund, f. 1842 i Veskinde. Student i Upsala 1863. Prestvigd 1868. Kyrkoherde i Östergarn 1878. Gift 1868 i Vall med Karolina Alfström. (Se denna slägt).

Barn:

Ernst Anders, f. 1869.
Anna, f. 1873.
John, f. 1875.
Siri, f. 1876.
Berta, f. 1879.

Bergman från Åland.

Karl (Mattson) Bergman, f. 1781 på Åland, † 1846 i Visby, erhöll på grund af sitt vackra gesällbref burskap som glasmästare i Visby 1806. Fadern, Matts Andersson, † 1799, var hemmansegare i Finströms socken på Åland, och modern, Maria Mattsdotter, † 1792, var dotter af en nämndeman i trakten. De hade 4 söner och 1 dotter, hvilka alla, med undantag af Karl, lefde och dogo på Åland. Karl kom 1799 i glasmästarelära hos K. F. Boberg i Stockholm. Sedan han 1808 bosatt sig i Visby och börjat utöfva sitt yrke, vann han sådant förtroende att han redan 1813 vid en ålder af 32 år utsågs till en af Stadens Äldste och efter hand fullgjorde en mängd kommunala uppd. ag. Han var ledamot i sjumans(drätsel)kammaren, kyrkorådet, lasarets- och fattigvårdsdirektionerna, sparbanksstyrelsen i D. B. W. m. m. Han var vidare en af stiftarena till borgareföreningen (1819) och dess söndagsskola, samt föreningens skattmästare de första åren. Ett porträtt af honom i olja eges af dottern. I oktober 1822 öfvertog Bergman Wisby tidning och dess tryckeri, som han derefter flyttade till vestra delen af sitt hus i närheten af rådhuset, der ett tryckeri (det nuvarande Norrbyska) än är kvar. 1823 utgaf B. såväl Wisby

tidning som en ny tidning, kallad Wisby veckoblad. Båda öfvergingo snart i andra händer. (Se Molérs Bibliografi). — B. idkade tillika ett mindre jordbruk på stadsjord. Med sitt egentliga yrke förenade han i flera år en spegelfabrik. De senaste åren af sin lefnad var han stadens byggnads-inspektör. B. egde bland annat den åker, der Botaniska trädgården nu utbreder sina doftande rabatter. Gift 1810 i Vänge prestgård med Margareta Holmberg, dotter af skraddareäldermannen i Visby Mattis Holmberg (se denna slägt) och Margareta Collberg, syster till prosten D. Collberg i Vänge. (Se denna slägt).

Barn (födda i Visby):

- Maria, f. 1813, † 1843 i Visby. Gift 1834 derstädes med domkyrkoadjunkten Johan Bokström. (Se denna slägt).
 Karolina Margareta, f. 1814, † 1818 i Visby.
 Karl Johan, filosofie doktor, lektor. (Tab. 1).
 Karolina Matilda, f. 1820. Bosatt i Visby.
 Emma Florentina, f. 1822, † 1845 i Visby.

TAB. I.

Karl Johan Bergman, f. 1817 i Visby. Student i Upsala 1835. Filosofie doktor 1842 och s. å. amanuens vid Upsala akademis museum. Kollega vid Visby skola 1843. Lektor i latin och filosofisk propedeutik vid Visby elementarläroverk 1859. Bosatt i födelsestaden sedan 1843, har Karl Johan Bergman deltagit i det gotländska kulturarbetet ej blott som lärare, skriftställare och arkeolog, utan äfven som kommunalman och publicist. Då han sommaren 1889 begärde afsked från sin lektorsbefattning, meddelade tidningen Gotlänningen underrättelsen derom i följande ordalag: "En lång och hedrande lärarebana har nu afslutats i det lektor C. J. Bergman till domkapitlet inlemnad sin afskedsansökan. Han kommer således icke mera att tjenstgöra vid det läroverk, hvilket han tillhört såsom lärare i närmare ett halft århundrade och för hvars lärarekår han alltid varit en prydnad och ett föredöme i pligtrogenhet, arbetsamhet och undervisningsskicklighet. Han lemnar efter sig ett tomrum, som blir svårt att fylla". Härvid torde äfven böra framhållas att B. varit bland dem, som i vårt land började ifra för inrättandet af elementarläroverk för flickor.

B. började sin skriftställareverksamhet i Upsala 1839 med *Hvarför och därför*, hvarpå följde *Upsala och dess nejder* (1842—43) och *Upsala minne* (1844). *Gotlands geografi och historia*, en af länets landsting prisbelönt täflingskrift, utkom 1870 och har hittills upplefvat tre upplagor. 1874 utkommo hans *Skildringar och berättelser för ungdom*, 1881 hans *Latinska stilistik* och 1882 hans *Gotländska skildringar och minnen*. Vidare hafva ur B:s penna flutit 3 latinska afhandlingar (1837, 1842 och 1859), *Visby, anteckningar om stadens topografi, historia, statistik, fornlemningar och nejder* (1885), *Gotland, korta geografiska minnesblad* (1890), samt en mängd festskrifter, berättelser, öfversättningar och uppsatser i tidskrifter, kalendrar och tidningar. 1849 i

maj blef B. redaktör och ansvarig utgifvare af den då uppsatta *Gotlands läns tidning*, hvilken vid 1858 års utgång, då B. frånträdde redaktörsskapet, upphörde och efterträddes af Gotlands läns nya tidning. Som författare vann B. stadgadt anseende redan under studietiden. Svenska akademien belönade 1839 hans *Bröllopet på Arolsen* med mindre priset, och 1841 erhöll han enahanda utmärkelse för dikten *Haralds graf*. Tillsammans med B. E. Malmström utgaf han den poetiska kalendern *Linnæa borealis* (1840, 1842) och 1882 utkommo hans *Skaldeförsök* från trycket. — Åren 1844—45, 1863 och 1876 gjorde B. resor i Danmark, Frankrike och Tyskland.

B:s arkeologiska studier framlades 1858 i den utförliga texten till *Gotland och Wisby i taflor*. Vitterhets- Historie- och Antiquitetsakademien kallade honom 1867 till korresponderande ledamot och 1889 till hedersledamot. Jemväl Svenska Fornminnesföreningen utnämnde honom 1890 till hedersledamot. Dessförinnan hade 1882 Gotlands nation i Upsala visat honom enahanda utmärkelse. *)

Alltsedan 1863 har B. varit ledamot i stadsfullmäktige och landstinget, i flera år vice ordförande och slutligen ordförande i båda dessa institutioner; är styrelseledamot i sparbanken (sedan år 1850), i sjukhemmet, högre flickskolan o. s. v. Vid sista ständsriksdagen 1865—66 och de två första riksdagarna under nya riksdagsordningen (1867 och 1868) representerade han Visby stad i borgareståndet och Andra kammaren, satt i styrelsen för riksbankens afdelnings(låne)kontor i Visby 1867—73, och har i Visby sedan 1874 varit justitiedepartementets ombud i tryckeriärenden. Vid riksdagarna hade han väckt förslag om flera lagförändringar, om inrättandet i landet af elementarläroverk för flickor; om det fornnordiska språkets införande som det grundläggande språkamnet vid allmänna läroverken, samt framlagt nedan uppräknade motioner i speciellt gotländska angelägenheter, nemligen om fyranläggning vid Visby å slottsbastionen; om upphörande af Gotlands undantagsställning i fråga om besvärstid i vademål; om bibehållande af det till indragning 1866 bestämda folkskolelärareseminariet i Visby; om högre aflöning åt underbefälet vid nationalbeväringen samt om ett statsanslag af 156,500 kronor till vågbrytarens vid Visby förstärkning och sammanbindning med land.

Sällskapet D. B. W. har tögitt Bergmans nit och förmåga i anspråk, ej blott då det gällt högtidstal (såsom vid jubelfesterna 1864 och 1889), festskrifter och öfverläggningar, utan äfven vid skötandet af sällskapets många administrativa och ekonomiska värf samt i en mängd komitéer. Han har i detta afseende allvarligt och kärleksfullt trådt i faderns fotspår.

Gift 1856 i Visby med Maria Jakobina Kinberg. (Se denna slägt).

Barn:

Margareta Anna Maria, f. 1857 i Visby. Lärarinna vid högre flickskolan i Visby.

*) B. sysselsatte sig i yngre år med ritning och målning. Ett intressant minne från B:s studenttid förvaras af Gotlands nation i Upsala, nemligen nationens första fana, en af B. 1843 målad duk.

Emmy Karolina, f. 1862 i Visby. Gift derstädes 1887 med lektorn vid stadens allmänna läroverk Nils Jakob Höjer, f. 1853, son af regementsläkaren Axel Höjer och hans 2:dra hustru Ida Katrina Beskow.

2:ne barn afledo vid späd ålder.

Bergman från Östergötland.

Gustaf Bergman, f. 1757 i Vimmerby och son af en köpman derstädes, blef komminister i Eksjö och sedan kyrkoherde i Tåby. † 1818 i Tåby. Gift 1795 med stiftsfröken Ulrika Vilhelmina Kalmberg, *) f. 1770, † 1823, dotter af majoren Hampus Kalmberg och Eleonora Benedikta Braun. 3 af sönerna blefvo prester, nemligen

Hampus Gustaf, f. 1796 i Eksjö, † 1830 i Stockholm, der han 1829 blifvit vald till komminister i Maria församling och samma år utnämnts till hofpredikant. För öfrigt känd såsom vetenskapsman och skriftställare i astronomi m. m.

Henrik Gustaf, (Tab. 1), och

Ture. (Tab. 2).

TAB. 1.

Henrik Gustaf Bergman, f. 1802 i Eksjö, † 1851 i Hörsne. Student i Lund 1823. Prestvigd i Visby 1826. Komminister i Vesterhejde 1840. Kyrkoherde i Hörsne 1846. Gift 1837 med Elisabet Svebilus. (Se denna slägt).

Barn:

Aurora Vilhelmina, f. 1838 i Veskinde. Gift 1873 med maskiningeniören Gustaf Hultman i Stockholm.

Karl Gustaf Leonard, filosofie doktor m. m., (Tab. 3).

August Vilhelm Valentin, f. 1842 i Vesterhejde. Sjöfarande. † under en resa öfver Atlanten 1882 och begrafven i oceanens djup.

Axel Johan Ture, jernvägstjensteman, (Tab. 4).

Hampus Otto Teodor, f. 1848 i Hörsne, † 1882 i Vesterhejde. Efter genomgången kurs vid Alnarp och flerårig anställning vid Landbruksakademiens experimentalfält, lärare vid Kilanda i Västergötland och 1878 antagen till föreståndare för landbruksskolan vid Varplösa på Gotland.

Klara Maria, f. 1851.

TAB. 2.

Ture Bergman, f. 1805 i Eksjö, † 1871 i Levide. Student i Lund 1823

*) Sysling till veteranen från finska kriget Adam Erik Kalmberg, gift på Gotland i släkten Gardell.

och i Upsala 1827. Prestvigd i Visby 1828. V. pastor i Endre prebendepastorat 1829—48. Kyrkoherde i Levide 1848. Gift 1836 i Visby med Maria Jakobsson, f. 1815, † 1876 i Visby, dotter af handlanden i Helsingborg Tomas Natanael Jakobsson och Ulrika Katrina Alegrie samt fosterdotter till rådman Schwartz i Visby.

Barn:

Ture Johan Hampus, f. 1837 i Visby. Student i Upsala 1859. Landskanslist i Visby 1874. Häradsskrifvare i Gotlands södra fögderi 1882. Bor i Visby.

Oskar Fredrik, f. 1842 i Endre, † 1875 i Visby. Student i Upsala 1861. Tog 1862 kameralexamen och sednare förberedande juridisk examen samt 1868 di-nissionsexamen. Prestvigd s. å. Vid sin död vice pastor i Hejde. Hade börjat genealogiska forskningar rörande gotländska släkter och testamenterade sina anteckningar i ämnet till Gotlands nations bibliotek i Upsala.

Maria Vilhelmina Natalia, f. 1845 i Endre.

Gustaf Leonard, f. 1850 i Levide, † 1890 i Örn: köldsvik. Student i Upsala 1871. Aflade hofrättsexamen 1875. Vice häradshöfding 1880. Vid sin död hade han i några år skött domarembetet i Norra Ångermanlands domsaga.

TAB. 3.

Karl Gustaf Leonard Bergman (Tab. 1), f. 1840 i Stenkumla. Student i Upsala 1860 och Gotlands nations kurator 1866—67. Promoverad filosofie doktor 1869. Adjunkt vid Nya elementarskolan i Stockholm 1868. Rektor vid Beskowska skolan i Stockholm 1871. Inspektör öfver Stockholms folkskolor 1888. Riksdagsman i Andra kammaren för Stockholms stad 1888—90. Styrelseledamot i Fosterländska föreningen m. fl. institutioner. Gift 1878 med Emilie Catherine Débus, f. 1847 i staden Ingwillers, Elsass.

Barn:

Eva Katrina, f. 1879 i Stockholm.

Karl Gustaf f. 1881 i Stockholm.

TAB. 4.

Axel Johan Ture Bergman, (Tab. 1), f. 1844. Student 1866. Ordinarie tjänsteman vid statens jernvägar 1868. Stationsinspektör 1875. Bosatt vid Sparreholms station. Gift 1873 i Skara med Alma Beata Fredrika Lundqvister, f. 1848, dotter af kontraktsprosten Martin Johan Lundqvister i Herrljunga och Fredrika Dorotea Simmingsköld från Stålberga i Vestergötland.

Barn:

Alma Valborg Elisabet, f. 1875 i Halsberg.

Arla Gertrud, f. 1879 i Vretstorp.

Axel Gustaf Vilhelm Hampus, f. 1884 i Sparreholm.

Björkander från Visby.

Johan Nikolaus Björkander, f. 1814 i Visby, † 1880 derstädes, son till skeppstimmermannen sammastädes Johan Björkander *) (f. 1776, † 1816) och hans hustru Magdalena Lisa (f. 1780, † 1845) blef handlande vid Ronehamn och flyttade omkring 1870 till Visby, der han inköpte och iståndsatte det gamla Fåhræska (sedan Bildtska) huset vid S:t Hansgatan. Gift med Katrina Elisabet Karolina Söderström, f. 1821, dotter af prosten i Rone Karl Magnus Söderström och Anna Lutteman. (Se denna slägt).

Barn:

Kari Johan, handlande. (Tab. 1).
 Anton, f. 1841 i Rone, † 1870 i Stockholm. Befälhafvare på ångbåten Visby. Gift med Katrina Klara Johanna Svebilius. (Se denna slägt).
 Hilda, f. 1842. Gift 1866 med handlanden å Ronehamn Jacques Vilhelm Broander. (Se denna slägt).
 Selma, f. 1843.
 Oskar, f. 1845, † 1870.
 Herman, f. 1849, † 1870.

TAB. I.

Karl Johan Björkander, f. 1839 i Rone, konditionerade på 1860-talet i Stockholm och blef grosshandlare i Visby. Rysk vice konsul på Gotland 1885. Är stadsfullmäktig samt ledamot i hospitals- och lasarettsdirektionen, i styrelsen för Gotlänningens tryckeri- och tidningsaktiebolag m. fl. institutioner och företag. Hans porträtt var 1887 infördt i tidningen Budkafven, med närmaste anledning deraf, att han försökte bryta en ny exportväg för den gotländska spannmålen. Gift 1872 i Visby med Hedvig Henrietta Augusta Wallér. (Se denna slägt).

Barn:

Karl Henrik, f. 1874, † 1878.
 Nils Oskar, f. 1876.
 Vega Anna Maria, f. 1879, † 1888.
 Hilda Hedvig Karolina, f. 1881.
 Karl Gustaf, f. 1884.
 Emelie Henriette Eugenia, f. 1887.

*) Denne egde och bebodde gården nr 36 i Klinterotens 1:sta kvarter och hade en äldre son Lars Petter, f. 1811, sjöman — bosatt i Klinte.

Blomberg från Visby.

Sjökaptenen Jakob Blomberg i Visby hade en dotter Engela, gift med sjökapteneren Bernt Wiberg, samt sonen

Nils Blomberg, f. 1799, † 1869 i Visby. Bokhållare hos köpmannen Kristian Engeström vid Donners plats, sedan egen köpman i hörnet af Söderplan och Adelsgatan och slutligen syssloman på fattighuset i Visby. Gift med Maria Elisabet Stenbom, f. 1807 i Endre, † 1886 i Visby, dotter af sjökapteneren Lars Stenbom i Endre och hans hustru, född Lindström, från Finland.

Barn:

Maria Lovisa Fredrika, f. 1830. Gift med landbrukaren Wengelin i Upland.
Elisabet Albertina, f. 1831 i Visby, † 1876 i Stockholm. Gift med handlanden Karl Hök vid Kappelshamn.

Katrina Charlotta Sofia, f. 1833. Bosatt vid Kappelshamn.

Angelique Bernhardina, f. 1835. Gift med handlanden Anders Calissendorff i Visby. (Se denna släkt).

Karl Niklas. Telegrafkommissarie. (Tab. 1).

Augusta Matilda, f. 1839. Bosatt i Visby.

Karolina Johanna, f. 1841. Bosatt i Vernamo.

Lars Jakob, f. 1844. Sjöman. Gift. † i England.

Anna Teresia, 1847. Gift med numera aflidne handlanden i Kalmar, sedan i Ystad, Karl Lejman. Hon har som enka återtagit samma verksamhet som före giftermålet, nemligen vid telegrafverket. Förestår telegrafstationen i Vernamo.

Anders Vilhelm. Köpman. (Tab. 2).

TAB. 1.

Karl Niklas Blomberg, f. 1837 i Visby. Student i Upsala 1856. Ingick i det nybildade telegrafverkets tjänst och blef 1864 telegrafkommissarie i Jönköping. Gift med Sofia Charlotta Sandberg.

Barn:

Anna Elisabet, f. 1868. Telegrafist.

TAB. 2.

Anders Vilhelm Blomberg, f. 1850 i Visby. Kontorist i Hernösand. Gift med Kristina Carlsson.

Barn:

Hildur, f. 1884.

Bokström från Frøjels socken på Gotland.

Lars Båtelsson Bokström, f. 1768 vid Bofride i Fröjel, var gift med Maria Jakobsdotter Ahlström från Alfvena i Eskelhem, f. 1767, en syster till Johan Ahlström. (Se denna släkt). Lars Bokström, som först egde och brukade $\frac{3}{16}$ mtl Alfvena, flyttade 1807 till Tofta socken, der han köpte $\frac{3}{64}$ mtl Fittings. 1814 inflyttade han till Visby och blef timmerman.

TAB. 1.

Johan Bokström, den förres son, f. 1806 i Eskelhem, † 1841 i Visby. Gjorde sig som yngling bemärkt genom god begåfning, bland annat äfven genom en ovanligt klangfull sångröst. Det var kamraternas i "storskolan" förtjusning att under lofstunderna springa öfver gatan in på kyrkogården, för att höra B. sjunga från allanen på det vestra kyrktornet. Men B. var klen till helsan, och kamraterna fingo vid många tillfällen bära honom uppför de branta torntrapporna. Han blef student i Upsala 1829. Prestvigd 1830. Tjenstgjorde vid domkyrkan och D. B. W:s fattigskola på Kyrkberget, samt kallades 1839 till kyrkoherde i Stenkumla, men dog före tillträdet. Gift 1834 med Maria Bergman. (Se denna släkt). — Bokström skildras såsom en nitisk lärare och varmhjärtad predikant.

Barn: (födda i Visby).

Karl. Läkare. (Tab. 2).

Johan, f. 1839, † 1872 i Stockholm, der en minnesvård af granit (en liggande sköld med ett genombrutet J.) pryler hans graf å Nya begravningsplatsens äldsta afdelning. Efter med utmärkta vitsord genomgången praktisk och teoretisk kurs i landtbruk, den förra på Gotland och den senare vid Ultuna institut, utnämnd till landtbruksingeniör 1868. Af förmån och kamrater högt uppburen, borttrycktes han i förtid.

Karl August, f. 1841. Student i Upsala 1860. Kameralexamen 1861. Landskontorist i Gotlands län 1867. Länsbokhållare 1872. Kronofogde i Södra fögderiet 1881. Dessutom kamrerare i landstinget sedan 1863 och tidvis använd i flera andra allmänna befattningar och uppdrag. B., som äfven varit och fortfarande är mycket anlitad i kommunala värf, valdes 1878 till riksdagsman i Andra kammaren för Visby och bevistade i denna egenskap 1879—87 årens riksdagar, hvarunder han väckte förslag om utvidgad rätt för enskilde att genom statens postinrättning få meddela sig med statens myndigheter; om tullfrihet för lysolja; om Gotlands bevarings likställighet med fastlandets; samt om flera lagförändringar. B. är f. n. stadsfullmäktig, ordförande i drätselkammaren och i styrelsen för Gotlands jernväg, verkställandae direktör i D. B. W:s sparbank m. m. Bosatt i Visby, der han åt sig uppbyggt huset nr 19 Bredgatan.

TAB. 2.

Karl Bokström, (Tab. 1), f. 1836 i Visby. Uppfostrades efter föräldrar-

nes död jemte de yngre bröderna i morföräldrarnes hus och då äfven dessa inom kort aflidit, hos morbrodern Karl Johan Bergman och hans ogifta syster Karolina. Karl blef student i Upsala 1854, medicine kandidat 1861 och medicine licentiat 1865. Är sedan 1866 bosatt i Jönköping i egenskap af läkare vid länslasarettet och kurluset. Gift 1867 i Upsala med Hilma Maria Lindberg, dotter af handlanden och rådmannen derstädes Peter Adolf Lindberg och Jenny Berggren. — Dottern Jenny är född 1868; sonen Bengt Hakon född 1870, död 1871.

Broander från Halla.

Hans Jönsson till Broa i Halla är stamfar för denna stora gottländska släkt, af hvars medlemmar ett flertal varit prester. Den har i 121 år (1704—1825) ständigt varit representerad i Visby af någon prest eller lärare. Hans Jönsson var en storbonde, som erinrar om de kraftfulla, företagsamma gottländska landtbor under medeltiden, hvilka jemte jordbruk, jagt och fiske på fosterön, ickade handel ända långt in i hjertat af den ryska kolossen. Butendorff berättar att Hans Jönsson 1664 och följande åren fraktade fartyg och gjorde resor till de största handelsplatserna österut. "Nämndeman i Norra häradet" synes en tid varit hans hederstitel. Hemma i socknen var han naturligtvis kyrkvård och i öfrigt så väl känd i gotlandsbygden, att han 1682 valdes till riksdagsman i bondeståndet. Det var det minnesvärda riksmöte, då indelningsverket fastställdes och Karl 11 befästade sin enväldsmakt. 1692 utsågs Hans Jönsson af landshöfdingen till kronolänsman i Halla ting. Gift 1667 å Hesnäs (Häsnäs) i Visby Norra landsförsamling med Magdalena Jakobsdotter, enka efter den siste danske landtdomaren på Gotland Tomas Walgensten. Antagligen medförde hon Lilla Hesnäs i giftet, men någon egentlig förmögenhet fans ej att döma af sonen Jöns' fattigdom under studietiden. I detta äktenskap föddes 2 söner, Jöns (Tab. 1), som blef prest under namnet Broander, och Lars, som blef husbonde till fädernegården Broa, gifte sig och samlade kring sig en talrik familj, från hvilken flera släktgrenar af bönder utgått. Lars' äldste son var född 1701.

TAB. 1.

Jöns Hansson Broander, f. 1674 vid Hesnäs, † 1726 i När, i hvars kyrka ett slägtepitaphium är uppsatt. Då Jöns var 9 år, inträffade, samma dag som fadern återkom från riksdagen, att en utlänning gästade Hesnäs. Det var en ovanligt bildad man af fromt sinnelag. Han hade som passagerare medföljt ett fartyg, hvilket kort förut strandat vid den närbelägna kusten. Denne man sysselsatte sig mycket med gossen och försäkrade fadern, att han hade ovanliga anlag för studier. Främlingen stannade $1\frac{1}{2}$ år på Gotland och undervisade Jöns hufvudsakligen i språk. Sedan sattes gossen i Visby skola och 1693 begaf han sig till Upsala. Under de tio år han vistades vid universitetet, var han de

fyra sista åren kurator för Gotlands nation och försörjde sig genom att gifva kollegier i de döda språken, filosofi och teologi. Det heter om honom, att han "måste i stor fattigdom taga sig fram". Återkommen till Gotland, undervisade han prestkandidater, prestvigdes sjelf 1703 och utnämndes till pastor vid Uplands kavalleri. Det blef dock ingen karolin af honom, ty följande året utsågs han till konrektor vid Visby skola och 1706 erhöill han fullmakt på Nårs pastorat. 1723 infann han sig som riksdagsman i Stockholm, men återvände efter 2 månader till hemmet med anledning af hustruns död. Gift 1:o 1706 med Anna Dedekind (se denna slägt); 2:o 1724 med Bodilla Norby-Gardell. (Se denna slägt). Båda voro prestdöttrar.

Barn, tillsammans 11, deraf 9 i första och 2 i andra giftet. 5 döda i späd ålder. Bland de öfriga märkas:

Jakob, prest. (Tab. 2).

Magdalena Elisabet, f. 1708, † 1769. Gift med kyckoherden Jöran Westphal. (Se denna slägt).

Johan, jurist. (Tab. 3).

Jöns, prest. (Tab. 4).

Per, prest. (Tab. 5).

Anna, f. 1724, † 1800. Gift 1745 med köpmannen Johan Lytberg. (Se denna slägt).

Maria, f. 1726, † 1792 i När. Gift 1753 med traktören Johan Pfeiffer, f. 1725, † 1761.

TAB. 2.

Jakob Broander (Tab. 1), f. 1707 i När, † 1769 i När. Student i Upsala 1722 och Gotlands nations kurator 1729—30. Prestvigd 1736. Kyrkoherde i När 1743. Kontraktsprost 1765. "En synnerligen nitisk och exemplarisk man" säger Wallin. 3 gånger gift och far till 14 barn, af hvilka de flesta dogo unga. Gift 1:o 1736 med Margreta Norby (se denna slägt); 2:o 1741 med Susanna Kinlock, f. 1714, † 1742, dotter af rådmannen i Visby Jakob Kinlock och Katrina Börjesson; 3:o 1743 med Margreta Dyhr, f. 1721, † 1802 i Garde, dotter af stadssekreteraren i Visby Johan Dyhr och Margreta Helm.

Barn:

Maria, f. 1746. Gift 1772 med kyrkoherden Johannes Neogard. (Se denna slägt).

Johan, prest. (Tab. 6).

Jakob, kalkbruksidkare. (Tab. 7).

Bodilla Johanna, f. 1763. Gift 1803 med köpmannen Timotheus Segerdahl. (Jfr Dedekind, Tab. 6).

TAB. 3.

Johan Broander (Tab. 1), f. 1711, † 1740. Student i Upsala 1722.

Stadsnotarie i Visby. Gift 1735 med Katrina Kinlock, f. 1716, † 1751, en syster till Susanna Kinlock, Tab. 2.

Barn:

Katrina, f. 1736, † 1812 vid Skäggs i Veskinde. Gift 1:o 1771 med sjökaptanen Anders Hallenberg (se denna slägt); 2:o 1792 med tullförvaltaren Johan Gerhard Svebilius. (Se denna slägt). Barnlösa.

Jöns, f. 1739, † 1801 vid Skäggs. Sjökapten.

TAB. 4.

Jöns Broander (Tab. 1), f. 1712 i När, † 1794. En from och lärd, nit sk och vördnadsvård andans man. Var 1745—53 stadskaplan i Visby. Kyrkoherde i Grötlingbo 1753. Kontraktsprest 1770. Ett lika ovanligt som vackert vitsord har lemnats honom, nemligen att "om någon skött sitt embete redeligen och varit arbetsam, om någon lemnat goda efterdömen med en ostrafflig vandel, och om någon egt de egenskaper, aposteln äskar af en rätt lärare, så var det visserligen han". Gift 1:o med Katrina Fähræus (se denna slägt); 2:o 1751 med Eva Lovisa Kron, f. 1735, † 1803, dotter af öfverjägmästaren Joachim Kron på Vible och Anna Margreta Ekling. Samtliga 8 barn dogo unga.

TAB. 5.

Per Broander (Tab. 1), f. 1714 i När, † 1767. Prestvigd 1739. Stadskaplan i Visby efter brodern och berömd för nit och ordningssinne. Kyrkoherde i Vall 1756. Gift 1745 med Sofia Borg, f. 1715, prestdotter från Fårö. Barnlösa.

TAB. 6.

Johan Broander (Tab. 2), f. 1752 i När, † 1816. Student i Upsala 1771 och den förste innehafvaren af Burmeisterska stipendiet. Filosofie doktor 1782. Prestvigd 1780. Stadskaplan i Visby 1788. Tillträdde Follingbo pastorat 1797 och erhöll transport till När 1812. Prost 1815. Nit och allvar utmärkte alla hans embetsförrättningar. Gift 1792 med Sara Kristina Beckman, dotter af köpmannen Nils Beckman och Margreta Wickman.

Sonen Jakob, prest. (Tab. 8).

TAB. 7.

Jakob Broander (Tab. 2), f. 1757, † 1815, Kalkbruksidkare å Vible. Gift 1794 med Johanna Hedvig Kron, f. 1776, dotter af kyrkoherden i Vänge Detlof Ernst Kron och Dorotea Starbus.

Barn (3 döda i unga år):

Margreta Lovisa, f. 1795. Gift 1819 med artillerikaptanen Johan Meijer,

bosatt i Dalhem, f. 1772. 3 döttrar, af hvilka Helena Jakobina, f. 1826, gift med landtbrukaren Th. Sjögren i Östergarn.

Jakob Niklas, tullnär. (Tab. 9).

Johan, köpman. (Tab. 10).

TAB. 8.

Jakob Broander (Tab. 6), f. 1793 i Visby, † 1849 i Eskelhem. Student i Lund 1811. Filosofie magister 1820. Kollega vid Visby skola 1821. Rektor der 1822. Prestvigd 1823. Pastor i Hejnum 1825. Transport till Eskelhem 1843. Gift 1822 med Kristina Elisabet Westberg, f. 1801, † 1877 i Hafdhem, dotter af prosten Johan Westberg i Alskog och Brita Kristina Engedahl.

Barn:

Kristina Elisabet, f. 1823. Enka efter sjöfaranden Söderström. Bor i Hafdhem.

Johan Jakob, prest. (Tab. 11).

Karl Timotheus, officer. (Tab. 12).

Josefina Maria, f. 1827 i Hejnum. Gift med handlanden A. J. Sillén i Hörsne. (Se denna släkt).

Nils Fritiof, f. 1829 i Hejnum. Lärftskramhandlare i Stockholm. Gift 1868 i Stockholm med Hedvig Vilhelmina (Vilna) Löfgren, f. 1833 i Stockholm, dotter af våginspektoren Fredrik Löfgren och Konkordia Hoffman.

Oskar, f. 1830. Sjöfarande. (Tab. 13).

TAB. 9.

Jakob Niklas Broander (Tab. 7), f. 1807, † på 1850-talet. Sjötullvaktmästare i Visby. Var gift och hade 2 söner, nemligen Johan Niklas, f. 1832, landskanslist i Visby 1854, † 1864 derstädes, och Karl Jakob Ernst, f. 1836, färgare i Visby, † 1864 i Stockholm, samt dottern Lovisa, gift med skomakaren Gardstedt i Visby.

TAB. 10.

Johan Broander (Tab. 7), f. 1809, † 1870. Handlande vid Ronehamn. Gift med Karolina Ahlstedt, f. 1812. Boende vid Ronehamn.

Barn:

Karolina, f. 1836. Gift med handlanden J. A. Dalström i Visby.

Karl Johan, köpman. (Tab. 14).

Johanna, f. 1840. Enka efter kaptenen vid Gotlands nationalbeväring Kristian Alfied Westdahl.

Jacques Vilhelm, köpman. (Tab. 15).

Hilda Gustafva, f. 1844.

Selma Fredrika, f. 1853, † 1875. Telegrafist i Visby.

Ernst Leonard, f. 1855, † 1873. Sjöman. Drunknade i Nordsjön.

TAB. 11.

Johan Jakob Broander (Tab. 8), f. 1824 i Visby. Student i Upsala 1845. Prestvigd i Visby 1848. Kyrkoherde i Hafdhem 1860. Kontraktspastor. Gift 1:o 1855 med Karolina Moberger, f. 1822, dotter af kyrkoherden i Klinte Per Otto Moberger och Barbara Katrina Salomon; 2:o 1889 med Ulla Gregersson, dotter till aflidne löjtnanten i arméén, f. d. löjtnanten vid Gotlands nationalbeväring Nils Gustaf Gregersson, f. 1800 i Småland, † 1867 i Sanda, och hans hustru Karin Fredrika Silfversparre från Helvi.

TAB. 12.

Karl Timotheus Broander (Tab. 8), f. 1825 i Hejnum. Underlöjtnant vid Gotlands nationalbeväring 1845. Löjtnant 1852. Kapten 1861. Afsked ur Gotlands infanteriregementes reserv 1890. Har sedan 1855 egt Kullingbos i Källunge. Kommunälman. Landstingsman. Ledamot af hushållningssällskapets förvaltningsutskott. Ordförande och redogörare sedan 20 år tillbaka i Norra härads brandstods-förening. Ledamot i styrelsen för Gotlands hypoteksförening. Gift 1858 med Hedvig Maria Ramberg, f. 1831, dotter af tullinspektoren i Rone, löjtnanten Karl Petter Ramberg och hans hustru i 3:dje giftet Hedvig Elisabet Tigerström.

Barn:

Eugenia Maria Karolina, f. 1860. Gift 1886 med handlanden Reinhold Wittberg i Hemse.

Elisa, f. 1861.

Axel Jakob, f. 1862. Första officersfullmakt vid Gotlands infanteriregemente 1884.

Hedvig, f. 1866.

Karl Fritiof, f. 1867. Har efter genomgången kurs vid Ultuna landbruksinstitut fått anställning vid en större landegendom i Skaraborgs län.

Klara Beata, f. 1872.

TAB. 13.

Oskar Broander (Tab. 8), f. 1830 i Hejnum. For utrikes i slutet af 1840-talet, sedan han vid Visby navigationsskola tagit styrmansexamen. Bosatte sig i Australien. Gift i början af 1870-talet med en engelska. Familjen för närvarande boende i Richmond River.

Barn:

Oskar Charles, f. 1872.

Fritiof, f. 1875.

Helena, f. 1878.

Walter, f. 1880.

James, f. 1882.

Nora, f. 1886.

TAB. 14.

Karl Johan Broander (Tab. 10), f. 1837 vid Ronehamn. Handlande derstädes. Tysk konsularagent. Ombud för tyska och danska assurancesbolag. Gift 1865 med Hilda Björkander, † 1890 å Ronehamn. (Se denna släkt).

Barn, alla födda vid Ronehamn:

Nils, f. 1868. Student 1886. Agronom.
 Anna, f. 1870.
 Oskar, f. 1872. Handelsbiträde vid Ronehamn.
 Lars, f. 1874. Studerande.

TAB. 15.

Jacques Vilhelm Broander, (Tab. 10), f. 1842 vid Ronehamn. Kompanjon med brodern. Gift 1866 med Laura Björkander, f. 1839 i Visby. (Brorsdotter till handlanden J. N. Björkander).

Barn:

Vilhelm, f. 1867, † 1883.
 Jenny, f. 1869 vid Ronehamn.

Bolin från Sanda.

Den äldste kände af släkten var bonden Per vid Bolwede (nu Botvide) i Sanda socken. Dennes son

Jakob Persson, som öfvertog gården, var häradsdomare och gift med Gertrud Jonædotter. Lefde 1711. Sonen

Petrus Bolin, f. 1667 vid Bolwede, † 1740. Tog tillnamn efter fädernegården. Student i Upsala 1691. Prestvigd 1694 och sänd till Rone pastorat som pastorsadjunkt. Pastor Dalin derstädes var en trätlysten man och Bolin beskrifves såsom "mäkta ofridsam" han också. Slutligen blef ställningen så olidlig att Bolin öfvergaf sin presterliga syssla och med sina många barn flyttade till fädernegården Bolwede, som han brukade. Efter Dalins död valdes B. 1718 till kyrkoherde i Rone och flyttade dit. Gift 1:o 1695 med Maria Austrelius, prestdotter från Östergötland och svägerska till Dalin. 3 söner, 3 döttrar; 2:o 1719 med Maria Jung(stedt), dotter till slottsfogden på Wisborg Joachim Jungstedt. 3 söner, 5 döttrar. En syster till Maria J. blef 1728 gift med den förste till Gotland inflyttade af släkten Laurin.

Bland de 18 barnen voro:

Jakob, prest. (Tab. 1).

Petter, f. 1698 (tvilling med Jonas), † 1724 i Stockholm.
 Jonas, prest. (Tab. 2).
 Gertrud, f. 1702, † 1758. Gift 1745 med furiren Axel Hägg. (Se d. slägt).
 Karl Fredrik, prest. (Tab. 3).
 Anna Maria. Gift med kyrkoherden Paul Lyth. (Se denna slägt).
 Klara Aurora, f. 1732, † 1797. Gift med Olof Vestberg, Tjuls i Eskelhem.
 Magdalena, f. 1736, † 1790. Gift 1761 med sjökaptenen Augustin Heidenberg. (Se denna slägt).

TAB. 1.

Jakob Bolin, f. 1697 i Rone, † 1786. Student i Upsala 1721. Prestvigd 1729. Pastor i Roma 1751. Kallades allmänt "Påfven i Rom" och var den siste prest på Gotland, som nyttjade långt skägg. (Den tiden hette det Rom socken, icke Roma). Om honom hafva många historier fortlevat. Så brukade han i sina predikningar likna treenigheten vid "ena skybytta". Gift 1748 med Sofia Cantzler, prestdotter från Alskog .6 söner, af hvilka 2 afleda minderåriga.
 Petter Niklas, f. 1748 i Rone; sjöman; drunknade.
 Anders, prest. (Tab. 4).
 Jakob, prest. (Tab. 5).
 Jonas, f. 1756. Student i Upsala 1773. Prestvigd 1781. Blef svagsint och bodde hos brodern Jakob, tills han 1820 inlöstes på hospitalet i Visby. † 1835.

TAB. 2.

Jonas Bolin, f. 1700 i Rone, † 1751. Student i Upsala 1721. Prestvigd 1731. Pastor i Hörsne 1741. Gift med Marta Maria Åkerman. (Se d. slägt).

Barn:

Petrus, f. 1743. Student i Upsala 1762. Charta sigillata ombudsman i Stockholm. Kom på balans och rymde.
 Jonas, f. 1747. Skeppare. Gift i Åbo med en dotter af prosten Salenius.
 Johan, f. 1750. Bokbindare. Gift med enkan efter en bokbindare i Petersburg.

TAB. 3.

Karl Fredrik Bolin, f. 1720 i Rone, † 1787. Student i Upsala 1744. Prestvigd 1755. Kyrkoherde i Barlingbo 1778. Gift med Margreta Abigail Kahl. (Se denna slägt).
 Enda barnet, dottern Maria Sofia, gift med den rike vice häradshöfdingen Frans Julius Leche på Skäggstade i Källunge.

TAB. 4.

Anders Bolin (Tab. 1), f. 1750 i Rone, † 1790. Student i Upsala 1769

och kurator för Gotlands nation 1773—74. Pastorsadjunkt i Roma. Under ett anfall af melankoli dränkte han sig i Snovalds å. Gift med Katarina Niendahl.

Barn:

Sofia, f. 1784, † 1858 vid Salnecke i Upland. Gift 1810 med öfverjäg-mästaren Claes Samuel Gyllenadler, † 1833. Många barn.

Jakob, f. 1785, † 1816. Ogift. Student i Upsala 1802. Filosofie magister 1812. "Skicklig skollärare och älskvärd karaktä:". Saknad för sin redbarhet och blygsamhet.

Nils, köpman. (Tab. 6).

Anders, f. 1788. Sjöfarande.

TAB. 5.

Jakob Bolin (Tab. 1), f. 1724 i Roma, † 1809. Student i Upsala 1771. Prestvigd 1780. Kyrkoherde i När 1800. Gift 1784 med Juliana Charlotta Hägg. (Se denna släkt).

Barn:

Jakob, prest. (Tab. 7).

Per Adolf, prest. (Tab. 8).

Salomon Fredrik, officer. (Tab. 9).

Lovisa Charlotta, f. 1791.

Hedda Maria, f. 1794. Gift 1815 med komministern Jakob Romdahl i Mästerby. (Se denna släkt).

TAB. 6.

Nils Bolin (Tab. 4), f. 1786, † 1838. Student i Upsala 1804. Köpman i Visby. Gift 1822 med Elisabet Gustafva Klingvall, prestdotter från När. (Se d. s.).

Barn:

Karl Adolf Teodor, publicist. (Tab. 10).

Johanna Magdalena, f. 1824. Bosatt i Oskarshamn.

Nils Leonard, f. 1826. Student i Upsala 1845. Sinnessvag. Intagen på fattighuset i Visby.

Maria Elisabet Sofia, f. 1827, † 1866. Lärarinna i Visby.

Karl Petter, f. 1829. Bosatt i staden Brooklyn, Nordamerika. Gift med numera aflidna Helga Lucina Benson.

Karolina, f. 1831. Lärarinna i Askersund.

TAB. 7.

Jakob Bolin (Tab. 5), f. 1785 i Gröttlingbo, † 1844. Student i Upsala 1802 och kurator för Gotlands nation 1805—09. Filosofie kandidat 1809. Prest-

vigd 1810. Kyrkoherde i Vänge 1838. Gift med Maria Dorotea Rundberg, prestdotter från Sjonhem, † 1884.

Barn:

Esaias, f. 1821 i Anga. Student i Upsala 1842. Prestvigd 1847. Kyrkoherde i Stenkyrka 1865. Afsatt 1868. Gift med Maria Petersson.

Selma, f. 1826. Bosatt i Visby.

Ossian, f. 1829, † 1885.

Lennart Elderin, f. 1831 i Anga, † 1888. Student i Upsala 1852. Prestvigd 1856. Kyrkoherde i Lefvide 1872. Gift med Anna Elfvius.

Blenda, f. 1834. Bosatt i Lefvide.

Bernhardina, f. 1836. Gift med handlanden Adolf Leonard Ehrenström. (Se denna slägt).

Sofia, f. 1841.

Solon, köpman. (Tab. 11).

TAB. 8.

Per Adolf Bolin (Tab. 5), f. 1790, † 1830. Student i Upsala 1806. Prestvigd i Kalmar 1813. Kyrkoherde i Lefvide 1824. Gift med Anna Elisabet Medén, f. 1795, † 1866, prestdotter från Lojsta och omgift med landbrukaren Per Öfverberg i Alfva.

Barn:

Lovisa Charlotta Elisabet, f. 1814 i Lärbro. Bosatt i Upsala. Ogift.

Jakob Petter Adolf, officer. (Tab. 12).

Sofia Adolfina Maria, f. 1819. Gift 1856 med kyrkoherden J. F. Appellöf. (Se denna slägt).

Nils Fredrik Vilhelm, ångbåtsbefälhafvare. (Tab. 13).

Karl Teodor Alfred, dito. (Tab. 14).

Anna Jakobina Fredrika, f. 1825, † 1890 i Trelleborg. Gift med en grosshandlare Gödecke, som dog på 1870-talet. 2 söner, 2 döttrar.

TAB. 9.

Salomon Fredrik Bolin (Tab. 5), f. 1791, † 1862. Löjtnant vid Gotlands nationalbeväring. Gift 1:o med Maria Beata Nordahl, f. 1789, † 1830; 2:o med Maria Elisabet Martin, f. 1805 på Fårö, † 1883.

Barn:

Jakob Holger, f. 1816.

Maria Charlotta Fredrika, f. 1819.

Elisabet Kristina, f. 1825, † 1885. Gift med handlanden Smith i Fleringe. 2 barn.

Selma, f. 1830. Gift med tapetseraren Jakobsson i Stockholm. 2 barn.

Johan, f. 1836. Färgare i Södertelje.

Maria Katrina Fredrika, f. 1838. Gift med bryggaren Sandberg i Stockholm. Flera barn.

Lotten, f. 1843. Gift med Gustaf Fredrik Hjelm, f. d. kapten vid Gotlands nationalbeväring. Bosatta i Lärbro.

TAB. 10.

Karl Adolf Teodor Bolin (Tab. 6), f. 1822 i Visby, † 1867 i Stockholm. Tog officersexamen 1840 och landtmäterexamen 1842, men eignade sig sedan åt publicistbanan. Medarbetare i Aftonbladet under Hierta och Sohlman. Utgaf i 2 års tid "Fribetsvännen". Gift med Augusta Hammarström, f. 1833, som sedan blef omgift med kaptenen vid Vesterbottens fältjägare Karl Gyllenadler, en son till hofjägmästaren Gyllenadler. (Tab. 4).

Barn:

Sofia Augusta, f. 1855. Modist i Stockholm.

Klara Dorotea, f. 1857. Folkskolelärarinna i Stockholm.

Sigrid Karolina, f. 1859. Sedan 1888 bosatt i Newyork.

Nil:, f. 1860. Sedan 1888 bosatt i Campello, Norra Amerika.

Anna Maria, f. 1862. Gift 1885 med landtbrukaren E. T. Haglund.

Jakob, f. 1863. Student 1883. Sjukgymnast i Newyork.

Tekla Amalia, f. 1865. Har nyligen genomgått Näs slöjdskola.

TAB. 11.

Solon Bolin (Tab. 7), f. 1838. Handelsbokhållare i Visby och sedan handlande i Stockholm. Drifver för närvarande fabrik för rökta matvaror. Gift i Stockholm med Charlotta Hellström, f. 1837, som jemte döttrarne drifver matvaruhandel i Östermalms saluhall.

Barn:

Maria Fredrika Charlotta, f. 1861. Gift med kontorsskrifvaren i Stockholm Johan Ericsson, f. 1858 i Upland.

Axel Jakob Eshjörn, f. 1863. Sjöman. Bosatt i London.

Selma Jakobina Charlotta, f. 1865.

Lennart Jakob Esaias, f. 1866. Källarmästare.

Hulda Gustafva Axelina, f. 1869.

Matilda Charlotta, f. 1873.

TAB. 12.

Jakob Petter Adolf Bolin (Tab. 8), f. 1816 i Garda, † 1871 i Visby. Erhöll sin första officersfullmakt vid Gotlands nationalbeväring 1839. Kapten der

1855. Gymnastiklärare vid läroverket i Visby 1850. Gift med Katrina Antoinette Enbäck, f. 1821.

Barn:

Hulda Katrina, f. 1856. Musiklärarinna.
 Anna Amalia Sofia, f. 1858. Gift 1880 med landbruksskoleföreståndaren Karl Smedberg. (Se denna släkt).
 Vilhelmina Rosa, f. 1860. Kartograf.
 Gerda Adolfinna, f. 1864. Lärarinna.
 Per Karl Vilhelm, f. 1865. Student 1884. Efter genomgången kurs vid Ultuna landbruksinstitut antagen till bokhållare derstädes.
 Klara Cecilia, f. 1868.

TAB. 13.

Nils Fredrik Vilhelm Bolin (Tab. 8), f. 1820 i Visby, † 1882. Ångbåtsbefälhafvare. Gift med Jeannette Jacksson, f. 1823, † 1881.

Barn:

Helena Elisabet Augusta Vilhelmina, f. 1851. Guvernant.
 John Dedekind Vilhelm, sjökapt. (Tab. 15).
 Elin Anna Alfhild Vilhelmina, f. 1856. Bosatt i Stockholm. Euka efter handlanden Bergsten. 1 son.
 Hjalmar Ivar Adolf Vilhelm, sjökapt. (Tab. 16).
 Siri Hildegard Sofia Vilhelmina, f. 1861. Gift med landbrukaren vid Kejlungs i Lärbro Dellof Wistrand, f. i Stockholm 1862, son af medicinalrådet A. H. Wistrand och Karolina Reenstierna.

TAB. 14.

Karl Teodor Alfred Bolin (Tab. 8), f. 1823, † 1867 vid Mølner i Klinte. En ansedd ångbåtsbefälhafvare. Gift med Anna Fredrika Amalia Cedergren. (Se denna släkt).

Barn:

Nanna Fredrika Helfrida, f. 1852. Lärarinna vid Visby högre flickskola.
 Agnes Karola Lovisa, f. 1854. Lärarinna i Upsala.
 Sigurd Dedekind Per, f. 1856. Student 1874. Fil. kandidat 1879. Adjunkt vid Upsala allmänna läroverk 1885.
 Karl Vilhelm Laurentius, officer. (Tab. 17).
 Axel Uno Teodor, f. 1859. Underlöjtnant vid Gotlands infanteriregemente 1882. Löjtnant der 1889.
 Ernst Bruno Alfred, f. 1863. Student 1882. Medicine kandidat 1889.
 Adolf Frans Ingemar, f. 1865. Student 1883. Landbruksskoleföreståndare 1889
 Ameli Katrina Sofia, f. 1867.

TAB. 15.

John Dedekind Vilhelm Bolin (Tab. 13), f. 1854. Sjökapten. Gift med sin kusin Julia Jackson, f. 1852.

Barn:

Signhild Jeannette Helena, f. 1880.
Ragnar Vilhelm Jackson, f. 1882.

TAB. 16.

Hjalmar Ivar Adolf Vilhelm (Tab. 13), f. 1858. Sjökapten. Lärare i navigation vid navigationsskolan i Visby 1880. Eger och bebor Suderbys egendom i Vesterhejde. Gift med Ida Wistrand, f. 1861 i Stockholm. (Hennes föräldrar: se Tab. 13).

Barn (födda vid Suderbys):

Ivar Hilarion, f. 1884, † 1888.
Georg Vilhelm, f. 1886.
John Rickard, f. 1888.

TAB. 17.

Karl Vilhelm Laurentius Bolin (Tab. 14), f. 1857. Student 1872. Underlöjtnant vid Gotlands nationalbeväring 1879. Löjtnant der 1885. Landtmäteriauskultant 1883. Gift 1885 med Maria Karolina Romin (Se denna slägt). Bosatta i Klinte, der dottern Märta Nanna Maria är född 1889.

Bolling från Östergötland.

Hans Rudolf Bolling, f. 1796, † 1860 på Gotland, egde Salebo säteri i Östergötland. Flyttade 1845 till Gotland till sin i Barlingbo inköpta gård Hellhage och sedan till Lärbro samt slutligen till Tjelfvards i Boge, der han dog. Gift med Marie Julie Viridén, f. 1804, † 1853 på Gotland.

Barn, födda i Östergötland:

Lovisa, f. 1827, † 1869. Gift 1851 med tullinspektoren Bror Julius Lagerheim.
Rudolf, militär. (Tab. 1).
Fredrik, köpman. (Tab. 2).
Gustaf Magnus, läkare. (Tab. 3).
Charlotte, f. 1834. Gift 1863 med sjökaptenen Johan David Muchou, f. 1834. Bosatt i Pennsylvanien, Nordamerika. 2 döttrar.
Karl, landtbrukare. (Tab. 4).

Hans, f. 1836, landtbrukare. Bosatt i Buenos Ayres och der gift 1886 med Enrequita Calderon.

TAB. 1.

Rudolf Bolling, f. 1825. Första officersfullmakt 1856 som underlöjtnant vid Visby jägarekompani. Kapten vid Gotlands nationalbevärning 1868. Afsked 1879. Gymnastiklärare vid Strengnäs elementarläroverk 1861. Transport till d:o vid Vesterås d:o 1867. Gift 1865 med Elisabet Charlotta Hildegard (Gerda) Svinhufvud, f. 1837, dotter af postmästaren i Strengnäs, f. d. kaptenen Johan Samuel Svinhufvud och Emanuella Gustafva Kristina af Geijerstam.

Barn:

Torsten Rudolf Samuel, f. 1866.
Anna Gerda Malla Maria, f. 1870.
Märta Elisabet, f. 1875.
Georg Vilhelm Rudolf, f. 1877.

TAB. 2.

Fredrik Bolling, f. 1830, † 1863 vid Slitehamn. Gift 1859 med Adolfin Karolina Antoinette Lyth. (Se denna slägt).

Barn:

Erik, f. 1860. Apotekare.
Nanny, f. 1861. Gift 1882 med handlanden i Visby Robert Löfving.
Fredrik, f. 1863. Student 1882 och samma år vid Visby tullkammare inskrifven som e. o. kammarskrifvare i tullverket.

TAB. 3.

Gustaf Magnus Bolling, f. 1839. Student i Upsala 1858. Medicine doktor 1867. Extra lärare vid veterinärinrättningen i Stockholm 1863—68. Provinsialläkare i Öfver-Luleå 1868. Vald till stadsläkare i Visby 1871. Läkare vid länsfängelset der 1872. Hospitals- och lasarettsläkare der 1883. Medicinalråd 1890. Gift 1874 i Visby med Helny Stenberg, f. 1853, dotter af handlanden Karl Stenberg och Johanna Herlitz. (Se denna slägt).

Barn:

Gudny, f. 1876 i Visby.
Astley Magnus, f. 1885 i Visby.
Susanna, f. 1889.

TAB. 4.

Karl Bolling, f. 1832, var handelsbiträde hos firman Westöö på Storugns

1849—54. Sedermera bosatt i Lärbro till 1879 och i Visby till 1888, då han köpte Stora Blåsugns i Veskinde. Gift 1:o 1858 med Margreta Elisabet Engström från Angelbos, f. 1841, † 1870; 2:o 1871 med Anna Helena Pettersson, från Gothem.

Barn (1 † i barndomen):

Maria Lovisa Fredrika, f. 1859. Gift 1888 med missionären H. Ljungqvist Port-Natal (Sydafrika).

Karl Hans Rudolf, f. 1864, ingenjör. Gift 1889 med sin kusin Gerda Muchou. Bosatt i Chicago.

Gunnar Elias, f. 1867, kontorist i Stockholm.

Hilma Anna Elisabet, f. 1872, kontorist i Stockholm.

Aron Magnus Sigfrid, f. 1873.

Borg, borgareslägt i Visby.

Erik Göransson Borg, tunnbindare i Visby, gifte sig 1682 med Gertrud Kristiansdotter Schabou från Fårö.

Barn:

Kristian, prest. (Tab. 1).

Göran, köpman. (Tab. 2).

Margreta, f. 1689, † 1772. Gift 1715 med färgaren Johan Stahle.

TAB. 1.

Kristian Borg, f. 1683 i Visby, † 1743 på Fårö. Student i Upsala 1702. Kurator i Gotlands nation 1708. Prest 1710. Kyrkoherde på Fårö 1714. Gift s. å. med Kristina Fineman. (Se denna släkt).

Barn:

Sofia Charlotta, f. 1715. Gift 1745 med prosten Per Broander. (Se d. släkt).
Gotfrid, f. 1728, † 1782.

TAB. 2.

Göran Borg, f. 1686. Köpman och rådman i Visby. Gift 1:o 1712 med Metta von Lunden, f. 1679, † 1726, dotter af rådmannen Olof Jönsson von Lunden och Katrina Endislöf; 2:o 1727 med Adriana Maria Fineman. (Se denna släkt). Bland de 16 barnen märkas:

Katrina Sofia, f. 1716, † 1741. Gift 1734 med köpmannen Hans Burmeister. (Se denna släkt).

Jöran, f. 1720, † 1751 utrikes. Sjökapten. Gift 1746 med Judit Charlotta Fineman. (Se denna släkt).

Anna Elisabet, f. 1724, † 1807. Gift 1747 med kyrkoherden Per Westphal. (Se denna släkt).

Adriana Maria, f. 1727, † 1768 i Endre. Gift 1751 med rektorn Sven Fohlin. (Se denna släkt).

Gotfrid, köpman. (Tab. 3).

Margreta Charlotta, f. 1731. Gift 1766 med kyrkoherden Jakob Dedekind. (Se denna släkt).

Kristina Helena, f. 1733, † 1808. Gift 1:o 1765 med köpmannen Jöns Westphal; 2:o 1771 med köpmannen Johan Dahlman. (Se dessa släkter).

TAB. 3.

Gotfrid Borg (Tab. 2), f. 1729, † 1770. Köpman. Gift 1767 på Wible med Anna Margreta Hehn, f. 1741.

Barn:

Adam, f. 1768. I öfrigt okänd.

Katrina Maria, f. 1770. Gift 1813 med köpmannen Johan Niklas Neogard.

Brobäck från Roma socken.

Johan Didrik Brobäck, f. 1734 i Roma, † 1823 i Visby. Tygväfvare. Egde Koparfve i Vesterhejde. Gift 1773 med Anna Katarina Kollberg.

Sonen

Johan Brobäck, f. 1774 i Visby, † 1845 i Visby. Kamratskrifvare vid stora sjötullen, sedan tullförvaltare i Visby. Gift 1834 sammastädes med Johanna Fredrika Burmeister, den sista af denna släkt. B. tillbragte hela sitt lif på Gotland, utan att en enda gång trampa annan mark. Blef genom arf egare till Burmeisterska hnsen vid Donners plats, Suderbys i Vesterhejde m. m. Enda barnet, dottern Anna Elisabet Fredrika Magdalena (*Malla*), f. 1809 i Visby, † 1868 derstädes, blef 1833 gift med dåvarande hospitalssysslomannen Gustaf Magnus de Berg. Äktenskapet barnlöst.

Köpmannen Per Berg, en af de förste bebyggarna i det nyanlagda Karlskrona, hade 2 söner, båda officerare. Den äldste adlades Liljehorn och den yngre de Berg. Den senare, som i krig mistat ena handen, bebodde en liten landtgård i Skåne och var känd under namnet "kaptenen med jernhanden". Han var fattig och tog icke introduktion på riddarhuset. En sonsöns son till denne var Gustaf Magnus de Berg, f. 1807 i Söderköping, † 1880 i Borgholm. Fadern var häradshövding på Öland. G. M. de Berg, som varit student i Upsala och Lund, blef hospitalssyssloman i Visby i början af 1830-talet (se derom en berättelse i Gotlänningen 1888) och sedermera 1836 fältkamrer vid Gotlands nationalbeväring. Genom sitt giftermål förmögen kastade han sig i hvarjehanda spekulationer, som undergräfvade hans ekonomiska ställning till den grad, att han vid afskeds-

tagandet 1868 lemnade Gotland utfattig. De Berg hade en orolig ande och kunde omöjligen trifvas i det lugna, hvardagliga. Han anordnade sommartid folknöjen vid Suderbys. Folket kallade platsen "de Bergs äng" och stadsborna reste dit på söndagseftermiddagarne i löfklädda "häckar". Det var der, bland täta hasselnår, små utgrädda kanaler, flaggstänger och vindbryggor i miniatyr, den fatala händelsen inträffade, att de Berg, som iklädd den strama fältkamreruniformen, hade klättrat upp på den höga kuskbocken för att sjelf köra för prinsessan Eugenie, pladask föll hufvudstupa från kuskbocken ned i ett hasselnår, medtagande trekantig hatt, hvita handskar, värja och allt annat utom töm-marne, hvilka prinsessans kusk lyckligtvis uppfångat. En svår nöt fick han visserligen den gången att knäcka, men han gick dock helskinnad från äfventyret, likasom en annan gång då han i sin lustjakt under stormen manövrerade sig på strand nära Visby. Man kan således ej utan skäl säga att han var pröfvad både till lands och sjös. I slutet af 1850-talet anordnade han med stora kostnader "Gotlands hotell" (nuvarande stads-hotellet) af ett öde hansehus vid Strandgatan — "det gamla ränteriet". Der skötte han sjelf, iförd uniform, värdskapet i societetsvåningen vid balerna på kungliga namns- och födelsedagar, och då Planteringsgillet under landshöfdingen friherre Bildts mäktiga skydd organiserade sig, *) var de Berg en af de förste att verksamt ingripa, genom att från Suderbys hemta rikligt af de der fatala hasselbuskarne till prydnad af Slottsparken och Strandbatteribacken.

Johan Brobäck, en bror till Johan Didrik, brukade Diskarfve i Roma. Gift på 1780-talet med jägmästaren Axel Bergmans enka Ingrid Elisabet Lyth. Dottern Katrina Magdalena, f. 1781. Gift med en Lind. Sonen Johannes, f. 1784.

Brygger från Tyskland.

Hans Drewitz, f. i Tyskland, blef i början af 1600-talet slottsbyggare i Visby. Sonen Jöran, f. omkring 1635, † 1714, tog slägtnamnet Brygger af faderns yrke. Efter studier i Upsala blef han prest; var 11 år kaplan i Fole och blef 1683 kyrkoherde der.

Barn:

Johan, färgare. (Tab. 1).

Märta, † före 1716. Gift med faderns efterträdare i Fole, kyrkoherden

Hans Herlitz. (Se denna slägt).

Kristina, f. 1683 i Fole, † 1744 i Öja. Gift 1:o med stenhuggaren Adam Lang i Öja; 2:o 1717 med fänriken Hans Engedahl.

Maria, f. 1683 i Fole, † 1756 i Visby. Gift 1:o 1716 med sergeanten Jörgen Treflig; 2:o 1730 med svarfvaren Anders Helsing.

Sven, prest, tog slägtnamnet Fohlin efter sin födelseort. (Se sl. Fohlin).
Elisabet. Ogift.

*) Visby Planteringsgille bildades 1858 på det sättet att 7 à 8 hundra stadsbor af alla samhällsklasser tecknade bidrag för 5 år.

TAB. 1.

Johan Brygger, f. 1671, † 1748. Färgare i Visby. Gift 1731 derstädes med *Lisbet Siöberg*, f. 1686, † 1737, dotter af en färgare i Visby.

Barn (8 döda minderåriga):

Katarina, f. 1706 i Visby, † 1767 derstädes. Gift 1731 1:o med posttjenstemannen *Johan Söderg.en*: 2:o 1738 med byggaren *Johan Facht*. (Se d. slägt).

Gertrud, f. 1707, † 1775 i Visby. Gift 1726 med färgaren *Jakob Westphal*. (Se denna slägt).

Johan, färgare. (Tab. 2).

Nils, lotsinspektor. (Tab. 3).

Anna Elisabet, f. 1718 i Visby. Gift 1744 med gravören *Hans Hultgren*, f. 1713, † 1781 i Stockholm.

Bengt Jörgen, f. 1727 i Visby. Sjökapten. Afhördes ej mera efter sin afresa från Gotland 1758.

TAB. 2.

Johan Brygger (Tab. 1), f. 1713 i Visby, † 1774. Färgare i Visby. Gift 1744 med *Anna Maria Gren*, f. 1721 i Småland. † 1798 i Visby. Dotter af löjtnanten *Kristoffer Gren*.

Barn (4 döda minderåriga):

Elisabet, f. 1745 i Visby, † 1813 derstädes. Gift 1770 med sjökaptenen *Gideon Stake*. (Se denna slägt).

Kristoffer, färgare. (Tab. 4).

TAB. 3.

Nils Brygger (Tab. 1), f. 1717 i Visby. † 1794 derstädes. Sjökapten, sedan bryggare och slutligen lotsinspektor. Gift 1741 i Visby med *Katrina Elisabet Röding*, f. 1717 i Visby, † 1802 i Sanda. Dotter af landttullinspektoren *Per Röding*.

Barn, födda i Visby, (flera döda unga):

Johan, jurist. (Tab. 5).

Petter Niklas, jurist. (Tab. 6).

Maria, f. 1753. Gift 1783 i Hamra med länsmannen *Magnus Printz* på Botterarfve i Sanda, f. 1756 i Sanda, † 1789 derstädes. 5 barn.

Barbara Kristina, f. 1755, † 1830 i Visby. Ogift och fattig.

Katrina Elisabet, f. 1758, † 1831 i Fide. Gift med skolläraren *Jakob Söderberg*.

Bengt Georg, häradshöfding i Norra domsagan. (Tab. 7).

TAB. 4.

Kristoffer Brygger (Tab. 2), f. 1751 i Visby, † 1817 derstädes. Färgare vid Späcksrums i Visby. Gift 1:o 1777 med Brita Kellstedt; 2:o 1810 med Anna Lisa Bahr. (Se denna släkt). Kr. Brygger och garfvaren Mathias Sahlin öfvertogo 1815 "Wisby tidning" efter skraddaren Is. Nyberg.*)

Barn, födda i Visby (3 döda i yngre år):

Johannes, f. 1718; blef student i Upsala 1798 och ingick i Kammarkollegium, men dog redan 1800 i Visby.

Kristoffer, f. 1780; gick som ung gosse till sjöss och omkom 1796 med skepparen Hjortberg, som "blef borta" med man och allt.

Nils, f. 1784; arbetade i faderns affär, men började vid tjugu års ålder flacka kring och blef en politisk äfventyrare, som efter undersökning i Svea hofrätt 1821 dömdes till landsförvisning för spioneri åren 1809—1820. Återkom från Amerika 1857 och besökte Gotland 1858. Återvände derefter trots sin höga ålder till Amerika.

TAB. 5.

Johan Brygger (Tab. 3), f. 1742 i Visby, † 1801 i Stockholm. Student i Upsala 1762. Auskultant i Svea hofrätt 1768. Landssekreterare i Gefle 1775. Häradshöfding i Gotlands Södra domsaga 1778. Sekreterare i Krigskollegium 1781. Justitiarius der 1791. 1789 bisittare i den generalkrigsrätt, som på Fredrikshof ransakade angående Anjalaförbundet. Krigshofrättsråd 1793. Gift 1776 i Gefle med Anna Margreta Strömbeck, † 1803 i Stockholm, dotter af brukspatronen Lorents Fredrik Strömbeck och Kornelia Härleman. Deras son Karl Kornelius, f. 1780 i Visby, † 1820 (eller 1814). Bruksbokhållare.

TAB. 6.

Petter Niklas Brygger (Tab. 3), f. 1745 i Visby. † 1803 i Stockholm. Student i Upsala 1766. Auskultant i Svea hofrätt 1768. Tjenstgjorde i Krigskollegium och var auditör vid gardet. Blef 1793 justitieombudsman vid generalkrigskommissariatet och bodde (enligt Rosman) i Visby 1797. Han hade en son Johan Niklas, f. 1774 i Stockholm, som en tid var stadsfiskal i Stockholm. Gift 1811 med Greta Lovisa Ahlbäck, f. 1773 i Arboga. Angående deras son Johan Niklas, f. 1813 i Arboga, har utgifvaren ej lyckats få någon vidare upplysning.

*"Wisby tidning", Gotlands äldsta tidning, uppsattes 1811 af ekonomidirektören Fredrik Gustaf Bagge, prestson från Skåne. Han hade tryckeri och bokhandel i Visby, men tillkännagaf redan 1812 att rörelsen ej bar sig, sålde tryckeriet till mjölnaren Sv. Cedergren och skraddaren Is. Nyberg samt flyttade till Karlskrona. Dessa handverkare drefvo tryckeriet som en binäring. Tidningens utstyrel var särdeles primitiv och Agnus dei-bilden på första sidan liknade mera ett spöklikt fantasifoster än ett fromt lam. Samlingen på läroverksbiblioteket börjar den 1 Aug. 1811.

TAB. 7.

Bengt Georg Brygger (Tab. 3), f. 1763 i Visby, † 1821 i Endre. Barnlös. Student i Upsala 1782. Auskultant i Svea hofrätt 1791. Häradshöfding i Gotlands Norra domsaga 1795. Lagman 1809. Gift 1795 med Annette Lundqvist från Vermland. B. var en spirituel man. Hos landshöfdingen med träbenet, veteranen baron Cederström på Roma kungsgård var det ej som det skulle, såvida ej Brygger, som ju var sonsons son till den gamle slottsbyggaren, tillredde "dragonpunschen". Då sjöngs Bellman och orerades värre. Men vid den husliga härden på Alleqvia boställe rådde osämja, som slutade med att B., den siste på Gotland af släkten, dränkte sig i brunnen.

Bull, köpmansslägt i Visby,
antagligen en gren af den ännu lefvande danska släkten Bull.

Hans Bull hette en köpman i Visby på 1600-talet. Gift med enkan efter kapten Ambrosius från Anclam. Ännu kallas en stadsjord vid Törneqvior för "Bullska åkern".

Barn:

Hans, köpman. (Tab. 1).
Markus, i tjenst hos svågern Schwardt.
Hans Johan, salpetersjudare. (Tab. 2).
Maria, f. 1668. Gift 1695 med Bengt Orre i Vesterås.
Anna Katrina, f. 1669. Gift 1696 med spiksmeden Klas Göring.
Hedvig, f. 1671. Gift 1702 med kämnären Didrik Schwardt.

TAB. 1.

Hans Bull junior, f. 1666, † 1717. Köpman i Visby. Gift 1692 med Anna Katrina Bullmering. (Se denna slägt).

Barn:

Hans Anton, köpman. (Tab. 3).
Evert Herman, köpman, f. 1698, † 1726.
Johan Jörgen, dito, f. 1702, † 1746.
Klas Jakob, f. 1704 — "bortrest".

TAB. 2.

Hans Johan, f. före 1668. Salpetersjudare. Gift med Katrina Evertsdotter Familjen antagligen lemnat Gotland.

Barn:

Nils, f. 1713.	} i öfrigt okända.
Katrina, f. 1718.	
Anna, f. 1721.	
Eberhard Johan, f. 1724.	

TAB. 3.

Hans Anton Bull (Tab. 1), f. 1694, † 1766. Köpman, rådman och vice borgmästare i Visby. Gift 1720 med Elisabet Köhler från Väng:.

Barn:

Katrina, f. 1725, † 1792 på Stjernerafve i Ejsta. Gift 1749 med pastor Lars Malmsten. (Se denna slägt).

Hans Fredrik, f. 1730, † 1759 i Stockholm. "En ganska klok och capabel man". Hofrättsnotarie.

Kristina Elisabet, f. 1736 i Visby, † 1811 på Fårö. Gift 1:o 1755 med Nils Dalman, (se denna slägt); 2:o 1760 med domkyrkoadjunkten i Visby David Herlitz. (Se denna slägt).

Bulmering(k) från Tyskland.

Ewert Stefanson Bulmering(k) kom med familj omkring 1670 till Gotland från någon tysk ort och bosatte sig som köpman i Visby, der redan förut sonen Ewert vistades. † 1686 i Visby. Antagligen var han från Lybeck, der en köpmansslägt Bulmering(k) fanns. Flyttningen gick troligen öfver Riga, der 2 söner bosatte sig. Släktgrenar lära ännu finnas i Ryssland. Hustrun (hennes namn ej utsatt i Visby kyrkbok), f. 1628 i Lybeck, † 1691 i Visby. Det 41-åriga äktenskapet pryddes af 5 söner och 5 döttrar, bland dem:

Ewert, köpman. (Tab. 1).

Petter, köpman i Riga.

En annan son, ledamot af magistraten i Riga, likasom 2 söner.

Gertrud, f. utrikes, † 1737 i Visby. Gift i Lybeck med köpmannen Buentendorff. (Se denna slägt).

Elisabet Dorotea, f. utrikes, † omkring 1700 i Visby. Gift 1686 i Visby med köpmannen Johan Kahl. (Se släkten Kahl).

Anna Katrina, f. 1662 utrikes, † 1743 i Visby. Gift 1692 i Visby med köpmannen Hans Bull j:or. (Se denna slägt).

TAB. 1.

Ewert Bulmering, f. 1648 utrikes, † 1724 i Visby, der han var köpman'

“sextonmansförman”, och gästgifvare. Gift 1:o 1677 med Barbara Maria Smitt, f. 1717 i Visby, dotter af kyrkoherden i Burs Herman Smitt och Barbara Jörgensdotter; 2:o 1718 med Anna Oxenwaldt. (Se denna slägt).

Barn, födda i Visby:

Anton, köpman och vice borgmästare i Visby. (Tab. 2).
 Barbara Maria, f. 1684, † 1706 i Gröttlingbo. Gift 1705 i Visby med kyrkoherden Jakob Toftenius. (Se denna slägt).
 Gertrud, f. 1686, † 1765 i Visby, Gift 1717 med köpmannen i Karlskrona Johan Vacano, f. 1690, † 1745 i Visby. (4 barn).
 Dorotea Margreta, f. 1688, † 1750 i Vänge. Gift 1713 i Visby med tullinspektoren Gustaf Anton Schmidt. 2 söner.
 Engel, f. 1690, † i Hogrån. Gift 1:o 1714 med köpmannen Mathias Osterman, † 1726 i Visby; 2:o 1728 med köpmannen Bernhard Kollberg, f. 1703.
 Maria, f. 1719, † 1802 i Ejsta. Ogift.
 Elisabet, f. 1722, † 1811 i Visby. Ogift. Den 89-åriga “jungfru Bulmering” egde ett numera rifvet hus vid Strandgatan, der hon “sjuk och orkeslös” intill sin död ensam bodde med sin piga. Hon lefde så länge att vid hennes bår stod halfbroderns, den gästfrie rådman Antons, barnbarns barnbarns barn, (en Westöö).

TAB. 2.

Anton Bulmering (Tab. 1), f. 1682 i Visby, † 1755 derstädes. Borgare och köpman i Visby 1711. Rådman och vice borgmästare derstädes. Gift 1710 med prestdottern Elisabet Köhler. (Se denna slägt). Han egde ett hus vid Klosterbrunnsgatan, men i den mån svåger- och måglagen ökades, ansåg han sig för trångbodd och inköpte huset på andra sidan Klosterbrunnsgatan, hvar efter det nyförvärfvade huset sammanbygdes med det gamla genom ett galleri öfver gatan (det s. k. hvalfvet vid Agrellska huset). Nu ansåg han sig i stånd att behörigen utöfva en fullt tidsenlig gästfrihet, herbergerande och bespisande vid helgarne skaror af slägtingar från land och stad. För julgästerna från landet gällde särskildt, att de skulle komma i god tid och först efter Knutdagen (20:de dag jul) kunde börja tänka på hemresan.

Barn, födda i Visby:

Mathias, f. 1711, † 1737 i Visby. Köpman. Ogift.
 Eberhard, rådman. (Tab. 3).
 Tvillingar. { Elisabet, f. 1714. Gift 2 gånger inom köpmansslägter i Lybeck.
 (Strotman, Jenchel).
 Maria, f. 1714, † 1779 vid Dede i Follingbo. Gift 1733 i Visby med landsfiskalen på Gotland, sedan rådmannen i Visby Johan Bachérus. (Se d. s.). Från dem hafva de nu lefvande grenarne af sl. Bachér utgått.
 Anton, hemmansegare. (Tab. 4).
 Helena, f. 1720, † 1796 i Visby. Gift 1744 i Visby med dåvarande lands-

fiskalen Erik Molander. (Se denna slägt). "Denna rådiga qvinna och vördnadsvärda mor, som, bittida blifven enka, med outtröttlig omtanka besörjde sina 5 barns uppfostran" — heter det i familjeboken. *)

Ingrid, f. 1723, † 1809 i Barlingbo. Gift 1746 i Visby med kyrkoherden Nils Lutteman. (Se denna slägt). En storväxt, kraftfull prestfru, som kunde taga bönderna i kragen och ännu vid 80 års ålder stå hela natten i byk eller brygd.

Gustafviana, f. 1724, † 1794 i Visby. Gift 1:o 1754 i Visby med stadsmäklaren i Stockholm Jakob Hamn, f. 1722, † 1776; 2:o 1782 i Visby med postinspektoren derstädes Johan Petter Hammar, † 1785.

Dorotea, f. 1725, † 1803 i Visby. Gift 1748 med stadsfiskalen, sedan landssekreteraren Herman Emanuel von Schröder. (Se denna slägt).

Aurora Gertrud, f. 1726, † 1805 i Hejnum. Gift 1750 med kyrkoherden Per Lundsberg, f. 1708 i Stenkumla, † 1791 i Hejnum. Genom deras dotters gifte med kyrkoherden Nils Smitt fortlefver ännu denna gren.

TAB. 3.

Eberhard Bulmering (Tab. 2), f. 1712 i Visby, † 1777 derstädes. Student i Upsala 1733. Rådman i Visby, der han bodde i den fäderneärfda, nuvarande "Agrellska gården". Gift med Anna Wikström, f. 1733 i Roma, † 1790 i Visby. De 2 barnen dogo unga.

TAB. 4.

Anton Bulmering (Tab. 2), f. 1717 i Visby. Studerade berömligt vid Upsala universitet och äfven utrikes. Blef sedan hemmansegare vid Björkome i Veskinde. † 1787 i Stenkyrka. Gift 1765 i Veskinde med Magdalena Maria (Lona) Jungstedt, f. 1732 i Hejnum, † 1810 i Veskinde. Deras enda barn, sonen Anton, (Tab. 5).

TAB. 5.

Anton Bulmering (Tab. 4), f. 1774 i Veskinde, † 1830 derstädes. Egde Björkome i Veskinde, men måste lemna det och blifva daglönare. Gift 1798 i Veskinde med enkan efter en enrolleringskarl, Kristina Persdotter, f. 1752, † 1824 i Veskinde. Deras enda barn, sonen Anton, (Tab. 6).

TAB. 6.

Anton Bulmering, f. 1798 i Veskinde. Arbetare. Flyttade till Hall som kalkugnskarl och bortlade sitt ärfda slägtnamn samt antog namnet Björkander för sig och barn. Gift 1824 i Veskinde med Kristina Elisabet Le Moine, f. 1789 i Lärbro (enl. Klercher). Hon var piga och dolde sin fattigdom bakom namnet Stina Lisa Ledin.

*) Manuskrift. Tillhör kommandörkaptenen A. Molander. Slägtporträtten i olja, som funnos i behåll på 1840-talet, hafva sedermera försvunnit.

Burmeister från Lybeck. *)

Hans Burmeister (Burmester), f. 1620 i Lybeck, bosatte sig ung i Visby, idkade handel, vann förmögenhet och valdes till rådmän derstädes. Han lät 1662 åt sig uppföra det s. k. Burmeisterska husei i hörnet af Strandgatan och Donners plats. Död 1681 i Visby. Gift med Karin Jensdotter, † 1700 i Visby.

Barn, födda i Visby:

Annicke, f. 1659, † 1738 i Visby. Gift 1682 sammastädes med dåvarande stadsfiskalen i Visby Hindrik Lothigius. (Se denna släkt).

Johan, f. 1664, † 1713 i Visby. Barnlös. Student i Upsala 1684. Ingeniör och landtmätare på Gotland. Gift 1707 med Katrina Kall. (Se d. s.).
Martin, köpman. (Tab. 1).

TAB. 1.

Martin Burmeister, f. 1672 i Visby, † 1722 derstädes. Köpman och rådmän. Gift 1698 med Margreta Schonfeldt, † 1723 i Visby.

Barn:

Hans, köpman. (Tab. 2).

Martin, stipendiestiftare, f. 1701 i Visby, † 1770 derstädes. Ogift. Blef 1733 mantalskommisarie i Visby.

I ett Visby den 28 augusti 1760 dagtecknadt legat tillkännagaf Martin Burmeister att han "till befrämjande af den aldri heligaste Gudens namn och ära, min fattiga nästas välfärd och fäderneslandens tjenst i framtiden" instiftat 2 stipendier åt unga, medellösa studenter af Gotlands nation, af hvilka en hvarje gång skulle tagas bland testators "närmaste anhörige". Stipendiaterna borde vara "barnfödda på Gotland eller af sådane föräldrar, som verkligen äro Gotlands innevånare". Testators brorson och universalarfvinge, köpmannen Hans Fredrik Burmeister insattes som disponent öfver stipendierna. Sedermera voro biskopen och borgmästaren i Visby jemte en af släkten exekutorer, till dess 1849 på begäran det akademiska konsistoriet i Upsala enligt skrifvelse den 28 april s. å. åtog sig att vara förvaltare af de Burmeisterska stipendiemedlen. Fonden uppgick då till 4,765 riksdaler banko. Nu utgör den omkring 9,300 kronor. Ursprungligen erhöll hvardera stipendiaten årligen 200 daler silfvermynt (100 kronor). Enligt testators genom kongl. brefvet den 14 september 1803 fastställda förordnande skola $\frac{2}{3}$ af fondens årsränta utdelas till stipendiaterna och $\frac{1}{3}$ innehållas, till dess 4 år förflutit, då de på detta sätt hopsparade medlen tilldelas den af stipendiaterna, som anträder en utländsk studieresa. Begagna stipendiaterna ej denna rättighet så läggas besparingsmedlen till kapitalet. 1889 utbetalades stipendierna med 120 kronor åt hvardera eller sammanlagdt 240 kronor.

*) I Lybeck förekomma ännu släkter med namnet Burmeister och på riddarhuset i Arensberg är en släkt Burmeister inskrifven. I östersjöprovinserna möter man detta släktnamn redan på 1500-talet.

TAB. 2.

Hans Burmeister, f. 1700 i Visby, † 1747 derstädes. Köpman och dykeri-inspektör. Slutligen auktionskommissarie. Gift i Visby 1734 med Katrina Sofia Borg. (Se denna släkt).

Barn, (3 döda unga):

Hans Fredrik, köpman. (Tab. 3).

Sofia, f. 1741, † 1775. Gift 1760 i Stockholm med advokattfiskalen Anders Bäck, f. 1731 i Karlskrona, † 1808 i Stockholm, tillhörande en adlig släkt från Finland. Många barn. 2 af sönerna voro gifta och hade flera döttrar, af hvilka Cecilia Charlotta blef gift med friherre Karl Gustaf Henrik von Düben. I deras barn samt de grenar af släakterna Engeström och Kolmodin, hvilka utgått från Hans Fredrik, fortlevver Burmeisterska släkten.

TAB. 3.

Hans Fredrik (stundom kallad Hans Johan) *Burmeister* (Tab. 2), f. 1736 i Visby, † 1786 derstädes. Köpman. Genom testamente ²⁸/₆ 1770 insatt till universalarfvinge efter farbrodern, stipendiestiftaren. 1760, kort efter stipendie-urkundens tillkomst, blef han kallad till hedersledamot i Gotlands nation i Upsala och begåfvad med "en vacker silfvervärja". Gift 1765 i Visby med Anna Maria Schlau. (Se denna släkt). Med honom utgick släkten på manssidan.

Döttrar:

Margreta Elisabet, f. 1767 i Visby, † 1814 derstädes. Ogift.

Katrina Sofia, f. 1768 i Visby, † 1838 derstädes. Gift 1795 sammastädes med köpmannen Jonas Engeström. (Se denna släkt).

Anna Maria, f. 1771 i Visby, † 1846 derstädes. Gift 1798 med härads-skrifvaren Israel Kolmodin. (Se denna släkt).

Johanna Fredrika, f. 1774, † 1851. Gift 1804 i Visby med dåvarande kammarskrifvaren Johan Brobäck. (Se denna släkt).

Butendorff från Lybeck.

En köpman *Butendorff* flyttade på 1690-talet med familj från Lybeck till Visby. Hustrun Gertrud Bulmering, (se denna släkt), var dotter af en förut inflyttad tysk köpman. Bland barnen, hvilka alla voro födda utrikes

Daniel, köpman. (Tab. 1).

Anna Katrina, f. 1681, † 1741 i Visby. Gift 1716 derstädes med köpmannen Johan Jörgen Helms. (Se denna släkt).

Frans Anton, färgare. (Tab. 2).

TAB. 1.

Daniel Butendorff, f. 1679 utrikes, † 1716 i Visby. Köpman. Gift 1707 i Visby med *Katrina Sjöberg*, f. 1691, † 1766 i Visby, dotter af färgaren *Bengt Sjöberg* derstädes och omgift med bryggaren *J. Facht*. Sonen *Nils*, (Tab. 3), köpman. De öfriga barnen dogo unga.

TAB. 2.

Frans Anton Butendorff, f. 1696, † 1741 i Visby. Färgare. Gift 1721 i Visby med *Katrina Schilder*. (Se denna slägt). Sonen *Mattias*, skräddare. (Tab. 4). De öfriga barnen obekanta eller döda i yngre år.

TAB. 3.

Nils Butendorff, (Tab. 1), f. 1714 i Visby, † 1768 derstädes. Köpman. Hans hus stod på den nuvarande folkskolemtten. Gift 1754 i Visby med *Brita Säve*. (Se denna slägt).

Barn, födda i Visby:

Nils, prest, lärare och genealog. (Tab. 5).

Johannes, köpman. (Tab. 6).

Johanna Katrina, f. 1759, † 1832 vid Tjengdarfve i Sproge. Gift 1784 i Visby med kyrkoherden *Mikael Kolmodin* (Se denna slägt).

TAB. 4.

Mattias Butendorff, (Tab. 2), f. 1724 i Visby, † 1797 derstädes. Skräddareälderman. Gift 1751 i Visby med *Elisabet Felderman*, f. 1727 i Visby och † derstädes 1794, dotter af kämnären *Hans Felderman* och *Anna Maria Kröger*.

Barn, alla födda i Visby:

Katrina Elisabet, f. 1752, † 1825 i Visby. Gift 1800 med karduanmakaren *Johan Westergard*, († 1806).

Anna Maria, f. 1753. Flyttade 1775 till Rute. I öfrigt okänd.

Johan, prest. (Tab. 7).

Gertrud Magdalena, f. 1759, † 1814 i Visby. Gift 1796 med skepparen *Olof Hammarström*.

Anton, skräddare. (Tab. 8).

Eva Kristina, f. 1767, † 1835 i Visby. Ogift.

Mattias, f. 1771, † 1789. "Gick till flottan".

TAB. 5.

Nils Butendorff, (Tab. 3), f. 1756 i Visby, † 1825 derstädes. Student i

Upsala 1774. Collega scholæ i Visby 1787. Conrector och præbendarius i Vestkinde 1797. Tjenstledig 1816. Afsked 1821. Gift 1791 med Anna Margreta Cramerus. (Se denna slägt). Barnlösa.

Nils Butendorff har ifrigt sysselsatt sig med samlandet af gotländska genealogier. Ofta reste han till landsbygden, anlitande den gammaldags gästfrihet, för hvilken de gotländska prestgårdarna voro kända. Pastoratets kyrkböcker framtogos dervid och genomletades. Den genealogiska samling han sålunda grundlade, ordnades efter hand i tabeller, men B. hann ej afsluta och renskrifva dem, innan döden kom. Samlingen utlånades 1826 till genealogen i Stockholm C. U. af Klercker och efter dennes död till kamreraren C. Matton derstädes, hvilken (1829) köpte den för 83 riksdaler 16 skilling banko. Slutligen har samlingen hamnat i Kongl. Biblioteket, der den nu, försedd med register, förvaras. Den består af tabeller öfver 73 slägter, nämligen:

Alskovius, Bachér, Bahr, Beckman, Bolin, Broander, Brygger, Bulmering, Butendorff, Börjesson, Calissendorff, Calander, Cramér, Dahlman, Dedekind, Ehinger, Eneqvist, Facht, Fick, Fries, Funck, Fähræus, Gahne, Gardsten, Gerle, Gustafsson, Hanséen, Hanstén, Hauffman, Heidenberg, Hemph, Herlitz, Hoffman, Hägg, Ihre, Kahl, Kinberg, Klingwall, Kollberg, Kolmodin, Köhler, Lange, Laurin, Lindberg, Lindman, Lutteman, Lysholm, Lyth, Lythberg, Malmsten, Norby, Olde, Reinicke, Ringbom, Romin, Rundberg, Schlan, Schmidt, Schvardt, Stengård, Sturtzenbecher, Säve, Törne, Unér, Wallander, Westphal, Westöö, Wiberg, Wickman, Wiman, Winter och Åkerman. En liten efterskörd af 14 folioblad är af doktor A. Andréé tillvaratagen i sterbhuset och 1872 skänkt till Visby läroverks bibliotek.

B:s genealogiska tabeller erbjuda ett rikt material af slägtledningar och årtal. Det är befintligheten af detta material, som ingifvit utgifvaren af föreliggande arbete tanken på en gotländsk slägtbok. B:s anteckningar omfatta tiden till och med år 1824.

Nils Butendorff, som bebodde det anspråkslösa huset närmast öster om S:t Lars ruin, lefde fattig och obemärkt hela sitt lif*) och beskrifves som en from och lärd, något original man, hvilken för "sitt sinnes godhet" blott alltför mycket led af skolgossarnes djerfva puts. Att här berätta några af dessa skolhistorier vore frestande nog, men utrymmet förbjuder det. Deremot meddelas här nedan ett rörande vittnesbörd om hans ädla personlighet, nämligen den grafskrift, han sex år före sin död egnade sig sjelf på romarespråket. Den lyder:

Mox jaceo in tumulo, prius at quam munera vitæ

Exuor, in vota hoc premere carmen erat.

Agnosco propere toleranda pericula mortis:

Quid faciam? Credam, Christe benigne, Tibi.

Huc veni, heic vixi, peregrinæ fabula vitæ

Jam acta est; et redeo vita ubi perpes erit.

Præclaras artes colui, sed firmitus unam

Illam præcipue, quæ bene obire docet.

Coelo animam do, corpus humo, do cetera mundo,

Ut capiat partem quilibet unde suam.

Cygeo sic more mei sum funeris ipse

Cantator: longum, qui legis ista, vale!

(Dabam peracto climacterico Cal. XIII Septembr. MDCCCXIX).

Till deras tjenst, som icke läst latin, må nedanstående försök till fri öfversättning af den tankedigra grafskriften meddelas:

*) P. A. Säve omnämner på något ställe enkefru B:s "förmögenhet". Detta beror på något missförstånd. Vid samlingens försäljning framhölls särskildt hennes fattigdom.

Snart jag hvilar i fridfull graf. Men innan från livvets
 Värf jag löses, till bön ville jag höja min sång.
 Snabbt, jag känner det väl, oblidkeligt döden mig nalkas:
 Hvad är att göra? Att tro, Kristus du milde! på dig.
 Hit har jag kommit, här lefvat jag har en främling på jorden,
 Åter jag vänder till rymd, hvarest är evigt ett lif.
 Härliga kunskaper odlat jag har, men *den* framför alla,
 Hvilken oss lärer att dö ödmjukt i hopp och i tro.
 Hivlen jag lemnar min själ, åt jorden min kropp, och allt öfrigt
 Verlden jag ger, att enhvar deraf må taga sin del.
 Svanen lik, min stundande död nu sjelf jag besjunger:
 Läsare, tag vid min graf, tag nu mitt sista Farväl!
 (Skrifvet d. 20 Augusti vid fyllda "kritiska" *) lefnads-året 1819).

TAB. 6.

Johannes Butendorff, (Tab. 3), f. 1757 i Visby, † 1812. Köpman. En tid
 länsman i Bro och Lummelunda ting. Bodde och dog vid Duss i Bro. G ft 1787
 Bro med Johanna Kollberg. (Se denna slägt). Bland barnen:
 Johan Niklas, landtbrukare. (Tab. 9).
 Lars, f. 1794 i Bro, † 1858 i Visby. Föreståndare för Agrellska garnhand-
 deln i Visby. Ogift.

TAB. 7.

Johan Butendorff, (Tab. 4), f. 1756 i Visby, † 1805 i Alfva. Student i
 Upsala 1775. Prestvigd 1781. Komminister i Dalhem 1794. Kyrkoherde i
 Alfva 1803. Gift 1795 i Martebo med Kristina Berg, prestdotter från Martebo.
 (Se släkten Gustafsson).

Barn, alla födda i Dalhem:

Maria Gustafva, f. 1796, † 1828 i Visby. Gift 1818 med sjökaptenen
 Joakim Henrik Vierow från Tyskland, f. 1790. Flere söner.
 Gustaf, sjökapt. (Tab. 10).
 Margreta Elisabet, f. 1802, † 1886 i Visby. Gift 1818 derstädes med hand-
 landen Hans Petter Löfwenberg. (Se denna slägt).

TAB. 8.

Anton Butendorff, (Tab. 4), f. 1762 i Visby, † 1806 i Bunge. Skräddare.
 Gift med Anna Greta Jungstedt, f. 1774 i Visby, † 1827 i Gröttlingbo. 2
 söner, af hvilka endast en till sina öden något känd, nämligen Karl Gustaf,
 skräddare. (Tab. 11).

*) "*Anni climacterici*" kallades af de gamle de med 7 multiplicerade lefnads-årtalen,
 särskildt det 63:dje, emedan möjligheten att dö dessa år ansågs större än vanligt. Benäm-
 ningen härledes från det grekiska ordet "*climacter*", som betyder: steg eller afsats i en
 trappa, deraf: kritisk afsats eller punkt i menniskolifvet.

TAB. 9.

Johan Niklas Butendorff, (Tab. 6), f. 1793 i Bro. Egde och brukade Hellhage gård i Barlingbo. Gift 1824 med en enka. Barnlösa.

TAB. 10.

Gustaf Butendorff, (Tab. 8), f. 1798 i Dalhem, † 1851 i Petersburg. Sjökapten. Gift 1834 med Anna Fredrika Sundell, borgaredotter från Visby. 2 barn dogo i späda ålder. Det enda återstående, sonen Gustaf Fredrik Leonard, f. 1835 i Visby, tog i unga år hyra på ett fartyg, som afseglade till utrikes ort. 1870 ingick underrättelse att han 1860 aflidit i Sydafrika. Ogift.

Kapten B. seglade liksom så många andra gotlandsskeppare den tiden mest på utrikes frakt, och såg man hans flaggprydda fartyg gå in på Visby redd, så var det vanligen endast en "afstickare" till hemmet. B. egde nämligen ett trefligt hus i Visby på Söderklint, der hans familj bodde. Någon gång tillförde han staden en saltlast och fick då riktigt hvila ut vid den egna härden, ty lossningen tog sin rundliga tid. Vid ett sådant tillfälle på 1840-talet hemförde han till Visby en s. k. cremonesare af ovanligt högt värde. B. hade köpt fiolen för en obetydlighet i ett klädstund eller sjömansmagasin i någon italiensk hamnstad och anade ej dess höga värde. Han lemnade det i mögel inhöljda instrumentet till en snickare för "putsning" och denne ämnade sätta hyfveln på det smäckra godset, då i sista stund exekutionen lyckligtvis förhindrades genom mellankomsten af en i staden bosatt musikamatör, hvilken blef och fortfarande är egare till klenoden.

TAB. 11.

Karl Gustaf Butendorff, (Tab. 8), f. 1797 i Visby, † 1876 i Öja. Socken-skräddare. Bodde vid Sandqvie och hade familj. Döttrarne blefvo gifta i socknen och ende sonen Karl August, f. 1835, flyttade till Stockholm. På 1870-talet for han till Amerika, lemnande hustrun i fattigdom kvar i Stockholm. Hon har sedan ändrat namn, och Stockholms befolkningsregister upptager ej mera någon person med namnet Butendorff.

Bähr från Tyskland.

Erik Bähr, kom från Slesvig till Gotland omkring 1620 och erhöi burskap som skomakaremästare. Köpte Pajse gård i Martebo "för 30 danska daler och ett par skor", såsom köpebrevet enligt Butendorff skolat utvisa. Angående Erik Bährs förnåma anor — se släkten Bahr, hvars första till Gotland inflyttade medlem var en yngre bror till Erik Bähr. Här må tilläggas att enl. Gesterding och Pyl i Amsterdam lefde en köpman eller fabrikör Lubbert Bere († 1555) af samma slägt som Lüdecke von Bahr, (s. 38). Sonen Johan, prest, (Tab. 1).

TAB. 1.

Johan Bähr, f. 1620 vid Pajse. Student i Upsala 1646 och i universitetsalbumet kallad Bahr, liksom senare kusinen. Kyrkoherde i Martebo. † 1665. Gift med Magdalena Bothelson, dotter af företrädaren i Martebo Tomas Bothelson och sedan omgift med Bährs efterträdare i embetet Kristen Norby. (Se denna slägt). Bland barnen:

Johan, köpman. (Tab. 2).

Elisabet. Gift med Kyrkoherden Olof Ruth i Barlingbo, f. 1635 i Rute, † 1709. 2 söner, 2 döttrar.

Maria. Gift med landtmätaren m. m. Mattias Schilder. (Se denna slägt).

Erik (Bähr). Student i Upsala omkring 1680. Sedan lifdrabant hos Karl 11. Afsked som löjtnant. † 1712 vid Pajse. Gift med Katrina Schilder. (Se denna slägt). Barnlösa.

Magdalena. Gift 1690 i Visby med snickaren Petter Lynich.

TAB. 2.

Johan Bähr, (Bahr) f. 1650 i Martebo, † 1691 i Visby. Köpman i Visby. Blef under kriget bortförd till Danmark som fånge, men återkom 1679 efter fredslutet och erhöill strandridaresysslan i När. Sedan tingsdomare i Banda och Hejde ting och slutligen tulltjensteman i Visby. Gift 1677 med Maria Detz, dotter af Herman Detz och Maria Skröder.

Barn:

Markus, köpman. (Tab. 3).

Herman, f. 1680 i Visby — obekant.

Kristian. Obekant.

Erik, köpman. (Tab. 4).

Johan, sjökapt. (Tab. 5).

TAB. 3.

Markus Bähr, (Tab. 2). Köpman i Visby. † 1734 derstädes. Gift 1720 med Maria Schmidt. (Se denna slägt).

Sonen Niklas, f. 1725 i Klinte, † omkring 1770 i Stockholm. Kramhandlare derstädes. Gift med Maria Johanna Morin, † 1785 i Stockholm. 2 döttrar.

TAB. 4.

Erik Bähr, (Tab. 2), f. 1684, † 1766 i Visby. Köpman och rådman derstädes. Den siste manlige ättling af släkten på Gotland. Gift 1722 med Maria Ehrenwitz, f. 1705, † 1765, dotter af tullskrifvaren Anders Ehrenwitz och Maria Brok. Dottern

Maria, f. 1732 i Visby, † 1782 i Helvi. Gift 1:o 1753 med köpmannen i Visby Jöns Gahne, (se denna slägt); 2:o 1777 med köpmannen Mattias Schilder. (Se denna slägt).

TAB. 5.

Johan Bähr, (Tab. 2), f. 1688, † 1722 i Visby. Sjökapten. Gift 1711 med Margreta Winbom, f. 1680, † 1760 i Visby.

Barn:

Johan, sjökapten. (Tab. 6).

Maria Elisabet, f. 1715, † 1752 i Visby. Gift med sjökaptanen Nils Kellenhansen.

Baltzar, f. 1719 i Visby — obekant.

TAB. 6.

Johan Bähr, (Tab. 5), f. 1711, † 1760. Sjökapten, sedan bryggare i Visby och kämnär. Gift 1738 med Helena Kristina Schwardt. (Se denna slägt). Många barn, hvilka dogo i späda ålder eller flyttade bort från Gotland.

Börjesson från Småland.

Byrge Nielsson, f. 1634 i Småland, † 1690 i Visby. Skräddare.

Barn:

Nils, rådman. (Tab. 1).

Margreta, f. 1673, † 1752. Gift med Jakob Kollberg, skräddare.

Ingrid. Gift 1706 med tunnbindaren Hans Lindman.

Berndt, köpman. (Tab. 2).

TAB. 1.

Nils Börjesson, f. 1668, † 1740. Borgare och rådman i Visby. Gift 1:o med Margreta Kristiansdotter, † 1698; 2:o med Katrina Edzle, f. 1657 i Stockholm, † 1732 i Visby.

Barn:

Katrina, f. 1688, † 1756. Gift 1709 med rådmannen Jakob Kinlock, f. 1676, † 1746.

Byrge, f. 1695. For 1711 till Lybeck och återvände ej.

Gustaf, f. 1701, † 1760. Köpman och rådman i Visby. Gift 1724 med Barbara Maria Toftenius. (Se denna slägt). Barnlösa.

Anna, f. 1702, † 1782 i Hall. Gift 1:o 1718 med köpmannen Evert Kahl, (se denna slägt); 2:o 1734 med sekreteraren Nils Höök, f. 1702 i Visby, † 1783 i Hall.

TAB. 2.

Berndt Börjesson, f. 1684, † 1729. Köpman. Gift 1723 med *Karin Burmeister*. (Se denna slägt) Bland de 3 barnen var *Bernhard*. (Tab. 3).

TAB. 3.

Bernhard Börjesson, (Tab. 2), f. 1727. Köpman på gottländska landsbygden. Gift 1760 med *Elisabet Lind*.

Barn:

Bernhard, f. 1761. Köpman. † på 1800 talet.

Elisabet, f. 1763. Gift 1793 med klockaren i Ejsta *Jöran Lindlöf*, f. 1761, † 1816.

Juliana, f. 1772 i Fole, † 1849 i Visby. Gift 1815 med dåvarande kaplaren, sedan kyrkoherden i Stenkumla *Jakob Wallander*, f. 1771, † 1826.

Butendorff omnämner ännu flera med namnet *Börjesson* (*Byrgeson*), som synas stått i något släktförhållande till ofvanstående. Bland dem:

Olof Börjesson, f. 1619 i Kalmar, † 1690. Rådman, och

Niklas Börjesson, som äfven var rådman i Visby och på 1660-talet blef gift med *Katrina Schacht*.

Calander (sedan *Callander*)

från Sveriges fastland.

Olof Calander, f. 1696, bosatte sig på Gotland och inskrefs 1741 i Visby skepparelag. *Butendorff* uppgifver hvarken hans eller hustruns födelseort. Han kom från fastlandet, der flere släkter *Calander* finnas. † 1751 i Visby. Gift 1722 med *Kristina Winbom*, f. 1699, † 1778 i Visby. Bland barnen:

Elisabet, f. 1727 i Visby, † 1809 i Alfva. Gift 1751 med häradsskrifvaren i Gotlands södra fögderi *Karl Hoffman*. (Se denna slägt).

Markus, sjökapt. (Tab. 1).

Petter, dito. (Tab. 2).

Kristina, f. 1737 i Vestergarn, † 1813 i Visby. Gift 1765 med sjökapt. *Jakob Dubb*. (Se denna slägt).

Olof, sjökapt. (Tab. 3).

TAB. 1.

Markus Calander, f. 1732 i Visby, † 1788 derstädes. Sjökapt. Gift 1762 med *Anna Margreta Rahm* från Visby, f. 1737, † 1810. Af de många barnen nådde endast dottern *Anna Maria* mogen ålder. F. 1774, † 1852.

Gift 1799 med sjökaptenen, sedan skeppsombudsmannen Georg Niklas Wahlberg, f. 1775, † 1841. Många barn.

TAB. 2.

Petter Calander, f. 1735 i Visby, † 1784. Sjökapten. Gift 1762 med Maria Kahl. (Se denna släkt). Bland barnen:

Elsa Maria, f. 1763, † 1846. Gift 1795 med öfverdykerikommissarien Bartold Anders Sahlstén. (Se denna släkt).

Margreta Elisabet, f. 1769, † 1816. Gift 1802 med tobakshandlaren Johan Pettersson i Stockholm.

Petter, sjökapt. (Tab. 4).

Engel, f. 1776. Gift med tobakshandlaren Johan Fredrik Lundgren i Stockhom.

Johannes, köpman. (Tab. 5).

TAB. 3.

Olof Calander, f. 1742 i Vestergarn, † 1792 i Visby. Sjökapten. Gift 1770 i Visby med Johanna Justi från Visby, f. 1731, † 1792. 2 söner, af hvilka Georg Petter dog ogift i Stockholm och Olof (till sina öden obekant).

TAB. 4.

Petter Calander, (Tab. 2), f. 1774, † 1808 under höststormarne, då hans fartyg förgicks med man och allt. Gift 1800 i Gefle med Anna Brita Fellgren, skepparedotter, f. 1784, † 1856 i Visby, der hon lefde i nära ett halft sekel efter mannens bråddöd. Hon egde och bebodde ett gammalt märkligt stenhus vid S:t Hansgatan, (näst intill det Fähræska-Björkanderska), hvilket för sin egendomliga form fått namnet "flaskfodralet". 2 döttrar, af hvilka

Anna, f. 1804 i Visby, † 1867 derstädes. Gift 1830 med sjökaptenen Johan Niklas Lyth. (Se denna släkt).

TAB. 5.

Johannes Callander, (Tab. 2), f. 1778 i Visby, † 1824 i Stockholm. Bokhållare hos huset Donner i Visby och sedan handlande i Stockholm. Gift med Maria Morenius, († 1830). Sonen Johan Fredrik. (Tab. 6).

TAB. 6.

Johan Fredrik Callander, (Tab. 5), f. 1815 i Stockholm, † 1890 på Lidingön. Tapetserare och dekoratör i Stockholm. Gift 1:o med Erika Lindroth, († 1845); 2:o med Maria Elmhberg, f. 1827, † 1878 i Stockholm.

Barn, (2 döda i späda ålder):

Erika Maria Petronella, f. 1842. Gift med trädgårdsdirektören Karl Wallin i Upsala, f. 1831. Många barn.

Albert Fredrik, f. 1844 i Stockholm. Officer i amerikansk tjenst.
 Johan August. (Tab. 7).
 Ernst Fredrik. (Tab. 8).
 Gustaf Albin. (Tab. 9).
 Elin Maria, }
 Maria Cecilia, } f. 1868 i Stockholm.

TAB. 7.

Johan August Callander, (Tab. 6), f. 1845. Murare. Gift 1875 i Strengnäs med Vendla Vilhelmina Thorsell, f. 1850.

Barn:

Berta Augusta, f. 1879.
 Ebba Vilhelmina, f. 1881.
 Vidar Emanuel, f. 1888.

TAB. 8.

Ernst Fredrik Callander, (Tab. 6), f. 1849. Bokhållare i Stockholm. Gift 1877 med Augusta Carlsson, f. 1848.

Barn:

Karin, f. 1878.
 Anna, f. 1880.

TAB. 9.

Gustaf Albin Callander, (Tab. 6), f. 1861 i Stockholm. Bokhållare i Visby. Gift derstädes 1888 med Alma Katrina Westerberg, f. 1867. Dottern Lilly Maria, f. 1889 i Visby.

Calissendorff från Tyskland.

Joachim Calissendorff, f. 1709 i Karlskrona, dit fadern inflyttat från Tyskland, *) bosatte sig som perukmakare i Visby och blef derstädes äfven kämpnär. Gift 1:o 1740 med Kristina Elisabet Gren, f. 1719 i Småland, † 1758 i Visby; 2:o 1759 med Katrina Elisabet Glückfeldt, f. 1711, † 1796. Bland de 6 barnen:

Anders Kristoffer, sjökapt. (Tab. 1).
 Abraham, f. 1749. Bosatte sig i Rotterdam, gifte sig och hade 5 söner. Släkten är derstädes för närvarande talrik.

*) I Pommern finnes en stad med namnet Kallies.

TAB. 1.

Anders Kristoffer Calissendorff, f. 1745, † 1795 i S:t Ybes. Sjökapten. Gift 1769 med Katrina Maria Ahlberg. (Se sid. 6).

Barn:

Anders Kristoffer, sjökapten. (Tab. 2).

Joachim Johan, f. 1773. Mäklare i Dublin. Gift derstädes. Namnet förekommer ej längre der i orten. En son af yngre brodern Abraham bosatte sig äfven i Dublin, men sedermera öfverflyttade de båda Dublinska grenarne till Rotterdam.

Karl Fredrik, köpman. (Tab. 3).

Daniel, köpman. (Tab. 4).

Katrina Maria, f. 1785. Gift 1806 med handlanden i Visby Karl Alexander Berg, f. 1775.

Kristina Elisabet, f. 1788. Gift 1810 i Rute prestgård med sjökaptanen Berndt Johan Sundahl. (Se denna slägt).

Anna Helena, f. 1792. Gift 1817 med handlanden Petter Pettersson.

TAB. 2.

Anders Kristoffer Calissendorff, (Tab. 1), f. 1770, † 1817 i Alicante. Sjökapten. Egde hus i Stockholm och del i fregattskeppet Anna Maria. Gift i Stockholm med Gustafva Helena Lundborg, f. 1774 i Stockholm och dotter af kommissarien i Kammarrevisionen Samuel Lundborg.

Barn:

Anders Henrik, f. 1800. Student i Upsala 1821.

Gustaf, f. 1802.

Axel Ferdinand, f. 1805.

Erik Albin Julius, f. 1813.

TAB. 3.

Karl Fredrik Calissendorff, f. 1775, † 1829. Köpman i Visby och löjtnant vid stadsbeväringen. En af sällskapet D. B. W:s stiftare. Gift i Karlshamn med Rebecca Charlotta Bodell. 4 barn, alla döda.

TAB. 4.

Daniel Calissendorff, (Tab. 1), f. 1776, † 1823. Gift 1815 med Katrina Elisabet Sofia Lindström. (Se denna slägt).

Barn:

Petter Jakob Herman, köpman. (Tab. 5).

Anders Kristoffer, köpman. (Tab. 6).
 Katrina Margrieta Sofia Albertina, f. 1819.
 Albrecht Niklas, f. 1820. Afreste 1841 efter aflagd sjökaptensexamen till
 Holland utan att sedan afhöras.
 Daniel Johan Karl, kronofogde. (Tab. 7).

TAB. 5.

Petter Jakob Herman Calissendorff, (Tab. 4), f. 1816. Köpman och jordbrukare i Visby. Gift 1843 med Katrina Kristina Boman, f. 1825, † 1868, Dotter af handlanden Petter Boman och Katrina Kristina Bahr (s. 41).

Barn:

Katrina Hermanna, f. 1844.
 Sofia, f. 1846.
 Petter Herman. (Tab. 8).
 Elisabet, f. 1863.
 Henrik, f. 1865. Handelsbokhållare i Sundsvall.
 Dessutom 5 barn döda.

TAB. 6.

Anders Kristoffer Calissendorff, (Tab. 4), f. 1817. Köpman. Gift 1856 med Angelique Bernhardina Blomberg. (Se sid. 61). Dottern Anna Helena, f. 1857. Telegrafist.
 En son och en dotter döda.

TAB. 7.

Daniel Johan Karl Calissendorff, (Tab. 4), f. 1822. Student i Upsala 1842. Deltog som frivillig i danska kriget 1848 och återvände sedan till Upsala, der han 1850 aflade hofrättsexamen. Samma år inskrifven i statens tjenst. 1859 betordrad till länsnotarie och 1861 utnämnd till kronofogde i Norra befallningen. Derjente stadskassör i Visby 1853—61. Gift 1857 med Fredrika Elisabet Maria Sturtzenbecher. (Se denna slägt). Familjen är bosatt i Visby.

Barn:

Charlotta, f. 1857.
 Cecilia, f. 1859. Gift 1882 med rådmannen i Visby, auditören Klas Gustaf Tiberg, f. 1847.
 Daniel, f. 1862. Sjöfarande. Aflade 1885 sjökaptensexamen.
 Emelie, f. 1867.
 En son död.

TAB. 8.

Petter Herman Calissendorff, (Tab. 5), född 1851 i Visby, † 1889 i

Stockholm. Student i Upsala 1869. Öfvergick 1871 till handelsyrket. Gift 1882 i Stockholm med Hedda Meyer, dotter af slagtaren D. L. Meyer derstädes.

Barn:

Ruth, f. 1883.
Ester, f. 1884.
Rolf, f. 1886.

Rättelser och tillägg

till 1:sta delen, h. 1—6.

Ahlander,

Johan Fredrik Alired. Gift 1887 i Hafdhem med Zelma Kristina Elisabet Selling, f. 1857 i Stockholm, dotter af handlanden Mauritz Ludvig Selling och Hedvig Otilia Ridderhjerta.

Barn:

Fredrik Helmer, f. 1888 i Grötlingbo.
Hedvig Sally Johanna, f. 1889 i Alskog.
Zelma Dagmar Elisabet, f. 1891 i Alskog.

Ahlström,

(sid. 11), Brita Kristina. Enkefru. † 1891 i Stockholm. Af barnen hafva 3 (ej 4) dött minderåriga.

Dottern Hedvig Nisida Herminia, † i Visby 1879. (Hennes man Bror Karl Viktor Norman, f. 1822, † 1889).

Alexanderson från Visby.

Stamfadern Alexander Baltzarson var son af Baltzar Knutsson.

Sonen Aron Alexanderson, sjökaptan, omkom på hafvet med fartyg och allt i november månad år 1774.

Prosten Aron Alexandersons (Tab. 1) svärfar hette Furtenback, ej Furtenbock.

Alfström,

Georg Niklas. Omkom 1861 genom drunkning i inloppet till St Ybes under nesgling med det fartyg, skonerten Retzia från Visby, som han förde.

Alfvegren,

Elisabet, f. Johansson, (Tab. 5), var enka efter sjökaptenen Georg Lyll. (Se denna slägt).

Oskar Edvard. (Tab. 8). Gift med Johanna Helena Lovisa de Brun. (Se denna slägt). Dottern Hilda, f. 1879, † 1891 i Linde.

Arweson,

Lars. † 1891 i Visby.

Bachér.

Rådman Johan, (Tab. 3), hade ännu en dotter, nemligen

Lovisa Fredrika, f. 1749, † 1820. Gift 1789 med sin kusin, kyrkoherden Johan Lutteman. (Se denna slägt).

Johan Herman, (Tab. 18), utnämndes 1891 till länsbokhållare i Gotlands län.

Bäckström,

Olivia Sofia Margreta, f. Andersson, † 1891 vid Burgsvik. Bland barnen är en dotter uteglömd. Raderna mellan Robert och Dorotea skola rätteligen hafva följande innehåll:

Herman Reinhold Ehrenfried, f. 1845, † 1865.

Hulda Amalia Theresia, f. 1847, † 1863.

Bahr.

Början af stycket med mindre stil nederst på sid 37 läs:

Den åttioåriga enkefru Magdalena Maria Stenbom, f. Bahr, berättade etc. etc. Jemför härmed 1:sta stycket på släkten Bähr (sid. 90).

Beckman.

Nils Beckman, (Tab. 3), hade ännu en dotter, nemligen

Sara Kristina, f. 1772 i Klinte. Gift 1792 med dåvarande stadskaplanen Johan Broander. (Se denna slägt).

Beijerlieb,

Peter Helidor (Tab. 4). Angående hans deltagande i fransk-tyska kriget har en hans nära anförvandt meddelat följande rättelser och tillägg. Beijerlieb kom till Tours i september 1870 och deltog efter hand i 6 bataljer. Efter striderna vid Orléans den 2, 3 och 4 december blef han jemte spillrorna af sitt regemente gjord till fånge och fördes till Ludwigsburg i Würtemberg (icke till München). Han tjenstgjorde som tolk för kamraterna och fick utan bevakning promenera i staden intill bestämdt klockslag på aftonen. Emellertid utlöpte under fångenskapen hans permission der hemma och han hade af vederbörande uttryckligen blifvit nekad vidare tjenstledighet. *Det var då* han nödgades hemsända sin afskedsansökan, som ofördröjligen blef beviljad. Den 4 april 1871 återkom han

till Frankrike och i augusti till Sverige. Han är nu bosatt i staden Campello Massachusetts. Hans hustru heter Pauline Wolff.

Bokström,

Karl August. Ånyo representant i Andra kammaren 1891—93. Ledamot i bankoutskottet 1891. Ordförande i stadsfullmäktige 1891.

Bolin.

Sid. 68 näst sista raden står *Bland de 18 barnen*, läs *Bland de 14 barnen*. Nils Bolins (Tab. 6) dotter Johanna Magdalena, † 1891 i Oskarshamn. Ogift. Teodor Bolins (Tab. 10) son Jakob, sjukgymnast. Gift 1891 i N. Amerika med Hermanna Lindbom från Lummelunda på Gotland.

Bolling.

Tab. 3 ock 4 skola rätteligen byta plats. Susanna B. är född i Visby 1889.

Broander.

Början af Tab. 14, som innehåller fel, till hvilka utgifvaren ej varit vållande, ej heller hunnit rätta innan arket blifvit tryckt, skall hafva denna lydelse: **Karl Johan Broander** (Tab. 10), f. 1837 vid Ronehamn, † 1890 derstädes, var handlande på platsen, tysk konsularagent och ombud för flera assurancesbolag. Mycket anlitad i kommunala värf, landstingsman m. m. Gift med Hilda Björkander (sid. 60).

Brobäck,

Johan Brobäck. Gift 1804 (ej 1834).

Brygger,

Johan (Tab. 1). Gift 1703 (ej 1731).

Nils, (Tab. 4). Se Bergman-Schinkels minnen, (11 d., 293 s.).

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a title or introductory paragraph.

CHAPTER

Faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text at the bottom of the page.

Till läsaren.

Fortsättningen af detta för Gotland betydelsefulla och af pressen gynsamt anmälda samlingsverk skall efter hand inflyta i Gotlänningens spalter. Genom separataftryck samlas ark efter ark till häften. Förläggaren hoppas att till årets slut kunna i bokhandeln framlägga 7:de, 8:de och 9:de häftena i ett gemensamt omslag och under loppet af nästa år ytterligare 3 häften, utgörande slutet af första delen jemte blifvande rättelser och tillägg. Bland de slägter, som närmast ligga färdiga i manuskript, märkes den stora slägten *Cramér*. Visby i Juni 1891.

Förläggaren.

Observera.

För den, som önskar snarast möjligt erhålla fortsättningen af detta arbete eller särskildt någon af de närmast följande slägtaflorna, erbjuder sig utvägen att prenumerera å *Gotlänningen* på närmaste postanstalt (endast 1 krona 30 öre i kvartalet) eller att hos redaktionen mot efterkräf requirera det antal exemplar af de nummer, som önskas.

Förläggaren.

Häft. 1—3, som i ett gemensamt omslag utkommo 1890, kosta i bokhandeln 75 öre.

Genom requisition hos *Nybergiska bokhandeln* kunna alla de hittills utkomna häftena 1—6 erhållas mot nedsatt pris af 1 krona 60 öre, inberäknadt porto; börande penningar medsändas och tydlig adress utsättas. Vid afhämtning i *Nybergiska bokhandeln* erhållas dessa sex häften för 1 krona 50 öre.

Förläggaren.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

AF

AUGUST KINBERG

Del. 1, häft. 7—9.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

DEL I.

7:de, 8:de och 9:de häftena

med släkterna *Canutius, Cedergren, Chasseur, Chemnitz, Claudelin, Cramér, Dahlbäck, Dalman, De Brun, Dedekind, Donner, Dubb, Dubbe, Ehinger, Ehrenström, Ekholtz, Ekman (2 st.), Elfvius och Enbäck (2 st.)*.

VISBY,
NYBERGSKA BOKHANDELN.

Pris: 1 krona.

GOTLANDSKA BOKTRYCKERIET
ALMÅNNSBOKTRYCKERIET

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

DEL I.
SENARE AFDELNINGEN

GOTLÄNNINGENS TRYCKERI-AKTIEBOLAGS FÖRLAG.

VISBY, GOTLÄNNINGENS TRYCKERI 1891.

GOTLANDSKA SLÄKTER

AV HERRN CARL GÖTTSCHE LOWENSTERN

Canutius från Vermland.

Johan Canutius, f. 1635 i Karlstad, † 1702 på Gotland, son af Israel Carlstadius, pastor i Karlstad, och Botela Leijonram, blef student i Upsala 1656 och kyrkoherde i Alfva på Gotland 1667. Bortförd i dansk fångenskap 1676, återkom han efter några år och bevistade 1680 års riksdag i Stockholm, kontraktsprost 1683 och förflyttad till Vamlingbo prestgäll 1684. Gift 1669 med Cecilia Hall, f. 1650, † 1705, dotter af företrädaren i Vamlingbo. De 2 sönerna blefvo båda prester, nemligen

Israel, (Tab. 1), och
Olof, karolin. (Tab. 2).

TAB. 1.

Israel Canutius, f. 1670 i Alfva, † 1742 i Rone vid ett besök derstädes. Student i Upsala 1687. Kyrkoherde i Vamlingbo efter fadern 1703. Kontraktsprost 1733. Ledamot af presteståndet vid 1719 och 1734 årens riksdagar. Gift 1696 med Margreta Dufva, f. 1675, † 1732, dotter af strandridaren Johan Dufva.

Barn, födda i Vamlingbo:

Johan, prest. (Tab. 3).

Olof, prest, karolin. (Tab. 4).

Maria, f. 1710, † 1750. Gift 1731 med kyrkoherden Per Åkerman. (Se denna släkt).

TAB. 2.

Olof Canutius, f. 1675 i Alfva, † 1730 i Visby. Student i Upsala vid 15 års ålder, idkade han derstädes grundliga studier och var i tre år kurator för Gollands nation. Återkom 1703 till fosterön, men begaf sig snart till Stettin, der han 1706 prestvigdes och följande år sändes till svenska hären i Sachsen såsom regementspastor vid Smålands kavalleri. Han fick deltaga i kung Karls krigståg och blef rysk fånge vid Pultava 1709. Från den period af mödor och försakelser, som derefter följde, vet man blott att han 1714 fördes till Arsamas i Tartariet för att tienstgöra i egenskap af predikant för svenska krigsfångar. Sedan vistades han i Werchstarje och återsåg äntligen fosterlandet 1721. Han belönades med Stenkumla pastorat på Gotland 1723 och erhöll 1727 transport till Öja. Träffad af ett slaganfall fördes han våren 1730 till Visby, der han dog.

Gift 1721 i Nischnei—Nowgorod med Brigitta Hypping, prestdotter från Finland Barnlösa.

TAB. 3.

Johan Canutius (Tab. 1), f. 1697 i Vamlingbo, † 1768 i Hejde. Student i Upsala 1712. Prestvigd 1720 sedan han tagit den filosofiska graden. Kyrkoherde i Hejde 1734. Kontraktsprost 1757. Gift med företrädarens dotter Margreta Oxenwaldt. (Se denna slägt).

Barn:

Maria. Gift med sjökaptenen David Low.

Israel, prest. (Tab. 5).

Margreta, f. 1734, † 1811. Gift med landtbrukaren Nils Oxenwaldt. (Se d. s.)

Olof, landtbrukare. (Tab. 6).

TAB. 4.

Olof Canutius (Tab. 1), f. 1700 i Vamlingbo, † 1756 i Klinte. Pojken ville bli militär, men släkten och isynnerhet modern ämnade honom till prest. Man sände honom därför redan 1712 till Upsala akademi, för att tidigt ingifva honom kärlek till studier. Men den 12-årige pilten tog i stället intryck af den krigiska tidsandan, sysselsatte sig mera med floretten än boken och var en vacker dag försvunnen från lärdomsstaden. Han hade begifvit sig bort för att tjena kung Karl vid gardet. Efter åtskilliga år fick man oock bugt på honom och han återvände till studierna i Upsala, valdes till Gotlands nations kurator 1718 och tog den filosofiska graden, hvarefter han blef prest som far, farfar och farfars far. Kyrkoherde i Klinte sedan 1731, gjorde han sig känd som en mycket frimodig och stolt man. Kyrkböcker kunde han ej förmås att föra och församlingsboarne klagade på honom hos konsistorium. Då han vid sådana tillfällen ej kunde undgå att sjelf märka sin olämplighet för prestembetet, brukade han mumla för sig sjelf: "må Gud förlåta mor min, som hindrade mig att bli knekt". Så ofta tillfälle erbjöds, sällskapade han med officerare, förde ofta gäster till den vackra prestgården och skänkte flitigt i af sitt berömda franska vin, som förvarades i kyrkans sakristia. I "Flygerska huset" vid Klintehamn (sedan det Krokstedtska) bodde häradshöfdingen*) och hos honom umgicks Canutius gerna. Då han sent en mörk qväll åkte från häradshöfdingen hem till prestgården, öfverfölls vagnen af flere beväpnade män, som legat i bakhåll vid vägkanten. Hästarne skyggade och i detsamma genomborrades suffletten af en värja. Då kände sig karolinen varm i sinnet. H.n grep ett fast tag om sitt spanska rör och hoppade ut ur åkdonet, mästertligt parerande de anonyma angriparnes värjstötar och i sin tur angripande dem med käppen så oemotståndligt, att de togo till fötterna.**)

*) Han hette Olof Brodén och blef häradshöfding i Gotlands södra domsaga 1719. † på 1730 talet. Häradstingen hölls *den tiden* i nämnda byggnad, men häradets gamla tingsställe var vid Ejmunds i Mästerby.

***) Denna och flera anekdoter om C. återgifna efter gamla berättelser i orten, stodo att läsa i Gotlands läns nyaste tidning 1864, nr 16. Se äfven Säves Gotländska Minnen.

C. var djert, egenmäktig och häftig, men åtnjöt ändå stort anseende, ty han hade godt hufvud, goda kunskaper och ett öppet, glatt väsende. 1730 och 1742 var han ledamot af riksdagen och 1750 utnämndes han till kontraktsprost. Han var jemväl konsistoriiassessor.

Gift på 1730-talet med enkan efter förenämnde häradsbörding Olof Brodeen. Hon följde troget sin make i döden och deras gemensamma begrafning egde rum den 22 februari 1757. Enda barnet, dottern Anna Canutius, f. 1739, † 1819, återvände 17 år efter faderns död till den förtjusande nejd, der hon var född. Hon blef nemligen 1766 gift med Nils Nilsson Qviberg, f. 1720 i Hejde, † 1798, som 1773 tillträdde Klinte pastorat, i hvars prestgård 11 dotterbarn till den stolte karolinen växte upp.

TAB. 5.

Israel Canutius (Tab. 3), f. 1730 i Hejde, † 1793. Efter tagen filosofisk grad prestvigd och 1772 utnämnd till kyrkoherde i Kräklingbo. Ledamot af riksdagen 1786 och 1792. Sisinämnda år kontraktsprost. Brunius omtalar att under hans tid kastellet vid kyrkan blef nedbrutet för att stenen behöfdes i prestgården vid uthusens ombyggnad.

Gift 1756 med företrädarens enka Johanna Margreta Kolmodin, föld Kahl. Enda barnet, sonen Karl Johan Canutius, blef student i Upsala 1798. Karakteriseras i nationens album såsom "ett underligt hufvud". Han tog filosofie kandidaten april 1806 och dränkte sig påföljande midsommardag i Fyrisån.

TAB. 6.

Olof Canutius (Tab. 3), f. 1736, † 1805. Landtbrukare i Väte och sedan 1785 vid Diskarfve i Roma. Gift 1771 med Katrina Maria Lyth. Ende sonen dog ung.

Cedergren från Gardå.

Lars Cedergren, bondson från Sindarfve i Gardå, f. 1796, † 1863 vid fädernegården på Gotland, visade tidigt håg för studier och kom som ritare till förste landtmätaren Lallér i Visby. Aflade sedermera landtmäterixamen i Stockholm och begagnade samtidigt undervisningen vid Mälareakademien. Han erhöll derefter anställning vid storskiftet i Dalarne och utnämndes 1823 till afvittringslandtmätare i Jemtland. 1843 blef han andre landtmätare i Gotlands län och 1850 förste landtmätare i Malmöhus län. Afsked sedan 1861. C. var korresponderande ledamot af Vitterhets-, Historie- och Antiquitetsakademien samt erhöll dess medalj för några teckningar och beskrifningar öfver kyrkor och fornminnen på Gotland. Gift med Olava Fredrika Meijerberg, dotter af postinspektoren å Frösön Evert O. Meijerberg och Margreta Fredrika Örbom. Makarne Cedergrens porträtt i olja egas af dottern, enkefru Bolin.

Barn:

Anna Fredrika Amalia, f. 1826. Gift med sjökaptenen Karl Teodor Alfred Bolin. (Se denna slägt).

Frans Rudolf, f. 1828. Har sedan 1851 tillhört landtmäteristaten och blef 1864 kommissionslandtmätare i Gotlands län. Bosatt i Klinte.

Nils Ingemar, f. 1830. Sjökapten.

Alfhild Laura Maria, f. 1834.

Helfrid Olivia Ingeborg, f. 1837.

Karolina, f. 1840, † 1889. Gift med bankkamreraren August Romdahl (Se denna slägt).

Ida Lovisa Oktavia, f. 1843.

Chasseur från Frankrike. *)

Jean Le Chasseur, en fransk frisör, bosatte sig i Braunschweig. Född 1742, † 1777 derstädes. Han var katolik. Gift med Louise Hapken från Hannover, tillhörande den lutherska kyrkan och omgift med auditören Kressel i Lybeck. Bland de 3 barnen var

Karl Anton Albert Johan Chasseur, f. 1771 i Braunschweig, † 1823 i Visby. I unga år kom han till Gotland och bosatte sig vid Burgsvik i egenkap af handlande. Gift i Öja 1797 med Katrina Margreta Herlitz. (Se denna slägt). Sedermera bosatte han sig i Visby och utvidgade betydligt sin rörelse, var från 1816 preussisk och nederländsk konsul m. m. och anlade ett sockerbruk, som dock efter någon tid åter nedlades. C., som förde ett stort och gästfritt hus, egde många fastigheter i staden. Hans porträtt förvaras i fornsalen.

Barn, födda på Gotland:

Niklas Albert, f. 1797, † 1816 i Lybeck, der han hade anställning i handel.

Karl Johan, f. 1800, † 1869 i Visby. En mycket originel man, hvilkens porträtt förvaras i fornsalen. Gift 1:o 1829 med Anna Lovisa Hägg, (se denna slägt); 2:o på 1850-talet med Fredrika Lindvall, († 1870).

K. J. Chasseur var handlande och dansk konsul i Visby. En kort tid på 1840-talet derjemte hospitalsyssloman. Sedermera värdshusidkare först i Lythbergiska huset, sedan i ett hus vid Strandgatan (det nuvarande annexet till stadshotellet). Vid slutet af 1850-talet höll han *endast* sommartiden delikatess- och värdshusrörelse i en liten numera nedrifven byggnad på den plats, der D. B. W:s paviljong nu står. C. egnade sig med intresse åt plantering och skötsel af de för Gotland utmärkande sydländska träd och växter samt kände de bästa syltnings- och inläggningsmetoderna. Att meddela upplysningar och råd i dessa för Visby ej ovigtiga angelägenheter var hans största nöje. Han var rätt

*) Lektor Wibergs uppgift att släkten är wallonsk, saknar grund. Den kallas i kyrkböckerna i Braunschweig vanligen Chasseur, men äfven i öfversättning endast Jäger.

skicklig att uppstoppa foglar och lade grunden till den gotländska fogelsamling, som ännu förvaras i Elementarläroverkets museum. Genom sitt språksamma, vänliga och glada sätt förblef "farbror Chasse" intill sin död all ungdomens favorit. Sjelf hade han inga barn.

Katrina Karolina Lovisa, f. 1803 i Öja, † 1878. Gift 1828 med sedermera kronofogden Gustaf Lindström. (Se denna slägt).

Maria Margreta Antoinetta, f. 1805 i Öja. Gift 1832 med sin svägers bror sedermera häradskrifvaren Karl Lindström. (Se denna slägt). Hon bor som enka i Stockholm.

Sofia Charlotta Albertina, f. 1808 i Öja, † 1844 i Visby. Ogift.

Jeanetta Magdalena, f. 1810 i Visby. Gift med kronolänsmannen August Smedberg från Småland, † 1849 på Gotland. Hon bor som enka i Visby.

Oskar Rudolf Jaques, f. 1811 i Visby, † på 1830-talet i Norrköping, der han hade anställning i handel. Ogift.

Fredrik Herman, f. 1813 i Visby. Jordbrukare i Norra Amerika. Ogift.

Georg Konstantin, f. 1815 i Visby, † 1880 i Stockholm. Handelsagent. Ogift.

Jakobina Fredrika Vilhelmina, f. 1816 i Visby, † 1884 i Stockholm. Gift 1:o 1846 med kryddkrämaren i Stockholm Johan Fredrik Lind, f. 1803, † 1860 i Stockholm; 2:o 1865 med medicine doktorn och distriktsläkaren i Stockholm S. E. G. Hallongren, † 1877.

Chemnitz från Preussen.

Anders Joachim Chemnitz, f. 1655 i Tyskland, † 1730 i Stenkumla socken på Gotland, en pensionerad militär, flyttade från norra Tyskland till Gotland. Gift med enkefru Maria Sofia Krohn, f. på Femern, † 1754 i Visby. Af de barn, som medföljt från Tyskland, flyttade äldste sonen Johan Fredrik Chemnitz, f. 1719 i Preussen, med familj snart åter från Gotland. Af de 2 andra sönerna var

Johan Niklas Chemnitz, (f. 1722, † 1786), byggmästare i Visby, der han uppfört eller iståndsatt många större hus. Visby medeltidsruiner voro den tiden så illa omtyckta, att de säkerligen skulle blifvit helt och hållet nedrifna, om bara någon velat bestå arbetskostnaden. Man önskade reglera stadens tomter, och ruinerna voro till hinder. Vid sådant förhållande kan det ej förväna att byggmästaren Chemnitz tog sitt behof af kalksten från ruinerna. Då han skulle ändra och påbygga ett gammalt hansehus vid Späcksrums (sedermera det Gazeliska eller nuvarande Flickskolan), bröt han ned S:t Olofsruinen och skalade af tornhuset dess beklädnad af huggen sten på samma sätt som indianen skalperar sin fiende. Då han likaledes skulle ändra och påbygga ett annat medeltidshus (det Lythbergska vid S:t Hans plats), gjorde han nästan rent hus på sten vid de sammanbyggda S:t Johannes- och Pehrs-kyrkorna. Detta hvad man vet; till det öfriga kan man gissa, ty Chemnitz' byggnadsverksamhet i Visby synes hafva varit ganska omfattande. Denne C. blef 1744 gift i Stockholm med Brita Norman från Svartsjö, † 1754 i Visby, och från detta par härstammar

en rad med sjöfarande och s. k. fiskeborgare i Visby, d. v. s. fiskare, hvilka tillika idkade något af de vanliga borgerliga yrkena (mest skomakeri) och bildade ett eget borgerligt skrå i staden. Hans sonson var

Karl Chemnitz, f. 1784, † 1854, fiskeborgare i Visby. Kyndelmessodagen 1824 höll fiskeborgarelaget för sista gången årgille just hos denne Karl Chemnitz. Stadskaplanen, som i lön åtnjöt strömmingstionde, var närvarande och bestod laget på öl och tobak. Sonen

Anders Karl Chemnitz, f. 1816 i Visby, † 1890 derstädes, den af oss alla värderade gamle fiskaren vid Norderstrand, var den siste manlige ättling på Gotland af denna släkt.

Claudelin från Finland.

Jakob Claudelin, f. 1740, † 1783, köpmansson från Helsingfors, kom 1755 till Gotland på ett finskt fartyg, hvilket sökte nödhamn och blef infruset vid S:t Olofsholm. C., som var gårdfarihandlande, återvände hem på våren, men kom genast tillbaka och bosatte sig som handlande och kalkbrännare på samma plats samt gifte sig med Anna Eleonora Unnerus. (Se denna släkt).

Barn:

Samuel Jakob, sjökapt. (Tab. 1).

Johan Isak, f. 1779, † i Ostindien. Sjöfarande.

Klas Abraham, bruksegare. (Tab. 2).

TAB. 1.

Samuel Jakob Claudelin, f. 1777. Sjökapten. Gift 1798 i Hellvi med Anna Elisabet Skröder. Bland barnen märkas

Olof Gottfrid, köpman. (Tab. 3).

Karl Abraham, köpman. (Tab. 4).

TAB. 2.

Klas Abraham Claudelin (Tab. 1), f. 1781 i Hellvi, † 1867 derstädes. Jordbrukare vid Kännungs i Hellvi. Kyrkvård i öfver 40 år. Bar medalj för medborgerlig förtjenst. Gift 1802 i Hellvi med Maria Möller, f. 1774 i Visby, † 1865 i Hellvi.

Barn:

Jakob Isak, landtbrukare. (Tab. 5).

Olof Abraham, landtbrukare. (Tab. 6).

TAB. 3.

Olof Gottfrid Claudelin (Tab. 1), f. 1806 i Hellvi, † 1880 vid Ljugarn. Köpman derstädes. Gift 1833 med Katrina Charlotta Vilhelmina (Karin) Hauffman. (Se denna slägt).

Barn:

Anna Sofia Vilhelmina, f. 1834. Gift med konsul Axel Öfverberg. (Se d. s.)
 Emilia Jakobina, f. 1837. Gift med kaptenen vid Gotlands nationalbeväring
 Fredrik Vilhelm Petersohn, f. 1816, † 1889 vid Ljugarn.
 Jakob Gottfrid, köpman. (Tab. 7).
 Adolf Vilhelm, köpman. (Tab. 8).

TAB. 4.

Carl Abraham Claudelin (Tab. 1), f. 1811 i Hellvi, † på 1870-talet i Stockholm. Assessor Dubbes förvaltare vid Hellvi. Gift med Anna Klara Pettersson från Hall, f. 1813, † 1891 i Norrland hos mågen.

Barn:

Jakobina Elisabet, f. 1846 i Hellvi, † i Visby. Gift med handlanden Alexander Magnus Malmberg, f. på 1830-talet i Visby, † på 1870-talet i Stockholm. Flera barn.
 Klara Abrahamina, f. 1846. Gift med sågverksinspektoren John Nilsson, Ramnäs i Norrland. Flera barn.

TAB. 5.

Jakob Isak Claudelin (Tab. 2), f. 1810 i Hellvi, † 1886 derstädes. Landtbrukare vid Kännungs. Gift med Kristina Israelsdotter, f. 1812 i Lärbro, † 1869 i Hellvi.

Barn:

Olof Petter, landtbrukare. (Tab. 9).
 Anna Eleonora Jakobina, f. 1849 i Hellvi. Gift 1869 med Johan Petter Vilhelm Klintbom, f. 1847 i Lärbro. Landtbrukare vid Kännungs.

TAB. 6.

Olof Abraham Claudelin (Tab. 2), f. 1819 i Hellvi, † 1883. Landtbrukare vid Norrgårds. Gift 1855 med Anna Ulrika Fredrika Ihre, f. 1827 i Hangvar. Sonen Karl, f. 1863.

TAB. 7.

Jakob Gottfrid Claudelin (Tab. 3), f. 1840. Handlande och poststationsföreståndare vid Ljugarn. Gift 1878 med Karolina Vilhelmina Wallander, f. 1852.

Barn:

Karin Margreta, f. 1879.
 Annie Natalia, f. 1880.
 Iris Brigitta, f. 1883.
 Ester Helena, f. 1884.
 Olof Gottfrid, f. 1887.
 Märta Emeli Lovisa, f. 1890.

TAB. 8.

Adolf Vilhelm Claudelin (Tab. 3), f. 1842. Handlande vid Burgsvik. Vistas numera utrikes. Gift med Anna Sofia Dorotea Bäckström (s. 37).

Barn:

Hulda, f. 1871.
 Fanny, f. 1874.
 Bengt, f. 1876.

TAB. 9.

Olof Petter Claudelin (Tab. 5), f. 1833. Landtbrukare vid Kännungs Hellvi. Kyrkvård. Gift 1:o med Katrina Lovisa Frantzén, f. 1837 i Hellvi, † 1875; 2:o 1877 med Matilda Katrina Josefina Segerdahl, f. 1854 i Läbro. Sonen Karl Olof, f. 1872 i Hellvi, vistas i Amerika. Sonen Arvid Petter Jakob, f. 1887 i Hellvi.

Collberg se **Kollberg**.**Cramér** från Nederländerna eller England.

“En borgare i Visby *Johan Cramer* eller *Krämer*“, — säger Butendorff — “begravden den 14 april 1678, har härstädes börjat denna ått“. Han var till yrket tunnbindare. Visby exporterade den tiden mycket tjära, tran, kalk m. fl. varor, till hvilkas transporterande behöfdes tunnor. Tunnbindareyrket var därför ett af de bästa i staden och Johan Cramer (Krämer) hade funnit med sin fördel öfverensstämmande att flytta d.t. *) Han kom från de storfiskeidkande kusterna af Nordsjön. Namnet anses taget af staden Cromer på Englands ostkust. Familjen synes närmast före flyttningen till Gotland hafva varit bosatt i Neder-

*) I slutet af 1700-talet funnos i staden ej mindre än 35 tunnbindaremästare.

länderna. Helt säkert dref han sitt yrke med framgång och förskaffade sig en framstående plats inom stadens borgerskap att döma bland annat af den omständigheten att hans dotter blef gift inom den ansedda släkten Marck.

Af Johan C:s 6 barn voro 5 födda utrikes. 1661, då familjen var boende i Visby, dogo derstädes nästan samtidigt 3 barn. De återstående voro:

Johan. (Tab. 1).

Jochum. (Tab. 2).

Kirsti, f. 1669 i Visby, † omkring 1690. Gift med Lorentz Marck, son af slottsläkaren Wolfgang Marck (se denna slägt). Barnlösa.

TAB. 1.

Johan Cramer, f. utrikes, † 1689 i Visby och begrafven i S:t Maria kyrkas kapell. Bagareålderman i Visby. Gift med ålderman Hans Funcks dotter Kristina Funck, sedan omgift med ålderman Jöran Lind. Barnen skrefvo sig Cramerus. Bland dem 4 döttrar gifta med hantverkare och sjöfarande. Sonen Johannes Cramerus, (Tab. 3), en framstående prest.

TAB. 2.

Jochum Krämer, f. utrikes, † 1699 i Visby, der han var borgare. Gift 2 gånger. 8 barn, bland hvilka endast dottern Maria uppnådde mogen ålder. Hon var gift 1:o 1712 med sjökaptenen Jöns Höök; 2:o 1728 med bryggaren Anders Rahm.

TAB. 3.

Johannes Cramerus (Tab. 1), f. 1683 i Visby, † 1737 i Rute prestgård. Student i Upsala 1703. Prestvigd 1711 och anstald som garnisonspredikant på Karlsvärds fästning (vid inloppet till Slitehamn). Adjunkt hos superintendenten i Visby 1711 och stadskaplan derstädes 1717. Kyrkoherde i Rute 1727. Han var en ovanlig predikant och åtnjöt högt anseende för sitt fromma nit. Hänförelsen i församlingen var så stor, att man sade sig blifva "levande salig" under inflytelsen af hans predikande. Då han efter 15 års presterlig verksamhet i staden flyttade till Rute, skedde det "med Visby församlings tårar". Kristi himmelfärdsdag 1737 predikade han i Rute med vanlig kraft och värme, men redan följande dag dog han. Gift 1713 med Ingrid Ronander, f. 1690 i Hørsne, † 1754 i Visby. Dotter af kyrkoherden Petrus Ronander och Petronella Dalman. (Se denna slägt). Ett minne af detta vördiga prestfolk tillhör konsul Lars Cramér, nemligen en särdeles vacker silfverkanna med makarnes namn. Af en slump fick han se den prydliga pjesen i en bondgård på "Storsudret" för 30 år sedan.

Barn:

Per Johan, f. 1714 i Visby. Student i Upsala 1730. Conrektor vid Visby trivialskola 1739. † 1742 i Visby. En man "af särdeles berömlig lärdom". Ogift.

Karl Johan, tjänsteman. (Tab. 4).

Magdalena, f. 1718, † 1792. Gift 1740 med kyrkoherden Mattias Lutteman. (Se denna slägt).

Petronella Kristina, f. 1720, † 1787. Gift 1750 med köpmannen Jöran Lutteman.

Tomas Niklas, tjänsteman. (Tab. 5).

TAB. 4.

Karl Johan Cramerus (Tab. 3), f. 1716, † 1762. Student i Upsala 1733. Stadsfiskal, kämnär och rådman i Visby. Gift 1752 med Anna Maria Lyth. (Se denna slägt)

Barn:

Anna Margreta, f. 1752, † 1835. Gift 1791 med Nils Butendorff, genealogen. (Sid. 88).

Johannes, tjänsteman. (Tab. 6).

Karl, f. 1756, blef student i Upsala 1774 och gjorde sig der känd för sin ovanliga kroppsstyrka. Sedan han för slagsmål blifvit relegerad, valde han sjömansyrket och gick i engelsk tjänst. I nationens matrikel benämnes han "coopw. capitaine". † i de sista åren af 1700-talet — man antager ogift.

TAB. 5.

Tomas Niklas Cramerus (Tab. 3), f. 1732, † 1779. Mantalskommissarie i Visby. Gift 1775 med en bonddotter från Hafdhem. Enda barnet, dottern Ingrid Margreta, blef gift med en Per Hansson.

TAB. 6.

Johannes Cramerus (Tab. 4), f. 1754 i Visby, † 1807 derstädes. Student i Upsala 1772. Landskontorist, sedan rådman, auktionskommissarie och kämnärspräses i Visby. Gift 1779 med Vendla Maria Roxberg. (Se denna slägt). Deras porträtt finnas i fornsalen. Från detta par hafva de nu lefvande släktgrenarne utgått. Barnen kallade sig Cramér.

Barn:

Karl Abraham, jurist. (Tab. 7).

Vendla Maria, f. 1780 i Visby, † 1871 derstädes. Gift 1803 med dåvarande kaplanen i Dalhem Nils Herlitz. (Se denna slägt).

Johannes, f. 1782, † 1800.

Dorotea Margreta, f. 1783, † 1865 i Visby. Ogift.

Nils, f. 1784, † 1855 ogift. En af D. B. W:s stiftare. Köpman. En tid i kompani med brodern Lars, sedan ensam vid Specksrums. Dessutom stadens tolagsbokhållare.

Johanna Elisabet, f. 1786, † 1857. Gift 1806 med kyrkoherden i Dalhem Gabriel Timoteus Lütkekan. (Se denna slägt).

Lars, sjökaptan, dykerikommissarie. (Tab. 8).

Charlotta Albertina, f. 1789, † 1849. Gift med rektoren Lars Petter Ihre. (Se denna slägt). Barnlösa.

Petter Herman, köpman. (Tab. 9).

Kristina Sofia, f. 1794 i Visby, † 1869 derstädes. Gift 1820 i Visby med dåvarande stadskaplanen Johan Karl Laurin. (Se denna slägt).

TAB. 7.

Karl Abraham Cramér (Tab. 6), f. 1779 i Visby, † 1828 derstädes. Student i Upsala 1796. Efter aflagda juridiska lärdomsprof tjenstgjorde han i Stockholm och återvände sedan till fosterstaden, der han efter hvarannat blef stadsfiskal (1808), rådman med titel af advokatfiskal och föreståndare vid auktionskammaren samt slutligen borgmästare (1827). Stadens riksdagsman vid 1815 och 1817—1818 årens riksdagar, der han flitigt deltog i debatterna. Gift 1808 med skaldinran Katrina Kristina Gardell. (Se denna slägt).

Ett porträtt af Cramér, måladt i Stockholm något af de år han bevistade riksförsamlingen, finnes i släkten. Till detsamma har den sörjande enkan diktat ett särdeles anslående poem, som här meddelas.

Under en afiden makes porträtt.

Den 5 September 1828.

Mitt öga ej mer får er skåda,
I sköna och älskade drag!
Ett töcken åtskiljer oss båda,
Men töcknet skall skingras en dag.
Ju mera det blöder, mitt hjerta —
Ju starkare brinner min tro.
Jag hälsar dig tåligt o smärta!
Tag sällhetens plats i mi't bo.

Ditt jordiska ursprung du röjer,
På grafven du fästar *din* blick:
Min blick jag mot himmelen höjer,
Dit nyss min *förklarade* gick.
Gif gerna hit doket: det gäller
Att visa mig värdig Hans namn —
En gång jag vid grafven det fäller
Och Herren mig för i Hans famn.

Barn, födda i Visby:

Herman Johan Karl, filosofie magister, lektor. (Tab. 10).

Vilhelm Emil Karl, f. 1810, † 1884 i Stockholm. Erhöll sin första officersfullmakt 1830. Kaptenlöjtnant 1850. Ogift.

Rudolf August Karl, grosshandlare, konsul. (Tab. 11).

Johan Viktor Karl, jurist. (Tab. 12).

Vendela Karolina Maria, f. 1814. Förestånderska för barnhemmet i Visby 1864—88. Bor i Visby.

Fredrik Leonard Karl, grosshandlare. (Tab. 13).

Nils Ferdinand Karl, f. 1820, † 1851 i Bahia. Sjökapten. Ogift.

Katrina Elisabet Karolina, f. 1823. Gift 1852 med dåvarande läraren vid Visby storskola Karl Fole Teofil Herlitz. (Se denna slägt). Nu boende i Borås.

Anna Margreta Karolina, f. 1824. Ritlärarinna vid Visby högre flickskola.

TAB. 8.

Lars Cramér (Tab. 6), f. 1787, † 1829. Gift 1810 med Dorotea Elisabet Stake. (Se denna slägt). Makarnes porträtt bevaras i släkten.

Lars Cramér, som vid 12 års ålder gick till sjös, hade knappt fyllt 20 år, då firman Donner anförtrorde honom ett af sina fartyg. Under kontinentalsystemets tid (1807—1813) försiggick som bekant i smyg en liflig sjöfart mellan Sveriges västkust och engelska hamnar. Äfven från Gotland letade sig många fartyg genom det noga bevakade Öresund fram till England och tillbaka hem. Lars Cramér var en af de djerfve och skicklige befälhafvare, som utförde sådana vågstycken. Med sin snabbseglande brigg, "Fru Lona", trotsade han de franska örlogskryssarne och danska vaktkeppen. Ofta kom han i hanin med genomskjutna segel och kulor i skrofvat, men hade dock ständig lycka med sin "Fru Lona". Han hade skaffat sig de oundärliga skeppsdokumenterna för att af engelsmännen behandlas som vän. Det gälde blott att hålla dem dolda för fransmännen och deras vänner. Hvar gång han skulle passera Öresund, kom en dansk visitator ombord för att öfvertyga sig om att fartyget ej gick på Eugland. Det gälde då för befäl och manskap att hålla tungan rätt i mun, ty eljest hade den vackra "Fru Lona" utan förbarmande konfiskerats. Under det de danska tullbetjenterna genomsökte ekvirket, eller det styckegods, hvarmed fartyget var lastadt, och misstänksamt tittade i alla vrår, förde Cramér visitatorn till kajutan, der en del papper genomögnades och "groggvirket" profvaldes. Visitatorn, som ej anade att de komprometterande dokumenten voro undanstuckna i ena foten på just den stol, den artige skepparen bjudit honom, sade omsider ett förbindligt farväl och "Fru Lona" sväfvade skyndsamt bort från den farliga danska kusten okända öden till mötes. Sedan Cramér i flera år fortsatt detta fribytarelif och förtjenat penningar, öppnade han jemte brodern Nils handelsbod i Klingwallska egendomen vid St:t Klemens. En häftig eldsvåda förstörde dock redan 1814 hans välstånd och två små söner räddades med knapp nöd undan lågorna. Familjen flyttade till Burge i Lummelunda, ett ställe der många porträtt och andra minnen af slägterna Cramér och Stake den tiden voro samlade. Han sjelf gick åter till sjös, men efter en tid erhöll han anställning som dykerikommissarie på Gotland, och lemnade hafvet för alltid.

Barn:

Johan Niklas, skolman, skriftställare. (Tab. 14).

Lars Ludvig, köpman. (Tab. 15).

Elisabet, f. 1814 i Visby. Bosatt i Klinte.

Matilda Katrina Sofia, f. 1818, † 1872 i Visby. Gift 1840 med handlanden vid Klintehamn Albrekt Lindström. (Se denna slägt).

Johanna Dorotea Charlotta, f. 1820, † 1862 vid Klintehamn. Gift 1841 med handlanden derstädes Karl Vilhelm Herlitz. (Se denna slägt).

Hedvig Hermanna, f. 1824 i Lummelunda. Gift 1848 med rådmannen i Visby Gabriel Jakob Herlitz. Som enka bosatt i Visby.

Karolina Emilia, f. 1826, † 1888 vid Klintehamn. Gift med handlanden derstädes Johan Karl Sundahl. (Se denna slägt).

TAB. 9.

Petter Herman Cramér (Tab. 6), f. 1791, † 1824. Köpman vid Klintehamn. Gift 1820 med Hedvig Elisabet Margreta Donner. (Se denna slägt). Hans porträtt ges af enkan.

Barn:

Vendla Hedvig Elisabet, f. 1821 i Visby, † 1850 derstädes. Gift 1839 med Johan Niklas Cramér. (Tab. 14).

Johanna Jakobina Hermanna, f. 1823 i Visby. Gift 1840 med konsul Lars Niklas Enequist. (Se denna slägt).

TAB. 10.

Herman Johan Karl Cramér (Tab. 7), f. 1808 i Visby, † 1890 derstädes och begrafven i Engeströmska familjegravven. Student i Upsala 1826. Filosofie kandidat 1832. Vikarierade derefter som lärare vid Visby storskola och utnämndes 1833, sedan han i Upsala promovrats, till ordinarie kollega samt 1834 till förste apologist vid samma skola. 1836 lektor vid Visby gymnasium och 1843—57 tillika föreståndare för Visby folkskolelärareseminarium. C. valdes en följd af år af sina medlärare till rektor vid gymnasium och då 1857 detta läroverk sammanslogs med "storskolan" till ett högre elementarläroverk, förordnades han till den nya läroanstaltens rektor. Begärde 1872 entledigande från detta uppdrag och afgick med pension 1878 från lektoratet, efter att i nära ett halft århundrade hafva med kraft och nit egnat sig åt lärarens kall. Af trycket har han utgifvit flera vetenskapliga skrifter. Gift 1844 i Visby med Alina Dorotea Engeström. (Se denna slägt). Barnlösa.

Vid Cramérs död skref en bland hans medlärare, lektor C. J. Bergman, i en af ortens tidningar:

Man torde med allt skäl kunna säga, att det är ett sällspordt vackert minne, som den hädangångne efterlemnar. Det är ju minnet af en högt bildad mans redbara allvar och af troget fyllda, ansvarsfulla pligter. Med sitt alivar och sin lärdom förenade han en blidhet, en öppenhet, en hjertegodhet, som på hela hans väsende tryckte ädelhetens prägel. Och därför blef han älskad af ung och gammal. Många bland stiftets folkskollärare, som vid seminariet varit hans lärjungar, minnas honom med vördnad. Gotlands unge i Upsala studerande söner gäfvo honom bland sina hedersledamöter en välförtjent plats. Af sina lärjungar i läroverkets högsta klasser erhöill han år 1872 en skrifbordsprydnad af drifvet silfver, och han erhöill den jämte uttryck, som voro vida dyrbarare än den dyrbara metallen. Medlärare och lärjungar öfverlemnade år 1879 till honom, sedan han slutat sitt

lärarekall, ett stort, praktfullt minnesalbum, som innehöll omkring halftannat hundra fotografiporätt, deribland af många disciplar, som från fjärran orter inom fäderneslandet, vid underättelsen om den åt den afgångne läraren tillämnade hyllningen, skyndat att insända sina bidrag. Titelbladet i nämnda album framställer Karl Cramérs bild, och derunder läses:

“*Carolo Cramér hoc sui monumentum et pignus amoris sincera grataque voluntate d. d. d. collega et discipuli MDCCCXXXII—MDCCCLXXIX*”, det är: “åt K. C. helgas af medlärare och lärjungar denna gåfva såsom ett minne af dem, och såsom en underpant på deras kärlek”. I denna kärlek ligger domen öfver den döde enkelt och omiskänligt uttalad“.

TAB. 11.

Rudolf August Karl Cramér (Tab. 7). f. 1811. Kom 1825 på kontor hos Donner & Ihre samt blef 1843 handlande och borgare i Visby. Vid 1856—58 och 1859—60 årens riksdagar representerade han sin fosterstad i Borgareståndet och 1869 i Andra kammaren. 1847 ledamot af stadens äldste och från 1852 intill 1863 ordförande i denna institution. 1863—85 ordförande hos stadsfullmäktige och 1871—80 ordförande i Gotlands läns landsting. Dessutom har han beklädt ledamots- och ordförandeskap i riksbankens afdelningskontor i Visby, i hamndirektionen, sjömanshuset, köpmansgillet, D. B. W:s sparbank o. s. v. och är fortfarande medlem i styrelsen för det gotländska ångbåtsbolaget, vid hvars utveckling till dess nuvarande betydande ståndpunkt han inlagt stora förtjenster. 1847 blef han dansk vice konsul och 1850 dansk konsul på Gotland. Gift 1:o 1845 med Emma Sofia Albertina Herlitz (se denna slägt); 2:o 1853 med Hedvig Maria Donner. (Se denna slägt).

Barn, födda i Visby:

Edvard Rudolf, f. 1858. Etablerade egen grosshandelsaffär i Visby 1885. Engelsk vice konsul 1890.

Emilia Maria, f. 1861. Gift 1882 i Visby med sin kusin Karl Fredrik Cramér. (Tab. 17).

Vendla Hildegard, f. 1866.

TAB. 12.

Johan Viktor Karl Cramér (Tab. 7), f. 1813 i Visby, † 1876 i Stockholm. Student i Upsala 1830. Hofrättsexamen 1832. Efter tjänstgöring i Svea hofrätt blef han 1838 magistratssekreterare i Visby och skötte ofta på förordnande Gotlands domsagor. 1848 utnämndes han till assessor i Svea hofrätt och flyttade till Stockholm. Befordringarne följde nu raskt på hvarandra. 1853 blef han revisionssekreterare, 1856 expeditionschef i justitiedepartementet och 1858 justitieråd. Gift 1851 i Stockholm med Ulla Erika Fröberg, f. 1826 i Stockholm. Dotter af grosshandlaren Erik Fröberg och Ulrika Elisabet Lindroth. Barnlösa.

Viktor Cramér var en framstående praktisk jurist, hvilkens förmåga och erfarenhet äfven utom embetet togos i anspråk af större affärsföretag och enskilde. Han var liflig,

gästfri och glad. Jagt och fiske voro hans favoritnöjen. Hans öppna, vänliga sinne gjorde honom bland annat älskad som ordförande i Tysta skolan, hvars små vanlottade fosterbarn också tacksamt blomsterströdde hans graf. Att ett gotländskt gille i hufvudstaden kom till stånd var till stor del hans verk. Han blef gille's ordförande vid dess första ordinarie sammankomst Knutdagen 1856 och kvarstod på denna post i 13 år, städse visande den största välvilja mot sina landsmän. Gotlands nation i Upsala kallade honom 1875 till sin hedersledamot och i D. B. W. var han ledamot sedan 1832. En granitvård utmärker hans graf på Stockholms norra begravningsplats.

TAB. 13.

Fredrik Leonard Karl Cramér (Tab. 7), f. 1816, † 1881 i Stockholm. Började liksom en äldre broder sin praktiska verksamhet hos Donner & Ihre i Visby. Kom några år derefter (1836) på handelskontor i Hamburg och öppnade sedermera derstädes i kompani med Vilhelm Ullberg från Stockholm en kommissionsaffär, grundad på förbindelser i fäderneslandet. Denna affär, den kända firman Ullberg & Cramér, antog efter hand störartade dimensioner, men krossades under trycket af 1857 års handelskris. Cramér, som i Hamburg höll ett gästfritt hus för sina landsmän, flyttade sedan till Stockholm, der han 1864 erhöil burskap som grosshandlare. Vid sin död var han kassadirektör i sjöförsäkringsbolaget Ägir. Gift 1851 i Stockholm med Marie-Louise Hegardt, f. 1826 i Stockholm. Dotter af grosshandlaren derstädes Gustaf Hegardt och Sofia Schlytern.

Barn:

Hilda Katrina Sofia, f. 1852 i Hamburg.

Karl Gustaf Fredrik, landtbrukare. (Tab. 16).

Karl Fredrik, bankdirektör. (Tab. 17).

Anna Marie-Louise, f. 1857 i Hamburg. Målarinna.

Karl Viktor, f. 1860 i Stockholm. † 1890 utrikes. Ogift.

TAB. 14.

Johan Niklas Cramér (Tab. 8), f. 1812 i Visby. Student i Upsala 1830. Filosofie doktor 1836 och s. å. apologist samt 1840 kollega vid Visby skola. 1842 utnämndes han till rektor derstädes och prestvigdes. Genom 1856 års skolreform ansåg C. sitt embete indraget och begärde att komma på indragningsstat, men ansökningen afslögs. C. anhöll då om och fick (1858) afsked med en del af lönen i pension. S. å. tog han afsked jemväl från prestembetet och bosatte sig på sin egendom vid Klintehamn. 1866 flyttade han till Stockholm, der han nu är boende. Gift 1839 med sin kusin Vendla Hedvig Elisabet Cramér. (Tab. 9).

Som skolman har C. ifrat för allmänna läroverkens frigörelse från kyrkan, för utslutande från skolan af all konfessionel religionsundervisning, för uppskjutande af de klassiska språkens studium till universitetet och för kvinnans rätt till undervisning vid allmänna läroverk. Han deltog i 1848 års skolrevision och framlade der reservationsvis en

sjelfständig öfvergångsplan. Förteckningen på hans pedagogiska skrifter (1839—1858) läses i Linnströms boklexikon.

Cramérs mycket uppmärksammade radikala författareskap i religion tillhör de två decennierna närmast efter hans afskedstagande. 1859 utkom *Afskedet från kyrkan eller en fritänkares strödda anteckningar och betraktelser under läsning af bibeln*, 1861 *Svar på en recension*, 1862 *En trosbekännelse* och *En betraktelse öfver de år 1860 utkomna religionsförfattningarne*, 1864—69 *Samvetsfrågor behandlade i bref*, 7 häften, och 1878 *Lektor Waldenströms uppträdande*. C., som dessutom behandlat religiösa frågor i tidningsartiklar, har äfven i tryck uttalat sig öfver dagens viktigare frågor — fångvården, dödsstraffet m. m. samt lemnat tvänne lifliga och rörande skildringar ur verkligheten — *En gottländsk postjärd* och *En natt på hafvet*, ursprungligen intagna i gottländska tidningar 1855 och 1864, sedan tryckta i ett häfte 1872.

Barn, födda i Visby:

Dorotea, f. 1840. Gift 1859 med handlanden i Klinte Johan Reinhold Snöbohm. (Se denna släkt).

Johanna, f. 1841. Gift 1863 med majoren vid 2:dra lifgrenadierregementet Gustaf Lorentz Löfgrén i hans 2:dra gifte.

Johan Ludvig Niklas, f. 1847. Student i Upsala 1869. Tog 1871 hofrättsexamen. Efter någon tids tjenstgöring i hutvudstaden, lemnade han fäderneslandet för att vid Medelhafvets kust söka lindring i sin kroniska strupsjukdom. Bosatt i Algeriet, der han förvärfvat fransk medborgarrätt och arbetar i skeppsmäkleri- och dispasschörsfacket.

TAB. 15.

Lars Ludvig Cramér (Tab. 8), f. 1813 i Visby. Etablerade sig 1840 som handlande och skeppsredare vid Ronehamn, för hvars framåtskridande han kraftigt och framgångsrikt arbetat. Dansk vice konsul och agent för flera assuransbolag. Han har skött en mängd kommunala uppdrag och i många år varit landstingsman från institutionens början. Gift 1850 med Maria Charlotta Facht. (Se denna släkt).

Barn, födda vid Ronehamn:

Lars Johannes, f. 1850. Eröfrade vid den stora idrottstävlingen å Visborgs slätt 1890 i egenskap af pärkkarl kung Oskars pris, en större silfverpokal med inskrift.

Nils Gustaf, f. 1851. Gift 1880 med Lydia Maria Bergenstjerna, f. 1854, † 1881. Dotter af tullinspektoren Johan Gustaf Bergenstjerna. Dessa båda söner öfvertogo 1872 faderns handels- och skeppsrorelse.

Maria Hermanna, f. 1852. Telegrafist vid Klintehamn 1877.

Paul Herman, f. 1854. Aflade stora sjökaptensexamen i Visby och är sedan 1883 bosatt i Australien.

Alma Dorotea, f. 1856.

Vendla Emilia, f. 1858.

Karl Ludvig, f. 1859. Telegrafassistent i Göteborg 1888.

Hans Vilhelm, f. 1861. Aflade hofrättsexamen i Upsala 1886. Vice hä-

radshöfding 1890. Sekreterare hos stadsfullmäktige i Visby 1891. Tjenstgör i landsstaten på Gotland.

TAB. 16.

Karl Gustaf Fredrik Cramér (Tab. 13), f. 1854 i Hamburg, † 1890 på Bommersvik i Södermanland. Landtbrukare. Gift 1886 med Beda Wallin från Göteborg, f. 1862. Sonen Fredrik, f. 1890 i Södermanland.

TAB. 17.

Karl Fredrik Cramér, (Tab. 13), f. 1855 i Hamburg. Har genomgått tekniska högskolan och 1875 tagit ingenjörsexamen samt under åren 1876—84 utgifvit Grafiska öfersigter af den svenska bankrörelsen. Bankdirektör i Stockholm 1889. Gift 1882 med sin kusin Emilia Maria Cramér. (Tab. 11). Sonen Karl Rudolf, f. 1887 i Stockholm.

Dahlbäck från Dalhem socken på Gotland.

Båtel Dahlbäck från Burge i Dalhem hade sonen

Jakob Dahlbäck, skomakare i Stenkyrka och en vid bondbröllop mycket anlitad spelman på fiol. Gift med Anna Kristina Roman från Vesterhejde. Deras son

Jokob Petter Dahlbäck, f. 1818 i Stenkyrka. Smed och fiskare i Visby. Gift med Gertrud Elisa Jacobsson, f. 1812 i Lojsta, † 1890 i Visby.

Barn:

Adolf Ferdinand, tjensteman. (Tab. 1)

Oskar Fredrik, träsnidare. (Tab. 2).

TAB. 1.

Adolf Ferdinand Dahlbäck, f. 1843 i Visby, † 1888 i Klinte. Student i Upsala 1862. Ingick efter aflagd karnalexamen i landsstaten på Gotland och tjenstgjorde derjemte i egenskap af extra lärare vid Visby högre elementarläroverk. Länsman i Hejde och Fardhems ting 1869 och som sådan bosatt i Klinte. Landsfiskal s. å. Gift med Ida Elisabet Katrina Ahlberg. (Sid. 5).

Barn:

Karl August, t. 1875.

Emil Henrik, f. 1877.

Oskar Adolf, f. 1879.

Gertrud Emilia, f. 1881.
 Gerda Klara Elisabet, f. 1882.
 Ernst Gunnar, f. 1884.

TAB. 2.

Oskar Fredrik Dahlbäck, f. 1844 i Visby. Träsnidare. Det vapen, som pryder omslaget till detta arbete, är ett prof på hans konst. Vistas i England. Gift 1882 med Matilda Kristina Becker, f. 1849 i Örebro, † 1886 i Stockholm. Barnlösa.

Dalman från Skåne. *)

Laurits Nielssen Helsingburgicus, den framstående "Generalprosten" öfver Gotland, dog 1613 i Visby, der hans grafmonument pryder St Maria kyrka. Sonen *Niels Brönsinus* var kyrkoherde i Hejde. Bland dennes många barn var *Olof Heideus*, kyrkoherde i Dalhem, hvilkens barn kallade sig *Dalman* efter födelseorten. Bland dem märkas

Nils, prest. (Tab. 1).
 Jöns, prest. (Tab. 2).
 Johan, köpman. (Tab. 3).

TAB. 1.

Nils Dalman, f. 1669 i Dalhem, † 1753. Student i Upsala 1689. Kyrkoherde i Hablingbo 1710. Gift 1:o med Gunilla Göransdotter, † 1713; 2:o med Anna Schoumacher, f. 1689, † 1774. I dessa äktenskap föddes 23 barn, (11 i 1:sta, 12 i 2:dra). Bland dem märkas:

Olof, prest. (Tab. 4).
 Nils, prest. (Tab. 5).
 Elisabet, f. 1703 i Lärbro, † 1762. Gift 1727 med köpmannen Nils Oxenwaldt. (Se denna slägt).
 Helena, f. 1707, † 1776. Gift med pastor Samuel Hanstén. (Se d. s.).
 Johan Henrik, bryggare. (Tab. 6).
 Anna, f. 1721, † 1805. Gift 1751 med pastor Per Lutteman. (Se d. s.).
 Karl, landbrukare. Gift 1:o 1756 med Magdalena Wikman; 2:o 1790 med Kristina Elisabet Hoffman. (Se denna slägt). Barnlösa.
 Jöns, jurist. (Tab. 7).

TAB. 2.

Jöns Dalman, f. 1670 i Dalhem, † 1742. Student i Upsala 1689. Prest-

*) "Dalmanska tornet" i Visby stadsmur är uppkalladt efter öfverstelöjtnanten, vice landshövdingen L. R. Dalman, som icke tillhörde denna borgerliga slägt, utan en adlig ätt.

vigd 1695. Kyrkoherde i Sanda 1708. Kontraktsprost 1725. Gift 1695 med Katrina Ihre. (Se denna slägt).

Barn:

Elisabet, f. 1698, † 1748 i Sanda. Gift med landsfiskalen Olof Beckman. (Se denna slägt).

Barbara, f. 1701, † 1791. Gift 1:o med kyrkoherden Lars Bacherus; 2:o med kyrkoherden Mattias Alskovius. (Se dessa slägter).

TAB. 3.

Johan Dalman, † 1716. Köpman och bryggare. Gift med enkan Kristina Schwardt. (Se denna slägt).

Barn:

Olof, f. 1705. † 1765 i Visby, der han idkade handel. Gift 1753 med Justina Facht. (Se denna slägt). Barnlösa.

Klas, köpman. (Tab. 8).

TAB. 4.

Olof Dalman (Tab. 1), f. 1692, † 1753. Student i Upsala 1712. Lärare vid Visby storskola 1717. Kyrkoherde i Stenkumla 1727. Gift med Katrina Fick, dotter af tullskrifvaren Zacharias Fick.

Barn:

Anna Katrina. Gift 1739 med kyrkoherden Johan Westphal. (Se d. s.),
Gunilla Elisabet, f. 1721, † 1797 på Kube i Stenkumla. Gift 1721 med ak-
tuarien och rådmanuen Erasmus Lundgren. f. 1729, † 1788.

Nils, prest. (Tab. 9).

TAB. 5.

Nils Dalman (Tab. 1), f. 1701 i Lärbro, † 1755. Student i Upsala 1723. Lärare vid Visby storskola 1731. Kyrkoherde i Vall 1741. Gift 1736 med Katrina Facht. (Se denna slägt).

Barn:

Nils, sjöfarande. (Tab. 10).

Jöns, f. 1745, blef prest 1769 på Gotland, men exkommunicerades 1780 och dog i Stockholm 1781.

Olof, sjöfarande. (Tab. 11).

TAB. 6.

Johan Henrik Dalman (Tab. 1), f. 1720, † 1765 i Hablingbo. Bryggare. Gift 1746 med Anna Sofia Löök, f. 1712, † 1796.

Barn:

Niklas, f. 1747. Sjöfarande. Flyttade till Amsterdam.
 Jöns, f. 1750, † 1813. Bryggareålderman i Visby.

TAB. 7.

Jöns Dalman (Tab. 1), f. 1729, † 1795. Aktuarie och rådman i Visby. Gift 1760 i Fardhem med Sofia Facht. (Se denna släkt).
 Deras dotter Margreta Katrina, f. 1763. Gift 1801 med stämpelmästaren Lars Ström.

TAB. 8.

Klas Dalman (Tab. 3), f. 1707, † 1746. Köpman i Visby. Gift 1738 med Helena Fähræus. (Se denna släkt).

Barn:

Katrina, f. 1740, † 1767. Gift 1761 med handlanden Petter Stockman, f. 1732.
 Johannes, f. 1745, † 1807. Köpman. Gift med Kristina Helena Borg. (Sid. 77).

TAB. 9.

Nils Dalman (Tab. 4), f. 1726 i Visby, † 1756. En lärdd man, som studerat i Rostock, Upsala och Lund. 1755, vid 29 års ålder, utnämnd till rektor vid trivialskolan i Visby och kyrkoherde i Endre samt gift s. å. med Katrina Elisabet Bull (sid. 82), men dog redan det följande året.

TAB. 10.

Nils Dalman (Tab. 5), f. 1738. Sjökapten. † i Ostindien, efterlemnande sonen Johan Niklas, f. 1767 (okänd) och dottern Katrina Elisabet, f. 1771, som 1802 blef gift i Lärbro med Israel Wadsten.

TAB. 11.

Olof Dalman (Tab. 5), f. 1750, † omkring 1800. Gift 1775 med Helena Hoffstedt från Visby. Sönerna Johan, f. 1776, sjöfarande, och Olof, f. 1778, till sina lefnadsöden obekanta.

De Brun från Frankrike.

Kristian De Brun, f. 1788 i Vermland, † 1844 i Visby, blef 1818 hatt-

makare i Visby och s. å. gitt med Anna Brita Strömbäck, f. 1783 i Visby, † 1863 derstädes. Dotter af en hattmakare i samma stad. Bland deras barn:

Johan Bernhard, hattmakare. (Tab. 1).

Karl Ludvig, bokbindare. (Tab. 2).

Frans Albert, bokbindare. (Tab. 3).

De Brun har sjelf berättat att hans far var en fransk mariningeniör, som emigrerat och någon tid utöfvat sitt yrke i Danmark. Bland andra arbeten, han der utförde, var äfven upptagandet från hafsbottnen i Köpenhamns närhet af tvänne örlogsfartyg. Då vederbörande ej ville utbetala den bergningslön, De Brun fordrade, satte denne i gång en så häftig agitation att han blef landsförvist och begaf sig till Sverige, der han erhöll arbete hos den berömde skeppsbyggaren af Chapman. Slutligen bosatte han sig på Jäfverön i närheten af Karlstad, der han dref en mindre varfsrörelse. Hustrun uppgifves hafva hetat Gedda eller Giedda. På grund af dessa omständigheter måste man antaga att Kristian De Brun ej får räknas till de vallonättlingar med namnet De Brun, lektor Almqvist afsett i sin bekanta afhandling. Namnet förekommer i flera länder och må här endast nämnas den berömde spanske generalen, adelsmannen Antonius De Brun.

Kristian De Brun var endast 2 år då fadern dog. Han uppväxte i fattigdom. Vid utbrottet af Finska kriget var han i lära hos en hattmakare i Karlstad och blef en af de 160 landtvärnsmän, som der utskrefvos. I Finland upplefde han många äfventyr, om hvilka han på äldre da'r lifligt berättade. Af sin lust för sådana hade han i krigets senare stadium lockats att sälla sig till partigångaren Roth, under hvilkens djerfva expeditioner han mången gång såg döden i ansigtet och stundligen kämpade med försakelsen och mödan. En dag stod han hela 8 timmar nedhukad i det kalla sjövattnet med hufvudet täckt af gräs, för att dymedelst undgå ryssarnes uppmärksamhet, hvilket också lyckades. Efter krigets slut återkommo endast 17 af de 160. De Brun var bland detta lilla fåtal och han återtog i Karlstad sitt förra yrke. Men vid Tyska krigets utbrott anmälde han sig som frivillig bland Karlstads jägare och var med vid Leipzigs stormning, der hans kamrat i ledet stupade. Sedermera drog han med svenska hären till Norge. I sina berättelser för officerare och andra som besökte honom i hans hem på Gotland, berömde han städse normännen och anförde lysande bevis på deras tapperhet. Det hände i en träffning — så berättade De Brun — att en särad norrman först lät sig öfvermannas af 15 svenskar, och då han derefter lades som fånge på en vagu, lät han frivilligt blodet förrinna, svärjande så länge krafterna stodo bi att han dock ej var någon fånge, utan en döende norsk krigare. För tredje gången återtog De Brun sitt yrke, blef gesäll i Karlstad, gjorde i Stockholm bekantskap med sin blifvande hustru och öfvertalades af henne att bosätta sig på Gotland, der han sedan lefde i mycket knappa omständigheter.

TAB. 1.

Johan Bernhard De Brun, f. 1820. Hattmakare i Visby 1842 och derjemte styckjunkare vid bevärningsartilleriet. Var med som frivillig i första Schlesvig—Holsteinska kriget. Gift 1843 med Karolina Klintberg, f. 1822 i Visby, † 1872 derstädes. Bland de många barnen lefva endast Johanna Helena Lovisa, f. 1848, gift med sjöfaranden Oskar Edvard Alfvégren, (sid. 21), och Alfred Teodor, f. 1853. Sjöfarande.

TAB. 2.

Karl Ludvig De Brun, f. 1824 i Visby, † 1878 i Stockholm. Kom dit

1841 och erhöll 1845 burskap som bokbindaremästare. Egde den vidsträckt trädgårdstomt, der Sture-, Brahe- och Linné-gatorna framdrogos. Förvärfvade genom dess styckning förmögenhet. Gift 1862 i Stockholm med Maria Alfström. (Sid. 15).

Barn, födda i Stockholm:

Siri Emerentia, f. 1864. Gift 1884 med löjtnanten vid Första lifgrenadierregementet John Vilhelm Schultz.

Gerhard, f. 1866. Underlöjtnant vid K. Flottan 1888.

Gerda Cecilia, f. 1868. Gift 1889 med underlöjtnanten i K. Flottan Hugo Hagman.

Arnold, f. 1871. Sjökadett.

Ellen Maria, f. 1873.

Karl, f. 1877.

TAB. 3.

Frans Alfred De Brun, f. 1827 i Visby, † 1888 i Stockholm. Kom 1839 till Stockholm och arbetade liksom brodern i bokbinderiyrket. Öfvertog på 1860-talet broderns stora bokbinderi, men upphörde med rörelsen 1879. Vid sin död var han verkställande direktör i Svenska glasförsäkringsaktiebolaget i Stockholm. Gift 1863 med Adelaide Margreta Holm, f. 1838.

Barn, födda i Stockholm:

Rickard Alfons, f. 1865. Verkställande direktör i Svenska glasförsäkringsaktiebolaget efter fadern.

Frans David, f. 1866. Filosofie kandidat.

Adelaide Elisabet, f. 1869.

Dedekind från Tyskland.

Johan Dedekind från Lüneburg, gift med Anna Krijgers från Elbing, inflyttade omkring 1640 till Visby, der han idkade bagerirörelse. † 1672.

Barn:

Jakob, prest. (Tab. 1).

Adam, kämnär. (Tab. 2).

Johan, bruksbokhållare. (Tab. 3).

TAB. 1.

Jakob Dedekind, f. 1647 i Visby, † 1705 i Veskinde. Studerade från 1666

i Wittenberg och flera andra tyska universitet. Hemkom 1674 och erhöll 1682 Veskinde pastorat. Gift 1684 med en af kyrkoherden i Rute Herkules Davids-sons många döttrar, Gedala, f. 1650, † 1738, och derigenom svåger med 6 andra gotlandsprester.

Barn:

Anna, f. 1687, † 1723. Gift 1706 med kyrkoherden Jöns Broander. (Se denna slägt).

Herkules, prest. (Tab. 4).

TAB. 2.

Adam Dedekind, † 1695. Kåmnär i Visby.

Barn:

Johan, bagare. (Tab. 5).

Adam, om hvilken Butendorff endast antecknat att han var gift och hade barn.

Agneta, f. 1681. † 1718. Gift 1701 med bryggaren Johan Facht. (Se denna slägt).

TAB. 3.

Johan Dedekind, † 1713 i Lummelunda. Bokhållare hos V. Facht på Lummelunda bruk. Dottern Agneta blef 1724 gift med Johan Schwardt. (Se d. s.).

TAB. 4.

Herkules Dedekind (Tab. 1), f. 1690, † 1733. Student i Upsala 1708. Prestvigd 1713. Konrektor i Visby 1719. Stadskaplan derstädes 1727. Kyrkoherde i Eskelhem 1730. "En lärd, nöjsam man och lycklig poet". Gift 1715 med Elisabet Westphal. (Se denna slägt).

Barn:

Dorotea Elisabet, f. 1716 och gift i Stockholm med en Sperling.

Anna Katrina, f. 1717, † 1786.

Jakob, prest. (Tab. 6).

TAB. 5.

Johan Dedekind (Tab. 2). Bagareålderman i Visby. Gift med Sofia Margreta Facht. (Se denna slägt). Deras son Johan blef kronobåtsman.

TAB. 6.

Jakob Dedekind senior (Tab. 4), f. 1722 i Visby, † 1779 i Hangvar. Stu-

dent i Upsala 1744. Priestvigd 1759. Hospitalspredikant i Visby s. å. och 1770 kyrkoherde i Hangvar. Gift 1766 med Margreta Charlotta Borg. (Sid. 77).

Barn:

Elisabet Maria, f. 1767. Gift 1793 med handlanden Timotheus Segerdahl. (Jfr sid. 64).

T. Olofsson Segerdahl, f. 1754, död 1832, bondson från Sigers i Ejsta, var en burgen köpmän i Visby (Stenbergiska boden vid Hästgatan). Han skänkte 1822 grundplåten till det hus på Kyrkberge, som ännu tillhör D. B. W. och som ären 1823—1848 inrymde sällskapets Fri- och Fattigskola för gossar. Segerdahl var ej sjelf ledamot af sällskapet, men hans äldste son, handelsbokhållaren, löjtnanten vid stadsbeväringen Johan S. var en af dess stiftare. Den sistnämde omkom genom olyckshändelse i unga år (1818), och fadern ville ge om gåfvan hedra sonens mirne. Han erhöll af D. B. W. uppdraget att sjelf leda byggnadsarbetet i och för sina "insigter i byggnadskonsten". Hösten 1823 lemnade han från sig huset i färdigt skick, och sällskapet lät af tacksamhet insätta i muren en minnessten med inskription.

Jakob, prest. (Tab. 7).

TAB. 7.

Jakob Dedekind junior (Tab. 6), f. 1769 i Visby, † 1860 i Garda. Student i Upsala 1785. Student i Lund 1791 och promoverad till filosofie magister derstädes 1793. Vid hemkomsten prestvigd och 1807 kallad till kyrkoherde i Garda, hvilket prestgäll han vid sin död innehåft i öfver ett halft sekel. D. var en from, våltalig prest och derjemte en liflig, intressant vetenskapsman, som med förkärlek egnade sig åt filo-ofiska studier. Mången gång i alderns da'r hörde man honom försäkra att det var umgänget med "vetenskapernas drottning", han hade att tacka för sin oförminskade själskraft. Vid 70 års ålder blef han blind, men skötte likväl ännu i öfver 10 år ensam pastoralvården i sina två församlingar och fortsatte tills kort före sin död att predika. Liksom farfadern egde han poetisk begåfning, som ofta i förtroliga kretsar tog sig uttryck i stämningsfulla verser. Ännu vid 85 års ålder strängade han sin lyra till ett versifieradt tal vid grannen och vännen, doktor Laurins i Burs guldbröllop. D. var 1828 ledamot af riksdagen, och hedrades 1831 med teologiedoktorstejn. 1843 blef han jubelmagister. Till sin politiska uppfattning var han liberal och folklig.

"Du var en *folkets* man — det är din ära
Att du bland *folket* trufdes all din da'r.
I lek och allvar, lefverne och lära
Du städs' en föresyn för bygden var".

P. A. Säve.

Ett porträtt af honom tillhör fornsalen. Gift 1804 med Lovisa Ulrika Hoffman. (Se denna slägt). Barnlösa.

Donner från Lybeck.

Jörgen Heinrich Donner, f. 1717 i Lybeck, † omkring 1751 i Visby, besökte först som handelsresa öde Gotland och umgicks förtrougt hos den ansedda köpmannen i Visby Mattias Lythberg. I början af 1740-talet bosatte han sig derstädes och öppnade bod vid den efter honom uppkallade *Donners plats*.*) Hans hufvudbok förvaras ännu i den egendom, der han bodde, och ur de gulnade bladen kan man hemta många intressanta bilder från det allvarligt stråfsamma och samvetsgranna köpmanshus, som utvecklade sig kring den inflyttade tyske köpmannens person. Donner gifte sig 1744 i Visby med ofvannämde Lythbergs 18-åriga dotter Anna Margreta, som städse med intresse följde affärens utveckling. Vid sin död i en ålder af endast 34 år efterlemnade han ett förmöget bo och en ansedd affär, hvilken nu öfvertogs af enkan, "Donners mor" som hon bland menige man kallades. Hon åtnjöt stort anseende. I societeten kallades hon "madam Donner" och i affärsbref "madam herr Donner". Man såg henne stå i boden på förmiddagen, men efter middagen kom "hurtigt puderkuipan fram" och på qvällen intog hon vid kalaset platsen närmast landshöfdingens fru. Hon förde sjelf den tyska korrespondensen och följde troget traditionerna från affärens grundläggare. Först vid hennes död 1774 fingo de två sönerna öfvertaga rörelsen. Under firma G. M. & J. N. Donner drefvo de ej blott den största import-, export- och skeppsrörelse på Gotland, med hufvudkontor i Visby och filialer vid Klintehamn, Burgsvik, Ljugarn och Rone, utan gjorde afven affären känd och aktad på den europeiska fraktmarknaden. Huset Donner åtnjöt kredit öfver hela världen och framstod under nära ett helt sekel såsom Gotlands stolthet. Det skall i alla tider förblifva ett vackert gotländskt minne. Porträtt af de flesta af släktens äldre medlemmar finnas i behåll dels i fornsalen, dels hos ättlingar.

Barn:

Georg Mattias. (Tab. 1).

Jakob Niklas. (Tab. 2).

Bodrörelsen hade till syfte att vänja landtbor till huset. Der fanns blott hvad en enkel landtbo den tiden kunde behöfva köpa, neml. jern, sill, salt, tobak, kaffe, socker och de vanligaste kryddorna. Man såg bönderna på morgonen köra ned för de branta gatorna med sina långvagnar lastade med trävaror och spanmål, för att, efter aflastningen och en titt i boden samt uppgörelse med patron sjelf i bodkammaren, vid ett- eller två-tiden anträda återfärden. Vid godt före såg man på Hästgatan och Svarta gatan ändlösa foror med balkar, bräder och plankor på väg till Donners plats. De svåra hjelkarne fingo släpa i backarne för att minska farten. Bakkälkarne lemnades kvar vid stadsporten eller lades på lasset. Jemväl ståndspersonsklassen på landsbyggden, synnerligen presterskapet, drogs efter hand till huset Donner, som blef deras bankir och allt i allom. Vid uppöbdsstämman ritades för huset Donners kunder i längden ett märke, som betydde *Donner betalar*. Sedermera lyftade uppöbdsmanen debetsedlarnes sammanlagda

*) Ett historiskt minne är fästadt vid denna plats. Det var här den ryska invasionskåren Måndagen den 25 April 1808 höll Tefleum med grekisk-katolsk gudstjenst, som stadens borgmästare m. fl. måste bevista.

belopp på en gång å Donnerska kontoret, der tre afräkningsböcker med kunderna fördes, en för Visby och en för hvardera befallningen. Exporten, som bestod af trävaror, tjära, kalk och "packsten" (osläckt kalk), bedrefs i egna fartyg. Dessa antingen byggdes i Visby och Klintehamn (under sönerns tid) eller köptes vid strandningsauktioner. De gotländska strandningskommissionerna tillhörde nästan uteslutande Donnerska huset, som kunde räkna 25 å 30 pr år, mest engelska fartyg. Äfven denna del af affären sköttes samvetsgrant och utan rofferi. Huset sjelft förlorade ofta fartyg och det blef ett talesätt att när huset köpte eller byggde färdigt sitt 20-de fartyg, så gick samtidigt ett af de gamla förloradt. Att assurera fartyg brukades ej den tiden. Hvarje förlist fartyg var en ren förlust för rederiet, men herrarne Donner togo alltid sådana motgångar på det lugna, fåordiga och afmätta sätt, som karakteriserade dem. Det ansågs som en ära att få föra deras fartyg och den skeppare eller sjöman, som skött sig väl, kunde vara trygg för sin utkomst. Alltid fanns i ålderns da'r för trotjenaren någon lämplig verksamhet vid husets varf, strandningsstationer, brädgårdar, kalkbruk eller egendomar. Kalkbruket vid Klintehamn, som af huset öfvertogs 1763, drefs med 3 ugnar och den s. k. kronokalkugnen i Visby, som äfven tillhörde huset, tärde årligen 400 kastar ved. *) Vissa tidsperioder var fraktfarten utom lands så lönande, att Donnerska fartygen uteslutande gingo på frakt och exportvarorna fingo ligga qvar vid firmans etablissementer så länge. Mången gång ingingo bröderna Donner öfverenskommelser med andra köpmän och framstående "coopwerdie capiteiner" på Gotland för utrustande af fraktfartyg och man fick aldrig skäl att ångra sig eller bli missnöjda med hvarandra. I ett afseende skattade Donnerska huset, eller kanske rättare dess personal, åt tidens temligen allmänna missbruk — smuggeriet. Det smugglades friskt med husets fartyg och ej sällan levererades heta bataljer mellan å ena sidan Donnerska folket under anförande af någon käck bokhållare eller sjökaptén och å andra sidan de beskedliga tullkarlarne, hvilka i allmänhet dervid drogo kortaste strået.

TAB. 1.

Georg Mattias Donner, f. 1745 i Visby, † 1808 vid Hallfrede i Follingbo, njöt undervisning vid ett tyskt handelsinstitut och fick vid hemkomsten etablera sig vid Ljugarn, der han åtskilliga år tillsammans med Per Engedahl (jfr sid. 35) idkade bodhandel och uppköp, den enda affär på platsen den tiden. Då modern dog, blef Donner den ene delegaren i föräldrarnes efterlemnade affär i Visby och han öfvertog derjemte Stafva och Hallfrede egendomar. Den bekante turisten Linnerhjelm, som 1804 besökte Gotland, åkte förbi dessa egendomar och fann jorden väl skött, men blef harmsen öfver de besynnerliga prydnader, egaren använde. Der voro brokigt målade hufvuden fastspikade på inkörsportarne (antagligen galjonbilder från slojade fartyg). Linnerhjelm fann det afskyvärdt att midt i ett täckt, fridfullt landskap plötsligen erinras om turkarnes bruk att afskåra och spetsa menniskohufvuden. Såsom äldst och i besittning af någon

*) Visby kronokalkugn, som anlades af Karl 11, brukades länge för kronans räkning och hörde under Visborgs kungsladugård. 1758 utfärdades s. k. skattebref på ugnen för handelsmannen i Visby Klas Schlau, som senast arrenderat den och nu för några tusen daler kontant och 150 daler årlig ränta köpte ugn, tomt och privilegier, till hvilka äfven hörde att den erforderliga kalkugnsveden skulle kostnadsfritt levereras af hemmanen i 28 socknar. Till bedömande af denna skatt, *räntevéd* kallad, må nämnas att t. ex. Stora Hästnäs skulle lemna 4 kastar och Lilla Hästnäs 3 kastar årligen. 1872 inlöste staten ugn och privilegier för 60,000 kronor.

teoretisk köpmannabildning tog *han* öfverstyret, men den yngre brodern blef dock i sjelfva verket den som ledde affärerna för det alljemt uppblomstrande handelshuset. Georg Mattias bodde vid Hallfreden och åkte hvarje söcknedag in till staden, der han utöfvade chefskapet på kontoret och med särskild förkärlek egnade sin tid åf sjöfartens intressen. På egen bekostnad lät han upprensa hamnen och reparera bryggorna. Vid hamnens nordvestra sida anlade han ett skeppsvarf med alla dertill hörande inrättningar. Här byggdes 1 å 2 fartyg om året och det största på 1780-talet, som derifrån utgick, var ett tvådäckadt skepp om 300 läster, afsedt till örlogsfartyg åt spanska kronan. Då det gick af stapel, hade skroftet endast ett däck. Det *andra* insattes, då fartyget redan var flytande, och tacklingen fullbordades först, då fartyget låg på redan. Det var en stor händelse för Visby att ett sådant arbete kunnat der utföras och stadsborna försammade ej att i båt ro ut till redan för att beskåda den ståtliga tvådäckaren, hvilken till befälhafvare erhölet den sirlige Anders Kristoffer Calissendorff senior. Denne tog uppdraget så ceremoniöst att han lät skeppet lägga bi vid passagen genom Öresund för att få en hårfrisör ombord. Denne konstnär följde med till Spanien och hade således god tid att göra i ordning kaptensens alongeperuk för landstigningstillfället. Men den projekterade försäljningen af skeppet till spanska kronan gick ej i verkställighet, utan användes skeppet till fraktfart. Äfven i andra afseenden försökte G. M. Donner att upplifva näringarne i fosterstaden. Han anlade en tobaks- och snusfabrik, som bland annat bjöd på en rök-tobakskardus under det förledande namnet *Gotlands vapen*; vidare en segelduksfabrik, ett kattuntryckeri och en hästmangel samt ett såpsjuderi, det senare vid Kopparsvik. Gift 1795 med Margreta Elisabet Bachér. (Sid. 33). Barnlösa.

TAB. 2.

Jakob Niklas Donner, f. 1749 i Visby, † 1809 i Klinte, var liksom brodern uppfödd i all tarflighet och blef tidigt sin egen vid Klintehamn, der han dref bodhandel i en liten träbyggnad och upphandlade fårskind, aska m. m. Han egde så godt som ingen underbyggnad, men var utrustad med affärsgeni och förkofrade sig hastigt. Då han jemte brodern öfvertog huset Donner i Visby, ville han ej flytta från det kära Klinte, utan forlfor att bo vid sin gård Klintebys, der han bland annat anlagt fruktträdgården, och att i vanlig "rapphöna" skaka in till Visby, hvarje gång firman behöfde sammantråda. Af den stilla, obetydliga hamnplatsen gjorde han en liflig köping. Man kan med allt skäl kalla honom Klintehamns skapare och på samma gång var han firmans affärshufvud. Han inrättade varf med skeppssmedja och repslageri, uppförde lastbryggor, anlade karpdammar (i Fröjel) och byggde det stora Cramérska stenhuset vid hamnen. Detta hus med sina 30 rum inrymde ej blott bod, kontor och bostäder för betjeningen, utan hade äfven ett slags hotellafdelning, bestående af "hållstuga" med ett aldrig sinande svagdricksstop och 2 "skepparekamrar" på nedra botten, jemte ett antal gästrum. J. N. Donner var sjelf uppe vid hane-gället, gjorde rond vid Klintebys, som han sjelf brukade på bästa sätt, inspekterade kalkugnarne, fartygen och varfvet samt var ända kl. 6 hvar söcknedagsmorgon på kontoret. Mellan Klintehamns- och Visbykontoren var naturligtvis

en mycket liflig kommunikation och i brådskan eller af oförstånd begingos ofta de befängdaste misstag. J. N. Donner tog allt sådant lugnt och visste bot för allt. Men en gång såg man honom blifva förlägen. Det var då han öppnade några med stora lackklumpar förseglade påsar, som anländt från staden, och fann dem fyllda med — kront. Donner skref en oläslig stil och satte en gång myror i hufvudet på en affärsvån i Holland genom att requirera 2,000 stycken ostar, att genast med en hemseglande gottlandsskeppare afsändas. Så många ostar kunde ej på långt när i hast anskaffas, men sändningen blef dock öfverraskande stor för Donner, som i sjelfva verket önskade endast två stycken. Hans språkkunskap var jemväl mycket klen. En gång jagade han en envis tysk skeppare på dörrn genom sin mustiga tyska. Skepparen bråkade om några prämar och Donner afklippte barskt förhandlingarne med ett: "wollen Sie nicht den grossen nehmen, so mussen Sie den lillen haben und willen Sie det nicht machen, so kan Sie göra hvad tusan hackar I will".

Skaldinnan C. C. Cramér, f. Gardell, egnade honom vid hans död ett poem, hvars sista vers lyder:

Han har från jorden flytt — men uti våra byggder
Hans minne lefva skall i evig tacksamhet,
Så rent och ädelt som hans dygder,
Så lifligt som hans verksamhet.

Linnerhjem har i sin resöbeskrifning lemnat en liten skildring af Klintehamn de sista åren af Donners lefnad. Han skriver:

"Landet reste sig i en jemn och hög skogbeväxt sträckning, hvaröfver Klinte kyrktorn upphöjde sin spets och utmed detta en stor höjd, som är krönt med en väderqvarn och lemnar en präktig utsigt. Hamnen var omgifven af byggnader och belagd med en myckenhet små sparrar, som aldrig borde få utskeppas eller till afsalu huggas, såsom högst skogsödande. Från denna strand gick en ofantligt lång brvgga, i vinkel byggd, långt utåt reddan. Stranden var ömsom sandig, ömsom gräsbeväxt, och en del af de betydligare byggnaderna eller boningshusen omgäfvos af prydliga, lummiga träd, ej olikt Pitts landtgård vid Troickenham. Allt detta sammanlagdt med skeppen och rörelsen i hamnen var mig af ett utländskt eller ovanligt utseende och en rykande kalkugn fullkomnade denna originella tafra".

Gift 1795 med Hedvig Helena Romdahl. (Se denna slågt).

Barn:

Georg Niklas, grosshandlare. (Tab. 3).

Mattias Henrik, f. 1797, † 1852. Landtbrukare. Ogift. Egde Klintebys m. fl. gårdar.

Hedvig Elisabet Margreta, f. 1801 i Visby. Gift 1820 med handlanden vid Klintehamn Petter Herman Cramér. (Sid. 115).

TAB. 3.

Georg Niklas Donner (Tab. 2), f. 1796, † 1849. Grosshandlare i Visby

och konsul för flere länder. Riksdagsman i borgareståndet för Visby stad åren 1828—30. Gift 1826 med Vendla Maria Herlitz. (Se denna slägt).

Barn:

Georg Niklas, f. 1827 vid Klintehamn. Student i Upsala 1846. Hofrätts-examen 1852. Registrator och bokhållare vid lånekontoret i Visby s. å. Läns-notari: i Gotlands län 1861. Ombud för köpmannaföreningarna i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Karl Henrik, f. 1829 i Visby. Affärsman i Hull sedan 1857. Gift 1859 med Rebeca Barratt, född i England.

Hedvig Maria, f. 1831 i Visby. Gift 1854 med konsul R. Cramér. (Sid. 116).

Teodor August, f. 1833 i Visby. Landtbrukare vid Qviungs i Stenkumla.

Åxel, f. 1836, † 1846.

Herman August, sjökapt. (Tab. 4).

Vendla Hildegard, f. 1840 i Visby. Gift 1859 derstädes med Joshua Lovel Hadwcen, affärsman i Richmond, England. 1 son.

TAB. 4.

Herman August Donner, f. 1838 i Visby. Sjökapten. Förde engelska ångfartyg 1866—89 och är nu bosatt i Lincolnshire, England. Gift 1883 med Sallie Mathews.

Barn:

Vendla Maria, f. 1887.

Mia Herranna, f. 1890.

Dubb, Dubbe från Sveriges fastland.

Sven Dubb, tullskrifvare i Visby, kom till Gotland i början af 1700-talet och blef der gift med Jakobea Giedda, dotter af rådmannen i Visby Johan Giedda och syster till Niklas Petter Giedda, minister och svensk friherre. Af deras 4 barn dogo 3 unga. Det 4:de, dottern *Elisabet Dubb*, f. 1712 i Visby, † 1776 derstädes, blef gift med sjöfaranden Jakob Johansson och det sistnämnda parets enda barn, sonen Jakob, upptog moderns tillnamn.

Jakob Dubb, f. 1737 i Visby, † 1777, en för skicklighet i yrket och red-barhet i sin vandel mycket ansedd sjökapt. som under en novemberstorm med fartyg och besättning förgicks utanför Bornholm. Gift med Kristina Ca-ander. (Sid. 93).

Barn:

Kristina Elisabet, f. 1767, † 1835. Gift 1794 med sjökapt. Gabriel Timoteus Herlitz. (Se denna slägt).

Jakob, den ryktbare assessoren. (Tab. 1). Skref sig *Dubbe*.
 Katrina Maria, f. 1773, † 1865. Gift 1799 med köpmannen Axel Hägg.
 (Se denna slägt).

TAB. 1.

Jakob Dubbe, f. 1769 i Visby, † 1844 i Stockholm. Då fadern i sin bästa ålder plötsligen borttrycktes, stod familjen alldeles utblottad och den 8-årige "Jaku" lemnades till en bonde i Akebäck, som brukade leverera ved till huset och nu i sin tomma vedvagn hemförde "Jaku", hvilken genast fick tilltråda sin befattning som "lamsårk". Denna period af sitt lif hade den rike mannen alltid i gladt minne, icke för herdelitvets och idyllens behag — han var ingalunda poetiskt anlagd — utan för den obegränsade frihet han *då* njöt, i motsats till tråldomen hos Fähræa-mor, som snart nog drabbade honom. Då man honnit ordna familjens angelägenheter, hemtades nemligen gossen tillbaka och sattes efter en kort skolperiod med "matdagar" i handelslära hos "Fähræa-mor" i Visby. Den arbetsordning, som här rådde, behagade ej den sjelfsvåldige "lamsårken". Ej nog med mängden af göromål *innanför* disken i den trånga boden, han skulle äfven verkställa all sopning *utanför*, springa ärenden, nysta garn o. s. v.

Från ett håll uppgifves att han rymde, andra säga att han tvärtom länge var kvar och derefter kom i handelslära utrikes. Alltnog — omkring 1790 återfinna vi Dubbe i en liten träbyggnad vid Katthammarsvik, der han dref bodhandel. Den unge köpmannen hade lycka med sig och flyttade snart till Visby, der han öppnade bod vid Strandgatan och slog mynt af det stora anseende fadern åtnjutit. Bland annat lyckades han att under beskydd af handelshuset Holms enka i Helsingör få ett finger med vid strandningskommissionerna, hvilka han sluttigen helt och hållet tog i sin jernhand, hvarjemte han förvärfvade sig landshöfdingens, amiral Rayalins synnerliga gunst och genom honom lyckades er'ålla uppdraget att vara ombud för kongl. flottan vid dess proviantering på Gotland. För strandnings- och exportaffärernas bedrivande köpte han egendomar vid landthammarne, bland annat de s. k. Katthammars-hemmanen och St: Olofsholm. Äfven vid Ljugarn dref han handel i bod och export. Förmögenheten växte och med den äfven fåfångan. Rayalin skaffade honom titel af assessor och öfverdykerikommissarie. I besittning af kongl fullmakt ansåg han sig berättigad till det mest ansedda och förmögna umgänge, orten kunde erbjuda. Hans blickar riktades bland annat på familjen Torsman. Öfverinspektoren vid sjötullen i Visby J. P. Torsman ansågs som en stor byråkrat. Han lät ej städens borgerskap komma sig för när. Då en köpman sökte honom, fick han vanligen bli stående vid dörren. Men Dubbe lät sig ej afspisas. Han gjorde träget sin uppvaktning och hans ifver svalnade ej ens af den omständigheten att enda barnet, dottern Anna, redan var gift. 1801 blef hon enka och Dubbe skred då ånyo til storms mot den fästning, han länge belägrat. Snart nog kom han äfven i besittning af hennes förmögenhet — Lythbergska huset, Rosendal m. m. och han började nu lefva på ännu större fot, utöfvande en skrytsam, bullrande gästfrihet på Rosendal, der han samlat ett mera grannt än vackert bohag. När tillfälle gafs, t. ex. då han under vintern höll sitt stora

skepparekalas, gaf han samtal och nöjen den råaste riktning. Ett mot honom väckt åtal för brott af den ohyggligaste beskaffenhet mot kyrkolagen bär derom vittne. Presterskapet egde ej hans bevågenhet. Kyrkoherden i Follingbo behandlades som hustjenare och duades af Dubbe, som deremot af honom titulerades "herr assessoren". Biskop Eberstein tilläts måhända att säga "du" tillbaka, men behandlades med öfversitteri äfven han och tvangs att, mot vilja och öfvertygelse, inviga det bekanta af Emelie Flygare-Carlén och professor Brunius beskrifna och af Klara Löfgren på duken framställda kapellet vid Jakobsberg till begravningsplats.

Strandningsaffärer och skeppsrederi voro Dubbes förnämsta inkomstkällor. Dernäst kommo bodhandeln, hvarmed han alltjämt fortfor, och penninrentlåningen. Under sin verksamaste tid egde han omkring 20 fartyg. 1811 byggde han briggen Jakobina, som fick Georg Ekström till befälhafvare. Den assurerades ej, hölls ute flere år i sender och seglade för jemnan in goda frakter. Den förtjuste redaren gaf briggen smeknamnet: *min bästa mjölkko*. D. höll sig ett flertal bokhållare, inöfvade i haveriaffärernas skötande. Man såg honom ofta i sällskap med dem fara utmed kusterna, aflemnande en här, en der. Vid en sådan resa, då han var ensam qvar i vagnen på återväg till Visby, fick han i närheten af Klintehamn se ett engelskt barkskepp för fulla segel styrande rätt på land. Han skyndade mot stranden och kom just lagom för att ta hand om kaptenen, som, sedan barken förnat, landstigit med båten och nu helt flegmatiskt gjorde sin första fråga till Dubbe: *can I get some tobacco, Sir?*

Dubbes många Ostersjöskutor för kalk och trävaror assurerades naturligtvis icke. De gingo vanligen med osläckt kalk och kunde när som helst råka i brand. Provianteringen och hela utrustningen var så knapp och dålig som möjligt. Dubbes hushållerska, Karin Hoffman, hade bestyret dermed om hand, likasom äfven vården om skeppsinventarierna. "Knallarne" voro ovanligt små och det af henne uppfunna skeppsdricka, brygdt i Dubbes hus på en blandning af en- och granris, har icke tillskyndat henne något tack från de beklagansvärde gotländske sjömän, hvilka nödgats förtära det.

Att låna ut pengar till personer, hvilka på ett eller annat sätt kunde tjena hans intressen, hade blifvit en vana hos Dubbe. Det lät så bra att han delade med sig af sitt öfverflöd etc. etc., men går man honom in på lifvet, så finner man dock att han alltid tog säkerhet i de mest bindande, lätt utsökningsbara skuldsedlar, hvilka snart kunde föra gäldenären i den hjertlöse uppkomlingens våld. Sådana konststycken utförde han med hög och låg, med torparen såväl som köpmannen och den framskjutne embetsmannen. Biskop Eberstein hade genom en familjeolycka råkat i tryckande skuld. Dubbe begagnade sig af tillfället att försätta honom i en gäldenårs beroende ställning. Vid excellensen grefve Magnus Brahes död befanns sterbhuset stå i 6,000 rdr skuld hos assessoren Dubbe enligt revers. Man erhöll nu förklaring på en sak, som under de fyra, fem år, Dubbe varit bosatt i hufvudstaden, förvånat många stockholmsbor, nemligen att den mäktige kungagunstlingen velat nedlåta sig till att illustrera Dubbes middagsbjudningar. Visserligen bodde han i eget hus, der våningen bestod af 12 rum och *silfverservis* icke sänkades, men!

Då landshöfdingen Rayalin 1812 flyttade från Gotland, förlorade Dubbe sin

förnämste gymnare. Vål sökte han att komma i gunst äfven hos efterträdarne, men det lyckades ej. I hög grad karaktäristiskt är hans förhållande till landshöfdingen Jakob Cederström, "baron med träbenet", en man med hjertat på rätta stället, men barsk. Denne lärer varit öfvertygad om att Dubbe som tjänsteman i dykeristaten bedragit kronan. Han höll därför Dubbe på afstånd och vreden började efter hand koka i den lika lågsinnade som långsinnade moderne sjökonungen. Efter en kort förpostfäktning bröt kriget ut. C. fördref D. från societeten och de officiella sällskapen. D. kastade sten på landshöfdingens många och af befolkningen högt uppburna åtgärder till öns förkofran och nytta, hvarjemte han började uppköpa C:s utelöpande reverser. C. fortfor det oakladt att behandla D. efter förtjenst. Vid bjudningar aflägsnade sig alltid C. och alla officerare, ifal. D. blef synlig. Slutligen lyckades D. att få öfvertaga en på ett syneinstrument grundad fordran hos C. för husröta vid Roma kungsgård, och genom att till sista rundstycket uttaga denna fordran jemte räntor och dryga rättegångskostnader, sköt han en obotlig bresch i C:s ekonomiska ställning. C. lemnade 1831 Gotland och öfvertog presidentskapet i Kammarkollegium. Det skedde mycket för att bli qvitt Dubbe.

Ofta reste vår sjökonung till Stockholm. Han inköpte ege idomen nr:is 13 och 14 i Stadsgården, ännu stundom kallad Dubbeska huset. Han tillhandlade sig äfven landegendomen Dufnäs i Stockholms skärgård. Hans kalkskutor hade i Stockholm sitt hufvudqvarter utanför Dubbeska huset och äfven vid Dufnäs hölls kalkupplag. Efter hustruns död flyttade Dubbe på allvar till fastlandet, medförande Karin Hoffman som husföreständerska. Vintertid hölls stat i Stadsgården och sommartid vid Dufnäs, dit åtskilliga föremål, mest af måladt trä, t. ex. Visby domkyrkas gamla korsrank, blifvit förda från Gotland och uppställda. I Stockholm gick han och gällde "för ett gammalt original med sin gnällande, sträfvä röst och var ständigt, liksom kungl. sekter Hebbe i verlden, klädd i det outslitliga plagget kamelotskappa".*) Dubbes död inträffade den 7 november 1844, ej många dagar innan han skulle hafva fyllt 75 år. Han ligger begravnen på Katarina kyrkogård i Stockholm och hans död notifierades i hans sjökonungadömes residensstad Visby med pomp och ståt en vinterdag. Stadsmajor Johan Ehinger åkte för ändamålet kring i täckt vagn med florbhängda prestafver i dörrarne, gifvande stadsborna en osökt erinran om den både stora och rörliga fot, på hvilken den aflidne lefvat. Ett intressant porträtt i olja af Dubbe från hans yngre da'r tillhör fornsalen i Visby.

Anna Torsman, f. 1771 i Visby, † 1837 vid Rosendal i Follingbo och begravnen på församlingens kyrkogård, dotter af förutnämnde tullförvaltare J. P. Torsman, chef för tullstaten på Gotland, och hans husfru L. B. Lythberg, var en 16-årig svärnerska, då hon blef gift med den ökände trollkarlen vid Gustaf 3:s hof, finske adelsmannen Gustaf Björnram. Ganska sannolikt gjordes bekant skapen genom korrespondens i de mystiska "vetenskaperna". Hon hade neml. fördjupat sig i läsning af Svedenborgs skrifter. Björnram kom till Gotland och vigdes vid den unga flickan 1787. Men sjelfva bröllopsnatten rymde han från

*) Citatet och några af de efterföljande anekdoterna äro, hemtade ur lotsåldermannen H. Byströms föredrag öfver Dubbe i sällskapet Å. B. 1878.

Gotland, medtagande — såsom det berättas — diverse silfverpjäser, hvarefter han icke afhöordes annat än genom tiggarebref. Öfver hela tildragelsen hvilar en slöja vida mera mystisk än den Björnram någonsin under sin glansperiod lyckats breda öfver sina vanliga hocus pocus. 1801 afled han i Jönköping och då först ansåg hon sig kunna lyssna till Dubbes giftermålsanbud. Hon var då en 30-årig, pröfvad qvinna, som tillegnat sig en vidsträckt boklig bildning och med förkärlek arbetade för välgörande ändamål. Hon blef en allvarlig, allmänt vördad herrskarinna på Rosendal och utöfvade i någon mån inflytande på sin man, mot hvars råhet, fåfånga och snikenhet hon outtröttligt arbetade. Hennes anlag för svärmod erhöill ny näring derigenom att de 3 små döttrar, hvilka skulle befästa föreningsbandet mellan de till karaktären så olika makarne, dogo i späd ålder. De hvila i Jakobsbergs grafkor. Har folktron velat göra något diaboliskt af honom, så har den deremot gjort en engel af henne, och folksågnen förtäljer att, när i den varma sommardagen det ångar af sädesfälten på den fruktbara Follingboslätten och insekternas sorl lockar sinnet till en slags trollsömn, då visar sig från det monumentala kyrktornet Anna Torsmans nunnelika gestalt, omvärfd af solrök.

Fyra månader före hennes död — således påtagligen föranledt af hennes svaga tillstånd, som lät det annalkande slutet anas, — uppsattes makarnes testamente, dagtecknat Rosendal den 1 juli 1837. Genom denna handling, som utgör en verklig ljuspunkt i Dubbes minne, erhöillo släktingar, bokhållare och ljenare frikostiga summor eller årsanslag; hushållerskan Karin Hoffman, "som med barnslig tillgifvenhet gått oss tillhanda" 3,000 rdr bko, ett hus i Visby om 3 rum och kök, möbler, husgeråd och 2 kor; understödsfonden för sjömän 11,111 rdr 6 skilling bko; fonden för underhåll och förskönande af Jakobsberg 6,666 rdr 32 skilling bko och resten af förmögenheten Dubbes systerson Jakob Axel Hägg som således blef hans universalarfvinge. Kyrkoherden i Follingbo skall jemte D:s närmaste lefvande släktinge öfvervaka *underhållsfondens* användande och förvaltning samt årlig r. dovisning förevisas domaren i orten. Angående *understödsfonden* föreskrifver testamentet att

"den lagliga räntan skall användas till understöd för antingen ålderstigne, för nykterhet och ordentlighet i sin lefnad kände, men af sig komne eller orkeslöse, fattige, sjuklige Copwærdie Skeppare, eller ock till fattiga Skeppare Enkor och Barn, som äga om sitt lefnadssätt ett godt vitsord. Alla dessa böra vara bosatta inom Gotland eller Visby stad och varit antingen borgare eller äro borgareenkor derstädes. Och skall ingen Skeppare hafva under 100 riksdaler riksgälds och ingen Enka under 50 samt Barnen 20 om året, öfver hvilken utdelning Borgmästaren i Visby tillika med Skeppareåldermannen och Skepparesocieteten eger att förordna; liksom att kapitalet kommer utaf dem att till utlåning ombestyras. Skulle äfven denna utlåning kunna sträcka sig till fattige, orkeslöse, men för nykterhet kände Sjömän och deras Enkor, i fall några Skeppare och deras Enkor och behöfvande Barn icke finnas eller äro så beskaffade som nämndt är, så må Societeten i mer eller mindre mohn låta desse komma i åtnjutande deraf". (Från denna fond utdelas nu årligen omkring 1,000 kronor).

Under bemödandet att samla materialier till den märklige mannens biografi, har utgifvaren upptecknat en mängd anekdoter, bland hvilka många träffande belysa hans karaktär på samma gång som de lifligt måla tillståndet på Gotland i början af seklet. Ett urval meddelas derfor och må vi börja med dem, som behandla den store skeppsredaren, för att

sedan öfvergå till de anekdoter, hvilka förklara huru folktron uppstod om Jakob Dubbes demoniska natur.

Georg Ekström, som förde briggen Jakobina, var en undersätsig, mörk, energisk man. En gång — det påstås att det var första resan med det nybyggda fartyget — seglade han till London med stångjern, utgörande den bergade lasten från ett amerikanskt fartyg, som strandat på Fårön. Dubbe hade låtit omstämpla jernet med sitt namn. Någon ovän hade rapporterat detta och då Ekström kastade ankar i Themsen togos fartyg och last i beslag. Men E. uppträdde med sådan talang och kraft att beslaget vardt upphäfdt och den kække sjökaptanen blef dagens hjälte i Londons merkantila kretsar. Han drog skickligt nytta af situationen, skaffade sig förbindelser på börsen och hade sedermera alltjemt till buds de bästa engelska frakter, som funnos. Han gick ofta öfver Medelhafvet till Svartahafshammarne, och det var under en sådan resa, han upplefde en i högsta grad egendomlig händelse, skildrad i C. J. Bergmans berättelse "Munken Gerhards sigill". Vid Dubbes död hemkom Jakobina till Visby och hennes gotländska besättning afmönstrade för sista gången, ty hon var af sterbhuset såld till Norge. Ekström, som då förde Jakobina på 33:dje året, öfverlefde ej länge denna hjertesorg. Innan årets tinglas fullt utrunnit, afmönstrade den gamle sjöbussen från det jordiska.

Kapten Bohm senior förde en skonert, som vanligen gick mellan Visby och Lybeck med trävaror och "packsten" (osläckt kalk). Det var han som alltid linierade upp en ram af bläckstreck kring brefpapperet, då han skulle skriva till redaren och började i präntade bokstäfver sålunda: *Välborne Herr Assessor Jacob Dubbe, Herre till Dufnäs, Rosendal etc. etc.* På hemresan låg han en gång för motvind till ankars i Karlskrona yttre skärgård och begagnade tiden att måla skutan utvändigt. Tjära fanns om bord och skrofvat fick en väl behöflig strykning. Men för den "breda gången" fanns ingen oljefärg. Karin Hoffman bestod icke någon sådan lyxartikel i utrustningen. Bohm ref sig bak' örat. Gången *måste* målas, han skulle eljest skämmas ögonen ur sig för örlogsfolket. Skepps-pojken fick slutligen skrapa samman kalkresterna i lastrummet, hvarefter Bohm tillagade en glänsande hvit kalkfärg, hvilken tog sig utomordentligt bra ut på skrofvat mellan de nystrukna tjärfälten. Men vinden kantrade under natten om på sydvest med blåst och regnskurar och Bohm måste genast gå till segels. Läsaren kan sjelf bedöma hur skutan såg ut, då den ett par dygn derefter framkom till Visby.

En son till Bohm förde slupen Enigheten, en annan kalkskuta, som gick mellan Visby och Stockholm. Dubbe följde ofta med på denna slup. Man hade den tiden ingen annan utväg att komma till fastlandet och hem igen än att medfölja antingen postjakten mellan Klintehamn och Böda eller någon handelsskuta. Sista resan han gjorde med Enigheten till Stockholm var mycket svår. Vinden låg rakt mot och skutan dref kring i storm och köld. Ändtligen efter 12 à 14 dygn kom man fram till hufvudstaden. Besättningen, bestående af bäste man, en pojke och en kock, hade med afund och saknad sett huru herr assessoren under resan smort kräset. Karin Hoffman var lika generös vid redarens utrustning som hon var snål mot hans besättningar. Under denna resa medfördes, skyddad af pressenningar, en hönhäck med de fetaste, lefvande fjäderfä man kan tänka sig. Det var kockens sak att efter hand tillreda de läckra hönsen, som *han* aldrig sjelf skulle få smaka. Men under det han en qväll stod lutad öfver hönhäcken, fick han en idé, som han med biträde af de andra utförde genast påföljande natt. Man höll en brinnande svafvelsticka af det gamla kvarterslänga slaget under näbben på den fetaste hönan och då Dubbe i morgonstunden kom upp, rapporterade den klippske kocken på sjungande gotländska: "Herr assess-o-o-r! En höjnä är döjd". Redaren såg på "den sjelfdöda", som kocken höll upplyftad, och gjorde en afvärjande gest. På detta sätt fick äfven besättningen en bit fågel och nästa gång, stormen åter tilltog, föll ytterligare en fet höna offer för samma slags "sjösjuka".

En köpman i Visby, Nils Bolin, var en bland de många, som fått erfara hvad det ville säga att stå dåligt till boks hos den mäktige assessoren. B. såg sig ruinerad och tillskref helt och hållet Dubbe skulden därför. B. var liksom många andra af samma gotländska släkt skicklig skytt och ifrig jägare. En gång, då han med bössan på axeln befann sig på återväg till staden, mötte han Dubbe på väg till Rosendal. Frestelsen var för stor. Han lade an och tog säkert korn på sin antagonist. Men bössan gjorde hvad den eljest aldrig plägade göra — den klickade. En torpare under Rosendal, som af någon hastigt påkommen anledning ville hämnas på den stränge egendomsegaren svängde yxan för att dräpa honom, men yxan flög af skaftet. Under en resa på landsbygden ville kusken begagna tillfället att förpassa sin hatade husbonde in i evigheten. En övædersby pågick och assessoren hade stängt in sig riktigt väl i täckvagnen. Man befann sig just i en brant backe, då kusken plötsligen skar af dragremmarne och det tunga fordonet i allt starkare fart rullade nedför backen och ut i ett träsk, der det blef stående och hotade att i hvarje ögonblick sjunka. En med fiske sysselsatt man tillskyndade och räddade assessoren i sin båt. Händelsen tilldrog sig på en grund, som tillhörde någon bland Dubbes många egendomar, och det påstås att den räddades första åtgärd var att hålla ett improviserat förhör med sin räddare och att resultatet häraf blef — stämning inför häradsrätten för tjuvfiske, ett ganska originelt sätt att löna den som räddat ens lif.

Dessa och andra liknande äfventyr gjorde Dubbe mer och mer fruktad. Folket hviskade om att han umgicks med den behornade afgrundsfursten och med honom hade nattliga möten i de stora hvälfda medeltidskällarne under Dubbeska och Lythbergiska husen, eller bland martallar och stenrösen vid det mystiska Jakobsberg, eller i Lythbergiska husets bakgård bland de af Dubbe brandskattade*) lemningarne efter S:t Pers och S:t Hans kyrkor. Man vågade ej vidare opponera sig mot honom, utan lydte ängsligt den farlige mannens bud. Dubbe blef härigenom allt mera djerf, processlysten och sjelfrådig. Bland hans bittraste vedersakare var en vildsint smed på landsbygden. Till honom kom en gång Dubbe nattetid ensam åkande i chäs. Han purrade smeden, som låg i sömn, och befalld honom sko hästen. Vår ilske Vulkanus sprutade eld och svor, men vågade ej följa sin böjelse att drifva in hammaren i den hatade assessorens hjerna. I stället satte han ofördröjligen på en ny sko, som befaldt var, under det den hånleende assessoren sjelf höll upp hästhofven.

Dubbe hade till betjent antagit en morian, som han funnit på ett strandadt fartyg. Då en bonde var sysselsatt att ur källaren under Lythbergiska huset, dit Dubbeska boden hade flyttats från Strandgatan, till sin vagn förflytta en silltunna, stod plötsligen den svarte med blossande cigarr i munnen midt framför honom. Bonden, som aldrig förr sett en morian och icke heller förstod sig på bruket att uppträda med eld och rök i munnen, blef häpen och kallsvettades. Vid hans rop tillskyndade bokhållaren. Honom sporde bonden hvad det mände vara för ett eldsprutande vidunder, som nyss visat sig.

”Det må du veta är just ”Päuken” sjelf“, gycklade bokhållaren.

Bonden släppte silltunnan och körde skyndsamt bort, förkunnande i byggderna att ”Dubben hade fan sjelf i källaren“. Handeln i boden tog häraf betydlig afbräck, och tron på assessorens diaboliska umgänge försvagades ingunda derigenom att denne, då han åkte på landsbygden, till skydd mot blåsten

*) Brunius antyder i Gollands konsthistoria att Dubbe hemtat stora stenblock från platsen till Rosendal och Jakobsberg.

brukade sätta en dominomask för sitt rödlätta ansigte, dymedelst i svärta öfverglänsande till och med sin morian.

Då handlanden, löjtnanten F. Welin 1827 skaffat sig dispositionsrätt till tomten kring S:t Hans och S:t Pers ruiner i afsigt att der anlägga ett engelskt garfveri, fann man vid grundgräfnings för karen en mängd stora, vackra grafstenar och bland dem äfven den sten från anno 1335, som nu finnes vid det lilla grafkapellet å Jakobsberg. Den låg gömd under 7 andra grafstenar. Dubbe hade genast tagit löfte af Welin att han skulle få köpa stenen för 1,100 daler,*) men W. hade derefter sålt den till gamle köpman Berndt Ehinger, som betalade kontant, då deremot, om D. blifvit egare till den eftersökta stenen, W. ej erhållit några pengar, enär han stod i en betydlig skuld till D. och denne visserligen ej skulle underlåta att betrakta stenen som en afbetalning. Det gällde därför att icke utlemna pjesen till Dubbes folk, då det kom för att hemta densamma. W. drog sin sabel och försvarade stenen med tillhjälp af en skara med påkar beväpnade arbetare. Dubbes bokhållare med sina 12 man nödgades visserligen retirera, men W:s triumf blef af kort varaktighet, ty den vredgade assessoren försatte honom i konkurs och valde sig sjelf till syssloman i boet, hvarefter han lät bortföra grafstenen. Då de 3 par oxarne första dagen ej hunnit draga den tunga foran fram till Jakobsberg, utan stannat på landsvägen, anordnade D. nattvakt med skarpladdade gevär kring stenen af fruktan att W. och hans vänner skulle skada den. Vid påläggningen bräcktes likväl ett hörn. Stenen rasade med ena kanten under väldigt brak ned i grafkapellet, som lätt kunnat opåräknadt hastigt få mottaga sin egares lik. Dubbe stod nemligen tätt bredvid och en plankan af underbädden snuddade i våldsamt fart tätt förbi honom. Men han hade tur som vanligt. På sätt redan omförmälts blef icke detta kapell det sista hvilorummet hvarken för honom eller hans hustru. Endast barnen hvilade der.

Kort efter Dubbes död vistades Emelie Flygare-Carlén en tid i Visby. Hennes intryck från den gamla staden och dess omgifningar nedlade hon i romanen Jungfrutornet (tryckt 1848), der man finner beskrifningar på Dubbes hus och landtegendom, ett kapitel benämndt *En nattscen i källarhvalfvet* o. s. v. Till förebild för en af hufvudfigurerna i dikten, kaptan Holgersen, sedan grosshandlare Mörk, ligger delvis Dubbes person, men författarinnan har lemnat sin fantasi fritt spelrum och det är utom det dekorativa endast några få mindre väsentliga karaktärsdrag hos Holgersen-Mörk, hvilka återfinnas hos Dubbe. Den senare var en uppkomling af ej ovanligt slag; Holgersen-Mörk åter en fantastisk dubbelmänniska, som knappast kan tänkas i verkligheten. Ett af romanens behag ligger i skildringen af fru Holgersen-Mörks person, mannens outtröttliga goda genius, liksom fru Dubbe var det för sin man. Af makarne Dubbes tre i späd ålder aflidna döttrar har författarinnan gjort det medlande och försonande elementet i dikten — tre förtjusande flickor, hvilka till slut få hvar och en sin hjertans kär.

*) Motsvarande 183 $\frac{1}{2}$ kronor. *En daler* gick och gälde man och man emellan på Gotland ända till 1860 talet 8 skilling och en *plåt* 16 skilling.

Ehinger från Tyskland.

Inom denna gotländska slägt har länge funnits en skrift af följande lydelse: "Ehingerska familien har fordom varit en adelig familie samt utaf Kejsar Maximiliano sitt adelskap erhållit; Skolandes then förste Ehinger, som dermed blifvit benådad, varit bördig af Riksstaden Ehingen uthi Schwaben". Derjemte har legat ett tuschritadt vapen, förande en stenbock i skölden.

Man känner 3 led af framstående teologer med namnet Ehinger i Augsburg, hvilka tillhörde Martin Luthers närmaste omgifning och anhängare. Af dem finnas gamla kopparsticksporträtt i Gotlands fornsal. En son af ättlingen i 3:dje ledet professor Elias Ehinger i Augsburg hette Bernhard, f. 1608, köpman i Danzig samt gift med Anna Regina Hollin. Deras son

Sebastian Ehinger, f. 1637 i Tyskland, † 1720 i Stockholm. Kom till Sveriges hufvudstad som gesäll hos den bekante bokbindaren Herman Kejsar, blef egen bokbindaremästare 1669 och 1693 älderman i bokbindarembetet. Han var gift med Anna Åberg, † 1691. Bland deras 6 barn bosatte sig 2 på Gotland, nemligen söner Elias, (Tab. 1), och Emanuel, (Tab. 2).

TAB. 1.

Emanuel Ehinger, f. 1682 i Stockholm, † 1749 vid Pajse i Martebo socken på Gotland. En af 12:te Karls bussar. Utgifvaren har funnit hans egenhändigt skrifna meritförteckning i krigsarkivet. Den lyder:

- "1701 uti mitt 18:de år begaf jag mig till volonteur under Kongl. Maj:ts Lif Gardie och följde uthmarchen från Stockholm med herr Capiten Turchordh.
- 1702 avancerade jag till underrothmästare vid herr grefve Sperlings compagnie.
- 1703 under Torniske belägringen avancerad till grenadiercorporal under herr grefve Axel Oxenstiernas compagnie.
- 1705 avancerade jag till fourier och sedan till förare under herr Gyllenstiernas compagnie.
- 1707 avancerade jag till sergiant under herr Ankarhielms compagnie samt bevistade alla actioner och partier som med regementet företagits.
- 1708 Maj 3 likmätigt hans Kongl. Maj:ts allernädigste fullmagt avancerat till Lieutenant under då s. k. Generalmajor Meijerfelts Dragonregemente.*)
- 1709 Fången tillika med andra vid Nieper strömmen uti Ukraine. Efter 13 års uthärdad fångenskap**) och krigets slut anländt till Sverige 1722 och samma år af Kongl. Commissionen anvist till Expectant under Jämtlands infanteriregemente. Stockholm 9 Maj 1732. *Emanuel Ehinger*."

Från denne karolin hafva de nu lefvande gotländska grenarne utgått. Han hade under den 13-åriga fångenskapen lifnärt sig med att sticka strumpor. Kort efter hemkomsten flyttade han till Gotland, der han bodde på gården Pajse, förvärfvad i 2:dra giftet. Gift 3 gånger med enkor. De 2 första äktenskapen voro barnlösa. 1:o med Anna Brita Hammarstrand, född Höök, † 1724; 2:o 1725 i Martebo med Margreta Gref, född Malms, † 1740; 3:o 1741 med Helena Maria Westphal, (se denna slägt), enka efter kalkbrukspatronen Nils Fries. Deras son

*) Detta värfvade regemente, 1,500 man, uppsattes 1704, gjorde fälttågen i Polen och Ukraine och blef af ryssarne tillfångataget vid Dnieper.

**) Emanuel Ehinger och 84 andra svenske officerare höllos länge fångne i staden Tuméen.

Berndt Immanuel, köpman, (Tab. 3). En andre son, sjöfarande, dog under resa till Ostindien.

TAB. 2.

Elias Ehinger, f. 1685 i Stockholm, † 1710 vid Rokers i Veskinde socken på Gotland, der han bodde. Han uppgifves (dock ej af Butendoff) hafva varit officer, men utgifvaren har ej funnit något spår af honom i krigsarkivet. Ej heller nämnes han i Ennes arbete öfver Karl 12:s krigare, hvilket dock icke hindrar att han kunnat vara officer vid någon garnison här hemma. Gift med Hedvig Gyllentorner. Sonen Karl Immanuel, notarie. (Tab. 4). Dottern Anna Charlotta, f. 1722 i Veskinde. Gift med kalkbrukspatronen Mattias Schilder. (Se denna släkt).

TAB. 3.

Berndt Immanuel Ehinger (Tab. 1), f. 1742 vid Pajse, † 1829 i Visby. Köpman. Idkade sjöfart och hade bodhandel i nuvarande läroverksbiblioteks-huset, som han köpt efter svärfadern. Då den åldriga modern dog, sålde han Pajse, emedan han förut egde Nygårds i Follingbo, som låg bättre till för smuggling. Varorna voro der magasinerade och lemtades in till staden i mån af behof. Gift 1776 med Elisabet Maria ("Lisa-Maja") Fåhræus. (Se denna släkt). Makarnes porträttsilhuetter, klippta af sonen Johan, finnas i fornsalen.

Många anekdoter om denne gammaldags köpman äro i behåll. En bonde kom in i boden och begärde att få köpa "Manchester", ett slags tjockt sammet. Han hade sett prosten begagna det till kortbyxor och prosten hade talat om att det var köpt hos patron Ehinger. "Vet hut bonde" — blef svaret — "skall du begagna samna byxtyg som värdig prosten". Han fick gå sin väg utan sammet. Det blef icke heller något köp af för den bondqvinna, som en dag begärde att få se på "silkeband". Se fick hon nog och veta priset också, men köpa — "nej, vet du inte' skäms, det här är inte' alls för bondkällingar".

Mellan 12—1 middagstid (troligen med akademisk qvart) var boden stängd. Patron, intog middag och derpå följde middagsluren. En ung bonddräng ville handla *just då* och gläntade på dörren till *dagligstuen*. "Pass upp för pengar, patron" — ropade han. Det skulle han låtit bli! Patron rusade ut i boden och tilldelade honom ett par dugtiga örfilar. "Jag skall passa upp dig jag. Seså, vänta du, det råder jag dig till". Och drängen väntade tåligt.

Barn, födda i Visby:

Johan, handlande och borgareofficer. (Tab. 5).

Elisabet, f. 1783, † 1810. Gift 1801 med dåvarande hofrättsnotarien Johan Olde. (Se denna släkt).

Helena Maria, f. 1784, † 1862. Gift 1801 med landskamreraren Gustaf Johan Billberg, f. 1772, † 1844

Kyrkoherden Elias Billberg hade i sitt gifte med Lovisa Maria Hjelm 12 barn, bland dem sönerna Gustaf Johan och Johan Petter gifta inom släkten Ehinger. Gustaf Johan blef 1798 landskamrerare på Gotland, men flyttade 1808 till Stockholm. Han var känd som botaniker och entomolog. 1809 trycktes hans *Fauna Gotlandica*. Gift 1:o 1796 med Margreta Ferelius från Sköfde; 2:o med Helena Maria Ehinger. 12 barn.

Katrina, f. 1786, † 1867. Gift 1811 med Gustaf Westberg, f. 1769, † 1833 i Visby. Barnlösa.

Westberg, son af köpmannen Johan Petter Weestberg och Elisabet Maria Sandelius från Klinte, blef efter hvartannat sekreterare och auditör vid Gotlands nationalbeväring, dykeriombudsman, kronomagasinsförvaltare i Visby, tullfiskal i Gotlands distrikt, samt erhöi titel af häradshöfding. Egde och bebodde stenhuset norr om lan'shöfdingeresidenset, hvilket hus efter enkans död inköptes af staten och inreddes till embetslokaler åt länsstyrelsen. Enkefru W. skänkte under sin lifstid en midt öfver gatan belägen mindre trädgård till Planteringsgillet, som genast ordnade den till en offentlig plantering. Från sterbhuset utgingo följande donationer: 10,000 kronor till understöd åt *pauvres honteux* i Visby, 1,500 kronor till fruntimmersslöjdskolan, 6,000 kronor till barnhemmet och 5,000 kronor till fonden för obotligt sjuke.

Anna Sofia, f. 1787, † 1826. Gift 1805 med revisionskommisarien, sedan presidenten Johan Petter Billberg, f. 1776, † 1850.

Johan Petter Billberg, broder till förestående Gustaf Johan B., var en framstående embetsman, som 1826 adlades till *af Billbergh* och 1836 blef president i Kammarrätten. Gift 1:o med Anna Sofia Ehinger. 10 barn; 2:o 1826 med Elsa Katrina Gillner. 4 barn.

Lars Emanuel, f. 1791, † 1861 på Lenna vid Slitehamn. Ingeniör-mekanikus. Ogift. Kallades i dagligt tal "farbror Lars Amerikus" i anledning af hans mångåriga vistelse i Amerika, der han försökt sig på hvarjehanda.

TAB. 4.

Karl Immanuel Ehinger (Tab. 2), f. 1719, † 1767. Hospitalssyssloman i Visby. Gift 1:o 1746 på Lenna med Klara Elisabet Procopæus, (se denna släkt). 2:o 1752 med Magdalena Gahne, (se denna släkt); 3:o 1761 med Elisabet Kristina Stockman, † 1810. Bland de 7 barnen blef Klara Magdalena, f. 1755, gift 1774 med sjökaptanen Olof Unnerus. (Se denna släkt).

TAB. 5.

Johan Ehinger (Tab. 3), f. 1782, † 1864. Började i unga år handel i den bod i f. d. Möllerska egendomen vid St: Hansgatan, fadern lemnat, och blef vid Nationalbeväringens inrättande vald till kapten i stadsbataljonen. Sedermera stadsmajor. 1823 Visby rikdsagsombud i Borgareståndet, der han flitigt yttrade sig och slöt sig till den lilla skaran frisinmade i handels- och näringsväsendet. Preussisk konsul 1824. Han handlade bland annat med brännvin och ännu torde ej minnet af "Ehingers destillerade" dunstat bort. Johan E. var den populäraste person i staden, öfverallt och alltid välkommen och ärad såväl då det gällde allvar som skämt. Han var med om att grundlägga Musikaliska sällskapet och D. B. W., han bar först Allmänna sångtöreningens fana och betraktades som stadens *père noble*. Hvem minnes ej den liflige, humoristiske 70-åringen, som ej längre fick verka som köpman och officer, men blifvit antagen till auktionsförättare i staden och af folket benämndes "auktionsmajoren". Som sådan ådagalade han en osviklig kannedom om Gotlands hela befolkning och dess förhållanden. Han glömde ingenting — om ej att samla pengar. Auktionerna försiggingo ofta under bar himmel, men "auktionsmajorens"

glada skämt klingade lika friskt i hvad väder som helst och in i sitt 80:de år fortfor han att föra sin klubba. Föräldrarne, makan och flera andra anförvandter hade fått sina grafvar på nya begravningsplatsens norra del. En stenbänk, hvilande på stenklot, hade sin plats bland grafvarne, och man såg ofta Johan E. der i grannskapet, alltid i lifligt samspråk med stadsbor. Då äfven *hans* stoft en vårqväll under stor högtidlighet myllats ner bland anförvandterna, försågs stenen med följande inskrift: "På denna sten hvilade i lifstiden mången gång Johan Ehinger. Nu hvilar hans stoft här intill jemte hans makas". Hans porträtt i olja, måladt af en kringresande norsk artist, förvaras hos barnen. Gift 1811 med Magdalena Katrina Enequist. (Se denna slägt). 15 barn, bland dem:

Oskar Bernhard, officer. (Tab. 6).

Lars Johan, köpman. (Tab. 7).

Elisabet Maria, f. 1816, † 1890 i Visby. Gift 1859 med handlanden Karl Albert Engbom. (Se denna slägt).

August Vilhelm, landtmätare. (Tab. 8).

Karl Emanuel, urmakare. ((Tab. 9).

Laura Bernhardina, f. 1823. Gift 1851 med Patrik Georg Enequist. (Se denna slägt).

Sigurd Fritiof, bruksförvaltare. (Tab. 10).

Arna Sofia, f. 1835, † 1879. Gift 1867 med handlanden i Visby Karl Johan Oskar Hederstedt, f. 1829, † 1885. 1 son, 1 dotter.

TAB. 6.

Oskar Bernhard Ehinger (Tab. 5), f. 1814 i Visby, † 1873 i Vermland. Student i Upsala 1833. Kapten vid Vermlands fältjägare. Egde och brukade Ulleberg strax utanför Karlstad. Gift 1856 med Emilia Charlotta Löfvenberg. (Se denna slägt).

Barn:

Hildur Katarina Elisabet, f. 1857.

Emilia Johanna, f. 1859.

Elin Laura, f. 1861. Gift 1883 med Karl Fredrik Strömbom. Stationsinspektör.

TAB. 7.

Lars Johan Ehinger (Tab. 5), f. 1815 i Visby. Handlande och jordbrukare i Visby. Kamrer vid hypoteksbanken derstädes. Flyttade 1876 till Blekinge, der han egde Sjötorp. Bor nu i Stockholm. Gift 1859 med Sofia Julia Maria Ottilia Grönlund, f. 1825, dotter af komministern Otto Grönlund i Småland och Karolina Elisabet Ekmansson.

Barn:

Siri Elisabet Erika Katrina, f. 1860. Kontorist i Stockholm.

Fanny Maria Karolina, f. 1863. Lärarinna i Simbrishamn.
 Emelie Sofia Johanna, f. 1865. Bor i Stockholm.
 En son död i späda ålder.

TAB. 8.

August Vilhelm Ehinger (Tab. 5), f. 1818. Först vice kommissionslandtmätare i Upsala län. Sedan skogsförvaltare vid Tammska verken i Helsingland. Bor pensionerad å Friggessund. Gift 1856 med Karolina Steffenburg från Dalarne, f. 1829.

Barn:

Johan Bernhard, f. 1857, † 1882 af vådaskott under jagt. Bruksbokhållare.
 Alma Sofia, f. 1859.
 Elisabet Maria, f. 1861.
 Augusta Emilia Emmy, f. 1864. Lärarinna i Stockholm.
 Vilhelmina (Vivi) Karolina, f. 1874.

TAB. 9.

Karl Emanuel (Manne) *Ehinger* (Tab. 5), f. 1819 i Visby, † 1890 derstädes. Urmakare i Visby. Gift 1856 med Gustafva Emilia Klingvall. (Se denna släkt).

Barn, födda i Visby:

Maria Katrina, f. 1858. Bor i Stockholm.
 Jakob Johannes, f. 1861. Student i Upsala 1881. Medicine kandidat.

TAB. 10.

Sigurd Fritiof Ehinger (Tab. 5), f. 1830 i Visby. Disponent vid det sedan nedlagda Torpshamnars bruk. Nu arrendator af prestgården i Torp. Bor vid Främsta jernvägsstation. Gift 1867 med Karolina Nordberg från Sundsvall.

Barn:

Axel Fritiof, f. 1868. Jernvägstjensteman i Hudiksvall.
 Johan Konrad, f. 1869. Landtbrukare vid Främsta.
 Sigurd Alarik, f. 1871. Sägverksbokhållare i Lycksele.
 Hildur Maria, f. 1873.

Ehrenström från Stockholm.

Nils Ludvig Ehrenström, f. 1791 och tillhörande en 1692 adlad svensk

ätt, var med i den första uppsättningen af officerare vid Gotlands nationalbevärning. Kapten 1820 och major 1837. Han tog afsked 1841 och bodde på Fårö till sin död 1869. Gift 1:o 1812 med Agnes Gråberg, (se denna släkt), syster till den bekante grefve Gråberg af Hemsö; 2:o 1823 med Margreta Söfia Lyth, prestdotter från Fårö. (Se denna släkt).

Barn:

Fredrika Charlotta Magdalena Marianne, f. 1813. Bor i Stockholm.
Nils Evert Herman, f. 1826. Ättens hufvudman för närvarande. Vistas i Australien.

Fredrika Lovisa Matilda, f. 1829. Bor hos brodern på Fårö.

Johan Ludvig. (Tab. 1).

Adolf Leonard. (Tab. 2).

TAB. 1.

Johan Ludvig Ehrenström, f. 1831 på Fårö. Student i Upsala 1851. Prestvigd s. å. och förordnad till lärare vid Gazeliska skolan på Fårö. Kyrkoherde i Kräklingbo 1877. Gift med Elisabet Karolina O.sdotter, f. 1837, dotter af hemmansegaren Olof Larsson och Brita Broman.

Barn:

Nils Gustaf, f. 1862.

Johan Albert, f. 1865. Student i Upsala.

Nils Arvid, f. 1869.

Ludvig Alexander, f. 1873.

Elisabet Matilda, f. 1875.

Karl Fromhold, f. 1877.

Hedvig Karolina, f. 1879.

Fredrika Albertina, f. 1881.

TAB. 2.

Adolf Leonard Ehrenström, f. 1833. Eger och bebor Friggårds på Fårö Gift 1861 med Bernhardina Jakobina Charlotta Bolin. (Sid. 71).

Barn:

Herman Bernhard Leonard, f. 1861. Telegrafist vid Bergsl:gsbanan.

Ludvig Jakob Eberhard, f. 1863.

Maria Sofia Elfrida, f. 1866.

Matilda Elvira, f. 1869.

Nils Johan Natanael, f. 1871.

Emmy Bernhardina, f. 1874.

Ida Hermanna, f. 1877.

Ekholtz från Tyskland.

Eberhard Ekholtz, f. 1691 i Hannover, † 1741 i Visby, inflyttade helt ung dit och blef på en gång perukmakare och bryggare. Gift 1716 med Anna Gertrud Wilspecht, f. 1696, † 1747, dotter af rådmannen Klas Wilspecht i Visby.

Barn:

Katrina Helena, f. 1718, † 1794. Gift 1740 med kraren vid stadens storskola Erik Johan Brun, f. 1715 i Wismar, † 1766.

Jöran, prest. (Tab. 1).

Klas, f. 1724, † 1800. Perukmakare. Gift med Helena Lind. De hade en dotter, som blef olyckligt gift med den afsigkomne prestmannen Johan Weller.

TAB. 1.

Jöran Ekholtz, f. 1721 i Visby, † 1793. Var först några år huspredikant hos presidenten, baron N. P. von Gedda och sedan i 11 år stadskaplan i Visby, hvarefter han 1767 blef kyrkoherde i Fardhem. Gift 1758 med Elisabet Maria Grewesmühlen, f. 1741, † 1793, dotter af häradshöfdingen i Gotlands Norra domsaga Albrekt Grewe.mühlen och Helena Sofia Galle.

Barn:

Albrekt, prest. (Tab. 2).

Klas Petter, kalkbrukspatron. (Tab. 3).

Jöran Eberhard, f. 1761, † 1791 i Borgå. Justitieombudsman vid finska krigskommissariatet.

TAB. 2.

Albrekt Ekholtz (Tab. 1), f. 1759 i Visby, † 1855 i Fardhems prestgård. 1777 blef han student i Upsala och 1782 filosofie magister, hvarefter han tjänstgjorde vid Visby storskola och 1787 prestvigdes. 1794 tillträdde han Fardhems pastorat efter fadern. Far och son innehade detta pastorat i sammanlagdt 88 år. Båda utöfvade de en storartad, vida omtalad gästfrihet. Båda voro en tid kontraktsprostar och sonen var i 17 år senior bland stiftets presterskap. Gift 1794 med Ulrika Juliana Lallerius, dotter af förste landtmätaren M. J. Lallerius och Brita Lange. (Se denna släkt).

Barn:

Georg Magnus, f. 1794. Revisionssekreterare. Rymde till Amerika för förfälskning jemte brodern Albrekt. Lärer gift sig derute.

Albrekt, f. 1797. Tjensteman i riksbanken. Spärlöst försvunnen.

Brita Elisabet, f. 1790. Gift 1819 med prosten Gabriel Timoteus Romdahl. Enda barnet dog i ungdomen.

TAB. 3.

Klas Petter Ekholtz (Tab. 1), f. 1769. Efter grundliga studier och vunnen magisterkrans slog han sig på köpskap. Egde Storugns vid Kappelshamn och gifte sig 1796 med Maria Olde. (Se dena slägt). Enda barnet dottern Albertina Fredrika. f. 1798, blef 1822 gift med handlanden och rådmannen Petter Herman Lindström i Visby. (Se denna slägt).

Ekman från Sveriges fastland.

Lars Trana var under de sista decennierna af 1700-talet trumslagare och konstapel vid garnisonstruppen i Visby. Tog namnet *Ekman*. Gift med Maria Evertsdotter.

Barn:

Eberhard, prest. (Tab. 1).

Lars, prest. (Tab. 2).

TAB. 1.

Eberhard Ekman, f. 1772 i Visby, † 1854 i Vänge. Student i Upsala 1793 och i Lund 1798. Prestvigd 1801 i Visby. Kyrkoherde i Vänge 1845. Gift 1:o 1801 med Elisabet Maria Fohlin, f. 1755 i Visby, † 1812, dotter af rektor Sven Fohlin och Adriana Maria Borg (sid. 77); 2:o 1815 med Katrina Kristina Dobi från Visby, † 1855.

Barn:

Katrina Maria, f. 1816. Nu boende i Föllingbo. Gift med kyrkoherden i Vänge Jakob Petter Högström, f. 1819 i Visby, † 1871.

Evert, landbrukare. (Tab. 3).

TAB. 2.

Lars Ekman, f. 1779 i Visby, † 1858 derstädes. Student i Lund 1797. Filosofie magister 1805. Prestvigd s. å. Kyrkoherde i Gröttingbo 1822. Jubelmagister 1856. Gift 1807 med Katrina Maria Bleselius, sjökaptensdotter, f. 1777 i Veskinde, † 1858 i Gröttingbo.

Barn:

Lars Petter, köpman. (Tab. 4).

Johan Fredrik, f. 1811. Tog hyra på en brasiliëfarare och har sedan ej afhörts.

Elisabet Maria, f. 1818, † omkring 1850. Ogift.

TAB. 3.

Evert Ekman (Tab. 1), f. 1819 i Endre. Sjöfarande. Gift med Matilda Molér, f. 1823 i Mörbylånga på Öland. Fadern skollärare i Barlingbo.

Barn, födda i Vänge:

Antoinette, f. 1850. Gift med landbrukaren O. Olsson i Vänge.
Emil, f. 1853. Student 1875. Prestvigd 1879. Komminister i Mästerby 1884.
Hilma, f. 1860. Gift med folkskoleläraren S. Dahlström i Hejde.

TAB. 4.

Lars Petter Ekman (Tab. 2), f. 1809 i Vallstena. † 1869 i Visby. Handlande i Klinte och sedan i Visby. Hannoveransk konsul. Skeppsklarerare. Gift 1:o med An a Vilhelmina Agrell, (se denna släkt); 2:o med Barbara Elisabet Maria Enequist. (Se denna släkt).

Barn:

Karl Laurentius, köpman. (Tab. 5.)
Johan Vilhelm Rudolf, f. 1838. Sjöman. Omkom i Atlanten.
Axel Fredrik, köpman. (Tab. 6.)
Kristian Frans Oskar, hotellidkare. (Tab. 7.)
Vilhelmina Elisabet, f. 1849 Gift 1871 med dåvarande löjtnanten Oskar Ferdinand Ericsson. (Se denna släkt).

TAB. 5.

Karl Laurentius Ekman (Tab. 4), f. 1836 i Klinte. Grosshandlare i Visby. Tyska rikets konsul 1879. Gift 1867 i Visby med Emelie Sofia Möller, f. 1846, † 1880, dotter af bagaren J. B. Möller och Sofia Holmberg. (Se denna släkt). Deras son

Karl Emil, f. 1868 i Visby. Handlande derstädes. Skeppsklarerare.

TAB. 6.

Axel Fredrik Ekman (Tab. 4), f. 1841. Grosshandlare i Visby. Nederländsk vice konsul. Verkställande direktör i det gottländska ångbåtsbolaget. Gift 1871 med Agnes Maria Elisabet Wendell, f. 1852, dotter af sjökaptenen A. Wendell och Elisabet Falck.

Barn, födda i Visby:

Ernst Axel, f. 1872. Kontorist derstädes.
Anna Elisabet, f. 1873.
Agnes Maria, f. 1875.
Emelie Vilhelmina, f. 1877.

TAB. 7.

Kristian Frans Oskar Ekman (Tab. 4), f. 1844. Bosatt i staden Oakland i Kalifornien, der han eger ett hotell för resande och 1878 gifte sig med en fransyska, f. 1861. Deras son William, t. 1879 i Oakland.

Ekman från Vestergötland.

Petter Johan Ekman, f. 1749 i Apelnäs, Elfsborgs län, blef student i Lund 1766 och mönsterskrifvare i Göteborg 1770. Öfvergick snart till militärstaten och kommenderades till Gotland i egenskap af löjtnant vid artilleriet. Gift i Visby med Helena Schwardt. (Se denna slägt). Bland barnen märkas

Johan Petter Georg, f. 1775. Handlande i Göteborg.

Jonas Gustaf Valfrid, handlande, (Tab. 1), och

Kristina Brigitta, f. 1782, † 1802. Gift med fällkamreraren i Stockholm Martin Isak Sasse i hans 2:dra gifte. Barnlös.

TAB. 1.

Jonas Gustaf Valfrid Ekman, f. 1780, † 1825 i Visby. Sjökapten, sedan handlande i Visby. Gift 1807 med sin kusin Anna Maria Fåhræus. (Se d. s.).

Barn:

Helena Gustafva, f. 1810, † 1877, Ogift.

Johan Valfrid, handlande. (Tab. 2).

Katrina Maria, f. 1813.

Johanna Kristina, f. 1820, † 1860 i Visby. Gift 1849 med sjökaptenen Gustaf Fredrik von Sydow, f. 1814, och sedan 1860 bosatt i Karlshamn som handlande.

Lars Bernhard, f. 1823, † 1879. Materialförvaltare vid statens jernvägsbyggnader.

TAB. 2.

Johan Valfrid Ekman (Tab. 1), f. 1811 i Visby, † 1891 vid Slitehamn, Handlande och postexpeditör derstädes. Gift 1841 med Emma Karolina Enequist. (Se denna slägt).

Barn, födda vid Slitehamn:

Selma Karolina, f. 1842. Gift 1862 med medicine doktoren Josef August Tengvall, f. 1831 och åren 1861—63 provincialläkare i Slite distrikt.

Maria Hermanna, f. 1844. Gift 1864 med medicine doktoren Karl Kolmodin, (se denna slägt), som från 1864 till sin död var provincialläkare i Slite distrikt. Enkan är numera bosatt i Stockholm.

Fredrika Emanuella Katrina, f. 1846, † 1872. Gift 1872 med Oskar Möller, bagare i Visby.

Nils Valfrid. (Tab. 3).

Emma Valfrida, f. 1849. Gift 1877 med Ernst Samuel Govert Indebetou, f. 1839 och sedan 1874 kommissionslandtmätare i Södermanlands län.

John Bernhard Emil, f. 1851. Civilingeniör. Gift 1890 i Stockholm med Selma Ehrngren, landbrukaredotter från Upland.

Knut Vallentin, f. 1853, † 1890 i Liberia, Afrika, der han verkade som missionär. Ogift.

Ida Elise, f. 1855. Gift 1876 med Robert Tillberg, godsegare i Småland.

Karl Hugo, f. 1856, † 1879.

Hilda Elin, f. 1857. Gift med kontoristen Torbjörn Mörk. Bosatta i utlandet.

Dora Ingegärd, f. 1860. Gift med handlanden i Stockholm John Bäckvall, f. 1857 på Gotland.

Anna, f. 1862. Gift med Gustaf Samuel Herman Aspling, f. 1856 och sedan 1891 vice kommissionslandtmätare i Södermanlands län.

1 dotter dog minderårig.

TAB. 3.

Nils Valfrid Ekman (Tab. 2), f. 1847. Tjensteman hos firman Graham Brothers i Stockholm. Gift med *Amina Wettergren* från Göteborg, f. 1863, dotter af framlidne handlanden derstädes *J. A. Wettergren* och *Emilia Lundberg*.

Barn, födda i Stockholm:

Torsten Emil, f. 1887.

Ernst Valfrid, f. 1889.

Otto, f. 1890.

Elfvius från Dalarne.

Konstans Borelius, f. 1709, † 1788, bosatt i Elfdalen, antog namnet *Elfvius* (Elwius) och flyttade till Gotland, der han köpte hemman vid Hästnäs inom Visby norra landsförsamling. Häradsskriver. Gift 1738 med *Anna Dorotea Reinicke*. (Se denna släkt).

Sonen *Konstans*, sjökaptan, var gift med *Kristina Hård*, dotter af amiralitetslöjtnanten *Erik Hård* vid Burs i Källunge. Deras son

Erik Elfvius, † 1821, egde nämnde gård och var gift med en gästgivar-dotter från *Bjerge* i Vallstena, † 1845. Deras son

Karl Petter Elfvius, f. 1814, † 1884, egde och behodde samma gård. Gift 1836 med *Hedvig Luth*, f. 1810, † 1892, dotter af tullvaktmästaren *Lars Luth*.

Barn:

Karl Erik, f. 1836, † 1864. Sjökapten. Omkom med fartyg och allt under en höststorm på resa från Visby till Stockholm. Gift 1860 med Selma Georgina Alfvegren. (Sid. 21). Af de 2 sönerna Rudolf, f. 1862, och Karl, f. 1864, är den ene bosatt i Amerika och den andre sjöfarande under engelsk flagg.

Petter Adolf, handlande. (Tab. 1).

Hedvig, f. 1841. Gift 1861 med snickaren Daniel Linder i Visby. 2 döttrar. Karolina, f. 1843. Gift med styckjunkaren C. J. Brodd. 1 dotter.

Anna, f. 1845. Enka efter kyrkoherden Lönnart Bolin. (Sid. 71). Barnlösa.

TAB. 1.

Petter Adolf Elfvius, f. 1838. Handlande och postexpeditör i Lefvide. Gift 1863 med Kristina Pettersson, f. 1841, † 1890, dotter af nämndemannen Olof Pettersson, Burge i Lefvide. Af de 8 barnen lefva:

Betty, f. 1868.

Anna f. 1875.

Maria, f. 1879.

Linea, f. 1882.

Enbäck från Visby.

Anders Enbäck, sjökapten i Visby, var gift med Maria Stina Bogström. Dottern Margreta. (Se sid. 4).

Sonen *Anders Petter Enbäck*, f. 1790 i Visby, † 1848. Sjökapten, sedan hamnfogde i Visby. Gift 1815 med Katrina Maria Ahlberg. (Sid 4). Deras dotter Katrina Antoinette, f. 1821, gift 1855 med kaptenen vid Nationalbeväringen Jakob Bolin. (Sid. 72).

Enbäck (Einbech) från Slesvig.

Joachim Einbech, f. 1711, † 1764, sjökapten, och hans hustru Margreta, f. 1729, † 1791, voro båda från staden Apenrade i Slesvig och bosatte sig på Gotland. Hon blef 1768 omgift derstädes med sjökaptanen Rasmus Ahlberg.

Sonen *Jöran Henrik Enbäck*, f. 1759 i Lybeck, † 1818. Sjökapten. Bosatt i Visby, der han för sin räkning uppbyggde det hus vid S:t Hansgatan, hvilket senast tillhört doktor O. Rosman. Gift 1788 i Visby med Barbara Katrina Kinberg. (Se denna släkt). Enda barnet, dottern Barbara Kristina, blef gift med medicine doktoren assessoren Elis Mikael Fant och deras efterkommande äro bosatta i Vestergötland.

Rättelser och tillägg

till 1:sta delen, häft. 7—9.

De Brun från Holland.

- Sid. 123 r. 5 läs: *Frans Alfred*, bokbindare.
 ” ” r. 15 läs: *lektor C. F. Wiberg*. I ”Skildringar ur Svenska folk-
 lifvet”, tryckt 1878, har W. skrivit en intressant och på
 mångårig forskning grundad afhandling om ”Wallonernas in-
 vandring i Sverige”. Den upplager såväl släkten De Brun
 (sid. 11) som släkten Chasseur. (Sid. 19).
 ” ” r. 16 läs: *den berömde statsmannen Antonius De Brun*.
 ” 124 r. 13 läs: *Karl, f. 1876*.

De forskningar i Vermländska kyrkoböcker, herr R. A. De Brun låtit verk-
 ställa, hafva, sedan arket trycktes, gifvit till resultat att *Berndt De Brün*,
 f. 1754, † 1790, båtbyggare på Lötén utanför Karlstad, var född i Holland.
 Vidare upplysningar väntas från arkiven i Haag, der ofvannämnda Antonius
 De Brun, född fransman, dog.

Berndt De Brun var gift med Brita Svensdotter (Giedda), f. 1762, † 18**.
 Enda barnet, sonen Kristian, f. 1788 på Lötén.

Tab. 2. *Karl Ludvig De Brun* var först gift med Marie-Louise Leuth-
 mark. Barnlösa.

Tab. 3. *Frans Albert De Brun* öfvertog 1854 broderns stora bokbinderi
 vid Köpmangatan i Stockholm. Han var en särdeles verksam man och grun-
 dade bland annat 1866 Gotlands Terpentin- och Tjärufabriksaktiebolag.

Donner.

- Sid. 129 r. 8 läs: ”det största som derifrån utgått, var på 1780-talet” etc.

Ehinger.

- Sid. 139 r. 16 läs: *Emanuel* (Tab. 1), och *Elias* (Tab. 2).
 ” 140 sista raden läs: 12 barn, af dem 10 i andra giftet.
 ” ” 7:de raden nedifrån, Helena Marias dödsår var icke 1862, utan 1865.
 ” 141 r. 3 står: Johan Petter Weestberg, läs: *Petter Johan Westberg*.
 ” 142 Tab. 6. Oskar Bernhard Ehingers första officersfullmakt utfär-
 dades 1840 och 1856 blef han kapten.

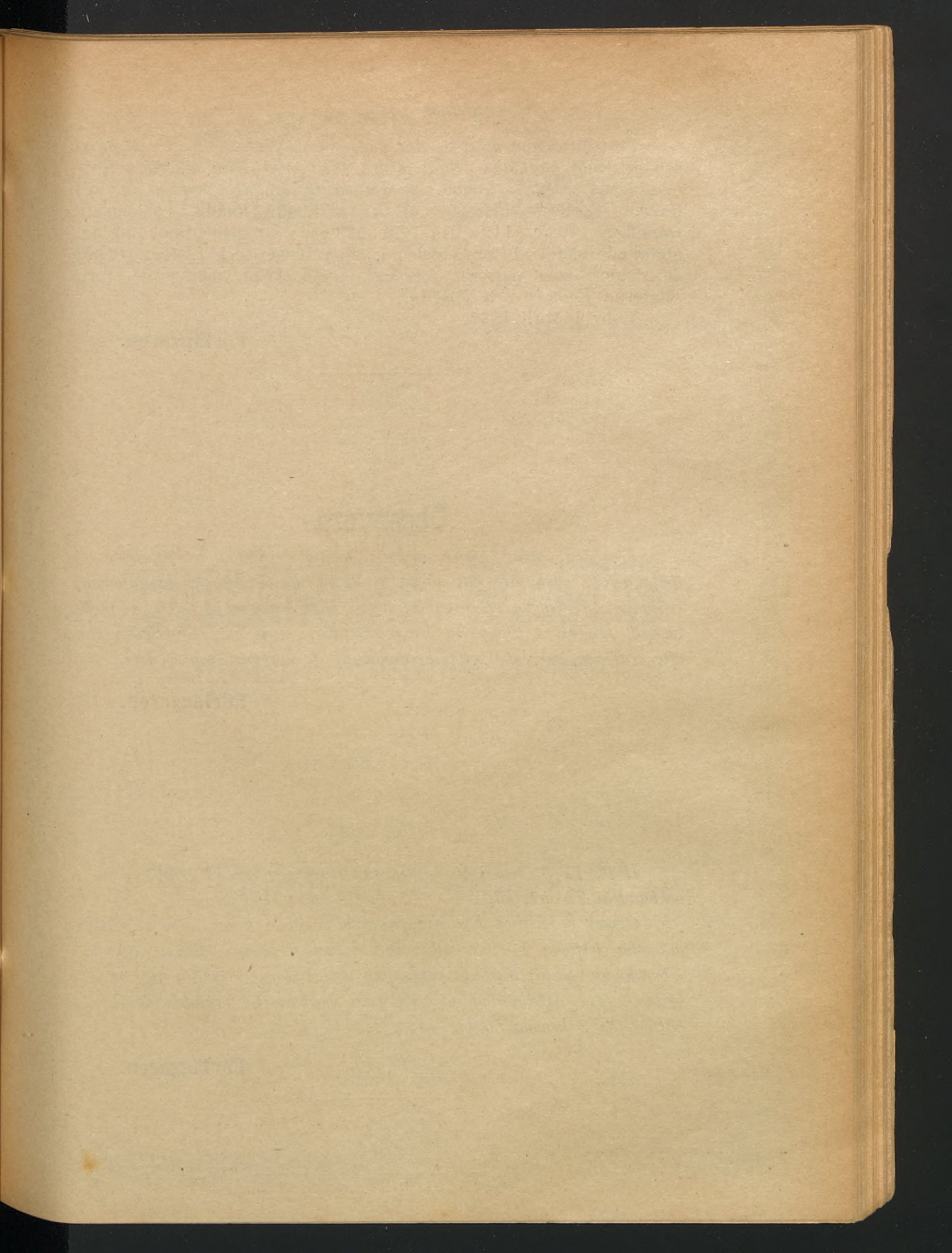
Ehrenström.

- Sid. 144 r. 10. Fröken Matilda Ehrenström är numera bosatt i Kräklingbo.
 ” ” Tab. 1. Johan Ludvig Ehrenström prestvigd 1860 i Stockholm
 och s. å lärare på Fårö.
 ” ” Tab. 2. Adolf Leonard Ehrenström har med familj flyttat till
 Amerika.

Ekholtz.

Sid. 145 Tab. 2. Albrekt Ekholtz lærer varit bosatt i Hamburg och haft familj.

” ” Brita Elisabet är född 1799 (ej 1790).

Till läsaren.

Fortsättningen af detta för Gotland betydelsefulla och af pres-
sen gysamt anmälda samlingsverk skall efter hand inflyta i Got-
länningens spalter. Genom separataftryck samlas ark efter ark till
häften. Förläggaren hoppas att snarast möjligt kunna i bokhandeln
framlägga 10:de, 11:te och 12:te häftena i ett gemensamt omslag,
utgörande slutet af första delen jemte rättelser och tillägg. Bland
de släpger, som närmast föreligga i manuskript, märkas de stora
släpgera *Enequist* och *Fähræus*.

Visby i April 1892.

Förläggaren.

Observera.

För den, som önskar snarast möjligt erhålla fortsättningen af
detta arbete eller särskildt någon af de närmast följande släpgera,
erbjuder sig utvägen att prenumerera å Gotlänningen på närmaste post-
anstalt (endast 1 krona 30 öre i kvartalet) eller hos redaktionen mot
efterkräf requirera det antal exemplar af de nummer, som önskas.

Förläggaren.

Häft. 1—3, som i ett gemensamt omslag utkommo 1890, kosta i
bokhandeln 75 öre, häft. 4—6 kosta tillsammans 1 krona.

Genom requisition hos Nybergiska bokhandeln kunna alla de hittills
utkomna häftena 1—9 erhållas mot nedsatt pris af 2 kronor 50 öre,
inberäknadt porto; börande penningar medsändas och tydlig adress ut-
sättas. Vid afhämtning i Nybergiska bokhandeln erhållas dessa nio
häften för 2 kronor 50 öre.

Förläggaren.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

AF

AUGUST KINBERG

Del. 1 (Slutet).

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

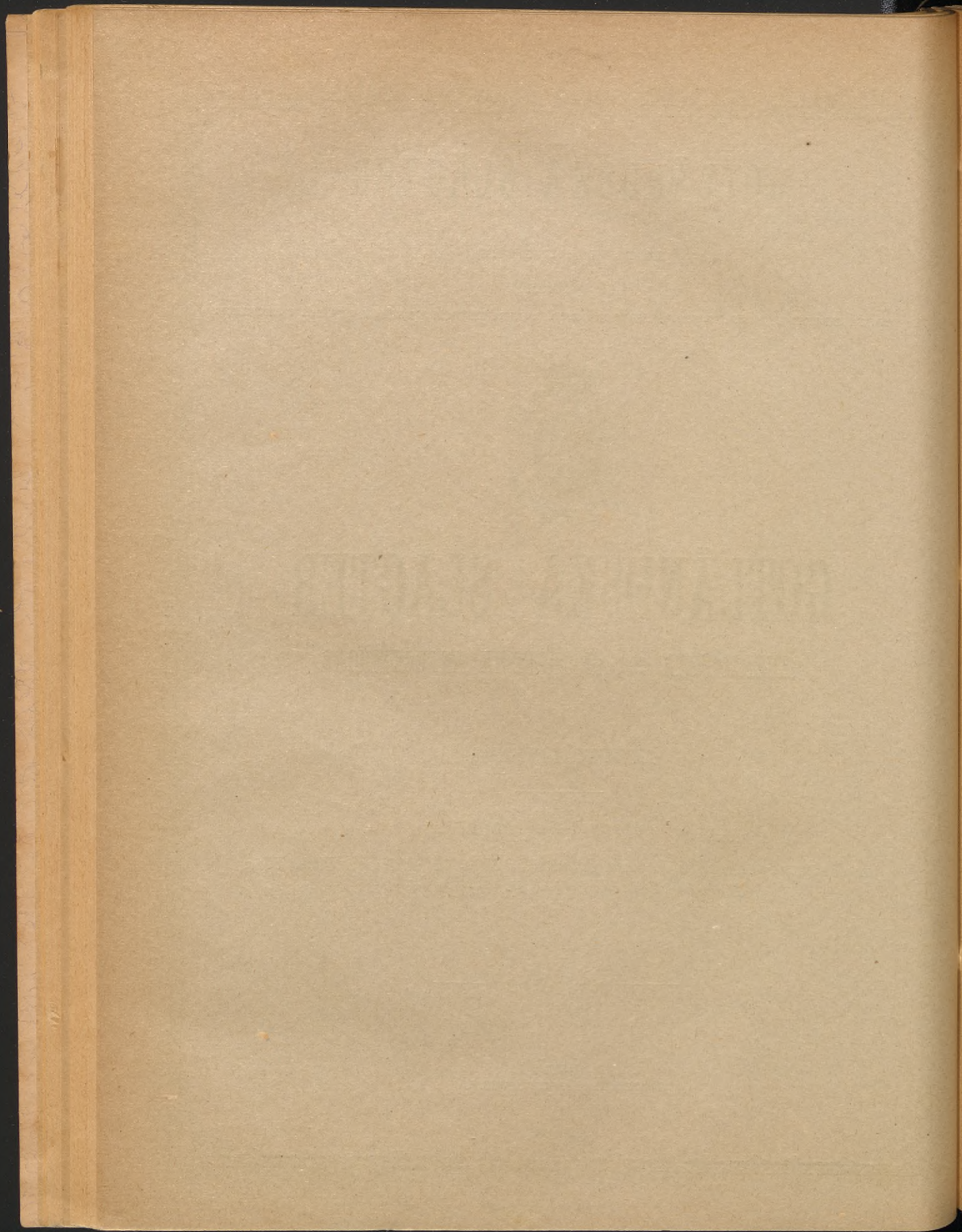
AUGUST KINBERG.

Första delens sista häfte,

med slägterna *Enequist, Engbom, Engeström, Engström, Ericsson, Facht, Fick,*
Fineman, Floberg, Fohlin, Forsberg och Fries.

VISBY,
NYBERGSKA BOKHANDELN.

Pris: 1 krona.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

DEL I.
SENARE AFDELNINGEN

GOTLÄNNINGENS TRYCKERI-AKTIEBOLAGS FÖRLAG.

VISBY, GOTLÄNNINGENS TRYCKERI 1893.

GOTLÄNDSKA SLÄKTER

GENTLEMEN och BURGERSKÄR

Enequist från Östergötland.

Påfvel Larsson, född i Eneby socken vid Norrköping omkring 1629 och skraddare till yrket, tog namnet Enequist efter födelseorten och flyttade på 1660-talet till Gotland, blef borgare i Visby och idkade derstädes skradderirörelse. † 1689 i Visby. Antagligen var han redan gift vid flyttningen till Gotland. Hustrun, som hette Bodilla, dog 1707 i Visby.

Barn:

Maria, f. 1666, † 1732 i Visby. Gift 1:o 1686 i Visby med strandridaren Hans Støke (Se d. s.); 2:o 1710 i Klinte med domkyrkoorganisten Peder Bahr (sid. 38).

Lars, köpman. (Tab. 1).

Anna, f. 1672 i Visby och derstädes gift med snickaren Kristian Fedder, tillhörande en tysk handverkaresslägt, hvilken i slutet af 1500-talet bostatt sig på Gotland.

Olof, skraddare. (Tab. 2).

Henrik, tulltjensteman. (Tab. 3).

Dessutom spåras en Påfvel Enequist med familj i Lefvide, hvilkens ättlingar utdoga redan på 1700-talet. Då hans släktskap med östgötaslägten ej är konstaterad, torde vi ej behöfva vidare här uppehålla oss vid honom.

TAB. 1.

Lars Enequist, f. 1668 i Visby, † före 1735 i Klinte. Köpman i Klinte och egare till Bönders gård derstädes. Från denne i orten mycket ansedda och välmående man härstamma samtliga nu levande grenar af den stora Enequistska slägten på Gotland. I Fornsalen ser man hans namn inbrändt på en vacker, väl bibehållen glasmålning, som antagligen prydt ett fönster i hans bostad. Lars Enequist firade den 8 December 1702 sitt bröllop med Lisken Bahr, (sid. 38) som var född den 18 Januari 1681 och tillhörde en för ovanlig bildning och musikalisk begåfning ansedd tysk familj i Visby. Ett märkligt porträtt i olja af henne finnes i behåll. Detta stora porträtt, som för närvarande pryder salen i Roma prestgård, föreställer en ung dam, elegant klädd enligt modet vid 18:de seklets ingång och försedd med »ungmors mössa». Det köptes af nuvarande egarens far på auktion efter skeppsklare-raren Olof Fähræus enka år 1835 och uppgifves med stöd af ett yttrande af P. A. Sæve föreställa Fähræuska släktens stam-mor. Men i sjelfva verket torde det vara poträttet af Enequistska släktens stam-mor, ty på taflans baksida står

antecknad, att den fullbordades den 15 December 1702 och att den porträtterade då gick på sitt 22:dra år, hvarjemte traditionen inom släkten förmåler att porträtteringen egde rum »dagarne efter bröllopet», allt omständigheter, hvilka passa fullkomligt in på Liskan Bahr, men deremot stå i strid mot kända data angående Katrina Marck, Fähraska släktens stam-mor.

Barn:

- Paul, tulltjensteman. (Tab. 4).
 Elsabe, f. 1705, † 1790 vid Hulte i Endre. Gift 1723 med köpmannen Johan Henrik Kahl. (Se d. s.).
 Bodilla, f. 1706, † 1786. Gift 1743 med köpmannnn Petter Westöö. (Se d. s.).
 Petter, köpman. (Tab. 5).
 Lars, f. 1713 † 1729 genom drunkning vid Klintehamn.
 Johannes, † 1729 i Upsala. Student.
 Niklas, köpman. (Tab. 6.)
 Gustaf, f. 1719, † i Stockholm i hög ålder. Ogift såvidt man vet.

TAB. 2.

Olof Enequist, f. 1676 i Visby. Skräddaremästare derstädes. Gift 1704 med Anna Gahne (se d. s.). Från detta par utgick släktens andra och yngre gren, hvilken utslocknade 1878 med kyrkoherden Karl Enequist i Källunge. Bland de 9 barnen märkes Hans, tulltjensteman. (Tab. 7).

TAB. 3.

Henrik Enequist, f. 1686 i Visby, † före 1760. Tolagsskrifvare i Visby, sedan landthamnstullskrifvare. Gift 1715 med Helena Sofia Gierling, dotter af strandridaren Jonas Gierling. Bland barnen märkas:
 Bodilla, f. 1719 i Visby, † 1805 i Ekeby. Gift 1746 med konstapel Aron Kahl.
 Jonas, f. 1723 i Visby, † 1789 i Stockholm. Tullkontrollör. Ogift.

TAB. 4.

Paul Enequist (Tab. 1), f. 1703 vid Slitehamn, † 1784 i Visby. Efter studier i Upsala från 1723 ingick han i tullverkets tjänst och blef kontrollör i Visby. Gift 1735 med Margareta Hasselgren, f. 1711, † 1794, dotter af tullkontrollören Jonas Hasselgren och Katrina Charlotta Palm. Enda barnet, sonen Johan, f. 1740, var sjöman. I öfrigt okänd.

TAB. 5.

Petter Enequist (Tab. 1), f. 1710 i Klinte, † 1786 i Fröjel. Köpman i Klinte. Gift med Charlotta Brodén, f. 1722 † 1800 i Fröjel, dotter af hä-

radshöfdingen Olof Brodén (jfr s. 104). Familjen råkade i stor fattigdom och i förhållanden, der genealogen tappar spåret.

TAB. 6.

Niklas Enequist (Tab. 1), f. 1717 i Klinte. † 1763 i Visby. Köpman der och vid Slitehamn. Efterlemnade förmögenhet. Gift 1749 med Elisabet Maria Fåhræus. (Se d. s.). Efter mannens död fortsatte enkan rörelsen i det gamla hansehus vid Strandgatan, som sedermera egdes af sonen Johannes och 1822 inreddes till en allmän arbetsinrättning.*)

Barn:

Lars Niklas, köpman. (Tab. 8).
Johannes, köpman. (Tab. 9).

TAB. 7.

Hans Enequist (Tab. 2), f. 1717 i Visby, † 1787 vid Kappelshamn. Strandridare, först vid S:t Olofsholm, sedan vid Kappelshamn. Gift 1:o med Helena Walding, f. 1714 i Gamla Karleby, † 1767 i Hangvar; 2:o 1770 med Judith Charlotta Fineman. (Se d. s.).

Sonen Karl Gustaf, Köpman. (Tab. 10).

TAB. 8.

Lars Niklas Enequist (Tab. 6), f. 1756 i Visby, † 1808 i Othem. Student i Upsala 1772. Sedan köpman vid Slitehamn. Gift 1783 med Margareta Barbara Sturtzenbecher. (Se denna släkt). Efter mannens död fortsatte hon rörelsen, bestående hufvudsakligen af skeppsrederi, under firma L. N. Enequists enka. Under de för sjöfarten kritiska krigsåren visade hon ovanlig skicklighet och rådighet i firmans ledning. Hon skötte sina skeppare lika bra som sina pigor — hette det.

Barn, födda vid Slitehamn:

Nils, köpman. (Tab. 11).
Elisabet Maria, f. 1786, † 1807. Ogift.
Johan, prest. (Tab. 12). Stiftare af musikaliska sällskapet i Visby.
Magdalena Katrina, f. 1789, † 1852 i Visby. Gift 1811 med handlanden Johan Ehinger (sid. 141).
Barbara Lovisa, f. 1793, † 1837. Gift 1815 med landtränkmästaren i Stockholms län och kamreraren vid Stora Barnhuset i Stockholm Johan Erik Blom.
Margreta Sofia, f. 1795, † 1865 i Visby. Gift 1819 med handlanden Nils Klingvall. (Se denna släkt).

*) 1860 såldes åter s. k. *arbetshuset* till enskild person och restaurerades.

Judith Fredrika, f. 1795, † 1891 i Stockholm. Tvillingbarn till föregående syster. Gift med medicine doktoren, regementsläkaren vid Södermanlands regemente Daniel Östergren. 2 söner 1 dotter.

Lars Petter, jurist. (Tab. 13).

Anna Kristina, f. 1799, † 1821. Ogift.

TAB. 9.

Johannes Enequist (Tab. 6), f. 1763 i Visby, † 1825 derstädes. Köpman vid Slitehamn och i Visby. Gift 1794 i Visby med Brigitta Maria Fähræus. (Se denna släkt).

Barn:

Niklas Johannes, frikyrklig prest. (Tab. 14).

Olof Johan, domkyrkokantor. (Tab. 15).

Margreta Katrina, f. 1798, † 1858 i Stockholm. Lärarinna vid Klara folkskola för flickor. Ogift.

Elisabet Vilhelmina, f. 1800, † 1881 i Stockholm. Ogift.

Lars Gustaf, f. 1801, † 1878. Handlande i Visby. Ogift.

Brigitta Helena Sofia, f. 1802, † 1886 i Stockholm. Ogift.

Lovisa Vilhelmina, f. 1805 vid Slitehamn. Gift 1842 med gördelmakaren Johan Kullberg, f. 1800, † 1876. (Jfr sid. 8). Som enka bosatt i Visby.

Karl Petter Adolf, f. 1806, † 1824 i Karlskrona.

Vid ingången af det händelserika året 1808 innehades Kablska handelsboden i hörnet af Söderplats och Bredgatan af en kort förut inflyttad ung jude vid namn Johan Vilhelm Hirsch, son af en köpman i Stockholm, ryktbar för sina många vackra döttrar, bland hvilka en sedan 1803 var gift med lagmannen K. G. R. von Hauswolff, härads höfding i Gotlands södra domsaga. Hirsch's bosättning i Visby var till utseendet föranledd af släktskapen med makarne Hauswolff, men omständigheterna hafva osökt ledt till miss-tankar mot Hirsch för hemlig förbindelse med ryssarne. Han hade nämligen en svåger i Riga och var möjligen sänd som rysk spion till Gotland. I en tryckt skrift från denna tid, der en del gotlandsbors uppförande under invasionen skärskådas, kallas Hirsch och en annan person rent ut »brottslige undersåtare». Genom svågern infördes Hirsch i Johannes Enequists hus, der han förstod att till den grad göra sig hemmastadd, att Enequist ställde sig som borgensman jämte Hauswolff på ett kreditiv till betydligt belopp. Hirsch egnade företrädesvis sin artighet åt Enequists vackra svägerska Lovisa Fähræus, men bemöttes af henne med orubblig köld. Då Enequist ej kunde undgå att lägga märke till hans oförsynthet samt derjämte snart började ana den unge främlingens opålitlighet i affärer, drog han sig mer och mer från umgänget med honom, hvaröfver Hirsch blef ursinnig.

Så stodo förhållandena då den ryska invasionskåren i April samma år besatte Visby. Knappt hördes dånet af de ryska trummorna i Söderport förr än Hirsch plötsligen och för alltid öfvergaf sin bod och skyddade in

bland de fiendtliga bajonetterna. Han egnade sig derefter helt och hållet åt ryssarne och deras angelägenheter. Det ryska befälet å sin sida visade honom genast det största förtroende. Kungörelsen om den nya ryska styrelsen på Gotland kontrasignerades af Hirsch i egenskap af »sekreterare och tolk». Några da'r derefter lät han officiellt kalla sig »guvernemenssekreterare» och iförde sig en af landshöfdingens uniformer, som tagits i beslag vid den ryska visitationen på Roma kungsgård, landshöfdingens boställe och dåvarande bostad. Nu ansåg han sig tillräckligt varm i kläderna att kunna bestå sig njutningen af en tillfredsstäld hämdlust. Enequist och hans närmaste blefvo de första offren. I Enequistska huset (sedermera s. k. arbetshuset vid Strandgatan och för närvarande tillhörigt konsul E. Liljewalch) förlade han ej mindre än 28 ryska soldater, hvilka skulle födas och hållas vid godt lynne såvida man ville undgå total utplundring. Vidare anmälde han för ryska befälet att misstänkta saker förehades vid Slitehamn och att hufvudquarteret för de anti-ryska stämplingarne vore att söka vid Enequists egendom Lenna. Under den visitation, som ofördröjligen der verkstälde, hittade man i källaren några fjerdingar krut, afsedda att begagnas i kalkstensbrottet ett stycke från gården. Med rysk snabbhet, utan ransakning och utan att akta på krutfjerdingernes fredliga bestämmelse, konfiskerades hela egendomen för förräderi mot Ryssland samt vidtoges i hast anordningar för den nya kejsriska ryska domänens förvandling till militäretablissemment. Visserligen återfick E. inom kort vid ryssarnes aftåg sina egendomar i staden och vid Slitehamn, men förstörda och utplundrade. Hirsch försvann från Gotland samtidigt med ryssarnes aftåg, lemmande sina skulder kvar. Hauswolff undandrog sig genom något formelt kryphål betalningen af sin anpart i den stora borgensförbindelsen och lät den godtrogne E. drabbas af hela summan, för hvars liqviderande denne nödgades sälja Lenna. Andra motgångar tillstötte och han såg sig snart alldeles ruinerad. Under den tid af svårt betryck, som nu följde, nödgades döttrarne lemna Gotland för att i Stockholm söka sin utkomst. De medförde dit sin moder och beredde sig genom en högst aktningvärd verksamhet slutligen ett visst välstånd. E. sjelf inrättade i Visby en skola för gossar, i hvilken sonen Olof biträdde. Sedermera öfvertog denne skolan och beredde i sitt hem den hårdt pröfvade fadern till döddagar en lugn fristad. Den silhuett af Johannes Enequist, som finnes i släkten, visar oss bilden af en fin, känslig man af den gustafvianska skolan, måhända mera danad till vetenskapsman eller konstnär än köpman.

TAB. 10.

Karl Gustaf Enequist (Tab. 7), f. 1747 i Helvi, † 1802 i Visby. Köpman i Visby. Gift 1783 i Ejsta med Engel Charlotta Kolmodin. (Se denna släkt.)

Barn, födda i Visby:

Elisabet Maria, f. 1784, † 1867 i Källunge. Ogift.

Johan Gustaf, f. 1789, † 1806 i fransk fångenskap. Sjöman.

Karl, prest (Tab. 16). Den siste af yngre släktgrenen.

TAB. 11.

Nils Enequist (Tab. 8), f. 1785 vid Slitehamn, † 1848 derstädes. Studerade vid universitetet i Greifswald och bosatte sig sedan som köpman vid Slitehamn, der han 1808 köpte Lenna med kalkbruk m. m. af farbrodern för 7,000 riksdaler. Var tillika en skicklig jordbrukare, som verkade mycket för modernäringsens utveckling i trakten. Gift 1811 vid Färösund med Katarina Lyth (Se denna släkt).

Barn, födda vid Slitehamn:

Lars Niklas, köpman, konsul. (Tab. 17.)

Barbara Elisabet Maria, f. 1813, † 1865 i Visby. Gift 1851 med handlanden Lars Petter Ekman (sid. 147).

Margreta Katrina Fredrika, f. 1814, † 1860. Gift 1838 med provinsialläkaren i Södermanlands län Karl August Aurell.

Anna Johanna Vilhelmina, f. 1816, † 1856 vid Östergarn. Gift 1840 i Fole med handlanden Nils Hägg. (Se denna släkt.)

Oskar Eberhard, handlande. (Tab. 18).

Per Herman, prest. (Tab. 19).

Patrik Georg, handlande. (Tab. 20).

Hilda Emanuella Gustafva, f. 1821, † 1868 i Visby. Ogift. Förestånderska vid Lenna egendom utanför Visby.

Emma Karolina Lovisa, f. 1823, † 1867 vid Slitehamn. Hjeltinna i C. J. Bergmans berättelse »Porträttet och bröstnålen». Det är om henne det der säges: »Sällan har Nordens blonda fågring visat sig renare, blidare, hjertligare än hos henne.» Gift 1841 med handlanden Johan Valfrid Ekman. (Sid 148.)

Laura Eugenia Sofia, f. 1823, † 1850. Ogift.

TAB. 12.

Johan Enequist (Tab. 8), f. 1787 vid Slitehamn, † 1856 i Visby. Studerande i Lund sedan 1806 och promovrad derstädes till filosofie magister 1811. Tjenstgjorde vid skolan i Visby och blef 1817 prestvigd. Idkade derjämte jordbruk invid Visby och egde bland annat lägenheten Gråbo, söder ut från staden. Utnämndes 1821 till teologie lektor vid det nyinrättade gymnasiet i Visby och erhöll 1828 Endre prebendepastorat. Kontraktsprost 1846. Gift 1820 i Visby med Katrina Kristina Kinberg. (Se d. s.)

Då Johan Enequist vid en ålder af 24 år för listiden bosatte sig i Visby, förenade han sig med två andra unge män, tillhörande släkten Fähræus, för musikaliska öfningar på lediga stunder. Sjelf trakterade han flera instrument, Jöran Fähræus blåste valdthorn och Jean Vilhelm Fähræus spelade fiol. Efter hand tillkommo andra amatörer och 1814 konstituerade man sig till Musikaliska sällskapet, hvilket sålunda räknar Johan Enequist till sin upphofsman och stiftare. I hela sin listid fortfor han att med den honom egna, lugna ihärdigheten arbeta för sällskapets utveckling. Hans och hustruns

hängifvenhet för tonkonsten öfvergick på barnen, bland hvilka trene på främmande orter utbildade sig till artister.

Musikaliska sällskapet beredde sin stiftare en ovanligt högtidlig begrafning genom att i domkyrkan, der jordfästningen egde rum, uppföra en afdelning af Rossinis Stabat mater. Gamle biskop Hallström tolkade samhällets saknad efter den bortgångne fromme andlige, den blygsamme läraren, den redlige embetsmannen, den omtänksamme familjefadern och den nitiske musikvännen. Vid de gator, der liktåget framskred, visade stadsborna sitt deltagande genom att i den mörka vinterqvällen illuminera sina fönster med ljus, lindade i sorgband. Johan Enequists familjegrav i närheten af begravningsplatsens kapell utmärkes genom minnesvård och planteringar.

Barn, födda i Visby:

Lars Johan, tullinspektör. (Tab. 21).

Margreta Fredrika, f. 1825. Gift 1851 med sedermera prosten m. m. Anton Julius Lyth. (Se d. s.)

Nils Teodor, landtränsmästare. (Tab. 22).

Katrina Sofia Emanuella, f. 1830. Musklärarinna i Stockholm och sedermera i London. Pianist. Bosatt i London. Ogift.

Eugenia Matilda, f. 1833. Musklärarinna. Sångerska. Bosatt i London. Ogift.

Hennes mäktiga sopranstämma vann tidigt användning i det lifaktiga, träget arbetande Musikaliska sällskapet och hon bereddes i midten af 1850-talet tillfälle att grundligt studera musik hos fru Schäffer i Leipzig, dit hon kom någon tid efter Fredrika Andrée. Sedan idkade hon i Paris samtidigt med Signe Hebbe musikstudier, sjöng för Masset och eröfrade 2:ne pris för gedigna, framgångsrika studier vid den kejsrerliga musikskolan. 1863 vid 30 års ålder debuterade hon på Italienska operans scen i Paris under konstnärnamnet signora Biondini: Redan året förut hade hon sjungit på operan i Stockholm och konserterat i fosterstaden. Kritiken satte henne högt, i synnerhet som konsertsångerska. För scenen visade hon mindre kallelse och öfvergaf den snart för konsertsalen och oratoriet. Hos den engelska musikaliska publiken vann hon från början ett afgjordt sympatiskt bifall, en omständighet som snart föranledde hennes bosättning i London, der hon sedermera alltjämt verkat som sångerska och sånglärarinna. Hon har nu uppnått 60-talet, men är ännu ett värderadt biträde vid de stora oratoriekonserter, hvilka företrädesvis intressera den engelska societeten och i sin pension i den stora verldsstaden meddelar hon fortfarande undervisning i tonkonsten.

Fredrik Leonard, f. 1837, † ung.

TAB. 13.

Lars Petter Enequist (tab. 8), f. 1797 vid Slitehamn, död 1860 i Vadstena. Studerade sedan 1811 i Lund och sedan 1815 i Upsala, der han följande år tog hofrättsexamen. Han bosatte sig derefter i Visby som jurist och landtbrukare, men sedan han fallit igenom vid borgmästarevalet i Visby

1827 sökte han plats på fasta landet och blef borgmästare i Vestervik 1828. Det gick ej lugnare till vid 1827 års borgmästareval än vid våra moderna valtillfällen. Man begagnade sig till och med af valmanövrer och i en hos G. Christiernin tryckt grofkornig men qvick visa om borgmästarekandidaterna, författad af »Jerusalem's skomakare», hette det om Enequist:

»Ditt blef säkert främsta rummet,
Om vettet styra fick vårt val,
Men feghet, partiskhet och dumhet
Förvandla allting till kabal.»

Utnämnd till häradshöfding i Sunnerbo härad utbytte han efter en tid (1841) denna småländska domsaga mot Göstrings och Lysings häraders domsaga i Östergötland. Gift 1825 i Visby med Elisabet Maria Kinberg (Se d. s.).

Barn:

Lars Vilhelm, sjöoffiser (tab. 23).
Karl Fritiof, f. 1829, † 1851 i Kalifornien. Student.
Selma Kristina Maria, f. 1831. Lärarinna vid Kungsholms folkskola i Stockholm.
Lovisa Amalia Margreta, f. 1833.
Emma Fredrika Göthilda, f. 1834. Bosatt i staden Omaha, staten Nebraska i Nordamerika.
Laura Elisabet Charlotta, f. 1836. Gift med ordningsmannen Laurentius Ekelund i Smedjebacken.

TAB. 14.

Niklas Enequist (Tab. 9) f. 1794 i Visby, † 1862 i Slesvig. Kom tidigt ut som informator och fick som sådan göra flera utländska resor. Hemkommen blef han 1825 pastor i Brödraförsamlingen i Karlskrona. 1840 flyttade han till Montanban i egenskap af föreståndare för ett skolinstitut och 1860 blef han pastor i Christiansfeld (Slesvig). Gift 1:o 1824 med Mette Kristina Ebbesen, f. 1801, † 1843; 2:o 1844 med Charlotta Henrietta Hanemann, f. 1818, † 1888.

Barn:

Ludvig Kristian Fredrik, f. 1828 i Karlskrona. Filosofie doktor. Hernhutisk pastor i Basel. Pastor vid Mähriska brödraförsamlingen i Königsberg 1889. Gift. Barnlös.
Lovisa Fredrika Vilhelmina, f. 1834 i Karlskrona, † 1884 utrikes. Gift 1860 med direktören Auguste Jean Richard i Lausanne. Många barn.
Emma Karolina, f. 1845 utrikes.
Alfred Edvard, f. 1850 utrikes.
Dessutom 2 barn i första och 3 i andra giftet döda i yngre år.

TAB. 15.

Olof Johan Enequist (Tab. 9), f. 1796 i Visby, † 1878. Tidigt tvingad att försörja sig sjelf, och af sitt goda hjerta manad att uppföra sig för sina närmaste, särskildt för den hårdt prövade fadern, gick han i repslagarelära, erhöi snart sitt gesällbref och biträdde derjemte vid kyrkmusiken. Han egde en ovanligt god sångröst och hade under faderns välmaktsdagar erhållit undervisning i klavérspe! , hvarigenom han kunde ej blott leda sången, utan äfven vikariera som orgelnist. Då det nu gick raskt framåt för honom på den kyrkligt musikaliska banan, kunde han upphöra att gå baklänges på repslagarebanan. 1818 blef han domkyrkokantor, 1820 cantor scholæ, 1822 apologist och 1829 derjemte domkyrkoklockare efter svärfadern. Under utöfvandet af dessa sysslor, synnerligen klockaretjensten, kom han i beröring med snart sagdt hela befolkningen och blef ett lefvande lexikon i fråga om alla slags förhållanden i staden. Det var icke utan att man var en smula rädd för honom, ty han talade käck ut sin mening och gjorde det ofta på ett så drastiskt och qvickt sätt att vederbörande kände sig direkt träffade. Många dylika uppträdanden af E. bevaras ännu i minne och ett bland dem må här antecknas.

En rik köpmansenka skulle i början af 1840-talet gifta om sig med en förnäm officer. Bruden var ett bland E:s många syskonbarn, men hade aldrig tagit någon notis om honom och skulle visserligen icke velat se en sådan demokrat bland gästerna vid det stora bröllopet. Han var emellertid med å tienstens vägnar och då han under aftonens glam ombads att sjunga en munter stump, trädde han fram till brudens sida och sjöng med ljudlig stämna den välbekanta gotländska folkvisan:

Kattu ho va mit söskenneba'n,
Ho hadde goä dagar.

Effekten här af kan läsaren föreställa sig.

Han öfvertog den af fadern grundade gosskola, hvilken dock af sig sjelf upplöstes, då stadens s. k. storskola utvidgades med en ny lägre apologistklass, i hvilken Enequist sattes som lärare (1822). Denna klass kallades länge af gammal vana »kantorns».

Gift 1829 med Lovisa Fredrika Boman, f. 1805, † 1854.

Barn, födda i Visby:

Johan Fredrik, prest (Tab. 24).

Karl Laurentius, handlande (Tab. 25).

Maria Lovisa, f. 1837, † 1850.

Fredrika Katrina, f. 1840. Gift 1863 med handlanden vid Slitehamn Jonas Henrik Ferdinand Nyström. (Se denna släkt).

TAB. 16.

Karl Enequist (Tab. 10), f. 1792 i Visby † 1878 i Källunge. Blef student i Upsala 1811 och egnade en god del af sin studenttid till odling af

sin musikaliska begåfning. Han prestvigdes 1818 och började tjenstgöra vid kyrkan och skolan i Visby. För Musikaliska sällskapet blef han välkommen som klavérspelare, dirigent och sångare. Särskildt sträfvade han för koralsångens utveckling och framkallade i Visby den håg för körsång, som sedermera möjliggjorde Allmänna sångföreningens tillkomst. Han gaf musiklektioner och komponerade koraler, quartettsånger, en kantat o. s. v. Bland kompositionerna må här nämnas en *Ekosång* med verkligt eko. Sångarne skulle intaga en viss bestämd plats mellan Öster- och Norder-portarne och vända sången i riktning mot den senare.

E. blef 1828 stadskaplan i Visby och 1831 kyrkoherde i Källunge. Då han tillträdde pastoratet mötte honom vid inträdet i prestgården en glad öfverraskning. Beiyt af vårsolen ståtade i »stuen» ett *forte piano*, ett då ännu sällsynt bohag på Gotland. Det var en gåfva af svågern. Hur mycket musik, han framlockat ur detta instrument, under de 47 år han tillbragte i Källunge, kan man föreställa sig på grund af den uttröttliga musikifver, han visat under studietiden och sitt vistande i Visby.

Strängt bunden af de klassiska formerna i musikaliskt afseende, var E. deremot en frihetsifvare i politik. Han skref frisinnadt i såväl ortens tidningar som hufvudstadsbladen. Af hans hand finnas bland Säveska samlingarne i Upsala anteckningar angående det musikaliska lifvet på Gotland under tiden närmast efter sista sekelskiftet. Ur detta manuskript må här i sammandrag meddelas en del minnen af mera allmänt gotländskt intresse.

Min fæder bodde i det gamla trappgafvelhuset vid södra sidan af St: Lars ruin. Der höll sedermera min mor som enka värdshus, hvarest i den fornpyrdliga "högstugan" stadens gubbar roade sig, drucko en tår, sjöngo och dansade. En gång — jag tror det var 1799 — bevittnade jag uppförandet af "Rauel Backare", en sång med menuettdans i slutstrofen, hvilket stycke lifligt fastnade i gossens minne. Min mor hade god sångröst och med den tidens sällskapssång i Visby gjorde jag bekantskap genom hennes föredrag. Bellmans sånger kommo strax på modet i Visby. Min mor sjöng sjelf en stor mängd bland dem och lärde mig en och annan, jemte många andra visor — "Katten låg på ugnen sjuk", "Här kommer friare, min moder", "Hvad har du gjort, mitt vackra barn" o. s. v.

Efter kantor Wulff, en ytterst enfaldig menniska och ett ständigt föremål för skolpojknarnes upptåg († 1811), blef en skräddare Söderberg kantor. († 1817). Han var skröplig och hade om vintrarne hjälp af skepparen Elias Klintberg, som med en utmärkt klingande och stark röst började psalmerna. Då Söderberg dog, blef tunnbindaren Lindman kantor, trots sin mycket dåliga sångröst. Men snart derefter vardt Olof Johan Enequist domkyrkokantor. Han hade en så mycket mera stark och fyllig stämma.

Kyrkosången och orgelspelningen utfördes den tiden med en myckenhet traditionella drillningar, mellanslag och sammanbindningar, hvilka ej låta beskrifva sig. Vi skolgosar, som af kantor Wulff fingo tillåtelse att taga upp psalmerna, täflade käckt i drillningens originella konst. Orgelspelet och messningen skedd äfven med användande af drillning. Kyrkadjunkten Per Klingvall ville ej drillas och underlät därför att messa, då han ansåg messning utan drill otänkbar. Då de andre stadspresterna ändå envist sökte förmå honom att messa, påstod han sig ej hafva mer än två toner i sin makt, nemligen grundtonen och oktaven. Vid fortsatt vägran att messa blef K. slutligen af biskop Lütke- man befald dertill, och han messade då till allmän förlustelse hela påskdagsepisteln med sina två toner. Men efter den halsbrytande oktavproduktionen anmodades han aldrig vi-

dare att messa. I regeln messades både epistel och evangelium vid högtidsdagar och i ottesången sjöngs den långa Ambrosianska lofsången utan orgel.

Min mor berättade att landssekreteraren von Schröder plägat traktera kyrkoorgeln och att han i sitt hem hade en s. k. klavesin med särdeles stark ton. 1818 lyckades jag bli egare af detta instrument, men kan ej minnas hvart det efter några år tog vägen. Det var den äldsta sortens klaver med korkpennor i stället för hammare. Tre pianon erinrar jag mig från den tiden, näml. två inom Fähræska släkten och ett hos den prydlige guldsmeden Magnus Söderberg vid Adelsgatan, som sjelf förfärdigade ett slags pianon med mycket matt ton. Min mor visste äfven att berätta om en Gräsberg i Visby, som före Söderberg tillverkat klaver. Det första bättre instrument af mera likhet med de nu brukliga, hemfördes af handlanden Kristian Engeström från Lybeck. Förtjust öfver sin dotters spel på detsamma vid en af det då nyss stiftade musikaliska sällskapets första tillställningar, jag tror 1816, köpte handlanden Lars Kinberg instrumentet åt denna sin dotter, som blef gift med lektor Johan Enequist. Hon var en af mina första elever. Vid hemkomsten från Upsala 1813 började jag gifva lektioner i forte-pianospel för 12 skilling i timmen. Det ansågs visserligen bra dyrt, men jag fick ändå många lärjungar af båda könen. Någon egentlig undervisning i sång meddelades icke den tiden. Vi samlade och utvidgade efter hand en liten krets af herrar, fruar och flickor med anlag för sång och ur denna krets uppkom Musikaliska sällskapets kör. Jag återvände till Upsala för studiernas avslutande, men då jag 1817 om hösten återkom, bad jag apologisten och sångläraren vid storskolan C. M. Söderström att utse de skickligaste gossarne för att af mig erhålla en timmes fri undervisning dagligen. De blefvo J. N. Ahlström, L. Fr. Nordström (utmärkt basstämma), Mathias Klintberg, Daniel Söderberg, Nils Reinicke (herrlig tenorstämman) och Berndt Sundahl (stark basstämma). Ett år derefter började Johan Enequist meddela några gossar fri undervisning i fiolspel och jag hade då fått Maria Laurin på så god väg i pianospelning, att ensemble-musik kunde öfvas. Sedermera ökades antalet af mina sängelever med Johan Bokström, P. Fr. Berg från Rone, F. W. Klint, Nils Hägg, Karl Laurin och A. Fr. Wimmerkrans m. fl. Till denna krets hörde ock den oförgätlige Edvard Brendler,* bokhållare hos assessor Dubbe. Han var i musikaliska sällskapet den skickligaste både som exekutör och kompositör. Bland sångerskor i början voro två fruar Kinberg, "ombudsmanskan" och "köpmanskan", fru Karin Westberg samt en mamsell Ruuth. Sångare voro först Johan Enequist, Jöran Fähræus, L. P. Ihre, A. J. Ihre, Lars Bahr (väldig bas) och Edvard Brendler, som hade en ypperlig röst, samt jag sjelf, som väl någon gång också gnolade ett solo. 1821 började skolgossarne deltaga i sången vid festliga tillfällen och många flickor med röst anvärfvades efter hand. Ett sådant festligt tillfälle inträffade i December 1822, då Musikaliska sällskapet gaf konsert för de brandskadade i Norrköping. Den hölls i S:t Marias kapell. Det gamla skrank, som afstängde den östra, högre delen, borttogs, och S:t Jörans bild till häst, många gamla krucifix, pinakler, helgonbilder, epitafier, tafior m. m. flyttades upp till kyrkvinden. Domedagsfisken, som hängde der, skulle också upp på vinden, men arbetsfolket vägrade att flytta den. Man upplyste att det fanns kyrkrådets beslut på den saken, men det uträttade ingenting. Arbetskarlarna vägrade att röra vid relikn. Det var ju Domedagsfisken! Jag, som hade bestyret med alla förberedelser till denna förstling bland större musikställningar i Visby, nödgades då med egen hand nedtaga vidundret, men ingen yttersta dom afhöordes ändå. En stor läktare skulle byggas i kapellets vestra del och den praktiske Jöran Fähræus åtog sig hela denna del af förberedelserna. Den amfiteatraliskt uppstigande läktaren med sin stora folk mängd minskade under konserten kapellets omätliga resonans. Solo-

*) B. var sedan en kort tid i kompani med P. G. Fahlstén (s. 3) och en dansk ung man, handlande i Visby. Firman gjorde konkurs och Brendler flyttade till Stockholm, der han som bekant blef en framstående musiker.

och körsången kunde ej få ett bättre rum. Fähræus hade haft den omtanken (i första rummet för de spelandes fingrar) att han på Lythbergska grafstenen anordnat en glöd-gare, som, synlig för alla, brann med klar låga och spridde värme till såväl de uppträdande som åhörarne. Konserten inbragte 8 à 900 riksdaler hvilket storartade resultat ernåddes hufvudsakligen derigenom att häradshöfdingen Westberg gick omkring med en anteckningslista, som trycktes och vidfogades nästa nummer af stadens tidning.

Karl Enequist blef 1831 gift i Visby med Helena Elisabet Engeström (Se denna släkt). Barnlösa.

TAB. 17.

Lars Niklas Enequist (Tab. 11) f. 1811 vid Slitehamn, † 1883 i Visby. Vid några och tjugu års ålder etablerad som handlande i Visby (1834) gjorde han snart skeppsrederi och bergningsaffärer till sin hufvudsakliga affär, blef engelsk och holländsk konsul samt ombud för det stora engelska L'loyd. Han satt som ledamot i kämnärsrätten, hamn- och sjömanshusdirektionerna, bland stadens äldste och sedermera bland stadsfullmäktige. Han var den ende inländske hedersledamoten i Skepparegillet och valdes 1851 till stadens riksdagsman i borgareståndet. 1858 deltog han i statsrevisionen och 1862—63 årens riksdag representerade han ånyo Visby. Filialbanken i Visby och Gotlands hypoteksförening tillkommo på hans initiativ.

I den mån han såg sin förmögenhet ökas, utsträckte han sin verksamhet äfven till landtbruket och dess binäringar. Utaf och kring den gamla *plantagen**) $\frac{1}{8}$ mil sydost från Visby skapade han en mönsterfarm, som erhöll namnet Länna efter fädernehemmet. I länets hushållningssällskaps förvaltningsutskott var han länge en nitisk ledamot och hans stora inlägg i myr-odlingsväsendet få ej glömmas.

1846 bildades det s. k. Gotländska myrbolaget, som bestod af fyra del-egare, neml. landssekreteraren L. Hambræus och konsul L. N. Enequist i Visby samt L. J. Hjerta och J. Holm, stadsmäklaren, i Stockholm. Sedermera ingick grosshandlaren C. F. Liljewalch i bolaget och bosatte sig i Visby för att leda affären. Bolaget ej blott köpte hemman med myrлотter, utan ingick äfven kontrakt med andra delegare i myrar, hvarigenom dessa tillerkände bolaget myrjord i ersättning för odlingen. Bolagets utdikningsverksamhet kom sålunda att omfatta öfver 17,000 tunnland, utgörande Elinghems-, Martebo-, Rone-, Alfva- och Akelausa myrar. Den entusiastiske Robert von

*) *Plantagen* tillkom i slutet af 1700-talet sålunda att staden skänkte borgmästaren Grevesmühl en del af det stora åkerfältet sydost från Söderport, med vilkor att han der skulle anlägga en för allmänheten tillgänglig park. G. planterade och byggde utan att se på kostnaden. Vid norra gränsen uppfördes tvänne prydliga paviljonger i 2 våningar och från den vackra inkörsporten ledde en lindallé till hufvudbyggnaden af sten, belägen i södra ändan af parken. Annu den tid, handlanden C. Engeström egde stället, serverades spirituosa och rådde ett muntert lif med kägelspel vid paviljongerna m. m. Genom exekutiv försäljning bortföll det vid gifvan fästade vilkor, men Enequist höll ändå alltid parken öppen för lustvandrande. Ställets glansperiod inföll vid tiden för krimkriget, då storläger var sammandraget på Visborgs slätt. Kronprinsen med en skvadron husarer blefvo då inquarterade vid Länna och Oskar I gästade der jemte arfurstarne. Sedan bodde prinsessan Eugenie i många år sommartiden derstädes, tilldess hennes villa vid Fridhem blef uppbyggd.

Krämer, som 1856 besökte Gotland, strängade sin originella lyra och qvad om Martebomyr:

»Nu vandra plogar som ett led sappörer;
I gyllne massor följer kornets här:
Framåt, till strids, en half provins det gäller!»

Men snart uppstodo allvarsamma tvister mellan bolaget och andra myr-lottegare. Skördarne minskades, ty man kände ej ännu till de artificiella gödningsmetoderna. Det stora företaget förlamades och den uppoffrande Liljewalch, som till slut egde mer än hälften i bolaget, gjorde cession 1863. Snart derefter (1864) instälde äfven Holm sina betalningar och myrbolaget upplöstes. Enequist, som grundlagt företaget, gjorde 1860 ett försök att betrygga dess tillvaro genom att i Stockholm bilda ett nytt kapitalstarkt aktiebolag för hvitbetsodling m. m. på de redan torrlagda myrvidderna, men misslyckades. Då nu katastrofen inträffade, sökte han rädda de högst betydliga summor, han offrat på företaget, genom att köpa en stor del af bolagets jordvidder och gårdar.

Ett annat fält för E:s verksamhet blef det försummade gotländska kommunikationsväsendets ordnande. 1850 på våren ingick han kontrakt med generalpoststyrelsen om postföring med ångbåt under somrarne i 10 års tid mellan Gotland och Sveriges fastland. Början gjordes med »Motala», kapten F. Cubé, hvarefter den i Visby för E:s räkning byggda »Kronprinsessan Louise», kapten J. N. Lyth, öfvertog turerna. Motala var en trubbig trög fuling, hvars maskin eldades med ved; »Kronprinsessan» åter smärt och prydlig samt försedd med maskin af väsendtligen förbättrad konstruktion. Båda voro träfartyg med hjul och i jämförelse med nutidens ångare naturligtvis mycket underlägsna. Allt som oftast råkade de ur sina turer genom stormigt väder.

Enequist bygde äfven segelfartyg vid Visby varf och köpte sådana vid strandningsauktioner. I midten af 1850-talet uppskattades hans förmögenhet till 700,000 kronor. Han flyttade då till Stockholm och lät sin prokurist konsul Arweson sköta de gotländska affärerna. Men i hufvudstaden vände lyckan honom ryggen och då han efter omkring 10 år återflyttade till Gotland, var förmögenheten borta. Med stor seghet höll han sig dock ännu i många år uppe och realiserade efter hand fastigheter, fartyg, myrar o. s. v., men slutligen brast dock bubblan och han nödgades till konkursmassan afträda äfven sitt kära Länna, der han alltsedan flyttningen från Stockholm haft sin bostad.

De sista åren af sin lefnad bodde han i hyrd lägenhet vid Specksrumsrum och arbetade som agent för firmor på fastlandet. Efter en kort sjukdom afled han i Visby 1883 vid 72 års ålder. Gift 1840 med Johanna Jakobina Hermanna Cramér (s. 115). Barnlösa.

Ett kännetecknande drag hos E. var hans frikostighet. Födelseorten Othem erhöill en större kyrkorgel och till Visby sambälle skänkte han den nya badiurättning för kall- och varmbad, han, påverkad af dåvarande stads-läkaren, doktor E. Ekströmer, låtit för en kostnad af 25,000 kronor uppföra

vid den 1855 påbörjade utfyllnaden söder om hamnen. Enligt gåfvobrevet, dagtecknad den 24 Augusti 1856, skulle nettovinsten af badhuset utdelas bland behöfvande i staden. Men affären ville ej bära sig i stadens hand och i en nog hastig vändning såldes hela den vackra anläggningen på 1870-talet till doktor F. Melander för 7,500 kronor, hvilken summa endast motsvarade värdet af inrättningens kopparrör och linneförråd. Den af en broder till E. anlagda stora Bingersqvarn var åstadkommen med den sistnämdes penningar och många ej blott släktingar, utan äfven andra landsmän och landsmaninnor erhöilo af honom under hans välmakts dagar understöd för studier o. s. v. Han bekostade äfven de första planteringarna (s. o. utanför staden) dermed banande väg för Planteringsgillet.

Det ingår ej i planen för detta arbete att närmare karaktärisera nyligen afidna personer, hvilkas närmast högt aktade anhöriga ännu tillhöra samhället. Må framtiden kritiskt bedöma den så mycket i tal, skrift och tryck behandlade konsul Enequists lifsgerning. Här må endast erinras om hvad han allt uträttat för fosterön och tillika framhållas, att den af medgång bortskämde mannen, som en gång på 1850-talet yttrade till en annan köpman, det hans ekonomiska ställning vore så befastad, att han aldrig kunde blifva fattig, ändå i sin sista af fattigdom hemsökta period vid 70 års ålder visade en sådan spänstighet och kraft, att han, anspråklös och outröttlig, gick omkring bland stadens näringsidkare för att i kommission upptaga små ordres. Hans ferna skeppare hade ej glömt den frikostige och vänlige redaren. De ledsagade hans stoft till grafven.

TAB. 18.

Oskar Eberhard Enequist (Tab. 11) f. 1817 vid Slitehamn, † 1861 i Visby. Handlande derstädes. G. 1849 med Anna Margreta Matilda Ihre. (Se denna släkt).

Barn:

Nils Fredrik Oskar, f. 1850. Landtbrukare.
 Anna Fredrika, f. 1852.
 Hilda Charlotta, f. 1854.
 Lars Gunnar Eberhard, f. 1859.
 Eugenia Elisa, f. 1860.

TAB. 19.

Per Herman Enequist (Tab. 11) f. 1818 vid Slitehamn † 1880 i Vamlingbo. Student i Upsala 1841. Prestvigd 1842. Vice pastor i Veskinde 1852. Kyrkoherde i Vamlingbo 1859. Kyrkoherde i När 1879, men tillträdde aldrig.

Gift 1:o 1848 med Kristina Elisabet Maria Fredrika Steveni, f. i Hamra, † 1860 i Veskinde. Dotter af veteranen från Finska kriget, majoren Jöns Gabriel Steveni och Charlotta Pettersson från Skåne.

2:o 1862 med Kristina Charlotta Vilhelmina Elde, f. 1841 i Stockholm, dotter af boktryckaren Petter Pettersson Elde derstädes och Betty Nobell. Som enka bosatt i Vesterås.

Barn:

- Hugo Herman, f. 1847, † minderårig.
 Hilma Teodora, f. 1849, gift med handlanden Johan Martin, f. 1841.
 Nils Gabriel Herman, f. 1851, † ung.
 Hermanna Maria f. 1853, † 1892 i Vänge prestgård. Gift 1880 med kyrkoherden Aron Emil Kahl. (Se denna slägt).
 Charlotta Laura, f. 1855. Gift på 1880-talet med pastor Erik Ramström i Hedemora.
 Svenborg Gunilla Elisabet f. 1857. Har genomgått Musikaliska akademien. Musiklärarinna i Stockholm.
 Karolina Fredrika f. 1859. Gift med landtbrukaren vid Nygårds i Follingbo Johannes Detlof Collberg, f. 1851.
 Per Isidor Emanuel. Landtbrukare (Tab. 26).
 Betty Kordelia, f. 1865. Gift 1893 i Vesterås med pastor Arvid Hedlund. Bo i trakten af Hedemora.
 Hugo Herman, f. 1867. Landtbrukare.
 Hildur Linnéa, f. 1870. Lärarinna i handarbeten. Bosatt i Stockholm.
 Karin, f. 1878.

TAB. 20.

Patrik Georg Enequist (Tab. 11) f. 1820 vid Slitehamn, † 1869 derstädes. Gift 1851 i Visby med Laura Bernhardina Ehinger. (S. 142.)

Barn, födda vid Slitehamn:

- Katrina Emma Johanna, f. 1852.
 Hermanna Elisabet, f. 1854.
 Johannes Niklas, f. 1855, landtbrukare.
 En son, † minderårig.
 Ernst Fredrik, f. 1859, maskinuppsättare. Reste 1888 till Amerika.
 Hilda Fredrika Sofia, f. 1862. Föreståndarinna för högre flickskolan i Vesterås 1884.
 Lars Bernhard (Berndt), f. 1865. Student i Upsala 1885. Filosofie kandidat 1888. † i Upsala 1892. Han egnade specialstudier åt Gotlands gamla skatteförhållanden i Kammar-arkivet och äfven (med understöd af Hjertas fonder) i Köpenhamn en sommar. Hans efterlemnade anteckningar i ämnet, förvarade i Historiska föreningen i Upsala, och utvisande hans förmåga af sjelfständig, historisk forskning, torde ega stort värde för de yngre krafter, hvilka komma att egnas åt Gotlands inre historia i äldre tider, emedan Berndt Enequist var särdeles kritiskt anlagd samt beherrskade äldre skriftilar och sifferskrifter, hvilka utgöra stötstenar för

mången, som ej besitter Es obeskrifliga energi. Det var en för närvarande oersättlig förlust den gotländska forskningen gjorde genom den kroppsligt vanlottade, men med själsegenskaper rikt utrustade stilla och sympatiske unge mannens tidiga bortgång, just då hans licentiatexamen var nära förestående. Dödsorsaken: tuberkulos.

TAB. 21.

Lars Johan Enequist (Tab. 12) f. 1823 i Visby, † 1866 vid Klintehamn. Student i Upsala 1843, aflade han Kameralexamen 1848, men eignade sig sedan åt artistbanan och studerade i utlandet fiolspel. Derjemte uppnådde han ovanlig skicklighet i att tillverka fiolinstrument. Efter några år återvände han till fosterstaden och började arbeta i dervarande Tullkammare, blef 1855 tullinspektör vid Ronehamn och 1861 vid Klintehamn. Gift 1857 med Charlotta Johanna Bergegren, f. 1829 i Stockholm och sedan 1893 bosatt i Newyork.

Barn:

Johan Teodor, kemist. (Tab. 27.)

Lars August, f. 1861 i Rone. Student 1880. Flyttade, sedan han i många år tjeustgjort i Sveriges riksbank, till Amerika, der han är tjänsteman i det stora liförsäkringsbolaget Mutual Life i Newyork.

Karl Evald, f. 1862 i Klintehamn. Har efter genomgången kurs i tekniska skolan i Stockholm derstädes egnat sig åt mönsterritning och teckningsinformation samt sedermera genomgått elevskolan vid Målareakademien. Han målar goda porträtt i olja. Nu bosatt i Newyork.

Erik Vilhelm. (Tab. 28.)

TAB. 22.

Nils Teodor Enequist (Tab. 12) f. 1827 i Visby. Student i Upsala 1845, aflade han Kameralexamen 1849 och ingick samma år i Gotlands landsstat. Landskontorist 1856, läusbokhållare 1860 och landtränmästare 1872. Derjemte sedan 1857 syssloman vid hospitalet och lasarettet i Visby. Gift 1862 i Visby med sin fasters dotterdotter Edla Matilda Henrietta Wulferona, f. 1842, dotter af tullinspektören i Laholm A. J. Wulferona och Laura Matilda Blom, en dotter af landtränmästaren B. (Se tab. 8.)

Barn:

Axel Johan Theodor, f. 1863. Student i Upsala 1882 och aflade hofrättsexamen 1888. Tjenstgör vid länsstyrelsen i Visby.

Agnes Katrina, f. 1865. Aflade telegrafistexamen 1884.

Ebba Matilda, f. 1867. Aflade gymnastikdirektörsexamen 1891.

TAB. 23.

Lars Vilhelm Enequist (Tab. 13) f. 1827 i Visby, † 1863 i Karlskrona. Sekundlöjtnant vid k. Flottan 1849, premierlöjtnant 1857. Informationsoffiser. Gift 1862 med Johanna Charlotta Osterman, f. 1834, dotter af kommandören vid k. Flottan Justus Kristoffer Osterman och Fredrika Emilia Charlotta Borg. Dottren Vilhelmina (Vilma) Matilda Elisabet, f. 1863. Sångerska.

TAB. 24.

Johan Fredrik Enequist (Tab. 15) f. 1831. Student i Upsala 1851. Kyrkoherde i Fårö pastorat 1867 och i Roma 1880. Gift 1865 med Emeli Lind, f. 1839, dotter af kyrkoherden i Upland Andreas Lind och Emeli Charlotta Wendbladh.

Barn:

Andreas Johannes, f. 1866.
 Esther Maria Katrina, f. 1868, † 1889.
 Elma Fredrika Margreta, f. 1869.
 Josef Oskar, f. 1871, student 1891.
 Karl Hjalmar, f. 1874. Landtbrukare.
 Anna Lovisa Elisabet, f. 1875.
 Gustaf Fredrik, f. 1877, † 1892.
 Elias Gabriel, f. 1878.
 Emeli Karolina Teresia, f. 1880.

TAB. 25.

Karl Laurentius Enequist (Tab. 15) f. 1833. Handlande. Gift 1860 med Kristina Lind, f. 1831 i Landskrona, † 1892 i Visby.
 Dottern Lovisa Kristina, f. 1861.

TAB. 26.

Per Isidor Emanuel Enequist (Tab. 19) f. 1863. Landtbrukare. Gift med Amanda Bäckström från Follingbo. Flera barn.

TAB. 27.

Johan Teodor Enequist (Tab. 21) f. 1858 i Rone. Tog utgångsexamen från Tekniska högskolan 1880 och afreste 1882 till Amerika. Hans goda kunskaper i kemi m. m. beredde honom genast förmånlig anställning. Bosatt i Brooklyn. Gift 1884 i Ewerett invid Boston med Francis Elisabeth Parsons af skottsk härkomst.

Barn:

Jonny Teodor, f. 1885 i Ewerett.
 Lars William, f. 1887 i Ewerett.
 Francis f. 1889 i Ewerett.
 Erik Edmund, f. 1892 i Brooklyn.

TAB. 28.

Erik Vilhelm Enequist (Tab. 21) f. 1864 i Klinte. Kemist. Har genomgått Tekniska högskolan i Stockholm och är bosatt i Newyork. Gift 1888 i Stockholm med Nina Liljewalch, f. på Gotland omkring 1870. Dotter till konsul E. Liljewalch och Emeli Vilhelmina Grubb.

Engbom från Alfva socken på Gotland.

Namnet togs af en bondson från Enge gård i Alfva. Dennes son lär enligt traditionen inom släkten hafva varit klockare i Levide och den sistnämndes sonson var

Paul Engbom, f. i Visby 1777. Föräldrarne voro varfstimmermannen Märten Engbom och Helena Gabrielsdotter från Duckarfve i Linde.

Student i Upsala 1796. Prestvigd 1803 Komminister i Lojsta 1809. Fick sommaren 1826 nästan enhällig kallelse till Gothems pastorat, som han tillträdde påföljande år. Utnämndes till prost vid prestmötet i Visby 1832. † i Gothem våren 1850, uppriktigt saknad af sina församlingsbor.

E. var en angenäm och fryntlig personlighet, musikalisk och begåfvad med god tenorröst. Han skötte ännu som gammal sin fiol med lif och lust. Det hände mången gång att »prosten» sjelf spelte brudpolskan på bondbröllopen. Gift 1808 med kyrkoherdens i Levide O. Heidenbergs enka Margretha Kristina Laurin. (Se d. s.)

Barn, födda i Lojsta:

Lars Paul, landtmätare och astronom. (Tab. 1.)
 Karl Albrecht, köpman, naturpoet. (Tab. 2.)
 Margreta Kristina, f. 1815 ¹⁴/₁₁. Gift 1846 med kyrkoherden i Stenkyrka Karl Magnus Molér. (Se d. s.)
 En son † i späda ålder.

TAB. 1.

Lars (Lorenz) Paul Engbom, f. 1810, † 1880. Liksom yngre brodern fick E. sin grundläggande och enda skolundervisning i hemmet. Han visade redan tidigt ovanlig färdighet i textning, kartritning m. m. och blef vid 16 års ålder antagen till landtmäterielev. Efter att 1832 hafva aflagt landtmäterieexamen och tre år derefter blifvit vice kommissionslandtmätare, skötte han under flere år på förordnande andra landtmätarebefattningen, blef 1844 ordinarie kommissionslandtmätare samt 1867 ordinarie »andre landtmätare», af hvilken befattning han blef den siste innehafvaren på Gotland.

E. arbetade ej ens i sina kraftigare år med synnerlig framgång på den bana, hvilken han beträddt, och årsinkomsterna stego på sin höjd till 5 à 600 kronor, hvilka dock för hans små behof voro tillräckliga. Hans egentliga håg låg åt ett annat håll, nämligen åt meteorologiska och astronomiska studier, hvilka han bedref med mycken ihärdighet. Redan från och med år 1826 började han föra anteckningar om väderlek och vind m. m. och fortsatte dermed ända till några dagar före sin död. Dessa anteckningar såväl som anteckningar om dagliga sysselsättningar inskrefvos med största noggrannhet och med en ytterst nitid, halft mikroskopisk stil i interfolierade almanackor. Under en lång följd af år meddelade han i någon Visbytidning under signaturen L....z (Lorenz) för det kommande året väderleksförutsägelser, grundade hufvudsakligen på nittonårsberäkningen samt på iakttagelser vid Vintergatan, »snöblomningen», Mårtens-gås, svinmjelten, bondpraktikan, Dittmars väderlekslära och Herchels tabell. Dessa förutsägelser aftrycktes ofta i hufvudstadens och landsortens tidningar. Märket L....z blef sålunda känt i hela Sverige. Sjelf kallade han alltid och blygsamt sina profetior »sannolikhetsberäkningar». När Vetenskapsakademien (1870) ur almanackorna borttog förutsägelserna om det kommande årets väderlek, hade åtminstone gotlandsallmogen i Engboms »beräkningar» en välkommen ersättning, och många voro de, som menade, att »Insenjören i Gothum ä' läjkare i slejke sakar än själfvä almanacku». Den första skref han redan för 1845 och den sista han utgaf kallades »Sammandrag af Gutarnes Wäderleks-Profet för år 1877» (8 sid. tr. hos Th. Norrby 1877).

Försedd med få och tarfliga instrument, några engelska astronomiska och nautiska almanackor samt för öfrigt obetydliga litterära hjälpmedel, gjorde han emellertid flitiga astronomiska iakttagelser, och under flera år vandrade han om nätterna upp i Gothems kyrktorn, hans anspråkslösa observatorium. Att han i sina beräkningar gick tillväga med verklig vetenskaplig ansats och skicklighet, bevisas deraf, att han upprepade gånger anmärkte fel i de af Vet. Akademiens officiella astronom i almanackorna införda astronomiska uppgifter. Särskildt en gång, vid den stora solförmörkelsen den 28 juli 1851, slog han professor Selander riktigt på fingrarna. I en utgifven skrift hade akademien offentliggjort en af nämnde professor om det blifvande sekularfenomenet författad uppsats, i hvilken bland de ställen inom riket, der företeelsen skulle synas total, Gotland *icke* var upptaget, och på en vidfogad karta var norra gränsen för den totala förmörkelsens synlighet dragen

6 mil söder om Hoburgen. Men L...z hade i sina kalkyler kommit till det resultat, att förmörkelsen skulle i Gotlands sydligaste trakter synas total. Dock vågade han icke tro på riktigheten af sina beräkningar, och då han högeligen åstundade att få se förmörkelsen i dess helhet, reste han till Småland, der hans vetenskapliga åstundan skulle blifva uppfylld. Vid återkomsten fick han veta, att hans uträkning var alldeles riktig, och han skriver i anledning deraf: »Att förmörkelsen syntes total på Hoburgen (se Gotl. Läns Tidning 1851 nr 31) bevisar att min första förmodan var riktig, och att Kgl. Vet. Akad. uppgifvit orätt». — — — Besynnerligt nog att astronomer beräknat månens helskuggas bana flera mil smalare än hvad den i verkligheten blef».

E. hade af föräldrarna arft ett utprägladt sinne för musik och ådagalade mycket intresse synnerligast för kyrkomusiken. Han var väl bevandrad i våra koralers och psalmers historia och egde stor kännedom om psalmmelodiernas historik på Gotland. Alla moderniseringar af de gamla psalmmelodierna ogillade han.

År 1838 köpte han $\frac{1}{4}$ mantal Alleqvia i Vallstena, hvilket han egde till 1854 på hösten, då han flyttade till Botvaldaviik. Under sin senare lifstid var E. i mångt och mycket ett af dessa älskvärda original, hvilka man i vår tid så sällan påträffar — gammaldags i hållning och tycken, men blid och sympatisk med termometer och andra instrument städse fästade i hatt eller uppslag och anteckningsboken till hands. Han dog ogift 1880 vid Botvaldaviik, ännu i sista dagarna sysslade med meteorologiska iakttagelser.

Tab. 2.

Karl Albrecht (Albert) Engbom, f. 1812, † 1872 i Visby. Vid 14 års ålder sattes han i handelslära och skickades 1833 till ett handelsinstitut i Lübeck. Efter återkomsten var han någon tid bokhållare hos Bahr i Visby, sedan tre år hos konsul Säve i Åbo. 1843 höpte han Lofwenströmska gården vid Hästgatan i Visby och etablerade egen handel, hvilken han derstädes bedref till sin död. Hugnades 1856 med guldmedalj »för medborgerlig förtjenst» såsom ordförande i stadens inkvarteringskommission och utnämndes krigsåret 1870 till tyska rikets konsul på Gotland. Hade för öfrigt många kommunala uppdrag, var länge ordförande i Handelsföreningen, skattnästare i Planteringsgillet m. m. Gift 1859 i Visby med Elisabet Maria Ehinger (s. 142). Barnlösa.

E. var en ytterst samvetsgrann och hederlig man samt hade i köpmanskunskaper mer än vanliga insigter, men han egde — såsom ofta förhållandet blir med en »selfmade» man — många egendomligheter i lynne och åsikter. Han var ytterst konservativ och dref mången gång sina åsikter mera af envishet än af öfvertygelse. Begåfvad med ett fyndigt hufvud och medfödda poetiska anlag, var han allt ifrån ynglingåren inom en trängre krets af intimare vänner känd som en qvick rimsmidare. Men hans penna var oftast hvass och han fick därför många ovänner, som stundom hand-

gripligt lade sina känslor i dagen. »Om jag någon gång» — skrifver han (1833) till sin broder — varit qvick på andras bekostnad, har jag aldrig velat, att världen skulle höra det. Att göra 2 à 3 vänner förtroende deraf är nog för att höra deras omdöme om diktionen . . . I ett af mina »poem» har jag tecknat några rader i afseende derpå:

Gläds icke hastigt af den vän, du vunnit,
Du vet ej om han är din sanne vän.
Inunder masquen ofta nog man funnit
En fräck och elak tadtare igen,
För hvilken vänskap aldrig helig varit,
Hvars ilska i din åsyn döljer sig,
Men *w* din åsyn — det har jag erfarit —
Är tungan väpnad att förtala dig.»

Strax efter sin återkomst från Åbo stiftade han (1841) det på sin tid i Visby väl kända glada sällskapet »Hagelsvärmen». Inom detta koteri, hvars medlemmar från början voro 12 och aldrig öfverstego talet 16, var E. ständigt ordförande. Säkert är, att der »haglade» kvickheter, som träffade både skarpt och säkert. Hvarje 1:sta maj samlades medlemmarna till varpkastning vid Kopparsviksvägen, hvarefter man förflyttade sig till någon lämplig lokal, der årsrevyen, författad af E., upplästes. Än var det stadens vällofliga magistrat, än profryttarne, än lärdomssnobberiet, än riksdagen, som fick sitta emellan. Några profbitar torde ej sakna sitt intresse. Så hette det i revyen 1856 med anledning af ett studentbesök:

»Ett Skandinavien» man vill:
En mängd af pojkar bjuder till
Som ombud för nationer — alltväl —
Att skaka nordens troner — Ni förstår mig väl.

»Och hoppets band och blodets band
Föreنا Skandinavien land!» —
En herrlig seger! — vunnen — alltväl —
Med svärd — nej f-n — med munnen — Ni förstår mig väl.

Om profryttarne sjöng han under krimkrigets dagar:

»Hit komma skall en stark armé
Af tappra Proben-ryttare;
Odödlig är den skaran — alltväl —
Som rider oss, likt marau — Ni förstår mig väl.»

Att de dock fingo vara med vid »Svärmens» gillen, synes dock af följande:

»Att vara med för driftens skull
 Profryttare af all slags ull
 Af Hagelsvärmen tålas — alltväl —
 Om blott de önska tvålas — Ni förstår mig väl.

I den sista årsrevyn (1862), som var försedd med påklustrade sorgkanter, (i anledning af sällskapet's upplösning) skrifver E. om sig sjelf:

Förundras ej om Svärmens »kung»,
 Nu femti år och mer ej ung,
 Vill lägga ner sin spira
 Se'n dagen vi fått fira.

Han länge med sitt skämt gått åt
 Rätt mycket ondt på livvets stråt —
 Ett uppdrag, ej det bästa.
 Att häckla på sin nästa.

Men härmed säger han besked
 Att allt må gå sin gång i fred,
 Hvaraf han ämnen hemtat,
 Och hvaråt Svärmen skämtat.

I sin yttre menniska var E. rätt originell. Mången torde nog ännu minnas den gula utländska nankinrocken, som förskaffade E. namnet »gamle gulen» och som ibland vändes och då var brun och yvig samt den ofantliga cylinderhatten, som vanligen borstades mot lugg. Han kunde tala flera fremmande språk, men också gotländska så genuint som någon »Sudergute», och lustigt var att höra »patronens» konversation med landtborna vid disken i den lilla i renaste ladustil uppförda boden.

E:s hundar må icke heller förgätas. Då till följd af magistratens kungörelse det var förbudet att röka tobak på gatorna under stark torka eller blåst, fick borgmästaren Mathiessen en vacker dag se E:s kära »Ville» helt lugnt sitta i sin husbondes boddörr med en blossande cigarr i munnen. »Villes» efterträdare i tjänsten fick namnet »Student» och kunde äfven han många konster.

Månget stämmingsfullt allvarligt stycke träffar man äfven bland E:s poetiska alster, i synnerhet bland dem, som skrifvits i hans ungdom. Visan var dock hans styrka och vi afsluta hans biografi med återgiftvandet af den på sin tid så populära sången om *skomakar Dahlbergs på Adelskatan äfventyrliga sjöresa*, en tidsbild från 50 år tillbaka och en pendent till Pelle Odmans roliga epistel i en senare tid om »herr redaren» från Visby.

Dahlberg han satt på nobis och drack
 Och höll om fartyg hiskeligt snack. — Lästerna med.

»Nu skall man ej med mig drifva gäck;
Ty jag ger fanen borstar och beck», Lästerna med.

»Jag är så god som slagtlaren Hägg». —
Spannrem och kränka slog han i vägg, Lästerna med.

Dahlberg gaf fanen becktråd' och skinn,
Jakten han på auktion ropte in, Lästerna med.

»Kränkan den vill jag nyttja till dragg,
Och af mitt förskinn gör jag en flagg». Lästerna med.

Sen gick han uppå nobis och söp:
»Jakten fick jag för skickeligt köp», Lästerna med.

Dahlberg han grep strax arbetet an,
Folket var öfver hundrade man, Lästerna med.

Bränvin bestods af raraste sort —
Dahlberg han rännde klackarna bort, Lästerna med.

Lindahl han gick i vatten till knä:
»Hugg jakten upp till skopinneträ»; Lästerna med.

Dahlberg fick jakten snart in i hamn;
Då tog han bränvinsflaskan i famn, Lästerna med.

Dahlberg han spanna' nåten ihop;
»Nog seglar jakten sju, åtta knop», Lästerna med.

Jakten var snart i segelbart skick,
Och hän till Kalmar Lindahl nu gick, Lästerna med.

Dahlberg med myndig redare ton
Gaf åt kaptenen lång instruktion, Lästerna med.

Men med sin föring Lindahl var dyr,
Ty hela resan gick öfver styr, Lästerna med.

Dahlberg blef ond, att resan så gick,
Österlund därför fartyget fick, Lästerna med.

Österlund sade: »jakten är läck,
Har Herr Patronen tillgång på beck?» — Lästerna med.

»Nu skall du följa min instruktion!»
Österlund sade: »Jo, Herr Patron!» Lästerna med.

Österlund sad': »jag får väl half frakt,
Eljest tar Herr Patronen sin jakt», Lästerna med.

Dahlberg skref genast Certhepartie:
Klacklappar fem procent stod deri, Lästerna med.

Österlund hem från Stockholm snart kom,
Derför drack Dahlberg »Lasse» på rom. Lästerna med.

Dahlberg hån tog kaptenen i hand;
»Hvarföre kom du ej förr i land», Lästerna med?

Österlund sad': God dag, Herr Patron!
Jag har ej ännu fått vis'tation», Lästerna med.

Österlund gjorde Dahlberg besked:
»Stämnålar har jag nu tagit med», Lästerna med.

»Hur står nu vixelkursen, Capten?»
»Cursen, Patron, står stilla som sten», Lästerna med.

»Lasten den har jag sålt för kontant,
På sylspett har jag ock pris-kurant». Lästerna med.

Dahlberg fick genast fatt i en syl,
Och gjorde öfver lasten calcul. Lästerna med.

Dahlberg sjöng sen sin vikingabalk:
»Nu skall jag sta och sälja min kalk», Lästerna med.

Den som i visan mer hafva vill,
Han lägge Dahlbergs ångfartyg till, Lästerna med.

Engeström från Engelholm.

Biskopen i Lund Johan Engeström, från hvilken adliga ätten von Engeström utgått, hade bland andra två bröder

Kristian Engeström, borgmästare i Vestervik och gift 2:dra gången med borgmästaredottern Anna Brita Lesle, af hvilkas barn 2:ne flyttade till Visby,

näml. Helena, f. 1746 å fastlandet, † 1800 ogift i Visby, och Jonas, köpman, (Tab. 1) samt

Nils Engeström, landtränkmästare i Karlskrona, hvilkens son Karl, kyrkoherde i Melby (Blekinge) hade sonen Jakob, landssekreterare på Gotland (Tab. 2).

Tab. 1.

Jonas Engeström, f. omkring 1757 i Vestervik, † 1828 i Visby. Blef 1779 bokhållare på Donnerska kontoret i Visby och etablerade sedan egen affär derstädes, samt blef rådman och kämnär-preses. G. i Visby 1:o 1784 med Katrina Grén, f. 1759, † 1790, dotter af strandridaren Daniel Grén och Katrina Maria Vestphal (Se d. s.), 2:o 1795 med Katrina Sofia Burmeister (s. 86).

Barn, födda i Visby:

Anna Katrina, f. 1786, † 1858 i Visby. De äldre bland oss torde ännu ej hafva glömt »mamsel Anna» och hennes restauration vid Rådhusorget i Visby.

Helena Elisabet, f. 1787, † 1854 i Källunge. Gift 1831 i Visby med kyrkoherden Karl Enequist (sid. 166).

Kristian Adolf, köpman (Tab. 3).

Hedvig Margreta, f. 1790, † 1861 i Visby. Gift 1810 derstädes med sjökaptanen, sedermera skeppsombudsmannen Johan Fredrik Flodenberg (Se d. s.).

Johan Fredrik, köpman (Tab. 4).

Tab. 2.

Jakob Engeström, f. 1777 i Blekinge, † 1821 vid Lilla Vede i Follingbo socken på Gotland. Vice häradshöfding. Auditör vid Gotlands nationalbevärning. Landssekreterare i Gotlands län 1815. Landshöfdingen baron I. Cederström yttrade en dag till honom på landskansliet, då han råkat trassla in ett ärende mer än vanligt: »nog kan man vara landshöfding med träben, men ta' mej fa'n det går an att vara landssekte med träskalle». Gift 1815 i Ejsta prestgård med Elisabet Kolmodin (Se. d. s.). Barnlösa.

Tab. 3.

Kristian Adolf Engeström, (Tab. 1), f. 1788 i Visby, † 1843 derstädes. Köpman i Visby, der han egde nuvarande enskilda bankens hus äfvensom »Plantagen». Gift 1817 i Lübeck, med köpmandottern Julia Emilia Voigts, f. 1797 i Lübeck, † 1858 i Visby.

Bland de 8 barnen, alla födda i Visby, märkas:

Adolf Vilhelm, köpman (Tab. 5).

Alina Dora, f. 1820. Gift 1844 med rektor Karl Cramér (s. 115).

Kristian August Fredrik, f. 1826. Grosshandlare i Stockholm. Gift 1866 med Helena Sofia Fohlin, f. 1832 i Blekinge. Barnlösa.

Herman Teodor, f. 1829, † 1860 i Stockholm. Student i Upsala 1849. Bokhållare i Sjöförvaltningen 1857. Ogift.

Karl Henrik, f. 1831. Grosshandlare i Stockholm 1857, då han äfven utnämndes till Portugisisk vice konsul derstädes. Gift 1868 med Edla Vilhelmina Oskaria Lundqvist, f. 1839 i Stockholm. Barnlösa.

Tab. 4.

Johan Fredrik Engeström, (Tab. 1) f. 1797 i Visby, † 1833 i Rone. Köpman vid Ronehamn. Gift 1821 med Sofia Albertina Sturtzenbecher (Se d. s.). Bland de tio barnen, födda i Rone, märkas:

Johan Albert, sjökapten (Tab. 6).

Anna Elisabet Sofia Fredrika, f. 1823. Gift 1852 med kyrkoherden Frans Oskar Köhler (Se d. s.).

Hedvig Maria Desideria, f. 1829, † 1891. Gift 1855 i Visby med handlanden Israel Lindgren (Se d. s.).

Kristian Amandus, konstförvandt. (Tab. 7.)

Tab. 5.

Adolf Vilhelm Engeström, (Tab. 3) f. 1819, † 1870 i Lissabon. Köpman derstädes. Gift med Emilia Julia da Silva, f. 1822. Af de många barnen lefva dottern Julia Dorotea och sonen Adolf Kristian, tjänsteman, f. 1850, hvilken senare är gift, men barnlös.

Tab. 6.

Johan Albert Engeström (Tab. 4) f. 1822. Sjökapten, sedan fyrmästare på Närsholmen. Gift 1851 med Lovisa Björnlund, f. 1820 i Rone. Dottern Anna Sofia, f. 1855 i Rone. Gift med handlanden i Hafdhem Hedin från Visby.

TAB. 7.

Kristian Amandus Engeström (tab. 4), f. 1830, † 1888 i Stockholm. f. d. konstförvandt. Gift med Helena Erika ****, f. 1827 Umeå. 4 döttrar, bland dem en gift med konstförvandten A. F. Hård och en med handlanden P. A. Andersén.

Engström från Kalmar.

Suno Engström, f. 1795 i Kalmar, bosatte sig i Visby som handlande. Gift derstädes med Hedvig Maria Sahlsten, f. 1796 i Visby, † derstädes 1867, dotter af öfverdykerikommissarien Bertold Anders Sahlsten, som äfven tillhörde en småländsk släkt. E. valdes till officer vid borgerskapets infanteri och avancerade till kapten. Han var en af stiftarne till sällskapet D. B. V. Enkan fortsatte efter mannens död såväl bodhandeln vid Specksrum som jordbruksrörelsen vid Visby och Hästnäs.

Barn, födda i Visby:

Hedda Maria Bartoldina, f. 1820, gift 1849 med handlanden Klas Henrik Wallér (Se d. s.).

Augusta Kristina Elisabet, f. 1821, gift 1855 med handlanden Rudolf Vilhelm Molér (Se d. s.).

Karl Suno Hildemar, jurist, kommunalman (Tab. 1).

Tab. 1.

Karl Suno Hildemar Engström, f. 1822, † 1892 i Visby. Student i Upsala 1842. Hofrättsexamen 1846. Auditör vid Gotlands nationalbeväring 1858. Sakförare och jordbrukare dels i Visby, dels vid Hästnäs, der han satt i verket torrläggning af Myren. Vid sin död erhöill han nedanstående vackra runa i »Gotlänningen»:

»Icke mången blir det beskärtdt att i afskedets stund kunna skåda tillbaka på ett inom skilda områden så verksamt och gagnarikt lif som auditör Engströms. Den praktiske jordbrukaren hade i honom en föresyn, den rättsökande vände sig till honom med förtroende till hans juridiska skarpblick och erfarenhet, enskilda bolag täflade om att tillförsäkra sig stödet af hans grundliga kunskaper och praktiska begåfning, och samhället tog äfven tidigt nog hans mer än vanligt rika krafter i anspråk, hedrande honom med en mängd förtroendeuppdrag det ena mera ansvarsfullt men äfven ärofullt än det andra, ända tills landstinget satte kronan på verket genom att meddela honom uppdraget att representera vår provins i riksdagens första kammare, genom hvilket uppdrag tinget ville hedra honom såsom en det nationela partiets stödjepelare här på ön. Såsom bevis på auditör Engströms mångsidiga verksamhet må följande vara nog att anföra. E. var mångårig ledamot och ordförande i drätselkammaren, bygnadsnämnden, jernvägsstyrelsen, Gotlands enskilda banks direktion, Gotlands kreatursförsäkringsbolags styrelse, mångårig ledamot af stadsfullmäktige, landstinget, hospitals- och lasarettsdirektionen samt ledamot af riksdagens första kammare åren 1888 och 89.»

Engström blef 1860 gift i Visby med Karolina Elisabet Malmberg, dotter af handlanden i Visby A. M. Malmberg, † 1844 och Katrina Elisabet Lundström f. 1802, † 1863 i Visby.

Barn, födda i Visby:

Karl Suno Henrik, f. 1861. Första fullmakt som officer vid Gotlands infanteriregemente 1884. Löjtnant 1890.

En son † i späda ålder.

Vilhelm Suno, f. 1865. Student 1885. Hofrättsexamen 1890. ombudsman vid Riksbankens afdelningskontor i Visby.

Ericsson från Vermland.

Anders Ericsson, f. 1807 i Nors församling i Vermland, † 1851 i Visby. Bryggare i Visby. Gift 1834 med Helena Elisabet Söderdahl, f. 1814 i Visby, dotter af styrmannen Petter Olof Söderdahl och Margreta Hafvenberg, båda från Grötlingbo. Deras son

Oskar Ferdinand Ericsson, f. 1840 i Visby. Student i Upsala 1862. Underlöjtnant vid Gotlands nationalbeväring 1863. Löjtnant 1872. Kapten 1883. Eger och bebor Hästnäs vid Visby. Gift 1871 med Vilhelmina Elisabet Ekman (Se d. s.).

Barn:

Oskar Vilhelm, f. 1872. Landtbrukare.

Anna Elisabet, f. 1874.

Otto Edvard, f. 1876.

Hildur Emelie, f. 1877.

Agnes Vilhelmina, f. 1879.

Märta Johanna, f. 1886.

Facht från Liffland.

1680 funnos på Gotland tvenne från Liffland nyligen inflyttade familjer med detta namn. Vilhelm Facht var arrendator å Lummelunda bruk. Hans barn antingen lemnade Gotland eller dogo der utan bröstarfvingar. *Hans Facht*, som »utan tvifvel» (af Klerchers uttryck) var broder till Vilhelm, är stamfar till de i tab. 1—6 upptagna. Sedan vidtager den adopterade släkten (Södergren) Facht.

TAB. 1.

Hans Facht bodde först vid Butters i Veskinde, sedan vid Länna. Gift med Margreta Strihoff, som 1695 var enka. Hon var dotter till Henrik S. och Margareta Skröder.

Barn:

Sofia Margreta, f. 1674, † före 1721. Gift 1696 med bagaren Johan Dedekind (s. 125).

Johan, bryggare (Tab. 2).

Kornelius, tjänsteman (Tab. 3). Tvillingbror till föregående.

Mårten, tjänsteman (Tab. 4).

Maria, f. 1680, † 1762. Gift 1707 med Petter Westö. (Se d. s.).

TAB. 2.

Johan Facht (Tab. 1) f. 1676, † 1729. Bryggare. Gift 1:o 1701 med Agneta Dedekind (sid. 125) 2:o 1719 med Katrina Sjöberg sid. 87.

Barn:

Agneta, f. 1704, † 1741 vid Stafva. Gift 1723 med pastor Petter Lindenlöf, f. 1699, † 1739.

Margreta, f. 1706. Gift 1:o med köpmannen Eberhard Westphal (Se d. s.); 2:o 1738 med tolagsskrifvaren Nils Schmidt (se d. s.); 3:o 1746 med sekreteraren Olof Köhler (Se d. s.).

Johan, bryggare (Tab. 5.)

Anna Maria, f. 1714, † 1795. Gift 1:o 1739 med bryggaren Karl Fröberg, f. 1710, † 1754, son af Elias F. och Katrina Falck; 2:o 1760 med urmakareäldermannen Petter Norsell, f. 1730 i Skåne, † 1789. Baralösa.

Katrina f. 1715, † 1788. Gift 1736 med pastor Nils Dalman (sid. 121).

Adam f. 1718, drunknade jemte halfbrodern Daniel Butendorff 1738.

Katrina Elisabet, f. 1721, † 1768. Gift 1740 med handlanden Lars Fähræus (Se d. s.).

TAB. 3.

Kornelius Facht (Tab. 1), f. 1676, † 1717. Stadsfiskal. Gift 1706 med Ingrid Bengtsdotter Sjöberg, f. 1689, † 1725. Barnen dogo minderåriga.

TAB. 4.

Mårten Facht (Tab. 1), f. 1677, † 1730. Kännär. Rådman. Gift 1:o 1708 med Maria Grissnis, † 1723; 2:o 1724 med Elisabet Schilder, f. 1693, † 1730; 3:o 1730 med Engel Stenman, omgift med Abraham Lange (se d. s.).

Barn:

Margreta Katrina, f. 1700, † 1764. Gift 1729 med konrektor Niklas Lange (Se d. s.).

Maria, f. 1716, † 1770 i Ejsta prestgård.

Sofia, f. 1721. Gift 1760 med Rådmanen Jöns Dalman (sid. 122).

Elisabet, f. 1725, † 1804 i Visby. Gift 1744 med pastor Israel Kolmodin (Se d. s.).

Justina, f. 1727, † 1793 på Duss i Bro. Gift 1753 med köpmannen Olof Dalman; (sid. 121). Barnlösa.

Charlotta, f. 1729 i Visby. Gift 1749 med kammarskrifvaren i Kammar kolleg um sedan landskamrerare Anders Otto Laurin (Se d. s.).

TAB. 5.

Johan Facht (Tab. 2) f. 1710, † 1761 vid Vestergarn. Bryggare älderman. Gift 1738 med Katrina Brygger (sid. 79).

Barn:

Elisabet, f. 1739, † 1819 hos sin son i Göteborg. Gift 1759 med strandridaren på Kyleij Jonas Stare (Se d. s.).

Katrina, f. 1741, † 1785. Gift 1761 med sjökaptenen, skeppsombudsmannen Jöran Gottfrid Stahle, f. 1728, † 1779, son af Johan S. och Margreta Borg.

Derjemte adoptivsonen Johannes, prest (Tab. 6).

TAB. 6.

Johannes Facht (Tab. 5), f. 1733 i Visby, † 1817 i Vall, son af Johan Södergren i Visby och Katrina Brygger (sid. 79). Styffadern, som endast egde döttrar, adopterade honom, hvarefter han under namnet Facht inskrefs i Gotlands nation i Upsala, der han blef filosofie magister 1760 och prestvigdes. Kyrkoherde i Vall 1783. Gift 1773 med Gertrud Kristina Yttermark, f. 1740, † 1800. Kyrkoherdedotter från Eskelhem.

Barn:

Johan, prest (Tab. 7).

Katrina Maria, f. 1774, gift 1795 med bryggaren i Visby Johan Mickel Hemph, f. 1755, † 1808.

Elisabet, f. 1776, † 1844. Gift med vice pastor Anders Envall, f. 1764, † 1810, son af Anders E. och Anna Kolmejer.

Gustaf, f. 1780, † i fransk fångenskap.

Kristian, f. 1782, filosofiekandidat, † 1827 svagsint.

TAB. 7.

Johan Facht (Tab. 6), f. 1778 i Vestergarn, † 1850 i Hablingbo. Gift 1822 med Margreta Katrina Kolmodin. (Se d. s.). Student i Upsala 1795. Filosofie magister 1800. Collega scholæ i Visby 1803. Lektor vid det nya gymnasiet 1821. Erhöll Endre prebende 1825, utnämndes till prost 1826 och blef s. å. kallad till Hablingbo pastorat. Porträtt i fornsalen.

Barn:

Johanna Kristina, f. 1824, † 1843.
 Katrina Elisabet, f. 1826, † 1845. Gift med landtbrukaren Olof Svebius (Se d. s.).
 Maria Charlotta, f. 1827. Gift 1850 med handlanden Lars Cramér (sid. 118).
 Johannes, offiser (Tab. 8).
 Gustaf, f. 1830, † 1844.
 Kristina Vilhelmina, f. 1834.

TAB. 8.

Johannes Facht (Tab. 7) f. 1829 i Hablingbo. Student i Upsala 1850. Första officersfullmakt vid Gotlands nationalbeväring 1851. Afsked som kapten 1882. Gift 1856 med Emma Charlotta Kristina Lange (Se d. s.).

Barn, födda vid Bottarfve i Fröjel:

Maria Katrina Charlotta, f. 1857. Gift 1888 i Capstaden, Afrika, med der bosatte svensken August Ohlson.
 Emma Johanna Kristina, f. 1861. Kontorist i Eskilstuna.
 Johannes, f. 1863. Genomgick Ultuna landbruksinstitut och blef lärare vid landtbruksskolan i Vermland.
 Gustaf, f. 1865. Student 1885. Civilingeniör.
 Karl, f. 1867. Student 1885. Första officersfullmakt vid Dalregementet 1887. Löjtnant 1893.
 Viktor, f. 1869. Student 1889. Första officersfullmakt vid Gotlands infanteriregemente 1891.
 Lars, f. 1871. Kontorist i Norrland.
 4 söner, † i yngre år.

Fick från Tyskland.

Christian Berndt Joachimsson Fick, repslagare i Visby, var född i Hamburg 1709 och dog i Visby 1778. Gift 1737 med Cecilia Nilsson. Två

bland sönerna fortsatte faderns yrke på Gotland, den tredje flyttade till Ryssland, den fjerde till Norge.

Af de i Visby födda sonsönerna blef en repslagare i Södertelje, en i Gefle och två i Visby. En blef guldsmed i Visby och en bosatte sig i Ryssland.

Af en annan släkt var Zacharias Fick (sid. 121).

Fineman, inflyttad från Östergötland.

Inom släkten går en sägen att den är af gammal fransk adel. Från ett håll antages den tillhöra wallonslägterna, från ett annat håll påstås den vara tysk. Med säkerhet vet man endast att Frans Fineman under drottning Kristinas regering blef bokhållare »på stenhuset» i Norrköping. Med sin andra hustru Kristina von Brobergen hade han sonen

Gottfrid Fineman, f. 1654 i Norrköping. Student i Upsala 1670. Kurator för Östg. nation 1678. Stads-syndicus i Visby. Gift på 1680-talet med Sofia Endislöf (i hennes första gifte), f. 1664, † 1753, dotter af kyrkoherden i Källunge, magister Hans Nilsson E., som af danskarne 1676 gjordes till superintendent på Gotland, och hans senare hustru Barbara von Lunden. (Jfr C. J. Bergmans inträdestal som hedersledamot i W. H. och Antiquitetsakademien.)

Barn:

Kristina, f. 1687, † 1748. Gift 1714 med kyrkoherden på Fårö Kristian Borg (sid. 76).

Johannes, offiser. (Tab. 1.)

Barbara Sofia, f. 1692, † 1770. Ugift.

Adriana Maria, f. 1695. Gift 1727 med rådmannen i Visby Jöran Borg. (sid. 76.)

TAB. 1.

Johannes Fineman, f. 1689 i Visby, † 1758 vid Dede i Follingbo. Dragonlöjtnant och landtmätare på Gotland. Egde Dede och Lauters med kalkugn. Gift 1:o 1714 i Follingbo med Magdalena Katrina Bachéus (sid. 32). 2:o 1740 med Justina Margreta Friedenreich, f. 1716 på Torgerup vid Malmö, † 1761 som oldtfru vid det kongl. hofvet. Dotter af landshöfdingen Melchior Friedenreich och Maria Elisabet Wilckens.

Barn:

(10 i första, 6 i andra giftet, af dem 4 döda unga.)

Gottfrid, jurist. (Tab. 2.)

Juditta Charlotta, f. 1717 på Kuse, † 1780. Gift 1:o 1746 med sjökaptenen Jöran Borg (sid. 77), 2:o 1770 med strandridaren Hans Enequist (sid. 157).

Jöran Johan, f. 1719, landtmätare.
 Johannes, f. 1721 på Kuse. Student i Upsala 1743. Tjensteman i konungens kansli. † ogift 1751.
 Lorentz, f. 1731 på Dede, † 1798 i Stockholm. Tulluppsyningsman. Gift med Ulrika Beata Tideman. Barnlösa.
 Didrik Vilhelm, f. 1737 på Gotland, † 1808. Kommissionslandtmätare i Upland 1772. Transport till Finland 1781. Titel af direktör 1794.
 Magdalena Maria, f. 1742 på Dede, † 1815 å Vibyholm i Södermanland.
 Melchior, f. 1743 på Dede.
 Karl Ludvig, tulltjensteman. (Tab. 3.)
 Klas, f. 1748 på Dede.
 Fredrik, f. 1750, näringsidkare.
 Johanna Justina, f. 1753, † 1811. Gift med aktören och sångaren vid kongl. teatrarne i Stockholm Hans Petter Wikbom, f. 1750, † 1805.

TAB. 2.

Gottfrid Fineman (tab. 1), f. 1715 på Gotland, † 1763 i Visby. Student i Upsala 1732. Fiskal, rådman och kämnärspreses i Visby. Gift 1:o 1743 med Katrina Kinlock (sid. 65) i hennes 2:dra gifte, 2:o 1753 med Anna Elisabet Brandkula, † 1799. Dotter af majoren Amund Brandkula. Deras barn dogo unga.

TAB. 3.

Karl Ludvig Fineman (tab. 1), f. 1745 på Dede, † 1800 i Stockholm. Öfverdirektör i tullverket. Gift 1:o 1768 med Katarina Wahlberg, f. 1742 † 1777, dotter af prosten Erik Wahlberg; 2:o 1778 med Klara Löthner, † 1808, dotter af prosten Abraham Löthner i Kristinehamn och Kristina Emerentia Erasmi. Bland de 13 barnen märkas Abraham Fineman, öfverinspektör vid tullverket, f. 1780 i Örebro, † 1838 i Stockholm. Gift 1:o 1805 med Beata Charlotta Kock, f. 1781, † 1825, dotter af fabrikören David K. och Augusta Maria Svedberg; 2:o 1825 med Katrina Charlotta Dorotea Löwe, f. 1800. Deras son, provinsialläkaren Karl Ludvig Fineman, f. 1826, † 1881. Gift 1857 med Rosa Albertina Vilhelmina Säwe. (Se denna släkt.) 4 söner.

Floberg (Flodenberg) från Upland.

Karl Fredrik Floberg, tillhörande en släkt, hvars manliga medlemmar under 1700-talet i allmänhet egnat sig åt det militära yrket, f. 1717 i Upland, † 1804 å sin landtegendom Klints i Othem socken på Gotland, hade i pommerska kriget tjänat sig upp från man i ledet och blef omkring 1750 underlöjtnant vid artilleriet i Stockholm. Gift 1755 på Gotland med Katrina Procopæus (Se d. s.).

Barn:

- Johan Henrik, prest (Tab. 1). Skref sig Flodberg.
 Maria Elisabet, f. 1765, † 1844. Gift 1791 med landtbrukaren i Källunge Magnus Gabriel Gahne.
 Kristina Margreta, f. 1770. Gift 1794 med trädgårdsmästaren Jonas Nyström.
 Paul Fredrik, f. 1771. Var bland besättningen på morbroderns fartyg, som förolyckades med man och allt.
 Sofia Katrina, f. 1775. Gift med landtbrukaren Per Nyberg, Klints i Othem.

TAB. 1.

Johan Henrik Flodberg, f. 1757, † 1785. Pastorsadjunkt i Alskog. Gift 1783 med Eva Lovisa Lutteman (Se d. s.). Enda barnet, sonen Johan Fredrik, sjökaptan (Tab. 2), antog namnet Flodenberg.

Tab. 2.

Johan Fredrik Flodenberg, (Tab. 1) f. 1784 i Alskog, † 1856 i Visby. Sjökapten, sedan skeppsombudsman. Gift 1810 i Visby med Hedvig Margreta Engeström (Sid. 179).

Barn, födda i Visby:

- Karl Leopold, f. 1812. Notarie vid sjömanshuset i Visby 1856. Ogift.
 Johan Adolf Fredrik Teodor, officer (Tab. 3).
 Henrik Kalixtus, sjökaptan (Tab. 4).
 Hedvig Lovisa, f. 1823.
 Anna Elisabet, f. 1829, † 1889. Ogift.
 Julius, bokhållare, †.

TAB. 3.

Johan Adolf Fredrik Teodor Flodenberg (Tab. 2), f. 1816, † 1856 i Visby, der han räknades bland de mest dugande män inom den kommunala förvaltningen. F. blef underlöjtnant vid Gotlands Nat.-beväring 1835, kapten i armén 1853. Dessutom tygförvaltare vid Nationalbeväringens förråd i Visby. Gift med Maria Katrina Ahlberg (Sid. 5). Båda döttrarne äro döda. Sonen Axel Teodor, f. 1849 i Visby, har flyttat till Amerika och är gift med Melcha Phalin.

TAB. 4.

Henrik Kalixtus Flodenberg (Tab. 2) f. 1819, † 1885 i Stockholm. Ångbåtsbefälhafvare. Sedan 1878 skeppsfurnerare i Stockholm med kapten A. Westöö till kompanjon. Gift 1854 med Johanna Maria Kristina Lindbom, f. 1835 i Visby och dotter till blockmakaren derstädes Julius Lindbom.

Barn:

Hedvig Maria Kristina, f. 1861.

Teodor, tjänsteman (Tab. 5).

Fredrik Magnus, f. 1866 i Stockholm. Handelsbokhållare.

TAB. 5.

Teodor Flodenberg (Tab. 4), f. 1865 i Stockholm. Kontorsskrifvare i Stockholms stads sparbank. Gift 1891 med Gerda Bodecher, f. 1870 i Gefle. Deras son *Sven Harry*, f. 1892.

Fohlin från Tyskland.

En af kyrkoherden *Jöran Bryggers* söner (s. 78) *Sven* antog som student namnet *Fohlin* efter *Fohle* socken på Gotland, der han var född 1680. Kyrkoherde i *Martebo* 1715. † 1745 derstädes. Gift 1715 med *Elisabet Oxenwaldt* (Se d. s.). Deras ende barn, sonen

Sven Fohlin, f. 1718 i *Martebo*, som blef student i *Upsala* 1733 och prestvigd 1746, egnade sig åt *Visby* trivialskola, der han blef conrektor 1749 och rektor 1757. Endre prebende pastorat erhöll han 1759. Gift 1751 med *Adriana Maria Borg* (s. 77.)

Barn, födda i *Visby*:

Sven, f. 1752. Vice pastor i *Endre*. † 1793 ogift.

Jöran, f. 1754.

Elisabet Maria, f. 1755. Gift med kyrkoherden *Eberhard Ekman* (sid. 146).

Adriana Katrina, f. 1764.

Af en annan släkt var *Lars Fohlin*, f. 1799, † 1845 i *Visby*, i hvars den tiden oskyddade hamn han drunknade under en svår storm. Gift med *Maria Margreta Bahr* (sid. 42). Sonen *Lars Georg Walfrid Fohlin*, f. 1835 i *Visby*, † 1866 i *Stockholm*, aflade studentexamen 1854 i *Upsala* och kamalexamen 1861 samt ingick i hufvudstadens embetsverk. Han egde en fin penna, skref vers och var medarbetare i *Dagligt Allehanda*, *Illustrerad tidning* o. s. v.

Forsberg från Stenkumla socken på Gotland.

Hans Jakobsson, husbonde vid Forsa i Stenkumla, † 1794, var gift med Malena Eliasdotter, f. 1721 i Stenkumla, † 1806 i Visby. Deras son

Lars Forsberg, f. 1751 vid Forssa, † 1829. För 1788 till Finland och deltog som korpral i kriget. Lefde och dog efter återkomsten vid Nygårds i Vesterhejde. Gift med Kajsa Svensdotter Bösseskytt, f. 1751 i Döderhultsvik, † 1812 i Vesterhejde. Deras söner Karl Gustaf (Tab. 1) och Sven Petter (Tab. 2).

TAB. 1.

Karl Gustaf Forsberg, f. 1775 i Vesterhejde, † 1845 i Visby. Snickaremästare derstädes. Gift 1804 med Katrina Elisabet Veström, f. 1777 i Visby, † 1835 derstädes, dotter af snickaremästaren Andreas Veström och Marta Helena Lundberg. Sonen Gustaf Emanuel, borgare i Visby (Tab. 3).

TAB. 2.

Sven Petter Forsberg, f. 1784 i Vesterhejde, † i Göteborg. Hade tjänst vid Örlogsvarfvet i Karlskrona och sedan på de kronofartyg, hvilka såldes till Amerika. Hans söner i andra giftet, Rudolf, f. 1817 i Karlskrona och smedmästare vid Örlogsvarfvet derstädes, samt Karl Teodor, målaremästare i Göteborg, lefva ännu. Den förre har 4 barn, af hvilka sonen Herman, f. 1851, liksom far och farfar egnat sitt arbete åt Örlogsvarfvet i Karlskrona.

TAB. 3.

Gustaf Emanuel Forsberg, (Tab. 1) f. 1810 i Visby † 1844 derstädes. Snickareembetets älderman och löjtnant vid borgerskapets infanteri. Gift med Sofia Kristina Kristensdotter från Hörsne. Hennes far var den för sina fyndiga svar bekante »Lina-Kristen», som uppnådde en ålder af nära 90 år.

Barn, födda i Visby:

Johanna Sofia, f. 1831. Innehar som enka tjänst som föreståndarinna vid Stora Barnhuset i Stockholm. Gift med kaptenen vid Gotlands Nationalbeväring Karl Henrik Holmberg (Se d. s.).

Antoinette, f. 1833, † ogift i Stockholm.

Gustaf Kristian, urfabrikör, (Tab. 4).

Vilhelmina, f. 1837. Gift med disponenten vid S:t Eriks Bryggeri i Stockholm Karl Johan Pettersson, f. 1833 på Gotland, † 1880 i Stockholm.

1 son.

Oskar, handlande (tab. 5).

Tab. 4.

Gustaf Kristian Forsberg, (Tab. 3) f. 1835. Urfabrikör och borgare i Visby 1861. Gift med Elva Karolina Augusta Ahlström (sid. 11).

Barn, födda i Visby:

Ida Kristina, f. 1879.
Elva Maria, f. 1882.
Karl Gunnar, f. 1883.

Tab. 5.

Oskar Forsberg, (Tab. 3) f. 1839. Handlande i Vänge socken. Gift 1872 med Hanna Serafia Wessman, f. 1849, dotter af sjökaptenen Karl Johan Wessman.

Barn:

Karl Oskar Arvid, f. 1873. Bokhållare i Visby.
Alma Sofia, f. 1878.
Johan Gustaf Birger, f. 1882.
Oskar Henrik Svante, f. 1883.
Edith Johanna, f. 1886.
Ludvig Helmer, f. 1890.

Fries från Liffland.

Anders Fries, tillhörande en släkt i Liffland, som ännu vid början af detta århundrade fortlefde derstädes, bosatte sig på Gotland omkring 1650 och blef 1670 »landsdomare». Från hans son Märten (Tab. 1) utgick den gotländska grenen. Sonen Anders, karolin, dukade under i rysk fångenskap. Han var kornett vid generalmajoren Kruses kavalleriregemente, ett af de s. k. tremännings regementen, hvilka under Karl 12:s krig uppsattes i mellersta Sverige, och blef med regementet fången vid Dniperströmmen 1709; vistades och dog i Tobolski. Ogift.

TAB. 1.

Märten Fries inskrefs 1654 som student vid Upsala universitet. Egnade sig sedan åt kalltillverkning på Gotland och blef en rik man. Han bodde på sin egendom Länna vid Slitehamn, och egde tolf hela hemman. Margreta

Schröder hette hans hustru och om henne berättas, att hon var ett under af slösaktighet, högfärd och elakhet. En gång, då hon med sällskap promenerade vid Bogevikens strand, stannade hon plötsligt, drog spotskt en kostbar guldring af fingret och kastade den i sjön med orden: lika litet som jag kan återfå den här ringen, lika litet kan jag någonsin bli fattig. Och likväl inträffade såväl det ena som det andra; ringen återfann hon i en fångad gädda och i fattigdom råkade hon efter skilsmessan, som måste hafva inträffat efter 1693, då Othem kyrka (enl. Lemke) erhöll sin altarprydnad af sandsten »utaf Mårten Fries och hans hustru Margreta Schröder».

Efter ett kort andra äktenskap med Elsa Schonfelt (sedan omgift med arrendatorn af Roma Kungsgård Adam Helms), afled Mårten F. 1695. Margreta Schröder dog samtidigt och det egendomliga inträffade att de två, som ej ville veta af hvarandra längre i lifvet, inom kort fingo samma graf och en gemensam grafsten.

Barn:

Anders, brukspatron (Tab. 2).
 Markus, köpman (Tab. 3).
 Paul, brukspatron (Tab. 4).
 Mårten, jurist (Tab. 5).

Tab. 2.

Anders Fries (Tab. 1). Kalkbruksidkare på S:t Olofsholm, † 1728. Gift 1681 med Engel Ihre (Se d. s.).

Barn:

Nils, jurist (Tab. 6).
 Margreta, † 1727. Gift omkring 1710 med köpmannen Henrik Schmidt i Klinte (Se d. s.).
 Elisabet.
 Katrina. Om dem har Butendorff endast antecknat att de voro gifta.

Tab. 3.

Markus Fries (Tab. 1), köpman vid Slitehamn, † 1724 derstädes. Gift med Anna Riper, dotter af rådmannen David R. och Ermegård Strelow.

Barn:

Mårten (Tab. 7).
 Malena, † 1740. Gift med trädgårdsmästaren Karl Lindberg.
 En son † ung.

Tab. 4.

Paul Fries (Tab. 1), f. 1667, † 1737. Kalkbruksidkare på Länna. Gift 1688 med Elisabet Ihre (Se d. s.).

Barn:

Mårten, sjöoffiser (Tab. 8).
 Nils, ryttmästare. † ogift.
 Margreta, f. 1696, † 1774. Gift 1713 på Länna med kommandanten & Karlssvärd Fredrik Sturtzenbecker (Se d. s.).
 Elisabet Maria, f. 1699, † 1776. Gift 1727 med notarien Henrik Procopæus (Se d. s.)
 Paul, † ung.

Tab. 5.

Mårten Fries (Tab. 1), f. 1695 vid Slitehamn, † 1748. Student i Upsala 1713. Häradshöfding i Gotlands Norra domsaga 1721. Gift 1723 med Margreta Katrina Jakobsdotter Klerk, f. 1705, † 1776, dotter af borgmästaren, assessoren Jakob K. och Anna Magdalena Söderhjelm.

Barn:

Magdalena Katrina, f. 1724, † 1787 i Visby. Gift 1744 med rektoren Jakob Toftén, f. 1710 i Grötlingbo, † 1782, en mycket lärd man, som 1745 var ifrågasatt till superintendent i Gotlands stift.
 Karl Jakob, † i Upsala som student.
 Mårten, brukspatron (Tab. 9).

Tab. 6.

Nils Fries (Tab. 2). Auditör. † 1738 i Hellvik. Gift 1728 med Helena Maria Westphal (Se d. s.).

Barn:

Katrina, f. 1730 å S:t Olofsholm, † 1800 i Eskelhem. Gift 1737 med artillerioffisern Gustaf Möller, f. 1723, † 1798 i Eskelhem. Barnlösa.
 Anna Margreta, f. 1733, † 1805. Gift 1793 med kyrkoherden Gustaf Berg i Martebo i hans 3:dje gifte. Barnlösa.
 Lars Anders, f. på 1730-talet, † i Göteborg. Sjökapten.
 Tvenne ogifta döttrar, † på Gotland i hög ålder.

Tab. 7.

Mårten Fries (Tab. 3). Gift med Greta Hartwik.

Barn:

Markus till sina öden okänd.
 Mårten, schäfer (Tab. 10).
 Anna Margreta, gift vid Tjuls. (Hennes ende son Per Gardrungs i Stenkumla var gift, men barnlös.)
 Anders, militär (Tab. 11).

Tab. 8.

Mårten Fries (Tab. 4). Amiralitetskapten. Gift 1:o med Eva Rabe, 2:o med Katrina Paulin.

Barn, födda i Karlskrona:

Eva Elisabet, f. 1716, † 1773. Gift 1738 på Länna med pastor Johan Lutteman (Se d. s.).

Brita Katrina. Gift med Johan Tomas Hagelin, tjänsteman i Karlskrona. (Jfr Pehr Fähræus).

Margreta Beata, f. 1729. Gift i Karlskrona med revisoren Sven Vilhelm Boman. Barnlösa.

Karl Fredrik, amiralitetslöjtnant, f. 1731, † i Rotterdam, der han tagit hustru.

Elsa Sofia, † i Karlskrona vid omkring 50 års ålder.

Tab. 9.

Mårten Fries (Tab. 5), f. 1727, † 1787. Vice auditör. Brukspatron. Bodde på Lummelunda bruk. Gift 1758 med Katrina Maria Schmidt. (Se d. s.)

Barn:

Margreta Katrina, f. 1760 i Visby, † 1797 i Hörsne. Gift 1791 med pastor Nils Petter Lyth (Se d. s.).

Anna Kristina, f. 1763, † 1822 i Rone. Gift 1790 med köpmannen Michel Henrik Nath, f. 1760 i Lübeck, † 1797 i Rone.

Mårten, brukspatron (Tab. 12).

Tab. 10.

Mårten Fries (Tab. 7). Schäfer på Roma kungsgård. Gift 1746 med Katrina Charlotta Kart. Barnen torde hafva lemnat Gotland. Kyrkboken är förstörd och upplysningar saknas.

Anna Margreta, f. 1746.

Johan Ludvig, f. 1747.

Ett barn, f. 1750.

Katrina Charlotta, f. 1752.

Tab. 11.

Anders Fries (Tab. 7), f. 1727, † 1801. Artillerihandtlångare. Gift 1761 med Helena Ahlstedt, f. 1730, † 18** i Klinte. Om sönnernas öden saknas upplysningar. De voro:

Mårten, f. 1761 och

Jöns, f. 176*.

Tab. 12.

Mårten Fries (Tab. 9), f. 1766. Brukspatron och brännvinsbrännare vid Lummelunda bruk. Gift 1794 med Eva Maria Beijer, f. 1765, dotter till lektoren Gabriel B. i Göteborg och Kristina Ekman. Enda barnet, Maria Kristina, f. 1797, blef 1818 gift med handelsbokhållaren Jakob Fahlsten, f. 1794 i Rone, som af svärfadern adopterades och derefter kallade sig Fries. Han afträdde 1848 Lummelunda bruk till konkursmassan och hans efterkommande äro nu bosatta i Stockholm.

Funck från Tyskland.

Af denna från Stralsund inflyttade och i Sverige talrika slägt märkas på Gotland

Hans Rasmusson Funck, ålderman i Visby på 1600-talet (jfr Cramér, tab. 1) och

Georg Funck, en sonson af Simon Hansson Funck från Stralsund. Georg som föddes 1765 i Falun och dog 1737 i Visby samt blef gift (2:dra g.) med Kristina Elisabet Engeman, var den andre i ordningen af Visby postinspektorer. (Den förste hette Bengt Düring.) F. tillträdde denna befattning 1717 och efterträddes af sin son

Jakob Georg Funck, f. 1700, † 1742. Gift 1732 med Judith Smidt. (Se denna slägt.)

Af Georg F:s (senior) många barn märkes i öfrigt

Ture Georg Funck, f. 1729, † 1793. Skeppsklarerare i Visby. Gift 1762 med Anna Helena Gardell. (Se denna slägt.)

Deras barn:

Georg, f. 1765, † 1815 i Stockholm. Skeppsprest på Ostindiefarare.

Johannes, f. 1766, † 1816 på Gotland. Häradsbokhållare.

Anna Helena, f. 1773, † 1821. Gift 1805 med bokbindaren Johan Martin Brander i Visby, f. 1783, † 1811, tillhörande en bokbindareslägt från Stockholm.

Kristian Martin, häradsskrifvare. (Tab. 1.)

Elisabet Maria, f. 1781. Gift 1807 med e. o. landskontoristen Johan Henrik Kock, f. 1785, † 1821, son af landsfiskalen på Gotland Per Kock och Katrina Elisabet Lindlöf.

TAB. 1.

Kristian Martin Funck, f. 1779. Häradsskrifvare på Gotland omkring 1820. Gift 1812 med Anna Karlsdotter, f. 1791.

Barn:

Georg Otto Johan Kari, f. 1814.

Anna Fredrika Maria, f. 1816.

Oskar Gabriel Martin Niklas, f. 1820, † 1868 vid Flenvik i Hangvar.

Rättelser och tillägg.

Bahr.

Peder Munk-Bahr egde det gamla, höga stenhuset vid Södra Kyrkogatan, midt emot Ihres egendom.

Broander.

Tab. 2 står Helm, läs Helms.

Tab. 4 står Katriona Fähræus, läs *Margreta* Fähræus.

Tab. 5. Pastor Per B. gift 2:o med Margreta Brigitta Dyhr, f. 1725, dotter af landssekreteraren Johan Dyhr och hans senare hustru Kristina Margreta Yman från Karlskrona.

Tab. 9 står: † på 1850 talet, skall vara 1848.

Brobäck.

Den från Örnberg hemtade uppgiften att släkten de Berg blifvit adlad, men ej tagit introduktion, bekräftas ej af riddarhushandlingarne.

Burmeister.

Tab. 1. Utom de två namngifna sönerna hade makarne fyra i Visby födda barn, af hvilka två † vid späda ålder.

De öfriga voro:

Berndt, f. 1703. Till sina öden okänd.

Katrina, f. 1705, † 1767 i Visby. Gift 1:o 1723 med köpmannen Berndt Börjesson (sid. 93); 2:o med stadssekreteraren i Visby, filosofimagistern Qvist Falkengren, f. 1699, † 1735, sonson till den af danskarna 1676 tillsette borgmästaren i Visby dansken Qvist Nilsson.

Dubbe.

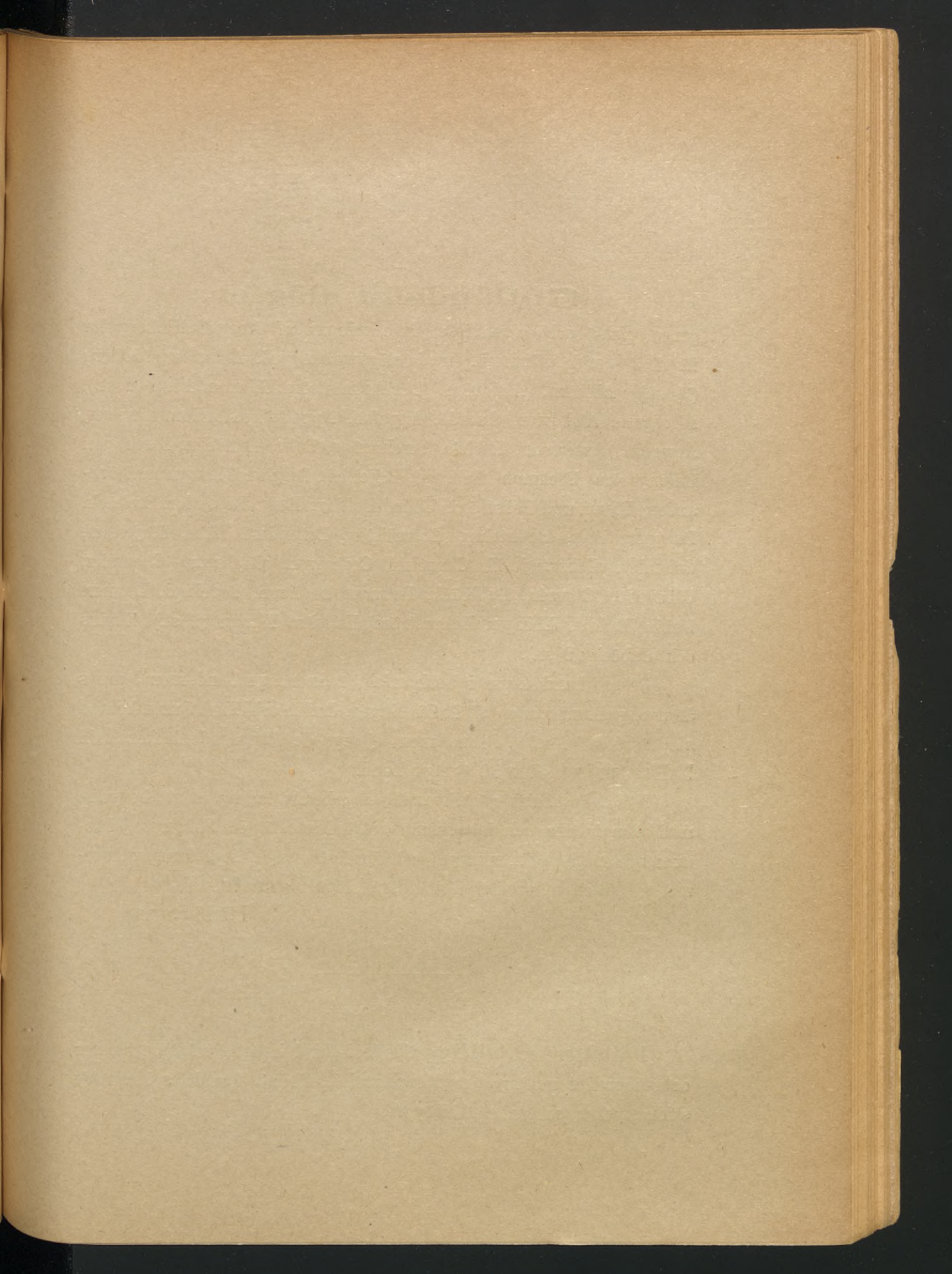
Ett stort porträtt af assessor Jakob D. pryder sjömanshusets i Visby lokal.

Sid. 135 uppgifves efter Biogr. lexikon att G. Björnram dog i Jönköping, men enl. Inrikes Tidningar för 1801 N:o 46 i Stockholm nämde år dog han den 28 Mars i sitt 58:de år.

Enequist.

Påfvel Larsson, stamfadern, egde det stora Hanshuset vid S:t Hansgatan bredvid P. A. Säves egendom.

Tab. 8. Dottern Judit Fredrika gift 1825 med regementsläkaren vid *Svea artilleri* (ej Söderm. reg.) Daniel Östergren.

Af
Gotländska slægter,

genealogiska och biografiska anteckningar af August Kinberg ha förut 3 band utkommit, med slägterna Agrell, Ahlander, Ahlberg (3 st.), Ahlbom, Ahlström (2 st.), Alfström, Alexanderson (2 st.), Alfvegren, Alskovius, Andrée, Appellöf, Appeltofft, Aquilon, Arnelius, Arweson, Assersson, Bachér, Bäckström, Bahr, Bandelin, Barth, von Baumgarten, Beckman, Belfrage, Beijerlieb, Berglund, Bergman, Björkander, Blomberg, Bokström, Bolin, Bolling, Borg, Broander, Brobäck, Brygger, Bull, Bulmering, Burmeister, Butendorf, Bähr, Börjesson, Calander, Calissendorff, Canutius, Cedergren, Chasseur, Chemnitz, Claudelin, Cramér, Dahlbäck, Dalman, De Brun, Dedekind, Donner, Dubb, Dubbe, Ehinger, Ehrenström, Ekholtz, Ekman (2 st.), Elfvius och Enbäck (2 st.).

Dessa band kosta i bokhandeln 1 krona pr band men lemnas åt nya prenumeranter af Gotlänningen, hvilka erhållit det nu utkomna sluthäftet af första delen, men ej ega de föregående häftena, till **halfva priset** eller 50 öre pr band.

Nästa år kommer utgifvandet af arbetets 2:dra del att begynna med den talrika och intressanta gotländska slägten Fähræus. Prenumeranter å Gotlänningen erhålla fortfarande, som förut, utkommande häften af arbetet Gotländska slægter **gratis**.

Förläggaren.

Rättelser och **tillägg** till de i del I intagna släktgenealogier och biografier mottagas med tacksamhet, för att framdeles i samladt skick tryckas och arbetet biläggas.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

AF

AUGUST KINBERG.

Del II (Början).

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

Del II. 1:sta häftet,
med slägterna *Fähræus, Gahne, Gardell* och *Gazelius*.

VISBY
NYBERGSKA BOKHANDELN

Pris: 1 krona

GOTLÄNDSKA SLÄKTER

GOTLÄNDSKA SLÄKTER

GENOM ÖFVERSTEN OCH HÖFVINGEN I GÖTTINGEN

ÅR 1811

1811

GENOM ÖFVERSTEN OCH HÖFVINGEN I GÖTTINGEN

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENIALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

DEL II.

GOTLÄNNINGENS TRYCKERI-AKTIEBOLAGS FÖRLAG.

VISBY, GOTLÄNNINGENS TRYCKERI, 1894.

GOTTFRIED HEINRICH

VERLAG VON G. B. F. SCHNEIDER

Fähræus från Fårö vid Gotland.

På ostkusten af Fårö ligger Gåsemora by, der Olof Rasmusson, slägtens stamfar, var född af bondfolk 1680. Han idkade handel på Fårö och flyttade 1717 till Visby, der han under namnet Fähræus med framgång fortsatte sin rörelse. † 1728 i Visby. Gift 1713 (enl. Butendorff) med Katrina Marck, f. 1690 i Visby, † 1775 sammastädes. Hennes föräldrar voro Simon Marck, läkare i Visby, ditkommen som slottsläkare med danska flottan 1676, och Helena Westphal (Se d. s.) Hon hade förut varit förenad med tullskrifvaren Per Roser († 1711) i ett kort, barnlöst äktenskap. Släkten Marck, som sannolikt icke tillhörde den germanska rasen, hade sitt stamhåll i Tyringen der Simon eller åtminstone hans far Wolfgang var född. Hans porträtt i olja förvaras i fornsalen. På Gotland uttalade och skref man stundom »Markus», men man bör icke deraf sluta att släkten var judisk. Jemväl Olof Fähræus, sonen, och flera bland sonsönerna gifte sig inom inflyttade slægter af utländsk härkomst.

Den äldre stammen är nu öfvergången till Sveriges fastland (tab. 15, 16, 24 etc.) och räknar tvenne adlade grenar som prydnad; af den yngre stammen återstår blott *en* manlig ättling, bosatt i Stockholm (tab. 25). De genom giftermål med kvinnliga medlemmar af släkten Fähræus på Gotland bosatta, befryndade slægter räkna deremot talrika medlemmar. En samling porträtt af äldre släktmedlemmar finnas i behåll och torde snart i ordnad skick blifva utstald i Gotlands fornsal såsom ett äreminne öfver en af öns mest framstående slægter.

Stamfadern uppnådde icke sitt 50:de år och något minne af honom finnes ej kvar. Den byggnad vid Gåsemora, som anses hafva varit hans fädernehem, nedrefs 1849. P. A. Sæve har i sina samlingar meddelat ritning och beskrifning på detta troligen flera sekler gamla hus. Det var mycket egendomligt med en undervåning af tjocka stennmurar, invändigt prydda med väggmålningar, och en smalare öfvervåning af virke.

»Gamla Fähræa-mor» deremot lefde in i sitt 85:te år, då hon, som de senare åren hade sitt hem hos mågen, den rike köpmannen Lange vid Strandgatan, på hösten 1775 afled, efterlemnande talrika ättlingar och systerbarn. (Hennes syster Margreta var gift med kyrkoherden Johan Stockman och Fähræerna derigenom befryndade med slägtarna Snöbohm, Lutteman m. fl.) Hos den afidna fromma åldringen fann man ett bref med påskrift, att den äldste i släkten efter hennes död skulle bryta förseglingen och inhemta hen-

nes yttersta vilja. Brevet befanns endast innehålla uppgift på begrafnings- och likkistverserna samt denna strof:

»Ar nu Er kärlek af ren art,
Låten Er ej det förtryta
Att jag för jord fått himmel byta:
Den salig dör, dör ej för snart».

Begrafningen firades »med stor pomp» den 9 januari 1776. Släktens kvinnliga medlemmar åkte till och från kyrkan, biskopen höll likpredikan och den afidne släktmodern hade »skola» för sig d. v. s. »storskolas» lärare och lärjungar gingo före liktåget unde psalmsång till kyrkan och efter gudstjenstens slut från kyrkan till grafven söder om kyrkan, der de »sjöngo på stenen» en grafhymn öfver den afidna. En ättling af den stora släkten, nemligen rådman Lars j:or, skaffade sig familjegrav inne i domkyrkan, der Fähræska grafven var belägen under fotstenen till predikstolen.

Barn:

Helena, f. 1714, † 1779. Gift 1738 med handlanden Klas Dalman, (sid. 122.)

Lars, handlande (tab. 1).

Johannes, prost (tab. 2).

Katrina, f. 1719, † 1805. Gift 1737 med handlanden Karl Henrik Lange (se d. s.).

Margreta, f. 1722, † 1747. Gift 1744 med pastor Jöns Broander (sid. 65).

Kristina, f. 1725, † 1758. Gift 1745 med köpmannen Jöran Schwardt (se d. s.).

Elisabet Maria, f. 1728, † 1794. Gift 1749 med handlanden Niklas Enequist (sid. 157). Fortsatte som enka mannens rörelse och tillbytte sig det s. k. arbetshuset mot sydvestra delen af bränneritomten (nu fornsalen).

TAB. 1.

Lars Fähræus, f. 1717 på Färö, † 1786 i Visby. Köpman och rådman i Visby. Öfverdykerikommissarie. Byggde och bebodde nuvarande läroverksbibliotekshuset. Från honom och hans första hustru utgick den äldre släktstammen. Gift 1:o 1740 i Visby med Katrina Elisabet Facht (sid. 183). De af brudens bror författade bröllopsverserna, tryckta i Rostock och vimmelande af tryckfel, finnas kvar i släkten.

Gift 2:o 1770 med Barbara Elisabet Torsman, f. 1736 i Eskilstuna, † 1797 på Gotland. Enkan, en storväxt, manhaftig kvinna i skinnkaskett, fortsatte rörelsen och regerade despotiskt i boden. Det var hos denna »unga Fähræamor» Jakob Dubbe började sin kommersiella bana. De fem sönerna studerade vid universitetet i Greifswald, (hvarifrån de hemförde och odlade ådla fruktträdssorter m. m.) De egnade sig sedermera alla åt handel.

Barn, alla i 1:sta giftet och födda i Visby:

- Olof, köpman, skeppsklarare (tab. 3).
 Katrina, f. 1742, † 1817. Gift 1761 med öfverinspektoren vid landtullen i Visby Johan Joakim Laurin (se d. s.).
 Johannes, bankir (tab. 4).
 Lars, köpman och rådman (tab. 5).
 Karl Niklas, köpman (tab. 6).
 Pehr, köpman (tab. 7).
 Elisabet Maria, f. 1756, † 1835. Gift 1776 med handlanden Berndt Immanuel Ehinger (sid. 140).
 Magdalena Beata, f. 1759, † 1839. Gift 1790 med pastor Per Klingvall, (se d. s.).

TAB. 2.

Johannes Fähræus (tab. 1), f. 1718 i Visby, † 1779 i Hablingbo. Blef student i Upsala 1736 och fortsatte sina studier 1737 i Rostock. Han blef konrektor vid »Storskolan» i Visby 1745, rektor 1749, kyrkoherde i Hablingbo 1755 och prost 1771. Gift 1749 med Brigitta Maria Lange (se d. s.). Från detta par utgick den yngre släktstammen. Hos fru M. Tempelman i Stockholm finnas kvar de jordfästnings- och begravningsverser, (tr. i Kalmar) hvilka egnades den saknade såsom »ett välförtjent Åre-minne». Hennes porträtt i olja eges af samma ättling. Af de 12 barnen dogo 4 i späda ålder. De öfrige voro:

Margreta Katrina, (Greta Kajsa) f. 1752 i Visby, † 1835 sammastädes. Gift 1770 med Olof Fähræus (tab. 3). Vid moderns död måste hon, ehuru endast 15 år gammal, mottaga de husmoderliga bestyren i prestgården samt vården om de yngre syskonen, af hvilka alla de fem bröderna med tiden inom skilda yrken vunno ovanligt anseende. Då hon sedan i ett 40-årigt äktenskap förenades med sin kusin skeppsklararen Olof Fähræus, förstod hon att göra makarnes gästfria, musikidkande hus till ett af de mest eftersökta i Visby. Som enka bodde hon vid Adelsgatan (i handlanden Levins nuvarande hus) och då hon i en ålder af 83 år afled, sörjdes hon, (enl. hvad släkttraditionen förmåler) af 99 efterlemnade ättlingar eller om den, som föddes efter hennes död, men före hennes begrafning, medräknas, jemt ett hundra dradetal ättlingar. Hennes nu förgättna, hopsjunkna graf är belägen å Visby begravningsplats nära »bisättningsgrafven».

Olof, hofpredikant (tab. 8).

Nils, offiser (tab. 9).

Johannes, läkare (tab. 10).

Lars, jurist (tab. 11).

Abraham, skeppsbyggmästare (tab. 12).

Brita Maria, f. 1764 i Hablingbo † 1819 å sin egendom Halnare i Bro. Gift 1782 med dåvarande konsistorie notarien, sedan biskopen Nikolaus Gardell (se d. s.).

Helena Elisabet, f. 1767 i Hablingbo, gift 1789, † 1807 å Stenstu i Endre, hvilken gård tillhörde hennes man Axel Tigerström, f. 1752, † 1826, landskamrer i Gotlands län åren 1776—1798.

TAB. 3.

Olof Fähræus (tab. 1), f. 1741, † 1810. Handlande vid Österport i Visby, sedan skeppsklarerare derstädes. Gift 1770 med Margreta Katrina Fähræus (tab. 2). En sprittande glad sällskapsmenniska och far till åtta vackra döttrar. Ehuru döf ifrig musikvän. I hans hus och hos svågern i Hablingbo funnos de första pianoinstrument på Gotland.

Barn, födda i Visby:

Birgitta Maria, f. 1771, † 1852 i Stockholm. Gift 1794 med köpmannen Johannes Enequist (sid. 158).

Lars, f. 1773, † 1821. Köpman. Öfverdykerikommissarie efter Jakob Dubbe 1810. Ogift.

Katrina Elisabet, f. 1774, † 1854. Gift 1795 med konsistorienotarien Mattias Elias Klintberg (se d. s.). Hennes tvillingsyster

Barbara Margreta, f. 1774, † 1829 i Rute. Gift 1809 med sjökaptenen Joachim David Mouchou vid Valla i Rute s:n i hans andra gifte, f. 1772, † 1853, son af byggmästaren Bartold Joachim Mouchou i Wismar och Dorothea Richter. 1 son, 2 döttrar. Attlingarne hafva emigrerat till Amerika.

Helena Kristina, f. 1778, † 1850 i Visby. Gift 1795 med handlanden Johannes Beckman (sid. 50).

Anna Sofia, f. 1779, † 1857 i Visby. Gift 1796 med skeppsombudsmannen, fänriken i Flottan Nils Kinberg (se d. s.).

Magdalena Beata, f. 1786, † 1875 i Stockholm. Gift 1804 med kyrkoherden i Burs Johan Filip Laurin (se d. s.).

Lovisa, f. 1788, † 1873 i Visby. Vi hafva redan (sid. 158) berättat huruledes en ung främling, som under ryska invasionen visade sig vara en äfventyrare och förrädare, sökte tilltvinga sig Lovisa F:s hand, men af henne modigt afvisades. Då en svensk kår snart derefter återtog Gotland, visade dess residensstad sin erkänsla genom att låta en af offiserarne eröfra stadens fagrade tärna, Lovisa F. Hon blef näm. 1809 gift med Karl Georg Staël von Holstein, f. 1769 i Stockholm, † 1837 i Visby. Son af major Georg Bogislaus S. v. H. och Hedvig Katrina S. v. H. Hade bevistat ryska kriget 1788—91 och blef vid första upprättandet af Gotlands Nationalbeväring major i kåren. Öfverstelöjtnant 1815. Flera barn, bland dem Emilia gift 1:o 1833 med majoren vid G. nationalbeväring Karl Fredrik Osterman. 2:o 1850 med tullförvaltaren Walter Fähræus (tab. 23).

Fredrika, f. 1791, † 1876 i Stockholm. Gift 1819 med handlanden och löjtnanten, tullinspektoren vid Ljugarn Johan Fredrik Welin, f. 1786 i Stockholm, † 1849 på Gotland.

Dessutom 3 barn † i späda ålder.

TAB. 4.

Johannes Fähræus, (tab. 1) f. 1745 i Visby, † 1821 i Holland. Tidigt anstald i handel utrikes, etablerade han egen bankiraffär i Amsterdam och gifte sig med Hester Tikelenburg, † 1809 barnlös. F., som samlat förmögenhet, öfverlemnade snart derefter affären till sin medhjelpare, systersonen Jean Laurin och bosatte sig på sin landtgdård vid Boelestyn, 4 mil från Utrecht i en trakt af idel trädgårdar. F:s i gammal-tysk stil uppförda villa var omgifven af en stor, väl skött trädgård, som rundt om begränsades af vattendrag. Här lefde den ensamme enklingen till sin död, endast oroad af tanken på sitt testamente. Skulle han låta förmögenheten stanna i Holland eller lemna den till fördelning i släkten?

Då underrättelsen om F:s död nådde Sverige, utsågo de talrika släkttingarne handlanden i Visby Jöran F. och dåvarande kanslisten vid kammarexpeditionen, den blifvande statsmannen Olof Fähræus, båda brorsöner till den aflidne, att resa till Holland för arfvets bevakande. Den förre for med ett handelsfartyg från Gotland till Lübeck och sammanträffade i Hamburg med den senare, som rest på gästgifvareskjuts och diligens hela vägen från Stockholm, en resa på 7, 8 veckor. Då de gemensamt anlände till Holland, funno de att släkten handlat klokt i att sända egna ombud och icke anförtro sina intressen åt personer på platsen. Man ville nämligen bestrida giltigheten af det för de svenska släkttingarne fördelaktiga testamente, den aflidne uppgjort långt efter hustruns död, och göra gällande ett äldre, af båda makarne underskrifvet testamente, enligt hvilket samma släkttingars rätt till arf inträdde först sedan alla tillgångar disponerats på personer bosatta i Holland. Ombuden lyckades dock uti den aflidnes gömmor leta fram en handling, som gjorde slag i saken, näml. en af makarne gemensamt underskrifven öfverenskommelse att den öfverlevvande skulle ega rättighet att efter eget godtfinnande disponera öfver hela förmögenheten. Det senaste testamentet blef nu till ombudens glädje godkändt. De stannade kvar öfver auktionerna och kunde efter hemkomsten glädja slägten med att en summa af omkring 100,000 mark banko funnos till fördelning. Detta var det s. k. Fähræska arfvet.

Johannes F:s graf i Boelestyns kyrka utmärkes af en sten med inskription.

TAB. 5.

Lars Fähræus, (tab. 1), f. 1752, † 1808. Köpman och rådman i Visby. Egde nuvarande Björkanderska egendomen vid S:t Hansgatan. Gift 1779 med sin kusin Katrina Schwardt. (Se d. s.)

Af barnen dogo tre i späda ålder. De öfriga, alla födda i Visby, voro: Katrina Kristina, f. 1783, † 1864 i Visby. Vid 15 års ålder gift med köpmannen Lars Kinberg. (Se d. s.)

Barbara Elisabet, f. 1784, † 1839. Gift 1806 med köpmannen Jakob Åberg. (Se d. s.)

Jöran, köpman och stadsmajor (tab. 13).

Anna Maria, f. 1790, † 1863. Gift 1807 med sin kusin Jonas Gustaf Valfrid Ekman (sid. 148).

TAB. 6.

Karl Niklas Fähræus (tab. 1), f. 1753, † 1816. Vistades i England, Holland och på Sveriges fastland, utöfvande handelskyrket, tills han bosatte sig vid Slitehamn och gifte sig 1780 med Margreta Katrina Sturtzenbecher (se d. s.). Storartad var den gästfrihet, som utöfvades i detta köpmanshus i Gotlands-skärgården. Det ansågs som det förnämsta vid öns hamnar, liksom också Slitegrenen blef Fähræska släktens förnämsta prydnad. Karl Niklas F. hade varit i tillfälle att göra Gustaf 3 tjänster under kriget. »Tjusarkungen» satte därför högt värde på denne patriotiske och rådige köpman samt skänkte honom en vacker ring, ett exemplar af de sällsynta s. k. revolutionsringarne med kungens porträtt och inskriften: »Rätta friheten», hvilken familjeklenod nu innehafves af en sonsons son, som äfven eger ett vackert porträtt i olja af F.

Det götlandska fartyg, han som 19-årig medföljde till Holland, var nära att förgås under en orkanlik storm på Nordsjön. F. har skildrat dess underbara räddning i en »journal», som bevarats i släkten. Man återfinner här samma ädla uppfattning af lifvet och dess förhållanden, som sedermera kändetecknade hans berömda tvillingsöner.

Barn:

Lars Henrik, f. 1781. Reste 1805 till utlandet som sjöman och kom aldrig tillbaka. 1821, då brodern Olof Immanuel var i Holland, hörde han berättas att Lars Henrik vistades i Hawre och ämnade sig hem. Sedermera påstods att han lefde i Vestindien som rik plantageegare. Dessa och andra rykten besannades dock ej. Han gaf icke några underrättelser om sig, och man vet ej med visshet hans dödsår.

Maria Elisabet, f. 1783, † 1846. Gift 1805 med sidenfabrikören i Stockholm Erik Lundgren, f. 1775, † 1823. 7 söner, bland dem Sigge Teodor, departementschef i generaltullstyrelsen samt den berömde genremålaren och resebeskrifvaren Egron Sellif Lundgren.

Karl Niklas, prost (tab. 14).

Barbara Katrina, f. 1789, † 1868. Ogift.

Petronella Sofia, f. 1793, † 1827. Gift 1815 med Per Henning Odhner, kyrkoherde i Horns pastorat af Skara stift, f. 1790, † 1857. 2 söner, 2 döttrar.

Olof Immanuel, statsråd, landshöfding, vetenskapsman (tab. 15).

Johan Fredrik, statsråd, generaltulldirektör (tab. 16).

TAB. 7.

Pehr Fähræus (tab. 1), f. 1754, † 1807. Köpman i Visby. Gift 1784 i Karlskrona med Sofia Beata Hagelin, f. 1756, † 1838, dotter af Compagnie-skrifvaren Johan Tomas Hagelin och Brita Katrina Fries (sid. 194).

Barn:

Katrina Elisabet, f. 1785, † 1869 i Borgholm. Gift 1816 med löjtnanten, dykerikommissarien och kronolänsmannen på Öland Adolf Mattias Eneman. Bland barnen är f. d. kronolänsmannen Anders Magnus Eneman, f. 1825, bosatt på Gotland.

Lars Petter, f. 1786, † 1813 i Stockholm. Handelsbokhållare. Ogift.

Johan Vilhelm, tulltjensteman (tab. 17).

Karl Fredrik, tulltjensteman (tab. 18).

Sofia Karolina Ulrika, f. 1793, † 1873 i Wrigstad (Jönköpings län). Gift 1827 med apotekaren i Borgholm Isak Ståhlgren, f. 1788 i Halmstad, † 1842 i Borgholm. 2 söner.

TAB. 8.

Olof Fähræus (tab. 2), f. 1756 i Hablingbo, † 1819 derstädes. Student i Upsala 1773. Filosofie magister 1779. Teologie kandidat 1780. Prestvigd s. å. och efter endast en veckas presterlig verksamhet kallad till faderns efterträdare i Hablingbo pastorat, ett af de bästa i stiftet. Ledamot af preteståndet vid Riksdagarne 1789—1815. Af Gustaf 3 kallad till hofpredikant 1791 och utnämnd till teologie doktor vid Gustaf 4 Adolfs kröning. Uppförd på biskopsförslaget i Gotlands stift 1806. Kontraktsprest 1808. Gift 1782 i Upsala med Johanna Margreta Lindström, f. 1760, † 1838, dotter af handlanden derstädes Erik Lindström och Hedda Uppman. Olof F. var en ovanligt begåfvad, af alla för stor kraft och framstående duglighet erkänd prest och medborgare.

Barn, födda i Hablingbo:

Johannes, grosshandlare (tab. 19).

Fredrik, f. 1785, † 1807. Vistades 1803—1807 i Karlskrona, sysselsatt med studier i skeppsbyggeri under farbrödernas ledning. För hösten 1807 med skepparen Lysholm från Burgsvik till Riga, der äldre brodern konditionerade. Fartyget låg redan på Rigas redd, då en orkan plötsligen utbröt och, bland många andra offer, äfven kräfde det gotländska fartyget, som sjönk med man och allt.

Hedvig Maria, f. 1786, † på 1860-talet. Gift 1813 med Karl Erik Emanuel Rudebeck, f. 1776, † 1819. Kapten vid Gotlands nationalbeväring. Major i armén, 1 son, 2 döttrar.

Olof Erik, offiser (tab. 20).

Lars Emanuel, f. 1792, † 1814 i Stockholm. Gardist.
 Gustafva Vilhelmina Johanna, f. 1801, † 1877 i Visby. Gift 1828 med kyrkoherden Olof Fredrik Stenberg, f. 1792 i Visby, † 1864. Dottern Johanna Maria Fredrika, gift 1865 med prosten Karl Fredrik Reuser (se d. s.)

TAB. 9.

Nils Fähræus (tab. 2), f. 1757 i Hablingbo, † 1818 i Karlskrona. Efter 1773 i Upsala aflagd studentexamen egnade han sig åt skeppsbyggerikonsten under den store af Chapmans ledning. Inom flottans konstruktionskår avancerade han 1781 till löjtnant, 1793 till kapten, 1805 till major och 1810 vid afskedstagandet till öfverstelöjtnant. Bredvid tjensten sysselsatte han sig äfven enligt tidens sed med affärer och förvärfvade som skeppsredare förmögenhet.

Vintern 1789 utförde Nils Fähræus, eggad af pligtkänsla och fosterlandskärlek, en bedrift, som sent skall glömmas. Under förberedelserna vid örlogsvarfvet i Karlskrona till ryska krigets fortsättande upptäckte man framåt jul till sin förskräckelse att förrådet af fullt dugligt ekvirke var tömdt och att krigsflottans utrustning i saknad af sådana materialier var omöjliggjord. Vintern blef ovanligt sträng och samfärdseln hämmades. Man kunde ej i hast finna någon utväg att till våren åter fylla förrådet. Då åtog sig F. att genast fara till Gotland och upphandla nödigt ekvirke, hvilket han visste fanns derstädes upplagdt vid hamnarne. Under många äfventyr lyckades han komma öfver Kalmarsund, men i Böda möttes han af underrättelsen att postjakten, som skulle uppehålla förbindelsen med Gotland, var infrusen. Så långt ut man kunde se låg hafvet isbelagdt och kölden tilltog alltmer. F. insåg att en båtfärd öfver till Gotland nu vore en omöjlighet och han beslutade därför efter några dagars förberedelser att *gå till fots öfver Östersjön*, ty bort till Gotland *måste* han. Med arklimestaren Johan Klingwall i sällskap anträdde han den djerfva färden och det lyckades dem också att utföra detta vågstycke, som man ej med visshet vet att någon annan förr eller senare utfört.

Gift 1798 i Karlskrona med Gustafva Sofia Brandt 1840, dotter af lagmannen Samuel Brandt.

Barn:

Johan Samuel, f. 1799, † 1857 i Karlshamn. Ogift. Blef 1817 officer i Kongl. Flottan och tog afsked som löjtnant.

Maria Karolina Charlotta, f. 1801, † 1845 i Asarum, Blekinge. Gift med kaptenlöjtnanten vid Kongl. Flottan Karl Ludvig Carlström, f. 1801, † 1887 i Karlshamn, 2 döttrar.

Nils Gustaf, f. 1804, † 1845 å sin egendom Nettelryd i Blekinge. Ogift. Blef 1822 officer i Kongl. Flottan och tog afsked som löjtnant.

TAB. 10.

Johannes Fähræus (tab. 2) eller *Fährée* som han sjelf skref sig, f. 1761 i Hablingbo, † 1829 i Finland. Ogift. Han studerade i Upsala sedan 1778 och blef 1788 medicine doktor, hvarefter han straxt erhöill kommendering till fregatten *Wasa*, hvilken sekunderade chefskeppet i slaget vid Hogland. 1805 blef han assessor i Collegium Medicum och utnämndes till förste fältläkare vid armén i Pomern. 1807 återkom han till Stockholm från Stralsund, medförande sårade svenska officerare, hvilka ej ville låta fånga sig af de framryckande franska trupperna. 1808 i januari gick han som regementsläkare med armén mot ryssarne i Finland, oaktadt han var sjuk och måste färdas nedbäddad i en släde. Vid den stora reträtten uppdrogs åt F. att i egenskap af öfverfältläkare administrera alla militära sjukhus från Torneå till Hernösand, ett, under denna tid af hårda pröfningar, lika ansvarsfullt som otacksamt uppdrag. I fiinen Hjelts arbete *Medicinalverkets historia* (sid. 298) läses en skildring af F. rörande den bristfälliga utrustningen och eländet hösten 1808 vid ett af dessa sjukhus, det i Umeå. Han stannade till hösten 1809 vid sin svenska befattning, men då gäldade det att välja mellan att återvända till Finland, der han uppbar lön som fältläkare och hade boställe $\frac{1}{4}$ mil från Åbo, eller att qvarstanna i Sverige och söka praktik. Till följd af vacklande helsa bestämde han sig för det förra alternativet, återvände till Finland och erhöill titel af kejslerlig lifmedikus. Men ryss ville han dock ej blifva, utan skaffade sig, då det var honom förvägradt att fortfara som svensk undersäte, legitimation som grekisk undersäte.

TAB. 11.

Lars Fähræus (tab. 2) eller *Fährée* som han sjelf skref sig, f. 1762 i Hablingbo, † 1789 i Finland. Ogift. »Född att göra lycka, men död i dess begynnelse» heter det om honom i Gotlands nationsmatrikel, i hvilket han som student inskrefs 1778. Efter fullbordade juridiska studier bosatte han sig i Stockholm, blef notarie i Kommerskollegium 1786 och tillika ombudsman i Assistensen 1787. Kommerskollegium sände honom, antagligen på hans eget initiativ, till Gotland för att utröna huruvida klädesväfstolar der kunde med fördel anläggas till förädlande af den gotländska fårullen, som årligen »af vestgötar bortfördes». Kollegiet ämnade i så fall ditsända kunige arbetare. Hos landshöfdingen von Segebaden sammanträdde jultiden 1777 de för saken intresserade och anslöto sig med tacksamhet till förslaget. Några väfstolar anlades i Visby och intressenterna skaffade sig ett s. k. manufakturdiskontlån. Derjämte fingo de tillstånd att 8 år (1786—94) öfvertaga kronospinneriet i Visby. Men dervid stannade det, ty Fähræus fick annat att beställa och von Segebaden flyttade snart från Gotland.

Den 6 januari 1788 afreste F. från Gotland med postjakten, men några underrättelser från fastlandet erhöillo gotlänningarne först i maj. Postjakten låg nämligen infrusen vid Öland öfver fyra månader. Man fick då veta att

F. blifvit utnämnd till krigsfiskal och befann sig vid armén i Finland. Följande vinter, en af de strängaste man upplefvat, befaldes F. att infinna sig i Stockholm till samtal med kungen ang. högmålsprocessen mot de i Anjalaförbundet invecklade officerare. F. for nu i en släde genom dag och natt öfver Torneå till Stockholm samtidigt med öfverste Ankarsvärds dittransporterande under bevakning. F. hade upprepade samtal med Gustaf III i operahuset under pågående representation. Kungen gjorde sig noga underrättad om hans uppfattning och åtgärder i egenskap af auktor i den celebra rättsgången. Plötsligen fick han befallning att ofördröjligen återvända och han for då i den hårdaste vinterköld landvägen genom Norrland och Finland åter till sin post. Hans helsa bröts genom dessa ansträngningar och påföljande sommar, då han angreps af den gängse s. k. faltsjukan, egde han ej krafter qvar att besegra denna smygande fiende. Svårt angripen fördes han från armén till Heinola, der han afled vid 27 års ålder.

Det berättas att konung Gustaf för revisionssekreteraren Låstbohm beklagat sig öfver förlusten af den i högsta grad förhoppningsfulle unge embetsmannen och undrat hvar han skulle söka en värdig efterträdare till honom i egenskap af krigsfiskal. De officerare, mot hvilka han nödgades föra talan medgåfvo, att han sökte sanningen utan att ledas af partianda eller öfverdrifven underdånighet. Vid sitt inträde i hufvudstadens embetsmannaverld hade F. sett flera af de tongifvande husen öppnas för sig — exempelvis statssekreteraren Liljecrantz' och det Låstbohmska. Han var god fiolspelare och en glad sällskapsmenniska.

TAB. 12.

Abraham Fährceus (tab. 2), f. 1763 i Hablingbo, † 1831 i Penningby. Efter aflagd studentexamen i Upsala 1773 studerade han derstädes i 4 år matematik och fysik så grundligt och ihärdigt, att man sökte öfvertala honom att stanna vid universitetet som lärare. Men hans håg låg åt det praktiska. Han gick till sina lärde Upsalagynnarnes öfverraskning till sjös och fick snart egen skuta. Derefter studerade han skeppsbyggeri och blef skeppsbyggmästare först i Vestervik, der han 1813 gifte sig med Kristina Maria Pulchau, f. 1764, † 1846, dotter af rådmannen i Vestervik Henrik Jakob Pulchau och Gertrud Charlotta Stechau, sedan i Visby. Slutligen slog han sig i ro som landtbrukare på Sveriges fastland, men glömde likväl ej sin fosterö, på sätt nedanstående transumt af testamentet utvisar. Makarna voro barnlösa.

3:o. 8,000 rdr banko skall bilda en stående fattigfond, hvaraf den ena hälften tillfaller Visby stad och Gotlands län, den andra hälften tillfaller Vesterviks stad och fattige; dervid iakttages:

4:o. Af den utaf denna fond för Visby stad och Gotlands län anslagna hälft, utgörande 4,000 rdr banko (den vi önske och vördsamt anhålla måtte tagas uti vård och framgent disponeras af välloflige magistraten, stadens äldstes ordförande samt tjänstgörande presterskapet i Visby och kyrkoherden i Hablingbo och Silte församlingar) böra 5 procent, utgörande 200 rdr banko sålunda användas, att tre fjerdedelar deraf utdelas i lika

lotter, utgörande för hvar 50 rdr banko till tre verkligen torftige och gudfruktige enkor eller oförsörjda döttrar efter afidna prestmän eller coopwärdiekaptener, och när sådana ej förefinnas, efter andra borgare i ofvanberörda landsort, hvarvid företrädesvis böra komma i åtanka de af min — Abraham Fähræi slägt, som tilläfventyrs verkligen befinna sig i nyss omförmälda läge; den öfriga fjerdeparten 50 rdr banko skiftas i 5 lika lotter, hvaraf 2 tilldelas 2 gamla fattiga och ärliga enkor eller oförsörjda döttrar efter afidne sjömän eller varfstimmern uti Visby; de öfrige 3 lotterna åter tillfalla 3 dygdige enkor eller döttrar efter afidne män eller fäder bland allmogen uti Hablingbo och Silte socknar, så att hvardera af dessa erhålla årligen 10 rdr banko. — — —

Reningby 5 Juni 1828.

Abr. Fähræus.

C. M. Fähræus,
född Pulchau.

TAB. 13.

Jöran Fähræus (tab. 5), f. 1786, † 1837 i Visby, der han, efter att som sjöfarande råkat i fransk fångenskap och sedan, utblottad på allt, under många äfventyr till fots vandrat till svenska Pommern, bosatte sig som skeppsredare och handlande i fosterstaden. Han öfvertog faderns egendom, som sedan jämte Hästnäs n. m. vid enkans omgifte öfvergick till öfverstelöjtnanten Knut Bildt. F., som var en kraftfull, praktiskt anlagd och ståtlig man, valdes till officer vid Visby borgerskaps infanteri 1815 och blef 1828 stadsmajor. Hans andel i stiftandet af Musikaliska sällskapet är redan omförmäldt i biografierna öfver Johan och Karl Enequist. Han var äfven en bland sällskapet D. B. V:s stiftare. Ett stort porträtt af honom, måladt i olja af J. Waij, eges af landssekreteraren Hambræus.

Gift 1820 i Visby med Johanna Helena Beckman (sid. 50). Barnlösa.

TAB. 14.

Karl Niklas Fähræus (tab. 6), f. 1786 vid Slitehamn, † 1838 af slag under en utfärd. Student i Upsala 1805. Prestvigd 1810. Kyrkoherde i Stenkumla 1828. Gift 1816 med Kristiana Gertrud Hemph, f. 1796, † 1862, dotter af bryggaren J. M. Hemph, af en polsk inflyttad slägt, och Katrina Maria Facht (sid. 184).

Barn:

Katrina Elisabet (Karin), f. 1816, † 1853. Gift 1839 med Per Johan Pettersson, f. 1800, † 1892, kaptén vid G. nationalbeväring. Flere barn.

Karl Johan, f. 1820, † 1868, sjökaptén. Gift 1856 med Katrina Maria Elisabet Lutteman (se d. s.). Barnlösa.

Johanna, f. 1823, † 1875. Ogift.

Anna Sofia, f. 1826, † 1891 i Visby. Ogift.

Maria Imanuela Laurentia, f. 1831. Gift 1855 med komministern Olof Per Reinhold Laurin (se d. s.). Bor i Visby.

2 † minderåriga.

TAB. 15.

Olof Immanuel Fähræus (tab. 6), f. 1796 vid Slitehamn, † 1884 i Stockholm.

Det visar sig en sådan märklig likhet i lefnadsöden och andra afseenden mellan honom och tvillingbrodern, att vi ej kunna undgå att här betrakta dem i ett sammanhang. Båda njöto efter den tidens sed i mera burgna familjer den elementära undervisningen i hemmet genom informator. Och fadern, som var mycket berest, torde ej hafva underlåtit att sjelf vidbringa de vetgiriga gossarne språkkunskaper m. m. Redan vid en ålder af 14 år reste de till Upsala och aflade studentexamen samt 1815 kansliexamen, hvarefter de begynte tjenstgöra i de centrala embetsverken, dervid båda valde tullverket och de expeditioner af konungens kansli, der finansiella och kamerala ärenden företrädesvis voro samlade. Båda erhöilo sina första fullmakter 1817 och följdes sedan åt i karieren steg för steg. Bredvid tjenstgöröromålen anförtröddes dem efter hand en mängd maktpåliggande tillfälliga uppdrag, som förberedde bådas öfvergång till statsmannabanan.

Den innerligaste broderskärlek förenade dem genom hela lifvet och i alla mera viktiga förhållanden rådfrågade de städse hvarandra. Innan Olof 1840 utnämndes till statsråd, hade en lång skriftväxling föregått bröderna emellan. Fredrik förmedlade i Stockholm underhandlingarne och meddelade i bref sina iakttagelser om ställningen inom de maktgande koterierna, Olof framställde i bref från Göteborg sina invändningar och betänkligheter mot inträdet i Karl Johans råds-kammare, hvilket motstånd bidrog dertill att äfven baron Nordenfalk inför den åldrige konungen uppställdes som statsråds-kandidat. Då utnämningen den 28 Mars egt rum, skref Fredrik till brodern:

”Din lyckas hjul har, dessa sista dagarna, lupit med sådan fart, att, äfven med bästa vilja i världen, nära omöjligt varit att hejda det. Friherre N. krusade — och till på köpet erljud sig ett ypperligt tillfälle att gifva dementi åt en tidningsinsinuation samma dags morgon. Således gick din Statsrådsutnämning sistl. lördag i verkställighet med pukor och trumpeter. Af varmaste hjerta sänder jag härmed min redligt menade lyckönskan dill detta viktiga steg. Gifve Gud allsmäktig, att det må vara taget i en god stund! För mig enskildt ligger det ömt om hjertat, hvad jag hoppas icke behöfva betvifla, att jag, oaktadt våra numera borgerligt olika banor, må få blifva i besittning af det broderliga förtroende, som hittills inbördes förbundit oss.”

Härfpå svarade från Göteborg det nyutnämde statsrådet två da'r före afresan till Stockholm:

”Tärningen är således kastad och det hjälper icke vidare att pjunka. Den barmhertige Guden, som hittills så nådigt beskärmat mig, skall, jag bygger derpå med den fastaste tillförsigt, äfven hädanefter ledsaga mig på den törniga och oländiga stigen.”

Då denne broder den 25 September 1847 frånträdde sin post som civilminister, utnämndes samma dag hans andra jag, tvillingbrodern, till civilminister. Bådas förvaltning af detta höga förtroendeembete bildar en sammanhängande, fullt homogen kedja af reformer. Deras program var gemensamt och innefattade ingenting mindre än nedrivandet af de hinder, som höllo tillbaka den nya tiden — närings-, tull- och representationstvånget.

Deras storhet ligger främst i ett förutseende och en konsekvens, som aldrig förnekade sig. De skredo ej till att nedrifva någonting gammalt, innan de hade den nya byggnaden i ordning.

Båda blefvo adlade och derigenom satta i tillfälle att på Riddarhuset försvara sina reformförslag. Rikets högsta ordensvärdighet, det blåa bandet, tillföll jemväl dem båda och de erhöilo lika förmånliga reträttplatser vid utträdet ur konseljen. Kallelse till hedersledamot i Landtbruksakademien samt ledamotskap i Vetenskapsakademien träffade dem äfven båda.

Dessa ryktbara tvillingbröder, hvilka såsom Sveriges två första civilministrar under sammanlagdt 16 $\frac{1}{2}$ år i väsendtlig mån bidragit att gifva det svenska statslifvet dess nuvarande grundform, förde ett enkelt tillbakadraget lefnadssätt, hvars förnämsta krydda bestod af arbete. De voro fåordiga så i tal som skrift. Olof i synnerhet var mästare i att kort och korrekt uppsätta beslut, förordningar och reglementen. Öfver hela deras uppträdande låg en viss stelhet och man sökte förgäfves att leta sig till deras tankar. Så mycket tyngre vägde deras ord, då det vardt uttaladt, ty en hvar visste att bakom detsamma stodo män, utrustade med alla cationiska dygder.

Tvillingbrödernas likhet i yttre afseende var i yngre år förvånansvärd och då hjerteangelägenheter ofta ledde de unga embetsmännens steg till ett landställe på Djurgården, der deras blifvande gemensamma svärfar med familj bodde, måste de på begäran anlägga vissa olikheter i klädseln, olika form och färg på hattarne o. s. v., på det att döttrarne i huset skulle veta hvem af dem som nalkades. På tal om dessa förhållanden har man anmärkt en olikhet mellan bröderna, nemligen att Fredrik med åren föreföll temligen sträf och otillgänglig i jemförelse med Olof, som i hela sin långa lefnad var det personifierade, måttfulla lugnet. Enahanda olikhet tyckte man sig finna hos de två från ett ovanligt gudfruktigt och fridfullt hem utgångna systrar, hvilka blefvo deras brudar. Men den mera lugne Olof fick henne med det koleriska temperamentet, under det den mindre lugne Fredrik fick henne med det sangviniska temperamentet — påstås det.

En detaljerad redogörelse för tvillingbrödernes befordringar m. m. återfinnes i Svenskt biografiskt lexikon och är af dem sjelfva noga justerad. Här må angående Olof tilläggas, att redan då han vid en ålder af 25 år, på sätt i tab. 4 är omförmäldt, som slägtombud reste till Holland, han på samma gång fullgjorde sitt första offentliga uppdrag, nämligen att skaffa afsättning för svensk kronospannmål och ordna slutliqviden af svenska statslånet i Holland.

Den omständigheten att F: 14 år af sin bästa ålder varit bosatt i Göteborg som tullstriktschef samt under utöfvandet af denna då för tiden särdeles ömtåliga befattning förvärfvat grundlig person- och lokalkännedom vid vestkusten, bidrog i hög grad till kung Oskars beslut att erbjuda honom landshöfdingestolen i Göteborgs och Bohus län. De maktogande i hufvudstaden blefvo så belättna med hans åtgärder i Göteborg den oroliga våren 1848, att man genom brodern inledde underhandlingar med honom om hans utnämning till öfverståthållare i Stockholm, i syfte att åt hufvudstaden för-

värfva en civil styresman som med aldrig svikande lugn, omtänksamhet och humanitet förenade handlingskraft. Men F. anmälde i bref till brodern af den 23 Maj 1848 sitt tacksamma, bestämda undanbedjande. Han föredrog att stanna i Göteborg, hvars »specialförhållanden och befolkning» han ansåg sig känna vida bättre än Stockholms.

När F., dåmera pensionerad och serafimerriddare, 1864 återflyttade till Stockholm, der han tänkte få ostörd njuta af sina vetenskapliga sysselsättningar, kunde han likväl ej undandraga sig en del af de förtroendeuppdrag, som fortfarande erbjödos honom. 1865—75 var han ledamot i Serafimerordensgillet och öfverste skattmästare vid Kongl. Maj:ts orden. 1867—78 var han ledamot i Första kammaren, 1867 ledamot i Statsutskottet, vid 1868—71 årens samt senare delen af 1875 års Riksdag vice talman i Första kammaren. 1867—71 ordförande hos Bankofullmäktige.

Vi hafva hittills betraktat Olof Immanuel Fähræus som embetsman och statsman och funnit honom som sådan ständigt utöfvande en framstående verksamhet. Och likväl utgjorde allt detta endast den ena hälften af hans lifsgärning, ty han var äfven vetenskapsman, forskare och författare inom det naturvetenskapliga området samt hade särskildt som entomolog vunnit ett europeiskt namn, innan de största framgångarne på statsmannabanan nådde honom. Vid Upsala universitets jubelfest 1877 kallades han till filosofie hedersdoktor och Vetenskapsakademien lät 1889 öfver honom prägla en medalj.

I Biografiskt lexikon och Nordisk familjebok uppräknas hans tryckta vetenskapliga arbeten. Bland hans många uppsatser i politiska och ekonomiska ämnen märkes »Skildringar ur det offentliga lifvet», tr. 1880, viktiga bidrag till samtidens historia. Bland annat erfar man der att Olof F. var en af dem, som vid Karl Johans dödsbädd mottog den äldrige monarkens politiska testamente i fråga om förhållandet mellan brödrafolken.

Utom ett lyckadt porträtt i litografi ega vi hans af Lea Alborn 1889 graverade bild på Vetenskapsakademiens nyss omnämnda medalj. Hans familjegrav är belägen å Stockholms Norra begravningsplats.

Gift 1823 i Stockholm med sin kusin och svägerska Laura Adolfina Sturtzenbecher (se d. s.).

Barn:

Hugo, jurist (tab. 21).

Hilda, f. 1838 i Göteborg. Bor i Stockholm.

Agnes, f. 1840 i Göteborg. Bor i Stockholm.

Dessutom fyra barn döda minderåriga.

TAB. 16.

Johan Fredrik Fähræus (tab. 6), f. 1796 vid Slitehamn, † 1865 i Stockholm. Då han, som dittills egnat sig uteslutande åt tullstyrelsen och sedan 1826 beklädt departementschefsemetet derstädes, vid 1844—45 årens riks-

dag, åtog sig sekreterarebefattningen i konstitutionsutskottet, skedde detta efter aftal med de ledande i dåvarande regering och i afsigt att förbereda hans inträde i statsrådet. 1846 insattes han som ledamot i en politisk komité och hösten 1847 utnämndes han till statsråd efter brodern, hvilken han ej blott till det yttre utan äfven till uppfattning och tänkesätt i förvånande hög grad liknade. Nära anförvandter till dem berätta, att vid tillfällena då de rådfrågat bröderna, dessa hvarandra ovetande städse gifvit dem ungefär samma svar. I egenskap af Sveriges civilminister har I. F. Fähræus bland annat kontrasierat de första propositionerna om statsjernvägar och förslaget om ny brännvinslagstiftning. Oskar I egnade honom oinskränkt förtroende. Öfveransträngd af arbetet med de stora reformfrågorna anhöll han våren 1856 om afsked, men det mötte svårighet ej blott att finna en värdig efterträdare, utan äfven att bereda honom en lämplig reträttplats. Den 21 Augusti skrifer han till brodern, det han omsider snart motser, »att den långsamma förlossningen snart går i verkställighet.» Så skedde ock den 16 Dec. s. å., då han erhöll afsked och utnämndes till generaltulldirektör. Som bekant bildade 1853—54 årens riksdag en vändpunkt i tullpolitiken och det blef F:s sträfvande att inom representationen verka för de nya liberala åsigtarnas seger. Genom konungens nåd upphöjd i adligt stånd 1857 kom han i tillfälle att på riddarhuset göra sitt inträde den 16 September s. å. med en omfattande redogörelse för tullagstiftningens utveckling i vårt land — i såväl form som innehåll, enligt Gripenstedts utsägo, »ett vackert minne af hans parlamentariska förmåga». 1856—65 var han ledamot i Serafimerordensgillet och sedan 1858 öfversteskattnästare vid Kongl. Maj:ts orden. Hans porträtt i olja pryder generaltullstyrelsens embetslokal af hvilket porträtt en stor litografi är tagen.

Efter svåra lidanden för sten och deraf föranledd operation afled F. i början af år 1865 och erhöll sitt sista hvilorum i familjegravven å Stockholms norra begravningsplats.

Gift 1821 i Stockholm med sin kusin Immanuella Henrika Sturtzenbecher (se d. s.)

Barn, födda i Stockholm:

Laura Maria, f. 1823. Gift 1847 derstädes med grosshandlaren Fredrik Vilhelm Grubb (se d. s.) 2 söner, 4 döttrar.

Olivia, f. 1826, † 1881. Gift 1851 derstädes med advokatfiskalen Thure Arvid Billbergh, f. 1815. 3 döttrar.

Fredrik Edvard, filosofie doktor (tab. 22).

Ida Henrika, f. 1829, † 1870.

Oskar Teodor, f. 1833. Student 1850. Första officersfullmakt 1851. Öfverste vid Skaraborgs regemente 1885. Afsked 1893.

Martina, f. 1836. Gift 1883 med sin svåger advokatfiskalen T. A. Billbergh.

Julia Sofia Margreta, f. 1839.

TAB. 17.

Johan Vilhelm Fähræus (tab. 7), f. 1787 i Visby, † 1857 i Visby. Egnade sig först åt handel, blef sedan officer vid artilleriet å Gotland och slutligen tullförvaltare i Helsingborg. Han var en af de först medverkande i Visby Musikaliska sällskap och målade miniatyrporträtt, hvaraf finnas prof i fornsalen. Gift 1812 med Karolina Lovisa Löwenström, f. 1788, † 1869 i Visby, dotter af den olycklige Jakob Johan Anckarström och Gustafviana Elisabet Löwen.

Barn:

Walter, tulltjensteman (tab. 23).

Karolina Vilhelmina, f. 1814 i Stockholm. Gift 1851 med Oskar Patrik Sturzen-Becker, den celebre skriftställaren »Orvar Odd» (se sl. Sturzenbecker). Som enka bosatt i Stockholm.

Emy, f. 1816 i Visby. Ogift.

Eskil Sano, grosshandlare (tab. 24).

Robert Brynolf, f. 1819 i Visby. †. Var en tid bosatt i Australien. Sedan en tid sadelmakare i Visby.

Ragnar Thor, f. 1824. Sjöman, † ung.

TAB. 18.

Karl Fredrik Fähræus (tab. 7), f. 1791, † 1831. Tullkontrollör i Karlshamn. Hofkamrer. Gift 1:o med Sofia Penman, 2:o med Kristina Welander. Enda barnet sonen Karl Magnus, f. 1818, † 1839. Student.

TAB. 19.

Johannes Fähræus (tab. 8) f. 1783, † 1843. Student i Upsala 1799 och genomgick från 1802 handelsinstitut i Lübeck, hvarefter han konditionerade i Riga och 1813 erhöll burskap som grosshandlare i Stockholm. Gift 1:o 1814 med Elisabet Sofia Kock, f. 1787 i Visby, † 1814 i Stockholm, syster till Johan Henrik K. (sid. 195), 2:o med Eva Charlotta Pulchau, f. 1794, † 1826.

Barn:

Johanna Elisabet, f. 1814 i Stockholm, † 1841. Gift 1839 med tjänstemannen i Riksbankens kontor i Göteborg Vilhelm Holmgren.

Sofia Karolina, tvillingsyster till föregående, † 1875 ogift. Båda systrarna uppfostrades hos farmodern på Gotland.

TAB. 20.

Olof Fähræus (tab. 8), f. 1791 i Hablingbo, † 1853 i Visby. Student i

Lund 1805 och i Upsala 1807. Studerade teologi och hade predikokondition på Gotland. men kastade sedan om och ingick 1811 som officer i den nybildade Nationalbeväringen, der han avancerade till major. Som fänrik kommenderades han i April 1813 till armén i Tyskland med anställning som förste adjutant vid von Engelbrechtska regementet. Bevistade träffningarna vid Gross Behren och Dennewitz, vinterfälttåget i Holstein och vårkampanjen i Flandern. Efter afskedstagandet tullinspektör vid Katthammarsvik, hvarifrån han erhöll afsked 1852. Gift 1:o 1821 med Anna Magdalena Matilda Lythberg (se d. s.); 2:o 1835 med Emelie Sofia Bergh, f. 1806, † 1873.

Barn:

Johanna, f. 1822. Bosatt i Stockholm.
 Matilda, f. 1824, † i Stockholm.
 Olof, f. 1825, † 1845. Sjöman.
 Hedvig Sofia, f. 1827. Bosatt i Visby.
 Fredrik, f. 1831, † 1859 i Nyköping. Boktryckare.
 Ingeborg, f. 1836 och
 Amalia Charlotta, f. 1839, drifva handelsrörelse i Visby.
 Johanna Karolina, f. 1841. Gift 1862 med Per Oskar Westerberg, f. i Karlskrona, † vid Klintehamn. Handlande. Många barn.
 Karl Olof Emil, tjänsteman (tab. 25).
 Dessutom 3 barn, † i späda ålder.

TAB. 21.

Hugo Fähræus (tab. 15), f. 1827 i Göteborg, † 1887 i Stockholm. Student i Upsala 1846. Hofrättsexamen 1851. Fiskal och sedan assessor i Svea hofrätt. Revisionssekreterare 1868. Häradshöfding i Roslagens domsaga 1880. Mycket anlitad i kommunala värf uti hufvudstaden.

Gift 1859 i Visby med Ida Lovisa Katrina Osterman, f. 1838 i Visby, dotter af majoren vid Gotlands nationalbeväring Karl Fredrik Osterman och Emilia Jacquetta Staël von Holstein (dotter af Lovisa Fähræus) (tab. 3).

Barn, födda i Stockholm:

Emil, f. 1860. Nuvarande hufvudman för ätten. Student i Upsala 1879. Hofrättsexamen 1887. Vice häradshöfding 1892. vice auditör.
 Ivar, f. 1861. Student 1880. Extra jägmästare 1883. Amanuens i Domänstyrelsen.
 Hellny, f. 1863.
 Hjalmar, f. 1866. Student 1886. Hofrättsexamen 1894.

TAB. 22.

Edvard Fredrik Fähræus (tab. 16), f. 1828 i Stockholm, † 1867 vid Drottningholm. Student i Upsala 1846 och vid 1851 års promotion filosofie

doktor med första hedersrummet, egnade han sig först åt skolan och ecclesiastikdepartementet, men ingick sedan i den nybildade statistiska byrån, der han 1858 blef ordinarie tjänsteman och redan 1861 befordrad till sekreterare. I egenskap af ättens hufvudman bevistade han den sista ständsriksdagen 1865—66, der han motionerade om inrättandet af ett universitet i Stockholm. Bland hans tryckta arbeten märkes det välbekanta verket »Administrativ och statistisk handbok» (1864), hvaraf 2:dra upplagan, redigerad af farbrodern, f. d. statsrådet, utkom 1868 och 3:dje upplagan, likaledes redigerad af f. d. statsrådet med biträde af dennes son revisionssekreteraren, utkom 1879. Hans sista verk var det betänkande ang. jordbrukets ställning, han i egenskap af sekreterare i Särskilda utskottet 1866 utarbetade. Gift 1861 i Stockholm med Karolina Matilda Nyzell, f. 1842, dotter af hofintendenten Erik Rudolf Nyzell och Karolina Lovisa Augusta Hagberg.

Barn:

Fredrik Immanuel, lektor (tab. 29).

Jenny Matilda, f. 1863 i Stockholm. Gift 1886 med f. vice konsuln i Bona, e. o. tjänstemannen i Hofexpeditionen John Rogh, f. 1862 i Stockholm. Son af grosshandlaren Karl Gustaf Rogh och Hildegard Hedvig Rosalie Fahlcrantz.

Gustaf Rudolf, f. 1865 vid Drottningholm. Student 1883. Filosofie doktor 1891. v. lektor.

TAB. 23.

Walter Fähræus (tab. 17), f. 1813 vid Tors i Bro socken på Gotland, † 1877 i Visby. Egnade sig åt tullverket och blef efter genomgångna lägre grader tullförvaltare i Visby och chef för kustbevakningen på Gotland 1856. Egde och bebodde det egendomliga hvalfhuset vid rådhusstorget nedåt Mellangatan. Gift 1850 med Emilia Jacquetta Staël von Holstein (i hennes 2:dra gifte), f. 1812 i Alfva socken på Gotland (jfr tab. 3 och 21). Barnlösa. Hon är som enka bosatt i Mariestad.

TAB. 24.

Eskil Sano Fähræus (tab. 17), f. 1817 vid Tors i Bro. Grosshandlare och stadsfullmäktig i Göteborg.

Gift 1855 med Ebba Maximiliana Prytz, f. 1824, † 1878, dotter af grosshandlaren i Göteborg Anders Magnus Prytz och Margreta Magdalena Brink.

Barn:

Olof Johan, landtbrukare (tab. 26).

Eskil, † vid späda ålder.

Bror Eskil, landtbrukare (tab. 27).

Klas Walter, litteratör (tab. 28).

TAB. 25.

Karl Olof Emil Fähræus (tab. 20), f. 1843 vid Östergarn. Student i Upsala 1862. Kameralexamen 1863. Assistent vid telegrafverket 1869—1881 först i Sundsvall, sedan i Stockholm. E. o. kammarskrifvare i Arméförvaltningen 1870. Revisor derstädes 1880. Kamrerare derstädes 1893. Gift 1872 i Stockholm med Josefina Sofia Matilda Bergström, dotter af handlanden i Örebro Per Bergström och Sofia Sundstedt samt enka efter litteratören J. N. Bruhn. Hennes son i första giftet, medicine licentiaten Ernst Georg Mortimer Bruhn, f. 1864 i Stockholm, har antagit namnet Fähræus.

TAB. 26.

Olof Johan Fähræus (tab. 24), f. 1856. Eger och bebor Ekenäs i Södermanland (adr. Wadsbro). Gift 1880 med Maria Matilda Spikh, f. 1861.

Barn:

Allan Eskil Olof, f. 1882.
Olof Bertil, f. 1884.
Hilda Ebba Matilda, f. 1885.
Vera, f. 1889.

TAB. 27.

Bror Eskil Fähræus (tab. 24), f. 1862. Arrenderar och bebor kronohemmanet Wik i Södermanland (adr. Wadsbro). Gift vid Katrineborg i Södermanland 1892 med Mary Ellen Lyon, f. 1865, dotter af numera aflidne kaptenen i engelsk tjänst Thomas Lyon och friherrinnan Hillevi Elisabet Posse af Säby.

TAB. 28.

Klas Walter Fähræus (tab. 24), f. 1863. Student i Upsala 1881. Litteratör. Gift 1886 med den framstående skådespelerskan Olga Kristina Augusta Björkegren, f. 1857 i Stockholm.

Barn:

Robert Sano (Bob), f. 1888.
Eskil Birger, f. 1890.
Margit Regina, f. 1892.

TAB. 29.

Fredrik Immanuel Fähræus (tab. 22), f. 1862 i Stockholm. Ättens hufvudman 1867. Student 1880. Filosofie doktor 1886. Lektor vid Vesterås allm. läroverk 1887. Regementspastor vid Vestmanlands regemente 1892. Gift 1888 med Elisabet Lucia Charlotta Smerling, f. 1866. Dotter af jägmästaren Gottlib Oskar Smerling och Karolina Stadenberg. Deras dotter Irene Elisabet Matilda, f. 1894 i Vesterås.

Gahne från Danmark.

Jöns Hansson Pors Gane, f. i Lefringe by vid staden Køge på Seeland, flyttade till Gotland och blef stamfader för den gotländska släkten Gahne. † 1670. Han byggde i Bähls socken Gahne gård, som i mer än 2 sekler förblef i släktens ego, samt valdes till tingsdomare och svensk riksdagman. G. 1:o m. en dotter af Thesne Schacht; 2:o med Maria Olofsdotter från Vestnäs i Tingstäde.

Barn:

Dorotea, gift med kyrkoherden i Othem Samuel Stenius, stamfar för släkten Hanstén (se d. s.).

Hans, hemmansegare (tab. 1).

Engelfred, f. 1655, † 1710. Gift 1682 med Jöns Pedersson, stamfar för släkten Westöö.

TAB. 1.

Hans Gane, en välmående och inflytelserik storbonde, hos hvilken Karl X 1652 gästade under en jagtresä, dervid han vid afskedet gaf honom löfte om skattefrihet för gården. Derom innehåller P. A. Säves samlingar en mängd dokument. Gift 1664 på Westö gård med Anna Pedersdotter (se släkten Westöö). Efter fadern tingsdomare 1676. Bland de många barnen märkas:

Jöns, pastor (tab. 2) Skref Gahne.

Katrina, f. 1667, † 1723. Gift 1691 med skräddareåldermannen Kristen Rasmusson Bakér, f. 1659, † 1718, möjligen en släkting till Lars Bachér (sid. 31).

Margreta, f. 1669, † 1711. Gift 1697 med sjökaptenen Jöns Larsson Stengård, f. 1663, † 1720.

Lisbet. Gift med Tomas Tjelder i Boge.

Petter, länsman (tab. 3). Skref Gahne.

Johannes, rektor (tab. 4).

Anna, f. 1680, † 1737. Gift 1704 med Olof Enequist (sid. 156).

TAB. 2.

Jöns Gahne (tab. 1), f. 1765 på Westö gård. † 1740 i Veskinde. Student i Upsala 1687. Pastor i Veskinde 1706. Gift 1714 med Abigail Schilder, f. 1687, † 1757, dotter af löjtnanten och landtmätaren Mattias Schilder.

Barn:

Hans, f. 1715. Bosatte och gifte sig i Amerika.

Mattias. Student i Upsala 1734, † 1748. Auskultant i Svea hofrätt.

Jöns, f. 1719, † 1763. Handelsman. Gift med Maria Bähr (sid. 91).

Barnlösa.

Magdalena, f. 1721, † 1759. Gift med notarien K. I. Ehinger (sid. 141).

Anna, f. 1723, † 1788. Gift 1745 med konsistorienotarien Jakob Ronander (se d. s.).

Elisabet, f. 1725, † 1803 i Visby. Gift 1753 med brukspatronen Paul Fredrik Sturtzenbecher (se d. s.).

Katrina, f. 1730, † 1790 å Munkebos. Gift 1754 med sjökaptenen Adam Kahl (se d. s.).

3 barn † minderåriga.

TAB. 3.

Petter Gahne (tab. 1), f. 1673, † 1754. Länsman. Gift 1710 med Maria Åkerman (se d. s.). Bland barnen voro:

Hans, f. 1712, student 1733, komminister i Anga.

Helena, f. 1714, † 1771. Gift 1742 med pastor Karl Lindenlöf i Barlingbo, f. 1715, † 1775.

Dorotea Margreta, f. 1718, † 1803. Gift 1752 med länsmannen Märten Lundberg.

Petter, hemmansegare (tab. 5).

Elisabet, f. 1728, † 1804. Gift med bruksegaren Petter Ihre (se d. s.).

Jöns, sjökaptan (tab. 6).

TAB. 4.

Johannes Gahne (tab. 1), f. 1675 på Gahne gård, † 1754 i Skåne. Student 1689 i Upsala. Blef 1694 informator på Gotland och for 1701 med sina lärjungar till Lund, der han 1706 blef magister och 1707 rektor vid skolan. Pastor i Herslöf och Lunds stift 1711. Prost 1747. Atnjöt stort förtroende. Gift 1709 med Margreta Enström.

Barn (3 döda unga):

Anna.

Elisabet. Gift med kyrkoherden i Halmstad Magnus Prytz, f. 1711, † 1773. Barnlösa.

Mattias, student 1732. Tjenstgjorde någon tid som pastorsadjunkt i Skåne. † 1798 på ön Hven.

TAB. 5.

Petter Gahne (tab. 3), f. 1724, † 1782. Hemmansegare. Gift på 1750-talet med Barbro Hoffman, f. 1713, † 1802, enka efter kyrkoherden Sören Lindenlöf. Deras son Tomas Petter, hemmansegare (tab. 7).

TAB. 6.

Jöns Gahne (tab. 3), f. 1728. Sjökapten. Gift 1763 med Ingrid Falk från Borås, † 1814.

Barn:

Margreta, f. 1767. Gift 1:o med bruksinspektoren Anton Lundsberg, f. 1755, † 1812. 2:o 1814 med boktryckaren Olof Kjölín, f. 1768 i Stockholm. K. utgaf Visby tidning 1820—22.

Magnus Gabriel, hemmansegare (tab. 8).

TAB. 7.

Tomas Petter Gahne (tab. 5), f. 1759. Egare till fädernegården. Gift 1:o med Anna Margreta Alexandersson (sid. 15). 2:o 1788 med Katrina Elisabet Beckman (sid. 49).

Barn, födda i Bäl:

Barbara, f. 1785, † 1824. Gift 1809 med landtbrukaren Per Luttenan (se d. s.).

Jöns Petter, köpman (tab. 9).

Lars Niklas, offiser (tab. 10).

Johannes, kyrkoherde (tab. 11).

Katrina Elisabet, f. 1809, † 1864 i Visby. Gift med kaptenen vid Gotlands nationalbeväring Georg Filip Laurin (se d. s.).

2 † i späda ålder.

TAB. 8.

Magnus Gabriel Gahne (tab. 6), hemmansegare vid Sagers i Källunge, f. 1769. Gift med Maria Elisabet Floberg (sid. 188). Af de 8 barnen dogo 5 minderåriga. De öfriga voro:

Karl Fredrik, sergeant, f. 1792, gift 1821 med Katrina Elisabet Luttenan från Othem (se d. s.).

Ingrid Elisabet, f. 1793, gift 1819 med sjökaptenen Lars Stenbom.

Katrina Maria, f. 1795, † 1817.

TAB. 9.

Jöns Petter Gahne (tab. 7), f. 1790 i Bäl. † vid hög ålder hos brodern i Hejde. Köpman vid Söderplan i Visby till år 1853. Gift år 1822 med Anna Magdalena Lyth (se d. s.).

Barn:

Anna, f. 1824 i Visby, † 1863 i Upsala. Gift 1842 med Jakob Eberhard Lyth (se d. s.), den kände läroboksförfattaren. Som obemedlad enka flyttade hon med sina söner till Upsala, der hon hade anställning som husmor vid Fjellstedtska skolan.

Johan, f. 1825, † 1853. Köpman i Visby. Gift 1850 med Emma Fredrika Elisabet Herlitz (se d. s.).

TAB. 10.

Lars Niklas Gahne (tab. 7), f. 1792, † 1852. Tillhörde första uppsättningen offiserare vid Gotlands nationalbeväring och erhöll majors rang vid afskedstagandet. Gift 1821 med Anna Antoinette Molander (se d. s.).

Sonen Petter Anton, offiser (tab. 12).

TAB. 11.

Johannes Gahne (tab. 7), f. 1796 i Bäl, † 1891 i Hejde vid 95 års ålder. Student i Lund 1813. Promoverad till filosofie doktor 1820. Tjenstgjorde sedan vid skolan och domkapitlet i Visby samt utnämndes till rektor vid »storskolan» i Visby 1827. Tillträdde Hejde pastorat 1830, blef prost 1832 och valdes till riksdagsman för stiftet 1839, 1844, 1853 och 1856. Vid jubelfesten i Lund 1868 promoverad till teologie doktor.

I sin ungdom räknades han till Gotlands starkaste och vigaste sportsmän och ännu i ålderns da'r som senior bland stiftets presterskap förde han sin resliga gestalt med stor spänstighet. Hans sista hemfärd från riksdagen tog i hög grad i anspråk dessa egenskaper. Det var senhösten 1857 riksdagsmännen reste hem med en liten segeljakt, som under den svåra, ihållande stormen redlöst drefs mot gotlandskusten och slutligen sattes på strand vid Lickershamn, der man med hjälp af kustborna lyckades få en lina spänd mellan vraket och strandvallen. På denna svigtande brygga antrade nu Gahne, lektor Daniel Söderberg och öfriga passagerare jemte besättningen i land. Året före hans död inträffade biskopsvisitation i Hejde, då den gamle uppträdde med samma intagande, man skulle kunna säga gustavianska skick, som städse utmärkt honom.

Gift 1827 med Hedvig Amalia Tofftén, f. 1800 i Stockholm, † 1857, dotter af lagmannen Märten Tofftén och friherrinnan Gustafva von Segebaden, hvilkas porträtt i pastell pryda äldsta dotterns hem.

Barn:

Hedvig Elisabet Johanna, f. 1828. Gift 1847 med dåvarande löjtnanten P. A. L. Gahne (tab. 12).

Lilly Alfbild Gothilda, f. 1830. Gift 1887 med kyrkoherden i Klinte Sven Gustaf Hulteman, f. 1849 i Hjelmseryd, Småland.

- Karl Petter Gustaf Johannes, f. 1833, † 1858. Landtbruksingeniör.
 Otto Martin Nikolaus August, f. 1835, † 1859. Student i Upsala 1852.
 Fil. med. 1857. Hans akademiska afhandling bär titeln »Bidrag till Gotlands historia åren 1645—54».
 Anna Maria Amalia Teodora f. 1842. Ogift. Bosatt i Klinte.

TAB. 12.

Petter Anton Laurentius Gahne (tab. 10), f. 1822. Första officers fullmagt vid Gotlands nationalbeväring 1840, major 1862, öfverstelöjtnant i armén 1879. Gift 1847 med sin kusin Hedvig Elisabet Johanna Gahne (tab. 11). Bosatta i Stockholm. Af de elfva barnen lefva sju, nemligen:

Olof Erik Teofron, f. 1850. Materialbokhållare vid aktiebolaget Separator i Stockholm.

Ida Antoinette, f. 1857. Lärarinna i språk.

Nils Johan Eugen, f. 1858.

Augusta, f. 1861.

Hedvig Dagmar, f. 1863.

Ellen, f. 1865. Konstväfverska.

Ebba Elisabet, f. 1867.

Gardæus från Garde.

Nils Lauritzen Gardæus, kyrkoherde i Garde, en framstående man, räknas som stamfar till den s. k. Garde-släkten på Gotland. Han var son till Lauritz Jensen, kyrkoherde i Vall, och född derstädes 1584. † 1661 i Garde. Han hade då tjenstgjort i Garde 53 år och varit kontraktsprost 35 år. 1647—50 var han riksdagsman. 1652 hade han besök i prestgården af Karl Gustaf och följde med honom till När på »svörtjagt». 1656 valdes han af Gotlands presterskap till superintendent (efter Strelow), men den svenska regeringens fullmakt tillföll en annan prelat. Det oaktadt uppträdde G. med en biskops hela myndighet. Hans grafsten och epitafium pryda koret i Garde kyrka.

Gift 1:o 1608 med Anna Påfvells dotter, † 1630, företrädarens dotter. 1 son, 8 döttrar.

2:o 1633 med Elisabet Jönsdotter, † 1660. 3 söner, 9 döttrar. Samtliga 21 barn kallade sig *Gardæus*. Bland dem märkas:

Apollonia, f. 1610, † 1647. Gift 1630 med kyrkoherden Hans Oxenwaldt (s. d. s.).

Elisabet, gift med kyrkoherden Olof Heideus. (Barnen kallade sig Dalman (se d. s.)

Lars, prest. Antog namnet *Neogard* (se d. s.)

Bodilla, gift 1:o med kyrkoherden Bertel Norby (se d. s.) och 2:o med kronobefallningsmannen i södra häradet Johan Strachoun.

Anna, † 1708. Gift 1:o 1648 med kyrkoherden Niels Judichærus i Vamlingbo, † 1665, 2:o 1670 med kyrkoherden Jakob Toftenius (se d. s.).

Jöns, f. 1633, † 1681, faderns efterträdare. Gift med en prestdotter från Hejde. Barnlösa.

Ingrid, f. 1638, † 1719. Gift med rådmannen i Visby Henrik Schmidt (se d. s.)

Magdalena, gift med kyrkoherden Hans Christensen i Heinhem f. 1623, † 1697. Son af pastor Niels C. (sid. 31).

Juditta, f. 1644, † 1694. Gift med köpmannen i Visby Lylof Schmidt (se d. s.)

Kristina, gift med kyrkoherden Olof Norby (se d. s.)

Gardell från Garde socken på Gotland.

Kyrkoherden *Hans Norby*, som på sätt vid släkten Norby närmare skall utredas, i rätt nedstigande femte ledet på svärdssidan härstammade från den namnkunnige danske amiralen Severin Norby, antog för sig, barn och styfbarn namnet Gardell. Namnförändringen vidtogs enligt Butendorff »för namnet Norbys förhatlighets skull genom Severin Norby». Ett annat skäl torde hafva medverkat, nämligen familjefaderns önskan att hustruns barn i båda äktenskapen skulle förenas genom ett gemensamt tillnam. Att han valde namnet Gardell berodde väl derpå att hans hustru tillhörde släkten Gardæus och han sjelf liksom hennes förste man var pastor i Garde. Härigenom uppstod det egenomliga genealogiska förhållandet att släkten Gardell egde *två* stamfäder och *en* gemensam stammoder.

Första stammen.

Stamfar: f. d. slottspresten å Wisborg, kyrkoherden i Garde *Wilhadus Herculis*, f. 1634 i Hejnuun, † 1692 i Garde och begravnen invid altaret i församlingskyrkan.

Stammor: *Anna Neogard* (se d. s.)

Barn:

Anna Katrina, f. 1682. Gift 1712 med köpmannen Johan Persson Lindenlöf.

Dorotea. Gift med mantalskommissarien Bartold Strachoun.

Maria Gardell, f. 1685, † 1706. Gift 1700 med pastor Rasmus Lutteman (se d. s.)

Johanna Gardell, f. 1691, † 1745. Gift 1719 med rådmannen i Visby Mattias Lythberg (se d. s.)

Tre barn † unga.

Andra stammen.

Stamfar: Kyrkoherden i Garde *Hans Norby*, f. 1667 i Klinte, † 1731 i Garde.

Stammor: *Anna Neogard* (se d. s.).

Barn:

Bodilla Gardell, f. 1694, † 1775. Gift 1:o 1724 med kyrkoherden Jöns Broander (sid. 64); 2:o 1727 med professoren Nils Norby (se d. s.).

Johan Gardell, rådmän (tab. 1).

Lars Bartold Gardell, kyrkoherde (tab. 2).

TAB. 1.

Johan Gardell, f. 1697, † 1743. Byggnadsinspektör och rådmän i Visby. Gift 1734 med Märta Schwardt (se d. s.). Enda barnet, dottern Anna Helena, f. 1741, † 1809. Gift med skeppsklareraren Ture Georg Funck (sid. 195).

TAB. 2.

Lars Bartold Gardell, f. 1700, † 1772. Student i Upsala 1716. Kyrkoherde i Garde 1731. Gift med Kristina Assersson (sid. 31).

Barn, födda i Garde:

Johan, pastor (tab. 3).

Anna Kristina, f. 1733, † 1800 i Othem. Gift med kyrkoherden Georg Bachérus (sid. 33). Morföräldrar till skriftställaren »Orwar Odd».

Maria, f. 1734, † 1791. Gift 1765 med kyrkoherden Gustaf Berg (se sl. Gustafsson).

Nils, biskop (tab. 4).

Lars, pastor (tab. 5).

Axel, f. 1747, † 1781 i Upland. Student i Upsala 1762. Landtmätare.

TAB. 3.

Johan Gardell (tab. 2) f. 1731 i Garde, † 1806 i derstädes. Student i Upsala 1750. Kyrkoherde i Garde 1772. Den 7:de och siste kyrkoherde i Garde af denna slägt. Gift 1:o 1773 med Anna Katrina Klingwall (se d. s.); 2:o 1782 med Magdalena Gustafva Lutteman (se d. s.); 3:o 1794 med Juditta Margreta Bachéus (sid. 33).

Dottern Johanna Gustafva, f. 1786, gift 1:o 1805 med pastor Otto Gabriel Sturtzenbecker; 2:o 1811 i Stockholm med artillerilöjtnanten Henrik Gustaf Christiernin, f. 1780 i Stockholm.

C. flyttade efter erhållet afsked till Visby, uppsatte med understöd af några intresserade stadsbor ett tryckeri och utgaf den märkliga tidningen *Visby Argus* (1825—1830), af hvilken man för närvarande med stor möda söker åstadkomma en någorlunda komplett samling.

TAB. 4.

Nils Gardell (tab. 2), f. 1736 i Garde, † 1813 i Visby. Student i Upsala 1754. Kurator i Gotlands nation 1763—65. Filos. magister 1764. Konsistorienotarie i Visby 1771. Kyrkoherde i Hafdhem 1785. Kontraktsprost 1794. Teol. doktor 1800. Riksdagsman s. å. Biskop i Visby stift 1807. Hans porträtt pryder allmänna läroverkets i Visby högtidssal. Gift 1:o 1777 med Anna Margreta Toftén (se d. s.); 2:o 1782 med Brita Maria Fähræus (se d. s.) Begraven i Visby domkyrka. Af de två döttrarne i 2:dra giftet dog den ena ung och den andra Brita Maria Gardell, f. 1785 i Hafdhem, † 1863, blef 1815 i Stockholm gift med dåvarande majoren, sedan generalen och öfverståthållaren Axel Johan Adam Möllerhjelm, f. 1787, † 1846, son af biskopen på Gotland Johan Möller och friherrinnan Ulrika Strömberg.

TAB. 5.

Lars Gardell (tab. 2), f. 1739 i Garde, † 1800 i Burs. Student i Upsala 1759. Konsistorienotarie 1785. Pastor i Burs 1793. »Det dugligaste hufvud» bland presterskapet på Gotland den tiden och derjämte driftig, vitter, jovialisk. En reslig växt med ett vackert, glädjestrålände anlete gaf honom äfven yttre behag. I sin religion såväl som i sina borgerliga handlingar var han allvarlig och fast. Han egde mycken färdighet i ritning och målning. Hilfeling, resebeskrifvaren, fann väggarne i prestgården prydda med landskaps- och blomstermålningar af hans hand. Gift 1785 med Katrina Elisabeth Laurin (se d. s.)

Barn:

Katrina Kristina (Kajsen), f. 1786 i Visby, † 1864 derstädes. Gift 1808 med dåvarande stadsfiskalen, sedan borgmästaren K. A. Cramér (sid. 113).

Katrina Kristina Cramér, född Gardell, var skaldinna och har helt visst förtjenat ett rum i den sveuska sångens tempel.

»O, der ljödo rika toner ifrån hennes hjertas grund,
Ljufva ord och rena tankar bodde der i skönt förbund».

(C. J. Bergman.)

Föräldrarne uppmuntrade ingalunda hennes tidigt började poetiska selsättningar. Tvärtom sökte de genom alla slags husliga sysslor i köket, brygghuset och väfkammaren afvända hennes sinne från svärmeri. Men detta endast gaf hennes sång en riktning uteslutande åt hemmets områden. Hon fick ej se stort mera i uppväxten än den aflägsna prestgården och sedan blef det *egna hemmet* snart hennes hela verld. Ett besök i Stockholm den tid, mannen vistades vid riksdagen, var det enda tillfälle, då hon utanför fosteröns strand kunde uppfånga bilder och intryck.

Några år efter mannens tidiga bortgång vid 49 års ålder, föranstaltade hennes vänner en tryckt samling af hennes dikter. Det skedde i välvillig afsigt att bereda henne någon inkomst, der hon satt med en talrik oförsörjd familj. Samlingen, tryckt i Stockholm 1832, innehåller 55 sånger, deraf de 13, hon sammanfattat under benämningen *till mina barn*, särskildt framstå i rörande elegisk skönhet. Svenska Akademien tilldelade henne 1833 sin mindre skådepenning för dessa sånger och ett vittnesbörd om den sympati, hvarmed hennes poesi mottogs i privata kretsar, har lemnats oss af den hjertevarme professor M. E. Svedelius. Då denne som yngling hösten 1833 greps af en vemodig aning om faderns förestående död, läste han fru Cramérs poemer och mottog af dem ett så mäktigt intryck, att han särskildt framhållit det i sina i ålderns da'r från trycket utgifna anteckningar. »Jag faun i hennes vackra skaldestycken en poetisk framställning af just sådana familjeförhållanden, som jag anade inom mitt eget hem». Samlingens perlor synas vara »Under en afliden makes porträt» (tryckt i detta arbete sid. 113), »Bön på min födelsedag», »Enkans julafton», »Vid ringning till rådstugupredikan», nedskrifna närmaste tiden efter mannens död.

Efter samlingens utgifvande fortlor hon att då och då stränga sin lyra ända in i sin sena ålder. Många stycken återfinnas i tidningar, andra i vänners och släktingars gömmor. Med behörigt tillstånd återgifva vi här de hittills otryckta verser, med hvilka hon julafton 1834 öfverlemnade exemplar af sin diktsamling till barnen.

Jag mötte, späd ännu, i ängens lunder
det ljufva barn, som se'n min sångmö blef.
I lek med henne svann min glädjes stunder,
på hennes språk min känsla jag beskref.

Se'n följde hon mig ut på lifvets slätter
och bredde vårglans på min lyckas tid;
Hon vakade med mig i qvalets nätter
och var min tröst i sorgens grymma strid.

Vi åldras båda. Mina ögon skymmas
och Hon blir ofta nu på uttryck arm;
men fast hos begge ytan blir en gummas,
så flöder känslan ännu öm och varm.

Göm Modrens samtal med sitt lifs Väninna,
glöm ej de stunder, hon lekt bort med Er.
Och bedjen himlen att ett sällskap finna,
som lika troget samma nöje ger.

Barnens omtanke försåg henne längre fram med hus och trädgård, vid Adelsgatan (sedermera bankdirektören G. Kolmodins egendom), der den vördade gamla lefde i lugn och slutade sina dagar i en ålder af 78 år.

Lars Johan, landskamrer (tab. 6).

Elisabet Maria, f. 1792, † 1840. Gift med majoren vid Svea artilleri Adam Erik Kalmberg, f. 1790 i Tavastehus, † 1863 i Stockholm. Tillhörande en svensk adlig officersätt, utmärkte han sig i finska och tyska krigen. Det var han som i den blodiga bataljen vid Virta bro riktade det kanon-skott, hvilket dödade ryska generalen, furst Dolgorucki. 10 barn.

TAB. 6.

Lars Johan Gardell (tab. 5), f. 1788 i Visby, † 1860 sammastädes. Vid faderns död måste gossens studier afbrytas. Han sändes derefter till morbrodern i Amstergam, bankiren J. J. Laurin, hos hvilken han erhöll en vårdad uppfostran. Efter en tids bosättning i Kalmar och vidsträckta af-färsresor, öfvergaf han vid morbroderns död handelsyrket och återvände till Visby, der han 1825 blef stadskassör. 1829 ingick han i statens tjänst och utnämndes 1838 till landskamrer i Gotlands län. Då de sjuttiotvå åren manade »kloke gubben», som han kallades, till hvila, öfverlemnade han ämbetet åt sonen, men fortfor att sköta åtskilliga förtroendeuppdrag, då döden utan föregående sjukdom på hösten samma år hastigt infann sig. Han var vid sin död ordförande i D. B. V. och ledamot i dess sparbanksdirektion. Det var på hans förslag denna bank 1829 beslutades och hufvudsakligen genom hans kraft och skicklighet kunde sättas i verksamhet redan vid 1830 års ingång. De 14 första åren var han bankens kassaförvaltare och räkenskaps-förare. Lars Johan Gardell äras alltså som stiftare af D. B. V:s sparbank.

Gift 1823 i Kalmar med Anna Foenander, f. 1804 i Kalmar, † 1863 i Visby, dotter af handlanden i Kalmar Teodor Foenander och Anna Barbara Foenander.

Barn:

Lars Teodor Johan, landskamrer (tab. 7).

Anna Katrina Isabella, f. 1827. Bosatt i Visby.

Carl Vilhelm, landtbrukare (tab. 8).

TAB. 7.

Lars Teodor Johan Gardell (tab. 6), f. 1825 i Kalmar. Student i Upsala 1845. Aflade kameralexamen 1847 och inträdde s. å. i statens tjänst, blef landskontorist i Visby 1850, stadskassör och stadskamrer 1851, samt derjämte registrator och bokhållare i länekontoret. 1859—1873 var han riksbankens ombud vid afdelningskontoret i Visby och sedermera intill medio af 1879 kontorets verkställande direktör. Befordrades 1856 till länsbokhållare och 1861 till landskamrer, från hvilket embete han erhöll afsked 1890. Sedan 1861 är han redogörare för Gotlands landthamnsfond och ombud för allmänna hypoteksbanken. Bevistade 1883 års kyrkomöte. Gift 1852 med Emma Maria Nyberg (se d. s.)

Barn, födda i Visby:

Anna Maria, f. 1853. Målarinna. Gift 1882 i Paris med landskapsmålaren Johan Ericson, f. 1849 i Karlshamn, son af Anders Ericson och Johanna Sjöholm.

Anna Gardell kom i sitt 16:de år till Lausanne i pension och det var der vid den sköna Geneversjöns strand hon först började utöfva målningskonsten. Vintrarne 1872—78 arbetade hon i Stockholm hos professor P. D. Holm och sände 1876 taflor till en utställning i Filadelfia, der hon erhöll medalj. Hösten 1879 for hon öfver Düsseldorff till Paris. Här i den moderna konstens hufvudstad ville hon ytterligare studera och särskildt egna sig åt aqvarellmålning. Hon åtnjöt handledning af de framstående aqvarellisterna Heilbuth, Leloir och Jacquet och utställde redan i 1880 års »Salons» en större jemte 6 mindre aqvareller öfver gotländska motiv. Hennes debut var framgångsrik. En mycket ansedd konstkritiker i »Le Soir», framlöll hennes »Visby strandorn i aftonbelysning», den större taflan, på ett särdeles berömmande sätt. »Denna tafla af majestät är af en förvånande färgprakt och verkan» skref han. »Utan att göra anspråk på att vara någon siare, kan jag förutsäga att denna unga artist, som besitter en så vacker talang, skall komma att gå långt och stiga högt i sin konst». Taflan inköptes för ett af pariserverldens mest ansedda privatgallerier. De följande åren fortfor hon att exponera i Solongerna och flera andra utställningar. Hennes taflor började köpas af engelsmän och amerikanare. Den stora konsthandlarefirman Goupil & Comp., som hade eleganta expositionslokaler i såväl Paris som London och Newyork m. fl. verldsstäder, band henne 1881 genom kontrakt på ett år med 1000 fr. i månaden. Hon behandlade med förkärlek motiv från fosterbygden, men skildrade äfven i färger Paris vackra omgifningar, Auvergues och Bretagnes tilltalande nejder. Efter hand började äfven andra mindre lätt eröfrade länder öppna sig för hennes konst. Ja — till Kanada funno hennes taflor vägen. 1883 erhöil hon medalj i Boston och följande år kallades hon till ledamot i Dud Gallery i London. Slutligen exponerade hon några aqvareller i »Salong des femmes». Journal des artistes yttrade härom: »Bland gäster af rang vilja vi anföra

fru Gardell-Ericson, som, ehuru acklimatiserad i vår farliga atmosfer, likväl bevarar den ursprungliga originaliteten, det förträdd af särskilda intryck och känslor, som bilda en artists temperament och personlighet. Med hvilken redbarhet och sanning har hon icke utfört dessa landskapsmålningar från Meudon, i hvilka färgernas trohet förenar sig med en innerlig poesi».

Hösten 1884 bosatte hon sig med sin familj i Göteborg och har jemte sin man sedan dess der utöfvat lärareverksamhet dels enskildt, dels sedan 1889 i såväl ritning som målning vid musei ritkola. Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning yttrade med afseende härå att »underrättelsen om att ritkolans fortvaro under så god ledning tryggats för den närmaste tiden tvifvelsutan skall med glädje mottagas af de icke få elever, som önskat vidare utbilda sig i den ädla tecknings- och målarkonsten.» 1890 gjorde fru Gardell-Ericson en resa till Böhmen. Hon har eljest tillbragt somrarne i Sverige och många äro de tilltalande bilder i aquarell hon dessa år framställt från västkusten, Skåne, Blekinge, Östergötland och Södermanland. Från Visby har hon fortfarande hemtat yppigt romantiska motiv — stadsmuren, botaniska trädgården, stranden o. s. v. Hennes taflor utmärka sig i lika hög grad för sanning, kraft och säkerhet i skildringen som rik färg och poetisk skönhet. Detta erkännes alltjämt af våra konstkritiker och den konstälskande allmänheten mottager städse den frejdade konstnärinnans arbeten med samma varma intresse. Senast vid 1891 års konstutställning i Göteborg voro hon och hennes man föremål för mycken sympati. Hennes porträtt stod i juli månad under den tid utställningen pågick infördt i »Idun», tidning för qvinnan och hemmet.

Slutligen bör här antecknas att vårt svenska nationalmuseum af henne på 1880-talet förvärfvade »Afton i Meudon», en liten i hänförande vegetation inbäddad, under fransk-tyska kriget delvis förstörd, gammal stad nära Paris.

Göteborgs museum inköpte 1887 hennes »S:t Nikolaigatan i Visby».

Sigrid, f. 1856, gift 1877 med ingenjören Herman August Nylén i Motala, f. 1844 i Stockholm, son af ångbåtsbefälhafvaren Per Gustaf Nylén och Sofia Lovisa Charlotta Gültzau.

Emma Klara Maria, f. 1858, gift 1879 med bankkamreraren Johan Abdiel Bergenstjerna, f. 1850.

Lars Ragnar, f. 1861. Skrifver sig Norby-Gardell. Agronom och disponent vid mejeri-agenturaktiebolaget i Malmö.

TAB. 8.

Carl Vilhelm Gardell (tab. 6) f. 1828 i Visby. Eger Stenstu gård i Endre. Föreståndare för länets landtbruksskola 1865—74. Verkställande direktör i Gotlands hypoteksförening sedan 1879 och i kommunala värf mycket anlitad. Gift 1886 med Olivia Maria Pettersson, f. 1854, bördig från Vesterväte i Väte socken.

Barn:

Arvid Lars Johan, f. 1887.

Karl Vilhelm, f. 1889.

Gazelius från Fårö vid Gotland.

Fähræska släktens stamfar hade en bror Hans Rasmusson, hemmansegare vid Stora Gåsemora å Fårö, hvars son kyrkvärden Erasmus Hansson öfvertog gården. Dennes son Christoffer, f. 1752, † 1821 i Visby, kom i handel hos sin frände Olof Fähræus i Visby, reste snart till Tyskland för att utveckla sig i handelsyrket och etablerade sig vid hemkomsten 1782 såsom handlande i Visby under namnet Gazelius. Gift 1790 med Anna Maria Schwartz, rådmansdotter från Malmö, f. 1755, † 1798 genom olyckshändelse vid Furubjers egendom. Gazelius var en rikt begåfvad och ädel man. Affären gick med ovanlig framgång och han var på sin tid fosteröns rikaste man. I saknad af egen familj testamenterade han sin förmögenhet till allmänna ändamål, sedan han först rikligen begåfvat slägtingarne och sina många tjenare. Fat-tigvården i Visby erhöll 14,333 riksdaler banko, arbetshuset 3,333 r. 16 sk. samma mynt, tvenne skolor (på Fårö och i Tingstäde) tillsammans 8,666 r. 16 sk. — s. m., hvarjemte räntan af 2,000 r. banko skulle användas till under-stöd åt fattiga enkor och barn efter köpmän i Visby, hvilket samhälle hedrade den framstående medborgaren med att gifva hans stoft till hvilo-rum en af de riddaregrafvar från medeltiden, som finnas i domkyrkans kor samt genom att uppsätta hans porträtt i rådhusalen. Vid domkyrkans re-paration 1892 upptogs kistan och nedmyllades utanför koret invid sakristian.

Rättelse.

Sidan 199, sista punkten i första stycket står: Jemväl Olof Fähræus, sonen, och etc., skall vara: *Jemväl sönerna* och etc.

Einleitung

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Einleitung

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Af
Gotländska slægter,

genealogiska och biografiska anteckningar af August Kinberg har förut första delen (innefattande 4 häften) utkommit, med slägterna: Agrell, Ahlander, Ahlberg, (3 st.), Ahlbom, Ahlström (2 st.), Alfström, Alexandersson (2 st.), Alfvégren, Alskovius, Andrée, Appellöf, Appellofft, Apuilon, Arnelius, Arwesson, Assersson, Bachér, Bäckström, Bahr, Bandelin, Barth, v. Baumgarten, Beckman, Belfrage, Beijerlieb, Berglund, Bergman, Björkander, Blomberg, Bokström, Bolin, Bolling, Borg, Broander, Brobäck, Brygger, Bull, Bulnering, Burmeister, Butendorff, Bähr, Börjesson, Calander, Calisendorff, Canutius, Cedergren, Chasseur, Chemnitz, Claudelin, Cramér, Dahlbäck, Dalman, De Brun, Dedekind, Donner, Dubb, Dubbe, Ehinger, Ehrenström, Ekholtz, Ekman (2 st.), Elfvius Enbäck (2 st.), Enequist, Engbom, Engeström, Engström, Ericsson, Facht, Fick, Fineman, Floberg, Fohlin, Forsberg och Fries.

Nästa år fortsättes utgifvandet af arbetets 2:dra del med de bekanta gotländska slägterna Gerlé, Grubb, Gråberg, Gustafsson, m. fl. Prenumeranter å Gotlänningen erhålla fortfarande, som förut, utkommande häften af arbetet Gotländska slægter **gratis**.

Förläggaren.

Rättelser och **tillägg** till de i del I intagna släktgenealogier och biografier mottagas med tacksamhet, för att framdeles i samladt skick tryckas och arbetet biläggas.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

AF

AUGUST KINBERG.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

Del II. 2:dra häftet,

med slägterna *Gerle, Grubb, Gråberg, Gustafson* (Berg fr. Tyskland). *Gustafson* (fr. Småland), *Hallenberg, Hambræus, Hammarström, Hansén* och *Hanstén*.

Pris: 1 krona

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

Utgivet af BERNH.

DEL II. NÅGÅ HÄR

Utgivet af BERNH. DEL II. NÅGÅ HÄR

Utgivet af BERNH.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

AUGUST KINBERG.

DEL II.

GOTLÄNNINGENS TRYCKERI-AKTIEBOLAGS FÖRLAG.

WISBY, GOTLÄNNINGENS TRYCKERI 1895.

GOTTAMBSKA SLÄKTER

FRÅN ÅR 1650

Gerle från Tyskland.

Johan Michael Gerle, f. 1704 i Hamburg, † 1781 i Visby, tillhörde en tysk släkt, som enl. traditionen haft Westfalen till stamort och der kallat sig Gerlestein eller Gerlach. Man berättar att han skriftvexlat med nära anförvandter i Tyskland, hvilkas bref varit försedda med adligt sigill. Gerle inflyttade omkring 1740 från Hamburg och blef sadelmakaremästare i Visby. Hans gesällbref, prentadt på pergament, tillhör Gotlands fornsal. Gift 1742 i Visby med Helena Benick, f. 1718, † 1791, dotter af skomakaremästaren derstädes Johan Benick och Könika Smittlerlöw, äfven båda dessa tillhörande inflyttade i Tyskland mycket ansedda släkter. Angående den sistnämnda skall vid släkten Lutteman, hvars stammor bar detta namn, närmare upplysningar lemnas. Gerleska familjegrafven är belägen på den s. k. gamla kyrkogården invid domkyrkan.

Från Gotland har släkten öfvergått till Stockholm, der den räknat flera framstående medlemmar, och till västkusten, dess nuvarande hufvudquarter, från hvilket talrika utflyttningar egt rum till utlandet — Amerika, Australien o. s. v. Några år innan släkten eljest skolat på mäsidan utdö på Gotland, ditflyttade en ung köpman och släktmedlem från västkusten en son af den driftige Andreas Gerle (tab. 4).

Barn, födda i Visby:

Anna, f. 1744, † 1823. Gift 1762 med tenngjutaren Melcher Leffler, f. 1719 i Vesterås, † 1791 i Visby, hvilkens hus, med dess präktiga i sten huggna tennbägare öfver husporten, utgör en prydnad för Adelsgatan i Visby. Ännu för en mansålder tillbaka var ett rum i detta hus beklädt med gyllenlädertapeter.

Johannes, sadelmakare (tab. 1).

Henrik Jöran, f. 1747, † 1820 ogift. Grosshandlare.

Lena Maria, f. 1749.

Michael Petter, köpman (tab. 2).

Jakob, köpman (tab. 3).

Andreas, köpman (tab. 4).

Hans Kristoffer, f. 1761, † våren 1822 i Stockholm genom olyckshändelse. Sadelmakareälderman och husegare i Stockholm. Ogift.

TAB. 1.

Johannes Gerle, f. 1745 i Visby, † 1818 i Stockholm. Sadelmakareålder-
derman och kornett vid Stockholms borgerskaps kavalleri. Egde hus vid
Munkbron. Gift 1776 med Lovisa Maria Boberg, f. 1756, † 1838.

Barn:

Johan Peter. Grosshandlare i Stockholm (tab. 5).
Sofia Magdalena, f. 1782, † 1855. Gift med landssekreteraren i Hallands
län, lagmannen Malte Dahl, f. 1774, † 1854 i Halmstad.
Kristoffer, sadelmakare (tab. 6).
Karl Georg, landtbrukare (tab. 7).
Lovisa, f. 1793, † 1878 i Stockholm. Gift 1812 med kanslirådet Gustaf
Myhrman, f. 1780, † 1872, svåger till biskop Esaias Tegnér.
Anna Charlotta, f. 1798, † 1873 i Stockholm. Gift med bankokomissa-
rien Per Wennergren, f. 1804, † 1882 i Stockholm.

TAB. 2.

Michael Petter Gerle f. 1751 i Visby, † 1811 på sin egendom Kuröd
vid Uddevalla. Var 1785 köpman & Grafvarne och bortfördes på prinsens
af Hessen befallning som gisslan under 1788 års krig, men återkom året
derpå. Sedermera flyttade han sin rörelse till Uddevalla och egde flera
landtegendomar — Sandbogen, Kuröd m. fl. Gift 1:o 1780 med Margreta
Wasa, f. 1748, † 1790 i Uddevalla, barnlös; 2:o 1790 med den fjortonåriga
Sara Kristina Westberg, f. 1776, † 1838 i Uddevalla. (Omgift 1816 med
dykeriöfverinspektoren Sven Olof Rosenberg.)

Barn:

Petter Johan, köpman (tab. 8).
Karl Adolf, köpman (tab. 9).
Margreta Kristina, f. 1795, † 1835. Gift 1811 i Uddevalla med majo-
ren Karl Adolf Hjelmstjerna, f. 1783, † 1823. Barnlösa.
Aurora Matilda, f. 1796, † 1855. Gift 1816 med prosten, hofpredikau-
ten Daniel Erik Lindhult i Örby, f. 1787, † 1856.
Michael, köpman (tab. 10).
Henrik Georg, offiser (tab. 11).
August Emil, köpman (tab. 12).

TAB. 3.

Jakob Gerle, f. 1754 i Visby, † 1817 derstädes. Vistades länge i Tysk-
land som handelsbiträde, och öppnade derefter i fosterstaden en liten viktua-
liebod, som sedan utvecklade sig till en betydande grosshandelsaffär i den
egendom vid Hästgatan, som sedermera tillhörde doktor Kolmodin. Äfven

hans lusthus med trädgård och åkrar ett stycke utanför Söderport (»Gerles tomt») öfvergick till samme måg. Fornsalen förvarar några minnen derifrån jemte Jakob Gerles »frågobok» i religion. Gift 1:o 1778 med sin kusin Katrina Maria Hemph, f. 1759, † 1790, dotter af bryggaren Johan Michael Hemph och Katrina Facht (sid. 184); 2:o 1764 med Magdalena Katrina Schwan, f. 1768, † 1845 i Visby, dotter af postinspektoren Lars Schwan och Magdalena Katrina Lyth (se d. s.)

Barn, födda i Visby:

Helena Maria, f. 1780, † ogift.

Anna, f. 1784, † ogift.

Karin, f. 1786, † 1825 i Stockholm. Gift 1813 med sedermera krigsrådet Abraham Ludvig Hauffman (se d. s.).

Lovisa, f. 1787, gift 1809 med köpmannen Per Lyth (se d. s.)

Margreta Sofia, f. 1795, † 1879 i Visby. Gift 1819 med medicine doktor Israel Kolmodin (se d. s.)

TAB. 4.

Andreas Gerle, f. 1758 i Visby, † 1833 vid Fogelvik, ett honom tillhörigt salteri i Bohusländska skärgården.

Blef student i Upsala 1776 och läste på prestexamen, men öfvergaf snart lärdomsstaden och egnade sig åt handelsyrket. Kallas i Gotlands nations matrikel »grosshandlare i Stockholm». Synes dock snart hafva flyttat till vestkusten och egnat sig åt skärgårdsaffärer. Gustaf den Tredje tilldelade honom medalj för visad rådighet under kriget vid ett tillfälle, då danska örlogsfartyg pressat honom att lotsa.

Gift 1790 med Brita Kristina Lundberg, rådmansdotter, f. 1767 i Askersund, † 1847 vid Gerlesborg.

Barn:

Johan Gustaf, handlande och borgareoffiser i Visby (tab. 13).

Brita Helena, f. 1793, † 1818. Gift 1814 med sin kusin Karl Adolf Gerle (tab. 9).

Anna Dorotea, f. 1799, † 1888. Gift med länsmanen Anders Olsén.

Henrik Georg, sjökaptén, bruksförvaltare (tab. 14).

Anders, handlande vid vestkusten (tab. 15).

Michael, f. 1806. Blef som ung sjöfarande tillfångatagen af sjöröfvare och har sedermera icke afhörts.

Marie Louise, f. 1808, † 1861. Gift omkring 1827 med sin kusin och svåger Karl Adolf Gerle (tab. 9).

Kristina Vilhelmina, f. 1810, † 1859 vid Gerlesborg. Ogift.

Kristoffer, f. 1813, † 1879. Ogift. Erhöll uppfostran å Gustafsbergs barnhusinrättning, vistades sedan i Ystad och blef slutligen handlande vid Gerlesborg.

TAB. 5.

Johan Petter Gerle (tab. 1) f. 1780, † 1817. Grosshandlare i Stockholm. Gift med *Ulrika Lovisa Uddman*, f. 1782, † 1852. En son dog ung och dottern *Maria Ulrika* är född 1815.

TAB. 6.

Kristoffer Gerle (tab. 1) f. 1787, † 1855. Sadelmakare i Stockholm. Gift 1:o med *Lovisa Norberg*, † 1822; 2:o med *Sofia Charlotta Dahlqvist*, f. 1806, † 1861, syster till skådespelaren *Karl Georg Dahlqvist*.

Barn:

Johan Gustaf, handlande i Petersberg, (tab. 16).
Kristoffer, f. 1820, † ogift.
Georgina, † på 1850-talet ogift.

TAB. 7.

Karl Georg Gerle (tab. 1) f. 1791, † 1854. I yngre åren anställd vid Kongl. Flottan, utmärkte sig i Norska fälttåget och erhöll flera utmärkelse-tecken. Sedan landtbrukare vid Åkerby i Sorunda. Gift med *Sofia Vilhelmina Kluth*, f. 1802 i Stralsund, † 1862.

Barn:

Sofia Lovisa Karolina, f. 1822. Gift med organisten och skolläraren i Sorunda, medaljören *E. Eriksson* f. 1874 och ännu vid 72 års ålder tjänstgörande. 2 söner, 2 döttrar. Äldste sonen, handlande i Sorunda, är gift. Yngste sonen *Edvard Vilhelm*, landbruksingeniör i Kristianstad, har antagit släktnamnet *Ewe*.

Johan Georg, f. 1824, bosatte sig i Australien och gifte sig der 1859 med *Anna Reijer* från Island. Båda numera döda. 6 barn.

Karl Vilhelm Canutus, f. 1826, landtbrukare i Kalifornien. Ogift.

Frans Gustaf Teodor, målare (tab. 17).

Kristoffer Cyrus, f. 1833, † 1855 i Los Angeles. Gift i Kalifornien med en tyska. Flera barn.

Katrina Matilda, f. 1835, † 1889 i Los Angeles. Gift 1:o med *L. J. Hellman*, fanjunkare; 2:o efter flyttningen till Amerika (1867) med irländske jordegaren *O. Neil*, f. 1832. Hennes två döttrar i 1:sta äktenskapet äro gifta, *Fanny Matilda Sofia*, f. 1859, med handlanden *Rasmus Nielsen* i San Fransisco och *Eva Agda Maria*, f. 1861, med agronomen *Hellmuth Wöhler*, f. 1853.

Josefina Amalia, f. 1837. Gift med målaren *Anton Hellsten*, † i Australien, dit familjen emigrerat. 5 barn.

Hedda Ida Augusta, f. 1842. Flyttade 1869 till Kalifornien, Gift i Sacramento med tysken *Claason*. 4 barn.

TAB. 8.

Petter Johan Gerle, (tab. 2), f. 1791 i Uddevalla, † 1854 i Grebbestad. Köpman derstädes. Gift med Maria Kristina Bergström, f. 1788, † 1878 i Grebbestad.

Barn:

Kristina Elisabet, f. 1822. Gift 1841 med kaptenen Jakob Gomer Swahn, f. 1805, † 1868.

Aurora Matilda, f. 1822, † 1856, tvillingsyster till föregående. Gift 1853 med kusinen, häradshöfdingen Michael Teodor Lindhult, f. 1819, † 1857.

Bernhardina Maria, f. 1825, † 1852 ogift.

Dorothea Sofia, f. 1827. Bor ogift i Sköfde.

TAB. 9.

Karl Adolf Gerle (tab. 2), f. 1793, † 1883. Handlande i Ferlöf. Gift 1:o med kusinen Brita Helena Gerle (tab. 4); 2:o med dennas syster Marie Louise Gerle.

Barn:

Karl Michael, f. 1815, † 1834 i Visby. Handelsbiträde,

Johan Henrik Emil. Handlande (tab. 18).

Isolina Pauline Helene, f. 1828, † 1859. Gift med sjökaptenen A. G. Mellander.

Alfred Vilhelm Julius, landtbrukare (tab. 19).

Henriette Kristina Evelina, f. 1832, †. Gift med svågern sjökaptenen A. G. Mellander i dennes andra äktenskap.

Emma Maria Konstantia, f. 1836. Ogift.

Emelie Olivia Rosalie, f. 1839. Gift med Yngve Bundsen.

Hulda Vilhelmina Rosalba Louise, f. 1841. Ogift.

2 † i yngre år.

TAB. 10.

Michael Gerle (tab. 2), f. 1798, † 1858. Handlande vid Sandbogen. Gift med Anna Maria Söderström, f. 1797, † 1871.

Barn:

Karl Mauritz Leopold, handlande (tab. 20).

Kristina Maria, f. 1834. Ogift.

Johan Frans Oskar, f. 1836, † omkring 1884 i Amerika. Gift derstädes med en tyska. 1 dotter.

Matilda Augusta Wilhelmina, f. 1839. Bor ogift i Kongelf.

TAB. 11.

Henrik Georg Gerle (tab. 2), f. 1799, † 1859. Löjtnant vid Bohusläns regemente. Gift med Maria Kristina Bagge, f. 1802 i Uddevalla, † 1893 vid Glimsås på Orust.

Barn:

Emelie Henrietta Maria, f. 1829. Gift med handlanden på Gullholmen J. J. Hallgren, f. 1823. 3 barn.

Josefina Charlotta Kristina, f. 1832, † 1883. Gift med handlanden vid Nösund Anders Viktor Hagberg, f. 1830, † 1876. 5 barn.

Rudolf Leopold, handlande (tab. 21).

Karl Julius Oskar, jaktlöjtnant (tab. 22).

Hulda Martina, f. 1842. Gift med handlanden Gustaf Schalin, f. 1839. Barnlösa.

TAB. 12.

August Emil Gerle (tab. 2), f. 1805. Handlande i Fjellbacka. Gift 1830 med Johanna Charlotta Bagge, f. 1806 i Uddevalla, † 1891 i Fjellbacka. Dottern Johanna Karolina Augusta, f. 1832, är gift med lektorn vid Norrköpings allm. läroverk Yngve Nyberg, f. 1830.

TAB. 13.

Johan Gustaf Gerle (tab. 4), f. 1791 å Stenholmarne i Bohuslän, † 1867 vid Jufves i Sanda socken på Gotland. Handlande i Visby och 1815 vald till löjtnant vid stadens jägarekompani. 1828 kapten och chef vid kompaniet. Upphörde med handeln på 1850-talet och blef landbrukare. Gift 1825 med Ebba Charlotta Lindvall, f. 1800 vid Ryssby i Småland, † 1880 i Klinte socken på Gotland. Dotter af en kontrollör vid tullverket.

Barn:

Johanna Charlotta Kristina Elisabet, f. 1826. Gift 1849 med handlanden i Visby Jakob Petter Aberg (se d. s.) Bosatta vid Hallfrede i Follingbo.

Ebba Magdalena, f. 1830. Gift 1866 med konsul Karl Vilhelm Herlitz (se d. s.)

Karl Johan Henrik, f. 1832. Student i Upsala 1850. Promoverad filosofmagister 1857. Hans akademiska afhandling bar titeln »Bidrag till historien om Gotland under åren 1700—1718». G., som ingick i hufvudstadens embetsverk, befordrades i Fångvårdsstyrelsen 1864 till kammarförvandt och 1873 till departementschef (numera byråchef). I Statskontoret blef han 1870 kammarskrifvare och 1872 t. f. bokhållare. Från början af 1880-talet har han tillhört stadsfullmäktige i Stockholm och i många år varit en nitisk ledamot af deras beredningsutskott. Då han 1892 antogs till kamrerare i

Landbruksakademien (bredvid byråchefsemetet), afgick han från sina kommunala befattningar.

Emil August, handlande (tab. 23).

Gabriela Helena, f. 1839. Gift 1866 med folkskoleläraren i Upsala Johan Johansson, f. 1835. 1 son, 1 dotter.

Ida Henrietta, f. 1841. Ogift. Bosatt i Stockholm.

TAB. 14.

Henrik Georg Gerle (tab. 4), f. 1802 vid Fogelvik, † 1885 i Göteborg. Sjökapten. Sedan bruksförvaltare vid Carnegieska verken vid Göteborg. Gift med Maria Constance Brodie, f. 1811 i Strömstad.

Barn:

Johan Gotthard, handlande (tab. 24).

Richard Teodor Florentin (tab. 25).

Alma Elfrida, f. 1841. Ogift.

Rosa Isabella, f. 1845. Ogift.

Fanny Emilia, f. 1847. Gift 1872 med Arthur Jacobi.

Klara Constance, f. 1849.

Georg Morgan Leopold, landtbrukare (tab. 26).

2 barn † i späda ålder.

TAB. 15.

Anders Gerle (tab. 4), f. 1804, † 1858. Handlande å sin egendom Gerlesborg. Gift 1845 med Ulrika Lukretia Ström, f. 1814, dotter af prosten Karl Kristian Ström i Tossene och Katrina Kristina Kidzon. Bor som enka vid Häller i Bro.

Barn:

Selma Bernhardina Charlotta, f. 1846. Gift 1868 med läroverksadjunkten i Strängnäs Axel Ludvig Uddén, f. 1832, † 1878. Bor som enka med sina 4 barn i Stockholm.

Alice Helena Vilhelmina, f. 1850. Ogift.

Hilda Evelina Lovisa, f. 1854. Gift 1883 med kronolänsmannen i Tossene, riksdagsmannen Karl Mauritz Ekström, f. 1848.

TAB. 16.

Johan Gustaf Gerle (tab. 6), f. 1817 i Stockholm, † 1864 vid Petersberg. Handlande vid Ferlöf, sedan vid Petersberg. Gift 1848 med Amanda Josefine Ahlunder från Krokstad socken. (Omgift 1870 med handlanden vid Petersberg Robert Christenson).

Barn:

Louise, f. 1850. Ogift. Vistas i Köpenhamn.
 Anna, f. 1856. Ogift. Vistas vid Skottarp i Halland.
 Gabriel Kristoffer, skollärare (tab. 27).
 Magnus, f. 1864. Handelsbiträde hos stjuvadern.
 En son † ung.

TAB. 17.

Frans Gustaf Teodor Gerle (tab. 7), f. 1830, † 1886. Målare i Göteborg.
 Gift med Aurora Concordia Engström, f. 1825 i Göteborg, der hon som
 enka är boende.

Barn:

Consuela Gustafva, f. 1855. Gift med skotten Archibald Mac Nicholl,
 som dog 1891 i New York, der enkan med tre söner fortfarande bor.
 Alexandra Aurora, f. 1857. Gift med arkitekten i New York Kristian
 Roos. Flera barn.
 Lydia Sofia, f. 1860. Gift med styckjunkaren Karl Persson i Göteborg.
 Många barn.
 Cyrus Gustaf Teodor, f. 1863. Målare i Newyork. Gift med Hanna
 Lundqvist.
 Hortense, f. 1866. Gift med styckjunkaren Karl Berg i Vaxholm.
 Flera barn.

TAB. 18.

Johan Henrik Emil Gerle (tab. 9), f. 1817, † 1878. Ogift. Handlande
 vid Fogelvik. Efterlemnade en son Axel Ferdinand, som han adopterat (tab. 28).

TAB. 19.

Alfred Vilhelm Julius Gerle (tab. 9), f. 1830 å Häller, † 1877 å Brattö.
 Landtbrukare. Gift med Maria Eugenia Aurelius, f. 1839. Bor som enka i
 Göteborg.

Barn:

Karl Arthur, f. 1865. Bildhuggare i Frankfurt am Main.
 Hildur Annie Maria, f. 1874.
 3 barn, † unga.

TAB. 20.

Karl Moritz Leopold Gerle (tab. 10), f. 1830, † 1869. Handlande å
 Sandbogen. Gift med Lovisa Andersson, f. 1839. (Sedan omgift med hand-
 landen Hallenberg å Sandbogen). 1 dotter.

TAB. 21.

Rudolf Leopold Gerle, (tab. 11), f. 1836. Handlande i Nösund. Gift 1861 med Matilda Larsson, f. 1841.

Barn:

Gerda Eugenia, f. 1869. Gift 1893 med landtmätaren Ivan Hedén, f. 1855 i Halland. Bosatta i Uddevalla.

Lars Georg, f. 1871.

Orvar Bertrand, f. 1877.

Karin Gunborg, f. 1885.

Ett barn † ung.

TAB. 22.

Karl Julius Oskar Gerle, (tab. 11), f. 1840. Jaktlöjtnant vid Klädesholmen. Gift med Johanna Hansson.

Barn:

Hilma, f. 1867.

Gerda, f. 1869.

Selma, f. 1871.

Ellen, f. 1873.

Klara, f. 1876.

Olga, f. 1878.

Bror, f. 1880.

Gottfrid, f. 1882.

Svea, f. 1886.

TAB. 23.

Emil August Gerle, (tab. 13), f. 1836 i Visby, handlande derstädes. Gift 1878 med Ida Johanna Adolfin Gadd, f. 1857 i Malmö.

Barn:

Ebba Johanna Emilia Elisabet, f. 1880.

Venda Dagmar Adolfine, f. 1884.

TAB. 24.

Johan Gotthard Gerle, (tab. 14), f. 1834. Drifver handelsrörelse å sin egendom Gerlesborg. Gift 1864 med Emma Constantia Liedbeck, f. 1835 i Göteborg.

Barn:

Agnes Constance, f. 1865.
 Henrik Michael, f. 1867.
 Karl Albert Hugo, f. 1870.
 Gerda Fredrika, f. 1875.
 Märta, f. 1877.
 2 † underåriga.

TAB. 25.

Richard Teodor Florentin Gerle, (tab. 14), f. 1838, † 1876. Länsagronom i Blekinge. Gift 1869 med Laura Amalia Matilda Hedström, f. 1838, dotter af kaptenen vid G. nationalbeväring Clas Hedström och Emeli Charlotta Grubb (se d. s.) Hon är som enka, jemte sin dotter Maria Charlotta, f. 1870, bosatt i Upsala.

TAB. 26.

Georg Morgan Leopold Gerle, (tab. 14), f. 1850, öfvergaf studierna och blef landtbrukare. Eger Bäckagården i Tölö, Halland. Gift 1889 med Ellen Maria Elisabet Paterson, f. 1868 i Göteborg.

Barn:

Karin Maria, f. 1890.
 Sigrid Elisabet f. 1891.
 Erik Pontus, f. 1892.

TAB. 27.

Gabriel Kristoffer Gerle, (tab. 16), f. 1861 vid Petersberg. Skollärare å Skaftö. Gift 1887 med Ebba Olsson, f. 1863, dotter af sjökaptenen Carl Julius Olsson å Gåsö.

Barn:

Karl Gustaf Robert, f. 1888.
 Torsten Gabriel, f. 1890.

TAB. 28.

Axel Ferdinand Gerle, (tab. 18), f. 1857. Handlande å Gerlesborg, sedan i Göteborg. Gift med Matilda Sofia Andersson, f. 1857.

Barn:

2 söner † minderåriga.
 Axel Ragnar, f. 1890 i Göteborg.

Grubb från Upland.

Edvard Israel Grubb, f. 1780 i Mariefred, † 1853 på Gotland, tillhörde en stor, på Sveriges fastland mycket spridd, ända från 1500-talet känd släkt. Fadern var stadskirurgen i Mariefred Lars Fredrik Grubb, tillika slottskirurg å Gripsholm. Modern hette Beata Kristina Hassel. Sonen, som dittills varit arrendator i Upland, flyttade till Gotland hösten 1808, köpte Tackstens egendom i Lärbro och började att jemte handelsrörelsen efter många jordbyten med grannarne samt köp af småhemman uppodla Kejlungs myr — det första kända försöket i myrodling på Gotland. Med sällspord företagsamhet, skicklighet och energi frammanade han lif och rörelse i den aflägsna bygden, köpte hemnan och sålde dem åter, sedan de blifvit odlade och bebyggda samt blef förmögen. På hans förslag stiftades 1843 *Karl Johans-fonden* i Visby, hvars inkomster numera årligen till $\frac{5}{6}$ utdelas för allmännyttiga gotländska ändamål. G:s porträtt finnes i Gotlands fornsal.

Gift 1807 med Maria Margreta Collin från Finland, f. 1789, † 1863 vid Slitehamn.

Barn:

Emeli Charlotta, f. 1808, † 1877. Gift 1831 med Klas Hedström, f. 1794, † 1871. Kapten vid Gotlands nationalbeväring och jordbrukare vid Träskvälder i Tingstäde. 2 söner, 3 döttrar. Jfr Gerle, tab. 25.

Maria Terese, f. 1809, † 1881. Gift 1827 med kaptenen vid G. nationalbev. Georg Petter Bachér (sid. 35).

Edvard Israel, köpman (tab. 1).

Sofia Matilda, f. 1814. Gift 1836 med Axel Herman Dahlgren, f. 1793, † 1875. Major vid G. nationalbeväring och tullinspektör i Halmstad. Innehafvare af Karl Johans medaljen. 2 söner och 1 dotter.

Fredrik Vilhelm, köpman (tab. 2).

Amalia Elisabet, f. 1819. Gift 1837 med fortifikationskassören Klas Märten Unonius. (Se d. s.)

Laura Vilhelmina, f. 1819, † 1857. Gift 1844 med konsul Johan Petter Stare. (Se d. s.)

TAB. 1.

Edvard Israel Grubb, f. 1810, † 1880 vid Fårösund. Sjökapten, sedan handlande och egendomsegare vid Fårösund. Gift 1835 med Anna Fredrika Alexandersson (sid. 19), som dog i Stockholm 1891.

Barn:

Maria Fredrika, f. 1836. Bosatt i Stockholm.

Emeli Vilhelmina, f. 1837. Gift 1858 med konsul Edvard Olof Liljewalch, f. 1833 i Stockholm. Verkställande direktör i det storartade bergningsbolaget Neptun, som kan kallas för hans skapelse. Son af grosshandlaren Karl Fredrik Liljewalch och Margreta de la Rose. Jfr sid. 166 o. 172.

TAB. 2.

Fredrik Vilhelm Grubb, f. 1815, † 1871 vid Värhulta i Södermanland. Köpman på Gotland. Flyttade på 1850-talet från Slitehamn till Stockholm, der han 1857 erhöll burskap som grosshandlare. Sedermera flyttade han med familj till Värhulta. Gift 1:o 1841 med Sofia Albertina Lindström (se d. s.) 2:o 1847 med Laura Maria Fåhræus (sid. 213.)

Barn födda på Gotland:

Fredrika Maria, f. 1843 † 1880 i Stockholm. Gift 1863 med öfversten vid fortifikationen Klas Robert Ljungberg, f. 1821. 2 söner. 2 döttrar.

Fredrik Vilhelm, f. 1848. Brasiliansk vice konsul å Gotland. Derefter bosatt i Stockholm som medarbetare i N. Dagligt Allehanda och riksdagsreferent. Sedermera svensk konsul å flera platser vid Medelhafvet. Vistas fortfarande utrikes.

Laura Maria Immanuella, f. 1850. Gift 1870 med Johan Albert Hansson, f. 1841, godsegare i Upland. 2 söner.

Ida, f. 1852. Gift 1872 med Axel Ulrik Palm, f. 1832. Handelsagent i Stockholm. 1 son.

Hilda, f. 1853. Gift på 1880-talet med Joachim Henrik Herman Derlien, f. 1848. Handelsagent i Stockholm.

Oskar Edvard, landtbrukare (tab. 3).

Emma, f. 1857. Målarinna.

TAB. 3.

Oskar Edvard Grubb, (tab. 2), f. 1854. Egendomsegare i Upland. Gift 1878 med Helena Sofia Härlin, f. 1858.

Barn:

Oskar Henrik Ivar, f. 1879.

Laura Maria Helena, f. 1880.

Gråberg från Upland.

Kyrkoherden i Biskopskulla *Jöran Gråberg*, född i Stockholm, hade tvenne söner: Olof Gråberg, kyrkoherde i Kungsholms församling, och

Kristian Gråberg, f. 1718 i Alsike, † 1795 i Hemse socken på Gotland. Efter aflagd juridisk examen blef han 1741 auskultant i Svea hofrätt och 1743 utnämnd till auditör vid artilleribataljonen på Gotland, men var fortfarande bosatt i hufvudstaden. Vi finna honom vid 1760—62 årens riksmöte som sekreterare i Protokollsdeputationen och som biträde vid rikets ständers Stora särskilda deputation. Han hade sökt, men ej fått advokatfiskalstjänsten i kammarrevisionen, men i stället erhållit en justitiariefattning, från hvilken han 1770 tog afsked med pension och titel af lagman. Det var omkring den tiden han flyttade till Gotland, der han gifte sig. Från 1768 synes han hafva af den ordinarie innehafvaren arrenderat lagmansbefattningen på Gotland, der han bodde vid Gannarfve i Hemse.

Lagman Gråberg beskrives som en mycket lärd och originel man, enkel i seder och vanor. Gick klädd i grofva ullstrumpor och bäcksömsskor. Satt i Hemse kyrka hvarje söndag med sin evangeliebok på grekiska. Barnen undervisade han sjelf efter pluggmetoden. Sonen Jakob lärde han bland annat både döda och lefvande språk, men efter svenskt uttal.

Gift 1772 med Magdalena Katarina Toftén, dotter af den lärde prosten i Hafdhem. (Se d. s.)

Barn:

Kristian, f. 1778. Om honom vet man ej mera än att han flyttade till fastlandet 1806.

Jakob, den vidtbekante författaren (tab. 1).

Olof, f. 1781. Flyttade 1798 till Stockholm, var gift och dog 1810. Två af döttrarne upptogos af brodern Jakob. Den tredje Olofvina var bosatt i Stockholm och dog på 1870-talet.

Anna, f. 1786, † på 1850-talet i Stockholm. Gift 1812 med dåvarande löjtnanten N. L. Ehrenström (sid. 143). Hon beskrives af P. A. Säve som karlavulen, qvick och mycket excentrisk. Mannen får från samma håll epitetet »en underlig kropp». Äktenskapet var så olyckligt att hon, för att ernå skillsmessa, afstod hela boet och sin fäderneärfda egendom, hvilken dock ej kunde vara stor att döma af den antydning, brodern Jakob derom lemnat. Snart utvecklade sig omständigheterna derhän, att hon för skuld nödgades låta inspärra sig i »Kajsarn», fängelsetornet i Visby östra stadsmur, hvarest jemväl gäldstugan en tid var inrymd. Genom vänners mellankomst befriad från fängelset, lemnade hon för alltid fosterön och begaf sig med sin dotter till Stockholm, der hon blef kolportör.

Ehuru hon var väl bevandrad i litteratur och sjelf kunde bedöma äldre böckers värde, gick dock rörelsen mycket klen. Torftigt klädd vandrade hon på hufvudstadens gator med sitt tunga knyte under den slitna slängkappan och hade troligen ingen annan njutning af lifvet än den att få prata bort en stund då och då med sina stamkunder, ett fåtal bokvänner, som icke blott värderade henne för de bokskatter, hon tillförde dem, utan äfven beundrade den stoicism, hvarmed hon bar sitt öde, hvilket framstår så mycket dystrare, då man jemför det med broderns lysande bana i främmande land. 1830 trycktes hennes »Skaldeförsök» och 1852 utkom hennes dikt »Hundarnes klagan» hvilka tryckalster vi dock förgäfvos sökt efter i biblioteken. Hon har erhållit en sympatisk biografi i arbetet »Svenska qvinnor».

TAB. 1.

Jakob Gråberg, f. 1776 i Hemse, † 1847 i Florens. Med anledning af den undervisning, fadern lemnat honom, säger han i sin sjelfbiografi, (Biograf. lexikon) att han »hade kunskaper och lärdom, men ingen riktig upplysning». I pojåkåren brukade han vandra till fots den långa vägen till Visby och hem igen för att komma världen litet närmare. Fadern ansåg på grund af ynglingens längtan att komma bort från hemmet, att han passade bäst till sjöman och sände honom på försök som kajutvakt med en kalkskuta till Tyskland. Då han återkom till Visby befann sig fadern i staden för att sitta lagmansting och Jakob hjälpte honom med protokollet. Derefter aflade den raske ynglingen styrmansexamen och for med första lägenhet till Stockholm, hvarifrån han våren 1792 vid 16 års ålder medföljde ett till Medelhafvet afgående handelsskepp för att aldrig mer återse fäderneslandet. Han kom först i engelsk, sedan i venetiansk örlogstjenst, men lemnade för sjukdom sjön och stannade i Genua. Här lifnärde han sig genom språkundervisning och tog anställning på ett handelskontor. Sina lediga stunder egnade han åt studier och blef år 1800 anställd vid svenska beskickningen, hvars chef med stigande välvilja bemötte den rastlöst arbetande unge landsmannen. Under stadens belägring var G. officer vid dess nationalgarde och en beskrifning öfver blokaden blef hans förstlingsarbete på författarebanan. Det utgafs i Stockholm 1801 genom en af brödernas försorg.

Gråbergs anseende hade, nu fått fasta rötter och han erhöi i uppdrag att sköta flera rika italienska familjers ekonomi. 1811 blef han svensk vice konsul och etablerade firman Gråberg et Insom, afsedd »för svenska och norska skeppsadresser samt kommissionshandel». 1815 utnämndes han till konsulatsekreterare i Tanger, dit han följande år flyttade. 1822 blef han svensk konsul i Tripolis, erhöi 1828 afsked med pension och flyttade derefter till Florens, der han sedermera förblef bosatt samt uteslutande egnade sig åt författareskap. Resande landsmän mottogos städse på det vänligaste i hans gästfria hem.

Påfven förlänade honom rang af comes palatinus eller romersk pfalzgreffe. Hans med den italienska grefvekronan försedda vapen visade guta-

lammet öfverst i guld och *gråberget* i det nedre blåa fältet. Storberigen af Toscana utnämde honom till kammariherre och öfverhofbibliotekarie. Republiken San Marino gjorde honom till adlig patricier och 109 lärda samfund kallade honom till ledamot — alla ordnar, filosofie doktorstitlar och andra utmärkelser oberäknade. Fosterön sände honom äfven en helsning 1824 i form af hedersledamotskap i D. B. W. Af vår svenska vetenskapsakademi valdes han 1815 till ledamot. Alla dessa utmärkelser voro hufvudsakligen föranledda af det omfattande författarskap, han utvecklade i en mängd olika vetenskaper.* Numera anses dock endast hans arbeten i statistik och geografi ega något värde.

»Både som författare och som människa skattade väl Gråberg stundom, i likhet med mången annan, till den menliga fåfängligheten, men beröm för oförtrutethet i studier, för vänlighet och tjenstaktighet mot landsmän, och för ifver att i södra Europa utbreda kunskap om nordiska angelägenheter, bör honom icke förnekas». Detta omdöme har gifvits honom i den korta biografi, som förekommer i Vetenskapsakademiens handlingar.

Gift 1801 i Genua med Lovisa Johanna Maria Hugues, f. 1770 derstädes. Makarne saknade, såvidt vi kunnat utröna, bröstarfvingar. De två adopterade brorsdöttrarne hette Lovisa Jakobina Eleonora, f. 1809 och Aurora Charlotta, den senare gift 1838 i Florens med grefve Gustav Eckbrecht von Dürckheim af en urgammal, rik och ansedd Meassisk-Bajersk ätt. De hade en son och en dotter, hvilken senare efter en bland mostrarna kallades Olavine.

I Stockholms förmyndarekammare förvaras det testamente af den 10 Nov. 1818 med codicill af den 7 maj 1828, som G. deponerat hos Stockholms justitiekollegium. Antagligen har han donerat sina rika samlingar till fosterlandet. Måhända har han äfven gjort förordnanden till förmån för fattiga släktingar eller till allmänna inrättningar i Sverige. Derom får man fortfarande sväfva i ovisshet, ty det greffliga sigillet är och förblir obruttet. Förmyndarekammaren tillåter icke att konvolutet öppnas. Men en gång om året vid den stora inventeringen toges dess yttre i betraktande af utsedde förtroendemän.

Gustafson (förut Berg) från Tyskland.

Nils Berg flyttade omkring 1620 från Tyskland till Visby, der han blef borgare och idkade skräddareyrket.

Barn:

Sven, hvilkens namn stod ingraveradt på en prydlig fönsterruta i det af systersonen Nils Reiniche uppbyggda s. k. Butendorffska huset vid St Hansgatan, öfvertog jemte

* Gråberg har utgifvit 130 större och mindre arbeten på 8 olika språk.

Berthel (tab. 1) faderns rörelse.

Anna Dorotea. Gift med kanngjutaren och rådmannen Johan Reiniche (se d. s.).

TAB. 1.

Berthel Berg, f. 1656. Borgare och skräddareålderman i Visby. Gift 1:o 1691 med Katrina Michaelis, f. 1662, † 1713, dotter af Mårten Kanngjutare och Kärstin Petersdotter; 2:o 1713 med Maria Lyth (se d. s.)

Barn, födda i Visby:

Anna Gardrut, f. 1692, † 1738. Gift 1713 med borgaren och skäddaren Olof Rundberg. Deras sonson, den illa ansedde häradsböfdingen Berthel R., f. 1762, † 1803, var gift med men åter skild från den olycklige J. J. Anckarströms enka, född grefvinna Löven.

Mårten, prost (tab. 2).

3 döttrar † i pesten 1709.

TAB. 2.

Mårten Berg (tab. 1), f. 1698, † 1750. Erhöll som student i Upsala fullmakt på Roma pastorat och tillträdde detsamma 1724. Bevistade som fullmäktig i presteståndet 1727 och 1730 årens riksdagar. Prost 1744. Gift 1724 med företrädarens enka Ingrid Köhler (se d. s.).

Barn:

Berthel, f. 1725, † 1778. Slagtare och kämnär i Visby. Gift med kapten Elias Ebingers och hans maka Hedvig Gyllentorners dotter Sofia, f. 1706 i Stockholm, † 1779. Enka efter slagturen Henrik Falk. Barnlösa.

Gustaf, kontraktsprost (tab. 3).

Ingri, f. 1730, † 1799. Gift 1752 med landtbrukaren Nils Lutteman (Se d. s.).

2 barn † i späda ålder.

TAB. 3.

Gustaf Berg (tab. 2), f. 1727 i Roma, † 1798 i Martebo, der han blef kyrkoherde 1771. Kontraktsprost 1793. »Lagkarl, stor ordningsman och god ekonom». Gift 1:o 1754 med Helena Lutteman (se d. s.); 2:o 1765 med Maria Gardell (sid. 224); 3:o 1793 med Anna Margreta Fries (sid. 193).

Barn i 2:dra giftet:

Kristina, f. 1766 i Dalhem, † 1809 & Gudings i Alfva. Gift 1795 med pastor Johan Butendorff (sid. 89).

Ingrid Katrina, f. 1768 i Dalhem, † 1818 i Stockholm. Ogift.

Mårten, konsistorienotarie, forskare, publicist, landtbrukare (tab. 4). Antog namnet Gustafson.

Helena Maria, f. 1772 i Martebo, † 1811 i Visby. Ogift.

Lars Barthel, f. 1775. Handlande i Visby, sedan landtbrukare vid Gudings i Alfva. Gift 1803 med Sofia Magdalena Hoffman (se d. s.). Barnlösa.

TAB. 4.

Mårten Gustafson (tab. 3), f. 1770 i Dalhem, † 1846 i Visby. Student i Upsala 1787. Filosofie magister 1795. Samma år prestvigd tjänstgjorde han någon tid hos fadern i Martebo, hvarefter han flyttade till Visby och 1801 utnämndes till ord. konsistorienotarie, domkyrkosysselman och notarie hos hospitalsrådet. Vid nationalbeväringens inrättande dess predikant och samtidigt boktryckeriombudsman för Gotland. 1813 sekreterare i hushållningssällskapet och bibelsällskapet. 1834 tillträdde han Atlingbo pastorat med bibehållande af sina öfriga tjänstebefattningar. Prost 1835.

Mårten Gustafson var en kraftfull, mångsidigt framstående och verksam man, af hvars arbete fosterön i flera riktningar dragit gagn. Under sin 45-åriga tjänstetid i konsistorium gjorde han sig mer och mer oumbärlig. Han ordnade arkivet, som förut legat nedpackadt i tunnor, och utgaf från 1811 till sin död »Wisby stifts tidningar», i hvilka han publicerade sina »series pastorum», (1826—30) äfvensom anteckningar om stiftets katolska biskopar. Man har äfven af honom fått en utförlig historik öfver Visby hospital (tryckt 1826 i Visby), som framstår så mycket mera värdefull, då man numera ej kunnat återfinna hospitalets donationshandlingar från medeltiden.

I sammanhang med arkivforskningarna arbetade G. på sina samlingar rörande Gotlands forntid och kyrkliga förhållanden. Detta manuskript (3 folieband) eges af sonen Harald. Öfver sin egen släkt har han nedskrifvit korta anteckningar, hvilka utgifvaren af »Gotländska släkter» fått använda.

1823—25 utgaf G. tillsammans med lektor Pehr Säve »Wisby Weckoblad», en för den tiden ovanligt lifaktig tidning. 1822—28 och 1831—36 redigerade han »Gotlands läns hushållningstidning». Då härtill lägges att han som ofvan anförts i 35 år utgaf stiftstidningarne, visar sig hans arbete i pressens tjänst ingalunda obetydligt.

Oaktadt sina många skrifgöromål och sitt författarskap, växte han likväl icke fast i studerkammaren och skrifstolen. »Mens sana in corpore sano» tänkte han och beslöt att använda sina lediga stunder till trädgårdsskötsel och jordbruk. Han skaffade sig för ändamålet ett jordstycke utanför Österport och anlade der en stor trädgård, »för hvars blomstring han sjelf valt hvarenda kärna samt med egen hand både satt och ympat hvart enda träd». (Säves »åkerens sagor»). Dit och till de arrendejordar kring staden han efter hand öfvertog ställde han gerna sin vandring efter dagens skrifarbete och han blef sålunda ej blott praktiserande jordbrukare, utan ansågs äfven på sin tid som fosteröns mest teoretiskt bildade landthushållare.

Gift 1818 med Sofia Lovisa Sturtzenbecher, dotter af landssekreteraren (se d. s.)

Barn, födda i Visby:

Lovisa Karolina, f. 1819, † 1889. Slöjdlärlarinna vid Visby folkskola 1846—87.

Sigurd Vilhelm, kyrkoherde (tab. 5).

Julia Sofia Fredrika, f. 1822, † 1879.

Harald Fredrik Theodor, f. 1823. Student i Upsala 1845. Lifförsäkringsagent i Stockholm 1855. Sekreterare i Gotlands läns hushållningssällskap sedan 1876 och i Gotlands kreatursförsäkringsbolag sedan 1877.

Oskar Ludvig, officer (tab. 6).

Maria Felicia Gustafva, f. 1830, † 1864.

Johanna Virginia Augusta, f. 1833, † 1864. Gift 1859 med handlanden vid Slitehamn. sedan badhuskamreraren i Visby Alfred Odin. 1 dotter.

TAB. 5.

Sigurd Vilhelm Gustafson (tab. 4), f. 1820 i Visby. Student i Upsala 1840. Prestvigd 1845 i Visby. Komminister i Mästerby 1860. Vald till kyrkoherde i Fole 1869 och tillträdde 1871. Kontraktsprest 1882. På egen begäran afsked från sistnämnda uppdrag 1893. G., som dessutom beklädt flera tillfälliga uppdrag för presterskapet, var sekreterare i Gotlands hushållningssällskap intill 1876, då brodern öfvertog platsen.

Gift 1859 i Alskog med Maria Magdalena Nyströmer, f. 1837 i Heinum. Dotter af fänriken Lars August Nyströmer och Julia Bernhardina Lauriu (se d. s.)

Barn:

Sigrid Julia Maria, f. 1864 i Mästerby.

Karl Birger, f. 1877 i Fole.

Två † unga.

TAB. 6.

Oskar Ludvig Gustafsson (tab. 4), f. 1826 i Visby. Första officersfulmäkt vid Gotlands nationalbeväring 1846. Kaptan 1862. Major 1872. Öfverstelöjtnant 1882. Afsked 1884. Gift 1854 med Albertina Augusta Hägg (se d. s.)

Barn:

Adolf Ludvig Albert, f. 1855. Sjöman

Elisabet Emilia Charlotta, f. 1857. Gift med kyrkoherden Anders Henrik Hallström i Vesterås stift, f. 1844.

Anna Maria Lovisa, f. 1858, † 1883.

Vilhelm Fredrik Teodor, f. 1860. Tulluppsyningsman.

Sigurd Ragnar Harald, f. 1865. E. o. postexpeditör.

Karl Gustaf Ivar, f. 1870. Handlaude.

En dotter † minderårig.

Gustafson från Småland.

Hans Petter Gustafson, son af en i Småland född gevärsstockmakare, som vid nationalbeväringens inrättande bosatt sig i Visby och der äktat en hemmanssegaredotter från Kinnare i Lummelunda, var född 1818 i Visby och erhöi sin första undervisning i D. B. W:s fri- och fattigskola, hvarefter den rikt begåfvade ynglingen bereddes tillfälle att fortsätta sina studier vid Visby läroverk. 1838 aflade han studentexamen i Upsala, 1840 dimissionsexamen och 1847 filosofie kandidatexamen. Promoverad filosofie magister i Upsala 1848. Han egnade sin verksamhet åt skolan i fosterstaden och blef 1851 ordinarie lärare derstädes. 1855 utnämndes han till konsistorie notarie och prestvigdes. Derjemte förordnades han 1861 till inspektör öfver folkskolorna på Gotland och 1862 till domkyrkosysselman. 1870 kallades han till kyrkoherde i Närs pastorat, oaktadt han af sjukdom varit förhindrad att aflägga prof. Kort efter valet afled han efter nära två års lidauden den 30 oktober 1870 i Visby.

Ett minne af G. eger Visby i D. B. W:s botaniska trädgård. På högtidsdagen 1854 framhöi han såsom festtalare önskligheten af att sällskapet, i stället för sin genom det allmännas mellankomst öfverflödig blifua skola, inrättade en annan slags skola »ute i naturens fria, vida, hvarje år blomsterprydda sal med himlen till tak, blommor och träd till tabeller att stafva på och läsa i, med skönheten af blomstrens färger i stället för trycksvärtan». Den vackra tanken möttes af sådan sympati, att G. rörande denna sak väckte en formlig motion, hvilken sällskapet genom beslut den 13 Juli 1855 biträdde. Vid trädgårdens anläggning och administration blef G. en af de verksamaste bland sällskapets ledamöter och, ehuru trädgården tillskyndat D. B. W. stora utgifter och bekymmer, har dock dess upphöfsmän hållits i tacksam hägkomst genom en minnessten, hvilken 1876 till heder åt Gustafson och hägkomst af trädgårdens anläggning restes i bårskogsqvarteret. Sommaren 1873 vistades i Visby en obotligt sjuk och lam person, som i sin korgvagn tillbragte nästan hela dagarne i D. B. W:s trädgård. Det var skriftställaren, pomologen Eneroth. Till tack för den vederqvickelse, han njutit af vistandet i den vackra anläggningen, skänkte han grundplåten till minnesmärket.

Gustafson har äfven verkat som publicist. Då C. J. Bergman upphörde med Gotlands läns tidning, började G. från 1859 års ingång Gotlands läns Nya tidning, hvilken anslog ungefär samma riktning, som utmärkt den förstnämnda. Med denna verksamhet upphörde han efter ett års tid.

Gift 1852 med Hilda Mariæ Aurora Nyberg, f. 1831 i Visby, dotter af sjökaptanen Lorens Henrik Nyberg och Kristina Elisabet Lyth (se d. s.)

Barn, födda i Visby:

Gabriel Adolf, f. 1853. Student i Upsala 1871. Filosofie licentiat. Arkeolog. Han har utfört arkeologiska forskningar på Gotland, i Halland

och Bohuslän samt utgifvit ett flertal afhandlingar i denna vetenskap. Sålunda har han offentliggjort berättelser om sina grafundersökningar i Lärbrö och Alskog på bekostnad af V. H. och Antiquitetsakademien samt om sina iakttagelser rörande de gotländska bronsåldersfynden. Numera innehar han sedan 1889 anställning som konservator vid staden Bergens museum, har utfört en mängd gräfningar och undersökningar å norsk jord, åtnjutit norskt statsunderstöd för utrikesresor och flitigt fortsatt sin författareverksamhet.

Här bör äfven nämnas att G. under sin Upsalalid utgifvit historiska anteckningar och matrikel 1647—1877 öfver Gotlands i Upsala studerande Nation, ett mycket förtjenstfullt arbete.

Cecilia Elisabet, f. 1855. Gift 1881 med professoren vid tekniska högskolan i Stockholm J. han Oskar Andersson, f. 1844, † 1891. 3 döttrar.

Märta Maria, f. 1859. Telegrafist.

Per Erik, f. 1860. Jernvägstjenstemau.

Anna Aurora, f. 1862. Lärarinna.

Hilda Charlotta, f. 1864. Gift 1883 med stationsinspektoren i Barlingbo Algot Kullberger, f. 1854 i Kalmar. Många barn.

Elisabet, f. 1869. Sjuksköterska.

Hallenberg från Halland.

Georg Hallenberg, son af rådmannen i Varberg Kield Rasmusson och hans hustru Anna Attesdotter, var född 1695 och dog 1761. Han hade civil tjänst i fortifikationen, först vid Fredriksborgs fästning i Stockholms skärgård och sedan vid Karlssvärds fästning på Gotland, der han tjenstgjorde som kassör. Gift 1:o med Anna Forsberg från Umeå; 2:o 1745 med prestdottern Katrina Rijps från Vasa, f. 1712, † 1768 vid Auer i Boge på Gotland.

Barn:

Anders, sjökaptan (tal. 1).

Jöran, läkare, f. 1746, † 1814 i Stockholm. Student i Upsala 1763 och kurator i Gotlands nation 1774—75. Medicine doktor 1776. Ansedd läkare i hufvudstaden. Äfven känd som god musiker.

Juliana, f. 1749, † 1807. Gift 1777 med strömfiskaren Hans Palm.

Maria, f. 1752, † 1802. Gift 1774 med sjökaptan Magnus Törne, f. 1744, † 1804.

TAB. 1.

Anders Hallenberg, f. 1734, † 1790 vid Klintehamn. Egde Skäggs i Veskinde. Gift 1:o med Anna Katrina Laurin (se d. s.); 2:o med Katrina Broander (sid. 65).

Barn:

Georg Filip, prost (tab. 2).
Anders, f. 1769, † 1790 på Batavia. Löjtnant i holländska ostindiska kompaniets tjänst.

TAB. 2.

Georg Filip Hallenberg (tab. 1), f. 1767 i Visby, † 1825 i Hablingbo. Student i Upsala 1785. Filosofie magister 1791. Prestvigd 1794. Adjunkt vid Visby trivialskola 1795. Stadskaplan 1805. Kyrkoherde i Alfva 1806. Prost 1819. Transport till Hablingbo gäll 1822. En hjertlig, karaktärsfast man, som åtnjöt mycket förtroende. Gift 1797 med Barbara Maria Laurin (se d. s.).

Barn:

Anders Johan, prost (tab. 3).
Olof, f. 1799 i Visby, † 1820 utrikes, der han var anställd i handel.
Anna Katrma, f. 1807 i Alfva, † 1882 i Hablingbo.

TAB. 3.

Anders Johan Hallenberg (tab. 2), f. 1798 i Visby, † 1873 i Hablingbo. Student i Upsala 1816. Filosofie magister 1824. Kollega vid Visby storskola 1823. Gymnasiadjunkt 1828. Prestvigd 1831. Kyrkoherde i Vall 1835 och sedan 1852 bosatt i fädernehemmet Hablingbo, till hvilket gäll han året förut blifvit kallad. Kontraktspost 1856—1864. Gift 1836 med Magdalena Maria Sturtzenbecher (se d. s.). Af barnen dogo fyra i unga år. De öfrige äro:
Laura Fredrika Georgina, f. 1837. Gift med grosshandlaren Johan Axel Bachér (sid. 36).

Georg Fredrik, läroverksadjunkt (tab. 4).

Julia Albertina Emilia, f. 1844. Gift med pastor Johan Niklas Marianus Löthberg, f. 1842 i Veskinde och numera sedan 1881 kyrkoherde i Hablingbo pastorat.

Adolf Julius, f. 1844. Ingeniör anställd vid de Nobelska verken i Baku.

TAB. 4.

Georg Fredrik Hallenberg (tab. 3), f. 1839 i Vall. Student i Upsala 1858. Amanuens vid kemiska laboratoriet derstädes 1865. Adjunkt vid Visby allmänna läroverk 1867 och tillika 1877 lärare vid stadens navigations-skola. Gift 1877 i Visby med Emmy Hermanna Herlitz (se d. s.). Deras barn dogo i späda ålder.

Hambraeus från Norrland.

Lars Hambraeus, tillhörande en ansedd prestsläkt från Norrland, andre son till kyrkoherden i Böllnäs Lars Hambraeus och hans hustru Katrina Elisabet Kjellman samt sonson till kyrkoherden i Enånger Per Hambraeus och hans hustru Kristina Elfvik, båda från Norrala, föddes 1792 i Enånger. Han deltog som frivillig i norska fälttåget 1814 och återvände derefter till sina studier i Upsala, blef magister 1815 och juris utriusque doktor 1818. Han var redan då tjänstgörande i justitrevisionsexpeditionen och hade antagligen fortfarande egnat sitt arbete åt hufvudstadens juridiska verk, om icke baron Jakob Cederström, hvilkens gunst han under fälttåget vunnit, i egenskap dåmera af landshöfding och militärbefälhafvare på Gotland, erbjudit honom det efter Jakob Engeström lediga landssekreterareembetet i länet. Efter ett kort förordnande erhöll han den 2 November 1820 fullmakt å denna förtroendepost, på hvilken han sedermera med otröttadt nit verkade tills han för sjuklighet tog afsked 1859. Tjänstgjorde dessutom intill slutet af 1820-talet som fältkamrer vid nationalbeväringen och insattes vid länekontorets öppnande i Visby som Bankoombud. Han liksom sin son och efterträdare nitiskt verkat i Gotlands husbällningssällskap och speciellt gjort uppoffringar för myrodligs-aken (jfr s. 166). † 1859 i Visby.

I hans äktenskap med Katrina Elisabet Beckman (sid. 50) föddes i Visby följande barn:

Lars, f. 1826, † 1850 i Upsala, der han sedan 1847 studerade juridik. Johan, landssekreterare (tab. 1).

Katrina Elisabet, f. 1830. Gift 1856 i Visby med stadsläkaren derstädes och skaparen af Visby badinrättning medicine doktoren Nils Erenfrid Ekströmer, f. 1826 i Stockholm, † 1859 i Visby, son af generaldirektören m. m. Karl Johan Ekströmer och hans maka Katrina Fredrika Eichorn.

Kristina, f. 1833.

Olof, f. 1836, † 1855 å faderns egendom Veskindis i Veskinde.

TAB. 1.

Johan Hambraeus, f. 1829 i Visby, blef 1847 student i Upsala och aflade juris fil. kandidat, hofrätts- samt kameralexamen. Läusnotarie i Gotlands län 1855. Landssekreterare der 1859. Har ägnat Gotlands fornvänner kärleksfull omvårdnad samt i väsentlig mån medverkat till ordnandet af den s. k. ränkassan och Gotlands fornsal. Korresponderande ledamot i V. H. och Antiqakademien 1881. Gift 1865 med Therese Kinberg. (Se d. s.)

Hammarström af gotländskt ursprung.

Flera gotländska sjömansslægter bära detta namn.

Olof Hammarström, f. 1765, † omkring 1830, sjökaptén, blef 1816 gift med *Katrina Maria Kock*, f. 1790, † 1827, dotter af landsfiskalen i Visby Per Kock och *Katrina Elisabet Lindlöf* (jfr sid. 195).

Barn:

Johan, sjöfarande, † i unga år.

Oskar, sjökaptén, †.

Olof Petter, f. 1817 i Visby, † 1884 i Stockholm. Efter att hafva konditionerat i en hattstofferareaffär i Stockholm och innehaft anställning hos en stadsmäklare derstädes, blef han delegare i destilatorsfirman *Ahlbom & Comp.* sammastädes. Genom testamente af den 20 oktober 1882 har ^{13/18} af egendomen n:o 4 vid Lilla Nygatan i Stockholm vilkorligt donerats till lika fördelning mellan sjukhemmet i Visby och staden Visby, nämligen i händelse Hammarströms adoptivdotter *Maria Sofia Hammarström* afider utan bröstarfvinge eller ogift.

Elisabet Maria, f. 1827. Bosatt i Stockholm.

En annan sjökaptén med samma för- och tillnamn var gift med *Gertrud Magdalena Butendorff* (sid. 87).

Hansén från Tyskland.

Anders Hansén, f. 1696 i Magdeburg och till yrket vagnmakare, kom till Visby, der han bosatte sig och 1728 ingick äktenskap med *Dorothea Rasmussdotter* från Stenkyrka socken, f. 1700, † 1768 i Visby. Deras barn, alla födda i Visby, voro:

Jacob, kyrkoherde (tab. 1),

Anna Dorothea, f. 1731, † 1761. Gift 1757 med smedmästaren *Samuel Engström*.

Johan Anders, vagnmakare (tab. 2).

TAB. 1.

Jakob Hansén, f. 1730, † 1798 i Vamlingbo, der han 1774 blef kyrkoherde. Gift med *Anna Greta Lindberg*, f. 1756, † 1827 i Follingbo, dotter

af Hanséns företrädare, pastor Johan Lindberg, och hans maka Anna Lyth (se d. s.). Deras barn, alla födda i Vamlingbo, voro:

Jakob, f. 1780, † 1823. Vice pastor i Levide och 1815 gift med sin kusin Anna Lindberg, f. 1790. Barnlösa.

Karl Gabriel, offiser (tab. 3).

Per, hemmansegare vid Simunde i Vamlingbo och gift derstädes.

Anna Dorotea, f. 1792, † 1880 i Visby. Gift 1817 med landtbrukaren Johannes Bachér (sid. 34).

Lars Paul.

TAB. 2.

Johan Anders Hansén, f. 1734, † 1800. Vagnmakare. Gift 1762 med Margreta Elisabet Hylsing, f. 1736, † 1810. Bland de många barnen, af hvilka de fleste dogo unga, egnade sig Jonas, f. 1769, åt sjömansyrket och flyttade bort från fosterön.

TAB. 3.

Karl Gabriel Hansén (tab. 1), f. 1782, blef offiser vid nationalbeväringen och tjänsteman vid dykeristaten. Bosatt vid Klintehamn och gift med Anna Margreta Beckman (sid. 50). Af barnen dogo två unga. De öfriga voro:

Anna Margreta, † ogift 1883.

Johan Niklas, landtbrukare (tab. 4).

Kristina Elisabet, f. 1805 i Hafdhem. Hushållerska hos landshöfdingen, baron J. Cederström. Ogift.

Katrina Karolina Dorotea, f. 1808 i Klinte, † 1884 i Visby. Gift 1836 med kronolänsmannen Johan Daniel Nordahl (se d. s.)

Sara Magdalena, f. 1813, † 1829. Ogift.

Karl Johan, sjökapten (tab. 5).

Eva Charlotta, f. 1820. Gift med byggmästaren Lars Hanéll.

TAB. 4.

Johan Niklas Hansén (tab. 3), f. 1818. Landtbrukare. Gift med Emelie Aquilon (sid. 28).

Barn:

Nils Emil, f. 1851. Ångbåtsbefälhafvare.

Amalia, f. 1853. Gift med landtbrukaren Lars Duse, f. 1851.

Gabriella, f. 1855.

TAB. 5.

Karl Johan Hansén (tab. 3), f. 1816 i Klinte, † 1855 i Kiel. Sjökapten. Gift med Emma Sjedahl, f. i Poje socken nära Eknäs i Finland, † 1870 i Vaxholm. Fadern inspektör & Billnäs bruk.

Barn:

Viktor, godsegare och handlande (tab. 6).
 Johan Gabriel, jernvägstjensteman (tab. 7).
 Karl, f. 1851 i Lärbro. Bosatt i Amerika, Raymond Rice, som farmare,
 är gift derstädes och har flera barn.
 Ellen, f. 1848 i Lärbro. Gift med kyrkoherden i Karlstads stift, Fredrik
 August Nordén, f. 1850.

TAB. 6.

Viktor Hansén (tab. 5), f. 1841 i Hemse. Godsegare och handlande vid
 Burgsvik. Exporterar spannmål, slipstenar m. m. Gift med Fanny Bäck-
 ström (sid. 37).

Barn:

Erik, f. 1871. Inspektor.
 Annie, f. 1872. Gift 1894 vid Burgsvik med handlanden i Stockholm
 Edvard Blachet.
 Klas, f. 1874.
 Hugo, f. 1877.
 Tyra, f. 1885.

TAB. 7.

Johan Gabriel Hansén (tab. 5), f. 1844 i Hemse. Valde faderns yrke
 och aflade kaptensexamen vid norskt läroverk 1867. For derefter ned nor-
 ska fartyg till år 1886, då han lemnade sjön och erhöll sin nu innehafvande
 befattning som förman vid norska hufvudjernbanans verkstad i Kristiania.
 Gift 1876 i Kristiania med Augusta Maria Larsen, f. 1854 derstädes. Dotter
 af Anders Larsen och Karen Gudmundsdotter, båda från Smaalenene. Af de
 sex barnen äro två döda. De öfriga äro: *Viktor Karl Johan* f. 1883, *Alf*
Bjarne Torleif, f. 1887, *Birger Sverre Rolf*, f. 1891, *Astrid Thyra Solveig*,
 f. 1894, *Erling Reidar Torolf* f. 1895.

Hanstén från Othem socken på Gotland.

Samuel Hansson, pastor i Othem på 1650-talet, † 1680, kallade sig
 Stenius. Barnen gjorde en sammandragning af faderns båda tillnamn och
 kallade sig Hanstén. Detta namn förekommer temligen talrikt i Norge och
 det kan vara möjligt att en eller annan bland dem härstammar från någon
 af de gotlänningar med detta namn, som flyttat bort. Samuel Hansson var
 gift med Dorotea Gane (sid. 218).

Barn:

Hans, pastor i Hangvar (tab. 1).

Cecilia, f. 1650. Gift 1:o 1673 med tingsdomaren och kronolänsmannen Lars Ringheim; 2:o med borgaren i Visby Hindrich Olufsson.

Andreas, tingsdomare (tab. 2).

Karin, f. 1669, † 1749 i Othem. Gift med målaren Abraham Bäck.

Dorotea, f. 1672, † 1724. Gift 1695 med rådmannen, vice borgmästaren i Visby Nils Schmidt (se d. s.).

Gertrud. Gift 1701 med stadssekreteraren i Visby Nils Qvistsson Falkengren, † 1732, en son af borgmästaren Qvist Nilsson och upptagen i Gotlands nations i Upsala matrikel (1689). (Ang. sl. Falkengren se vidare sid. 196.)

TAB. 1.

Hans Hanstén, f. i Othem, † 1692 i Hangvar. Kyrkoherde derstädes 1677. Gift 1:o på 1670-talet med Katrina Schmidt, företrädarens dotter; 2:o 1691 med enkan efter en son till den bekante kyrkoherden Erik Petreus i Gothem. Bland barnen i första gifftet voro:

Dorotea, f. 1679, † 1724, Gift 1699 med köpmannen Erik Jönsson, f. 1669.

Katrina, f. 1681, † 1748. Gift 1781 med pastor Per Norby i Klinte (se d. s.).

Samuel, tulltjensteman (tab. 3).

TAB. 2.

Anders Hanstén, f. 1662 i Othem, † 1736 derstädes. Tingsdomare och kronolänsmän. Gift med Helena Åkerman (se d. s.). Sonen Samuel, kontraktsprost (tab. 4).

TAB. 3.

Samuel Hanstén (tab. 1), f. 1683, † 1731. Började sin tjenstemannabana i Stockholm och blef 1712 saltpetersjuderiinspektör i Visby samt 1730 utnämnd till öfverinspektör vid landtullen derstädes. Gift 1:o 1710 i Stockholm med Sara Cotcher, † 1717; 2:o 1719 i Visby med Anna Kristina Lothigia, dotter af stadssekreteraren Hindrik Lothigius (sid. 85).

Barn:

Sara Katrina, f. 1711 i Stockholm, † före 1780 å Boxarfve i Levide. Gift 1:o 1735 med konduktören vid fortifikationen Jonas Magnus Gråberg, son af mönsterskrifvaren vid Vermlands regemente Jonas Gråberg; 2:o i början af 1740-talet med häradshöfdingen i Gotlands södra domsaga, karolinen Johan Laurin (se d. s.).

Henrietta, f. 1712, † 1779. Gift 1:o 1732 med köpmannen Petter Schlau (se d. s.); 2:o 1740 med tullinspektoren Johan Finnærus, f. 1707 i Skåne, † 1772.
 Gustafvia, f. 1720. Gift med en ingenjör med namnet Waldius.
 Anna Sofia, f. 1722. Gift med ingenjören Olof Gerdes.
 Fredrika Katrina, f. 1725 i Visby. Gift med rådmannen, kämnärspreses i Stockholm Johan Henrik Hochschild, f. 1711 i Viborg, † 1776 i Stockholm, farfar till ministern, friherre Karl Hochschild.
 Henrik Johan, stadssekreterare (tab. 5).

TAB. 4.

Samuel Hanstén (tab. 2), f. 1702 i Othem, † 1767 å Färö, der han 1766 blef kyrkoherde genom transport från Hangvar gäll, hvilket han i trettio år innehaft. Kontraksprost 1758. Gift 1:o med Helena Dalman (sid. 120); 2:o 1748 med Katrina Wilspecht, dotter af pastor Kristen Wilspech i Hafdhem och Beata Hildebrand. Bland de tolf barnen i första giftet voro:
 Niklas, kronolänsman (tab. 6).
 Andreas, kyrkoherde i Barlingbo (tab. 7).
 Lars, sjökaptan (tab. 8).
 Johan, sjökaptan. Gift 1764 med Katrina Elisabet Westöö (se d. s.).
 Helena, f. 1735 i Hablingbo, † 1802. Gift med strandridaren vid Färösund Siwert Lagerqvist, † 1794. Barnlösa.
 Anna Gunilla, f. 1738. Gift 1773 med pastor Johannes Lutteman (se d. s.).
 Samuel, f. 1740.
 Maria Elisabet, f. 1743, † 1810. Gift på 1760-talet med landtbrukaren Mattias Köhler (se d. s.).
 Kristina Katrina, f. 1755, † 1821 i Hörsne. Gift med sjökaptanen Berndt Bolin, af en annan släkt än den i första delen af detta arbete intagna släkt med namnet Bolin.

TAB. 5.

Henrik Johan Hanstén (tab. 3), f. 1726, † 1786. Stadssekreterare i Visby. Gift 1759 med Katrina Lindberg, f. 1734, † 1813. Ende sonen Samuel var född omkring år 1760.

TAB. 6.

Niklas Hanstén (tab. 4), f. 1729, † 1797. Kronolänsman i Lummelunda ting. Gift 1757 med Elisabet Katrina Lundberg, f. 1727. Dottern Helena Elisabet, f. 1762, blef 1789 gift med en Söderberg.

TAB. 7.

Andreas Hanstén (tab. 4), f. 1730 i Hangvar, † 1792 i Barlingbo. Studerade vid universitetet i Greifswald och promoverades derstädes till filosofie

magister 1761. Kyrkoherde i Barlingbo 1790. Gift 1776 vid Odvals i Klinte med Sara Lovisa Laurin (se d. s.). Sonen Samuel, f. 1778, landtullinspektör i Visby, † 1834 ogift.

TAB. 8.

Lars Hanstén (tab. 4), f. 1732, † 1784 i Lummelunda. Gift med Katrina Mari Broberg, nämdemansdotter från Broa, hvilken som enka med sina barn bodde vid Bunge i Rute. Barnen voro:

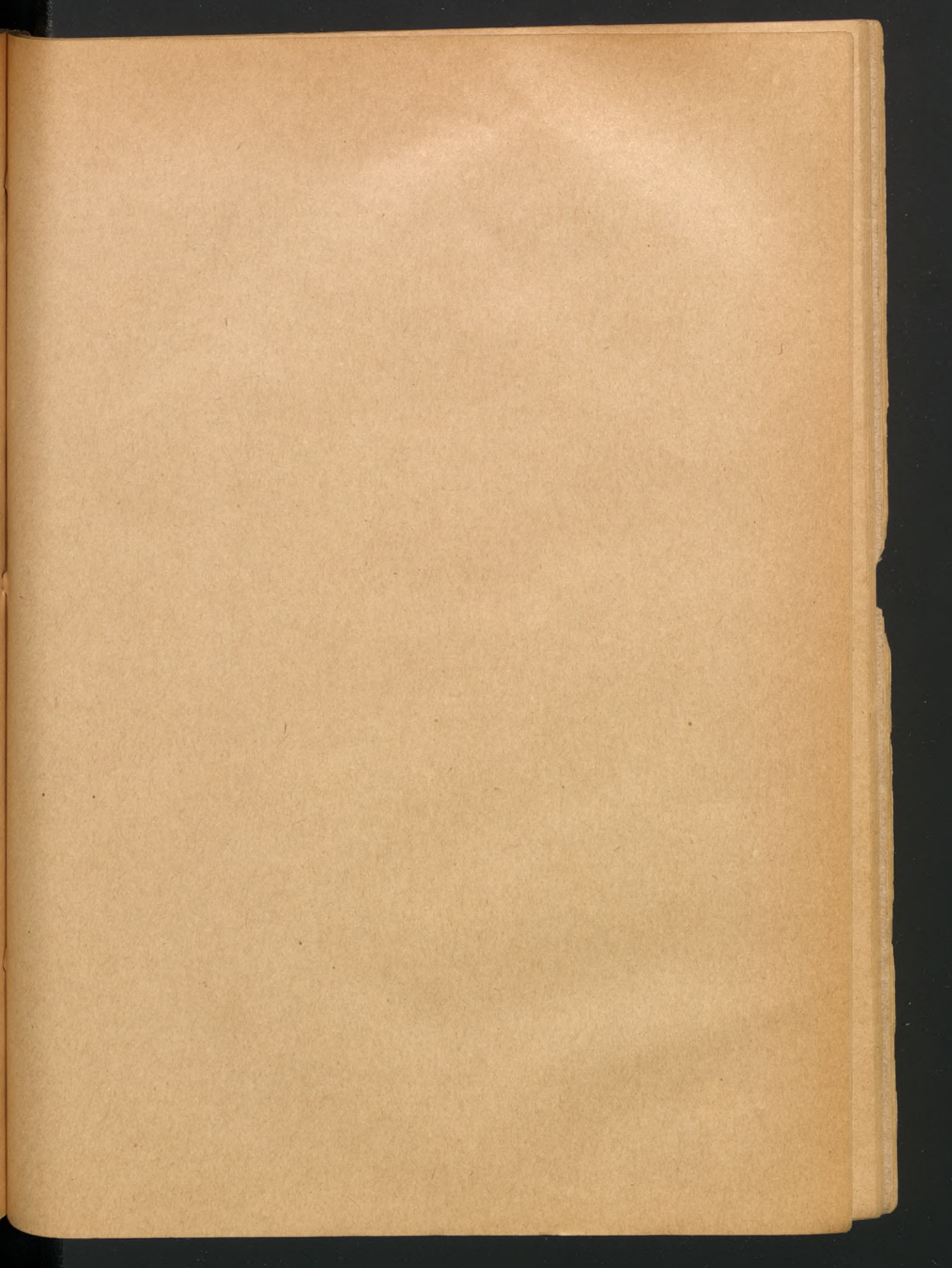
Helena. Gift 1795 med sjöfaranden Mattias Osterman.

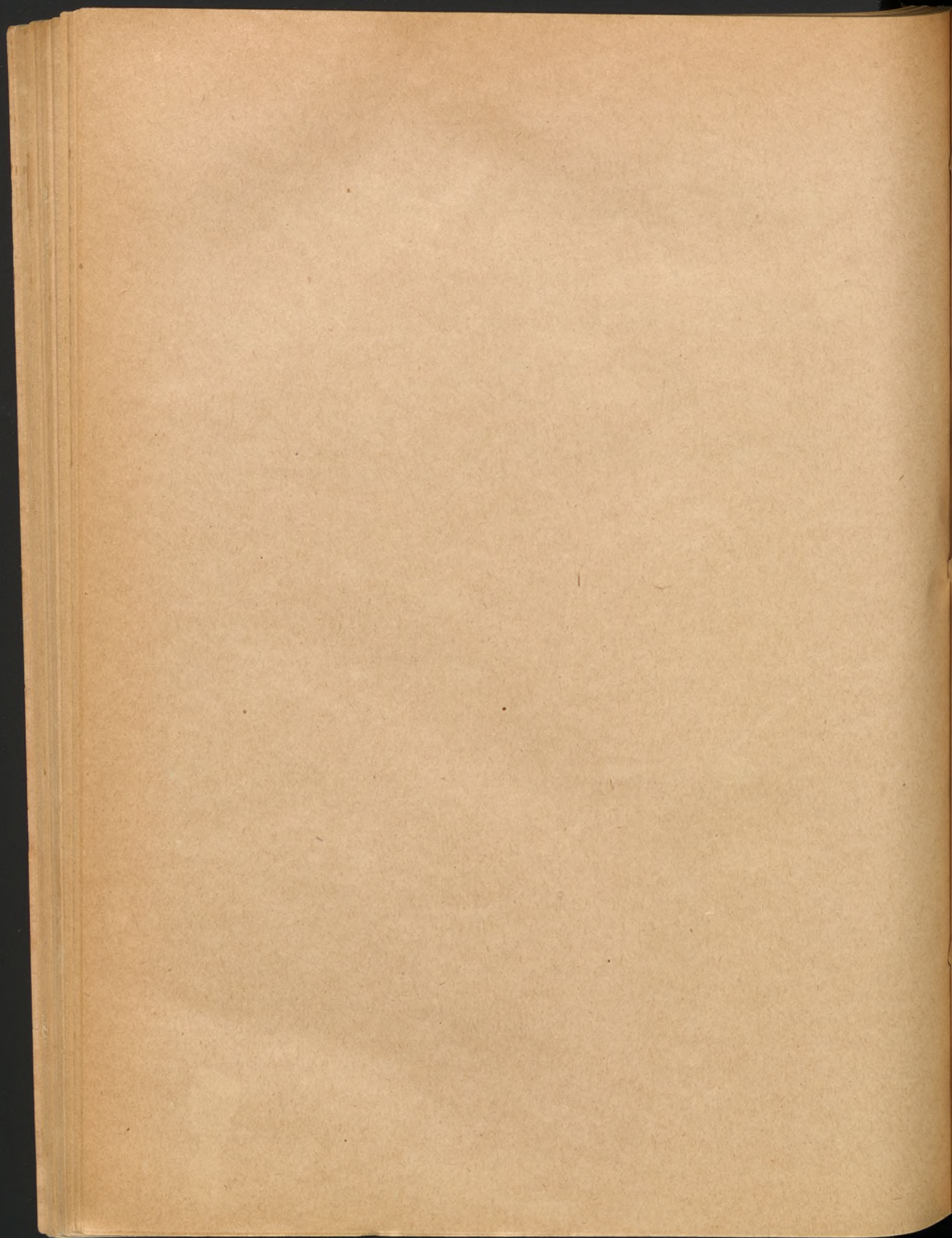
Gertrud, som uppgifves blifvit gift med en Butendorff.

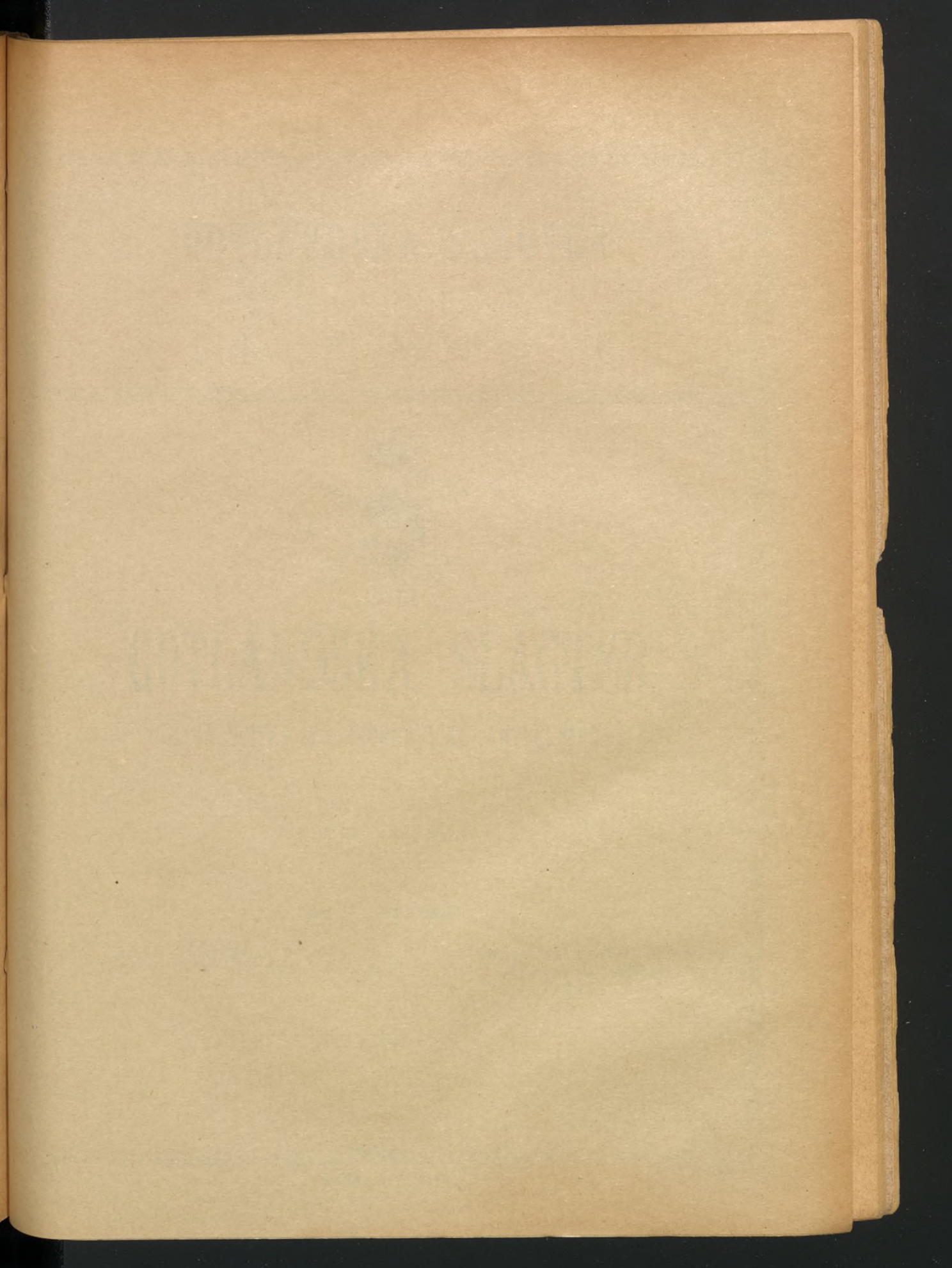
Katrina Maria. Gift med sjökaptenen Mårten Ruthberg (jfr. sid. 53).

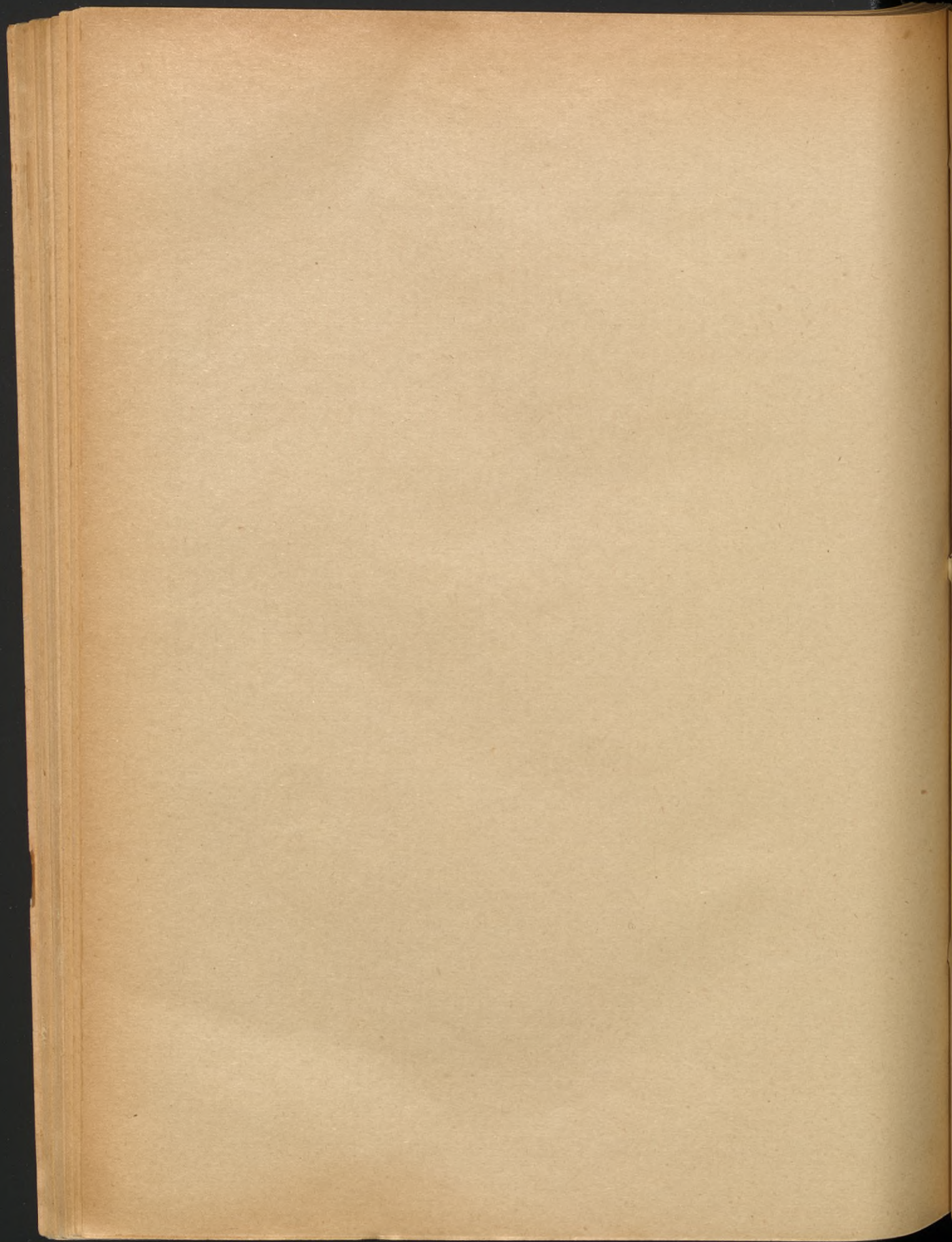
Samuel, sjökaptén.

Lars, f. 1782, † 1842 i Stockholm. Sjökapten. Gift med Johanna Elisabet Westergren. Enda barnet, dottern Katrina Maria, gift med lotslöjtnanten Per Gustaf Holm i Ystad.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

AF

AUGUST KINBERG.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

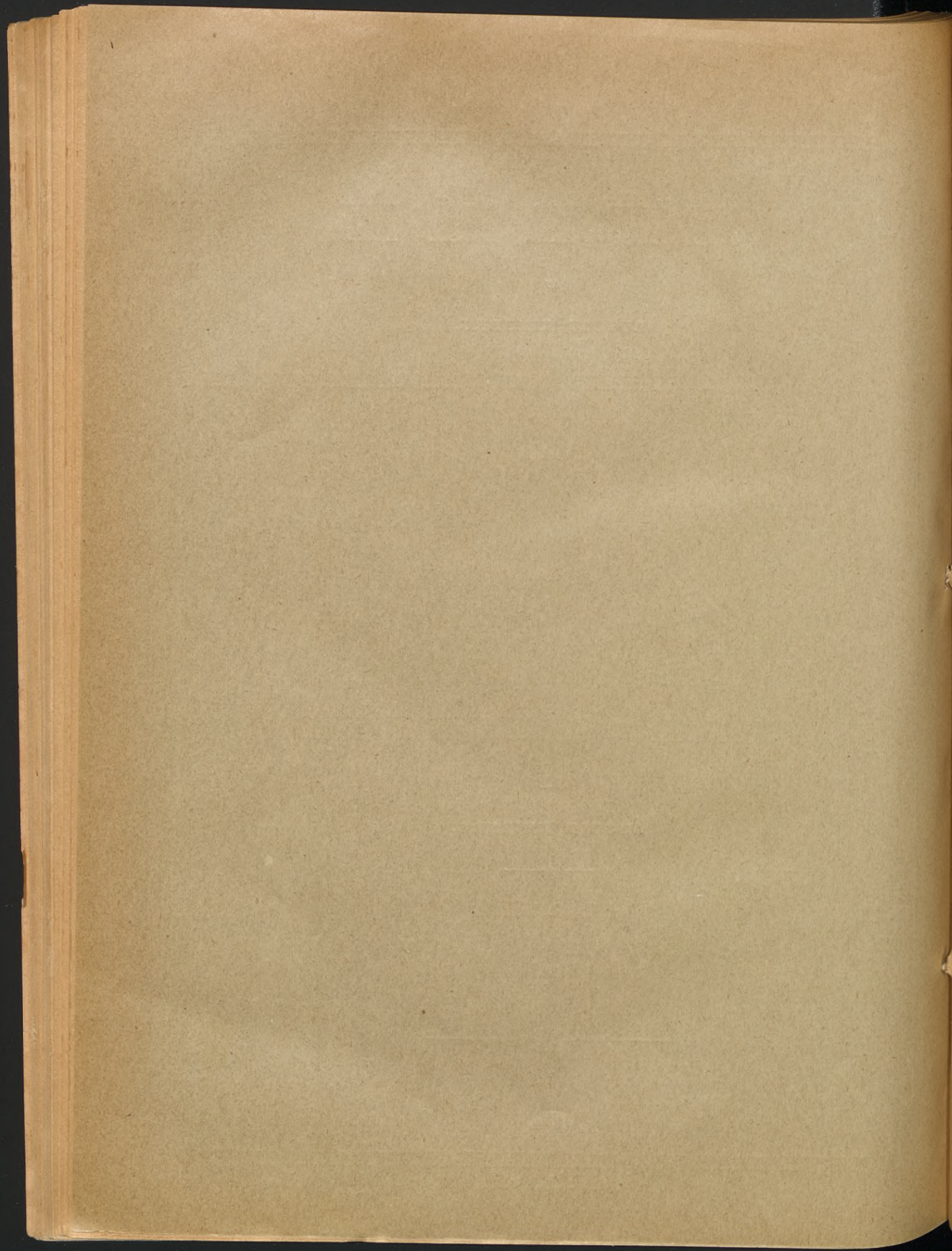
AF

AUGUST KINBERG.

Del II. 3:dje häftet,

med slägterna *Hauffman*, *Heidenberg*, *Hejdenberg*, *Helms*, *Hemph*, *Herlitz*, *Hoffman*,
Holmberg (från Stenkyrka), *Holmberg* (från Visby), *Holmberg* (från Skåne).

Pris: 1 krona.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

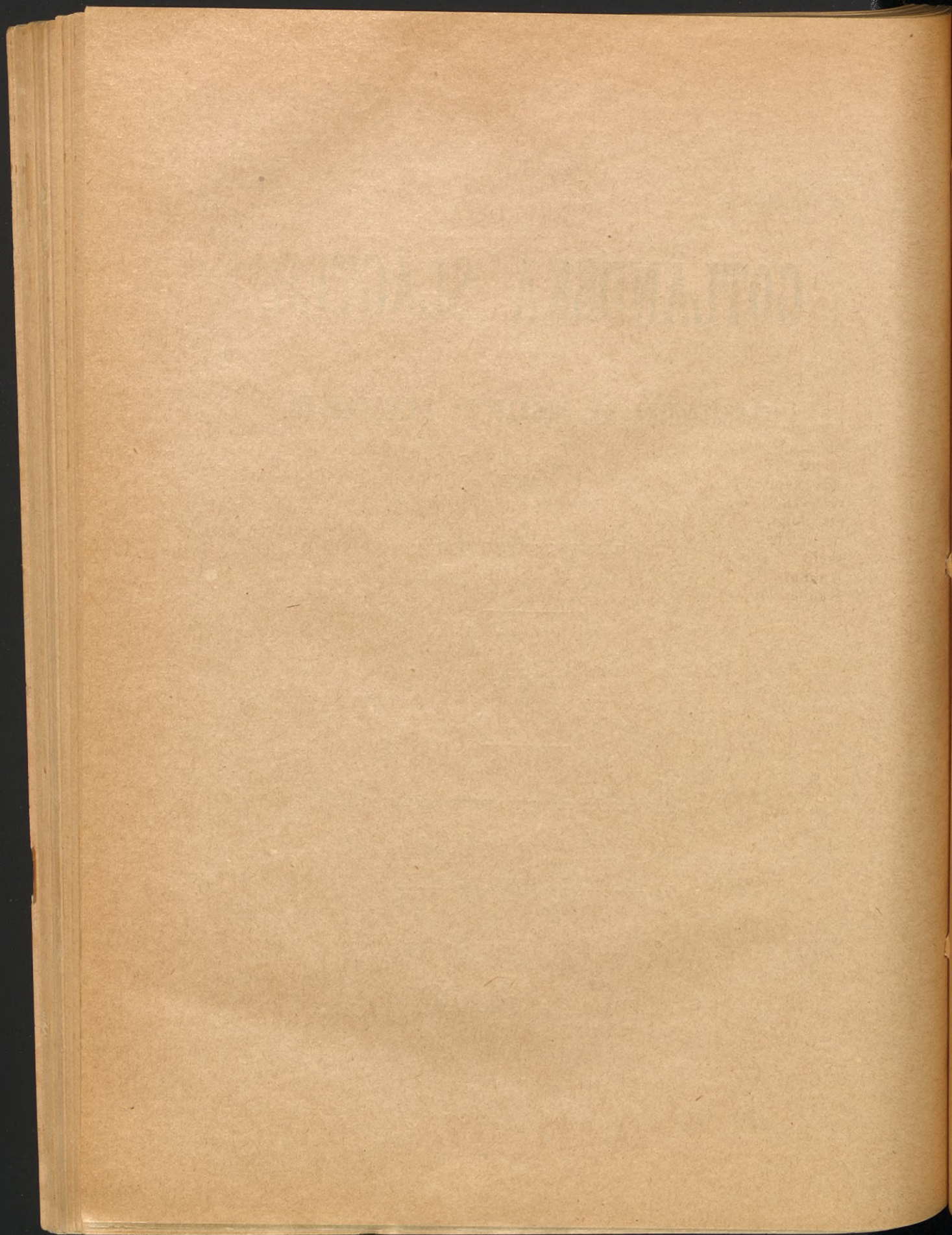
AUGUST KINBERG.

DEL II.

GOTLÄNNINGENS TRYCKERI-AKTIEBOLAGS FÖRLAG.

WISBY, GOTLÄNNINGENS TRYCKERI 1896.

Hauffman från Stockholm.

Johan Martin Hauffman, f. den 20 September 1715 i Stockholm och tillhörande en antagligen från någon af de svenska besittningarne i Tyskland inflyttad släkt, † 1762 vid Nygårds i Vesterhejde, der han med familj bodde. Blef landtränsmästare i Gotlands län i början af 1740-talet och landskamrer derst. 1748. En framstående man med kunskaper och initiativ. Det var han som först ordnade länets landskontor. I behåll finnes ett långt, innehållsrikt och för tidsförhållandena särdeles målande bref till de i Upsala studerande unge sönerna, af hvilket bref Säve meddelat en afskrift i sina samlingar. Gift 1741 med Brigitta Elisabet Udner, f. 1720 i Kalmar, † 1798 vid familjegården Nygårds, dotter af landtränsmästaren i Kalmar län Jakob Udner. Modern tillhörde släkten Gadd.

Barn (två † i späd ålder):

Johan Elias, tjänsteman (tab. 1).

Anna Kristina, f. 1743 i Visby. Gift 1769 derstädes med faderns efterträdare Karl Fredrik Lostjerna, f. 1726, † 1790. Landskamrerare i Gotlands län 1762—1777. Han egde Hallbros i Vesterhejde. Deras enda barn, en son, dog i späd ålder.

Martin Kornelius, tjänsteman (tab. 2).

Karl Gustaf f. 1748 i Vesterhejde.

Adolf Fredrik, f. 1750 i Visby.

Johanna Elisabet f. 1752 i Vesterhejde, † 1790 i Sanda. Gift 1774 i Visby med köpmannen Jöran Westphal (se d. s.).

TAB. 1.

Johan Elias Hauffman, f. 1741 i Stockholm † 1822 i Visby. Student i Upsala 1759. Vice postinspektör i Visby 1768—75. Sedan mantalskommisarie. Skötte äfven en tid landskamreraretjensten i länet. Egde Hallvards och Nygårds i Vesterhejde. Gift 1768 vid Roma klostrets kungsgård med Anna Kristina Leczinsky, f. 1741 i Finland, † 1817 i Vesterhejde. Barnlösa.

TAB. 2.

Martin Kornelius Hauffman, f. 1745 i Visby, † 1814 i Väte. Student 1759 i Upsala. Kontorsskrifvare, sedan dykerikontrollör i Visby. Egde jente kronomagasinsförvaltaren A. Berger Kuse och Nygårds i Vesterhejde, sedan äfven Bunge i Väte. Gift 1766 i Visby med Engel Kahl (se d. s.). Från dem hafva de nu lefvande grenarne utgått.

Barn:

Johan Martin, f. 1766 i Visby. Sjöfarande. Omkom under resa i utlandet.

Elsa Elisabet, f. 1772 i Visby, † 1821 derstädes. Gift 1805 med sjökaptenen Karl Fredrik von Sydow, son af sjökaptenen Kristian Fredrik von S. i Kalmar och Maria Elisabet Stursk.

Gustaf Adolf, lagman (tab. 3).

Elias Kornelius, landtbrukare (tab. 4).

Abraham Ludvig, krigsråd, (tab. 5).

Per Niklas, tulltjensteman, (tab. 6).

Engel Johanna, tvillingbarn med föregående, f. 1783 i Vesterhejde, † ogift i Stockholm.

TAB. 3.

Gustaf Adolf Hauffman, (tab. 2) f. 1777 i Visby, † 1836 i Norrtelje. Efter juridiska studier i Upsala från 1798 tjenstgjorde han länge i Svea hofrätt och utnämndes 1827 till häradshöfding i Lyhundra domsaga. Erhöll titel af lagman. Gift med Gustafva Ulrika Lönnerberg, f. 1787, † 1860.

Barn, födda i Stockholm:

Sofia, Charlotta, f. 1808, † 1888. Ogift.

Nils Märten Gustaf, jurist (tab. 7).

Gustafva Emelie, f. 1813 † 1884. Ogift.

Karl Oskar, f. 1815 † 1891 i Stockholm. Kammarskrifvare i kammarrätten 1849, revisor derstädes 1863 och derjemte en längre tid tjensteman i Riksbanken. Ogift.

TAB. 4.

Elias Kornelius Hauffman, (tab. 2) f. 1778 i Visby, † 1852 i Klinte. En tid vice länsman. Sedan jordbrukare vid Lilla Snögrinda i Klinte. Gift 1810 med hemmansegaredottern Eva Maria Larsdotter, f. 1790 i Klinte, † 1879 derstädes.

Barn, födda i Klinte:

Engel Lena, f. 1811. Gift 1834 med Johan Petter Duse.

Lars Petter, officer (tab. 8).

Maria Gustafva Elisabet, f. 1821. Gift 1855 med Karl Johan Jakobs-son, Domararfve i Öja, f. 1826 i Klinte. Familjen flyttade 1871 till Amerika.

TAB. 5.

Abraham Ludvig Hauffman, (tab. 2) f. 1782 i Vesterhejde † 1847 i Stockholm. Började i unga år tjenstgöra vid Gotlands landtvärn, nationalbeväringens föregångare, och i landsstaten på Gotland samt vistades tidvis vid Upsala akademi. Flyttade 1811 till hufvudstaden och blef fältkassör s. å. samt befordrades 1820 till krigsråd i krigskollegium. Gift 1:o 1813 med Karin Gerle (sid 235). 2:o 1833 med Adriana Elisabet Lengblom, f. 1796, † 1837.

Barn:

Anna Katrina, f. 1813, † 1834. Ogift.
 Matilda Gustafva, f. 1815, † 1832. Ogift.
 Magdalena Lovisa Sofia, f. 1817, † 1845. Gift med kammarmusikus Edvard Maurits Fredrik Otto Herse, f. 1812, † 1850.
 Jakob, f. 1819, † ung.
 Sofia Vilhelmina, f. 1821, † 1886. Gift 1855 med Sven Aron Ponthan, f. 1804, † 1877. Kammarsekrifvare i krigskollegium, kasernmästare vid in-
 kvarteringskommissionen och assistent i Stockholms stads handels- och ekonomikollegium.
 Karl Oskar Reinhold Ludvig, f. 1823, † 1894. Bryggare först i Stockholm, sedan i Kalmar. Gift med Inga Kristina Charlotta Orre, f. 1831.
 Viktor, † i späda ålder.

TAB. 6.

Per Niklas Hauffman, (tab. 2) f. 1783 i Vesterhejde, † 1863 i Visby. Först i handel, sedan tullinspektör i Nordmaling, från hvilken befattning han 1837 erhöi afsked. Gift 1805 i Eskelhem med Helena Sofia Laurin (se d. s.).

Barn:

Mårten Niklas, tjensteman (tab. 9).
 Sven Gothard Johan, f. 1808 i Öja, † ogift i Stockholm, der han tjenstgjorde i de centrala embetsverken, men ej hann till ordinarie tjenst.
 Karin Charlotta Vilhelmina, f. 1811 i Öja, † 1878 vid Ljugarn. Gift med handlanden derst. Olof Gottfrid Claudelin (sid. 109).
 Sofia Gustafva Emeli, f. 1814 i Öja, † 1867 i Visby. Ogift.
 Adolf Ludvig, kyrkoherde (tab. 10).

TAB. 7.

Nils Mårten Gustaf Hauffman, (tab. 3) f. 1810, † 1890 i Stockholm. Tjenstgjorde efter aflagd juridisk examen i Stockholms rådhusrätt och blef

1871 sterbhusnotarie i förmyndarekammaren. Gift 1843 i Björnlunda med Sofia Amalia Edlund, f. 1821 derst. Dotter af landbrukaren Lars Fredrik Edlund å Ekhof och Maria Katrina Eklund från Örebro. Bor med döttrarne i Stockholm på Södermalm, hvarest jemväl krigsrådets och lagmannens familjer varit boende och flertalet af släktens nu lefvande medlemmar äro bosatta.

Barn:

Hilma Gustafva Maria, f. 1845. Lärarinna.
 Amalia Sofia Lovisa, f. 1847. Lärarinna.
 Emeli Augusta Josefina, f. 1849.
 Karl Gustaf Fredrik, landtbrukare (tab. 11).
 Ulrika Tekla Johanna, f. 1852.
 Nils Axel Jakob, f. 1854, † 1888 i Stockholm. Kontorist.
 Anna Katrina Charlotta, f. 1856 † 1883.
 Knut Oskar Ludvig, f. 1858. Civilingeniör (tab. 12).
 Frans August Rudolf, f. 1861. Handlande (tab. 13).
 Ellen Matilda Eufronsyn, f. 1863. Lärarinna.
 Ernst Johan Edvard, f. 1865. Kontorist.

TAB. 8.

Lars Petter Hauffman, (tab. 4) f. 1815 i Klinte, † 1880 derstädes. Erhöll sin första officersfullmakt vid Gotlands nationalbeväring 1842 och utnämndes 1860 till kapten. Egde och brukade Lilla Snögrinda i Klinte. Gift 1850 med Anna Emilia Widmark, f. 1822 i Veskinde. Dotter af prosten Pehr Widmark i Vamlingbo och Katrina Margareta Lyth. Fortfarande bosatt vid Snögrinda.

Barn, födda i Klinte:

Karl Emanuel, grosshandlare (tab. 14).
 Per Gustaf Adolf, f. 1856. Landtbrukare vid Snögrinda.
 Lars Emil, f. 1860. Färgare.

TAB. 9.

Mårten Niklas Hauffman, (tab. 6) f. 1805 i Öja, † 1839 i Visby. Landskontorist. Gift 1827 med Maria Margreta Pettersson, f. 1795 i Visby, rep-slagaredotter. Hon flyttade 1851 till Stockholm med sönerna Johan Martin Niklas, f. 1827, och Henning Frans Alfred, f. 1832. Deras vidare öden okända.

TAB. 10.

Adolf Ludvig Hauffman, (tab. 6) f. 1819 i Visby, † 1881 i Hablingbo. Student i Upsala 1841. Prestvigdes 1845. Tjenstgjorde derefter i Visby

och höll der en mycket anlitad småbarnsskola i Löwenströmska gården vid Hästgatan tills han 1852 erhöll Östergarns pastorat och sedermera 1875 Hablingbo pastorat. Gift 1848 i Visby med Gustafva Albertina Josefina Westberg, f. 1823 i Klinte, † 1880 i Hablingbo. Dotter af sjökaptenen Anders Westberg och Anna Jonsdotter.

Barn:

Gotthard Julius, f. 1850 i Visby, † 1892 i Baku, der han hade anställning vid de Nobelska verken.

Anna Sofia Adolfina, f. 1853 i Östergarn. Gift 1882 med stadskommministern i Visby Hans Lorenz Söderberg, f. 1854 i Vamlingbo, son af hemmansegaren Kristian Olofsson och Gertrud Nilsdotter. S. blef student 1876, prestvigd 1879 och stadskommminister 1881. Bataljonspredikant vid G. Nationalbeväring efter doktor D. Söderberg 1882. Regementspastor vid Gotlands inf.-reg. 1891.

Adolf Gustaf, lektor (tab. 15).

TAB. 11.

Karl Gustaf Fredrik Hauffman, (tab. 7) f. 1852. Landtbrukare vid Håga i V. Haninge socken. Gift 1:o med Ida Katrina Norelius, f. 1841, † 1883; 2:o med Edla Charlotta Upmark, f. 1852. Dotter af revisoren i kamrarrätten Mauritz Upmark och Matilda Vilhelmina Molien.

Barn:

Karl Gustaf Vilhelm, f. 1878.

Karl Oskar Axel, f. 1880.

Karl Johan Fredrik, f. 1883.

Frida Matilda Amalia, f. 1885.

TAB. 12.

Knut Oskar Ludvig Hauffman, (tab. 7) f. 1858 i Stockholm. Civilingeniör och byggmästare i Stockholm. Gift derstädes 1891 med Hedvig Elvira Ekeberg, f. 1871 i Stockholm, dotter af ångbåtsbefälhafvaren Leonard Ekeberg och Elvira Salomonsen.

Barn, födda i Stockholm.

Ellen Amalia, f. 1892.

Gustaf Leonard, f. 1894.

Axel William, f. 1896.

TAB. 13.

Frans August Rudolf Hauffman, (tab. 7) f. 1861 i Stockholm. Har etablerat bränsleaffär i förening med utfodringsstall & Södermalm i Stock-

holm. Gift i Stockholm 1892 med Amanda Sofia Johansson, f. 1860, dotter af kopparslagaremästaren i Mariefred Johan Johansson och Sofia Ulrika Tellgren.

Barn, födda i Stockholm.

Lisa Amalia Kristina, f. 1893.
Tekla Amanda Sofia, f. 1894.
Anna Hilma Augusta, f. 1895.

TAB. 14.

Karl Emanuel Hauffman, (tab. 8) f. 1852. Student 1873. Grosshandlare i Stockholm 1880. Generalagent i Sverige för ett flertal utländska försäkringsbolag. Eger det vackra godset Hörningsnäs i Huddinge socken. Gift 1880 i Stockholm med Matilda Lundeström, f. 1856, dotter af framlidne fabrikören Olof Lundeström i Lund och hans hustru Lovisa Ammilon.

Barn, födda i Stockholm:

Lars Karl Elof, f. 1883.
Gunhild Margreta, f. 1887.
Märta Emilia Matilda, f. 1890.

TAB. 15.

Adolf Gustaf Hauffman, (tab. 10) f. 1854 i Östergarn. Student i Upsala 1874. Teologie kandidat derst. 1886. Lektor i Kristendom vid Sjökrigsskolan i Stockholm 1892 och dessutom vikarierande lärare vid andra skolor derstädes. Gift 1893 i Visby med Jenny Elisabet Karolina Wallér (se d. s.).

Barn:

Einar Tore, född 1893 i Stockholm.
Folke Klas Gotthard, född 1896 i Stockholm, † s. å. i Visby.

Heidenberg från Hejde socken på Gotland.

Många gotländska slægter bära detta namn, taget af socken- och ortnamnen Hejde och Hejdeby. Den af Butendorff behandlade slägt med detta namn har utgått från

Petter Heidenberg, f. 1697, † 1748, tullvisitör, hvilkens äldste son Jakob, handelsman i Visby, blef gift med Margreta Åkerman. Dessa makars barn dogo alla i unga år med undantag af sonen

Pehr Heidenberg, f. 1759, † 1805, kyrkoherde i Levide och gift med Margreta Kristina Laurin (se d. s.). Alla barnen dogo i späd ålder.

Förstnämde Petter H:s tredje son

Petter Johan Heidenberg, f. 1739, † 1797, var länge en rask postskeppare och sedan en af de skickligaste skeppsombudsmän, som förestått sjömanshuset i Visby. Gift 1764 med Anna Elisabet Lindelöf, f. 1737, † 1810, dotter af komministern Petter L. och Agneta Facht (sid. 183).

Barn:

Petter, f. 1764, † 1800. Amiralitetslöjtnant. Gift 1794 i Follingbo med Eva Charlotta Hedenskog, f. 1755, † 1811 vid Stafva i Follingbo. Barnlösa.

Margareta, f. 1766, † 1801. Gift 1798 i Visby med konsul Johan Herlitz (se d. s.).

Katrina, f. 1771. Gift 1796 med kammarskrifvaren i kammarrevisionen Elias Hernodt.

Gustaf, handlande (tab. 1).

Karl, f. 1774, † 1822. Assessor. Referendarie i Riksgäldskontoret.

TAB. 1.

Gustaf Heidenberg, f. 1773, † 1808. Handlande. Gift 1799 med Eva Maria Strömberg, f. 1767, dotter af strandridaren å Ljugarn Lars Strömberg, född i Småland, och Katrina Eklund från Veskinde socken på Gotland.

Barn:

Katrina, f. 1799.

Petter Gustaf, f. 1804. Redaktör för Visbytidningen *Nytt och gammalt* 1832—34.

Lars, f. 1807, † 1857 i Stockholm. Fabrikör derstädes.

Antagligen af andra gotländska släkter äro *Augustin Heidenberg*, f. 1735 i Vestergarn, † 1774, gift med Magdalena Bolin (sid. 69) och *Helena Hejdenberg*, f. 1747, gift med Karl Herlitz (se d. s. tab. 6).

Hejdenberg från Hejdeby socken på Gotland.

Petter Ferdinand Hejdenberg, född i Visby 1827, är son af en styrman, som 1854 omkom på sjön å kapten Nybergs fartyg, och hans i Visby födda hustru Margreta Maria Nordahl, som dog i Visby 1882. Petter Ferdinand kom 1845 i lära hos gotlänningen P. N. Bergström, då nyss etablerad som

bundtmakare i Stockholm. 1851 flyttade han till Örebro, började egen affär och gifte sig med Othelia Charlotta Landin, f. 1822 i Eskilstuna. Denna körsnårsaffär fortfar ännu och skötes numera gemensamt af de tre sönerna. Sjelf flyttade Hejdenberg med hustru till hufvudstaden 1854 och vidare 1856 till Sundsvall, der han sedan alltjemt varit boende, sista åren som bankdirektör (Sundsvalls folkbank).

Petter Ferdinand Hejdenberg har blifvit ryktbar inom det frikyrkliga området. Han hör till deras antal, som framtvingat den nu rådande toleransen mot dissenters. Så snart han slutat sina läroår i yrket, började han med aldrig svikande mod sin frivilliga, af brinnande trosnit genomandade verksamhet som resepredikant. Inom skilda delar af vårt land samlade han kring sig skaror af »läsare» och hans rykte steg ju mera han utsattes för förföljelse. Flera gånger häktades han för örott mot konventikelplakatet och han nödgades mången gång under transport mellan olika fängelser, i sällskap med tjuftar och andra brottslingar, utstå alla de lidanden, statskyrkan den tiden kunde bereda sina motståndare. Sexton gånger stod han inför rätta i religionsmål och vid alla möjliga och omöjliga tillfällen utsattes han för störande uppträden. Så infann sig t. ex. i Örebro en gång pastorn åtföljd af tvenne stadstjenare och förde H:s späda son till prestgården för att döpas. Pilten erhöi af pastorn föräldrarne ohörda namnen Otto Ilian, men han har dock alltid lystrat till namnet David och skrifer sig äfven med sistnämnda namn.

Hejdenbergs religiösa uppfattning nalkades mer och mer baptismen och 1854 tog han det afgörande steget genom att i Hamburg mottaga det baptistiska dopet, hvarefter han jemte en del andra dissenters bildade baptistförsamlingen i Örebro. Då denna förening 1894 firade sin fyratioåriga tillvaro var Hejdenberg den ende kvarlevande af dem, som mera verksamt bidragit till församlingens bildande 1854. Med anledning deraf var han föremål för mycken uppmärksamhet och hans biografi jemte porträtt var införd i Nerikes Allehanda.

Barn:

Petter Ferdinand, f. 1853 i Örebro.
David (Otto Ilian), f. 1854 i Örebro.
Johannes, f. 1856 i Stockholm.
Othelia Vilhelmina, f. 1862 i Sundsvall.

Helms från Lybeck.

Adam Helms, f. 1647, † 1714 var son af Jöran Helms, kaplan i Helighamn och sonson till Adam Helms, pastor i Lybeck. Adam junior var en tid borgare i Visby och på 1690-talet arrendator å Roma kungsgård. Han bar den för nutiden temligen svärfattliga titeln »Correspondence Com-

missarie». Gift 1:o 1688 med Anna Ihre (se d. s.); 2:o 1696 med Elsa Schonfelt, f. 1666, † 1722, dotter af rådmannen Mårten Schonfelt och enka efter Mårten Fries (sid. 192). Bland de 12 barnen märkas:

Johan Jörgen, f. 1694. Köpman. Gift med Anna Katrina Butendorff (sid. 86).

Margreta, f. 1701, † 1722. Gift 1718 med landtränkmästaren, sedan landssekreteraren Johan Dyhr i hans 1:sta g. (jfr s. 196).

Adam, f. 1706, † 1783. Häradsbokhållare. Gift 1737 å Vible i Vesterhejde med Helena Maria Kron, f. 1720 † 1742, dotter af öfverjägmästaren J. Kron (jfr sid. 65 tab. 4). Makarnes ende son Adam, f. 1738, dog ogift 1766. Dottern Anna Margreta, f. 1741, blef 1767 gift med köpmannen Gotfrid Borg (sid. 77) och efter dennes död omgift 1775 med stadskassören Pehr Lutteman (Se. d. s.).

Hemph från Polen.

Michael Hemph, f. 1669 i Christburg i Polen, † 1742 i Visby, dit han flyttat och vid sin död var älderman i smedmästareskrået. Gift 1710 i Visby med Anna Katrina Heldt, f. 1686, † 1753, tillhörande en från utlandet inflyttad släkt. Af barnen fortsatte Hans Kristoffer, f. 1721, † 1776, faderns yrke och hade tillika ett bryggeri. Gift 1754 med Maria Benick, f. 1724, † 1792, äfven hon tillhörande en från utlandet inflyttad släkt.

Dottern Katrina Maria gift med grosshandlaren Jakob Gerle (sid. 235) och sonen, bryggaren Johan Mickel med Katrina Maria Facht (sid. 184), som dog på 1840-talet.

Det sistnämnda parets barn:

Gertrud Kristiania, f. 1796, † 1862, gift 1816 med prosten Karl Niklas Fåhræus (sid. 209).

Katrina Maria, f. 1798, gift 1819 med kronofogden Gustaf Adolf Kolmodin (se d. s.)

Elisabet, f. 1800.

Johan Mickel, f. 1803 i Visby, † 1843 i Hablingbo, der han tjenstgjorde som pastorsadjunkt.

Magdalena, f. 1806, † 1864 ogift.

En annan gren af släkten, grundad af Conrad Hemph (f. 1718) egnade sig åt jordbruk. Johan Petter Hemph (f. 1830) vid Bjers i Vall och hans söner lära bortlagt det gamla släktnamnet.

Herlitz från Westfalen.

David Herlicius, född i Stralsund, kom till Gotland för att på begäran bygga en orgel till Visby domkyrka. Gamla handlingar antyda att S:t Maria kyrka haft orgel redan under den katolska perioden, men verket hade antagligen blifvit obrukbart och nedtagits långt innan Herlicius kom för att bygga den nya orgeln med fasad och läktare i en slags barockstil, hvilket (enl. Brunius) skedde år 1600. Denna orgel var i bruk ända till 1836, då en ny byggdes. Herlicius fann behag i Visby, stannade qvar i egenskap af domkyrkoorganist och dog derstädes på 1630-talet. Innanför domkyrkans södra portal ligger hans grafsten, försedd med inskription.

Till nordtyskland kom släkten Herlitzius eller Herlicius från Westfalen. Då en för äldre gotländska förhållanden intresserad vetenskapsman i Stockholm för några år sedan på genomresa befann sig i den gamla hansestaden Soest i Westfalen, läste han på en skylt: »Gasthof von W. Herlitzius» och utgifvaren af dessa anteckningar har nyligen mött detta släktnamn i tidningar der i trakten. Man torde således kunna antaga att släkten ännu fortfarande lever i stamorten.

David H:s föräldrar voro Elias Herlicius, organist i Stralsund, och Maria Kleinsorgen, född i Stralsund. Detta namn *Kleinsorgen* tillhörde en framstående Westfalisk släkt (enl. A. Fahne, Geschichte Westph. Geschlechter). I Melles stora handskrifna släktbok från början af 1700-talet (i Lybeck) omtalas att den lärde David Herlicius, en tid Physicus i Lybeck, flyttade till staden Stargard i Pommern, der han var bosatt år 1516. Möjligen är det ur hans familj slätkolonien i Stralsund utgått. Af samma manuskript inhemtas äfven att Andreas Herlicius från Stralsund i början af 1600-talet blef kantor i Lybeck. De gamla dödsfienderna Visby och Lybeck fingo således genom en ödets nyck ungefär samtidigt tvenne fränder till ledare af kyrkomusiken.

Få gotländska släkter kunna uppvisa så rika förgreningar som släkten Herlitz. Af grenarne hafva dock flera icke förmått hålla sig uppe, utan råkat i glömska. Många prestgrenar förekomma. Stamfaderns sonson, kyrkoherden Hans Herlitz i Fole, var sjelf prestson och fem bland sönerna egnade sig åt prestkallet. Bland dem tillhörde Elias, Jöran och Johan första giftet eller *Bryggerska grenen*, Karl Niklas och David andra giftet eller *Bozæiska grenen*. Prosten Karl Fole Herlitz, († 1878), tillhörande Bryggerska grenen, var den sjette i rätt nedstigande led, son efter far, som beklädt presterliga embeten på Gotland. En stor del familjer med släktnamnet Herlitz af sistnämnda gren äro numera bosatta på främmande ort och hela den Bozæiska grenen har med undantag af några familjer för omkring 40 år sedan flyttat bort från fosterön.

Släkten har i allmänhet varit begåfvad med goda sångröster och de presterliga medlemmarne voro af denna anledning i synnerlig gunst hos me-

nige man. Det gick vid århundradets början ett talesätt i gotlandsbygden som lydde: mister en *Lutteman* halsen, predikar han likaväl, mister en *Laurin* tummen, skrifver han ändock och mister en *Herlitz* tungan, sjunger han likaväl. Denna grofkorniga karakteristik öfver de tre prestslägterna saknar icke sitt innehåll!

Butendorff, som utom släktmeddelanden endast haft de delvis förkomna och delvis mycket ofullständiga gotländska äldre kyrkböckerna till källor, har liksom efter honom Rosman, icke kunnat rätt uppställa de äldsta leden af denna gotländska släkt. Genom begagnande af källor, hvilka ej stått dem till buds, bland annat ott släktregister, som tillhört den Luttemanska släktgrenen i Norrköping, har utgifvaren kunnat revidera deras uppgifter och uppställa efterföljande åtminstone mera fullständiga uppställning af de äldsta leden.

Stamföräldrarne:

David Herlicius, gift med Gertrud Jörgensdotter Schmitterlöw, af gammal tysk adel och sedan omgift med stadskirurgen i Visby Johan Lutteman. Hennes fader och en farbror vid namn Bertram hade i början af 1600-talet flyttat från Stralsund och bosatt sig på Gotland.

Stamföräldrarnes barn:

Lars, hvilkens son David 1676 hemkom från universitetet i Köpenhamn och af danske amiralen Niels Juel erhöll Lärbro pastorat. Då svenskarne följande år återtogo Gotland, miste David sitt prestgäll, men erhöll efter någon tids uppvaktning vid Upsala akademi 1682 i stället Roma pastorat, † 1683, antagligen barnlös. Som denne Lars ej finnes upptagen i registren och icke lemnat några spår efter sig, skulle man vara böjd antaga att David i Roma är son till den Lars Hanssen, som var gift med Margareta Herlicia samt att han antagit moderns tillnamn.

Mattias, om hvilken man ej vet mera än att han hade en son Johan, student i Upsala 1668.

Elias, kyrkoherde i Veskinde, (tab. 1).

Gertrud, f. 1633, † 1690. Gift 1:o 1657 med Madtz Jensen Brögere, † 1669. 6 söner, 3 döttrar; 2:o 1670 med Klas Eriksson Holst. 2 söner.

Margareta, gift med Lars Hanssen. 2 barn, hvilka »man ej vet hvart de tagit vägen».

TAB. 1.

Elias Herlicius, f. omkring 1630 i Visby, † 1681, kallades 1667 till kyrkoherde i Veskinde, hvilket val af myndigheterna biträdades med i fästadt afseeende derpå att han förklarar sig ämna äkta företrädarens oförsörjda enka Maren Jörgensdotter. Hennes porträtt blef 1655 uppsatt i församlingens kyrka och lärar enl. Lemke ännu der finnas i behåll. Barnen kallade sig Herlitz. Sonen David, f. 1668, blef hemmansegare vid Gällungs i Veskinde. Dennes son Elias, f. 1693, och dotter Maria, f. 1700, blefvo gifta inom sock-

nen och deras ättlingar hafva länge derstädes innehaft »parter» af gårdarne Gällungs, Björkome m. fl.

Sonen Hans, kyrkoherde i Fole (tab. 2).

TAB. 2.

Hans Herlitz, (tab. 1) f. 1670 i Veskinde, † 1730. Student i Upsala 1689. Adjunkt i Fole 21 år och slutligen kyrkoherde derstädes 1716. Gift 1:o 1695 med dåvarande kyrkoherdens i Fole dotter Märta Brygger (sid. 78), 2:o 1716 med Eva Maria Bozæus, dotter af auditören i Upsala Johan Adolf Bozæus, (sedan omgift med den efterträdande pastorn i församlingen Johan Alskovius (sid. 23).

Barn, alla tolf födda i Fole:

I första giftet eller den *Bryggerska grenen*:

Elias, kyrkoherde i Sjonhem (tab. 3).

Jöran, kyrkoherde i Vall (tab. 4).

Johan, kyrkoherde i Fole (tab. 15).

Kristian, f. 1702, sjöman.

Maria, f. 1704, † 1791 i Dalhem. Gift 1:o 1723 med handelsmannen Johan Bern Schlau (se d. s.) 2:o 1756 vid Vede i Follingbo med skepparen Axel Peltzer f. 1714 i Barlingbo, † 1766 vid Halfvede i Dalhem. Son af bryggaren Konrad Peltzer från Köpenhamn och Maria Lund.

Gertrud Elisabet, f. 1706. Gift med köpmannen vid Slitehamn Adam Wiman, son af strandridaren Petter Wiman från Småland (jfr. sid. 49).

Metta, f. 1708. Gift med strandridaren vid Fårösund Harald Hesselgren, f. 1679 i Mariestad.

I andra giftet eller den *Bosæiska grenen*:

Klara Aurora, f. 1718, † 1765 i Fole. Gift 1740 med pastor Per Bahr (sid. 39).

Karl Niklas, komminister (tab. 6).

David, kyrkoherde på Fårö (tab. 7).

Gustaf, f. 1725. Sjöman.

Eva Maria, f. 1727.

TAB. 3.

Elias Herlitz, (tab. 2) f. 1696, † 1752. Erhöll Sjonhem prestgäll 1742. Gift 1739 med Helena Köhler (se d. s.). Barnlösa.

TAB. 4.

Jöran Herlitz, (tab. 2) f. 1698, † 1739. Kom 1718 jemte två bröder till Upsala. De visade sig snart vara »mer än vanligt tilltagsna ynglingar» — om än icke mer än karlarne i denna slägt i allmänhet visat sig vara — och erhöilo på

rektors begäran af inspektor i landsmännens närvaro en skarp tillrättavisning som i någon mån gjorde verkan på Jöran och Johan, men icke föll den »högfärdige» Elias i smaken. 1732 blef Jöran H. konrektor i Visby, men kom i delo med sina förmän och erhöll 1738 Valls pastorat som reträtt. Följande år dog han derstädes i April månad, dervid dödsfallet för nådårets skull hölls hemligt tills den 1 Maj randats.

Gift 1729 med Katrina Helena Sepelius, f. 1701, † 1795, dotter af prosten Niklas Sepelius i Rute och Helena Elisabet Hök.

Barn:

Nils, kyrkoherde i Öja, (tab. 8).

Johan, filosofie magister, (tab. 9).

Margreta Elisabet, f. 1736 i Visby, † 1810 dersammastädes. Barulös. Gift med tulluären Joachim Dunderhake, f. 1735, † 1806 (i hans andra gifte). Honom spelade de lurendrejande stadsborna månet fult spratt vid den stadsport, der han hade bevakningen sig anförtrodd. De roliga historierna derom äro ännu icke bortglömda. Exempelvis den om *stora kistan*, som han lyckades (mot vanliga förhållandet) taga i beslag under en mörk aftonstund. Då han öppnade locket och höll upp lyktan, såg han att kistan var tom, men att i låcket var fästad en spegel, som nu i lyktskenet återgaf hans eget förbluffade »konterfej».

Jöran, hospitalspredikant (tab. 10).

TAB. 5.

Johan Herlitz, (tab. 2) f. 1700 i Fole, † 1779 derst. Tillhörde 12 år presterskapet i Visby i egenskap af stadskaplan (1727—39) och gjorde sig derunder känd som rikt begåfvad, fyndig predikant och god »messprest», men utan all hållning och hänsyn. Vi skola något uppehålla oss vid denne man från barockstilens tid, hvars uppträdande för oss lifligt målar den sjelfsväldiga frihet, hvarmed man, utan att äfventyra sin ställning som ståndsperson, kunnat uppträda på det aflägsna Gotland.

Biskop Wallin brukade sjelf predika på nyårsdagen, men en nyårsafton uppstod något plötsligt hinder för honom och han sände klockaren att underrätta stadskaplan Herlitz att denne skulle öfvertaga högmessopredikan på följande dag. Klockaren kom tillbaka med det beskedet att stadskaplanen ej var hemma. Flera följande bud afgåfvo samma svar. Man visste ej hvar han kunde träffas. Då sändes klockaren på qvällen ut i staden att söka rätt på honom, men utan resultat. Stadskaplanen stod ej att finna. Tidigt på morgonen väsnades klockaren åter med portklappen på kaplansbostället, men fick ändå icke framföra sitt ärende, ty stadskaplanen hade ännu icke kommit hem. Med andan i halsen sprang nu den ängslige klockaren staden rundt, spörjande alla, som i den tidiga morgonen kunde anträffas, huruvida man visste hvart pastor Herlitz tagit vägen. Så kom han till S:t Hansplats och gick in på rådman H. A. Bulls värdshus, den s. k.

Bullens källare, (Eneqvistska, numera Kahlqvistska huset), som varit öppen och sparsamt upplyst hela natten. Der fann han äntligen stadskaplanen nedhukad och sofvande vid ett serveringsbord. Men nu blef det lif i honom. Han »ruskade ruset af sig», skyndade hem, gjorde de nödvändigaste förberedelserna och beträdde i rätta stunden predikstolen. Kyrkan var fylld af stadsbor och biskopen satt i sin bänk. Stor blef häpnaden då predikanten började på följande sätt: »Jag hafver supit och druckit hela natten och är full af the orenas och bohlares vin». Hans fyndighet och våltalighet var så stor att han ur denna ruskiga inledning lyckades framställa en — som det försäkras från visst håll — »herrlig predikan till allas förnöjelse och uppbyggelse».

Af konsistorium erhöll han upprepade varningar ej blott för drycken- skap och förargelseväckande uppförande, utan äfven för oenighet med sin första hustru. Efter hennes död stod han inkallad för konsistorium med afseende på det onda rykte, som gått om honom och en enka redan under första hustruns lifstid. H. förklarade då att han ville taga »Wersbomskan» till hustru, men konsistorium förbjöd detta. Det oakadt lät han i en hastig vändning hospitalspredikanten förrätta vigseln. H. var då kyrkoherde i Fole och konsistorium synes hafva blundat för hans olydnad.

På landet fortsatte han sin tygellösa vandel och då en söndag ett sällskap af hans lustiga stallbröder från staden oväntadt inträdde i sockenkyrkan, tydligen i afsigt att bringa predikanten ur fattningen, utropade denne till menighetens stora häpnad: »hvilka underliga djur hafva i dag kommit i Fole kyrka». Sedermera, vändande sig till en af främlingarne, som bar uniform, sporde han: »var det icke du som smidde spikarne till Kristi kors».

Gift 1:o 1726 med Katrina Wargentín från Upsala, † 1740; 2:o 1741 med Katrina Wickberg från Vestergarn, † 1779 i Fole, enka efter kämnärsnotarién Olof Wersbom. Bland de fem barnen märkes Magdalena, f. 1727. Gift 1745 i Fole med landtbrukaren Johannes Kolmodin (se d. s.).

TAB. 6.

Karl Niklas Herlitz, (tab. 2) f. 1720 i Fole, † 1781 i Anga, der han blef komminister 1757. Gift 1754 med Anna Greta Kolmodin (se d. s.)

Barn:

Karl, f. 1754 i Kräklingbo, † 1804 i Visby. Sadelmakare derstädes. Gift 1792 i Visby med Anna Helena Hejdenberg (se d. s.) Barnlösa.

Johannes, f. 1756 i Kräklingbo, † 1815. Hemmansegare vid Åkra i Sjonhem.

Gabriel Timoteus, sjökaptén, veteran från ryska kriget (tab. 11).
4 söner † unga.

TAB. 7.

David Herlitz, (tab. 2) f. 1723 i Fole † 1783 på Fårö. Studerade i Upsala sedan 1744 och prestvigdes 1751. Kyrkoherde på Fårö 1769. Gift

1:o 1751 i Hall med Margreta Maria Westöö (se d. s.); 2:o 1760 med Kristina Elisabet Bull (sid. 82).

Barn:

Adam, f. 1757 i Visby. Sjöfarande. »Flyttat bort».

Elisabet, f. 1761 i Visby, † 1801 å Färö. Gift 1786 med kyrkoherden Grebs Eberhard Lyth (se d. s.)

Eva Katrina, f. 1764 i Visby, † 1809 å Färö. Gift 1786 med sjökaptanen och borgaren i Stockholm, sedan bruksegaren vid Lauters Johan Blezell, f. 1747. Son af bondfolk vid Bläsungs i Veskinde (jfr sid. 146).

David, sjökaptan, veteran från ryska kriget (tab. 12).

TAB. 8.

Nils Herlitz, (tab. 4) f. 1730 i Endre, † 1810 i Öja. Student i Upsala 1749. Hospitalspredikant och domkyrkosysselman 1760 samt derjemte director cantus 1766. Tillträdde Öja pastorat 1776, då han gifte sig med Katrina Brita Hökenberg, dotter af kronobefallningsmannen Karl Hökenberg och Maria Norby (se d. s.)

Deras dotter Katrina Margreta, f. 1779 i Öja † 1860 i Visby. Gift 1797 i Öja med handlanden Charles Chasseur (sid. 106).

De öfrige sex barnen † unga.

TAB. 9.

Johan Herlitz, (tab. 4) f. 1732 i Endre, † 1779 i Fole. Började studera i Upsala 1751, men reste sedan enl. gotländsk sed den tiden till Greifswald, der han promoverades till filosofie magister 1759, hvarefter han egnade sig åt presterlig verksamhet på fosterön, men ej hann längre än till vice pastor i Fole. Gift 1762 med Margreta Katrina Lange (se d. s.). Bland de många barnen märkas:

Margreta Katrina, f. 1762 i Fardhem, † 1830 i Lokrume. Gift med hemmansegaren Märten Persson, Sojdebys i Fole.

Helena Maria, f. 1763 i Fardhem, † 1794. Gift 1:o med sjöfaranden Lars Boberg, 2:o 1794 med tullnären Karl Ronander.

Nils, kyrkoherde i Hejnum (tab. 13).

Johan, konsul i St Yöes (tab. 14).

Brita Justina, f. 1774 i Fole, † 1838 i Gammelgarn. Gift 1793 i Fole med hemmansegaren Johan Lundberg, Gantarfve.

TAB. 10.

Jöran Herlitz (tab. 4), f. 1739 i Vall † 1781 i Visby, der han var hospitalspredikant och sedermera domkyrkosysselman. Gift 1774 i Alskog med Sofia Charlotta Lutteman (se d. s.). Bland barnen:

Eva Lisa, f. 1774 i Alskog, † 1798. Gift med guldsmeden Johan Drik Schwart i Karlskrona.

Georg, prost, (tab. 15).

TAB. 11.

Gabriel Timoteus Herlitz (tab. 6), f. 1764 i Anga, † 1812 i Visby. Dugtig sjöman, känd för sina ovanliga kroppskrafter och sitt grofkorniga skämt, späckadt med »hiskliga svordomar». Den som kommit i närmare beröring med hans stora näfvar glömde det aldrig. Han var en rolig vissångare och författade sjelf sina stumpar ibland. Då han en gång med sitt fartyg låg i Rendsburg, inskref han bredvid sitt namn i fremlingsboken på ett världshus följande friska impromptu:

»Angekommen, abgefahren,
Kalk und Bretten, gute Waaren,
Hab' ich hier gebracht.
Men — hvad pounsche, som har förrunnit,
Och hvad pengar, som försvunnit,
Det skall aldrig blifva sagdt».

I sin ungdom hade han tjänat som underofficer på örlogsflottan i ryska kriget och vunnit Svensksunds medaljen, hvilket äretecken ännu hänger på Skeppargilletts i Visby »välkomst».

Gift 1794 i Visby med Kristina Elisabet Dubbe (sid. 131) och derigenom sväger med den beryktade assessor Dubbe, af hvars rikedom ingenting ville stanna hos denna familj, som slutade på fattighuset.

Barn, födda i Visby:

Anna Kristina, f. 1795, † ogift 1853 i Visby.

Karl, f. 1799, † 1816 i Visby. Handelsbokhållare.

Jakob Niklas, f. 1803, † 1833 i Visby. Köpman. Gift med Barbara Margreta Bahr (sid. 41). Barnlösa.

TAB. 12.

David Herlitz (tab. 7), f. 1768 i Lärbro, † 1832 vid Slitehamn. Sjökapten. I egenskap af befälhafvare under ryska kriget på en kanonslup erhöill han Svensksundsmedaljen. Efter krigets slut tullinspektör vid Ljugarn, sedan vid Slitehamn. Gift 1792 med Judita Fredrika Olde (se d.s.).

Barn:

Elisabet Sofia, f. 1793 i Hangvar. Ogift. † på 1850-talet.

David Anton, tulltjensteman (tab. 16).

Maria Fredrika, f. 1796 i Ardre, † 1852 vid Slitehamn. Gift 1823 med sjökaptenen, sedan handlanden vid Slitehamn Lars Hagman, f. 1794, † 1869 derstädes. Barnlösa.

Eva Charlotta, f. 1798 i Ardre, † 1841 vid Slitehamn. Ogift.

Mattias Eberhard, handlande i Visby (tab. 17).

Lars Petter Johan, tulltjensteman (tab. 18).

TAB. 13.

Nils Herlitz (tab. 9), f. 1766 i Fardhem, † 1852 i Sanda. Studerade 1782 i Upsala, fortsatte sedan i Lund och promoverades derstädes till filosofie magister 1787. Tjenstgjorde derefter i flera pastorat inom stiftet och vid skolan i Visby. Blef kaplan i Dalhem 1803, kyrkoherde i Hejnum 1810 och slutligen 1812 kyrkoherde i Sanda. 1826—45 var han kontraktsprost. Ledamot af presteståndet vid 1823 års riksdag. Jubelmagister 1837.

Gift med Vendla Maria Cramér (sid. 112). Makarnes porträtt förvaras i fornsalen.

Barn:

Vendla Maria, f. 1804 i Dalhem, † 1889 i Visby. Gift 1826 i Sanda med grosshandlaren Georg Niklas Donner (sid. 130).

Johan Niklas, f. 1806, † 1838 i Sanda. Student i Upsala 1824. Fil. magister 1833. Med. doktor 1837. Ogift.

Karl Vilhelm, handlande vid Klintehamn (tab. 19).

Gabriel Jakob, magistratssekreterare (tab. 20).

Johanna Dorotea Bernhardina, f. 1819 i Sanda. Gift 1841 med Karl Stenberg, f. 1816 i Follingbo, † 1895 i Visby. Handlande derstädes. 3 döttrar (sid. 75).

Sofia Albertina Emelie, f. 1821 i Sanda, † 1849 i Visby. Gift 1845 med konsul Rudolf Cramér (sid. 116). Barnlösa.

TAB. 14.

Johan Herlitz (tab. 9), f. 1768 i Fole, † 1846 i S:t Ybes. Jakob Gråberg omtalar i sin sjelfbiografi att han 1814 var erbjuden den lediga konsulsbefattningen i S:t Ybes, men afstod densamma åt sin barndomsvän Johan Herlitz, som redan skött konsulatet i många år under förre innehafvarens sjukdom. Johan H. blef sålunda svensk konsul i S:t Ybes och återsåg aldrig mera fosterlandet. Gift 1:o 1798 i Visby med Margreta Hejlenberg (sid. 269) 2:o 1806 i S:t Ybes med Maria de Miranda, f. 1770 derstädes.

Bland de sju barnen voro sönerna Johannes Martin, f. 1810, och Gustaf, f. 1811, båda födda i S:t Ybes. Dottern Antoinette Margreta Elisabet, född 1799 i Göteborg under föräldrarnes utresa, kom tre år derefter till Stockholm för att uppfostras och var der ännu 1823. De öfrige † i späd ålder.

TAB. 15.

Georg Herlitz (tab. 10), f. 1782 i Visby, † 1829 i Fole. Prestvigdes i Lund och tjenstgjorde derefter såväl vid domkyrkan som »storskolan» i Visby, tilldess han 1812 blef stadskaplan. Kyrkoherde i Fole 1820. Prost 1822. Fullmäktig i presteståndet vid 1823 års riksdag.

Herlitz var mycket uppuren i Visby och erhöll vid sin flyttning derifrån till Fole, dit han genom enstämmigt val kallats, en genom samman-

skott bland församlingsboar åstadkommen äreskänk af silfver. Han var en lyckad predikant, en allvarlig beskyddare af de fattige och på samma gång en glad umgängesvän. Mångfaldiga voro de förtroendeuppdrag, han utförde, och vid tillfällen af mera vigt saknades aldrig hans milda, vänliga råd. Det var han som 1814 i sällskapet D. B. W. en månad efter dess stiftande, i ett värtaligt anförande framlade förslag om inrättandet af en skola för »tiggarens barn, hvilka kringstryka gatorna i sjelfsväld och uppväxa i mörker». Förslaget mottogs »med en allmän entusiasm» och inom kort var »fattigskolan», troligen den första af det slaget i vårt land, i full verksamhet.

Gift 1817 i Visby med Johanna Elisabet Sahlsten, f. 1796 derstädes, † 1881 i Sanda prestgård, dotter af öfverdykerikommissarien B. A. Sahlsten och Elsa Maja Calander samt tvillingsyster till fru Hedvig Maria Engström (sid. 94 och 181).

Barn:

Karl Fole, kontraktsprost (tab. 21).
Mårten Ludvig Emil, handlande (tab. 22).
Johan Vilhelm August, sjökaptén (tab. 23).
Georgina Elisabet Maria Sofia, f. 1826. Ogift.
3 † minderåriga.

TAB. 16.

David Anton Herlitz (tab. 12) f. 1794 i Ardre, † 1867 i Helvi. Tullinspektör vid Kyllej. Gift 1839 med Anna Brita Kolmodin (se d. s.).

Barn:

Johanna Fredrika Antoinetta, f. 1840. Gift 1870 med tullinspektören vid Kyllej Svante Heribert Lilja, f. 1824 i Halmstad, † 1873 vid Kyllej.
David Johan Mathias. Sjökapten (tab. 24).
Charlotta Maria Rosalie, f. 1845 i Helvi.

TAB. 17.

Mattias Eberhard Herlitz (tab. 12), f. 1801 i Ardre, † 1872 i Visby. Köpman och skeppsredare i Visby, der han egde den gård vid stora torget och norra sidan af S:t Karins ruin, hvilken gård kort efter hans död af staden inköptes och användes till torgets förstorande. Gift 1824 med Katrina Kristina Åberg (se d. s.).

Barn, födda i Visby:

David Anton Eberhard, grosshandlare (tab. 25).
Julius Ferdinand, f. 1827, † 1837.
Emma Fredrika Elisabet, f. 1829. Gift 1:o 1850 med handlanden Johan Petter Gahne (sid. 22); 2:o 1863 med bokhandlaren i Vestervik Erik Johan Dahlman, † 1878. Bosatt i Visby.

Karl August, landtbrukare (tab. 26).
 Johan Mattias, revisor (tab. 27).
 Otto Gabriel, f. 1833, † 1877 i Sundsvall. Skeppsfurnerare derst. Ogift.
 Sofia Maria Charlotta, f. 1835. Ogift. Bosatt i Visby.
 Lars Vilhelm, grosshandlare (tab. 28).
 Jacques Niklas, banktjensteman (tab. 29).
 Axel Rudolf, revisor (tab. 30).

TAB. 18.

Lars Petter Johan Herlitz (tab. 12), f. 1809 i Ardre † 1878 i Vestervik, hvarest han var tullförvaltare. Gift 1839 med Maria Eleonora Holmström, f. 1816 i Norrköping, † 1869 i Vestervik och syster till antiqvitetsintendenten P. A. Säves hustru. Af barnen dogo 5 unga. De öfriga äro:

Alban David Eberhard, revisor (tab. 31).
 Hortense Eleonora, f. 1850.
 Johan Arvid Laurentius, landtbrukare (tab. 32).

TAB. 19.

Karl Vilhelm Herlitz (tab. 13), f. 1807 i Dalhem, † 1889 vid Klintehamn, der han först förestod firman Donner & Ihres filial och sedan sjelf med framgång dref en betydande rörelse med bodhandel, sjöfart och export. Sin kommun visade han frikostighet bland annat genom att skänka fastighet och underhållsanslag till en högre folkskola, hvarjemte orgeln i Klinte kyrka är en gåfva af honom.

Gift 1:o 1840 med Johanna Dorotea Charlotta Cramér (sid. 115); 2:o 1866 med Ebba Magdalena Gerle (sid. 238).

Barn, födda vid Klintehamn:

Niklas Johan, f. 1842. Godsegare å Hallfrede i Follingbo.
 Karl Gabriel, landtbrukare (tab. 33).
 Karl Vilhelm, läkare (tab. 34).
 Karl Rudolf, f. 1855. Vinhandlare i Stockholm.
 Eva Maria Karolina, f. 1857. Gift 1876 i Klinte med godsegaren Willy Wöhler å Klintebys, f. 1848 i Tyskland.

TAB. 20.

Gabriel Jakob Herlitz (tab. 13), f. 1812 i Sanda, † 1889 i Visby. Student i Upsala hösten 1830, då bland andra gotlänningar de två bröderna Säve, fornfoskarne, Niklas Cramér, skriftställaren, och Viktor Cramér, den blifvande framstående juristen, samtidigt beträdde Fyris strand. Gabriel Herlitz, kanske den hurtigaste bland dem alla, skulle också få sin ryktbarhet — som en af de mest framstående musikamatörer, Gotland egt. Redan

våren 1832 aflade han hofrätts- och kameralexamen. Hans musikaliska anlag hunno ej blifva tillräckligt odlade och uppskattade under denna korta studenttid. Men han fick sedan under sin nära 60-åriga bosättning i Visby så mycket mera tillfälle att utöfva musikens konst och glädja fosterön — särskildt Musikaliska sällskapet i Visby — med sin sång, sitt spel, sin oöfverträffliga förmåga att egga andra till ansträngningar i musikaliska idrotter. Hans lifliga sinne stod ständigt öppet för tonernas värld och han blef äfven en nitisk upptecknare af våra folkmelodier. Väl tänkte han dervid mest på att skaffa sig sjelf sysselsättning för fiolen och den klingande tenorrösten, men på samma gång gaf han samtid och efterkommande en ovärderlig gåfva i folkvisor och folkdanser, af hvilka många utan hans mellankomst skulle råkat i glömska.

En söndag, då den liflige studenten i Sanda kyrka täflat med sockenborna i gammaldags sirlig psalmsjungning med sådan ifver att han blifvit uttröttad, smög han sig bort före gudstjenstens slut och beträdde prestgårdens gröna plan. Från köket hörde han sång och förstod att det var den gamla trotjenarinnan, hvilken på sådant sätt roade sig under middagsbestyret. Men hvad var det för en anslående visa hon sjöng? *Den* hade han aldrig hört förut hvarken i Sanda eller annorstädes. Han gick närmare och lyssnade på gamla köksan, som under den enformiga sysselsättningen att vända stekspettet erinrat sig en med ungdomsminnen förenad melodi och nu återgaf den fullständigare för hvarje omtagning. Herlitz upptecknade genast denna melodi. Det var den vackra, omtyckta och numera allmänt kända folkvisan »Allt under himmelens fäste» han den gången räddade från glömska, ty man har icke i folkets mun återfunnit denna melodi annorstädes.

Då musikförläggaren J. Bagge, kraftigt biträdd af lektor M. Klintberg, 1880 från trycket utgaf en samling *polskor och högtidsstycken från Gotland*, lade han hufvudsakligen Herlitz' manuskript till grund. Med fullt skäl har också detta intressanta tryckalster af utgifvaren tillegnats »Johan Gabriel Herlitz, bevarare af det gotländska folkspelets traditioner».

För Musikaliska sällskapet i Visby kapell var H. med sin altfiol eller kontrabas lika outhärlig som för sångkören och vid de under vintranen temligen regelbundet anordnade societetsspektaklen en god dramatisk sångare i de franska operetterna, i Max parti ur »Friskyttan» o. s. v. Om stämningen icke redan var lifvad och »uppspeld», så blef den det, då H. såsom extra nummer grep fiolen och föredrog gotlandspolskor eller sjöng Bellman vid gitarren, hvilken han skötte särdeles väl. Vennerbergs »gluntar» och trior samt våra talrika sångkvartetter utgjorde en annan del af hans rika program och allt kunde han utantill, ty hans musikaliska minne var förvånande. Ända in i de sista stunderna, då han ej längre förmådde tala till följd af den kräftartade sjukdom i tungan, som blef dödsorsaken, kunde han dock sjunga. Det var liksom för att vittna om att det ofvan återgifna släkten Herlitz karakteriserande gotländska ordspråket talade sanning. Då man under hans sista sjukdom berättade för honom att Musikaliska sällskapet vid senaste samkväm utfört en viss orkesterkomposition, började han på sjukbädden gnola stycket från början till slut.

H. egnade sitt arbete åt de juridiska institutionerna på Gotland, blef magistratssekreterare och notarius publicus efter Viktor Cramér 1849, sekreterare och auditör vid Gotlands nationalbeväring 1850 efter borgmästaren S. J. Matthiesen.

Ofra uppehöll han borgmästarebefattningen. Ett sådant tillfälle inträffade i September månad 1878, då konung Oskar invigde den gotländska jernvägen. På den teckning från festen Illustrerad tidning återgaf, igenfinner man H. bland hufvudfigurerna. I fornsalen finnes hans porträttskiss af P. A. Sæve från år 1842.

Stundom tog han till ordet i kommunala frågor och det var han som vid »allmän rådstuga» 1844 väckte förslag om anskaffande af 24 stycken gatlyktor för stadens räkning. Dittills hade egyptens mörker herrskat å Visby gator, endast tillfälligtvis afbrutet af strålarne från enstaka passerande ståndspersoners lantärnor eller brandvaktens lykta. Förslaget mötte motstånd, som dock Herlitz lyckades nedtysta med bistånd af den muntie öfverstelöjtnanten Bildt och gatubelysningen i Visby blef sålunda — äfven den — en ljuspunkt i minnet vi gömma af den glade Gabriel Herlitz.

Herlitz var sedan 1848 förenad med Hedvig Hermanna Cramér (sid. 115) i ett lyckligt äktenskap.

Barn, födda i Visby:

Vendla Hedvig Gabriella, f. 1848. Innehar tjänst vid D. B. V:s sparbank.

Emmy Hermanna, f. 1850, † 1881 i Visby. Gift 1877 i Visby med adjunkten Fredrik Hallenberg (sid. 253).

Dorotea Elin, f. 1852, † 1855.

Elin Charlotta, f. 1855, gift 1876 i Visby med handlanden och fabriksidkaren Herman Rudolf Lindström (se d. s.).

Nils Elias, f. 1858. Student 1879. E. o. jägmästare. En erkänd tenorsångare.

TAB. 21.

Karl Fole Teofil Herlitz (tab. 15), f. 1819 i Visby, † 1878 i Sanda. Student i Upsala 1839. Apologist i Visby 1843. Prestvigd 1852. Stadskaplan 1855. Kyrkoherde i Sanda 1859. Kontraktsprost 1873. Gift 1852 i Visby med Katrina Elisabet Karolina Cramér (sid. 114).

Barn:

Karl Georg, jurist, (tab. 35).

Gustaf Vilhelm, fabriksdisponent i Finland (tab. 36).

Vendla Karolina, f. 1856 i Visby. Gift 1881 i Sanda med kyrkoherden i Othem Gustaf Adolf Gradelius, f. 1846 i Vestergötland.

Malin Vilhelmina Katrina, f. 1866 i Sanda. Gift 1888 i Visby med regementsintendenten Johan Niklas Söderberg, f. 1859 i Visby. Son af teologie doktor Daniel Söderberg och Johanna Margreta Kristina Wahrgren.

TAB. 22.

Mårten Ludvig Emil Herlitz (tab. 15), f. 1824 i Fole, † 1878 i Visby. Bokhållare hos Rudolf Cramér i Visby, sedan handlande derstädes. Gift 1859 sammastädes med Ulrika Sofia Ljungberg, f. 1835 i Visby, † 1880 derstädes, dotter af bryggaren N. P. Ljungberg. Enda barnet, sonen Sven Nils Georg, f. 1862 i Visby, vistas i Amerika.

TAB. 23.

Johan Vilhelm August Herlitz (tab. 15), f. 1825 i Fole, † 1883 i Visby, der han var skeppsmätare och jordbrukare. Först sjökapt. Gift 1856 i Visby med Johanna Maria Lorentina Wedin, f. 1834 i Visby och död derstädes 1882. Dotter af f. d. sjökapt. bryggaren och läraren vid navigationskolan Anders Lorentz Wedin.

Barn:

Johan Georg Laurentius, landtbrukare (tab. 37).

Karl Ludvig Lorentz. Bosatt i Amerika (tab. 38).

Anders Vilhelm Adolf, f. 1867 i Visby. Aflade sjökaptensexamen, men lemnade sjön och är nu reseagent för en firma i Memphis (Tennessee), der äfven hans kusin Nils (tab. 22) haft anställning.

TAB. 24.

David Johan Mattias Laurentius Herlitz (tab. 16), f. 1842 i Helvi. Sjökapten. Bor i Lärbro. Gift 1876 med Amanda Antoinette Ahlqvist, f. 1857 i Lärbro. Sonen David Georg, f. 1877 i Lärbro.

TAB. 25.

David Anton Eberhard Herlitz (tab. 17), f. 1825 i Visby, † 1872 i Sundsvall. Köpman i Visby, sedan i Stockholm och slutligen i Sundsvall. Gift 1852 med Lovisa Elisabet Fredrika Ihre (se d. s.). Enkan bosatt i Stockholm.

Barn, födda i Visby:

Selma Matilda, f. 1853. Gift i Stockholm med grosshandlaren Karsten August Emil Eggers f. 1838 i Eckernförde.

Anton Fredrik, f. 1854 i Stockholm † 1893 derstädes ogift. Handelsagent.

Mattias Erland, handlande (tab. 39).

Elisa Katrina, f. 1858. Gift 1881 med brukspatronen Edvard Gustaf Ascan å Rörstorp i Småland. Son af framlidne brukspatronen Karl Georg Ascan och friherrinnan Ottilia Agatha Wrede. Bo i hufvudstaden.

TAB. 26.

Karl August Herlitz (tab. 17) f. 1831 i Visby, † 1895. Landtbrukare. Gift 1859 med Amalia Charlotta Bachmann, f. 1834 i Stockholm, dotter af framlidne sockerbruksdisponenten Herman Henrik Bachmann, född i Bremen af en borgerlig slägt derstädes och hans jemväl afidna maka Ulrika Charlotta Rebrén, prestdotter från Österby bruk.

Barn:

Hjalmar Ludvig Mattias, f. 1862 i Upland. Bokbindare och portföljmakare (tab. 40).

Lilly Helena Charlotta, f. 1865 i Upland. Gift med kassören i Stockholm Uno Holmberg, f. 1846 i Norrland. Son af grosshandlaren i Hernösand Henrik Holmberg och hans första hustru Brita Elisabet Molin, (jfr Hägg, tab. 20).

Knut Albin Egfrid, f. 1867 i Östergötland, affärsman (tab. 41).

TAB. 27.

Johan Mattias Herlitz (tab. 17), f. 1833 i Visby, † 1871 i Stockholm. Efter i Upsala aflagd student- och kameralexamen ingick han i hufvudstadens centrala embetsverk och blef kammarskrifvare i General-Tullstyrelsen 1859, snart äfven kammarskrifvare i General-Poststyrelsen samt i sistnämnda verk befordrad till revisor 1870. Gift 1863 i Stockholm med Amelie Charlotta Gustafva Åberg, f. 1846 i Linköping, dotter af vinhandlaren Johan Gustaf Åberg och Gustafva Henrietta Nordvall.

Barn, födda i Stockholm:

Lars Gustaf, jurist (tab. 42).

Emma Maria, f. 1866. Gift 1887 i Stockholm med stadsläkaren i Öregrund, medic. doktor Adolf Fredrik Robbert, f. 1858 i Upland. Son af framlidne prostén Johan Henrik Robbert och Anna Susanna Svanberg.

TAB. 28.

Lars Vilhelm Herlitz (tab. 17), f. 1837 i Visby, f. d. grosshandlare i Stockholm. Gift 1870 med Betty Althainz, f. 1849 i Stockholm, dotter af fabriksidkaren i Stockholm Fredrik Althainz, född i Tyskland, och Helena Martina Gustafva Lemmel af svensk slägt. Båda döda.

Barn, födda i Stockholm:

Albert Fredrik, f. 1871.

Hugo Vilhelm, f. 1872.

Sven Gustaf, f. 1874, † 1896 i Helsingborg.

TAB. 29.

Jacques Niklas Herlitz (tab. 17), f. 1840 i Visby, † 1888 i Stockholm. Tjensteman först i Stockholm; enskilda bank och sedan i Stockholms handelsbank från dess början. Gift i Stockholm med Hilda Lorick, sedan omgift med kamreraren J. A. Grape. Barnlösa.

TAB. 30.

Axel Rudolf Herlitz (tab. 17), f. 1843 i Visby. Student i Upsala 1861. Tjenstgjorde efter aflagd kameralexamen i hufvudstaden och blef kammar-skrifvare i Generaltullstyrelsen 1869 samt befordrades till revisor derstädes 1878. Har dessutom sedan midten af 1860-talet haft anställning i stadens tjänst och är numera statistiker i helsovårdsnämnden. Gift 1884 i Stockholm med Maria Klingvall.

Barn:

Maria Karin, f. 1885.

Elsa Greta, f. 1886.

TAB. 31.

Alban David Eberhard Herlitz (tab. 18), f. 1848 i Vestervik. Tillhörde 1864—68 elementarläroverket i Visby och aflade derst. mogenhetsexamen. Ingick, efter i Upsala 1874 aflagd kansliexamen, i hufvudstadens centrala verk och utnämndes 1878 till revisor i Fångvårdsstyrelsen. Derjemte skötte han handelsafdelningen i tidningen *Altonbladet* 1876—82 och var från och med år 1881 redaktör för de månads-cirkulär, Inteckningsgarantibolaget utgaf. Sedan han grundat Maria hiss- och magasinsbolag och Stockholms hyreslista samt gjort affärsverksamhet till hufvudsak, begärde han 1888 afsked från sin tjänst och flyttade till London, der han med familj fortfarande är bosatt och har kontor i Broad Street House City. Gift 1878 i Stockholm med Hildegard Bergström, f. 1853, dotter af framlidne fabrikören J. W. Bergström i Stockholm och Charlotte Ronchon.

Barn, födda i Stockholm:

Artur Johan David, f. 1879.

Vega Charlotta Henrietta Elisabet, f. 1880.

Laura Selma Maria Amalia, f. 1881.

Edith Elsa Dagny Linnea, f. 1885.

Signe Inez Hildegard Louise, f. 1887.

Barn, födda i London:

Bertram, f. 1890.

Erik, f. 1892.

Clarence, f. 1894.

TAB. 32.

Johan Arvid Laurentius Herlitz (tab. 18), f. 1852 i Vestervik. Landtbrukare och egare till godset Molkom i Ny socken af Vermland. Gift med Julia Terese Granström, f. 1854.

Barn:

Gustaf Johan David, f. 1884.
Ellen Maria, f. 1886.

TAB. 33.

Karl Gabriel Herlitz (tab. 19), f. 1847 vid Klintehamn. Återkom 1883 från Amerika, der han ingått äktenskap med Josefina Matilda Persson, f. 1845 i Simbrishamn. Efter hennes död i Stockholm 1892 återvände han till Amerika.

Barn födda i Amerika:

Charles John, f. 1873 i Omaha. Vistas utrikes.
Vilhelm Stanley, f. 1875 i d:o. Vistas utrikes.
Gabriel † i unga år.

TAB. 34.

Karl Vilhelm Herlitz (tab. 19), f. 1854 vid Klintehamn. Student 1875. Medic. kand. 1892. Gift 1894 i Stockholm med Sigrid Dryselius, f. 1863 i Visby, dotter af framlidne kommissionslandtmätaren Bror Erland Dryselius och dennes jemväl aflidna maka Gustafva Katarina Lovén.

Barn:

Karl Vilhelm, f. 1895 i Stockholm.

TAB. 35.

Karl Georg Herlitz (tab. 21). Student 1871. Fil. kand. 1873. Juris kand. 1877. Vice häradshöfding. Efter några års tjenstgöring i Visby, flyttade han till Stockholm. Innehar en advokatbyrå derstädes och är ombudsman i försäkringsbolaget Skandia m. m. Gift i Stockholm 1887 med Gerda Fredholm, dotter af framlidne grosshandlaren Ludvig Fredholm och Karolina Stenberg.

Barn, födda i Stockholm:

Nils, f. 1888.
Karin, f. 1890.
Hans, f. 1891.
Ivar, f. 1894.

TAB. 36.

Gustaf Vilhelm Herlitz (tab. 26), f. 1855 i Visby. Innehade länge anställning å Rörstrands porslinsfabrik och lemnade Stockholm 1891 för att öfvertaga föreståndareskapet vid bolagets 1874 anlagda finska porslinsfabrik Arabia, belägen i Helsingfors. 1893 utsågs han till disponent öfver fabriken, som 1885 öfvertagits af ett finskt bolag. H. är numera finsk medborgare. Gift 1881 å hennes fars egendom Bäckstäde i Sanda socken med Ebba Karolina af Klint, f. 1856 i Sanda socken på Gotland. Dotter till öfverstlöjtnanten Karl August Oskar af Klint och Maria Apollonia Petersson.

Barn, födda i Helsingfors:

Karl Gustaf Viktor, f. 1882.
 Maria Greta Katarina, f. 1883.
 Sofia Gundel Karolina, f. 1886.
 Vendla Gurli Cecilia, f. 1890.

TAB. 37.

Johan Georg Laurentius Herlitz (tab. 23), f. 1856 i Visby. F. d. landtbrukare. Gift 1884 med Lilly Maria Lyberg från Fårö. Deras dotter Ellen Maria Elisabet är född 1884 och en son död i späda ålder.

TAB. 38.

Karl Ludvig Lorenz Herlitz (tab. 23), f. 1863 i Visby. Hade först anställning vid morbroderns bryggeri i Visby och emigrerade i midten af 1880-talet till Central Amerika. Är nu farmare och fredsdomare i Costa-Rica, gift med Ellen Miller och har sonen Oskar.

TAB. 39.

Mattias Erland Herlitz (tab. 25), f. 1856 i Visby. Nyss etablerad i Östersund, den han i öfver 20 år konditionerat. Gift 1887 med Hulda Larsson, källarmästaredotter från Vadstena.

Barn, födda i Östersund:

Estrid, f. 1888.
 Fredrik Erland, f. 1890.
 Elin, f. 1892.
 Elsa, f. 1894.

TAB. 40.

Hjalmar Ludvig Mattias Herlitz (tab. 26), f. 1862 i Roslagen. Bokbindare och portföljmakare i Offenbach. Gift derst. med Maria Thomson af en borgerlig släkt i denna stad.

Barn, födda i Offenbach:

Karl Georg Albin, f. 1893.
Lilly, f. 1896.

TAB. 41.

Knut Albin Egfrid Herlitz (tab. 26), f. 1867 i Östergötland. Har anställning vid det stora finsk-ryska grufbolaget Pitkärantas hufvudkontor i Petersburg. Gift 1896 med Marichen Früstedt, dotter af direktören för nämnda bolag Paul Trüstedt och hans maka Matilda Trüstedt.

TAB. 42.

Lars Gustaf Herlitz (tab. 27), f. 1864 i Stockholm, † 1893 derstädes. Juris kandidat. Notarius publicus i Stockholm. Gift 1889 med Sigrid M. K. Åkerberg, f. 1864 i Stockholm. Dotter af grosshandlaren derstädes Johan Erik Åkerberg och Sofia Charlotta Karolina Wallenstråle.

Barn, födda i Stockholm:

Lisa Maria, f. 1890.
Kajsen Matilda, f. 1892.

Tillägg (under tryckningen):*Anga-grenen.*

TAB. 6.

Sonen Johannes hade två söner: Johannes, hemmansegare i Boge socken, och Gabriel Timotheus, skomakare. Denne senare, f. 1796 i Sjonhem, † 1877 i Lärbro, var gift inom sistnämnda socken och hade sönerna Gabriel Timotheus, Karl Johan och nedan omförmälde Olof Niklas.

Olof Niklas Herlitz, f. 1837 i Lärbro. Sjökapten. Har sedan 1891 vistats i Amerika. Gift 1:o 1866 med Emma Kristina Fredrika * * *, f. 1836 på Rügen, † 1866 i Lärbro. 2:o 1870 med Anna Kristina Jakobina Pettersson, f. 1848 i Fole socken.

Barn:

Emelie Fredrika Harriette, f. 1866 i Lärbro. Gift 1888 med sjökaptenen Jakob Petter Konrad Ahnqvist. Bosatta vid Slitehamn.
Alice Anna Olivia, f. 1870 i Fole. Gift 1889 med maskinisten Fredrik Rudolf Lennart Falk från Laxarfve i Boge.
Valfrid Aron Karl, f. 1882 i Fole.

Färö-grenen.

TAB. 24.

Efter sonen Dayid Georg tilläggas nedanuppräknade barn, alla födda i Lärbro socken, neml.:

Karl Anton, f. 1881. Sjöfarande.
 Hildegard Elisabet Amanda, f. 1883.
 Selma Charlotta Davida, f. 1884.
 Emma Johanna Antoinette, f. 1886.
 Ivar Otto, f. 1889.
 Knut Mandorf, f. 1891.
 Anna Lilly Maria, f. 1893.

Hoffman från Skåne.

Ingenjören Ewert Hoffman, bördig från Skåne, bosatte sig på Gotland som landtmätare och gifte sig med en af kyrkoherden i Martebo Tomas Bothelsson Qvibergs många döttrar Maren. Hon dog enl. kyrkboken den 8 Dec. 1727 i Ardre i en ålder af 91 $\frac{1}{2}$ år och skulle således vara född 1636.

De för närvarande talrika släktmedlemmar, hvilka bo på Gotland, äro samtliga jordbrukare. Flera familjer hafva flyttat till Amerika.

En slägtinge till Ewert vid namn Balthasar Hoffman, f. 1650 i Kristianstad, erhöll 1690 kunglig fullmakt på Öja pastorat, kom året derpå till Gotland, men dog redan 1693 barnlös.

Stamföräldrarnes barn:

Margreta, † 1697. Ogift såvidt man vet.
 Hans, länsman (tab. 1).
 Elisabet, f. 1665, † 1740 i Ardre. Gift med kyrkoherden i Kräklingbo Rasmus Ahlrot. Barnlösa. Se vidare sl. *Klingwall*.
 Tomas, landtmätare (tab. 2),
 Johan, köpman (tab. 3).

TAB. 1.

Hans Hoffman, f. 1664, † 1732 i Östergarn. Länsman. Gift med Maria Gierling, f. 1699, † 1769 i Östergarn. Hon 1741 omgift (3:dje äktenskapet) med dykeritjenstemannen Johan Schmidt.

Barn, födda i Östergarn:

Johan Evert, f. 1723, † 1752 i Östergarn. Antagligen ogift.
 Helena Maria, f. 1726, † 1811 i Östergarn. Gift 1779 med sjökaptainen Isak Lyth i Vestergarn (se d. s.)

TAB. 2.

Tomas Hoffman, landtmätare. † 1750 i Ardre, 82 ½ år gammal och således född omkring 1668. Student i Upsala 1690. Gift med *Katrina Malm*, f. 1670, † 1749. Dotter af *Olof Malm* och *Katrina Schilder*.

Barn:

Abigael, f. 1700, † 1770 vid *Tjelders* i *Boge*. Gift 1723 i Ardre med *Grels Wikegren*, f. 1697, † 1762 i Ardre. Många barn.

Olof, landtbrukare (tab. 4).

Barbara, f. 1713, † 1802. Gift 1:o 1752 med den 85-årige kyrkoherden i *Barlingbo* *Sören Lindenlöf*, som på det glada bröllopet dansade med sina barnbarns barn ur första giftet. 2:o i slutet af 1750-talet med godsegaren *Petter Gahne* (sid. 219).

Johan, uppsyningsman (tab. 5).

Katrina, gift 1733 med »borgaren» *Henrik Persson* vid *Tjengvide*.

TAB. 3.

Johan Hoffman, handlande vid *Katthamra* och derjemte länsman, † 1747 i *Östergarn*, 74 år gammal och således född omkring 1673. Gift med *Anna Elisabet Bergfeldt*, f. omkring 1688, † 1758 i *Visby*.

Barn, födda i Östergarn:

Johan, f. 1721, † 1767 i *Östergarn*. Såvidt man vet ogift.

Karl, häradsskrifvare (tab. 6).

TAB. 4.

Olof Hoffman (tab. 2), f. 1712 i Ardre, † 1785 derstädes på faderns gård *Bringsarive*, som han öfvertagit. Gift med en allmogeflicka i socknen *Johanna Nilsson* Ekese, f. 1715, † 1774.

Barn, födda i Ardre:

Evert, f. 1737, † 1796. Öfvertog gården efter fadern och var tvenne gånger gift, men barnlös.

Nils, hemmansegare (tab. 7).

Katrina Anna, f. 1749, † 1779 i *Gammalgarn*. Gift 1776 med *Erik Christofferson*, *Rommunds* i *Gammalgarn*.

TAB. 5.

Johan Hoffman (tab. 2) f. 1717 i Ardre, † 1795 sammastädes. Uppsyningsman. Gift 1739 med *Katrina Elisabet Lyth* (se d. s.)

Barn, födda i Ardre:

Katrina Elisabet, f. 1744, † 1818. Gift 1779 med Mattias Laugren, f. 1755 i Lau, † 1821 som hemmansegare vid Bringsarfve i Ardre.

Brita Stina, f. 1746, † 1817 i Öja. Gift 1:o med skepparen Olof Beckman; 2:o 1788 med Grels Jöransson Lang vid Bobbenarfve i Öja, f. 1753, † 1822 i Öja. Antagligen en släkting till stenhuggaren Adam Lang (sid. 78).

TAB. 6.

Karl Hoffman (tab. 3), f. 1728 i Östergarn. Häradsskrifvare i Gotlands södra befallning med boställe vid Rangsarfve i Alskog, der han dog 1798. Gift med Elisabet Calander (sid. 93).

Barn:

Joban, kontraktsprost (tab. 8).

Karl Gustaf, länsman (tab. 9).

Olof, f. 1756 i Visby, † 1779 i Alskog. Kontorsskrifvare. Ogift.

Kristina Elisabet, f. 1758 i Visby, † 1843 i Garda. Gift 1790 i Alfva med landtbrukaren Karl Dalman (sid. 120).

Fredrika Erika, f. 1763. Krympling. † i Lye.

Katrina Maria, f. 1766 i Visby. Gift 1:o 1790 med konstnären Isak Hallberg vid Koparfve i Alfva; 2:o med Lars Hallberg, Snevede i Lye, f. 1756, † 1816; 3:o 1818 med sin frände Olof Hoffman (tab. 7).

Anna Margreta, f. 1766 i Visby. Gift 1801 med handtverkaren Jakob Petter Gardelin i Alfva.

Sofia Magdalena, f. 1769 i Östergarn, † 1841 i Alfva. Gift 1803 med handlanden Lars Bertel Berg (s. 249).

Lovisa Ulrika, f. 1769, tvillingsyster med föregående, † 1843 i Garda. Gift 1:o 1795 med komministern i Lojsta Per Medén, hvilkens enda dotter blef gift med kyrkoherden P. A. Bolin; 2:o 1804 med Jakob Dedekind (sid. 126).

Eva Charlotta, f. 1774 i Alskog. Gift 1809 med arbetshusinspektören fänriken Aron Kahl (se d. s).

En dotter † minderårig.

TAB. 7.

Nils Hoffman (tab. 4), f. 1742 i Ardre, † 1827 derstädes. Hemmansbrukare vid Bringsarfve i Ardre. Gift 1766 med Kristina Larsdotter från Kopungs, f. 1743, † 1823.

Barn, födda i Ardre:

Olof, hemmansegare vid Bringsarfve, f. 1770, † 1853. Gift andra gången 1792 med sin släktinge Katrina Maria (tab. 6) och hade dottern Kristina, f. 1794, † 1830. Gift med en hemmansegare i samma socken vid namn Per Persson, f. 1787.

Kristina Katrina, f. 1779. Gift 1796.

TAB. 8.

Johan Hoffman (tab. 6), f. 1751 i Visby, † 1817 i Stenkumla. Student i Upsala 1771. Promoverad fh. magister 1776. Adjunkt vid »storskolan» i Visby 1780. Vald till kyrkoherde i Stenkumla 1783. Teol. doktor 1793. Kontraktsprost 1801. Riksdagsman 1810. En lärd och ansedd man, som innehade vice preses värdigheten i stiftets konsistorium. Gift med företrädarens dotter Dorotea Elisabet Rundberg, f. 1763 i Visby, † 1848 vid Kube i Stenkumla.

Barn:

Johanna Karolina, f. 1786 i Visby, † 1833 i Vall. Gift 1821 med hofpredikanten, kyrkoherden i Vall Olof Lixander, f. 1767, † 1833. Bondson från Lixarfve i Eskelhem. Barnlösa.

Maria Elisabet, den förras tvillingsyster, f. 1786, † 1833 i Östergarn. Gift 1814 med sjökaptanen Peter Kristian Norrby i Östergarn, f. 1774, † 1842. En dotter gift 1855 med Daniel Alfvegren (sid. 20) och en annan dotter Johanna Elisabet, f. 1815, gift 1836 med Olof Engeström, tulluppsyningsman å Katthammarsvik, f. 1794 i Anga, † 1838.

Anna Katrina, f. 1789 i Stenkumla, † 1880 i Visby. Vi hafva redan gjort hennes bekantskap i berättelsen om assessor Dubbe (sid. 132—138), ty det var hon som under namnet »mamsel Karin» utöfvade en skicklig och sparsam hushållerskas hela myndighet i det storartade Dubbeska huset. Hon skildras som en rastlöst verksam, redbar och trofast qvinna, genom vänskapsband fästad vid fru Dubbe. Hon fick utom hvad i Dubbes testamente var föreskrifvet äfven del i Hästnäs gård (sedan såld till Suno Engströms enka).

Eva Augusta, f. 1791, † 1821. Ogift.

Johan, f. 1793, † 1843. Student 1814 och prestvigd 1818. Blef efter någon tid genom motgångar grubblande och oförmögen för prestkallets utöfvande. Lefde i overksamhet och dog hos modern i Stenkumla.

Edla Dorotea, f. 1795, † 1886 i Vestergarn. Gift 1823 med kaptanen vid flottan Jonas af Klint, f. 1778, † 1847.

Karl, f. 1799 i Stenkumla, † 1873 i Visby. Student i Upsala 1818. Tog 1821 hofrättsexamen. Rådman i Vestervik. Flyttade vid afskedstagandet på 1860-talet till Visby, der han köpte Flemmingska huset vid Klosterbrunn och gjorde sig känd som en mycket originel enstöring. Ogift.

Olof, prost (tab. 10).

Gabriel Timoteus, f. 1803 i Stenkumla, † 1880 derst. Landtbrukare vid Lilla Homa i Stenkumla och gift med en hemmansegaredotter vid nämnda gård, men barnlös.

Kristina Jakobeä, f. 1809, † 1876. Ogift.

TAB. 9.

Karl Gustaf Hoffman (tab. 6), f. 1753 i Visby, † 1810. En tid vice länsman, sedan landtbrukare. Gift 1:o 1782 med Anna Magdalena Clerk;

2:o 1785 med enkan Kristina Båtelsson från Alfva, f. 1753, † 1835, med hvilken han fick del i Enge gård.

Barn, födda i Alfva:

Karl Johan, fältväbel (tab. 11).

Gustaf Eberhard, sergeant (tab. 12).

Eva Sofia, f. 1792. Gift 1825.

Anna Charlotta, f. 1796, † 1855 i Visby. Gift med Nils Södergren.

TAB. 10.

Olof Hoffman (tab. 8), f. 1800 i Stenkumla, † 1859 i Stenkyrka. Student i Upsala 1818. Fil. magister 1827. Började tjänstgöra vid »storskolan» i Visby 1824, befordrades till adjunkt 1826 och rektor 1830. Tillträdde Stenkyrka gäll 1835. Kontraktsprest 1857. Gift 1:o 1831 med Magdalena Charlotta Agrell (sid. 3); 2:o 1844 med Maria Svebilius, f. 1817, † 1888 i Visby (se d. s.).

Barn, födda i Stenkyrka:

Olof Johan, f. 1845, † 1847.

Karl Johan Olof, affärsman (tab. 13).

Klara Dorotea Anna Elisabet, f. 1850, † 1885 i Visby. Ogift.

Anders Gabriel August, f. 1852. Student 1872. Fil. kandidat 1876. Fil. lic. 1881. Extra lärare i Venersborg.

Henrik Gustaf Adolf, f. 1854. Landtbrukare (tab. 14).

Anton Vilhelm Mattias, f. 1857. Student 1876. Fil. kandidat 1890.

Två † minderåriga.

TAB. 11.

Karl Johan Hoffman (tab. 9), f. 1786, † 1853. Landtbrukare vid fädernegården Enge i Alfva och fältväbel vid den nybildade nationalbeväringen. Gift 1809 med Kristina Nilsson från Lilla Kruse gård i samma socken, f. 1783.

Barn, födda i Alfva:

Johan Gustaf, landtbrukare (tab. 15).

Karl Niklas, f. 1812, † 1836 i Lybeck genom drunkning. Sjöfarande. Ogift.

Kristina Sofia, f. 1818. Gift 1842 med Nils Ockander i Hemse, † 1843.

Anna Katrina, f. 1820. Gift 1852 med Karl Niklas Båtelsson, f. 1819 i Sanda.

Olof Petter (tab. 16).

En son, † ung.

TAB. 12.

Gustaf Eberhard Hoffman (tab. 9), f. 1789, † 1830. Landtbrukare vid fädernegården och sergeant vid den nybildade nationalbeväringen. Gift 1816 med Brita Kajsa Larsdotter från Qvie gård i samma socken, f. 1791. Bland de fyra barnen dogo tre barnlösa såvidt man vet.

Lars Gustaf, landtbrukare (tab. 17).

TAB. 13.

Karl Johan Olof Hoffman (tab. 10), f. 1847 i Stenkyrka. Tjensteman vid Gellivare verken 1870—94. Sedan egen affär i Luleå. Gift 1879 med Erika Hallbom, f. 1844 i Luleå.

TAB. 14.

Henrik Gustaf Adolf Hoffman (tab. 10), f. 1854 i Stenkyrka. Landtbrukare vid Stora Norrgårda i Veskinde. Gift 1889 med en aflägsen släkting Matilda Hoffman (tab. 16).

Barn:

Olof Gustaf Adolf, f. 1890.

Anna, f. 1891.

TAB. 15.

Johan Gustaf Hoffman (tab. 11), f. 1810, † 1872. Landtbrukare vid Enge i Alfva och sergeant vid beväringen. Sedan vaktmästare vid sjötullen. Bland de många barnen var äldste sonea Karl Gustaf, f. 1843, † 1880, landtbrukare och gift 1866 med Josefina Johanna Lindberg, f. 1839 i Hejdeby. Deras son Karl Sigurd är född 1869 i Hall socken. Johan Gustaf H:s andra söner äro Per Johan, f. 1846, och Olof August, f. 1850.

TAB. 16.

Olof Petter Hoffman (tab. 11), f. 1824 i Alfva. Hemmansegare vid Tjengdarfve i Hemse. Gift 1846 med Maria Magdalena Mattisdotter från Östris i Alfva, f. 1819, † 1883.

Barn:

Olof Mattias, f. 1845 i Alfva, är landtbrukare i Hemse. Gift med Josefina Rondahl från Öja socken och har många barn.

Johan Niklas, f. 1847 i Hemse, † 1877 i Amerika.

Karl Petter, f. 1850 i Hemse, öfvertog fädernegården 1884. Gift 1892 med Julia Hermanna Josefina Löfqvist, f. 1871 vid Ansarfve i Fröjel. Deras dotter Alice Josefina Maria, f. 1893 i Hemse.

Maria Olivia Augusta, f. 1853 i Hemse. Gift med konduktören i San Francisco Adolf Nilsson från Öland.

Matilda Elisabet, f. 1857 i Hemse. Gift med en aflägsen släkting, landtbrukaren Adolf Hoffman (tab. 14).

Jakob Elias, f. 1861. Bosatt i Amerika. Ogift.

TAB. 17.

Lars Gustaf Hoffman (tab. 12), f. 1824. Landtbrukare vid Binge i Alfva. Gift 1850 med Greta Lena Mattsdotter, f. 1816 i Alfva.

Barn, födda i Alfva:

Mattias Edvard, f. 1850, † 1887. Jordbrukare vid Tomte i Rone. Gift med Anna Ekström. Flera barn.

Lars Niklas Oskar, f. 1853, har öfvertagit fädernegården, der de gamla bo qvar. Ordförande i Alfva kommunalnämnd. Hans hustru är född 1864 och dottern Ester 1891.

Holmberg från Stenkyrka socken på Gotland.

Nils Holmberg, f. 1703 i Stenkyrka, skräddaremästare i Visby, † 1778 derst. Gift 1738 derst. med Florentina Fellerman (Felderman), f. 1714, af en från utlandet inflyttad handtverkareslägt, som genom giftermål befryndats med sl. Butendorff, Kahl, Westöö m. fl.

Barn, födda i Visby:

Anna Katrina, f. 1739, † 1808. Gift 1766 med tunnbindaren Johan Landtbon.

Mattias, älderman (tab. 1).

Nils, skräddaremästare (tab. 2).

Andreas, f. 1748. Lärde faderns yrke och flyttade till Stockholm.

TAB. 1.

Mattias Holmberg, f. 1741 i Visby, † 1791 derstädes. Gift 1779 med Margreta Collberg eller enl. Butendorff Kollberg (se d. s.).

Barn, födda i Visby:

Nils, fabrikör (tab. 3).

Jakob, prost (tab. 4).

Margreta, f. 1782, † 1847 i Visby. Gift 1810 med fabrikören m. m. Karl Bergman och moder till den oförgätlige läraren, vältalaren, skriftställaren och kommunalmannen Karl Johan Bergman. Då enkefru Bergman redan året efter mannens död skattade åt förgängelsen, uttalade konsistorientarien Ahlberg, som förrättade jordfästningen, bland annat dessa vackra ord: »Ett hjerta utan flärd, fullt af saktmod och godhet, som helst älskade att lefva och verka i det stilla och obemärkta, förde hon med sig till evigheten».

TAB. 2.

Nils Holmberg, f. 1743 i Visby, † 1811 derstädes. Skräddaremästare. Gift 1777 med Anna Wis.

Barn:

Lorentina, f. 1779. Gift 1807 med skräddaremästaren Johan Niklas Sahlberg.

Anna Katrina, f. 1782.

Dorotea, f. 1788. Gift 1809 med sjökaptenen Georg Abrahamsson Lindbom.

TAB. 3.

Nils Holmberg (tab. 1), f. 1784 i Visby, † derstädes 1877 i en ålder af fyllda 93 år. Vid sitt frånfälle Visby samhälles äldste medlem af mankønet. Vid unga år begaf han sig utrikes, efter att först hafva inhemtad kunskap i faderns yrke, som han dock snart utbytte mot färgarens. Då 1807 det plötsliga engelska öfverfallet på Köpenhamn inträffade, hade Holmberg derstädes arbete vid ett färgeri, ställde sig i ledet och var med i kulregnet under bombardementet. »Det var då», brukade han på gamla dagar berätta, »som jag tyckte mig få mitt första grå hår, när en bomb kom susande öfver mitt hufvud och sprang i stycken icke långt ifrån mig». Vid Köbenhavns borgarbevärning kvarstod H. i 5 år och fick derefter med goda vitsord afsked som konstapel. 1813 återvände han och blef borgare i fosterstaden. Han bedref färgerirörelse i sin vidsträckta egendom vid Strandgatan (Strandrotans 2:dra kvarter), var ledamot af *stadens äldste, sjumanskammaren*, kyrkorådet o. s. v. Han satt i D. B. V:s sparbanksstyrelse och understödsanstalt samt var en af stiftarne utaf borgareföreningens *söndagsskola*, hvars kassaförvaltning han nära ett femtital år (1822—1870) nitiskt handhade. I sitt testamente ihågkom han denna kassa med en gåfva.

Då den liflige, upoffrande, arbetsamme gamle hedersmannen fyllde 90 år, dånade kanonerna på Kongl. Strandbatteriet (utan krigsministerns tillstånd) till ära för f. d. landtvärnsmannen från Köpenhamus vallar och stadens betrodde män uppvaktade honom gemensamt i hans enkla hem.

Gift 1804 med Anna Saxberg, f. 1773, † 1845, och sedan omgift med hennes slägtinge Katrina Maria Saxberg, f. 1810, † 1853. Barnlösa.

TAB. 4.

Jakob Holmberg (tab. 1), f. 1789 i Visby, † 1878 i Follingbo prestgård. Modern var en ovanligt rask och företagsam kvinna. Hennes man dog obe-medlad vid 50 års ålder och hon började allehanda »binäringar» — t. ex. att stöpa talgljus till skeppsbehof — för att kunna gifva barnen uppfostran. Jakob, som visade otvetydig håg för boken, fick studera i Lund och äfven en kort tid i Greifswald. 1811 promoverades han till fil. magister. Derefter var han informator (bland annat för handlanden Lars Kinbergs söner), arbetade vid skolan i fosterstaden och egnade sig från 1816 åt presteambetet. 1822 tillträdde han Follingbo pastorat. Måhända saknade han som predikant en del af de egenskaper, hvilka erfordras för att vinna odeladt erkännande, men icke fattades honom kunskaper och nit. Vid ett tillfälle efter det han uppnått 70 lefnadsår predikade han en högmessa i Visby domkyrka. Denna predikoverksamhet »utsocknes» var hos honom en egenhet. Han hade predikat i alla Gotlands 90 kyrkor minst en gång.

Sin löningsjord skötte han sjelf och den mest exemplariska ordning rådde i prestgården. Den bland »sorkarne» eller drängarne råkade illa ut, som uraktlät att ställa »doningarne» på rätt plats och prosten sjelf kunde — småsjungande som han brukade under sin krafts dagar — i mörkret hemta hvad han ville ur sin rika arsenal af verktyg. Och jordbruket skötte han väl. »Ha vi inte inhemtat annat af prosten, *jordbruk* har han lärt oss, det är säkert det», yttrade en af bönderna i socknen samtalsvis om den gamle.

Gift 1819 med Gustafva Margreta Collberg (se sl. Kollberg).

Barn:

Karl Gustaf, f. 1820. Student i Upsala 1841, † 1844 i lungdot.

Johan Detlof, f. 1821 i Vänge, † 1882 i Follingbo. Landtbrukare. Ogift.

Jakob Niklas, f. 1823 i Follingbo, † 1877 i Södertelje, der han bodde i egen villa det sista tiotalet af sin lefnad. Af föräldrarne hade han ärf ett utprägladt ordningssinne och en rastlös arbetsamhet; vid sin död lemna-de han sin gamle far och syskonen i arf en förmögenhet, samlad genom den grosshandelsaffär med finare skinnvaror, han 1856 etablerat i Stockholm.

Rickard Vilhelm, f. 1827 i Follingbo. Student 1849 i Upsala. Medic. kand. 1854. Medic. lic. 1855. Provinsialläkare i Borgholm 1860 och i Vexjö 1872. Afven efter afskedstagandet (1887) bosatt å sistnämnda plats. Ogift.

Gustafva Jakobina, f. 1838 i Follingbo. Gift med bruksdisponenten Gustaf Öström. Flera barn. Familjen för närvarande boende i Stockholm.

Holmberg från Visby.

En välbergad borgare i Visby var tunnbindaren *Kristian Holmberg*, f. 1694 och 1719 gift med Anna Warendorff, f. 1700, † 1777, dotter af rådmannen Gabriel Hansson Warendorff och Anna Norby (se d. s.). Sonen

Gabriel, f. 1700, lemnade Gotland, hvaremot *Kristian*, f. 1722, † 1765, fortsatte faderns yrke, som den tiden åtnjöt mycket anseende och hade många idkare i Visby. Gift 1736 med Barbara Lutteman, (se d. s.). Deras dotter Barbara, f. 1765, blef 1791 gift med tunnbindaren Hans Hansson Lindman, f. 1662.

Holmberg från Skåne.

Sven Peter Holmberg, f. 1791 i Skåne, † 1850 i Visby. Bryggare och arrendator af Visby stads »husbehofs» qvarnar i Kopparsvik. Gift med Anna Magdalena Dahlberg, f. 1791 i Malmö, † 1854 i Visby.

Barn, födda i Visby:

Karl Henrik, handlande och officer (tab. 1).

Sofia Charlotta, f. 1821. Gift med bagaren och fastighetsegaren i Visby Johan Birger Möller, f. 1815 i Helsingborg, † 1886 i Visby. En dotter gift (sid. 147). En brorson gift (sid. 149).

Vilhelm Teodor Ferdinand, f. 1824, † 1854 i Stockholm. Kryddkramhandlare derstädes. Ogift.

Ludvig Valfred Albin, f. 1827, † 1842 genom drunkning vid Bornholm under sin första sjöresa.

Anna Vilhelmina, f. 1830. Bosatt hos systemen i Visby.

TAB. 1.

Karl Henrik Holmberg, f. 1819 i Visby, † 1873 derstädes. Hade viktualiebod vid Stora torget i nuvarande Häggska egendomen, som han egde. Vald af borgerskapet till underofficer och sedan till officer. Var mycket omtyckt af beväringssmannskapet och värderad af befälet för raskhet och humanitet. Erhöll 1861 fullmakt som kapten vid Gotlands nationalbeväring. Gift med Johanna Forsberg, (sid. 190), nu boende i Malmö.

Barn, födda i Visby:

Henrik Birger Emanuel, öfveringenjör (tab. 2).

Vilhelm, f. 1854. Bryggmästare med anställning för närvarande i Venersborg.

Svante, f. 1856. Sjöfarande. Förman vid laxfisket utanför Aljaska.

Emil, f. 1858. Köpman och skeppsfurnerare i Newyork.

Karl, f. 1860. Köpman och farmare i minnessota.

Johan Urban, f. 1862. Student i Stockholm 1881. Första officersfullmakt vid Södra Skånska inf.-regementet 1882. Löjtnant derstädes 1892.

TAB. 2.

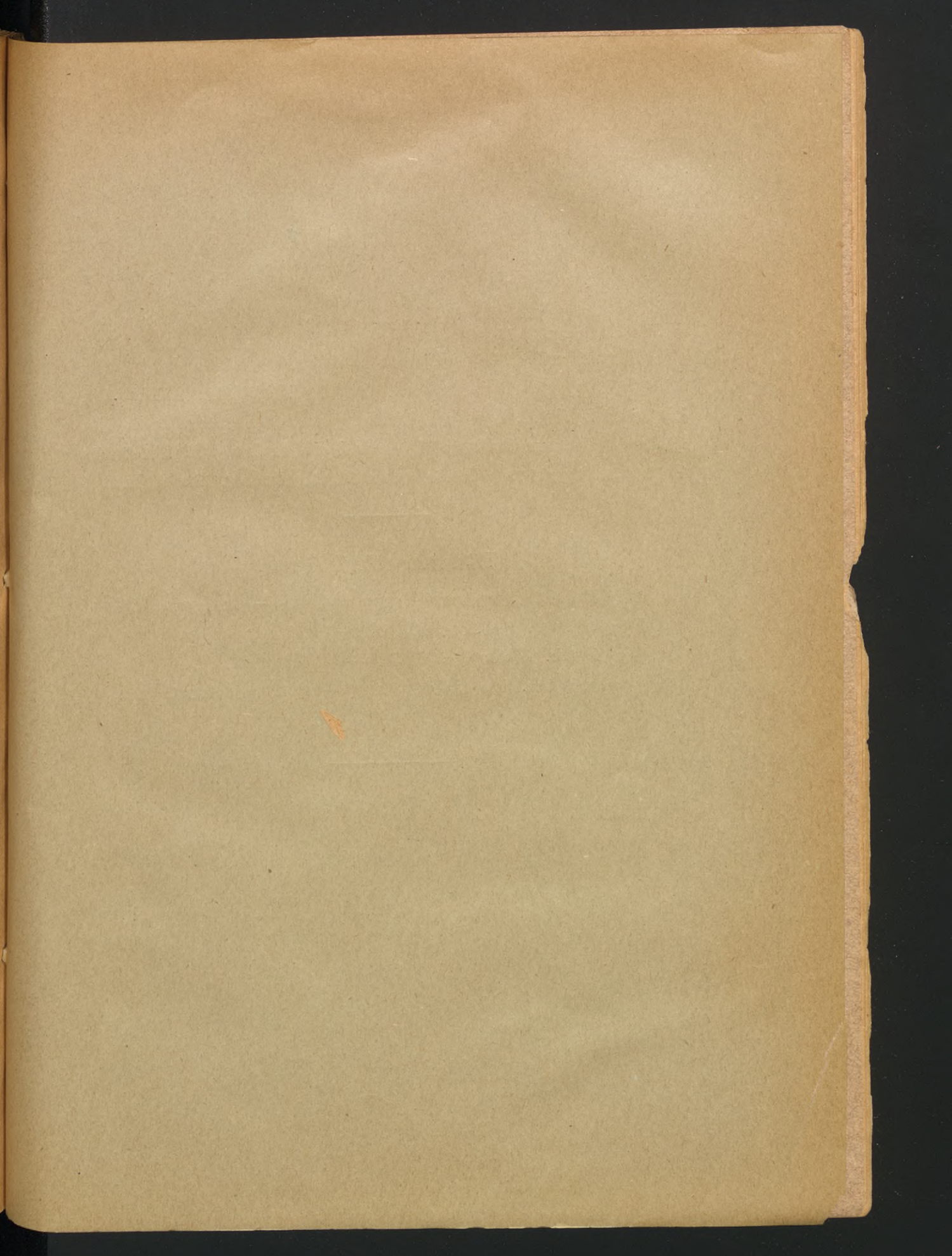
Henrik Birger Emanuel Holmberg (tab. 1), f. 1854 i Visby. Löjtnant i Väg- och vattenbyggnadskåren 1886. Kapten 1891. Har förestått flera hamnbyggnadsföretag och är nu öfveringenjör i Malmö, der han bor i eget hus. Gift 1880 med sin kusin Alma Werlin-Ohlsson, f. 1858. Dotter af kyrkoherden Anders Olof Werlin-Ohlsson i Kropp.

Barn:

Harriet, f. 1881.

Karl, f. 1883.

Torsten, f. 1888.

Gynnare af detta arbete!

För att underlätta utgifvarens möda med fortsättningen anhålles att uppgifter ang. slägterna Kahl, Kollberg, Köhler, Lange, Lindberg, Lindman, Lysholm, Lyth och Lythberg samt äfven andra gotländska slägter med namn, hvilka börja med K och L, beredvilligt insändas till Gotlänningens redaktion eller revisor A. Kinberg, Stockholm.

Rättelser och tillägg.

Borg tab. 3 står Anna Margreta Helm — skall vara Helms.

Börjesson tab. 1 står Nils Höök — skall vara Hök.

Cramér tab. 2 står Jöns Höök — skall vara Löök.

Hambraeus tab. 1 står fornvänner — skall vara fornminnen.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER

AF
AUGUST KINBERG.

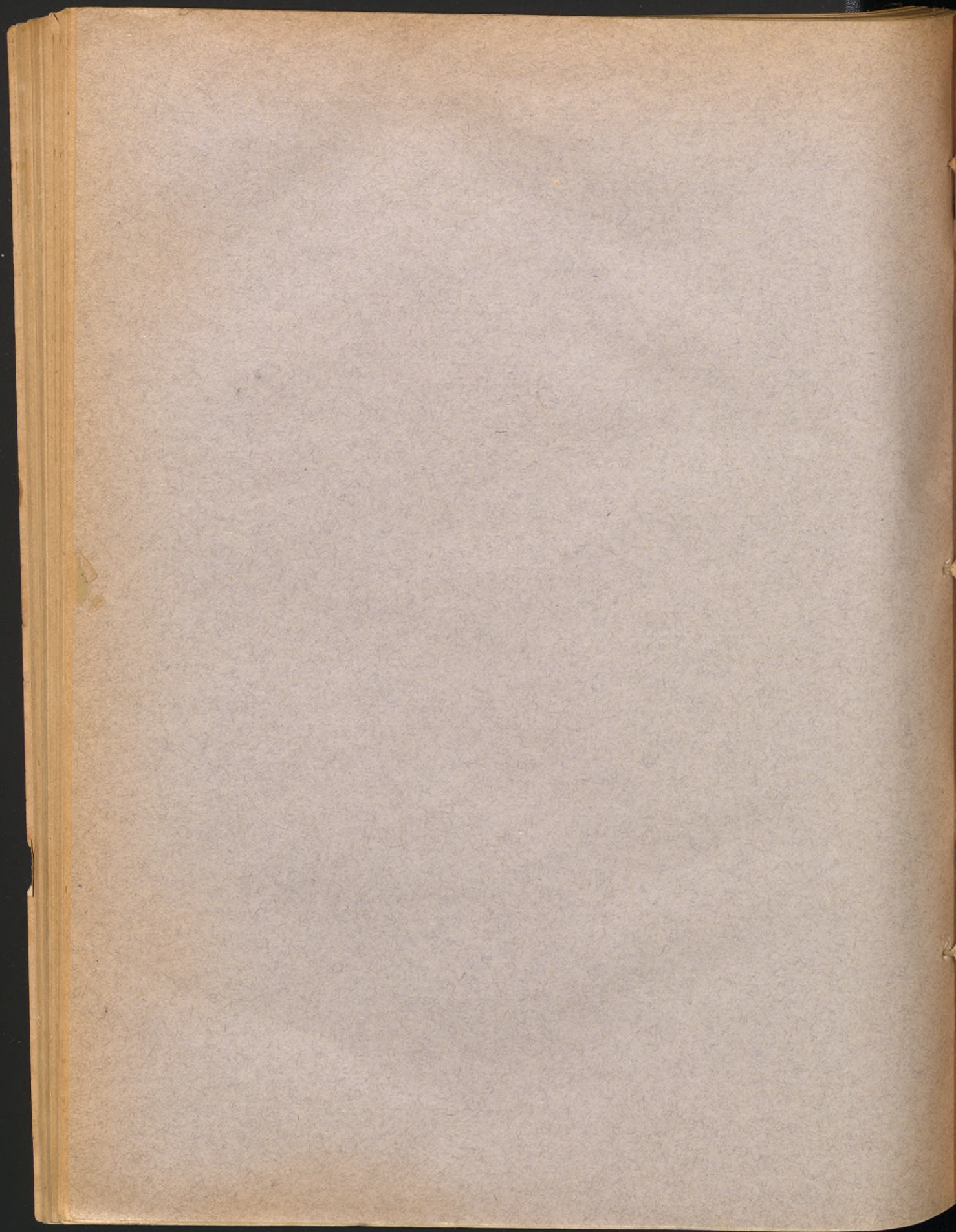
GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF
AUGUST KINBERG.

Del. II. 4:de häftet,
med slägterna *Hägg, Hök, Thre.*

Pris: 50 öre.

GOTLÄNDSKA SLÄGTER.

GENEALOGISKA OCH BIOGRAFISKA ANTECKNINGAR

AF

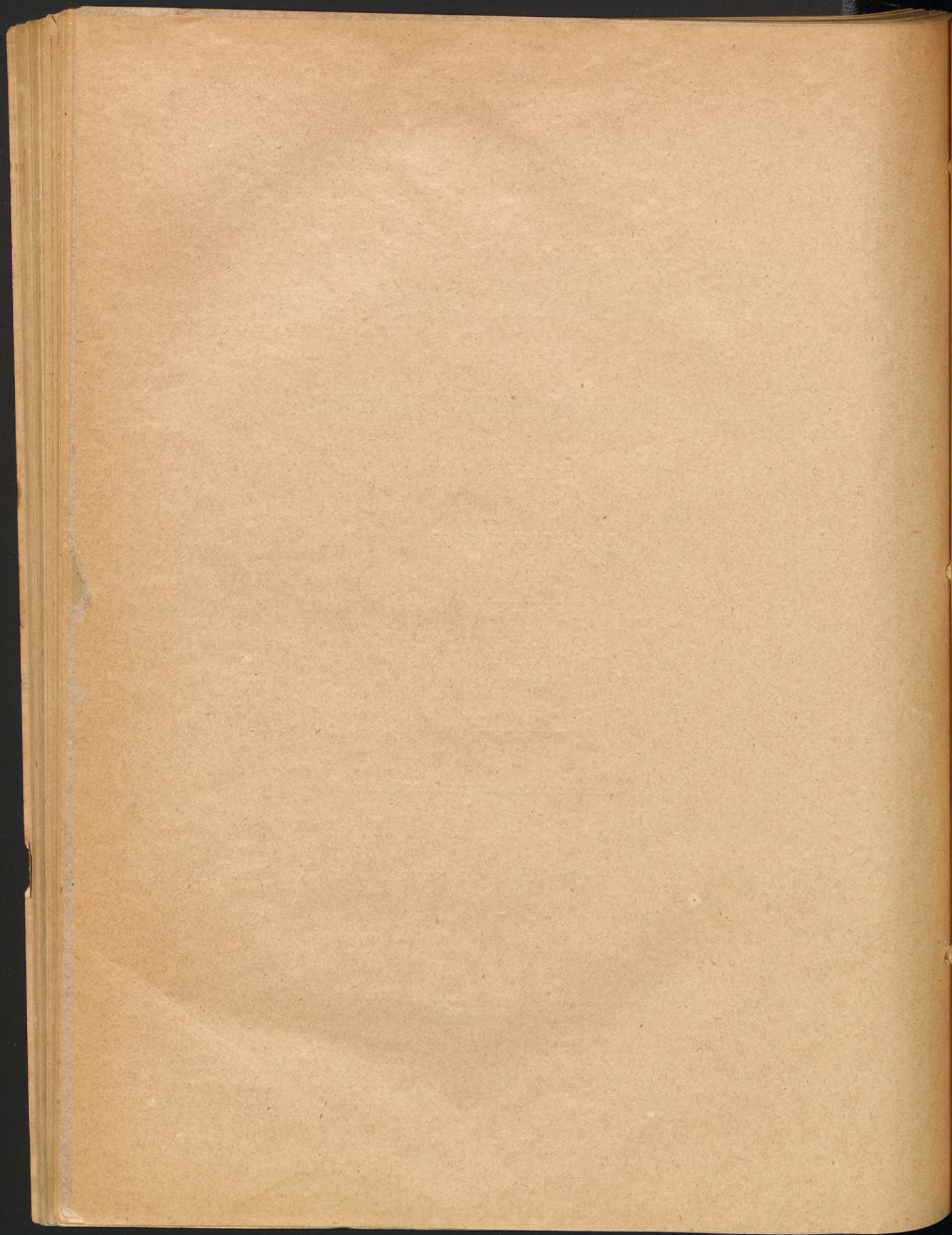
AUGUST KINBERG.

DEL II.

GOTLÄNNINGENS TRYCKERI-AKTIEBOLAGS FÖRLAG.

WIBBY, GOTLÄNNINGENS TRYCKERI 1897.

Hägg från Häggeby socken i Upland.

Ortnamn sådana som Häggarp, Häggtorp, Häggeby o. s. v. förekomma allmänt såväl i Sverige som i Finland och slägtnamnet Hägg har tagits på skilda håll af personer, främmande för hvarandra. Vid tiden för de stora Karlarnes krig funnos officerare, prester och civile tjänstemän med namnet Hägg, tillhörande minst fyra olika släkter, nämligen en norrländsk, en finsk, en uppländsk och en småländsk. Bland Tolfte Karls krigare möter man ofta namnet Hägg. Flere stupade, andra råkade i fångenskap, andra åter tjänstgjorde i de många garnisonsorterna hemma.

Till hvilken af dessa släkter hörde den till Gotland inflyttade artilleriofficieren Axel Hägg? Butendorff uppgifver att han kommit från Malmö, men vet icke födelseår och ort. Doktor O. Rosman, som upprättat ett 1878 tryckt register för denna gotländska släkt, har med stöd af Butendorffs ifrågavarande uppgift angifvit Skåne som stamfaderns födelseort. Släkttraditionen åter säger att han kommit från Finland. Utgifvaren, som fann att hvarken det ena eller andra antagandet kunde ega grund, kom slutligen att flytta sina forskningar till arkivet i Riddarhuset, af den anledningen att en framstående sjöofficer och diplomat vid namn Axel Hägg år 1686 blifvit adlad Anckarkloo. Der anträffades äntligen de handlingar, som fullständigt redogöra för den gotländske stamfaderns släktförhållanden. Han var brorson till Axel Anckarkloo och född 1685 i Södermanland, hade varit med i ryska kriget samt tidvis innehaft kommandering i Stockholm och Malmö. Hans geneologi lyder sålunda:

Ingemund Axelsson, f. 1613 i Häggeby socken af Upland, antog namnet Hägg, då han vid 15 års ålder trädde i tjänst på riksfältherren grefve Jakob de la Gardies kamrerarekontor. 1633 antogs han till »beställnings-skrifvare» öfver grefvens inkomster och utgifter samt erhöll efter hand en mängd förtroendeupdrag af de mäktigaste och rikaste ädlingar. Slutligen år 1670 »hauptman» öfver Torstenssonska grefskapet. I sitt första äktenskap med Sara Larsdotter, af en borgerlig släkt i Vesterås, hade han tio barn — bland dem Axel, som blef adlad Anckarkloo — och

Lorentz Hägg, f. 1649, † 1693. Befallningsman på Svartsjö slott för riksenkedrottningen Hedvig Eleonora. Gift 1679 med Ingrid Bengtsdotter Krabbe, † 1686, dotter af kommandören vid Amiralitetet Bengt Larsson Krabbe. De hade tre söner, yngst bland dem nu ifrågavarande Axel. Af Stockholms förmyndarekammares protokoll för åren 1676 och 1698 inhemtas närmare upplysningar om familjen. Sistnämnda år fingo de tre föräldralösa bröderna arvet efter en i Ostindien afviden morbroder lagligen fastställt.

Axel Hägg, karolinen, stamfader för den gotländska släkten, var enligt rullorna för artilleriet född år 1685 i Södermanland, der föräldrarna, som stodo i släktskapsförhållande till prosten Olof Bröms i Björkvik någon tid torde varit boende. Denne var nämligen gift med en af Axel Häggs fastrar. 1701 antogs ynglingen till »lärververkare» vid artilleriet i Stockholm, blef underfyrverkare påföljande år och kommenderad till ryska kriget. 1704 under belägringen af Narva råkade han i rysk fångenskap, »men echaferade samma år till Reval och antogs till underfyrverkare samt kommenderades till artilleriet i Stockholm 1705.» Från 1706 års ingång gjorde han tjänst som öfverfyrverkare vid laboratoriet i Stockholm, 1707 utnämndes han till fänrik och 1710 till »Lieutenant vid defentionsverket på Gotland». Redan följande år utnämndes han till kapten vid fyrverkarekompaniet i Malmö, fast flyttningen dit uppsköts. Slutligen skulle han definitivt öfvergå till Malmö artilleristat, »men blef ändå kvar på Gotland och inrättade der artilleriet till fält och wald». Hans tjänstgöring i Malmö torde hafva inskränkt sig till ett fåtal år i slutet af 1720-talet då hans maka var honom följaktlig. Han dog i Visby 1743 den 25 Februari i en ålder af 58 år. Alla fem sönerna valde faderns yrke.

Gift före flyttningen till Gotland med Hedvig Christiernin, f. 1686 i Vestmanland, † den 3 Mars 1749 i Visby, 62 år, 7 månader gammal. Dotter af bruksarrendatorn Per Månsson Christiernin, tillhörande Bockhammargrenen af denna stora släkt och hans maka, enkefru Katrina Robsahm. Hennes enda syskon, den två år yngre Anna Beata Christiernin, var gift med brukspatronen Gilius Schröder i Vermland. Släkten Christiernin kom till Sverige med Måns Christiernin, född i Danmark och son af den berömde jutländske pastorn af samma namn.

Stamföräldrarnes barn.

Hedvig, f. 1710 å svenska fastlandet, † 1750 i Visby. Ogift.

Ingrid Katrina, f. 1713 i Visby, † 1752 sammastädes. Ogift.

Beata, f. 1714 i Visby.

Karl Gustaf, officer (tab. 1).

Margreta, f. 1718 i Visby. Lefde ännu på 1780-talet och bodde hos äldste brodern. Ogift.

Petter Adolf, officer (tab. 2).

Lorentz Ingemund, började tidigt tjänstgöra vid artilleriet i Visby och gick sedan i holländsk tjänst. Var vid sin död kapten vid kolonialartilleriet i Surinam.

Magnus, officer (tab. 3).

Axel, officer (tab. 4).

TAB. 1.

Karl Gustaf Hägg, f. 1717 i Visby, † 1789 i Visby. Löjtnant vid artilleriet, öfverfyrverkare i Visby. Gift 1747 derstädes med Charlotta Eleonora Roxberg, f. 1718 i Östergötland, † 1789 i Visby (se d. s.).

Barn, födda i Visby:

Hedvig Elisabet, f. 1748, † 1794 i Visby. Gift sammastädes 1781 med skepparen Jakob Edman från Endre.

Margreta Charlotta, f. 1751, † 1805 i Klinte. Gift 1779 i Klinte med köpmannen derstädes Adolf Samuel Laurin i hans första gifte (se d. s.).

Beata, f. 1753, † 1818 i Visby. Ogift.

Johanna Katrina, f. 1758, † 1809 i Visby. Ogift.

Karl Magnus, kyrkoherde (tab. 5).

Två barn † i späda ålder.

TAB. 2.

Petter Adolf Hägg, f. 1721 i Visby, † 1764 i Grötlingbo. Öfverfyrvärkare vid artilleriet. En tid kommenderad till Varberg. Gift 1751 på Gotland med Bernhardina Maria Dreutz, f. 1719, † 1795. Dotter af majoren Bernhard Dreutz och Gertrud Maria Zirach, inflyttade från Liffland.

Barn, födda i Grötlingbo:

Hedvig Maria, f. 1751. Gift 1771 med Karl Hultbeck, f. 1742 i Vimmerby.

Juliana Charlotta, f. 1754, † 1827 i Mästerby. Gift 1784 i Grötlingbo med pastor Jakob Bolin (sid. 70).

Margreta, f. 1758, † 1818 i Visby. Gift 1783 med bokbindaren Johan Erik Brander, f. 1761 i Stockholm, † 1805 i Visby.

Axel Magnus, köpman (tab. 6).

En son † i späda ålder.

TAB. 3.

Magnus Hägg, f. 1728 i Malmö, † 1785 i Barlingbo. Artillerikapten. Bosatt vid Hällhage i Barlingbo. »En person af svag helsa» enl. kyrkboken. Gift 1766 med Karolina Helena Lindenlöf, f. 1746 i Barlingbo, † 1816 i Ostergarn, dotter af kyrkoherden Karl Sörensen Lindenlöf och Helena Gähne.

Barn:

Hedvig Helena, f. 1766 i Barlingbo, † 1827 i Atlingbo. Gift 1806 i Atlingbo med kyrkoherden derstädes Anders Jakob Myrdahl, f. 1763 i Visby, † 1832 i Atlingbo. 2 barn.

Anna Margreta, f. 1768 i Roma, † i Visby. Gift 1788 i Visby med tunnbindaremästaren Kristoffer Lindman, f. 1752, † 1827 derstädes. Son af tunnbindaren Hans Lindman och Ingrid Börjeson (sid. 92). 4 barn.

Axel, köpman (tab. 7).

Karl, f. 1772 i Barlingbo, † 1794 i Visby. Handelsbiträde.

Kristina Charlotta, f. 1774. Omkom vid fyra års ålder af våda genom ett kullstjelpt kornlass.

Karolina Barbara, f. 1776 i Barlingbo, † 1853 i Väte. Gift 1803 i Hogrän med sjökaptenen Petter Vallander vid Binge i Väte, † derstädes 1847. Son af sjökaptenen Petter Olof Vallander och Margreta Kollberg (se d. s.).

Magnus, f. 1778 i Barlingbo. Handelsbiträde hos Johannes Eneqvist i Visby. Lemnade landet.

Petter Adolf, köpman (tab. 8).

Johan Gustaf, f. 1784, † 1789 i Visby.

TAB. 4.

Axel Hägg, f. omkring 1729, † 1752 i Visby. Furir vid artilleribataljonen derstädes. Gift 1745 med Gertrud Bolin (sid. 69). Barnlösa.

TAB. 5.

Karl Magnus Hägg (tab. 1), f. 1761 i Visby, † 1828 i När. Student i Upsala 1780. Kantor och apologist vid Visby trivialskola 1786. Prestvigd 1787. Tillträdde Martebo pastorat 1801 och transporterades till När 1818.

Gift 1:o 1795 med Helena Hillman, f. 1770, † 1811 i Martebo. Dotter af handlanden Lars Johan Hillman i Vimmerby.

2:o 1812 med Susanna Kristina Reinicke (se d. s.).

Barn:

Charlotta Kristina, f. 1795 i Endre. Gift 1819 med klockaren och skolmästaren i När Tomas Boström, f. 1795 i När.

Karl Johan, sjökaptan (tab. 9).

Gustaf Adolf, prost (tab. 10).

Axel Magnus, f. 1800 i Endre. Sjöfarande. Omkom 1824 genom drunkning utanför Bornholm.

Helena Elisabet, f. 1802 i Martebo, † 1873 derstädes. Ogift.

Anna Lovisa, f. 1803 i Martebo, † 1843 i Visby. Gift 1829 i Klinte med konsul Karl Johan Chasseur (sid. 106).

Lars Petter, f. 1804 i Martebo. Sjöfarande. Bosatte sig i Amerika och har enligt hvad det berättas derstädes grundlagt familj.

Abraham Niklas, officer (tab. 11).

Mårten Fredrik, vice pastor (tab. 12).

Anton Imanuel, landtbrukare (tab. 13).

TAB. 6.

Axel Magnus Hägg (tab. 2), f. 1762 i Grötlingbo, † 1804 i Klinte. Idkade bodhandel en tid i Klinte, en tid i Visby. Gift 1788 i Klinte med

Anna Maria Ryde, f. 1761, dotter af provisor, apoteksföreståndaren i Visby Herman Ryde och Magdalena Katrina Neuman. Hon fortsatte som enka mannens handelsrörelse.

Barn:

Anna Katrina, f. 1788 i Klinte, † 1806 derstädes. Ogift.
Petter Magnus, köpman (tab. 14).

TAB. 7.

Axel Hägg (tab. 3), f. 1770 i Barlingbo, † 1824 i Visby. År 1790 inrättade assessor Dubbe bodhandel vid Katthammarsvik, men flyttade snart till Visby. Den 20-årige Axel Hägg började då i stället handelsrörelse vid Katthammarsvik och öfvertog så att säga hamnen efter Dubbe samt blef egare af de s. k. Katthamrahemmanen. 1817 uppfördes en fyr på Östergarnsholm och detta bidrog äfven i sin mån att framkalla lif i ortens trävaru- och kalkexport. Fartyg byggdes och trakten pryddes genom vackra byggnader, trädgårdar och planteringar. Axel Hägg var en driftig och glad man samt konstlärare. Han egde en samling kopparstick och pastellmålningar, af hvilka endast en liten rest nu finnes kvar på platsen.

Gift 1799 med Katrina Maria Dubb (sid. 132).

Barn, födda i Östergarn:

Kristina Karolina, f. 1800, † 1830 i Stockholm. Gift 1819 med handlanden i Stockholm Klas Fredrik Österberg, f. 1791, † på 1830-talet. Flere barn.

Anna Maria, f. 1801, † 1842. Gift 1823 med handlanden, skeppsklareraren i Visby Märten Lyth (se d. s.).

Axel, köpman och landtbrukare (tab. 15).

Jakob Adolf, f. 1806, † 1859 i Stockholm. Ogift. Universalarfvinge efter morbrodern, assessoren Dubbe (se sid. 135). En lugn och älskvärd och i hög grad välgörande man. Handlande i Stockholm, der han höll ett gästfritt hus och vid stiftandet af Gotlands Gille valdes till vice ordförande. Sommartiden bodde han vid Dufnäs egendom.

Ferdinand, köpman vid Ronehamn (tab. 16).

Katrina Charlotta, f. 1809. Ogift. Bosatt i Visby.

Niklas, köpman och landtbrukare (tab. 17).

TAB. 8.

Adolf Petter Hägg (tab. 3), f. 1780 i Barlingbo, † 1832 i Visby. Handlande derstädes. En af D. B. V:s stiftare. Gift 1812 i Visby med Elisabet Maria Törne, f. 1780, † 1823 i Visby. Dotter af sjökaptanen Magnus Törne och Maria Hallenberg (sid. 252).

Barn, födda i Visby:

Karolina Maria, f. 1814, † före 1840. Gift med apotekaren Karl Vilhelm Rolander, f. 1807 i Stockholm, † 1855 i Karlskrona. Han köpte 1836 apoteket i Visby af assessoren G. F. Klint och sålde det åter 1851 tillika med det märkliga hansehuset vid Strandgatan der apoteket varit inrymt ända till hösten 1897 för 24,000 kronor till apotekaren I. E. Lübeck. Någon tid efter det Rolander köpt apoteket, begärde doktor A. Andréé privilegier för ett nytt apotek i Visby, anförande att Gotland dåmera ej egde mer än ett apotek, ehuru folkmängden sedan 1712, då apoteket först privilegierades, mer än fördubblats, att ett nytt apotek 1806 tillkommit men 1814 försålts till egaren af det gamla samt att han ville förena den nya anläggningen med insamling och försäljning af de på ön i betydlig mängd befintliga medicinalväxter och blodiglar. Ansökningen, som af Andréé 1846 förnyades blef af regeringen afslagen.

Anna Sofia, f. 1816.

Hedvig Elisabet, f. 1819, † 1864 i Blackstad socken i Småland. Ogift.

TAB. 9.

Karl Johan Hägg (tab 5), f. 1796 i Endre, † 1864 i Öja. Bosatt vid Burgsvik. Gift 1825 med Anna Greta Delander, f. 1803 i Häfdhem, † vid Burgsvik, enka efter handlanden vid Burgsvik Olof Andersson (jfr sid. 37). Enda barnet, en son, dog i spädd ålder.

TAB. 10.

Gustaf Adolf Hägg (tab. 5), f. 1798 i Endre, † 1859 i Vamlingbo. Student i Upsala 1814. Prestvigd 1822. Kyrkoherde i Östergarn 1832. Transporterad till Vamlingbo 1852. Prost 1856. Gift 1826 med Anna Elisabet Charlotta Kollberg, moder till tolf barn (se d. s.).

Barn:

Anna Helena Susanna Gustafva, f. 1826 i När. Gift 1851 med orgelbyggaren Nils Petter Pettersson, f. 1825 i Böda, † 1880. Som enka bosatt i Stockholm. Många barn, af hvilka sonen Gustaf Pettersson, organist i hufvudstaden och Klara kyrka samt tonsättare och musiklärare, antagit moderns släktnamn.

Karl Detlof, landtbrukare (tab. 18).

Jakobina Elisabet, f. 1829 i Lärbro. Gift 1857 med kofferdikaptenen Anders Kristoffer Pettersson, † 1863 i Bombay. Barnlösa. Han förde fartyg för Stockholmsbus. Hustrun följde med i flera år på världshafven, och det var på hans fartyg Karl Laurin 1853 dog i gula febern. Enkan bosatt i Stockholm, der hon haft handskhandel och sedan tidningskontor.

Adolf Fredrik, f. 1831 i Lärbro, † 1858 i Vamlingbo som faderns medhjelpare. Student 1850 och prestvigd 1854.

Gustaf Teodor, handlande (tab. 19).

Emilia (Einma) Charlotta, f. 1834 i Östergarn, † 1894 i Stockholm, der hon sedan 1877 varit bosatt. Gift 1860 i Östergarn prestgård med landtbrukaren Vilhelm Rydberg (i hans 2:dra gifte), f. 1807 i Södermanland, † 1877 i Småland. Son af medicine doktor Johan Ferdinand Lund Rydberg och Ulrika Katrina Lundius. Flera barn.

Josefina Johanna, f. 1835 i Östergarn. Gift 1:o 1855 med handlanden Frans Vilhelm Robbert, † 1873 vid Fårösund. Två döttrar. 2:o med sjökaptanen J. F. Sandström vid Stux i Bunge.

Albertina Augusta, f. 1836 i Östergarn. Gift 1854 med öfverstelöjtnanten Oskar Ludvig Gustafsson (sid. 250).

Elalia Viktoria, f. 1845 i Östergarn. Gift 1873 med handlanden i Stockholm Isak Edvard Hektor, f. 1838 i Väsby.

Tre barn döda unga.

TAB. 11.

Abraham Niklas Hägg (tab. 5), f. 1805 i Martebo, † 1853. Kapten vid Gotlands nationalbeväring. Landtbrukare i Hejnum. Gift med Fredrika Maria Elisabet Smith, f. 1811, † 1864 i Visby. Dotter af kyrkoherden i Hangvar Per Smith och Katrina Gustafva Lutteman.

■ Barn:

Karl Fredrik, handlande i Hernösand (tab. 20).

Niklas, f. 1833 i Hangvar, † 1875 i Stockholm. Färgare, sedan handlande. Ogift.

Kristina Gustafva Maria, f. 1836 i Hejnum, † 1870 i Visby. Gift 1869 med handlanden i Visby Lorentz Niklas Åckander (se tab. 12) i hans andra gifte (jfr tab 12). Ett barn.

Gustaf Adolf Vilhelm, f. 1838 i Hejnum, † 1873 i Stockholm. Styrman. Ogift.

Anna Fredrika Amanda, f. 1840 i Hejnum. Kammarfru hos prinsessan Eugenie. Gift 1875 med Johan Erik Lindberg, f. 1823, † 1885.

Anton Rickard Mattias, stadsmäklare i Stockdölm (tab. 21).

Tre barn † minderåriga.

TAB. 12.

Mårten Fredrik Hägg (tab. 5), f. 1807 i Martebo, † 1847 i Lärbro. Student i Upsala 1826. Prestvigd 1832. Lärare i D. B. V:s friskola 1830. Lärare i Gazeliska skolan i Tingstäde 1835. Vice pastor i Lärbro 1837. Gift 1835 i Fole med Cecilia Kristina Ulrika Åckander, dotter af sjökaptanen Georg Niklas Åckander och Engel Johanna Reinicke.

Barn:

Kristina Georgina Fredrika, f. 1836 i Tingstäde. Gift på 1850-talet med repslagaren i Visby Johan Kryssel. Flera barn.

Anna Maria Karolina, f. 1837 i Lärbro, † 1865 i Visby. Gift 1856 med handlanden Lorentz Niklas Åckander (i hans 1:sta gifte) f. 1828 i Oja socken, † 1892 i Visby. Tre barn.

L. N. Åckander var son af sergeanten vid Gotlands nationalbeväring Lorentz Åckander, hemmansegare vid Ockes i Oja, och hans hustru född Ingmansson från Botarfve i samma socken. Han blef handlande i Visby med butik vid Mellangatan 1856 och framstod såsom en skicklig och ordningsfull man, som hedrades med flera kommunala uppdrag.

Emilia Kristina, f. 1839 i Lärbro. Har komponerat åtskilliga musikstycken. Gift 1:o 1859 med musikediktören vid Gotlands nationalbeväring Karl August Elert, f. 1826, † 1872 i Vestervik, känd som framstående fiolspelare; 2:o 1874 med svågern L. N. Åckander (i hans 3:dje gifte, jmf. tab. 11).

Barn i båda äktenskapen.

TAB. 13.

Anton Imanuel Hägg (tab. 5), f. 1814 i Martebo, † 1890 i Stockholm. Landtbrukare. Gift 1845 med Sara Karolina Ramberg, f. 1819 i Hejde. Dotter af löjtnanten, tullinspektoren vid Nårs hamn Karl Petter Ramberg och Inga Margreta Isberg. Hon är med de tre yngre döttrarne bosatt i hufvudstaden.

Barn:

Karl Anton, artilleriofficer (tab. 22).

Inga Maria Karolina, f. 1849 i Mästerby. Bosatt vid Klintehamn.

Hedda Kristina Antonia, f. 1851 i Ganthem.

Magdalena Otilia, f. 1855 i Stenkumla.

Hilda Sofia Charlotta, f. 1860 i Stenkumla.

TAB. 14.

Petter Magnus Hägg (tab. 6), f. 1791 i Visby, † 1867 i Göteborg. Mycket tidigt fick han biträda modern i handelsboden vid Klintehamn, som hon efter mannens död fortfarande höll öppen. Men om somrarné följde gossen med någon skuta, som gick till Tyskland eller annan afsättningsort för de gotländska exportvarorna. Så kom han 1810 till Göteborg, der han tog plats och 1824 vann burskap som mäklare. Gift derstädes 1828 med Margreta Andersson, f. 1806, † 1879.

Barn:

Anna Margreta, f. 1828. Gift 1857 med fil. doktorn, tidningsredaktören Johan Magnus Lindskog, f. 1817, † 1883.

Axel, f. 1830, † 1886. Ogift.
 Gustaf Herman, f. 1832, † 1856. Ogift.
 Rebecka Vilhelmina, f. 1834, † 1840.
 Karolina Sofia, f. 1837.
 Maria Charlotta, f. 1840, † 1886.
 Rebecka Vilhelmina, f. 1841. Gift 1872 med öfverlotsen Adalbert Teodor Garling.

TAB. 15.

Axel Hägg (tab. 7) f. 1804 i Östergarn, † 1872 derstädes. Han hade ärfvt faderns konstälskande sinne, ritade flitigt i unga da'r och blåste flöjt. Händig, ordningsfull och ständigt sysselsatt, tillverkade han sjelf sina jordbruksverktyg samt visade utpräglade ingeniörsanlag. En af honom prydligt slöjdad liten släde förvaras nu vid Katthamra såsom ett minne af den mångsidige mannen. Barnen fingo aldrig gå sysslösa. Efter läsningen följde lättare jordbruks- m. fl. göromål och de måste fullgöra vissa förelagda arbeten innan lekarne började. Men såg han pojkarne snickra eller rigga båtar, fingo de hållas.

Axel Hägg var hufvudsakligen jordbrukare och egde Vika m. fl. hemman. Bodde med familj vid *Annas Nöje*, ett stycke från Katthamra gård på Vikudden, skyddadt för hafsvindarne genom en vacker skogsdunge. Någon tid dref han derjämte kommissionsaffär, hufvudsakligen i trävaruuppköp för Visbyhus.

Gift 1834 med Anna Margreta Lindström, f. 1807, † 1891 (se d. s.).

Barn, födda i Ostergarns socken:

Axel Herman, arkitekt, artist (tab. 23).
 Maria Elisabet, f. 1837. Bosatt vid Katthamra.
 Jakob, kommandör vid kongl. flottan (tab. 24).
 Albrecht Niklas, sjökaptan (tab. 25).
 Axelina Charlotta Jakobina, f. 1843. Gift med landtbrukaren Hans Konrad Sundell, f. 1840 i Kräklingbo. Landtbrukare vid Katthamra.
 En dotter † i späda ålder.

TAB. 16.

Ferdinand Hägg (tab. 7), f. 1807 i Östergarn, † 1874 i Rone. Handlande vid Ronehamn. Gift 1864 med Engel Sofia Kinmark, f. 1821 i Visby. Dotter af handskmakaren Olof Kinmark och Anna Elisabet Wiberg samt syster till kyrkoherden Johan Kinmark i Grötlingbo, der Hägg ofta gästade. Barnlösa. Eukan bor fortfarande vid Ronehamn.

Ferdinand Hägg var af en kärnfrisk, hurtig, musikalisk natur och ansågs som Gotlands mest erfarne jägare och fiskare. Helst ströfvade han med

bössa på axeln kring myr och strand eller gungade han i fiskebåten flera mil till sjös. Om hans skicklighet och djerfhet hördes ständigt nya berättelser. Då han vintertid skjutit fågel vid iskanten, brukade han aftaga kläderna och kasta sig i vattnet för att simmande hemta sitt jagtbyte. Slika dåd bekommo honom intet — han var aldrig sjuk, ända tills en svår förkylning lade honom på dödsbädden vid 67 års ålder.

Då han sålunda mest vistades ute, kunde han dag för dag med lefvande intresse iakttaga naturens alla egendomligheter vid den intressanta långsluttande hafsstrand, der han var bosatt. Särskildt kände han väl dess fågelverld och kunde förvillande likt härma fåglarnas läten, som han äfven med tillhjelp af den musikaliske jagtkamraten Olof Laurin sökte sätta i noter.

Länets hushållningssällskap skulle med statsbidrag låta undersöka det gotländska fiskets tillstånd i afsigt att upphjelpa denna näring och till detta uppdrag ansågs Ferdinand Hägg sjelfskrifven. Med jakten »Två bröder» och nödiga biträden verkstälde han åren 1851—54 grundpejling kring Gotlandskusterna. Sista sommaren var expeditionen i yttersta lifsfara utanför Hoburgen i den orkanlika stormen. »Hela företaget» — säger han i sin rapport — »var ett vågstycke, då ej ångbåt dervid användes, och endast genom stort arbete och all ihärdighet kunde något uträttas». Men att neka utföra vågstycket föll honom icke in, ty han hette Ferdinand Hägg.

TAB. 17.

Niklas Hägg (tab. 7), f. 1815 i Östergarn, † 1885 i Garde. Den hos alla syskonen märkbara musikaliska begåfningen uppträdde likvisst hos honom starkast. Handeln och jordbruket ville deremot ej lyckas och i slutet af 1860-talet mötte honom en svår ekonomisk pröfning. Han måste söka sysselsättning i hufvudstaden, der han efter någon tid erhöll plats å ett bankirkontor. Vid inbrytande ålder och sjukdom återvände han till fosterön och tillbragte der de sista åren.

Under sin bosättning på Gotlands landsbygd påyrkade han i länets Hushållningssällskap att ett system för märkning af kreatur måtte antagas och derigenom utsigt för landtbrukarne öppnas att återfå bortgångna kreatur. Man fann detta förslag särdeles välbetänkt och systemet antogs allmänt till efterföljd. Sålunda tillkom en *Märkbok* för Gotlands län, tryckt i Visby hos A. Cedergren 1844, ett högst originelt tryckalster med talrika illustrationer, till hvilka Cedergren sjelf gjutit stamparne. Tillämpningen af metoden är enkel. Genom märken i örats öfre kant särskiljas djuren och man kan med ledning af boken på märkningen se från hvilken socken och gård ett tillvarataget främmande kreatur kommit.

Barn:

Axel Niklas, sjöfarande (tab. 26).

Anna Kristina Jakobina, f. 1843 i Östergarn. Gift 1870 med hand-

landen Per Daniel Westberg, f. 1844 i Vestergarn, † 1884 i Garde. Eukan sedan 1887 bosatt med sina barn i Hudiksvall.

Maria Hermanna Adolfinä, f. 1845 i Östergarn, † 1869 i Visby. Fosterdotter hos morbrodern, konsul L. N. Enequist.

Oskar Vilhelm, bruksförvaltare (tab. 27).

Jakob Adolf, musiker (tab. 28).

TAB. 18.

Karl Dellof Hägg (tab. 10), f. 1827 i När, † 1867 i Östergarn. Landtbrukare derstädes. Gift 1855 med Kristina Wallin från Vamlingbo.

Barn:

Karl Adolf, handlande (tab. 29).

Anna Emilia, f. 1858 i Östergarn. Bosatt i Visby.

TAB. 19.

Gustaf Teodor Hägg (tab. 10), f. 1832. Handlande i Visby. En tid mycket verksam och stor fastighetsegare. Gift 1880 med Anna Giertz från Stockholm, f. 1859.

TAB. 20.

Karl Petter Fredrik Hägg (tab. 11), f. 1831 vid Flenvike i Hangvar, började sin merkantila bana hos J. N. Björkander vid Ronehamn, kom 1848 till C. A. Landberg i Stockholm och 1856 till Hernösand, der han haft minuthandel till 1870, hvarefter han innehaft försäkrings- och andra agenturer samt kommissionsaffärer. Dessutom har han drivit hotellrörelse i Hernösand åren 1863—97. Mångfaldiga hafva de uppdrag varit, med hvilka han hedrats af fartygsrederier, bolag och af samhället. Bland annat stadsfullmäktig, ledamot i drätselkammaren, hushållningssällskapets förvaltningsutskott, byggnads- och helsovårdsnämnderna, fattigvårdsstyrelsen och brandförsäkringskomitéerna, ordförande i landtbruksskolans styrelse, vattenledningskomitén, lastångarebolagets och mekaniska verkstadens styrelser, vice ordförande i styrelserna för döfstumma skolan, kemiska stationen och frökontrollanstalten, sekreterare i handelsföreningen och ombud för Stockholms köpmannaförening. Särskildt må nämnas att han kraftigt bidragit till åstadkommande af stadens vattenledning och elektriska belysning. Det var han som anställde den första profbelysningen med elektriskt ljus och derigenom eggade Hernösand att först bland alla städer i Europa helt och hållet öfvergå till detta slags offentlig belysning. På hans initiativ har det stora lastångarebolaget och flere andra fartygsaffärer bildats i Hernösand, som sålunda i Hägg räknar en af sina mest verksamma och nitiska medborgare.

Gift 1861 med Charlotta Vilhelmina Tjernberg, f. 1841. Dotter af framlidne handlanden, ångbåtskommissionären Pehr Tjernberg i Hernösand och Elisabet Charlotta Gellerstedt.

Barn, födda i Hernösand:

Pehr Fredrik, f. 1862. Återkom 1896 från en 13-årig vistelse i utlandet och arbetar nu i faderns yrke.

Sigrid Charlotta Fredrika, f. 1865, † 1872 i difteri.

Gertrud Vilhelmina, f. 1869. Gift 1889 med grosshandlaren i Hernösand Henrik Holmberg, f. 1859. Son af framlidne grosshandlaren Henrik Holmberg och hans 2:dra hustru Ulrika Augusta Löberath från Hudiksvall (jfr Herlitz tab. 26).

Karl Abraham, f. 1876. Utgick 1894 från Orebro tekniska skola och fortsätter för närvarande sina studier vid tekniska högskolan i Stockholm.

TAB. 21.

Anton Richard Mattias Hägg (tab. 11), f. 1848 i När. Efter långvarig anställning hos mäklare i Stockholm etablerade han jämte herr F. Moll 1894 derstädes firman *M. I. Neijbergs efterträdare*. Gift 1:o 1874 med Hanna Norrbom, f. 1849, † 1885, grosshandlaredotter från Hernösand; 2:o 1894 i Stockholm med Anna Lagergren, f. 1868 i Söderåkra, Kalmar län. Dotter af sjökaptenen Sven Lagergren och Sofia Jonsdotter.

Barn, födda i Stockholm:

Rickard Johan, f. 1877.

Nils Vilhelm, f. 1880.

Georg Anton, f. 1882.

Erik Ragnar, f. 1895.

En son † i späda ålder 1876.

TAB. 22.

Karl Anton Hägg (tab. 13), f. 1846 vid Haga i Mästerby. Egnade sig åt det af hans förfäder företrädesvis älskade krigareyrket och artillerivapnet. Erhöll sin första officersfullmakt vid Göta artilleriregemente 1868. Utnämndes till major och chef för Karlsborgs artillerikår 1895.

Gift 1883 med Karolina Cecilia Grafström, f. 1856 i Torshälla. Dotter af framlidne öfverstelöjtnanten vid väg- och vattenbyggnadskåren Karl Axel Grafström och Cecilia Vilhelmina Holmström.

TAB. 23.

Axel Herman Hägg (tab. 15), f. 1835 i Ostergarns socken. Släktens konstnärslinje visade sig tidigt hos den numera verldsberömda etsaren. Piltens väntade ej ens tills han kunde stå på benen för att börja rita. En

dag, då golfvet i »stuen» var nyskurat och vått, tog den fyraårige konstnären med stadig hand ett stycke kol ur spiseln och började sin verksamhet. Då modern kom in låg han på golfvet, sysselsatt att midt på »rutan» framställa ett stort skepp och han lät ingalunda störa sig i arbetet af några föreställningar om det orätta i att sota ner mammas golf. När han sedan kom till skolan i Visby, satte den varmhjertade Per Sæve genast gossens konstnärliga anlag i praktisk utöfning och under ferierna hemma ritade och målade han med fördubblad ifver, hvarjemte de fartygsmodeller, han ständigt förfärdigade, blefvo allt större och vackrare. På grund af dessa anlag sändes han med understöd af Visby handelsförening 1850 till skeppsbyggeriinstitutet i Karlskrona. Efter slutad kurs erhöll han 1856 plats å skeppsvarfvet i Port Glasgow vid Clyde i Skottland, der han arbetade något öfver tre år. Hans bøjelse för byggnadskonst drog honom nu till London, der han i nio år hos de förnämsta arkitekter studerade arkitektur, hufvudsakligen i dess gotiska former. Med framgång idkade han aqvarellmålning och med tillhjälp af sina grundliga insigter i geometrisk ritning uppnådde han en hög ståndpunkt som perspektivtecknare. I början af 1870-talet företog han studieresor i de kontinentala länderna och sände derifrån teckningar till den engelska tidskriften »The architect» m. fl. illustrerade verk. Dessa penn-teckningar gäfvö honom uppslaget till den verksamhet som etsare, hvilken sedermera från 1877 mest tagit hans konstnärskap i anspråk och tillskyndat honom den största framgång i synnerhet i England. Bland hans etsningar, de flesta i ganska stor skala och utmärkta för präktig teckning och kraftig verkan, torde *Burgos*, *Toledo* och *Mont St Michel* vara de viktigaste. Den första större plåten var »The Vespar bell». I vårt nationalmuseum finnas ett flertal af dessa konstverk, ehuru ej på långt när så många som i grosshandlaren Karl Liljewalchs samling. De senaste äro utarbetade efter motiv från Cairo m. fl. måleriska platser under den resa till Egypten, Grekland och Turkiet, konstnären gjorde 1891.

Från Häggs verksamhet som arkitekt må här omnämnas restaureringen af Floda kyrka i Södermanland samt den af Riksdagen 1897 beslutade restaureringen af Visby domkyrkas yttre. Farfaderns hus vid Katthamra med dess dekorativa målningar af Möller från de första åren af 1800-talet har han, sedan eganderätten öfvergått på honom, med mycken pietet satt i stånd och till många byggnader för olika ändamål i gotlandsbygden har han lemnat ritningarne. Senast föreligger hans förslag till restaurering af den ståtliga kyrkan i Dalhem, hvars inre genom olämpliga anordningar hittills icke framstått i sin fulla skönhet och hvars yttre jemväl tarfvar vissa förändringar.

Hägg, som vid de stora expositionerna erhållit ett flertal pris, kallades 1882 till ledamot af Fria konsternas akademi och är medlem af Royel Society of Painter Etchers m. fl. artistföreningar.

Gift 1866 med miss May Street i Brighton och har två söner, neml.:

Ernst Herman, f. 1864, löjtnant i den engelska ingenjörskåren, och

Harald Axel, f. 1877. Stud. medic. vid universitetet i London.

Familjen är bosatt i London och brukar någon tid årligen vistas i det gamla slägthemmet vid Katthamra.

TAB. 24.

Jakob (Jacques) Hägg (tab. 15), f. 1839 i Östergarn. Från Visby skola kom han 1858 till krigsakademien och hade samma år sin första fyra månaders sjökommendering på korvetten »Iarramas». 1863 första officersfullmakt som sekundlöjtnant samt tio månaders segling med »Vanadis». 1866 befordrad till löjtnant, 1879 till kapten och 1889 till kommandörkapten. 1870 deltog han i korvetten »Gefles» årlånga expedition. 1890 förordnad till chef för Sjökrigsskolan, der han dessförinnan tidvis varit lärare. 1895 utnämnd till kommandör. Sedan 1896 års ingång är han varfschef i Stockholm.

Häggs mödosammaste arbete under åren 1874—84 har egna sjömätningar och kartläggningar af våra skärgårdar. Sistnämnda år gick han med en örlogsfångare kusten rundt från Strömstad till Arholma invid Vaddö kanal samt kring Öland och Gotland, allt i ändamål att samla materialier för en ny upplaga af »Svenska lotsen» försedd med teckningar af hans hand. En flaggkarta utgaf han 1886. Den förtrogenhet med Sveriges kuster, Hägg under sina expeditioner och arbeten förvärfvat, har uppkallat honom att taga initiativ i fråga om de s. k. *militärlederna*. Det är han som för sjöministern framlagt förslaget om upptagandet af sådana, ett förslag som med hänsyn till dess inverkan på vår flottas öfningar torde få anses som det förnämsta, Hägg hitintills i yrket uträttat. Det blef också han som erhöll uppdraget att upptaga och ställa i ordning *militärlederna* i Stockholms skärgård.

En annan sida af Jakob Häggs verksamhet är den artistiska, ty äfven han har fått sin rika anpart af släktens konstnärssinne. Tidigt invigd i grunderna för teckning och målning af Per Säve i Visby, har han utöfvat konsten som en vederqvickelse och arten af hans tienstgöring vid skilda stränder och på hafvet har gifvetvis äfven bidragit att frammana de artistiska anlagen. Han har varit verksam både som aquarellist, målare i olja och etsare, hvarjemte han lemnat teckningar till Nordisk Familjebok, idrottsböcker m. m. Bland oljemålningar märkas »Fregatten Eugenie's kryssning i Magellans sund» (tillhörig kommandörkaptenen W. Nordenskiöld), »Skepp i lägervall» (tillhörig kaptenen W. von Eckerman), »Fiskarebåt» m. fl. Bland de talrika aquarellerna må framhållas »Jagad pirat» (tillh. kommandörkaptenen C. Pettersen). Som etsare har Hägg för flottans räkning utfört ett hundratal plåtar. Bland öfriga framhålla vi »Skolskepp i Karlskrona varf».

Det nyaste uppdrag för flottans räkning, Hägg utfört, nemligen att restaurera dess äldre fartygsmodeller från 1600 och 1700-talen för 1897 års utställning i Stockholm gifver oss anledning att till slut vidröra äfven hans nautiskt-ärkeologiska studier och modellslöjd. Beredvilligt har han tid efter annan åtagit sig hvarjehanda restaureringsarbeten af denna art, t. ex. med det ståtliga skeppet, som haft sin plats i Jakobsbergs utsigtstorn i Follingbo.

Hägg är sedan 1893 ledamot af Krigsvetenskapsakademien.

Gift 1869 i Karlskrona med Ellen Tellander, f. 1850 i Jönköping. Dotter af majoren Frans Tellander och hans maka Charlotta Ennes.

Barn:

Erik, f. 1870 i Karlskrona. Erhöll 1892 sin första fullmakt som officer vid flottan och utnämndes 1895 till löjtnant.

Ellen, f. 1872 i Karlskrona. Gift 1895 i Stockholm med läroverksadjunkten Sigurd Bolin (sid. 73).

Arvid, f. 1875 i Stockholm. Erhöll sin första fullmakt som officer vid flottan 1896.

Anna, f. 1878 i Stockholm.

Henning, f. 1880 i Stockholm.

Herman, f. 1884 i Stockholm.

TAB. 25.

Albrekt Niklas Hägg (tab. 15), f. 1841 i Östergarn. Egnade sig åt sjömansyrket och seglade en tid med engelska skepp. Sedan 1864 var han som befälhafvare på stora amerikanska fartyg sysselsatt vid kusttraden mellan Florida och Vestindien. 1892 blef han genom skada i benen urståndsatt att fortsätta sin förra verksamhet. Bosatt i Newyork. Gift 1:o 1870 med miss Mary E. Gorham från Boston, f. 1848; 2:o 1885 med miss Leonora M. Jarbor från Kansas, f. 1862.

Sonen i första gifftet Albert Elliot är köpman i Washington.

TAB. 26.

Axel Niklas Hägg (tab. 17), f. 1841 i Fole, † 1896 i Bjuråker hos brodern. Gick tidigt till sjöns och hördes sällan af. Men ibland kom till hemmet ett långt bref med skildringar af häpnadsväckande äfventyr. Än skeppsbrott, än lifvet på slaffartyg, än gräsliga händelser vid de sydamerikanska plantagerna under slafupproret. Allt längre bortåt drog sig hans verksamhet, till dess han bosatte sig i S:t Francisco, der han blef gift med Mary Gormby, f. 1844 på Island, † 1891. Han hade äfven två barn, hvilka snart dogo. Tre år före hustruns död blef han genom en svår olycka krympling för lifvet. Ur spillrorna af ett hopfallande brinnande hus framdrogs han vid lif, men svårt lemlästad. På inbjudning af anförvandter i Norrland återkom han 1895 efter 37 års frånvaro till fosterlandet och njöt ett års lugn och frid innan han slutade sitt växlingsrika lif. I Norrland ådrog han sig uppmärksamhet genom sitt äkta amerikanska utseende och det humoristiska, sympatiska sätt, hvarmed han talade om sina olyckor.

TAB. 27.

Oskar Vilhelm Hägg (tab. 17), f. 1848, lemnade Gotland 1863 och blef 1866 bokhållare vid Österby bruk. 1872 mottog han sin nuvarande befattning som förvaltare vid Iggesundsverken i Helsingland. Bor vid Hedvigsfors bruk i Bjuråker.

Gift 1:o med Aquilina Hallengren, f. 1846, † 1887. Dotter af framtidne spegelfabrikören Jakob Hallengren i Gefle;
2:o omkring 1890 med Hermanna Elisabet Enequist (sid. 168).

Barn, födda i Bjuråker:

Nils Vilhelm, f. 1875. Bruksbokhållare vid Tobo.
Oskar Hjalmar, f. 1879.
Axel Torgny, f. 1893.
En son, f. 1891, dog vid tre års ålder.

TAB. 28.

Jakob Adolf Hägg (tab. 17), f. 1850 i Östergarn, röjde tidigt ovanliga musikaliska anlag och fick vid 12 års ålder resa till Stockholm för att efter nödiga förberedelser 1865 inträda vid konservatoriet, der han 1868 aflade organistexamen och sedan genomgick artistklassen i pianospel samt i egenköp af Jenny Linds stipendiat 1870—74 i utlandet fullbordade sin konstnärsbildning. Först skref han ett år för professor Gade i Köpenhamn, hvarefter kontinentens förnämsta musikländer besöktes. För professor Kiel i Berlin skref han ett halft år och i London gästade han hos Jenny Lind. I Österrike sammanträffade han med Rubenstein, som mycket sysselsatte sig med den unge svensken. Resans ändpunkt var Italien och Neapel. Hemkommen under loppet af 1874 vann han erkännande som fulländad pianist och uppträdde framgångsrikt som tonsättare. Från trycket utkommo ett häfte pianostycken, en sonat för cello och piano samt ett väl arbetadt pianoarrangement af 20 gotlandspolskor, tillegnad prinsessan Eugenie. De tre berömda orkestermarscherua till Schakespears skådespel Rickard 3 af Aug. Söderman äro af Hägg med stor pietet satta för piano och tryckta. Efter någon tid hindrades han i sin verksamhet mer och mer af sjuklighet, som i slutet af 1870-talet öfvergick till en svår och mycket långvarig sjukdom, från hvilken han under loppet af 1895 blifvit återstald. Han är nu bosatt i Bjuråker och åter verksam i musikens tjenst. Vid en af säsongens i hufvudstaden finaste konserter hösten 1896 föredrogs en af honom på 1870-talet komponerad, men efter tillfrisknandet fullbordad och numera tryckt svit i fyra satser för piano, som blef mycket uppmärksammas och af kritiken framhållen. Gift 1878 med Augusta Nyman från Norrtelje. Deras son Paul Ludvig f. 1879 i Stockholm.

TAB. 29.

Karl Adolf Hägg (tab. 18), f. 1856 i Östergarn. Handlande och husägare i Visby. Gift 1878 med Hilda Antoinette Westberg, f. 1848.

Barn:

Karl, f. 1879.
 Adolf, f. 1881.
 Ruth, f. 1883.
 Lydia, f. 1885.
 Vilhelm, f. 1886.
 Olof, f. 1887.

Hök från Stockholm.

Nils Hök, f. 1668 i Stockholm, tillhörande en i Stockholm och Upland talrik släkt, blef 1696 stadskaplan i Visby och utnämndes 1710 till kyrkoherde i Barlingbo, der han dog 1715. Gift 1:o före 1696 i Simtuna med Katrina Kolmodin, f. på 1660-talet i Simtuna prestgård i Upland, † barnlös. Syster till superintendenten på Gotland Isr. Kolmodin (se d. s.).

2:o 1697 med Dorotea Nilsdotter Heidæa († 1725), enka efter rådmannen i Visby Lylof Schmidt (Se d. s.).

Barn i 2:dra giftet:

Lylof, f. 1698. Student i Upsala 1718. † ung.
 Anna, f. 1700.
 Nils, jordbrukare (tab. 1).
 Två † minderåriga.

TAB. 1.

Nils Hök, f. 1698. Student i Upsala 1722. »Sekreterare». Bebodde och brukade Hallegårda i Hall socken, der han dog 1783. Gift 1734 med Anna Börjesson i hennes 2:dra gifte (sid. 92).

Deras son Nils Bernhard, hofsekreterare (tab. 2).

TAB. 2.

Nils Bernhard Hök (tab. 1), f. 1736, † på 1780 talet. Student i Upsala 1755. Hofsekreterare. Gift i Stockholm på 1760-talet med Kristina Boddilla Åberg.

Barn:

Karl Niklas, tulltjensteman (tab. 3).
 Anna Kristina, f. 1772, † 1823 i Stockholm. Ogift.

TAB. 3.

Karl Niklas Hök (tab. 2), f. 1768, † 1818. Strandridare vid Kappels-
hamn. Gift 1796 med Magdalena Katrina Pettersdotter Wallin, f. 1773.
Modern hette Margreta Magdalena Wahlgren.

Barn:

Niklas Petter, f. 1798. † utan bröstarfvingar.
Karl Erik, landtbrukare (tab. 4).
Maria Magdalena, f. 1800. Ogift.

TAB. 4.

Karl Erik Hök (tab. 3), f. 1799, † 1878. Landtbrukare vid Flenviker
i Hangvar. Gift med Kajsa Krokstedt, f. 1803, † 1878, landtbrukaredotter.

Barn:

Karolina Lorentina, f. 1828. Gift med landtbrukaren Erik Wallin vid
Stenstu i Othem.
Johanna Maria, f. 1830. Ogift. Handelsidkerska vid Kappelshamn.
Karl Niklas, landtbrukare (tab. 5).
Kristian Emanuel, landtbrukare (tab. 6).
Jakobina, f. 1836. Gift med färgaren Anders Krokstedt vid Ronehamn.
Georg Bernhard, f. 1839. † 1878 vid Flenviker.
Johan Petter, landtbrukare (tab. 7).

TAB. 5.

Karl Niklas Hök (tab. 4), f. 1832. Handlande. Bosatt vid Flenviker
i Hangvar. Gift med Elisabet Albertina Blomberg (sid. 61). Deras son
Karl Albert, f. 1861. Landtbrukare.

TAB. 6.

Kristian Emanuel Hök (tab. 4), f. 1834. Landtbrukare vid Kulshage
i Hangvar. Gift med Ulrika Birger, f. 1836, handtverkaredotter.

Barn:

Frans (tab. 8).
Fina, f. 1866.
Hulda, f. 1869.
Terese, f. 1873.

TAB. 7.

Johan Petter Hök (tab. 4), f. 1843. Landtbrukare vid Flenvik i Hangvar. Gift med Hilda Dahlström, f. 1845, skolläraredotter.

Barn:

Lydia, f. 1875.
Karl, f. 1880.
Terese, f. 1885.

TAB. 8.

Frans Kristian Hök (tab. 6), f. 1864. Sjökapten. Bor vid Kulshage i Hangvar. Gift.
Sonen Erik, f. 1891.

Redan före Nils Hök fanns på Gotland en annan mera fåtalig släkt med samma namn, till hvilken släkt hörde Helena Elisabet Hök, gift 1691 med pastor i Rute Nils Sepelius. Spridda familjer med namnet *Hök* hafva äfven funnits på Gotland.

Ihre från Skottland.

På 1500-talet kom en skotte *Hans Ejre* till Gotland och köpte vidsträckt jordvidder i Hangvar socken, der rika jagtmarker funnos och fiske kunde bedrifvas såväl i hafvet som i träsk och myr. Den gård han byggde kallades efter honom Ejre (nu Ihre). Butendorff har antecknat en mängd familjer i Hangvar och angränsande socknar, hvilka familjer kallade sig Ihre, men sammanhanget dem emellan och med de här upptagna kunde han icke utröna. Bland dem var Märten Ihre, kalkbruksegare, † 1735, och hans syskon i Lärbro socken, samt länsmanen Märten Ihre i Othem, † 1769.

Den inflyttade skottens son, *Hans Ejre*, häradsdomare på Gotland under danska perioden, bodde på fädernegården och gifte sig på 1620-talet.

Barn, födda vid Ejre:

Nils, köpman och rådman (tab. 1).
Rasmus, slottsprest (tab. 2).
En son, äfven han slottsprest på Wisborg.

En dotter, † 1687.
 Hans, rådman (tab. 3).
 Peder, skomakare (tab. 4).

TAB. 1.

Nils Ihre, f. 1624 i Hangvar, † 1688 i Visby. En aktad köpman som af Visbyborgerskapet valdes till rådman och beklädde flera andra förtroendeposter i staden — kaptén för borgerskapet, tullförvaltare, gästgifvare, källarmästare m. m. Gift 1652 med kyrkoherden Tomas Qvibergs i Martebo dotter Elisabet, f. 1632, † 1711 i pesten (enligt Lemke) eller enligt en slägtuppgift redan 1687 i Visby.

Bland de många barnen, alla födda i Visby, märkas:

Katrina, f. på 1650-talet, † vid Duss i Bro. Gift 1681 med befallningsmannen Niklas Markusson.

Johannes, f. 1657, † 1684 i Vestergötland, dit han kommit som informator hos en öfverste Hamilton, som kallade honom till fältpredikant vid Elfsborgs regemente, hvarefter Karl XI utnämnde honom till kyrkoherde i Rångedala. Under studietiden i Upsala Gotlands nations kurator 1680.

Tomas, professor i Upsala (tab. 5).

Engel, f. 1661, † 1733. Gift 1681 med brukspatronen Anders Fries (sid. 192).

Maria, f. 1662, † 1729. Gift 1:o med kamreraren Anders Johansson Dyring; 2:o med kongl. Taffeltäckaren Adam Kahlberg (Kahl); 3:o 1720 med kyrkoherden i Dalhem Arendt Felderman i dennes 2:dra gifte.

Anna, f. 1664, † 1694. Gift 1688 med kommissarien Adam Helms (sid. 271).

Nils, f. 1669, † 1729. Student i Upsala 1686. Auditör. Dog ogift och i största fattigdom.

Elisabet, f. 1669, † 1745. Gift 1688 med brukspatronen Paul Fries (sid. 192).

TAB. 2.

Rasmus Ihre, † 1668 i Visby. Slottsprest eller (enl. G. Klingvall) »adjutant på slottet». Gift två gånger, den första med en borgmästaredotter.

Bland barnen märkas Johan, kyrkoherde i Lövesta i Skåne 1700, † derstädes 1708, Baltzar, handtverkare i Helvi socken, Berndt, handtverkare i Upsala, samt Katrina, † 1739, gift 1:o 1688 med länsmannen Kristen Ringheim; 2:o 1695 med kyrkoherden Jöns Dalman (sid. 121).

TAB. 3.

Hans Ihre var rådman i Visby på 1670-talet och ännu 1691. Gift 1666 med Marinke Westöö (se d. s.).

Bland barnen märkas:

Katrina, f. 1668, † 1726. Gift med kyrkoherden Jakob Diræus Hangvar.

Nils, f. 1670, † 1740 ogift. Kännär i Visby.

Hans, f. 1673, † ogift. Kännär i Visby.

Maria, f. 1675. Gift 1:o 1698 med handelsmannen Kasper Schonfeldt, f. 1670, † 1709; 2:o 1711 med häradsskrifvaren Johan Lindberger (i hans 1:sta gifte).

TAB. 4.

Peder Ihre, skomakare. Gift med borgaren Niels Hanssons enka, f. 1641, † 1691. Butendorff uppräknar flera barn, men säger att »ledamöterna af denna grenen ligga i fullkomlig confusion». Enda kände sonen Påfvel (tab. 6).

TAB. 5.

Tomas Ihre (tab. 1), f. 1659 i Visby, † 1720 i Linköping. Genomgick storskolan i fosterstaden och blef student i Köpenhamn, studerade sedan i Rostock och gjorde slutligen brodern Johannes 1680 sällskap till Upsala, der han påföljande år af landsmännen valdes till kurator i Gotlands nation. Promoverades till fil. magister i Upsala 1685 och vistades sedan många år i utlandet i egenskap af informator för unga ädlingar. Hemkommen utnämndes han 1692 till e. o. professor i teologi vid Upsala universitet och följande år till ord. professor i teologi vid Lunds universitet. 1717 erhöll han kallelse till domprost i Linköping.

Tomas Ihre har genom sin mångsidiga lärdom, sin storartade, själfständiga verksamhet, sin öfverlägsna värtalighet inom olika områden — universitetslärarens, prestens, politikerns och det improviserande qvickhufvudets — gjort sitt slägtnamn till ett berömdt svenskt namn. Hans utförliga biografi återfinnes därför i alla våra reallexika, der äfven hans son, språksnillet Johan Ihre, hans sonsons son statsministern Albrekt Ihre m. fl. ättlingar intaga framstående platser. Vi anteckna likväl här en omständighet, som icke torde vara utan betydelse för utredningen af denna slägts härkomst. Han skref sig näml. en tid Eijre, hvilket måste anses som ett bevis att denne snillrike man sjelf var öfvertygad om att ofvan angifna slägtradition var fullt riktig.

Gift 1:o 1696 med Brigitta Steuchia, f. 1679, † 1710, dotter af erkebiskopen Mattias Steuchius och Anna Tersera; 2:o 1713 med Petronella Katrina Bille, f. 1680, † 1746, dotter af godsegaren Kristian Bille af Dybeck och Karin Wind. Det senare äktenskapet var barnlöst.

Bland de åtta barnen i första giftet märkas:

Johan, språksnillet (tab. 7) och Katrina, f. år 1700 i Lund, † 1739 i Linköping och gift 1721 med faderns efterträdare, domprosten, sedan biskopen Rhyselius. Deras barn adlades under namnet *Odenrantz*.

TAB. 6.

Påfvel Ihre (tab. 4), f. på 1780-talet. Yrket obekant. Var gift och hade sonen *Påfvel* (tab. 8) samt dottern *Maria Lirken*, f. 1719, † 1797. Gift 1750 med *Anders Ros*, f. 1727 i Upsala.

TAB. 7.

Johan Ihre (tab. 5), f. 1707 i Lund, † 1780 i Upsala, der han 1737 blef professor. 1757 erhöill han adelskap och hans sonson statsministern *Albrekt Ihre* upphöjdes 1843 i friherrligt stånd. *Johan Ihres* släktgren tillhör adelskalendern och är derfor icke här intagen.

TAB. 8.

Påfvel Ihre (tab. 6), f. 1713, † 1782. Skräddare. Gift 1755 med skomakaren *Simon Klints* från *Klinte* i *Follingbo* dotter *Katarina*, f. 1730, † 1779. Deras son *Petter*, landtränsmästare (tab. 9).

TAB. 9.

Petter Ihre (tab. 9), f. 1756 i *Visby*, † 1827 derstädes. Landtränsmästare i *Gotlands län* med titel af kongl. ränsmästare. Derjämte rådman i *Visby*. Gift 1790 med *Anna Beata Schwan*, f. 1763, † 1825. Dotter af postmästaren i *Visby* *Lars Schwan* och *Magdalena Katrina Lyth* (se d. s.).

Vid ryska invasionen våren 1808, då ryska trupperna redan voro vid *Söderport*, afsände *Ihre* länets kassor m. m. till *Sveriges fastland* i öppen båt, förd af styrman *Fågel*, som lyckades att utföra uppdraget. Men *Ihre* blef hemstad till förhör inför den ryske befälhafvaren och man kan ej veta hvilket öde drabbat honom, derest icke ryssarne hastigt nog nödgats lemna *Gotland*.

Barn, födda i Visby:

Lars Petter, rektor (tab. 10).

Paul Niklas, kamrerare (tab. 11).

Anders Johannes, f. 1794, † 1852 i *Bro*. Ogift. En tid delegare i *Visbyfirman Donner et Ihre*. Sedan landtbrukare vid *Halner* i *Bro*.

Mathias Fredrik, landtränsmästare (tab. 12).

Salomon Jakob, kontraktsprost (tab. 13).

TAB. 10.

Lars Petter Ihre (tab. 9), f. 1790, † 1833 i *Dalhem*. Student i *Upsala* 1807. Fil. magister 1815. Kurator i *Gotlands nation* 1812. Collega scolie

